PROGRAM DE GUVERNARE
2021 - 2024

Partidul Național Liberal

Uniunea Democrată Maghiară din România

CUPRINS

PREAMBUL 3

1. MINISTERUL SĂNĂTĂȚII 7
2. MINISTERUL ENERGIEI 18
3. MINISTERUL INVESTIȚIILOR ȘI PROIECTELOR EUROPENE 35
4. MINISTERUL FINANȚELOR 45
5. MINISTERUL ECONOMIEI, ANTREPRENORIATULUI ȘI TURISMULUI 57
6. MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR 68
7. MINISTERUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII 81
8. MINISTERUL CERCETĂRII, INOVĂRII ȘI DIGITALIZĂRII 100
9. MINISTERUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILOR PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI 114
10. MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE 128
11. MINISTERUL MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE 136
12. MINISTERUL EDUCAȚIEI 152
13. MINISTERUL TINERETULUI ȘI SPORTULUI 166
14. MINISTERUL CULTURII 184
15. MINISTERUL JUSTIȚIEI 194
16. MINISTERUL AFACERILOR INTERNE 207
17. MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE 213
18. MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE 220
19. MINORITĂȚI NAȚIONALE 239

ANEXE 242- 420

PREAMBUL

Actualul Program de Guvernare îşi propune să îmbine măsurile pe termen scurt pentru depăşirea crizei sanitare şi a celei energetice, cu măsurile pe termen mediu de dezvoltare economică şi socială.

Pe termen scurt, pentru depăşirea cu celeritate a provocărilor actuale, vom implementa următoarele:

➢ Măsuri de gestionare a crizei sanitare

- Creşterea continuă a capacităţii spitalelor de a trata pacienţii Covid 19, printr-o mai bună reorganizare a capacităţii spitalelor existente, extinderea numărului de spitale care pot trata pacienţi Covid şi accelerarea proiectelor finanţate cu bani europeni (POIM) pentru construirea de secţii modulare *(termen: 2 săptămâni)*;
- Creşterea capacităţii secţiilor de ATI prin finalizarea dotării cu aparatura necesară şi asigurarea personalului medical necesar, inclusiv din afara ţării *(termen: 2 săptămâni);*
- Accelerarea şi promovarea vaccinării împotriva Covid 19, ca măsură esenţială de protejare a sănătăţii cetăţenilor României şi de oprire a pandemiei prin generalizarea folosirii certificatului digital, campanii de conştientizare a nevoii de vaccinare şi promovare a vaccinării, parteneriat cu personalităţile credibile care pot avea impact pozitiv asupra campaniei *(termen 4 saptamani)*;
- Testarea corespunzătoare, mai ales a categoriilor de risc (*permanent)*;
- Întărirea rolului şi a capacităţii DSP-urilor de a gestiona pandemia prin asigurarea de personal corespunzător, atribuţii clare şi întărirea coordonării de la nivelul Ministerului Sănătăţii *(termen: o săptămână)*;
- Sprijinirea instituţiilor cu atribuţii în materie de sănătate publică la nivel judeţean şi regional *(termen: o săptămână)*;
- Creşterea numărului de medici şi alt personal medical implicat în tratarea bolnavilor Covid, inclusiv prin implicarea medicilor de familie sau a oricărui medic cu drept de liberă practică într-un program de tratament naţional la domiciliu pentru formele uşoare şi medii, potrivit protocolului naţional *(termen: 2 săptămâni)*;
- Folosirea pe scară largă a certificatului digital Covid în cât mai multe activităţi sociale şi profesionale (*permanent)*;
- Asigurarea de servicii de sănătate atât pacienţilor Covid, cât şi celor non-Covid (*permanent)*;
- Coordonarea la nivel european şi bilateral pentru accesarea unor mecanisme de sprijin şi suport *(termen: 2 săptămâni)*.

➢ Măsuri pentru ieşirea din criza energetică

Abordarea crizei energetice se va realiza prin implementarea de măsuri eficiente pe termen scurt, mediu şi lung, care vizează atât schimbarea paradigmei consumului gospodăriilor, precum şi identificarea de măsuri complemenatare la plafonarea temporară a preţului energiei, compensarea facturilor la energie şi amânarea la plată pentru consumatorul vulnerabil.

Guvernul PNL își propune transformarea acestei crize energetice într-o oportunitate de acceleare a investițiilor în domeniul energetic, în vederea asigurării independenței energetice a României, precum și a tranziției către energia verde și diminuarea emisiilor de CO2.

➢ **Măsuri pe termen scurt:**

- Identificarea și implementarea de noi măsuri complementare celor deja existente, precum plafonarea, compensarea și amânarea la plată, astfel încât românii să nu plătească pentru energie un preț mai mare decât cel practicat în decembrie 2020, pentru a reduce riscul de săracie energetică în rândul populației - buget estimat 1,5 mld LEI.

- Implementarea de soluții pentru sprijinirea mediului economic în contextul crizei energetice de la nivel mondial – buget estimat 1,5 mld LEI.

➢ **Măsuri pe termen mediu și lung:**

- Promovarea de **investiții în domeniul energetic,** în special în domeniul energiilor curate, vizând finalizarea reactoarelor 3 și 4 Cernavodă, retehnologizarea unității 1 și introducerea unor tehnologii nucleare avansate în contextul parteneriatului interguvernamental România – Statele Unite ale Americii, care să includă dezvoltarea de noi capacități nuclearo-energetice, ce implică reactoare modulare mici, cu tehnologie de tip SMR.
- Implementarea reformelor și obiectivelor din cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR) al României prin susținerea producției de energie.
- Operaționalizarea Fondului pentru Modernizare până la sfârșitul anului în curs și elaborarea cadrului necesar lansării apelului de proiecte în primul trimestru al anului 2022, cu un impact real preconizat de a realiza noi capacități energetice care vor conduce la reducerea importurilor de energie electrică și reluarea poziției de exportator net de energie a României.

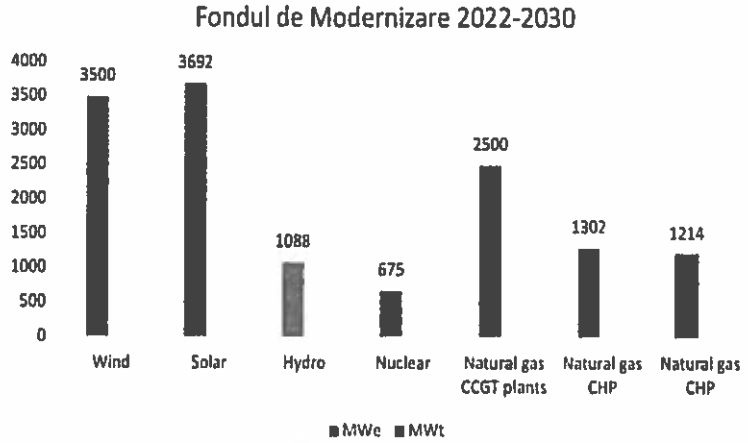

- Implementarea de noi scheme de ajutor pentru creșterea eficienței energetice și încurajarea apariției prosumatorilor.
- Demararea proiectului strategic de exploatare a gazelor din Marea Neagră pentru creșterea securității energetice, reducerea dependenței de gaze de import și asigurarea tranziției către energie curată.
- Creșterea capacităților de înmagazinare în depozitele ROMGAZ și transformarea acestora în depozite multiciclu, în vederea asigurării funcționării centralelor pe hidrocarburi, inclusiv în condiții meteorologice severe.
- Finanțarea extinderii rețelelor de distribuție a gazelor naturale prin programul Anghel Saligny.

➢ **Măsuri pentru accelerarea absorbției fondurilor europene**

- Mandatarea Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene și a Ministerului Finanțelor pentru semnarea acordului de finanțare și al acordului de împrumut privind Planul Național de Redresare și Reziliență în valoare de 29,2 miliarde de Euro cu Comisia Europeană *(termen: 15 zile).*
- Aprobarea prin hotărâre de guvern a Planului Național de Redresare și Reziliență *(termen: 30 de zile).*
- Aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului pentru stabilirea cadrului instituțional, mecanismul financiar, de verificare și control privind Planul Național de Redresare și Reziliență *(termen: 30 de zile).*
- Semnarea acordurilor de finanțare cu fiecare instituție responsabilă de punerea în aplicare a reformelor/ investițiilor, precum și identificarea clară a unui responsabil de reformă în cadrul acestora *(termen: 60 de zile).*
- Accelerarea procesului de programare pentru perioada 2021-2027 și finalizarea documentelor de programare pentru cele 8 programe naționale și 8 programe regionale, respectând principiul parteneriatului (*termen: 30 de zile* pentru documentele de programare aferente Politicii de Coeziune; excepție face programul operațional pentru tranziție justă, pentru care *termenul este 45 de zile).*
- Finalizarea cu celeritate a legislației necesare pentru demararea perioadei 2021-2027, cu precădere a celei referitoare la: cadrul instituțional, fluxurile financiare, cheltuielile eligibile, nereguli, descentralizarea programelor operaționale regionale.
- Asigurarea și implementarea unui mecanism care să garanteze beneficiarilor cofinanțarea, precum și plata cererilor în cel mult 30 de zile, prin operaționalizarea unui fond guvernamental permanent de sprijin la dispoziția autorităților de management.
- Implementarea măsurilor de simplificare propuse la nivelul autorităților, gestiune în procesul de implementare pentru fluidizarea absorbției.
- Asumarea plăților din resurse guvernamentale pentru proiectele europene pentru compensarea cheltuielilor beneficiarilor, ca urmare a creșterii prețurilor la materialele de construcții.
- Semnarea acordurilor de finanțare cu fiecare instituție responsabilă de punerea în aplicare a reformelor/ investițiilor, precum și identificarea clară a unui responsabil de reformă în cadrul acestora.

➢ **Măsuri fiscal-bugetare**

- Aprobarea bugetului pentru anul 2022 până la sfârșitul acestui an - continuarea priorității acordate investițiilor;
- Respectarea traiectoriei de ajustare a deficitului bugetar asumată prin Programul de convergență 2021-2024;
- Corectarea într-un ritm adecvat a dezechilibrelor economice interne și externe la nivele sustenabile;
- Creșterea colectării veniturilor bugetare.

➢ **Măsuri de reformă**

- Reforma sistemului de pensii prin:
  - Digitalizarea/ evaluarea dosarelor de pensii;
  - Elaborarea unei noi legislații, care să aducă echitate, sustenabilitate și reducere a discrepanțelor între cuantumurile pensiilor celor care au desfășurat activități similare și au avut contribuții similare la sistemul de pensii;
- Reforma salarizării în sectorul public prin eliminarea inechităților, stimularea performanței și reașezarea sistemului de sporuri;
- Implementarea reformei privind venitul minim de incluziune (VMI) pentru îmbunătățirea asistenței sociale și reducerea sărăciei în rândul persoanelor vulnerabile;
- În contextul pandemiei, se evidențiază nevoia de recuperare, atât în termeni de competențe, cât și socio-emoțional prin măsuri remediale și accelerarea investițiilor în dezvoltarea infrastructurii digitale;
- Reformarea sistemului de învățământ obligatoriu prin creșterea autonomiei unităților de învățământ, în scopul identificării și implementării unor măsuri specifice pentru prevenirea și reducerea abandonului școlar.

Măsurile adoptate la nivelul României pentru pevenirea și combaterea pandemiei de Covid-19 sunt prezentate la ANEXA 0.1.

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

Sistemul sanitar din România trebuie să asigure servicii de sănătate la standarde europene pentru fiecare cetățean român.

Astăzi, sistemul de sănătate românesc se află acum în fața unei triple provocări. Pe lângă nevoia de reforme structurale instituționale, trebuie să răspundă crizei fără precedent cauzate de pandemia cu virusul SARS CoV-2, urmând a fi identificate și asumate toate deficiențele care cauzează:

· lipsa de sustenabilitate;
· deficiențele de echitate;
· deficitul de eficacitate.

Vom crea un sistem sanitar capabil să recunoască deficiențele sistemice, să transparentizeze cauzele identificate, să stabilească nevoia elaborării unor strategii naționale bine definite pe cel puțin 5-10 ani și să identifice indicatori de implementare ce pot fi urmăriți periodic de specialiști în politici de sănătate, din toate instituțiile statului. Toate aceste demersuri urmăresc să repornească sistemul sanitar românesc.

O parte importantă a programului de guvernare va fi centrată pe creșterea ponderii și importanței prevenției, ca parte integrantă din strategia națională curativă. Stabilirea conduitei și susținerea financiară a prevenției vor fi transferate către sistemul asigurărilor sociale de sănătate, ca parte integrantă a strategiei de cost-eficientizare a cheltuielilor sanitare și pentru îmbunătățirea speranței de viață a românilor.

Liniile, variațiile de finanțare a serviciilor de sănătate către furnizorii de servicii de sănătate trebuie să scadă la număr, cu creșterea bugetului alocat. Trebuie eliminate paralelismele de finanțare și finanțările duble.

Programele naționale de sănătate curative trebuie să fie în așa fel definite, încât să ajungă fiecare, în final, la maturitate, apoi să fie incluse în finanțarea de bază, astfel facilitând transparentizarea, asigurând eficiența de alocare a fondurilor, inițierea și sustenabilitatea unor noi programe naționale de sănătate curative cu medicamente noi, proceduri și aparatură inovativă.

Vom susține creșterea și diversificarea posibilităților de finanțare ale sistemului sanitar înspre Ministerul Sănătății și CNAS, vom atrage fonduri anuale pentru refacerea și asigurarea anvelopei imobiliare sanitare și a anvelopei de aparatură medicală uzuală și de înaltă performanță.

Principiul aplicării neutralității sectoriale va fi asigurat prin stabilirea clară și predictibilă a limitelor de finanțare între sectoarele spitalicești public și privat.

Stabilirea limitelor de competențe profesionale pentru furnizorii de servicii medicale va permite cheltuirea banului cu o eficacitate mai crescută. Stabilirea curbelor de învățare necesare, accentul pe siguranța pacientului și stabilirea bunelor practici în deservirea pacienților vor ajuta la pregătirea capitalului uman din sistemul sanitar și vor contribui la scăderea asimetriei informaționale existente între pacient și medic, între medici de diferite specialități.

Investiţiile în infrastructură, aparatură, atragerea de fonduri europene, crearea capabilităţilor în zonele de risc, dezvoltarea tuturor ramurilor de telemedicină ca metodă de compensare a deficienţelor de resurse umane vor ajuta la trasabilitatea drumurilor ce trebuie parcurse de pacienţi de la prezentarea la cabinetul medicului de familie, prin stabilirea diagnosticului şi iniţierea tratamentului, la recuperarea în diferite specialităţi medicale.

Sistemul de medicină primară şi sistemul de deservire a pacienţilor, acesta din urmă realizat prin ambulatoriile integrate şi ambulatoriile în contract cu casele judeţene de asigurări de sănătate, vor fi susţinute prin alocare suplimentară de fonduri.

Vom iniţia programe speciale de susţinere în zonele rămase fără medici de familie.

Vom efectua demersuri pentru implementarea unui sistem de decontare ulterioară a serviciilor din ambulatoriile de specialitate accesate de către asigurat, facilitând astfel accesul liber şi neîngrădit al pacienţilor în timp oportun şi util, din punct de vedere medical, la aceste servicii de diagnostic şi tratament prespitalicesc.

Vom stabili cu certitudine pachetele de servicii medicale în sistemul asigurărilor obligatorii de sănătate şi vom lărgi, treptat, lista serviciilor medicale care pot constitui baza unor asigurări voluntare-complementare de sănătate.

Gestionarea urgenţei pandemice

- Accelerarea şi promovarea vaccinării împotriva SARS CoV-2, ca măsură esenţială de protejare a sănătăţii cetăţenilor României şi de oprire a pandemiei;

- Accelerarea campaniei de comunicare, cu comunicatori credibili din lumea medicală şi alţi comunicatori credibili care să aibă expunere mare atât în mediul rural, cât şi urban;

- Susţinem retragerea dreptului de liberă practică pentru 6 luni a medicilor care se exprimă în spaţiul public împotriva vaccinării;

- Oprirea lanţului de transmisie şi încetinirea transmiterii intra-comunitare;

- Creşterea continuă a capacităţii spitalelor de a trata pacienţii infectaţi cu SARS CoV-2;

- Implicarea medicilor de familie sau a oricărui medic cu drept de liberă practică într-un program de tratament naţional la domiciliu pentru formele uşoare şi medii;

- Refacerea unor spitale non-Covid 19 la nivel naţional (unele spitale universitare, unele institute de oncologie, de boli cardiovasculare, de pediatrie, de dializă);

- Creşterea capacităţii secţiilor de ATI;

- Întărirea rolului şi capacităţii DSP-urilor de a gestiona pandemia;

- Creşterea numărului de medici şi alt personal medical;

- Creşterea capacităţii de răspuns a ţării noastre la SARS CoV-2 prin susţinerea producţiei locale de medicamente necesare în acest context (antivirale, anticoagulante, medicamente inovative etc.);

- Folosirea pe scară largă a certificatului digital Covid;

- Asigurarea în continuare a serviciilor de sănătate atât pacienţilor Covid, cât şi celor non-Covid;

- Folosirea mecanismelor europene de solidaritate şi ajutorare bilaterale pentru combaterea valului pandemic.

-

Reforma sistemului de sănătate si creşterea accesului populaţiei la servicii de sănătate de calitate

I. Investiţii masive în sănătate:

- Creşterea finanţării publice pentru sănătate până la cel puţin 6% din PIB;

- Asigurarea unui grad de absorbţie ridicat al fondurilor europene dedicate domeniului sănătăţii în perioada 2021-2027 şi valorificarea acestei oportunităţi ca o sursă suplimentară de finanţare a sistemului de sănătate din România;

- Introducerea de criterii de performanţă şi sisteme de monitorizare (inclusiv digitalizare), în vederea eficientizării managementului bugetului alocat sănătăţii;

- Implementarea bugetării multianuale, în direcţia creşterii graduale a procentului din PIB alocat sănătăţii cu scopul atingerii mediei europene privind ponderea cheltuielilor pentru sănătate în bugetul naţional.

1. Investiţii de 2,4 miliarde de Euro din fonduri europene prin Planul Naţional de Redresare şi Reziliencă pentru sporirea accesului la servicii de sănătate pentru persoanele vulnerabile, dezvoltarea componentei de asistenţă medicală ambulatorie şi îmbunătăţirea calităţii asistenţei medicale, precum şi modernizarea infrastructurii de sănătate.

2. Investiţii în sănătate de cel puţin 2,8 miliarde de Euro din fonduri europene prin Programul Operaţional Sanatate pentru construirea spitalelor regionale (Cluj, Craiova, Iaşi) şi infrastructuri spitaliceşti noi cu impact teritorial major, investiţii în dotări pentru îmbunătăţirea serviciilor de sănătate din spitalele deja existente, creşterea calităţii serviciilor de asistenţă medicală primară, comunitară şi a serviciilor oferite în regim ambulatoriu, servicii de reabilitare, paliaţie şi îngrijiri pe termen lung, adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populaţiei şi profilului epidemiologic al morbidităţii, digitalizarea sistemului medical şi măsuri care susţin cercetarea, informatizarea în sănătate şi utilizarea de metode moderne de investigare, intervenţie, tratament.

3. Dezvoltarea asigurărilor complementare voluntare de sănătate cu creşterea ponderii fondurilor private, care să cofinanţeze servicii medicale, crearea unui cadru legislativ şi

creşterea deductibilităţii fiscale pentru asigurările complementare de sănătate şi iniţierea unei dezbateri publice legate de oportunitatea introducerii concurenţei în administrarea asigurării obligatorii de bază, deschiderea către mai multe tipuri de asigurări de sănătate şi asiguratori, pe modelul Pilonul 2 şi 3 de pensii; în acest context, statul îşi va menţine rolul de reglementator, finanţator şi chiar ofertant de servicii de asigurare prin CNAS.

4. Crearea unui fond de inovaţie în sănătate.

5. Accesarea de fonduri europene pentru sănătate din programele centralizate gestionate de Comisia Europeană EU4Helath, Digital Europe şi Horizon Europe.

6. Investiţii în infrastructura de sănătate prin programele de finanţare ale autorităţilor locale.

7. Stimularea investiţiilor în cercetare şi inovaţie în medicină prin:

- Deschiderea de apeluri pentru proiecte naţionale de ţară, în domeniul cercetării;
- Crearea de programe dedicate cercetătorilor din România, în parteneriat internaţional;
- Stimularea procedurilor privind studiile clinice cercetării clinice, ca sursă alternativă de finanţare; înfiinţarea de centre de cercetări clinice pe lângă Spitalele Judeţene;
- Optimizarea proiectelor de cercetare medicală la nivelul Agenţiei Naţionale a Medicamentelor şi Dispozitivelor Medicale din România;
- Simplificarea obţinerii materialelor şi echipamentelor necesare activităţii de cercetare, prin modificarea corespunzătoare a cadrului legislative;
- Încurajarea întoarcerii în ţară a cercetătorilor români ce activează în instituţii din străinătate prin granturi de excelenţă.

8. Explorarea şi sprijinirea oportunităţilor de dezvoltare a turismului medical şi de wellness din România (ape termale şi minerale/ curative, balneologie, centre de recuperare etc.)

II. Standarde de calitate şi siguranţă în sistemul de sănătate

- Reorganizarea serviciilor în asistenţa medicală primară, ambulatorie şi spitalicească, astfel încât să se poată asigura servicii medicale simultan atât pentru patologiile acute şi cronice, cât şi să se poată răspundă optim în condiţii epidemice/pandemice (să fie asigurate servicii medicale concomitent pacienţilor Covid-19, precum şi celor non-Covid-19).

- Finanţarea corespunzătoare a medicinei de familie, cu un obiectiv de minimum 8% din Fondul Naţional Unic de Asigurări Sociale de Sănătate şi creşterea progresivă a rolului său, astfel încât numărul internărilor evitabile să scadă prin monitorizarea şi dispensarizarea adecvată a bolilor cronice şi prin măsuri preventive eficiente.

- Extinderea serviciilor medicale de asistenţă medicală primară şi ambulatorie, urmărindu-se creşterea graduală a ponderii medicinei primare în cadrul bugetului FNUASS, pentru a reduce presiunea asupra spitalelor.

• Asigurarea accesului la medicina primară şi de urgenţă în zonele greu accesibile şi izolate prin realizarea unui program de acoperire a unor servicii de sănătate pentru populaţia defavorizată, indiferent de zona în care se află (medicamente, servicii stomatologice, servicii medicale auxiliare).

• O nouă lege a malpraxisului în dezbatere publică şi definirea rolului unităţii sanitare ca şi co-responsabil, precum şi posibilitatea şi rolul medierii.

• Asigurarea standardelor de siguranţă pentru toate spitalele din ţară şi actualizarea şi finalizarea master planurilor regionale de sănătate, prin evaluarea întregii infrastructuri sanitare, planuri de conformare / renovare / înlocuire a infrastructurii curente.

• Asigurarea standardelor minime în toate spitalele României, prin inventarierea urgentă a unităţilor medicale care funcţionează în condiţii insalubre sau care pun în pericol siguranţa cetăţenilor şi demararea procedurilor de achiziţii pentru renovarea lor.

• Implementarea unui mecanism de tranziţie de la plata per DRG la plata per serviciu, prin pilotarea mai multor unităţi sanitare concomitent cu actualizarea TCP; evaluarea şi pilotarea finanţării în funcţie de rezultat.

• Actualizarea tarifului pe caz ponderat (TCP) pentru spitalizarea continuă acuţi, a costului pentru ziua hotelieră pentru spitalizare continuă cronici, a decontării spitalizărilor de zi şi a serviciilor în ambulatorul de specialitate.

III. Resurse umane în sănătate

▪ Aprobarea unei Strategii Naţionale pentru Resursa Umană din Sănătate;

▪ Adoptarea politicilor naţionale pentru formarea resurselor umane specializate (ex. asistenţi medicali, pentru îngrijirea populaţiei îmbătrânite şi cu nevoi speciale medico-sociale, îngrijiri acordate mamei şi copilului, asistenţă comunitară etc);

▪ Continuarea şi dezvoltarea politicii de stimulare a medicilor - medici de familie, a medicilor specialişti, a stomatologilor şi a asistenţilor, pe baza evaluărilor profesionale şi a criteriilor de eficienţă a serviciilor acordate;

▪ Identificarea soluţiilor privind atragerea de personal de specialitate (medici şi farmacişti) în zonele defavorizate şi mai puţin accesibile, precum şi retenţia acestora, prin:

- Creşterea numărului locurilor alocate diferitelor specialităţi la rezidenţiat, astfel încât să fie asigurat necesarul de specialişti în domenii prioritare;
- Creşterea capacităţii de intervenţie în acţiuni de sănătate publică, prin creşterea numărului de posturi alocate la rezidenţiat la specializările epidemiologie şi sănătate publică şi identificarea de măsuri de atragere şi menţinere a specialiştilor în sistem (stimulente salariale, precum şi prin adoptarea altor măsuri în acest sens);
- Bonusul de rural izolat pentru medicii de familie care decid să îşi deschidă CMI în zone „deşertificate medical";
- Creşterea capacităţii de formare a medicilor prin lărgirea sferei de atestate de studii complementare, în concordanţă cu cerinţele actuale ale medicinei moderne;

- Echivalarea primariatului cu vechimea pentru medicii din diaspora, acolo unde nu există primariat ca certificare medicală;
- Stabilirea de stimulente pentru atragerea absolvenţilor de medicină şi farmacie în zonele rurale;
- Asigurarea de spaţii corespunzătoare pentru cabinete medicale şi farmacii, precum şi spaţii de locuit pentru personalul medical.

▪ Modificarea legislaţiei pentru compensarea inechităţilor produse de legea salarizării unitare, precum şi a regulamentului de sporuri, între toate categoriile de personal medical şi mai ales a biologilor şi chimiştilor, a personalului auxiliar, cadrelor universitare cu încadrare clinică, a personalului medical care activează în domenii cu grad înalt de risc;

▪ Reformarea sistemului de educaţie medicală pentru a respecta cerinţele curriculare moderne. Sistem de rezidenţiat bazat pe mentorship şi calitate, cu asigurarea corespondenţei între locurile de rezidenţiat şi necesităţile sistemului, stil numerus clausus şi examen de specialitate cu subiecte scrise naţionale tip grilă şi cu examenul practic filmat.

▪ Debirocratizarea procesului de acreditare a medicilor ce profesează în afara României cu echivalarea examenelor de acreditare europeană;

▪ Feedback-ul pacienţilor - obligativitatea pentru fiecare manager de spital de a facilita folosirea mecanismului electronic de feedback al pacienţilor şi integrarea acestuia în evaluările profesionale periodice;

▪ Ghiduri de bună practică pentru a uniformiza practica medicală şi pentru a o face mai puţin vulnerabilă la malpraxis. Vor fi elaborate de către Colegiul medicilor, societăţile profesionale şi specialiştii Ministerului Sănătăţii ghiduri de bună practică medicală. Ori de câte ori este posibil, în funcţie de specificul fiecărei specialităţi, vor fi adoptate ghidurile europene şi internaţionale. Ghidurile vor sta la baza structurării şi finanţării acţiunilor prioritare ale Ministerului Sănătăţii şi a programelor naţionale, inclusiv în vederea facilitării achiziţiilor centralizate. Totodată, ghidurile vor sta la baza elaborării algoritmelor de diagnostic şi tratament al diferitelor boli, precum şi al protocoalelor de diagnostic şi tratament în funcţie de specificul fiecărei specialităţi şi al fiecărei unităţi sanitare. Aceste protocoale vor permite achiziţionarea predictibilă de către spitale a medicamentelor şi a materialelor sanitare. Pentru o practică unitară în spitale, este necesară editarea unui Monitor Oficial Medical, unde vor fi publicate toate ghidurile şi algoritmele medicale, precum şi protocoalele terapeutice cu aplicabilitate naţională.

▪ Ministerul Sănătăţii va continua reforma rezidenţiatului prin includerea de noi centre de pregătire, corelarea locurilor şi posturilor scoase la concurs cu proiecţia pe minimum 5 ani a specialităţilor deficitare şi cu distribuţia geografică a acestora, prin actualizarea tematicii şi bibliografiei de examen, prin restabilirea curriculei pentru fiecare specialitate în parte, astfel că, încă din timpul rezidenţiatului, tinerii medici să poată căpăta competenţele necesare practicării medicinei la standardele tehnologice şi de calitate actuale;

▪ Concursurile pentru posturi în sistemul public de sănătate se vor desfăşura cu impunerea meritocraţiei şi a experienţei efective în practica medicală;

▪ Ministerul Sănătăţii şi autorităţile locale vor susţine finanţarea programelor de educaţie medicală continuă, dobândirea competenţelor şi abilităţilor pentru personalul medical din spitalele publice, dar şi din medicina primară şi de ambulatoriu;

• Potenţarea resursei umane din diaspora prin facilitarea echivalării studiilor şi simplificarea echivalării studiilor pentru medicii din Republica Moldova, vorbitori de limba română.

IV. Prevenţia şi educaţia în sănătate - transformarea paradigmei actuale într-o paradigmă preventivă:

• Obiectivele, calendarul şi structura instituţională de implementare pentru o Strategie Naţională de Prevenţie care va include printre altele cadrul strategic naţional pentru boli cronice, factori de risc şi diverse dependenţe;

• Se va susţine adoptarea cât mai rapidă în Parlament a legii vaccinării. În acelaşi timp, Ministerul Sănătăţii va susţine desfăşurarea de campanii de informare cu privire la vaccinare, aprovizionarea cu vaccinuri, precum şi asigurarea, din fonduri europene şi bugetul naţional, a dotărilor la nivelul autorităţilor locale şi a medicilor de familie pentru integralitatea lanţului de frig;

• Se va urgenta începerea derulării programelor naţionale de screening şi extinderea acestora cu finanţare de la UE, în domeniul bolilor cronice cu cea mai mare incidenţă în rândul populaţiei României: boli cardiovasculare, diabet zaharat, cancer pulmonar, colorectal, cancer de sân, de col uterin, de prostate, hepatite; dezvoltarea de centre regionale de coordonare a măsurilor de screening şi prevenţie; optimizarea organigramei şi activităţii INSP pentru coordonarea naţională a programelor de screening şi prevenţie;

• Dezvoltarea Planului Naţional pentru supravegherea şi combaterea rezistenţei antimicrobiene şi alocarea de finanţare în vederea implementării;

• Elaborarea Strategiei naţionale de prevenire a infecţiei HIV/SIDA şi promovarea măsurilor necesare prevenirii transmiterii bolii, dar şi a celor necesare reducerii stigmatizării şi percepţiei despre boală în populaţia generală;

• Finanţarea şi implementarea unor programe şi campanii de comunicare de sănătate publică pentru creşterea educaţiei în domeniul sănătăţii – educaţie pentru sănătate şi încurajarea adoptării unui stil de viaţă sănătos;

• Facilitarea unor campanii de comunicare în mass-media în ceea ce priveşte principalii factori de risc şi patologii responsabile de mortalitatea evitabilă;

• Crearea şi promovarea unei culturi a prevenţiei în rândul populaţiei încă de la nivelul şcolii;

• Introducerea educaţiei sanitare în şcoli prin efectuarea de ore de educaţie sanitară pentru însuşirea măsurilor de prim ajutor, precum şi atragerea copiilor în activităţi de voluntariat în domeniul sănătăţii, prin activităţi de promovare a unui comportament şi stil de viaţă sănătos, sprijinite prin politici şi măsuri legislative adecvate;

• Măsuri fundamentale pentru reducerea consumului de tutun; reducerea expunerii la orice mesaj direct sau indirect legat de tutun în rândul tinerilor în vederea reducerii comportamentului de consum; interzicerea fumatului de orice fel în locurile publice închise şi, astfel, scăderea validării sociale a fumatului; folosirea taxelor aplicate tutunului pentru programele de sănătate şi pentru campanii educaţionale extensive pentru prevenirea adicţiei la nicotină în rândul copiilor şi tinerilor.

V. Ameliorarea continuă a calității serviciilor medicale și îmbunătățirea sănătății populației

- Cooperarea cu ONG-urile, organizațiile pacienților și bisericile pentru crearea unor rețele sociale, care să poată răspunde rapid și eficient nevoilor de sănătate, sociale și de protecție a copiilor, vârstnicilor și bolnavilor cronici;

- Aplicarea drepturilor de folosire a limbii materne în domeniul serviciilor medicale, în spiritul legilor adoptate de Parlamentul României și a Cartei Europene pentru limbile regionale sau minoritare, ratificată de România;

- Elaborare de programe medico-sociale comune între Ministerul Sănătății, Ministerul Muncii și Protecției Sociale și autoritățile locale;

- Evaluarea și îmbunătățirea programelor de sănătate existente, prin asigurarea finanțării corespunzătoare rezultate din evaluarea indicatorilor cost-eficiență și integrarea măsurilor de îmbunătățire în Strategia Națională de Sănătate 2021-2024;

- Includerea tuturor costurilor de tratament, urmărire și control al evoluției pacientului pentru programele naționale de sănătate, incluzând aici costurile accesului la tratament al pacientului (ex: transport);

- Dezvoltarea de programe naționale de prevenție și decontarea cheltuielilor pentru programe curative integral din fondurile CNAS;

- Acordarea de servicii de îngrijire medicală echitabile, fără discriminare sau privilegiere nefondată;

- Extinderea rețelei de cabinete medicale școlare, inclusiv stomatologice, și asigurarea de investiții care să asigure amenajarea și dotarea acestora, precum și unele stimulente pentru atragerea personalului de specialitate;

- Extinderea pachetului minimal de servicii medicale în medicina primară pentru pacienții neasigurați și finanțarea acestor servicii de la bugetul de stat în conformitate cu obiectivele asumate în cadrul proiectului realizat în parteneriat cu Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) - Program for Results;

- Asigurarea infrastructurii și a unui număr acoperitor de cadre medicale pentru comunitățile defavorizate din România, care să asigure: servicii medicale în ambulatoriu, triajul pacienților, educația membrilor comunității cu privire la menținerea stării de sănătate și reducerea riscului de îmbolnăvire, principalul punct de contact pentru medicul din spitalele din proximitate;

- Dezvoltarea, implementarea și finanțarea Planului Național de Control al Cancerului (PNCC) prin abordarea integrată a luptei împotriva cancerului – de la prevenție, screening, diagnostic precoce, acces rapid la tratament, terapii și îngrijire, viața după învingerea cancerului, în concordanță cu Planul European de Cancer;

- Măsuri de îmbunătățire a activităților privind domeniul Mama și Copilul, în vederea reducerii ratei mortalității materne în România;

- Dezvoltarea capacităților de asistență medicală la domiciliu;

- Extinderea Programului Național de ingrijiri paliative prin care vom asigura finanțare pentru centre de paliație în spitale, centre specializate pentru îngrijire paliativă la domiciliu;

- Extinderea procedurilor de recuperare medicală și reintegrare socio-profesională pentru cele mai frecvente patologii (cardiovasculare, oncologice, post-chirurgicale etc.);

- Resuscitarea sistemului transfuzional din România.

VI. Digitalizare și E-Sănătate

- Înființarea structurii e-Sănătate în Ministerul Sănătății care să coordoneze toate activitățile sistemului informatic din âsistemul de sănătate;

- Elaborarea și implementarea unei Strategii Naționale de e-Sănătate, cu termene de implementare clare și cu finanțare susținută;

- Asigurarea implementării unui sistem informatic integrat vizând principalii furnizori de servicii medicale din sănătatea publică, prioritizată de contextul actual al crizei sanitare mondiale provocate de pandemia cu Sars-Cov-2, care impune imperativ fluidizarea accesului pacienților la serviciile medicale;

- Realizarea Registrelor Naționale de Boli pentru planificarea programelor naționale și a investițiilor și pentru a permite sprijinul deciziilor în domeniul politicilor de sănătate, în baza dovezilor și a medicinei bazate pe rezultat;

- Operaționalizarea Dosarului Electronic de Sănătate (DES), cu calendar și responsabilități clare pentru operaționalizarea și utilizarea DES, instrument medical modern pentru a cărui funcționalitate se are în vedere perfecționarea cadrului legislativ de reglementare;

- Extinderea reglementărilor în domeniul telemedicinei și a serviciilor asociate, prin asigurarea unor norme de reglementare specifice, dar și a resurselor financiare necesare implementării acestui important palier din domeniul sanitar;

- Transparentizarea datelor din sănătate (date deschise) și utilizarea soluțiilor digitale în debirocratizarea instituțiilor sistemului de sănătate (CNAS, ANMDMR, ANMCS).

VII. Asigurarea accesului pacienților la medicamente

- Elaborarea unei politici publice în domeniul medicamentului, în cadrul Strategiei Naționale de Sănătate 2021-2024, care să asigure accesul continuu al pacienților la medicamente la standarde europene, conform recomandărilor Ghidurilor de bună practică;

- Revigorarea mecanismului de raportare a lipsei medicamentelor;

- Redefinirea mecanismului de evaluare a tehnologiilor medicale în scopul asigurării accesului pacienților la noi terapii inovative, decontate din fonduri publice;

- Continuarea și îmbunătățirea procesului introducerii în regim de compensare a medicamentelor inovative;

• Creşterea ponderii consumului de medicamente generice şi biosimilare şi încurajarea industriei locale producătoare de medicamente să asigure medicamentele deficitare;

• Reforma ANMDMR vizând creşterea capacităţii administrative şi a rolului acesteia de autoritate naţională de referinţă în domeniul medicamentului de uz uman, al evaluării tehnologiilor medicale şi al dispozitivelor medicale, creşterea eficienţei procesului de asigurare a populaţiei cu medicamente eficiente şi sigure şi minimizarea riscului şi a impactului apariţiei discontinuităţilor determinate de probleme de fabricaţie. Astfel, se asigură accesul pacienţilor români la tratamente noi, prin reducerea decalajului dintre România şi alte ţări membre UE, în ceea ce priveşte accesul la noi tratamente inovatoare;

• Revizuirea cadrului de reglementare existent şi elaborarea de noi norme legislative în domeniul suplimentelor alimentare, în acord cu rolul acestora asupra sănătăţii.

VIII. Dezvoltarea şi menţinerea unui sistem performant de asistenţă medicală de urgenţă

• Integrarea optimă a serviciilor medicale de urgenţă în cadrul sistemului de sănătate va include proceduri rapide de diagnosticare şi tratament pentru pacienţii care reprezintă o urgenţă medicală. În actualul context sanitar dominat de criza provocată de pandemia cu coronavirus, guvernul a adoptat deja măsuri referitoare la îmbunătăţirea serviciilor medicale de urgenţă, prin crearea de unităţi sanitare mobile de triaj şi tratament al pacienţilor critici, dotate cu paturi de cea mai înaltă performanţă tehnică, respectiv echipamente performante adaptate la nevoile pacientului critic (monitoare, ventilatoare, instalaţii de oxigen, injectomate). Aceste măsuri se referă la îmbunătăţirea/scurtarea continuă a timpului de răspuns între solicitare şi tratamentul efectiv, şi constituie priorităţi pe agenda reformei în sănătate;

• Asigurarea unor structuri de urgenţă corespunzătoare, precum şi a unor mijloace de transport specifice, care să satisfacă, atât din punct de vedere calitativ, cât şi cantitativ, nevoia pacienţilor de tratament şi transport medicalizat;

• Organizarea într-o manieră funcţională şi efectivă a serviciilor medicale de urgenţă este o prioritate a serviciilor medicale de sănătate publică, asupra cărora presiunea este în continuă creştere.

Planul Naţional de Redresare şi Reziliencă

SĂNĂTATE

- Creşterea capacităţii pentru gestionarea fondurilor publice din sănătate
  - Intrarea în vigoare a Ordinului Ministrului Sănătăţii privind indicatorii de performanţă şi calitate care vor fi utilizaţi pentru selectarea unităţilor medicale care beneficiază de Fondul pentru calitatea sănătăţii
  - Intrarea în vigoare a Hotărârii de Guvern pentru adoptarea unui nou model de Contract-cadru care reglementează condiţiile acordării asistenţei medicale, a medicamentelor şi a dispozitivelor medicale, tehnologiilor şi dispozitivelor asistive în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate
  - Includerea rezultatelor cheltuielilor bugetare revizuite în procesul bugetar

- Creşterea capacităţii penrtru realizarea investiţiilor în infrastructura de sănătate
  - Intrarea în vigoare a cadrului legal prin care se înfiinţează Agenţia Naţională de Dezvoltare a Infrastructurii în Sănătate (ANDIS)

- Creşterea capacităţii managementului sanitar şi a resurselor umane din sănătate
  - Intrarea în vigoare a cadrului legislativ necesar implementării reformei privind managementul serviciilor de sănătate şi a resurselor umane din sănătate
  - Intrarea în vigoare a legislaţiei care creează cadrul strategic pentru dezvoltarea resurselor umane din sănătate (RUS)
  - Dezvoltarea resurselor umane din sănătate
  - Intrarea în vigoare a Ordinului Ministrului Sănătăţii privind stabilirea unui cadru de recunoaştere diferenţiată a meritelor profesionale şi recompensarea profesioniştilor din domeniul sănătăţii

Obiective şi repere conform Anexei nr. 1.1

MINISTERUL ENERGIEI

Asigurarea securității energetice reprezintă obiectivul esențial al noii politici energetice, în acord cu contextul european al unei viitoare piețe integrate.

Asigurarea tranziției verzi și a digitalizării sectorului energetic prin promovarea producției de energie electrică din surse regenerabile, a eficienței energetice și a tehnologiilor viitorului reprezintă una dintre prioritățile mandatului Ministerului Energiei pentru anii următori. Decarbonarea furnizării de energie, având în vedere ținta asumată la nivelul UE de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 40% față de nivelul din 1990 poate fi realizată doar prin mărirea capacităților de producție nucleare.

O nouă politică energetică națională este necesară în contextul european recent. Aceasta trebuie să aibă în vedere nu numai structura de producere a energiei, eficiența energetică sau siguranța energetică, ci și stocarea energiei și, poate esențial, schimbarea paradigmei consumului gospodăriilor prin accentuarea componentei electrice odată cu progresul tehnologic și dezvoltarea rețelelor inteligente în special în zona urbană în prima etapă.

Acest program urmărește identificarea și implementarea de noi măsuri complementare celor deja existente, precum plafonarea temporară a prețului energiei, compensarea facturilor la energie și amânarea la plată pentru consumatorul vulnerabil, în vederea protejării populației ce prezintă risc de sărăcie energetică. De asemenea, Guvernul liberal își propune sprijinirea mediului economic în contextul crizei energetice de la nivel mondial. Implementarea unor măsuri eficiente în acest sens reprezintă o prioritate zero, deoarece depășirea provocărilor majore cu care se confruntă mediul de afaceri românesc va avea un rol esențial în redresarea economică a României

La nivel regional independența energetică trebuie să fie noul obiectiv strategic. În acest context, independența energetică a României devine un prim obiectiv al guvernului liberal.

Obiective strategice:

- Implementarea de măsuri în vederea asigurării **securității energetice** în contextul liniilor programatice ale UE ce vizează decarbonarea și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și consolidarea ei din perspectiva aprovizionării cu carburanți și gaze naturale prin constituirea unui sistem pentru menținerea stocurilor obligatorii în conformitate cu legislația europeană.

- Promovarea de **investiții în domeniul energetic,** în special în domeniul energiilor curate vizând finalizarea reactoarelor 3 și 4 Cernavodă, retehnologizarea unității 1 și introducerea unor tehnologii nucleare avansate în contextul parteneriatului interguvernamental România – Statele Unite ale Americii.

- În contextul asumării României prin PNRR a eliminării treptate a producției de energie pe bază de cărbune până în anul 2032, precum și în baza parafării în octombrie 2020 a Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Statelor Unite ale Americii privind cooperarea în legătură cu proiectele nuclearo-energetice de la Cernavodă și în sectorul energiei nucleare civile din România, dezvoltarea unui **Program Național Nuclear pe termen mediu și lung,** care să includă dezvoltarea de noi capacități nuclearo-

energetice ce implică reactoare modulare mici cu tehnologie din SUA este una absolut imperativă.

- În contextul creşterii preţurilor la energie electrică şi gaze naturale este necesară continuarea intervenţiei statului prin măsuri de reglementare pentru menţinerea unui nivel de trai decent al populaţiei care este afectată în mare măsură de costurile de subzistenţă, inclusiv de cele ale utilităţilor aferente locuinţei, fără a afecta investiţiile în domeniul energiei.

- Deblocarea proiectelor de exploatare a gazelor naturale offshore din Marea Neagră.

- Adaptarea unor **capacităţi de producţie a energiei electrice** la noile tendinţe europene în materie, în sensul transformării acestora de pe combustibil fosil solid (cărbune) pe combustibil fosil lichid (gaz natural), ca resursă de tranziţie către o economie verde, în conformitate cu Pactul Ecologic European.

- Realizarea de investiţii în **extinderea reţelei de transport a energiei electrice** pentru a creşte capacitatea de interconectare cu statele vecine şi a putea prelua capacitatea suplimentară de producţie de energie electrică din surse noi sau regenerabile.

- Realizarea de investiţii în **extinderea reţelei de transport şi distribuţie a gazelor naturale**, cuaccent pe implementarea de reţele inteligente de transport şi distribuţie.

- Clarificarea cadrului legal şi de reglementare care ar permite **investiţiile în capacităţi noi de energie regenerabilă**, prin clarificarea posibilităţii de semnare a contractelor bilaterale (corporate PPAs), de exemplu, şi stimularea de instrumente financiare verzi pentru a susţine investiţii în energia regenerabilă.

- Crearea unui cadru care să faciliteze absorbţia de fonduri europene pentru realizarea investiţiilor în sectorul producerii de **energie eoliană onshore şi offshore şi energie solară**. Încurajarea tranziţiei către o energie bazată pe biomasă, gaz şi energie geotermală sustenabilă în zonele rurale şi în urbanul mic pentru a diminua utilizarea masei lemnoase, care poate fi obţinută din deşeuri organice din agricultură şi zootehnie, precum şi din folosirea deşeurilor menajere şi industriale.

- Participarea activă în cadrul iniţiativelor europene ce vizează investiţii în promovarea şi utilizarea pe scară largă a bateriilor electrice, în stocare, în capacităţi de capturare a CO2, în utilizarea şi/sau stocarea CO2, prin identificarea şi valorificarea materiilor prime rare (de ex. litiu).

- Crearea unui mediu de reglementare competitiv, transparent şi predictibil, bazat pe consultare publică de substanţă, care să constituie fundamentul pieţelor libere şi competitive de energie. De asemenea, înscrierea României în cadrul Organizaţiei pentru Cooperare şi Dezvoltare Economică şi în cadrul Agenţiei Internaţionale pentru Energie.

- Adaptarea legislaţiei în vederea finalizării construcţiilor hidroenergetice cu funcţiuni complexe aflate în curs de execuţie.

- Participarea la iniţiativele europene de încurajare a dezvoltării tehnologiilor pe bază de **hidrogen**, pentru a atinge pragul de competitivitate economică şi de utilizare la

scară largă, cu o contribuție esențială la securitatea energetică și susținerea atragerii de investiții în soluțiile tehnologice moderne care au atins un grad de maturitate și care au fost suficient testate pentru a funcționa în condiții de eficiență economică.

- Susținerea dezvoltării unor proiecte cu aplicabilitate în domeniul mobilității prin promovarea unor proiecte de interes comunitar care să vizeze interconectarea pieței din România cu celelalte piețe din Uniunea Europeană în vederea creării unor coridoare verzi de mobilitate.

- Susținerea dezvoltării infrastructurii de transport curat pentru stații de reîncărcare electrică și combustibili alternativi, potrivit legislației europene - CNG, LNG, biocarburanți avansați și hidrogen (pe termen mediu și lung) - prin includerea în schemele existente de sprijin, prin măsuri administrative, simplificare birocratică, stimulente fiscale și încurajarea unor programe de cercetare-dezvoltare, inovare.

- Stimularea **investițiilor din mediul privat în sectorul energetic**, inclusiv prin intermediul fondurilor europene, având ca scop decarbonarea și eficiența energetică pe tot lanțul valoric (producție – transport – consum) și în toate sectoarele conexe (industrie, transport, clădiri), precum și accelerarea procesului de digitalizare a rețelelor de energie.

- Sistem modern de **guvernanță în sectorul energetic** prin acționarea asupra depolitizării și independenței autorităților de reglementare și a companiilor de stat, asupra simplificării circuitului birocratic, în sensul transparentizării și al digitalizării, pentru a avea o guvernanță corporativă și competență la toate nivelurile; crearea unui cadru legislativ și de reglementare transparent, stabil și coerent; listarea la bursă, acolo unde este fezabil, a companiilor din sectorul energetic pentru a crește gradul de transparență al actului managerial și pentru investiții bazate pe principii de eficiență economică și neutralitate tehnologică, păstrând controlul strategic al statului român.

- Acordarea unui loc central **consumatorilor și prosumatorilor de energie**, combaterii sărăciei energetice, creșterii eficienței energetice, introducerii sistemelor moderne și eficiente de încălzire a locuințelor, electromobilității și digitalizării; promovarea și facilitarea calității de prosumator, iar în cazul energiei electrice produsă de către prosumatori, vom susține compensarea cantitativă a energiei livrată în sistemul național de distribuție; redefinirea noțiunii de „consumator vulnerabil" - extinderea definiției pentru a acoperi factori structurali și de acces, comportamentul comercial și designul de piață. Crearea și implementarea mecanismului de sprijin de tipul **Contracte pentru Diferență**.

- Extinderea duratei de exploatare a zăcămintelor mature de gaze naturale.

- Creșterea **eficienței energetice** prin accelerarea programelor naționale de renovare energetică aprofundată a clădirilor publice și a celor rezidențiale cu fonduri europene - anveloparea termică, introducerea contoarelor inteligente pentru utilități, înlocuirea instalațiilor interioare de apă caldă și căldură, asigurarea ventilării cu recuperarea căldurii, integrarea celor mai eficiente surse de căldură și a celor regenerabile, precum și digitalizarea; susținerea modificării legislației, astfel încât să accelerăm instalarea contoarelor inteligente; un cadru legal și de reglementare funcțional pentru încurajarea companiilor de tip ESCO (Energy Service Companies) și a contractelor de performanță energetică ESPC (Energy Savings Performance Contracts) pentru clădiri; susținerea măsurilor de eficiență energetică pentru companiile

energointensive care asigură un număr important de locuri de muncă. Stimularea proiectelor de tip "clădiri cu zero emisii", folosirea celor mai bune tehnologii disponibile (produse și instalații) și a sistemelor inteligente de gestionare a clădirilor, utilizarea materialelor izolante îmbunătățite și încălzirea din surse regenerabile durabile.

- Implementarea reformelor și obiectivelor din cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR) al României.

- Înființarea Fondului Energetic Românesc, un vehicul public de investiții, organizat în conformitate cu cadrul general aplicabil fondurilor suverane de dezvoltare și investiți, și în aliniament cu normele internaționale de bună practică în domeniul energiei, deținut de către statul român prin Ministerul Energiei.

- Înființarea unui departament de derulare al fondurilor europene în cadrul Ministerului Energiei în vederea derulării proiectelor din domeniul energetic din cadrul PNRR, Fondul de Modernizare, precum și gestionarea fondurilor structurale

- Operaționalizarea până la sfârșitul anului a Fondului pentru Modernizare și elaborarea cadrului necesar deschiderii apelului de proiecte în primul trimestru al anului 2022, cu un impact estimat de a realiza noi capacități energetice, care vor conduce la reducerea importurilor de energie electrică și reluarea poziției de exportator net de energie a României, și atingerea țintelor intermediare stabilite prin Planul Național Integrat Schimbări Climatice (PNIESC) și creșterea competitivității industriei energetice în piața europeană de energie.

(1) Crearea cadrului legislativ național

Actualizarea legii energiei în concordanță cu noile prevederi comunitare în domeniul energiei electrice și gazelor naturale:

- Prin implementarea cadrului legislativ european se va urmări atât elaborarea de măsuri menite să asigure creșterea siguranței în alimentare cu energie, cât și crearea premiselor necesare creșterii competitivității companiilor energetice pe piața regională de energie electrică.

- În acest context, în perioada următoare este necesară revizuirea și/sau actualizarea legii energiei electrice, pentru transpunerea prevederilor legislației europene (regulamente și directive) în domeniul energiei electrice și pentru evaluarea impactului

- Modificarea cadrului legal aplicabil achizițiilor publice în vederea accelerării procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice necesare demarării investițiilor din domeniul energetic atât celor noi cât și a celor blocate/întrerupte.

(2) Investiţii din sistemul energetic naţional pentru perioada 2022-2024 şi măsuri pentru creşterea competitivităţii companiilor energetice

În contextul legislativ european privind combaterea schimbărilor climatice şi tranziţia energetică se are în vedere creşterea nivelului de ambiţie pentru reducerea emisiilor, creşterea ponderii surselor regenerabile de energie, a măsurilor de eficienţă şi a nivelului de interconectivitate a reţelelor electrice.

Planul Naţional Integrat în domeniul Energiei şi Schimbărilor Climatice (PNIESC), care reprezintă angajamentul României la efortul comun de îndeplinire a obiectivelor europene din domeniul energiei şi climei stabilite pentru anul 2030, aprobat de către Guvern la începutul lunii octombrie 2021, constituie o obligaţie a fiecărui stat membru, conform Regulamentului privind Guvernanţa Uniunii Energetice, prin care acestea îşi elaborează strategii de politici energie-climă pe 10 ani, începând cu perioada 2021-2030.

Creşterea gradului de securitate energetică şi asigurarea siguranţei în alimentare sunt obiective prioritare care pot fi realizate prin implementarea unor mecanisme de finanţare în sectorul energetic şi prin tranziţia către o energie curată, transformarea sistemului electroenergetic naţional şi adaptarea la noile cerinţe de mediu şi la nevoile pieţei de energie şi, nu în ultimul rând, cu urmărirea unui impact cât mai mic asupra consumatorului final.

De asemenea, vor fi adoptate măsuri pentru diversificarea mixului energetic şi adaptarea sistemului electroenergetic la producerea viabilă şi distribuită de energie din surse regenerabile, stimularea concurenţei, creşterea gradului de interconectare şi încurajarea investiţiilor în infrastructura aferentă, în producerea mai flexibilă şi asigurarea de stimulente pentru investiţii în producerea, în stocarea energiei, în eficienţă energetică pentru a răspunde nevoilor pieţei, pentru a facilita concurenţa loială şi pentru a garanta siguranţa alimentării. Toate aceste obiective vor fi implementate, astfel încât să permită şi să ducă la obţinerea de beneficii concrete pentru cetăţeni, la crearea de locuri de muncă, creştere economică şi investiţii în plan energetic. De asemenea, în domeniul societăţilor cu capital de stat va fi promovat un management performant, respectând principiile de guvernanţă corporativă, în paralel cu simplificarea legislaţiei în domeniu, în vederea debirocratizării activităţii acestora în raport cu instituţiile publice. Vor fi implementate planurile de restructurare ale operatorilor economici cu capital de stat, integral şi/sau majoritar, care vor urmări: stabilirea capacităţilor strategice; menţinerea în obiectul de activitate a produselor/serviciilor cu potenţial de desfacere în plan intern şi/sau export; modernizarea, retehnologizarea şi optimizarea liniilor de fabricaţie cu potenţial de competitivitate; restructurarea economico-financiară, diminuarea pierderilor şi eficientizarea producţiei; crearea unor centre de excelenţă de cercetare şi producţie specializate pe domeniul specific de activitate; continuarea desemnării unor operatori economici ca centre de mentenanţă pe categorii de tehnică.

Necesarul de **investiţii aferente reţelelor electrice** include proiectele de interconectare şi de dezvoltare a reţelei până în 2030, precum şi investiţiile în reţele de distribuţie. Aceste investiţii includ echipamente şi tehnologii ce fac tranziţia către „reţelele inteligente" cu comunicare bidirecţională, cu gestiune eficace şi cu flexibilitate mai mare în operare.

Distribuţia de energie electrică este o activitate reglementată desfăşurată de către 6 operatori de distribuţie a energiei electrice. Şi în acest sector sunt necesare investiţii susţinute pentru a atinge un nivel de performanţă ridicat, în linie cu aşteptările consumatorilor, precum şi cu gradul de suportabilitate al acestora.

În conformitate cu legislația secundară în vigoare, valoarea programelor de investiții ale companiilor de distribuție, precum și tipurile de lucrări aferente sunt aprobate de către Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, fiind corelate cu gradul de suportabilitate al consumatorilor și starea tehnică a rețelelor.

Priorități de investiții strategice ale companiilor cu capital de stat

Investiții pe termen scurt

- Finalizarea noii centrale de la Romgaz – Iernut;
- Creșterea capacităților de înmagazinare în depozitele ROMGAZ și transformarea acestora în depozite multiciclu în vederea asigurării funcționării centralelor pe hidrocarburi, inclusiv în condiții meteorologice severe (temperaturi negative).

Investiții strategice pentru perioada 2022-2024

CNE Cernavodă

Energia nucleară este o sursă de energie cu emisii reduse de carbon și reprezintă o componentă de bază a mixului energetic din România. În vederea acoperirii deficitului de capacitate de producție de energie electrică previzionat pentru 2028-2035, ca urmare a atingerii duratei limită de operare a mai multor capacități existente, este prevăzută prelungirea duratei de viață a reactoarelor nucleare de la Unitatea 1 de la CNE Cernavodă și realizarea a 1-2 noi unități nucleare, finanțarea urmând a fi asigurată conform acordului interguvernamental semnat în luna octombrie 2020 între România și Statele Unite ale Americii.

- Retehnologizarea Unității 1 CNE Cernavodă - valoarea investiției: aproximativ 1,5 miliarde euro.
- Proiectul Unităților 3 și 4 de la CNE Cernavodă - valoarea investiției: 7,6 miliarde euro.
- Realizarea instalației de detritiere la CNE Cernavodă - valoarea investiției: 190 milioane euro
- Depozit Intermediar de Combustibil Ars (DICA) - valoarea investiției: aproximativ 20 milioane euro.
- Menținerea ciclului nuclear integrat, prin asigurarea materiei prime pentru fabricarea combustibilului nuclear necesar funcționării unităților de la Centrala Nuclearoelectrică de la Cernavodă, în condiții de securitate națională, cu respectarea prevederilor Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene și a recomandărilor Agenției de Aprovizionare a EURATOM, prin transferul fabricii de la Feldioara la SN Nuclearelectrica și deschiderea unei noi mine de uraniu de către SNN.

- **Creşterea securităţii nucleare şi reducerea deşeurilor radioactive în reactoare nucleare de Generaţie IV**
    - ALFRED (Advanced Lead Fast Reactor European Demonstrator) reprezintă un proiect de cercetare pentru un reactor de demonstraţie a tehnologiei reactorilor rapizi răciţi cu plumb (LFR - Lead Fast Reactors). Tehnologia LFR este susţinută de Uniunea Europeană prin iniţiativele SNETP (Sustainable Nuclear Energy Technology Platform) şi ESNII (European Sustainable Nuclear Industrial Initiative), pentru dezvoltarea sistemelor nucleare de Generaţie IV. Acestea sunt bazate pe reactori rapizi răciţi cu plumb (LFR), cu sodiu (Sodium Fast Reactor) şi cu gaz (Gas Fast Reactor).

Complexul Energetic Oltenia

Punerea în practică a programului de restructurare al companiei după aprobarea acestuia de către CE, prin retragere din exploatare a unor capacităţi energetice pe bază de lignit şi înlocuirea acestora cu capacităţi de generare pe gaz natural în tehnologii moderne cu emisii scăzute de CO2, precum şi a unor parcuri fotovoltaice de circa 700 MW, prin care se intenţionează transformarea mixului energetic din energie produsă doar pe bază de cărbune, în energie produsă pe bază de cărbune, gaz natural şi regenerabil.

Romgaz

- Finalizarea tranzacţiei privind achiziţia de către Romgaz a întregii participaţii de 50% deţinuta de către Exxon Mobil Exploration and Production România Limited, în cadrul proiectului de exploatare a gazelor din Marea Neagră, precum şi realizarea în comun cu OMV Petrom a operării extragerii de gaze naturale.

- Parteneriat de colaborare între SNGN ROMGAZ SA, UAT Drobeta Turnu Severin şi Mehedinţi Gaz S.A. în vederea dezvoltării unor puncte termice pentru producerea de energie termică, precum şi extinderea reţelei de distribuţie a gazelor naturale, pentru asigurarea continuităţii în alimentarea cu energie termică şi gaze naturale a întreg municipiului Drobeta Turnu Severin.

- Implicarea Romgaz, în proiectul de dezvoltare al unei centrale de producere a energiei electrice pe gaze naturale, energie verde şi hidrogen de la Halânga - Centrala Electrică, prin integrarea producţiei de energie electrică din surse regenerabile (RES) cu producţia de hidrogen, prin intermediul unei unităţi de producţie a energiei electrice pe bază de gaze naturale (CCGT) cu o capacitate de 150 MW, a unui parc fotovoltaic de 100 MW, precum şi a unei unităţi de producere a hidrogenului.

- Implicarea Romgaz în proiectele de producţie a energiei verzi precum şi în producţia de metanol.

Hidroelectrica

Implementarea unui plan de investiţii ambiţios şi complex prin dezvoltarea de proiecte noi care însumează aprox. 26,04 miliarde de lei, prin realizarea de capacităţi hidroenergetice noi, retehnologizări şi modernizări ale centralelor existente, proiectele noi de diversificare a

activității, prin realizarea de capacități din alte surse regenerabile de energie, dar și prin implementarea unor activități de cercetare-inovare la nivelul companiei.

- Proiecte hidroenergetice noi cu o valoare estimată totală de 17,933 miliarde lei, o putere instalată totală de 713,62 MW și o producție medie anuală de 3.396,79 GWh/an, din care menționăm finalizarea investițiilor aflate în stadiu avansat de execuție, sistate în prezent: Amenajarea Hidroenergetică (AHE) a Râului Jiu pe sectorul Livezeni-Bumbești, AHE Răstolița, AHE Cerna Belareca, AHE a Râului Olt pe sectorul Cornetu-Avrig. Treapta Câineni, Racovița și treapta Lotrioara.

- Realizarea unor capacități noi de producție a energiei electrice pe râurile interioare, evaluate, în acest moment, la circa 93,7 MW instalați și o energie de proiect de 338,5 GWh/an.

- Proiecte de retehnologizare și modernizare cu o valoare estimată totală de cca. 3 miliarde Lei, acoperind capacități cu o putere instalată totală de 1.969,40 MW și o producție medie anuală de circa 4.651 GWh/an;

- Proiecte noi de diversificare a portofoliului de afaceri cu o valoare estimată totală de circa 5,104 miliarde Lei, ce conduc la punerea în funcțiune de capacități noi de producție cu o putere instalată totală de peste 655 MW și o producție medie anuală de circa 1.763,92 GWh/an;

- Capacități de producere a energiei electrice din surse eoliene onshore și offshore cu o putere instalată totală cuprinsă între 300 MW și 500 MW pentru fiecare variantă, în funcție de rezultatul studiilor de fezabilitate;

- Capacități de producere a energiei electrice din surse solare cu o putere instalată totală de circa 50 MW-100 MW, în funcție de rezultatul studiilor de fezabilitate.

Electrocentrale București

Ministerul Energiei își exprimă acordul de principiu privind transferul Electrocentrale București către Primăria Generală în vederea realizării unui SACET integrat. Totodată, prin Fondul de modernizare se va susține realizarea următoarelor proiecte de investiții:

- Implementarea unei unități de cogenerare cu ciclu combinat în cadrul CTE Grozăvești, care presupune realizarea unei noi unități de producere de energie în cogenerare de înaltă eficiență în tehnologie cu ciclu combinat gaze-abur, cu funcționare pe gaze;

- Implementarea unei unități de cogenerare în ciclu combinat în cadrul CTE București Sud, care presupune realizarea unei noi instalații de cogenerare de înaltă eficiență (ciclu combinat gaz-abur) de circa 200 MWe și circa 200 MWt;

- Implementarea unei capacități noi de producere a energiei, în cogenerare de înaltă eficiență, cu funcționare pe gaze naturale, în cadrul CTE Progresul;

- Reabilitarea ciclului combinat din CTE București Vest în vederea prelungirii duratei de viață/Implementare unitate nouă în ciclu combinat de cca.186 MWe și cca.17 Gcal/h.

Complexul Energetic Hunedoara - societate în Insolvență

- Obiectivul la care trebuie să se conformeze **Societatea Complexul Energetic Hunedoara** este cel care se referă la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, care are ca factor principal "decarbonarea" activității energetice prestate.

- Din cauza neîndeplinirii condițiilor de mediu și a riscului de declanșare a procedurii de infringement , Termocentrala Deva a intrat în conservare, activitatea de producere a energiei a fost suspendată.

- În acest context, au fost inițiate demersurile pentru identificarea de noi investitori pentru construirea unui grup de producere a energiei electrice de min 800 MW bandă.

- Pentru Valea Jiului este în curs de elaborare un proiect care prevede ca până la sfârșitul anului 2021 să se înființeze un nou complex energetic format din cele 4 mine aflate în procedură de închidere, PRESTESEV și Termocentrala Paroșeni, astfel menținându-se locurile de muncă în această zonă monoindustrială.

- În paralel, se va dezvolta pe platforma de la Paroșeni un grup de producere a energiei electrice, pe gaz, o microhidrocentrală și o fabrică de peleți cu putere calorică propice arderii în cazanul de la Paroșeni.

Transelectrica

Programul de investiții noi cuprinde:

- Integrarea producției din surse regenerabile și centrale noi - Dobrogea și Moldova. Pe lângă investițiile aflate în curs de execuție, investiții noi se află în stadii premergătoare demarării execuției lucrărilor prin integrarea centralelor electrice eoliene de pe coasta Mării Negre - în colaborare cu SPEEH Hidroelectrica SA - în acord cu European Green Deal. Proiectul se va realiza printr-o nouă centrală electrică eoliană CEE de 300 MW offshore, o nouă centrală hidroelectrică CHE Islaz – 30 MW, pe râul Olt, aproape de vărsarea în Dunăre, cu capacitate de pompaj de 24 MW, o nouă linie electrică aeriană LEA 400kV.

- Cablu subteran de curent continuu pentru evacuarea puterii din regiunea Dobrogea pe traseul conductei de gaz Tuzla- Podișor.

- Cablu subteran de curent continuu pe traseul gazoductului BRUA.

- Creșterea capacității de interconexiune a SEN:

Proiectele prevăzute în Planul de Dezvoltare a Rețelei Electrice de Transport contribuie la dezvoltarea piețelor de energie și a unor mecanisme regionale de securitate energetică, care vor funcționa după regulile comune ale Uniunii Europene. Cooperarea regională este o soluție

eficientă la analiza adecvației sistemelor energetice, respectiv la eliminarea/diminuarea semnificativă a impactului în situația apariției unor crize în aprovizionarea cu energie.

Principalele proiecte prevăzute în Planul de Dezvoltare a Rețelei Electrice de Transport pentru creșterea capacității disponibile pentru comerțul transfrontalier sunt:

- Trecerea axului 220 kV Reșita-Timișoara-Săcălaz-Arad la 400kV- pentru creșterea capacității de interconectarea a rețelelor de transport din România, Ungaria și Serbia, îmbunătățind integrarea piețelor de energie electrică și a regenerabilelor. Costul proiectului este estimat la 77 milioane de euro.
- O nouă linie aeriană de interconexiune România-Ungaria 400 kV- Oradea-Jozsa, pentru creșterea capacităților de interconectare a rețelelor de transport din România și Ungaria, îmbunătățind integrarea piețelor de energie electrică și a regenerabilelor. Costul proiectului este estimat la 200 milioane de euro.
- Retehnologizare RET prin continuarea obiectivelor în derulare și promovarea de investiții noi.
- Linia Electrică Aeriană (LEA) 400 kV Porțile de Fier – Reșița;
- LEA 400 kV dublu circuit Reșița – Timișoara – Săcălaz – Arad;
- LEA 400 kV dublu circuit Cernavodă – Stâlpu, cu un circuit de intrare/ ieșire în Stația Gura Ialomiței;
- LEA 400 kV dublu circuit Smârdan – Gutinaș;
- LEA 400 kV Gădălin – Suceava;
- LEA 400 kV Suceava – Bălți (Republica Moldova);
- LEA 400 kV Medgidia Sud – Constanța Nord;
- LEA 400 kV Isaccea – Tulcea Vest;
- Linia Electrică Subterană (LES) București Sud – Grozăvești;
- LES 400 kV Domnești – Grozăvești;
- Stația 400/110 kV Grozăvești;
- Închiderea Inelului de 400 kV București – Ilfov, în zona de est;
- Reconductorarea LEA 400 kV București Sud – Gura Ialomiței;
- Reconductorarea Axului 400 kV București Sud – Pelicanu – Cernavodă;

- Reconductorarea Axului 220 kV Gutinaş – Dumbrava – Stejaru – Gheorgheni – Fântânele – Ungheni;

- Reconductorarea Axului 220 kV Urecheşti – Târgu Jiu Nord – Paroşeni – Baru Mare – Hăşdat;

- Reconductorarea LEA 220 kV Porţile de Fier – Reşiţa circuitele 1 şi 2;

- Trecerea la tensiunea de 400 kV a Axului 220 kV Brazi Vest – Teleajen – Stâlpu şi reconductorarea acestuia;

- LEA 400 kV Stâlpu – Braşov;

- Linii noi de curent alternativ şi de curent continuu de evacuare a producţiei eoliene onshore şi offshore din zona Dobrogea, respectiv a producţiei generate de Unitatea 3 şi de Unitatea 4 ale Centralei Electrice Nucleare de la Cernavodă, pe traseul Tuzla – Podişor şi Podişor – Corbu – Hurezani – Haţeg – Recaş – Horia – Nădlac.

- Siguranţa alimentării consumatorilor

Transgaz

Programul de modernizare şi dezvoltare al SNTGN Transgaz SA pentru perioada 2022-2024 urmăreşte în principal următoarele direcţii:

- Asigurarea alimentării cu gaze naturale a consumatorilor în condiţii de siguranţă, cu limitarea impactului asupra mediului:
    - modernizarea şi retehnologizarea Sistemului Naţional de Transport;
    - dezvoltarea Sistemului Naţional de Transport Gaze pe noi direcţii de consum, în scopul asigurării transportului gazelor naturale destinate unor sisteme de distribuţie a gazelor naturale nou înfiinţate şi alimentării a noi consumatori racordaţi direct la SNT;
    - corelarea cu Programul de Management al conducerii societăţii.

- Extinderea reţelelor Transgaz, în cazul localităţilor turistice, aflate la o distanţă mai mică de 25 de km de conductele Transgaz, conform Legii energiei electrice şi gazelor naturale nr. 123/2012.

- În perioada 2021-2024 reţeaua românească de transport a gazelor naturale are în dezvoltare avansată următoarele proiecte, în valoare totală de 401.602.060 Lei:
    - dezvoltarea pe teritoriul României a Sistemului Naţional de Transport Gaze Naturale pe Coridorul Bulgaria-România-Ungaria-Austria (faza I), care presupune asigurarea unei capacităţi de transport a gazelor naturale

spre Ungaria de 1,75 mld. mc/an, respectiv de 1,5 mld. mc/an spre Bulgaria;

- dezvoltări ale SNT în zona de Nord-Est a României în scopul îmbunătățirii aprovizionării cu gaze naturale a zonei, precum și al asigurării capacităților de transport spre Republica Moldova, de 1,5 mld. mc/an, în punctul de interconectare dintre sistemele de transport a gazelor naturale ale României și Republicii Moldova;

- noi dezvoltări ale SNT în scopul preluării gazelor de la țărmul Mării Negre (Vadu T1), care presupune crearea unui punct suplimentar de preluare a gazelor naturale din perimetrele de exploatare offshore ale Mării Negre;

- modernizarea SMG Isaccea 1 și Negru Vodă 1, care presupune modernizarea stațiilor de măsurare a gazelor din punctele de interconectare pentru creșterea gradului de asigurare a securității energetice în regiune.

De asemenea, tot în perioada 2021-2024, Transgaz are proiecte care includ:

- dezvoltarea SNT pe Coridorul Bulgaria-România-Ungaria-Austria (faza II),
- dezvoltarea Coridorului Sudic de Transport pentru preluarea gazelor naturale de la țărmul Mării Negre,
- interconectarea România-Serbia,
- amplificarea coridorului bidirecțional de transport al gazelor naturale Bulgaria-România- Ungaria-Austria (faza III),
- interconectarea sistemului național de gaze cu sistemul de transport al gazelor din Ucraina, modernizarea infrastructurii de transport al gazelor în zona de Nord-Vest a României.

Investiții în alte companii strategice

- CONPET SA - modernizarea și securizarea sistemului național de transport al țițeiului și derivatelor, investiții pentru creșterea siguranței în exploatarea și diminuarea consumurilor specifice, dezvoltarea de noi activități conexe;

- OIL TERMINAL SA - dezvoltarea capacității de stocare în depozitul Sud, extinderea și creșterea capacității de încărcare/descărcare a țițeiului, produselor petroliere, chimice și petrochimice, precum și altor produse finite și materii prime lichide, modernizarea activelor existente – rezervoare, rețeaua de conducte, rezolvarea problemelor istorice de mediu prin realizarea lucrărilor de ecologizare;

- SOCIETATEA DE ADMINISTRARE A PARTICIPAȚIILOR ÎN ENERGIE SA - realizarea, în parteneriat cu Electrocentrale Grup SA, a unei noi capacități de producție în cogenerare pe amplasamentul fostei centrale termoelectrice Titan, dezvoltarea unei capacități de producție a energiei electrice (fotovoltaice și gaze naturale) la Fântânele; precum și dezvoltarea de noi proiecte privind punerea în funcțiune de noi capacități de energie verde;

- UZINA TERMOELECTRICA MIDIA SA - realizarea unei Centrale Termoenergetice în cogenerare, parc de panouri fotovoltaice;

- SOCIETATEA ELECTROCENTRALE GRUP SA - cofinanțarea proiectului de investiții privind realizarea unei centrale electrice fotovoltaice pe amplasamentul fostei centrale termoelectrice Fântânele – jud. Mureș, cofinanțarea investiției pentru o nouă capacitate de producție în cogenerare pe amplasamentul fostei centrale termoelectrice Titan.

(3) Programe de finanțare:

- Finanțarea extinderii rețelelor de gaze naturale

- **Programul național de racordare a populației și clienților non-casnici la sistemul inteligent de distribuție a gazelor naturale**, cu valoare de peste 1 miliard de Euro se derulează în două etape, prima fiind aferentă perioadei de programare 2014-2020 cu o valoare de 235 de mil. Euro, iar cea de a doua etapă fiind prevăzută pentru perioada de programare 2021- 2027, cu o valoare estimată de 800 mil. Euro. Beneficiarii eligibili sunt autoritățile publice locale și asociațiile de dezvoltare intercomunitară. Sunt prevăzute a fi racordate un număr de 30.000 de gospodării la rețeaua de distribuție de gaze naturale, pe lângă înființarea de rețele de distribuție de gaze naturale. De asemenea, se vor putea finanța activități care prevăd extinderea rețelei actuale de distribuție a gazelor naturale. Toate proiectele de conducte construite în cadrul acestui program trebuie să fie pregătite și echipate pentru a transporta și gaze verzi obținute din surse regenerabile;

- Anghel Saligny - în cadrul programului se vor realiza obiective de investiții care constau în realizarea de sisteme de distribuție a gazelor naturale și a racordului la sistemul de transport al gazelor naturale.

(4) Susținerea exploatărilor offshore

Exercitarea calității de instituție emitentă de acte de autorizare, în conformitate cu prevederilor Legii nr. 256/2018 privind unele măsuri necesare pentru implementarea operațiunilor petroliere de către titularii de acorduri petroliere referitoare la perimetre petroliere offshore.

Colaborare interministerială în vederea modificării și completării Legii nr.123/2012 a energiei electrice și a gazelor naturale.

Promovarea unui proiect de Ordonanță de Urgență privind asigurarea continuității alimentării cu gaze naturale către sistemele de distribuție a gazelor naturale, în situația depletării zăcămintelor/încetarea/renunțarea la concesiunea petrolieră, suspendarea activității sondei petroliere.

Identificarea soluțiilor pentru dezvoltarea sistemelor de distribuție a gazelor naturale din România în vederea extinderii zonelor concesionate.

Modificarea și completarea Legii offshore nr.256/2018 în vederea demarării proiectului

strategic de exploatare a gazelor din Marea Neagră pentru creşterea securităţii energetice, reducerea dependenţei de gaze de import şi asigurarea tranziţiei către energia curată.

Alte obiective specifice politicii economice şi sectorului energetic

- Iniţiativa Celor 3 Mări (I3M) - Continuarea dialogului cu beneficiarii proiectelor şi cu EximBank (reprezentantul statului român în cadrul fondului de I3M) în ceea ce priveşte stadiul şi lista actualizată a proiectelor din domeniul energetic pentru a fi promovate şi finanţate din Fondul Iniţiativei celor 3 Mări.

- Finalizarea unui prim proiect SMR într-una dintre ţările partenere din Iniţiativa Trei Mări (I3M) este esenţială pentru a demonstra eficienţa strategiei de înlocuire a centralelor electrice pe cărbune cu SMR-uri. România are toate premisele pentru prima dezvoltare de SMR-uri în regiune pe un sistem de 50 Hz şi poate deveni un hub pentru producerea de SMR-uri în regiune, precum şi o bază pentru pregătirea şi susţinerea operării acestei noi tehnologii în alte ţări din cadrul Iniţiativei Trei Mări.

- SMR-urile ar putea fi construite pe amplasamentele existente ale centralelor pe bază de cărbune, fiind o sursa de generare de energie curată, fără emisii de carbon, menţinând locurile de muncă şi veniturile fiscale, contribuind în acelaşi timp la economia locală.

Alte Obiective în Domeniul Energiei – 2022-2024:

- Două proiecte de asistenţă tehnică cu ajutorul instrumentului TSI, lansat de către DG REFORM pentru domeniul energiei, şi anume asistenţă tehnică pentru monitorizarea şi implementarea politicilor şi măsurilor prevăzute în Planul Naţional Energie şi Schimbări Climatice 2021-2030 şi asistenţă tehnică pentru monitorizarea şi raportarea investiţiilor finanţate din Fondul de Modernizare şi asistenţă tehnică pentru elaborarea metodologiilor de implementare a mecanismului de alocare tranzitorie cu titlu gratuit.

- Elaborarea fişei de asistenţă tehnică transmisă către Comisia Europeană pentru elaborarea planurilor teritoriale ale regiunii carbonifere Valea Jiului, care trece prin procesul de tranziţie justă (în colaborare cu Ministerul Fondurilor Europene, autoritatea care gestionează Axa prioritară 3: Sprijinirea tranziţiei către o economie cu emisii scăzute de carbon.).

- Finalizarea procesului de transpunere a Directivei 2019/944 privind normele comune pentru piaţa internă de energie electrică.

- Reactualizarea în 2023 a Planului Naţional Integrat în domeniul Energiei şi Schimbărilor Climatice 2021-2030 (PNIESC).

- Finalizarea şi aprobarea Strategiei energetice a României 2020-2030, cu perspectiva anului 2050

(5) Scheme de ajutor în domeniul energiei

A. Schema de ajutor de minimis prevăzută în cadrul Programului "ELECTRIC UP" privind finanțarea întreprinderilor mici și mijlocii și domeniului HORECA pentru instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică cu o putere instalată cuprinsă între 27 kWp - 100 kWp, necesară consumului propriu și livrarea surplusului în Sistemul Energetic Național, precum și a stațiilor de reîncărcare de 22 kW pentru vehicule electrice și electrice hibrid plug-in.

B. Schema de ajutor de stat/de minimis prevăzută în scopul finanțării proiectelor inovatoare în domeniul eficienței energetice, prin valorificarea Fondului specializat pentru investiții în eficiența energetică.

- Schema de ajutor pentru creșterea competitivității industriei prin exceptarea de la plata certificatelor verzi:

  - Continuarea Schemei de ajutor de stat privind exceptarea unor categorii de consumatori finali de la aplicarea Legii nr.220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, instituită prin HG nr. 495/2014, cu modificările și completările ulterioare;

Impact: aproximativ 70 de companii, beneficiare ale schemei de ajutor de stat, creșterea competitivității industriilor cu risc de relocare în afara UE, menținerea a aproximativ 300 mii locuri de muncă directe și indirecte,

Alocare financiară: 75 milioane euro/an;

- Schema de ajutor de stat privind sprijinirea întreprinderilor din sectoarele și sub-sectoarele expuse unui risc important de relocare ca urmare a transferului costului emisiilor de gaze cu efect de seră în prețul energiei electrice. Certificatele de emisii de gaze cu efect de seră.

Continuarea implementării și armonizarea la contextul legislativ european a Schemei de ajutor de stat instituită prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 81/2019 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2011 privind stabilirea cadrului instituțional și autorizarea Guvernului, prin Ministerul Finanțelor Publice, de a scoate la licitație certificatele de emisii de gaze cu efect de seră atribuite României la nivelul UE, precum și pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat privind sprijinirea întreprinderilor din sectoarele și sub-sectoarele expuse unui risc important de relocare ca urmare a transferului costului emisiilor de gaze cu efect de seră în prețul energiei electrice.

Impact: aproximativ 40 de companii, beneficiare ale schemei de ajutor de stat; creșterea competitivității industriilor impactate, mari consumatori de energie (din sectoare precum metalurgie, chimie, celuloză și hârtie, fire și fibre sintetice etc); aproximativ 200 mii locuri de muncă directe și indirecte, menținute.

- Schemă de ajutor privind susținerea IMM-urilor în vederea diminuării impactului costurilor majorate cu energia electrică și gazele naturale.

(6) Fondul pentru Tranziție Justă

Fondul pentru o tranziție justă este un instrument cu un buget global de 17,5 miliarde euro, din care 7,5 miliarde euro provin din cadrul financiar multianual (CFM/MFF) și 10 miliarde euro din Next Generation EU (NGEU). JTF este un element cheie al European Green Deal și primul pilon al Mecanismului pentru o tranziție justă (JTM).

Alocarea JTF pentru România este de 2,139 miliarde de Euro, din care 1,2 miliarde de Euro NGEU. Alocarea de la NGEU trebuie utilizata până la sfârșitul anului 2026.

Sprijinul din partea JTF va fi concentrat în cele șase județe menționate, așa cum s-a convenit între Guvernul României și Comisie (Hunedoara, Gorj, Dolj, Galați, Prahova și Mureș).

(7) Fondul de Modernizare

Din bugetul Fondului pentru Modernizare se vor finanța proiecte strategice în sectorul energetic din România. În contextul legislativ european privind combaterea schimbărilor climatice și tranziția energetică în scopul creșterii nivelului de ambiție pentru reducerea emisiilor, a creșterii ponderii surselor regenerabile de energie, a măsurilor de eficiență energetică și a nivelului de interconectivitate a rețelelor electrice, conform obiectivelor asumate în Planul Național Integrat Energie și Schimbări Climatice (PNIESC), care reprezintă angajamentul României la efortul comun de îndeplinire a obiectivelor europene din domeniul energiei și climei stabilite pentru anul 2030. Ministerul Energiei are calitatea de autoritate competentă pentru gestionarea și derularea Fondului pentru modernizare. Totodată, prin punerea în aplicare a acestor investiții țara noastră se încadrează în ținta Acordului de la Paris privind neutralitatea climei până în 2050, deoarece aceasta va conduce la reducerea emisiilor de carbon și a consumului de energie primară prin producția de surse regenerabile.

Activități eligibile/Cheltuieli eligibile

- Investiții în producerea și utilizarea energiei electrice din surse regenerabile
- Investiții pentru îmbunătățirea eficienței, inclusiv în transporturi, construcții, agricultură și deșeuri energetice
- Investiții în stocarea energiei
- Investiții în modernizarea rețelelor energetice, conductelor centralelor de termoficare, rețelelor pentru transportul de electricitate și gaz, creșterea interconectărilor dintre statele membre
- Investiții în regiunile dependente de cărbune: recalificarea și îmbunătățirea competențelor lucrătorilor, educația, inițiativele legate de căutarea unui loc de muncă și start-up-uri

- Reforma pieței de energie electrică, înlocuirea cărbunelui din mixul energetic și susținerea unui cadru legislativ și de reglementare pentru investițiile private în producția de electricitate din surse regenerabile
    - Dezafectarea capacității de producție a energiei electrice pe bază de cărbune
    - Intrarea în vigoare a Legii Decarbonizării prin care se adoptă calendarul de eliminare treptată a cărbunelui/ lignitului
    - Dezafectarea capacității de producție a energiei electrice pe bază de lignit
    - Intrarea în vigoare a noii Legi a Energiei
    - Semnarea Contractelor pentru diferență pentru surse regenerabile
    - Punerea în funcțiune a unei capacități suplimentare de surse de energie regenerabilă
- Îmbunătățirea guvernanței corporative a întreprinderilor de stat din sectorul energiei
    - Îmbunătățirea guvernanței corporative a întreprinderilor de stat din sectorul energiei
    - Finalizarea listării unui pachet de cel puțin 15% din acțiunile Hidroelectrica
- Bugetarea verde
    - Finalizarea și aplicarea unei metodologii de planificare bugetară „verde"
- Dezvoltarea unui cadru legislativ și de reglementare favorabil tehnologiilor viitorului, în special hidrogen și soluții de stocare
    - Intrarea în vigoarea a modificărilor cadrului legislativ, pentru implementarea Strategiei Naționale a Hidrogenului
- Reducerea intensității energetice a economiei prin dezvoltarea unui mecanism sustenabil de stimulare a eficienței energetice în industrie și de creștere a rezilienței
    - Intrarea în vigoare a cadrului legislativ care introduce măsuri pentru a facilita investițiile în eficiența energetică în industrie
- Creșterea competitivității și decarbonarea sectorului de încălzire - răcire
    - Intrarea în vigoare a cadrului legislativ care introduce măsuri de decarbonizare a sectorului de încălzire și răcire

Obiective și repere conform Anexei nr. 1.2

MINISTERUL INVESTIȚIILOR ȘI PROIECTELOR EUROPENE

Guvernul României își asumă ca proiect de țară prioritar implementarea Planului Național de Redresare și Reziliență. Cele 64 de reforme și 107 investiții vor reprezenta temelia pe care fiecare minister își va concentra eforturile și resursele în următorii ani. Ministerele se angajează să ducă la îndeplinire cu prioritate reformele din PNRR pentru care sunt responsabili și să mobilizeze expertiza și resursele necesare pentru a realiza la timp și sustenabil toate investițiile planificate.

Având în vedere importanța PNRR pentru economia României, precum și timpul limitat de care dispunem pentru a realiza reforme structurale cu impact major pentru întreaga societate, ministerele trebuie să se asigure că au la dispoziție resursa umană suficientă și competentă. Guvernul României va aloca cu prioritate resurse pentru recrutarea specialiștilor și atragerea expertizei înalte din domeniile vizate de reforme și investiții.

Fondurile europene, cu precădere politica de coeziune, reprezintă principalul instrument de investiții al Uniunii Europene. Având în vedere ponderea acestora în PIB-ul anual de peste 5%, fondurile europene sunt șansa României de a-și maximiza oportunitățile de dezvoltare printr-o bună administrare.

România urmează să beneficieze de un volum de fonduri europene fără precedent, peste 80 de miliarde de euro – în cadrul politicii de coeziune, politicii agricole comune și pachetului de relansare economică, a căror utilizare trebuie să schimbe fundamental societatea românească. Pentru transpunerea acestor resurse în rezultate palpabile este necesar un efort colectiv și un angajament al întregii societăți.

Începând din acest moment, principiile care vor guverna domeniul fondurilor europene sunt:

- **Simplificare** prin descentralizare;
- **Transparență** prin digitalizare;
- **Sustenabilitate** prin mentenanță;
- **Parteneriat** prin implicare.

Priorități:

- **Guvernul va pregăti și aproba pachetul legislativ necesar pentru implementarea PNRR.**
- **Guvernul va reface HG privitoare la Programele Operaționale 2021-2027.**
- **Guvernul va accelera definitivarea Programelor Operaționale 2021-2027.**

Viziunea pe termen mediu

Importanța fondurilor europene pentru România se poate măsura prin:

• Coeziune economică prin îmbunătățirea competitivității și susținerea inovării întreprinderilor și a sistemului public;

• promovarea investițiilor verzi, susținerea transformării digitale a României și adaptarea la schimbările climatice și conturarea unui răspuns proactiv la potențiale riscuri;

• asigurarea accesibilității persoanelor și conectivității orașelor;

• dezvoltarea serviciilor publice de calitate în beneficiul cetățenilor;

• promovarea integrării sociale a persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială, inclusiv prin reducerea deprivării materiale;

• creșterea accesului la serviciile sociale, de ocupare a forței de muncă, de sănătate și de educație, în special a grupurilor vulnerabile;

• recuperarea decalajelor de dezvoltarea între regiunile țării;

• depășirea crizei economice și sanitare cauzate de Covid 19.

Pentru a valorifica potențialul reprezentat de finanțările europene în perioada 2021-2027, România trebuie să atragă și să utilizeze cu maximă responsabilitate, eficiență, transparență și cu impact fondurile nerambursabile și rambursabile avute la dispoziție. Oportunitatea financiară la care România are acces în următorii ani este fără precedent. Este motivul fundamental pentru care aceste resurse vor fi investite inteligent pentru ca proiectele și entitățile finanțate să poată produce beneficii consistente și în perioada de după finalizarea finanțării.

Această viziune se bazează pe un set de priorități și măsuri subsecvente care au drept scop îmbunătățirea impactului utilizării fondurilor europene în viața cetățenilor, materializându-se printr-o contribuție a intervențiilor publice și private asupra creșterii calității vieții tuturor românilor.

PRIORITĂȚI PE TERMEN MEDIU 2021-2024:

1. Creșterea ritmului anual de absorbție a fondurilor europene în perioada 2021-2023, aferente exercițiului financiar 2014-2020;

2. Pregătirea și dezvoltarea unui portofoliu de proiecte mature pentru demararea cu celeritate a implementării în perioada 2021-2027;

3. Operaționalizarea Mecanismului de Redresare și Reziliență și crearea cadrului instituțional și financiar de implementare a proiectelor care sunt parte din Planul Național de Relansare și Reziliență;

4. Implementarea Acordului de Parteneriat și a Programelor Operaționale;

5. Descentralizarea și orientarea spre beneficiari și rezultate cu impact economic, de mediu, social;

6. Debirocratizarea și simplificarea mecanismului de finanțare/implementare, inclusiv corelarea legislației naționale, în vederea fluidizării procesului și creșterii atractivității, dar și a eficienței fondurilor europene;

7. Creșterea capacității instituționale și profesionalizarea resurselor umane care sunt implicate în implementarea activităților aferente fondurilor europene, atât la nivel de instituții ale statului, cât și la nivel de beneficiari;

8. Asigurarea unei sinergii între acțiunile finanțate din programe comunitare și programele cu resurse naționale;

9. Promovarea investițiilor în educație, în mod special în educația timpurie, și în învățământul profesional și dual;

10. Încurajarea participării directe a actorilor din România la programe aflate în managementul direct al Comisiei Europene, inclusiv prin susținerea cofinanțării unei astfel de participări acolo unde este posibil;

11. Operaționalizarea instrumentelor de dezvoltare teritorială (instrumente teritoriale integrate și dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității) și a instrumentului de global grant. Guvernul României sprijină funcționarea a șase Investiții Teritoriale Integrate, propuse priun legea 176/2020, și anume:

- ITI Delta Dunării, pentru județele Tulcea și Constanța;
- ITI Valea Jiului, pentru județul Hunedoara;
- ITI Harghita - Covasna , pentru județele Harghita și Covasna;
- ITI Moții, Țara de Piatră pentru județele Alba, Arad, Bihor, Cluj și Hunedoara;
- ITI Microregiunea Țara Făgărașului pentru județele Sibiu și Brașov;
- ITI Țara de Sus pentru județele Suceava, Botoșani și Iași; cu posibilitatea de pregătire și includere în următoarele perioade de finanțare și a altor ITI-uri mature.

I. Creşterea ritmului anual de absorbţie a fondurilor europene în perioada 2021-2023, aferente exerciţiului financiar 2014-2020.

Pentru perioada 2014-2020, România are la dispoziţie peste 43 miliarde de Euro, conform Cadrului Financiar Multianual 2014-2020, din care alocarea pentru Fondurile Europene Structurale şi de Investiţii (F.E.S.I.) este de aproximativ 31 miliarde de Euro.

În ceea ce priveşte programele operaţionale finanţate prin Politica de Coeziune (PO Infrastructură Mare, PO Competitivitate, PO Regional, PO Capacitate Administrativă, PO Asistenţă Tehnică şi PO Capital Uman) şi prin FEAD (PO Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate), numărul contractelor de finanţare semnate cu beneficiarii este de aproximativ 11.715, totalizând cca. 42 miliarde de Euro, din care aproximativ 35 miliarde de Euro reprezintă contribuţia U.E. (143% din alocarea UE a PO).

La nivelul lunii octombrie 2021, sumele totale primite de la Comisia Europeană (C.E.), reprezentând prefinanţări şi rambursări, aferente programelor finanţate din FESI şi FEAD, se situează la aproximativ 18,8 miliarde de Euro, ceea ce înseamnă aproximativ 54% din alocarea U.E., cu 5,25 miliarde Euro mai mult solicitate Comisiei Europene faţă de anul 2020 (inclusiv plăţi directe). În plus, s-au rambursat de către C.E. aproximativ 10,65 miliarde de Euro pentru plăţi directe în agricultură.

În perioada 2022-2023, eforturile se vor concentra pe implementarea cu succes a proiectelor deja admise la finanţare, prin sprijinirea beneficiarilor pe tot parcursul derulării investiţiilor. Astfel, se va urmări atingerea ţintei de absorbţie de 100% la sfârşitul perioadei de programare. În acest context, România trebuie să mai primească de la C.E. aproximativ 16,4 miliarde de Euro pentru programele finanţate din F.E.S.I. şi F.E.A.D. şi aproximativ 650 milioane de Euro pentru plăţi directe în agricultură.

Suplimentar în acest ciclu de finanţare 2014-2020, România beneficiază prin REACT EU de o alocare de 1,323 miliarde de Euro, cu perspective de creştere a acestei alocări, program care finanţează domeniile sănătate, ocupare, IMM-uri şi persoane dezavantajate, repartizată la nivelul următoarelor programe operaţionale: infrastructură mare, competitivitate, capital uman şi ajutorarea persoanelor defavorizate.

Următoarele măsuri subsecvente sunt prioritare:

• menţinerea unei rate anuale de absorbţie care să conducă către o absorbţie de 100% la sfârşitul anului 2023;

• evitarea riscului de dezangajare prin monitorizarea lunară a stadiului implementării financiare a programelor operaţionale;

• urgentarea lansării ultimelor apeluri de proiecte pentru sumele rămase disponibile;

• fluidizarea procesului, inclusiv accelerarea ritmului de evaluare şi contractare prin îmbunătăţirea procedurilor interne de lucru;

• susţinerea capacităţii de cofinanţare a beneficiarilor privaţi;

• monitorizarea constantă a proiectelor cu risc de a nu fi finalizate până la 31.12.2023, pentru identificarea eventualelor întârzieri și luarea de măsuri de remediere și recuperare a întârzierilor;

• continuarea realocării de fonduri la nivelul axelor prioritare ale unui program;

• asigurarea interconectivității și interoperabilității dintre bazele de date ale instituțiilor statului și sistemul My SMIS prin dezvoltarea sistemului, cu scopul continuării simplificării procesului de depunere a proiectelor și creșterea celerității procedurilor de verificare a proiectelor și beneficiarilor din perioada de evaluare și cea de monitorizare a proiectelor;

• necesitatea conștientizării și dezvoltării funcției de prevenție inclusiv la nivelul activității desfășurate de Autoritatea de Audit;

• schimbarea de paradigmă în relația autorităților cu beneficiarii de proiecte, în sensul creșterii orientării spre dialog și sprijin în procesul de programare și derulare a investițiilor, și mai puțin spre verificare, control și audit;

• programarea cu celeritate a cererilor de rambursare finale și autorizarea la plată a acestora.

II. Pregătirea și dezvoltarea unui portofoliu de proiecte mature pentru demararea cu celeritate a implementării în perioada 2021-2027

Obiectiv: *România – un model european de transformare a modului de gestionare al fondurilor europene: simplu, transparent, sustenabil și eficient.*

În perioada 2021-2027, România va primi în total 79,9 miliarde de Euro prin cele două mari instrumente agreate de Consiliul European din luna iulie 2020: bugetul multianual pe 7 ani, respectiv Next Generation EU (NGEU). La această sumă se adaugă împrumuturi în valoare de 4 miliarde de Euro în cadrul inițiativei SURE.

Pentru promovarea și dezvoltarea unui portofoliu matur de proiecte, următoarele măsuri subsecvente sunt prioritare:

• Analiza proiectelor nefinanțate în perioada 2014-2020 ca punct de plecare în identificarea portofoliului de proiecte pentru 2021-2027;

• Asumarea rolului și a responsabilității de coordonator național, de către Ministerul Fondurilor și Proiectelor Europene, al politicii de coeziune;

• Definitivarea la nivelul fiecărui program operațional a priorităților de investiții, ca urmare a consultării publice și a complementarității cu PNRR;

• Urgentarea demersurilor de consultare a partenerilor publici pe baza versiunilor actualizate ale programelor operaționale;

• Definitivarea și asumarea alocărilor financiare la nivel de programe și operațiuni;

• Pregătirea unui sistem informatic flexibil și transparent pentru exercițiul 2021-2027, similar MYSMIS, cu includerea opțiunilor pentru programele operaționale multifond;

• Simplificarea pe tot ciclul de proiect, de la elaborare, depunere, evaluare, implementare, plăți și rambursări, inclusiv utilizarea costurilor simplificate pentru reducerea sarcinii administrative;

• Încheierea unui memorandum privind interoperabilitatea și interconectivitatea bazelor de date de la instituțiile relevante, inclusiv instituții avizatoare, implicate în ciclul de viață al proiectelor;

• Susținerea beneficiarilor cu proiecte în pregătire, prin utilizarea resurselor de asistență tehnică;

• Dezvoltarea unui portofoliu național de proiecte care să genereze impact din exploatarea lor pentru economia națională, pentru regiuni și legăturile dintre acestea, pentru zonele metropolitane, ariile urbane funcționale ale municipiilor reședință de județ, pentru teritorii de importanță strategică etc.;

• Pregătirea unui portofoliu național de proiecte de specializare inteligentă în baza strategiilor naționale și regionale specifice, împreună cu un mecanism financiar de sprijin pentru asigurarea co-finanțării și asistenței tehnice pentru pregătirea documentațiilor tehnico-economice și managementul implementării proiectelor.

III. Operaționalizarea Mecanismului de Redresare și Reziliență și crearea cadrului instituțional și financiar de implementare a proiectelor care sunt parte din Planul Național de Relansare și Reziliență

Guvernul își propune aprobarea cu celeritate a cadrului instituțional și financiar pentru implementarea PNRR și accelerarea implementării reformelor și investițiilor aprobate de UE prin Decizia de Implementare a Consiliului.

Mecanismul de Redresare și Reziliență (MRR) este un instrument nou, propus de Comisia Europeană la data de 12 februarie 2021 ca instrument european de relansare economică în urma crizei provocate de noul coronavirus. Din anvelopa generală, România ar urma să beneficieze de o alocare de aproximativ 29,2 miliarde de Euro sub formă de granturi (14,24 miliarde de Euro) și împrumuturi (14,94 miliarde de Euro). Regula generală - cuantumul disponibil pentru sprijinul financiar nerambursabil ar trebui să poată fi angajat din punct de vedere juridic până la 31 decembrie 2022, iar diferența de 30% din granturi până la 31 decembrie 2023. Toate plățile contribuțiilor financiare către statele membre ar trebui efectuate până la 31 decembrie 2026, iar plățile ar trebui efectuate în cadrul proiectelor nu mai târziu de luna august 2026.

Pentru operaționalizarea acestui instrument, România a elaborat Planul Național de Relansare și Reziliență (PNRR). La data de 27 septembrie 2021, Comisia Europeană (CE) a adoptat evaluarea pozitivă a Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR) al României.

Planul Național de Redresare și Reziliență al României reprezintă documentul strategic al României care fundamentează prioritățile de reformă și domeniile de investiții pentru aplicarea Mecanismului de Redresare și Reziliență - MRR la nivel național. Scopul final al PNRR este să accelereze implementarea reformelor sustenabile și a investițiilor publice conexe, respectiv asigurarea ameliorării stării economiei naționale după criza generată de COVID-19, creșterea economică și crearea de locuri de muncă necesare pentru incluziunea forței de muncă, sprijinirea tranziției verzi și a celei digitale pentru promovarea creșterii durabile.

Planul conține 171 de măsuri (64 de reforme și 107 investiții), structurate în jurul a șase piloni și a cincisprezece componente:

I. Pilonul Tranziția verde

Componenta 1: Managementul apei

Componenta 2: Păduri și protecția biodiversității

Componenta 3: Managementul deșeurilor

Componenta 4: Transport sustenabil

Componenta 5: Valul renovării

Componenta 6: Energie

II. Pilonul Transformarea digitală

Componenta 7: Transformarea digitală

III. Pilonul Creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii

Componenta 8: Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii

Componenta 9: Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare

IV. Pilonul Coeziune socială și teritorială

Componenta 10: Fondul local

Componenta 11: Turism și cultură

V. Pilonul Sănătate, precum și reziliență economică și socială

Componenta 12: Sănătate

Componenta 13: Reforme sociale

Componenta 14: Buna guvernanță

VI. Pilonul Noua generație

Componenta 15: Educație

Cu privire la P.N.R.R., următoarele măsuri subsecvente sunt prioritare:

• susținerea intereselor României în negocierea actelor delegate aferente Mecanismului de Redresare și Reziliență;

• operaționalizarea mecanismului instituțional și financiar pentru P.N.R.R.;

• corelarea criteriilor de eligibilitate și a timpului de implementare pentru proiectele finanțate prin P.N.R.R., cu cele din programele operaționale și naționale;

• contractarea celor 29,2 miliarde de Euro până la 31 decembrie 2023;

• asigurarea unui flux de numerar (cash-flow) pentru implementarea proiectelor;

• asigurarea unui sistem de coordonare și monitorizare eficient, care să garanteze o bună guvernanță prin implementarea reformelor și investițiilor în timp și în mod sustenabil;

• simplificarea actului administrativ și îmbunătățirea procesului de inițiere și promovare de acte normative;

• elaborarea schemelor de ajutor de stat pentru toate tipurile de componente vizate de PNRR;

• susținerea procesului de pregătire de documentații tehnice până la nivelul de proceduri de achiziție publică pentru lucrări/ furnizare bunuri;

• descentralizarea tuturor componentelor aparținătoare celor 6 piloni care implementează proiecte cu beneficiari locali.

IV. Măsuri de îmbunătățire a absorbției fondurilor europene

1. Descentralizarea și orientarea spre beneficiari și rezultate cu impact economic, de mediu, social.

• adoptarea unui memorandum la nivel de guvern cu măsuri pentru creșterea capacității administrative a ADR-urilor pentru a diminua riscul de dezangajare;

• diminuarea disparităților de dezvoltare regională și locală prin susținerea măsurilor diferențiate de sprijin pentru localitățile și județele care prezintă un decalaj major față de media națională sau zonele mai dezvoltate la nivelul unei regiuni în ceea ce privește accesarea și derularea de programe și proiecte strategice de dezvoltare;

• promovarea și organizarea unor sesiuni de training pe teme generale și specifice la nivelul beneficiarilor, inclusiv schimb de experiență și de bune practici între aceștia, în scopul creșterii capacității de implementare a beneficiarilor pentru asigurarea unei absorbții cât mai eficiente a fondurilor europene;

• plăți și rambursări simplificate, orientate spre rezultate de calitate, cu impact și condiționate de indicatori de performanță;

• transparentizarea tuturor procedurilor de control ale Autorității de Audit, autorităților de management și organismelor intermediare.

2. Debirocratizarea și simplificarea mecanismului de finanțare/ implementare

• asigurarea programării și gestionării programelor operaționale orientate pe acces facil la fonduri și pe eficiența utilizării acestora, încurajând performanța, în special prin utilizarea pe scară largă a opțiunilor de costuri simplificate;

• înființarea și operaționalizarea unui grup tehnic interministerial, care să implice inclusiv reprezentanți ai Autorității de Audit, pentru coordonarea și consultarea periodică dintre autorități și actori relevanți în proiectarea și implementarea operațiunilor cu abordare simplificată;

• redefinirea regulilor de gestiune a fondurilor, de audit și de control, pentru utilizarea efectivă a costurilor simplificate;

• implicarea actorilor relevanți în procese de elaborare a cadrului de reglementare și a documentelor de orientare pentru noile programe operaționale pentru asigurarea impactului asupra programelor și beneficiarilor;

• autorități de asigurare a extinderii principiului „auditului unic", pentru evitarea suprapunerii verificărilor, controale mai relaxate pentru programele operaționale cu istoric bun și o mai mare încredere în sistemele naționale de audit;

• digitalizarea tuturor proceselor de implementare, inclusiv în relația cu beneficiarii;

• modernizarea sistemului electronic de gestiune a fondurilor europene, inclusiv interoperabilitate și transformarea acestuia într-un instrument de management;

• introducerea unui mecanism de raportare la nivelul Guvernului privind stadiul proiectelor strategice ale beneficiarilor publici, cu publicare pe pagina web a Guvernului;

• crearea unui portal de date deschise, cu o structură unitară și intuitivă, accesibilă facil pentru public, de monitorizare a evoluției proiectelor contractate și implementate.

3. Creșterea capacității instituționale și profesionalizarea resurselor umane

• Elaborarea și susținerea unui plan de capacitate administrativă la nivel național, regional și local

• Valorificarea elementelor de flexibilitate identificate în legislația europeană în materie de fonduri europene;

• Inițierea unei strategii de profesionalizare rapidă, precum și creșterea capacității instituționale în domeniul fondurilor europene, de la nivel național la nivelul autorităților locale;

• Sprijinirea și susținerea prin informare, instruire, cofinanțare și asistență tehnică a participării beneficiarilor din România în programele gestionate direct de Comisia Europeană și/sau alți finanțatori. Coordonarea acestui proces, inclusiv crearea unui portofoliu de proiecte strategice pentru România.

4. Asigurarea unei sinergii între acțiunile finanțate din programe comunitare și programele cu resurse naționale, începând cu perioada 2021-2027.

- Corelarea tuturor surselor de finanțare pentru a asigura o complementaritate și eficiență a intervențiilor;

- Alimentarea Fondurilor pentru Dezvoltare Regională în toate cele 8 regiuni ale țării, care să activeze ca principal instrument pentru pregătirea proiectelor locale, județene și regionale care să fie principala bază pentru atragerea resurselor atât din politica de coeziune, cât și din PNRR. Totodată, Fondurile pentru Dezvoltare Regională trebuie alimentate anual, pentru a ajuta la susținerea coeziunii în interiorul regiunilor României, precum și finanțarea proiectelor de anvergură regională;

- Promovarea inițiativelor comunitare gestionate direct de către Comisia Europeană în rândurile potențialilor beneficiari din România;

- Valorificarea oportunităților din granturile Spațiului Economic European (SEE) și norvegiene;

- Stimularea prin pachete de informare, instruire, cofinanțare și asistență tehnică a creșterii participării entităților din România la programe și proiecte gestionate direct de către Comisia Europeană;

- Crearea unui portofoliu de proiecte naționale strategice cu care beneficiarii eligibili să participe la marile proiecte finanțate direct de către Comisia Europeană;

- Eficientizarea managementului fondurilor externe nerambursabile aferente perioadei 2021-2027, prin creșterea capacității de coordonare, inclusiv prin măsuri de diminuare a suprareglementării la nivelul programelor cu resurse naționale în contrast cu programele comunitare, în privința unor mecanisme care se suprapun, care pot provoca blocaje sau situații de dublă finanțare;

- Schimbul de experiență cu instituții de gestionare și control din alte state UE, pentru a facilita transferul de bune practici și inovația în rândurile beneficiarilor.

Planul Național de Redresare și Reziliență

În PNRR, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene susține ministerele de resort în implementarea investițiilor asumate prin program, astfel valorificând experiența acumulată de autoritățile de management. În acest sens, MIPE va susține ministerele de resort din componenta turism și cultură în:

- Plan de acțiune dedicat valorificării patrimoniului cultural în scopul creșterii competitivității sectorului turistic românesc

TURISM ȘI CULTURĂ

Operaționalizarea Organizațiilor de Management al Destinației

- Plan de acțiune dedicat valorificării patrimoniului cultural în scopul creșterii competitivității sectorului turistic românesc
- Promovarea celor 12 rute turistice/culturale
- Modernizarea/crearea de muzee și memoriale

Obiective și repere conform Anexei nr. 1.3

MINISTERUL FINANȚELOR

Guvernul coaliției susține un nou model de dezvoltare sustenabilă, axat pe investiții, stimularea și dezvoltarea capitalului, creșterea competitivității companiilor românești și transformarea digitală a economiei și administrației, eficientizarea cheltuielilor statului și combaterea sărăciei.

Viziune pe termen mediu

În următorii trei ani vor continua acțiunile în vederea reducerii decalajelor față de economiile statelor din Europa de Vest, prin stimularea capitalului românesc, investiții strategice în infrastructură, educație, sănătate, inovare și digitalizare. În contextul de redresare a activității post Covid-19, vor continua măsurile de stimulare a cererii, de sprijinire a reluării activităților economice afectate de pandemie și a angajărilor, precum și de protejare a veniturilor românilor. Va fi susținută oferta prin instrumente financiare și granturi pentru sectoarele cele mai grav afectate, precum și prin scheme de ajutor de stat pentru investiții noi și garanții de stat pentru credite, urmărindu-se inclusiv reintegrarea pe piața muncii a angajaților din sectoarele afectate de pandemia de Covid-19.

Noua paradigmă economică a României va asigura sustenabilitatea finanțelor publice pe termen mediu și lung. În acest sens va avea loc și o reformă a marilor sisteme de servicii publice și corespunzător de cheltuieli publice. Prin creșterea transparenței și predictibilității în domeniul fiscal, va fi consolidată încrederea mediului de afaceri, precum și a consumatorilor. Creșterea economică sustenabilă și echilibrată va permite creșterea standardului de viață al cetățenilor. Obiectivul de mandat al acestui guvern este operaționalizarea Băncii Naționale de Dezvoltare. Pe termen scurt, vom înființa Fondul Român de Investiții, urmând ca cele două instituții să fie ulterior integrate.

Vor fi o prioritate digitalizarea și simplificarea interacțiunii dintre instituțiile subordonate Ministerului Finanțelor și contribuabili prin continuarea și extinderea proiectelor de debirocratizare la toate nivelurile.

România se află în fața unei oportunități istorice. În perioada 2021-2027, Cadrul Financiar Multianual al UE și programul Next Generation EU vor aduce țării noastre aproape 80 de miliarde de euro, care vor fi utilizate pentru investiții în infrastructură, educație, sănătate, agricultură, mediu sau energie, precum și pentru modernizarea marilor sisteme publice. Aceste fonduri vor sprijini relansarea și transformarea economică a României. Astfel, politica bugetară se va baza și pe atragerea masivă de fonduri europene, sprijinind mărirea potențialului de creștere al economiei și urmărindu-se revenirea graduală a deficitului bugetar sub 3 procente din PIB la orizontul anului 2024.

I. Reforma finanțelor publice și a companiilor cu capital de stat

Obiective generale

Sistemul fiscal-bugetar va fi adaptat la evoluția economiei, astfel încât să faciliteze creșterea economică, prin:

1. consolidarea fiscală, creșterea transparenței bugetare și eficientizarea cheltuielilor publice;

2. mărirea flexibilității și eficienței bugetului prin perfecționarea întregului proces bugetar;

3. întărirea responsabilității fiscal-bugetare prin rescrierea legilor privind finanțele publice și responsabilitatea fiscal-bugetară;

4. ținerea sub control și reducerea deficitului bugetar pe termen mediu, contribuind, în acest fel, la scăderea inflației, a ratelor dobânzilor, a deficitului comercial și de cont curent al balanței de plăți, precum și la stabilitatea cursului valutar al leului;

5. introducerea bugetării participative, bugetării multianuale pentru investițiile publice în infrastructură și a bugetării verzi pentru orientarea cheltuielilor publice ale României către obiectivele de schimbări climatice și mediu în conformitate cu reglementările adoptate la nivel european.

România beneficiază și în anul 2021 de „clauza generală derogatorie" de la prevederile Pactului de Stabilitate și Creștere (PSC), ceea ce presupune că impactul bugetar aferent măsurilor adoptate pentru combaterea pandemiei Covid-19 și a efectelor sale negative (sociale și economice) nu va fi luat în considerare la evaluările Comisiei privind atingerea țintei de deficit în cadrul procedurii de deficit excesiv.

Obiective specifice

1. **Creșterea eficienței finanțelor publice și îmbunătățirea perspectivelor de atingere a obiectivelor bugetare pe termen mediu prin:**
   - evaluarea cadrului legislativ și instituțional actual al transferurilor financiare dintre bugetul de stat și bugetele locale: sistemul de echilibrare, sume defalcate cu destinație specifică, subvenții din bugetele unor instituții din administrația publică centrală;
   - crearea infrastructurii de date statistice pentru analiza impactului transferurilor financiare asupra bugetelor locale și serviciilor publice locale;
   - reformarea sistemului transferurilor financiare dintre bugetul de stat și bugetele locale, inclusiv analize de impact și propuneri de modificări legislative.
2. **Modernizarea bugetului prin:**
   - Simplificarea arhitecturii bugetului, care va fi bazat pe indicatori de performanță prin introducerea unui sistem clar de evaluare a politicilor publice care să ofere în timp un raport calitate/preț care să conducă la optimizarea eficienței și eficacității politicilor propuse;
   - Sprijinirea financiară a activităților generatoare de externalizări pozitive (cercetarea, dezvoltarea, eficiența energetică);
   - Maximizarea coerenței între politicile de bază ale guvernului și sistemele de planificare bugetară. Se va pune accentul pe bugetarea performanței care să ofere un cadru bugetar adecvat pentru dezvoltarea planurilor strategice sectoriale;
   - Un sistem de planificare și programare care să ofere o perspectivă strategică cuprinzătoare, națională, pe termen lung. Un set mai clar de obiective și priorități ale politicii sectoriale și un mod de stabilire a nevoilor bugetare corespunzătoare care să ducă la alocarea resurselor disponibile către domeniile cheie, care sa facă distincție între cheltuielile discreționare și nediscreționare și între investițiile și cheltuielile curente pe termen mediu, susținut de indicatori de rezultat sau de indicatori fiabili.
3. **Întărirea guvernanței corporative la companiile de stat în vederea îmbunătățirii performanței acestora prin:**
   - îmbunătățirea performanței companiilor de stat prin aplicarea prevederilor Legii nr. 111/2016 privind guvernanța corporativă,
   - dezvoltarea ghidului privind aplicarea legislației guvernanței corporative a întreprinderilor de stat, prin preluarea celor mai bune practici la nivel european, în vederea aderării României la Ghidul OECD privind guvernanța corporativă a întreprinderilor de stat.

4. **Revizuirea cadrului legislativ şi instituţional actual al transferurilor financiare dintre bugetul de stat şi bugetele locale în ceea ce priveşte sistemul de echilibrare, sume defalcate cu destinaţie specifică, subvenţii din bugetele unor instituţii din administraţia publică centrală, în baza următoarelor principii:**
   - să nu se creeze obligaţii în sarcina bugetelor locale fără sursă de finanţare predictibilă şi acoperitoare pentru nevoi;
   - la fundamentarea necesarului de finanţare, acolo unde sunt aprobate standarde de cost (unităţi de asistenţă socio-medicală, cămine pentru vârstnici, centre pentru persoane cu handicap, etc.), sumele să fie în concordanţă cu numărul de beneficiari;
   - creşterea competitivităţii agenţilor economici prin îmbunătăţirea cadrului în care aceştia operează, prin reforme structurale ample şi susţinute, care să stimuleze competitivitatea economiei româneşti şi să accelereze convergenţa reală a României cu economiile dezvoltate din Uniunea Europeană.
5. **Generalizarea regulii de înregistrare a punctelor de lucru, indiferent de număr de angajaţi.** În acest sens se va elimina pragul de 5 angajaţi/punct de lucru, impozitul pe venit fiind virat la bugetul local unde îşi desfăşoară activitatea angajatul.

II. Datorie publică

Obiective generale

Reformarea sistemului fiscal-bugetar este o etapă esenţială pentru a atinge un cadru favorabil creşterii economice şi consolidării fiscale. Pe termen mediu însă, Guvernul României depune eforturi substanţiale pentru evitarea de downgrading a ratingului de ţară. Implicaţiile imediate ar fi descurajarea investiţiilor şi creşterea costului finanţării suverane. De asemenea, Guvernul României va fi nevoit să susţină eforturile financiare necesare modernizării infrastructurii în următorii ani. În acest sens este asumată o creştere a datoriei publice, însă vor fi luate măsurile necesare pentru a evita spirala îndatorării.

Obiective specifice

i. **Menţinerea ratingului de ţară** prin următoarele măsuri:
   a) introducerea operaţiunilor de buy-back/exchanges cu titluri de stat,
   b) introducerea operaţiunilor cu instrumente financiare derivate,
   c) apelarea la finanţări de tipul plasamentelor private - în funcţie de oportunităţi,
   d) dezvoltarea pieţei titlurilor de stat pentru populaţie - automatizare proces subscriere şi rambursare dobânzi/principal şi analiza posibilităţii efectuării subscrierilor online.

ii. Pe termen mediu, **datoria publică să nu depăşească pragul de 60% din PIB**(indicator de convergenţă nominală pentru trecerea la euro).

Pentru a nu depăşi acest prag se impune utilizarea PPP ca mecanism alternativ de finanţare, dat fiind raportul optim cost-beneficiu ce rezultă într-o valoare sporită raportată la investiţia întreprinsă prin utilizarea abilităţilor sectorului privat de a furniza infrastructură necesară la un preţ rezonabil şi, pe măsură ce sectorul public plăteşte pentru aceste servicii pe perioada de viaţă a proiectului, evitarea investiţiei iniţiale majore şi efectuarea plăţilor pentru serviciile furnizate de sectorul privat doar atunci când şi dacă serviciul este furnizat la standardele impuse.

Măsuri care să asigure un cadru prielnic implementării de proiecte în regim de PPP:

– Aprobarea la nivelul Guvernului a unei strategii la nivel naţional pentru implementarea de proiecte prioritare în regim PPP;

– Clarificarea cadrului instituţional, cu preluarea de către **Ministerul Finanţelora** competenţei de reglementare a domeniului PPP;

– Amendarea cadrului legal aplicabil pentru clarificarea/remedierea unor aspecte care la acest moment sunt necorelate cu buna practică internațională și care nu asigură premisele unei bune pregătiri a proiectelor de PPP;

– Configurarea unui proces de control al calității asupra ciclului de viață al proiectului, care să fie operaționalizat la nivelul **Ministerul Finanțelor**și la ministerele de linie (domeniile transporturi, sănătate, justiție și educație, etc.) pentru a spori capacitatea de a pregăti, atribui și gestiona cu succes proiecte PPP, acest proces urmând să fie proiectat special pentru a funcționa în contextul pieței din România;

– Aderarea României la Principiile pentru guvernanță publică a parteneriatelor public-private ale Organizației pentru cooperare și dezvoltare economică (OECD) și operaționalizarea Băncii Naționale de Dezvoltare a României până în anul 2023.

III. Fiscalitate

Obiective generale

România are una dintre cele mai reduse ponderi ale veniturilor fiscale în PIB din Uniunea Europeană. Cu toate acestea, coaliția nu va majora sau introduce noi impozite și taxe. În etapa actuală, principalul efort va fi făcut pentru îmbunătățirea colectării veniturilor, prin: i) eliminarea distorsiunilor și lacunelor ce permit minimizarea poverii fiscale, asigurându-se corectitudinea și echitatea în sistem; ii) simplificarea regulilor și debirocratizare, pentru a facilita conformarea voluntară și administrarea fiscală, iii) implementarea unui sistem fiscal mai corect, mai eficient, mai simplu și mai transparent, ce va sprijini activitățile economice. Se vor avea în vedere:

- Menținerea caracterului contraciclic al politicii fiscale și de venituri, reducerea riscurilor fiscale și ancorarea de durată a așteptărilor inflaționiste la niveluri apropiate cu cele din zona euro;
- Întărirea analizei de risc a contribuabililor pentru inspecția fiscală;
- Creșterea colectării veniturilor din accize, TVA și taxe vamale prin monitorizarea importurilor mărfurilor cu risc fiscal ridicat și modernizarea punctelor de trecere a frontierei în scopul diminuării evaziunii cu mărfurile de contrabandă. Eficientizarea controlului antifraudă în domeniul comerțului electronic;
- Implementarea accelerată a bugetării pe programe pe bază de indicatori de rezultat la toate nivelurile administrației publice centrale și locale care să permită transparența deplină a cheltuielilor publice, îmbunătățirea clarității și coerenței procesului de bugetare, prioritizarea politicilor sectoriale și adecvarea resurselor mobilizate la nivelul calității serviciilor publice oferite, creșterea responsabilității și a eficienței utilizării fondurilor publice prin asigurarea unei competiții reale între proiectele propuse spre finanțare și susținerea performanței;
- Revizuirea distorsiunilor și lacunelor din legislația fiscală, asigurându-se corectitudinea și echitatea în sistem pe principiul neutralității taxării (în sensul în care, indiferent de forma exercitării activității generatoare de venit, să fie aplicată aceeași povară fiscală);
- Consolidarea schemelor de ajutor de stat și a stimulentelor pentru domeniile prioritare, afectate negativ de migrația forței de muncă cu o calificare superioară, prin susținerea parcurilor tehnologice și industriale și stimularea înființării de parteneriate cercetare-învățământ și mediul de afaceri. Dezvoltarea de politici și mecanisme de finanțare pentru implementarea parteneriatelor public-privat cu partajarea adecvată a costurilor, riscului

și recompenselor între guvern și sectorul privat în sectoarele cu o dinamică ridicată a creșterii economice, dar deficitare în competențe disponibile pe piața forței de muncă[1];

- Maximizarea randamentelor economice în companiile cu capital de stat prin asigurarea unui management profesionist independent de ministerele coordonatoare, separarea între funcțiile de reglementare și cele operaționale. Asigurarea neutralității competitive între companiile de stat și sectorul privat, deschiderea concurenței în sectoarele dominate de companii de stat. Implementarea generalizată a contractelor de performanță în instituțiile publice și companiile de stat;
- Consolidarea statutului de piață emergentă a Bursei de Valori București și dezvoltarea acesteia prin sprijinirea activă a listării de noi companii (pachete minoritare-majoritare la companii de stat), stimularea pieței obligațiunilor inclusiv prin facilități fiscale, pentru creșterea transparenței, accesului la finanțare și performanțelor guvernanței corporative, simultan cu deschiderea unor noi oportunități de investiții și economisire pentru populație;
- Menținerea capitalizării adecvate a băncilor de stat concomitent cu listarea lor la Bursa de Valori București, pentru îmbunătățirea transparenței și guvernanței corporative a băncilor de stat;
- Revizuirea/clarificarea rolurilor fondurilor de garantare și contragarantare cu capital de stat, urmărind maximizarea eficienței și eficacității utilizării fondurilor publice, în paralel cu injectarea de capital în economie, îndeosebi a IMM-urilor;
- Susținerea revenirii creditării, în special către sectorul companiilor nefinanciare, prin continuarea programelor de garanții guvernamentale în sectoarele economice prioritare[2];
- Reorganizarea trezoreriei: partea de operațiuni să se transfere către mediul privat, partea de datorie publică și de statistică să devină departament al Ministerul Finanțelor;/Reorganizarea trezoreriei: operațiunile vor fi reorganizate în parteneriat cu mediul privat, iar atribuțiile ce țin de datoria publică și de statistică vor fi preluate de către Ministerul Finanțelor prin intermediul unui departament dedicat;
- Reducerea TVA pentru deșeurile colectate selectiv;
- Identificarea surselor și a mecanismelor de finanțare a unor noi măsuri de politici sociale (stoparea declinului demografic, sprijinirea familiilor, stimularea natalității, etc).

Pe termen mediu și lung, guvernul are în vedere transformarea ANAF într-o instituție inovativă și capabilă să răspundă provocărilor mediului extern, care să ofere servicii noi și adaptate diferitelor categorii de contribuabili.

Obiective specifice

Reforma ANAF și schimbarea paradigmei relației stat-contribuabili sunt obiectivele principale. Va fi accelerată digitalizarea ANAF și astfel va crește baza de colectare și va fi prevenită evaziunea fiscală.

---

[1] Ministerul Finanțelor implementează scheme de ajutor de stat instituite prin HG nr.807/2014 și HG nr.332/2014

[2] Ministerul Finanțelor derulează mai multe programe de garanții de stat ce au scopul creșterii accesului la finanțare pentru întreprinderi, respectiv IMM INVEST ROMÂNIA cu Subprogramul AGRO IMM INVEST, IMM LEASING și IMM FACTOR.

În acest sens, vor fi implementate o serie de proiecte de digitalizare care se vor finanța din fonduri nerambursabile:

- modernizarea soluției de arhivare electronică a **Ministerul Finanțelor**;
- obținerea de servicii electronice extinse prin portalul ANAF;
- proiect pentru asigurarea serviciilor fiscale eficiente pentru administrație și cetățeni;
- proiectul Big Data, ce vizează dezvoltarea unei Platforme de Big Data destinate integrării și valorificării operaționale și analitice a volumelor de date de interes pentru **Ministerul Finanțelor**/ANAF, cu orizont de implementare de minimum 36 de luni.

De asemenea, vor fi implementate o serie de proiecte de digitalizare cu finanțare de la bugetul de stat:

- asigurarea funcționării și disponibilității sistemului informatic;
- creșterea performanței specialiștilor IT;
- retehnologizarea și extinderea platformelor hardware și software pentru interfața cu cetățenii (pregătire documentație achiziție și estimări bugetare);
- asigurarea funcționării, continuității și disponibilității sistemului integrat vamal, ce înseamnă operaționalizarea conceptului de vamă electronică până la sfârșitul anului 2023.

Proiectele au ca scop atingerea următoarelor obiective:

i) crearea unei relații de parteneriat cu contribuabilii pentru serviciile prestate, prin:

- dezvoltarea și extinderea de servicii simple și accesibile pentru contribuabili;
- simplificarea procedurilor de administrare fiscală pentru susținerea conformării voluntare la declararea obligațiilor fiscale prin:
    - reducerea și simplificarea numărului de formulare și declarații;
    - introducerea formularelor precompletate;
    - depunerea electronică a tuturor formularelor și declarațiilor;
    - evaluarea permanentă a calității serviciilor fiscale din perspectiva contribuabililor;
    - acordarea de asistență din inițiativa organelor fiscale pe teme ce decurg din constatări ale organelor de control din cadrul ANAF.
- sprijinirea conformării voluntare la plata obligațiilor fiscale prin:
    - acordarea de facilități fiscale la plata obligațiilor fiscale pentru bunii plătitori;
    - mediatizarea celor mai buni plătitori de impozite și taxe prin elaborarea „listei albe" ce cuprinde contribuabili care și-au declarat și achitat la scadență obligațiile fiscale de plată;
    - transformarea executării silite în proces investigativ;
    - extinderea mecanismului de aprobare a rambursării TVA cu control ulterior, cu o durata maximă de 30 zile la plata, ce vizează reducerea semnificativă a perioadei de soluționare a deconturilor cu sume negative de TVA cu opțiune la rambursare, scopul fiind de introducere rapidă a sumelor în circuitul economic[3].
- asigurarea unui tratament fiscal diferențiat în funcție de comportamentul fiscal al contribuabililor și aplicarea graduală a unor măsuri specifice de către organele fiscale:
    - notificarea contribuabililor cu privire la posibilele neregularități care ar putea conduce la stabilirea de diferențe de impozite și taxe;

[3] Rambursarea TVA cu control ulterior a fost extinsa pana la data de 31 ianuarie 2022, potrivit OUG 19/2021 – art.V.

- medierea;
- controlul inopinat;
- inspecția fiscală parțială;
- inspecția fiscală generală.

ii) transformarea ANAF într-o instituție performantă și inteligentă cu soluții digitale integrate, care utilizează la maxim datele și informațiile disponibile, prin:

- accelerarea procesului de digitalizare al ANAF, efectuarea de investiții în tehnologie și în dezvoltarea aplicațiilor utilizate;
- utilizarea eficientă a datelor și informațiilor și dezvoltarea de noi aplicații care să proceseze informația în timp real, inclusiv utilizarea analizelor de date și dezvoltarea de platforme adaptate, de tip Big Data, pentru eficientizarea activităților de management de risc automatizat, verificări și acțiuni automate;
- introducerea de soluții tehnologice având drept scop creșterea valorii adăugate a muncii angajaților, mai ales în zona de analiză, sinteză și raportare;
- informatizarea activităților de back office.

Accelerarea informatizării ANAF, pentru a crește gradul de colectare, va fi realizată prin:

- extinderea facilităților pentru plata impozitelor și a taxelor prin platforma Ghișeul.ro;
- asigurarea de la distanță a serviciului de asistență a contribuabililor și dezvoltarea Call-center-ului prin introducerea unui număr unic de telefon la nivel național;
- implementarea proiectului TRAFIC Control, pentru monitorizarea în timp real a transporturilor privind achizițiile și livrările intracomunitare de bunuri, precum și a celor aflate în tranzit;
- extinderea funcționalității și a accesului mult mai facil la Spațiul Privat Virtual, ce are ca obiectiv optimizarea și simplificarea serviciilor aferente obligațiilor fiscale și nefiscale și plății taxelor;
- modernizarea site-ului/portalului ANAF;
- implementarea proiectului SFERA ce vizează centralizarea bazelor de date locale și interconectarea acestei baze unice cu sistemele informatice ale instituțiilor statului care dețin și pot furniza informații utile în activitatea de colectare a impozitelor/taxelor și contribuțiilor la bugetul general consolidat;
- implementarea procedurilor de vămuire simplificată prin introducerea conceptului de vamă electronică;
- dotarea punctelor vamale de la granița UE cu echipamente de control non-distructiv;
- dezvoltarea proiectelor pentru stimularea conformării voluntare pentru marii contribuabili și persoanele fizice;
- dezvoltarea proiectului privind infrastructura vamală ce vizează reabilitarea și modernizarea punctelor vamale de la granița externă a Uniunii Europene;
- extinderea implementării procedurilor vamale simplificate în vederea alinierii la media europeană de utilizare într-un procent de 65%;
- accelerarea gradului de absorbție a fondurilor europene.

iii) prevenirea și combaterea fraudei fiscale, ANAF devenind o instituție ce vine în sprijinul conformării contribuabililor și al menținerii unui mediu economic echitabil, prin:

- dezvoltarea de proiecte-pilot de conformare voluntară pe sectoarele și categoriile de risc fiscal;

- combaterea eficientă a comportamentelor neconforme şi a fraudei fiscale prin demararea acţiunilor complexe, ţintite, la contribuabilii cu risc fiscal ridicat. Scopul acestor acţiuni îl reprezintă asigurarea unui mediu fiscal echitabil pentru toţi contribuabilii şi descurajarea concurenţei neloiale;
- utilizarea unui nou model de estimare al decalajului fiscal privind TVA, dezvoltat pe sectoarele economice de activitate, de tip TOP-DOWN, pentru a asigura realizarea de acţiuni concentrate de prevenire şi combatere a evaziunii, în aceste sectoare.

iv) eficientizarea şi transparentizarea instituţiei, transformarea ANAF într-o instituţie solidă, modernă şi de încredere, prin:

- dematerializarea fluxurilor de activitate curentă şi tranziţia spre un mediu de lucru predominant digital care să includă corespondenţa electronică, generalizarea utilizării semnăturii electronice şi accesul de la distanţă a bazelor de date;
- consolidarea colaborării şi comunicării cu alte administraţii fiscale, precum şi cu organisme internaţionale, pe ariile de interes şi prioritățile comune existente la nivel internaţional;
- implementarea unei politici de resurse umane axată pe dezvoltarea competenţelor angajaţilor prin participarea la cursuri de pregătire profesională;
- administrarea tuturor persoanelor fizice nerezidente la nivelul administraţiei fiscale pentru contribuabili nerezidenţi;
- redefinirea pachetelor de contribuabili, ca urmare a reevaluării criteriilor de selecţie;
- simplificarea procesului decizional în interiorul agenţiei în scopul debirocratizării;
- optimizarea procesului de alocare şi utilizare a resurselor în concordanţă cu prioritățile strategice ale agenţiei;
- consolidarea mecanismului consultativ de colaborare cu mediul de afaceri şi contribuabili pentru transparentizare şi creşterea conformării fiscale;
- înfiinţarea unei baze de date în care să fie disponibile rapoartele de inspecţie fiscală împreună cu soluţiile date în urma contestaţiilor depuse precum şi cu soluţiile instanţelor de judecată;
- principiul de interpretare a codului fiscal „In dubio contra fiscum" va fi pus pe locul 2 în Codul de procedură fiscală, adică, în cazul în care prevederile legislaţiei fiscale sunt neclare, acestea se interpretează în favoarea contribuabilului/plătitorului.

v) Reorganizarea ANAF prin eliminarea nivelului regional şi reînfiinţarea direcţiilor judeţene.

- Nivelul regional a fost înfiinţat ca urmare a intenţiei de derulare a proiectului RAMP, finanţat dintr-un împrumut contractat cu Banca Mondiala în anul 2013 (ratificarea acordului s-a realizat prin Legea nr.212/2013) . Proiectul nu a mai fost derulat. În 2019 a fost recunoscut eşecul implementării acestui proiect de modernizare a ANAF.
- Nivelul regional nu asigură în prezent niciun fel de beneficii nici sub aspectul funcţionării aparatului ministerului finanţelor la nivel sub-central, nici al relaţiei cu contribuabilii, dar mai ales nu a îmbunătăţit gradul de colectare a taxelor şi impozitelor.
- Redarea administratiilor judeţene a atribuţiilor de dinaintea înfiinţării direcţiilor regionale ar întări capacitatea de gestionare a contribuabililor, ar ameliora relaţia dintre organele fiscale şi contribuabili, dintre organele centrale şi judeţene, ar

eficientiza distribuirea resurselor umane, ar asigura o mai bună urmărire a taxelor și impozitelor, mai aproape de locul de realizare a veniturilor care le generează.

IV. Aderarea la zona euro

Obiective generale

Obiectivul principal al României îl reprezintă creșterea convergenței reale cu economiile europene prin atingerea unui PIB pe cap de locuitor la paritatea de cumpărare standard de 85% din media UE 27, la orizontul anului 2024.

Obiective specifice

Convergența reală se poate atinge în final prin adoptarea de către România a monedei euro. Un prim pas îl reprezintă aderarea la ERM II ce ar reduce variabilitatea cursului de schimb, contribuind la stabilitatea monetară a României.

V. Elemente de referință privind politica de concurență, în contextul elaborării programului de guvernare

Prioritatea Guvernului României este de a asigura o creștere economică sustenabilă, iar concurența liberă și corectă este un ingredient important în atingerea unui astfel de obiectiv. Protejarea și stimularea concurenței este un obiectiv strategic la nivel național, dat fiind rolul acesteia în creșterea productivității (cu impact direct asupra bunăstării consumatorilor, dar și asupra competitivității țării noastre) și, în contextul noilor evoluții economice generate de pandemie, rolul în consolidarea rezilienței piețelor și în susținerea unui proces de revenire accelerat.

Calitatea mediului de afaceri este un factor fundamental pentru buna funcționare a economiei, pentru atragerea/stimularea investițiilor și, implicit, pentru generarea unui nivel ridicat al competitivității economiei naționale.

Obiective specifice

i. Ajutoare de stat pentru redresarea economică.

Pentru a sprijini economia, în contextul pandemiei, Comisia Europeană a adoptat Cadrul temporar pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei în contextul actualei epidemii de Covid-19 (Cadrul temporar). Acesta permite statelor să se asigure că întreprinderile de toate tipurile dispun în continuare de lichidități suficiente și să mențină continuitatea activității economice atât în timpul pandemiei, cât și după încheierea acesteia.

Până în prezent, 8 măsuri de sprijin au fost notificate de România, cu asistența Consiliului Concurenței, în baza Cadrului temporar și autorizate de forul european. Totodată, la nivel național, s-a implementat, sub forma unei scheme de minimis, programul IMM Leasing de echipamente și utilaje.

Având în vedere accesul dificil la piața financiară pentru IMM-urile românești, în special, și pentru cele europene, în general, datorită contracției economice care oferă proiecții economice pesimiste, pragul maxim de ajutor de stat (de minimis) instituit în prezent la 800.000 de euro fie va fi menținut, fie va fi aplicată o majorare a pragului stabilit înainte de criza economică de la 200.000 la 500.000 de euro.

Acestor măsuri li se adaugă acțiunile din sfera agriculturii: schemele de ajutor de stat pentru susținerea activității crescătorilor din sectorul suin și aviar, respectiv a celor din sectorul bovin, în contextul crizei economice generate de pandemia Covid-19.

Bugetul total al măsurilor de mai sus este de aproximativ 32,4 miliarde de lei (6,7 miliarde de euro), sumă ce reprezintă aproximativ 3,1% din PIB-ul României din 2020.

Resursele financiare mobilizate prin intermediul măsurilor de sprijin (din bugetul național și din fonduri europene) au scopul de a concentra intervenția statului în economie în direcția atenuării efectelor negative generate de pandemia Covid-19, atât la nivel de ansamblu (prin măsuri orizontale, pentru care sunt eligibili actori din diferite domenii economice, pe criterii privind evoluția indicatorilor financiari), cât și țintit, la nivelul unor domenii/actori economici în cazul cărora activitate a fost puternic perturbată de măsurile de limitare a răspândirii virusului.

Măsurile urmăresc, în linie cu strategia Uniunii Europene, evitarea transformării crizei de lichiditate a întreprinderilor, cauzată de noile evoluții economice, într-una de solvabilitate, prin identificarea și sprijinirea actorilor și domeniilor vulnerabile. O atenție sporită, atât la nivel național, cât și la nivel comunitar, este acordată întreprinderilor mici și mijlocii, afectate în mod deosebit de lipsa de lichidități cauzată de pandemie, care amplifică dificultățile anterioare privind accesul la finanțare, în comparație cu întreprinderile mai mari.

ii. Demersuri viitoare în domeniul ajutoarelor de stat: Cadrul Temporar prelungit și extins.

Una din prioritățile în domeniul ajutoarelor de stat vizează continuarea elaborării și implementării măsurilor cuprinse în Planul Național de Investiții și Relansare Economică (de exemplu, IMM Factor), măsuri privind șomajul și legislația muncii, schema de ajutor de stat pentru întreprinderile din domeniile comerț și servicii afectate de Covid-19, sprijinirea sectoarelor afectate - Horeca, organizare de evenimente, turism, aeroporturi regionale etc.).

Demersurile de relansare a economiei naționale sunt susținute de măsurile comunitare referitoare la flexibilizarea schemelor de ajutor de stat și a cadrului fiscal european și de mobilizare a bugetului Uniunii Europene pentru atingerea obiectivelor pe termen lung, repararea prejudiciilor pandemiei, relansarea economică și creșterea rezilienței.

În contextul evoluției pandemiei Covid-19, Comisia Europeană a decis să prelungească și să extindă domeniul de aplicare al Cadrului Temporar. Toate secțiunile Cadrului Temporar au fost prelungite, în cadrul ultimei runde de modificări, cu șase luni, respectiv până la 30 iunie 2021.

În continuarea măsurilor de sprijin notificate de România în baza Cadrului Temporar și autorizate de forul european, menționate anterior, în prezent, se află în lucru și alte scheme de ajutor de stat destinate susținerii economiei în contextul pandemiei.

iii. Intensificarea concurenței în sectoare cheie ale economiei naționale (demersuri publice aliniate principiilor de concurență, eliminarea unor blocaje/ineficiențe aflate în calea manifestării concurenței), pregătirea pentru tranziția digitală.

iv. Asigurarea concurenței corecte.

Există o preocupare deosebită, la nivelul statelor și al instituțiilor internaționale, referitoare la efectele generate de abuzurile venite din partea unor companii care, deși nu sunt dominante, dețin o putere superioară de negociere față de partenerii lor comerciali.

În acest context, au apărut, la nivelul legislației comunitare, reglementări în sensul sancționării acestor practici, în anumite sectoare, iar la nivelul unor state membre s-a considerat oportună extinderea reglementărilor specifice la nivelul tuturor sectoarelor. Aceste reglementări sunt orientate spre combaterea unor practici care deviază considerabil de la buna conduită comercială,

care contravin bunei credinţe şi corectitudinii şi care sunt impuse unilateral de un partener comercial altuia.

Planul Naţional de Redresare şi Reziliență

ENERGIE

Bugetarea verde

- Finalizarea şi aplicarea unei metodologii de planificare bugetară „verde"

REFORME FISCALE ŞI REFORMA PENSIILOR

Reforma ANAF prin digitalizare

- Intrarea în vigoare a cadrului legal pentru obligativitatea înrolării tuturor contribuabililor persoane juridice SPV (Spaţiul Privat Virtual)
- Contribuabili persoane juridice înrolaţi suplimentar în SPV
- Intrarea în vigoare a cadrului legal aplicabil care defineşte criteriile de risc pentru clasificarea contribuabililor. Cadrul legal va fi aprobat printr-un ordin al preşedintelui ANAF
- Intrarea în vigoare a cadrului legal modificat incident domeniului de activitate al structurilor de control fiscal
- Operaţionalizarea/aprobarea planului de acţiune comun între Agenţia Naţională de Administrare Fiscală şi Inspecţia Muncii pentru a preveni şi a limita fenomenul evaziunii privind munca la gri / negru
- Creşterea ponderii veniturilor colectate de administraţia fiscală cu cel puţin 2,5 puncte procentuale din PIB
- Reducerea decalajului de TVA cu 5 puncte procentuale
- Modernizarea sistemului vamal şi implementarea vămii electronice
- Intrarea în vigoare a modificărilor la cadrul legal existent pentru îmbunătăţirea funcţionării Administraţiei Vamale
- Îmbunătăţirea mecanismului de programare bugetară
- Intrarea în vigoare a cadrului de reglementare modificat pentru a asigura planificarea bugetară multianuală pentru proiectele de investiţii publice semnificative şi realizarea unei evaluari ex-post făcută de Consiliul fiscal
- Intrarea în vigoare a Hotararii de Guvern pentru aprobarea metodologiei de elaborare, monitorizare şi raportare a programelor bugetare
- Finalizarea analizei cheltuielilor în domeniul sănătăţii şi domeniul educaţiei
- Adoptarea unei strategii multianuale şi a unui calendar pentru realizarea unei analize de cheltuieli sistematice în toate sectoarele
- Proiectul de buget pe anul 2024 include recomandările analizei cheltuielilor (din domeniul sănătăţii şi al educaţiei)
- Intrarea în vigoare a legii pentru însarcinarea Consiliului fiscal cu realizarea unei evaluari periodice a impactului analizei cheltuielilor şi pregătirea unui raport de implementare
- Revizuirea cadrului fiscal
- Analiza sistemului de impozitare din Romania în vederea elaborarii de recomandari pentru a asigura că sistemul de impozitare contribuie la promovarea şi păstrarea unei creşteri economice sustenabile
- Intrarea în vigoare a modificărilor aduse Codului Fiscal prin care se reduce gradual aria de aplicabilitate a regimului special de taxare pentru microîntreprinderi
- Intrarea în vigoare a:

- modificărilor aduse Codului Fiscal (Legea nr.227/2015) de reducere şi/sau eliminare a altor stimulente fiscale, cu scopul de a simplifica sistemul de impozitare pentru a fi mai eficient, transparent, echitabil pana în 2024.

- legislaţie pentru extinderea taxării verzi/ecologice

- Intrarea în vigoare a modificărilor aduse Codului Fiscal (Legea nr. 227/2015) prin care se reduc gradual stimulentele fiscale pentru personalul angajat în sectorul construcţiilor

- Crearea şi operaţionalizarea Băncii Naţionale de Dezvoltare

Obiective şi repere conform Anexei nr. 1.4

MINISTERUL ECONOMIEI, ANTREPRENORIATULUI ŞI TURISMULUI

Precum întreaga țară și întreaga societate, economia traversează o perioadă complicată. Traversăm un reviriment economic după anul 2020, atunci când motoarele economiei globale au mers la relanti. Asistăm și la o creștere a prețurilor, existând un apetit crescând pentru investiții, dar încrederea consumatorilor fluctuează. Cu alte cuvinte, există șanse și oportunități majore, dar și amenințări semnificative. Fiecare dintre acestea trebuie adresate în parte.

Nu ne mai permitem luxul să generalizăm lucrurile. Trebuie să acționăm ferm, hotărât, pentru că sănătatea unei țări se măsoară și după sănătatea economiei sale.

România poate să depășească acest moment dificil doar prin investiții. Acestea trebuie să se întâmple deopotrivă în sectorul public și în sectorul privat. Investițiile în sectorul privat asigură efervescență economică, creează inovare, aduc plus-valoare, contribuie la echilibrarea balanței comerciale. Investițiile în sectorul privat reduc decalajele de concurență față de alte țări și permit readucerea la viață a unor sectoare de activitate și companii care pot să contribuie la crearea de prosperitate în societate.

Un Guvern responsabil este un guvern care acționează echilibrat, intervenind acolo unde este cazul, fără să cadă pradă unor sloganuri ideologice. Trebuie să facem ceea ce este necesar, pentru că, la finalul zilei, nu ideologia plătește salariile angajaților.

De aceea, în economie vom continua să facem ceea ce trebuie: să oferim sprijin pentru redresarea operatorilor economici afectați de pandemie, să elaborăm și să gestionăm scheme de ajutor pentru firmele care așteaptă un ajutor de stat, după ce vreme de mulți ani au contribuit prin taxe și impozite la veniturile statului, vom căuta să generăm sinergii economice între sectorul public și privat, inclusiv prin Parteneriate Public-Private, pentru că vorbim despre economia românească, nu economia sectorului privat și economia sectorului public.

Mediul economic este cuprinzător: nu există doar servicii, nu există doar producție, nu există doar IT&C, nu există doar industrie, nu există doar comerț, nu există doar consum. Toate, împreună, reprezintă economia românească. Toate, împreună, trebuie să funcționeze.

România are o bază industrială încă relevantă. Acest lucru trebuie dezvoltat și încurajat. Industria creează plus valoare pe orizontală economiei și implică numere mari de angajați. Contrar percepției generate, industria României nu este un morman de fiare vechi și nici nu trebuie tratată astfel. Acolo unde activitatea se poate dezvolta, trebuie să sprijinim producția prin investiții și să sprijinim activitatea comercială facilitând accesul la noi piețe de desfacere. Acolo unde nu sunt mari șanse de reviriment, trebuie să găsim soluțiile pentru a salva activele și oamenii care lucrează în acele societăți.

Industria națională de apărare poate să producă și să lucreze pentru acoperirea necesarului MApN, în strânsă colaborare cu acesta, dar și pentru piețe externe. Este necesară doar o viziune, bună-credință și interes onest.

Industria de minerit non-energetic are încă valoare, prin resursele utile aflate în haldele și iazurile companiilor. Pentru a transforma un munte de steril în venituri reale la buget și în prosperitate pentru români este necesară o viziune corectă, o abordare onestă și curajoasă.

Industria uşoară românească, cu capital privat, are nevoie de susţinere pentru a ajunge în faţa viitorilor parteneri străini.

Toate aceste lucruri se pot face, dacă ne dăm cu adevărat interesul.

Este o realitate evidentă că avem nevoie de o politică industrială şi o politică de reindustrializare naţională, completă şi complexă. Vorbim aici şi de clustere industriale, dar şi de industrii creative, vorbim şi de producţie, dar şi de inovaţie, acolo unde putem să avem un cuvânt de spus.

În companiile cu capital de stat trebuie să recuperăm, pe cât posibil, timpul pierdut. Trebuie să le alocăm banii de care au nevoie să opereze, să le ajutăm să intre pe noi pieţe sau să recupereze pieţe tradiţionale, să le ajutăm să se retehnologizeze.

Îndeplinirea condiţiilor şi obiectivelor impuse de guvernanţa corporativă este un aspect pe care îl vom urmări, iar Planul Naţional de Redresare şi Reziliencă (PNRR) reprezintă instrumentul prin care putem să realizăm acest deziderat.

Prin implementarea PNRR se vor adopta măsuri pentru îmbunătăţirea competitivităţii, reziliencei, adaptabilităţii şi securităţii întreprinderilor. Anul 2022 va însemna lansarea proiectelor propuse spre finanţare. Va fi elaborată Strategia naţională axată pe transformarea digitală a întreprinderilor şi pe promovarea interacţiunilor digitale dintre stat şi întreprinderile private. Sunt necesare măsuri specifice pentru a sprijini digitalizarea IMM-urilor şi pentru a spori gradul de conştientizare cu privire la relevanţa şi beneficiile adoptării tehnologiilor digitale. Prin PNRR ne propunem ca tranziţia verde şi cea digitală să fie favorizate şi prin stimularea cooperării dintre mediul academic/de cercetare şi mediul de afaceri, facilitând transferul de tehnologii moderne şi sporind competitivitatea firmelor.

Potenţialul turistic al României trebuie să se transforme din slogan în realitate economică. Avem nevoie de Organizaţii de Management al Destinaţiilor, la fel cum avem nevoie de promovare internă şi externă. Pandemia COVID-19 trebuie transformată într-o oportunitate pentru turismul românesc.

Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorului este una dintre cele mai importante instituţii aflate în coordonarea Ministerului Economiei, Antreprenoriatului şi Turismului. Totuşi, având în vedere că palierul suplimentar birocratic – administrativ de la nivel regional scade flexibilitatea organizaţională şi întârzie răspunsul de la nivel local, este necesară implementarea rapidă a reorganizării ANPC .

Obiective:

- Reformarea relaţiei dintre administraţie şi mediul de afaceri pe baza următoarelor principii: debirocratizare şi digitalizare; stabilitate şi predictibilitate; costuri administrative cât mai reduse şi servicii publice cât mai eficiente; infrastructura de conectare accesibilă; tratament egal şi respectarea legii în relaţia cu operatorul economic; asigurarea cadrului legislativ şi economic în vederea dezvoltării profesiilor liberale şi a activităţii antreprenoriale pe cont propriu (PFA).
- Susţinerea mediului de afaceri prin soluţii şi măsuri financiare de susţinere în contextul crizei sanitare.
- Prioritizarea turismului ca o ramură strategică pentru economia românească, prin revizuirea şi modernizarea cadrului legal, instituirea OMD-urilor, programe de finanţare

și promovare.

- Auditarea resurselor minerale exploatabile din haldele și iazurile aflate în conservare în vederea identificării unor oportunități de valorificare ale acestora.
- Promovarea proiectului de realizare a ciclului integrat de producție (minereu de cupru-produs finit) în Romania, în industria cuprului, prin identificarea unui investitor strategic pentru producerea în țară a produselor finite din cupru cu valoare adăugată mare. Acest lucru ar trebui făcut în concordanță cu dezvoltarea industriei auto pentru a micșora importurile de produse similare din alte țări.
- Asigurarea exploatării superioare a grafitului în România, în vederea producerii pe teritoriul țării a bateriilor.
- Investiții importante în industria națională de apărare în vederea recuperării decalajelor de tehnologizare care să permită operatorilor din acest sector să fie furnizori de încredere pentru MApN.
- Realizarea de parteneriate cu companii din țările NATO pentru integrarea și producția în fabricile industriei de apărare din România a diferitelor produse și servicii, atât pentru armata română, cât și pentru export, în așa fel încât să se întoarcă o parte din procentul de 2% din PIB alocat apărării și în industria națională.
- Construirea a cel puțin unei noi fabrici de producție în cadrul industriei naționale de apărare și mărirea portofoliul de produse vandabile pe plan extern cu cel puțin 5 produse care pot să fie construite în parteneriat cu societăți de profil din țări aliate.
- Implementarea prevederilor legislației privind guvernanța corporativă la toate societățile din portofoliul ministerului.

Măsuri

- **Elaborarea unei strategii naționale de descentralizare a deciziilor limitative impuse întreprinderilor publice în vederea dezvoltării companiilor de stat profitabile**, pentru a oferi servicii de bună calitate, la un preț competitiv, concomitent cu modernizarea serviciilor ofertate pe o piață concurențială. Trebuie să prioritizăm descentralizarea deciziei de stabilire a cheltuielilor pentru companiile cu capital de stat profitabile, prin mutarea deciziei la ministerul de resort, în vederea evitării birocrației și dezvoltarea acestora în mod sustenabil și accelerat, în concordanță cu societățile private, aceasta având impact în dezvoltarea organizatorică, economică și juridică a companiilor.

- **Eliminarea limitărilor impuse de legislație companiilor cu capital de stat profitabile privind întocmirea bugetului anual de venituri și cheltuieli în vederea evitării situațiilor în care acestea să își modifice strategia de dezvoltare în funcție de legea anuală a bugetului de stat.** Acolo unde societățile sunt în domenii esențiale pentru economia țării, siguranța națională și interesul strategic, pentru posturile unde specialiștii necesită un timp îndelungat de pregătire specializată și autorizare, să se poată angaja personal, înainte de vacantarea posturilor, iar costurile cu aceștia să fie introduse în calculul productivității muncii după perioada de formare. Dacă în domeniul privat orice companie poate să elaboreze și să pună în aplicare orice fel de politici de personal, cât timp acestea sunt în conformitate cu legislația în vigoare, în domeniul administrației publice și al companiilor cu capital de stat această libertate este mai restrânsă. Există legi, reguli și regulamente care, mai degrabă, pun accentul pe uniformizare decât pe flexibilitate.

- **Eficientizarea proceselor administrative pentru societățile comerciale** – reducerea sarcinilor administrative pe care trebuie să le ducă la îndeplinire o firmă, accent mai mare pus pe responsabilitatea antreprenorilor, declarații de conformitate și pe propria răspundere.

- **Digitalizarea procesului de înființare a firmelor.**

- **Deblocarea legii holdingurilor.**

- **Continuarea și dezvoltarea accesului la finanțare pentru asigurarea capitalului de lucru și a fluxului de lichidități pentru firmele care-și reiau activitatea după relansarea economică post-pandemie.**

- **Crearea unei strategii pentru echilibrarea balanței comerciale și dezvoltarea de programe pentru a facilita exportul producătorilor români, alături de dezvoltarea rețelei de reprezentare economică externă în raport cu strategia economică națională.**

- **Asigurarea continuității și finanțarea programelor de sprijinire a Start-Up-urilor.**

- **Operaționalizarea de noi programe pentru IMM-uri, inclusiv Start-Up-uri din fondurile structurale.**
- **Relansarea Măsurii 1 și adăugarea de noi categorii de aplicanți eligibili, respectiv Întreprinderi Individuale, Întreprinderi Familiale, Profesii Liberale.**
- **Deblocarea fondurilor aferente Măsurii 2 de la Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, în vederea finalizării plăților pentru toți beneficiarii admiși în cadrul măsurii.**
- **Schema de ajutor de stat pentru domeniile HORECA - finalizarea procesului de evaluare , demararea procesului de contractare și efectuare de plăți**
- **Elaborarea programului Tech Nation de sprijinire și impulsionare a digitalizării economiei.**

Măsuri pentru echilibrarea balanței comerciale a României, promovarea exportului și susținerea investițiilor incoming/outgoing.

1. Elaborarea unei strategii de comerț exterior însoțită de propuneri de programe guvernamentale pentru întărirea capacității productive și relansarea ramurilor economice care generează deficit comercial, prin atragerea resurselor financiare pentru realizarea de investiții în România (investitori din SUA, state membre ale Uniunii Europene, state din Orientul Mijlociu, Japonia, Coreea de Sud, Singapore);
2. Relansarea activității de comerț exterior, în contextul crizei generate de pandemia Covid- 19;
3. Creșterea și diversificarea exporturilor românești într-un ritm mai ridicat și reducerea deficitului comercial, în special cu produse având valoare adăugată ridicată;
4. Consolidarea dialogului instituțional și a mecanismelor de cooperare cu partenerii externi, în plan economic;
5. Eficientizarea activității de promovare a comerțului exterior și reconfigurarea rețelei de reprezentare economică externă în raport cu strategia economică națională;
6. Consolidarea exporturilor pe piețele tradiționale;
7. Diversificarea destinațiilor de export;
8. Diminuarea deficitului comercial;
9. Eficientizarea activității de promovare a exporturilor și atragerea de investiții străine;
10. Operaționalizarea și eficientizarea Portalului de comerț;
11. Crearea unei platforme interactive de postare a oportunităților de afaceri și înglobarea unei baze de date a producătorilor și exportatorilor români.

Instrumente și Programe Promovare Export

Obiective în domeniul comerțului exterior pentru perioada 2021 – 2024

- Elaborarea unei strategii de comerț exterior însoțită de propuneri de programe guvernamentale pentru întărirea capacității de producție internă și relansarea ramurilor economice care generează deficit comercial, prin atragerea de investiții străine în România (investitori din SUA, state membre UE, Orientul Mijlociu, Japonia, Coreea de Sud, Singapore);
- Eficientizarea activității de promovare a comerțului exterior și reconfigurarea rețelei de reprezentare economică externă (diplomație comercială), în concordanță cu obiectivele de politică comercială a UE.

Programe pentru susținerea comerțului exterior:

1. PPE (Programul pentru promovare la export)

Va fi modificată legislația aferentă, astfel încât să fie eligibilă pentru finanțare nu doar participarea în format clasic, ci și participarea la evenimente de promovare a exportului în format virtual, să fie modernizate instrumentele deja existente și să fie introduse instrumente noi. Va fi prevăzută acceptarea în program a mai multor forme de organizare juridică a beneficiarilor. Vor fi digitalizate procesele administrative ale programului, astfel încât să fie facilitat accesul firmelor în faza de aplicare, dar și ulterior în procesul de decontare.

2. PINT (Programul de susținere a internaționalizării operatorilor economici români)

Începând de anul următor vor fi acceptați în acest program beneficiarii care aplică pentru participarea la evenimente virtuale. Va fi optimizată platforma digitală de derulare prin automatizarea pe cât posibil a unor procese de verificare post-aplicare și mărirea bugetului pentru a putea finanța un număr mai mare de beneficiari.

3. PCER (Programul pentru cooperare româno-elvețian)

Vor fi demarate proiecte care au menirea de a continua și de a asigura sustenabilitatea Centrelor de Export înființate anterior în cadrul programului, precum și de replicare a experienței acumulate prin înființarea de centre noi și în alte regiuni ale țării. Între aceste proiecte se numără: Programul de instruire și certificare a exportatorilor în vederea însușirii cunoștințelor necesare pentru accesul la piețe, Proiectul pentru realizarea unei rețele naționale de centre de afaceri pentru export, ca un instrument de sprijin pentru exportatori și Proiectul creșterea competitivității la export a mediului de afaceri, care răspund nevoilor de dezvoltare instituțională a rețelei de sprijin pentru exportatorii români, precum și nevoilor de creștere a competitivității la export a firmelor românești. În ansamblu, PCER vizează reducerea disparităților economice și sociale în cadrul Uniunii Europene extinse, fiind implementat în România în baza Hotărârii Guvernului nr.1.065/2010 pentru aprobarea Acordului-cadru dintre Guvernul României și Consiliul Federal Elvețian, având un număr estimat de 10.000 de IMM-uri beneficiare.

SPRIJIN ORIZONTAL PENTRU INOVARE, INTERNAȚIONALIZARE ȘI DEZVOLTAREA COMUNITĂȚILOR ANTREPRENORIALE

Obiective:

- Crearea de comunități, clustere, hub-uri de inovare și dezvoltare în vederea creșterii productivității firmelor, permițându-le să concureze mai eficient atât la nivel național, cât și internațional.
- Susținerea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii (IMM) plecând de la cele patru mari nevoi sistemice ale mediului de afaceri din România - nevoia de a crește densitatea antreprenorială, de a crește reziliența firmelor, de a încuraja creșterea în talie a firmelor și de a încuraja crearea de valoare adăugată;
- Stimularea investițiilor directe și a exporturilor și a investițiilor românești în afara țării.

Direcții de acțiune:

- Dezvoltarea unei cooperării între universități și alte instituții suport pentru colaborare, sectorul de afaceri și agențiile guvernamentale relevante pentru a ajuta clusterele existente să prospere și să devină din ce în ce mai sofisticate și competitive, oferind în același timp mediul favorabil pentru formarea și creșterea de noi clustere economice;
- Crearea Hub-urilor Digitale de Inovare (HDI) în baza parteneriatelor între comunitatea de afaceri din domeniul digital cu universitățile tehnice și institutele de cercetare;
- Dezvoltarea structurilor și infrastructurilor locale de afaceri – acceleratoare, hub-uri, spații de coworking, centre de formare, parcuri industriale, științifice etc;
- Dezvoltarea de rețele de socializare antreprenorială și comunități de afaceri de tip market-place;
- Crearea zonelor de funcționale urbane (ZFU) și a zonelor de activitate economică (ZAE) la periferia localităților, unde municipalitățile alocă teren, construiesc infrastructură de cea mai bună calitate și apoi creează un ecosistem de companii care își stabilesc activitatea în acele zone;
- Susținerea dezvoltării rețelei de Hub-uri Inovative Digitale (HID) ca parte a Agendei Digitale la nivel European, susținerea educației antreprenoriale și financiare;
- Dezvoltarea antreprenoriatului rural și susținerea dezvoltării rețelelor de comunități antreprenoriale rurale & food hubs prin servicii suport dedicate (consiliere, finanțare etc.)
- Tranziția de la măsuri tradiționale de promovare (exemplu: târguri și expoziții) la crearea de capete de pod în țări destinație și la crearea de parteneriate (match-making) țintite pe priorități sectoriale strategice pentru dezvoltarea economiei românești în context internațional;
- Reformarea diplomației economice pentru a susține cu adevărat și în mod eficient internaționalizarea companiilor românești;
- Identificarea acelor exemple pozitive (bright spots) în care companii românești au reușit să penetreze cu succes piețe externe și al căror exemplu poate fi replicat;
- Reformarea Invest România, în calitate de Agenție Națională pentru Export și Investiții, ca one stop shop pentru potențialii investitori străini și autohtoni: sprijin, consultanță specializată, promovarea oportunităților de investiții pentru investitori;
- Crearea de competențe la nivelul autorităților publice locale pentru promovarea oportunităților de investiții locale. Încurajarea investițiilor străine directe strategice prin creșterea notorietății României pe plan internațional ca destinație profitabilă de business pentru companiile străine, prin promovarea climatului investițional al României și atragerea de noi investiții străine directe, în special a investițiilor cu impact semnificativ în economie (contribuind la crearea de locuri de muncă cu valoare adăugată, facilitarea transferului de tehnologie, cunoștințe și know-how).

Specializarea inteligentă și susținerea IMM, noua politică industrială a UE și bani europeni pentru industriile viitorului

La nivel european se află în plină adoptare Noua Strategie de Politică Industrială, care exprimă ambiția UE de fi competitivă la nivel global. Strategia este centrată pe 14 ecosisteme industriale paneuropene și pe ideea de a investi masiv în consolidarea și dezvoltarea lanțurilor valorice cheie. Acestea vor permite reducerea dependenței de materiile prime importate din afara Uniunii Europene. În același timp, tot la nivel european au fost deja setate două priorități cheie, transformarea verde și cea digitală, care sunt menite să reconfigureze transversal întreaga industrie a UE. Pactul Ecologic și Noua Agendă Digitală devin parte integrantă a pachetului de redresare (Recovery Plan) pe care UE mizează pentru viitor.

Pentru România, contextul european oferă o oportunitate excelentă pentru dezvoltare industrială și locală, existând posibilitatea reală de mobilizare a unor investiții semnificative în noile domenii

cheie ce se prefigurează. Ambiţiosul program al Uniunii Europene de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră până în 2030, precum şi previziunile de creştere a cererii de energie electrică în Europa vor determina o cerere în creştere de bunuri şi servicii pentru protecţia mediului şi gestionarea resurselor.

Obiective:
Ne propunem reindustrializarea României şi atragerea proactivă de investiţii strategice în domeniile cheie ale viitorului şi crearea unor ecosisteme industriale şi a unei reţele de hub-uri industriale şi de inovare în următoarele domenii:

- tehnologii noi de producţie şi stocare a energiei curate (hidrogen, fotovoltaice, eoliene, baterii etc.);
- industria producătoare de componente şi subansamble pentru maşini electrice;
- noi tehnologii digitale şi de comunicaţii;
- materiale noi şi dezvoltarea economiei circulare.

Sprijinul public va proveni din fonduri europene şi va viza susţinerea iniţiativelor şi investiţiilor private, atât prin atragerea de firme strategice de mari dimensiuni, cât şi prin consolidarea lanţurilor valorice preponderent formate din IMM şi încurajarea dezvoltării de Start-Up-uri inovative.

Abordarea va fi integrată vizând:

- capacităţi de cercetare-dezvoltare;
- infrastructura pentru producţie de componente şi asamblare de produs finit;
- dezvoltarea de aplicaţii software şi de comunicaţii aferente;
- servicii de instalare şi întreţinere;
- activităţi de export;
- capacităţi de reciclare.

Complementar, ne propunem dezvoltarea industriei şi activităţilor economice locale, în special prin valorificarea patrimoniului natural şi cultural existent. Pentru aceasta vom sprijini ecoturismul şi managementul adecvat al destinaţiilor de turism şi industriile culturale şi creative, ca sectoare importante pentru dezvoltarea locală.

Ecosisteme industriale vizate:

DEZVOLTAREA SECTORULUI DEDICAT PRODUCŢIEI DE TEHNOLOGII VERZI
(bunuri şi servicii pentru protecţia mediului şi gestionarea resurselor)
Obiective:

- Dezvoltarea producţiei de bunuri şi servicii pentru protecţia mediului şi gestionarea resurselor;
- Dezvoltarea producţiei de echipamente pentru producţia de energie curată şi echipamente de gestiune inteligentă: panouri fotovoltaice, capacităţi de stocare (ex. baterii litiu-ion), contoare inteligente, sisteme de iluminat inteligente etc.;
- Creşterea numărului de companii producătoare de tehnologii verzi „Made in Romania";
- Absorbţia unui volum de finanţări de 2 mld Euro (500 mil euro/an) în perioada 2021-2024 dedicate R&D, producţiei şi distribuţiei de tehnologii verzi
- Exporturi de tehnologie verde în valoare de peste 1 mld Euro/an începând cu 2025;

Direcţii de acţiune:

- Crearea parteneriatelor strategice cu membrii UE care deţin abilităţi şi cunoştinţe în dezvoltarea tehnologiei ecologice: de ex. Austria, Germania.

- Susținerea platformelor digitale de brokeraj pentru a facilita prezentarea ofertei și cererii de tehnologii ecologice, alături de instituțiile de cercetare și dezvoltare (universități și institute de cercetare).
- Lansarea unor programe de finanțare dedicate Start-Up-urilor din principalele sectoare producătoare de tehnologii verzi: mediu și ape curate, energie și transport curat, tehnologii pentru construcții de infrastructură și clădiri, tehnologii medicale, IT&C subordonat economiei circulare, alimentație organică.

DEZVOLTAREA SECTORULUI DIGITAL

Obiective:

- Trecerea de la outsourcing la produse și servicii proprii și integrarea cu restul sectoarelor economice;
- Dublarea nivelului de competențe digitale de bază până în 2028 (de la sub 30% la 60%).

Direcții de acțiune:

- Susținerea creării și dezvoltării de Hub-uri Digitale de Inovare în conformitate cu Agenda UE 2016-2020 de digitalizare pan-europeană;
- Încurajarea parteneriatului firmelor din sectorul IT cu sectorul educațional pentru introducerea competențelor digitale în toate ciclurile de educație inițială (începând de la grădiniță), cât și ca parte a formării profesionale continue;
- Dezvoltarea infrastructurii ICT pentru a asigura pe tot teritoriul României accesul la Internet de mare viteză din fonduri europene.

DEZVOLTAREA INDUSTRIEI AUTO

Obiective:

- Consolidarea poziției României în producția de componente pe lanțul valoric al industriei auto;
- Adaptarea la tranziția către un transport curat și electromobilitate.

Direcții de acțiune

- Atragerea de noi investitori de anvergură în domeniu;
- Dezvoltarea de clustere auto în regiunile României cu prezență semnificativă a industriei auto și stimularea cooperării inter-clustere de tip rețea;
- Fonduri europene pentru sprijinirea colaborării între producătorii și furnizorii din clusterele auto cu universități și alte instituții de cercetare pentru a dezvolta noi inovații care pot aduce o valoare adăugată semnificativă întregului sector.

DEZVOLTAREA INDUSTRIILOR PRELUCRĂTOARE CU VALOARE ADĂUGATĂ ÎNALTĂ, INCLUSIV A CELOR CARE FOLOSESC GAZUL NATURAL CA RESURSĂ

Obiective:

- Susținerea investițiilor și dezvoltării sectoarelor industriale cu valoare adăugată înaltă;
- Valorificarea superioară a gazelor naturale în contextul noilor exploatări onshore și offshore.

Direcții de acțiune

- Implementarea politicilor de stimulare fiscală a mediului de afaceri pentru ca România să își sporească competitivitatea și atractivitatea investițională în ceea ce privește valorificarea superioară a gazelor naturale;
- Dezvoltarea unor industrii precum: petrochimie, metalurgie, mase plastice, transporturi,

agricultură, farmaceutice;

- Identificarea și promovarea activităților cu o valoare adăugată mare și avansarea în lanțul valoric, mai ales prin integrarea IMM-urilor locale din industrie.

DEZVOLTAREA SECTORULUI DEDICAT ECONOMIEI CIRCULARE

Obiective:

- Dezvoltarea sectorului dedicat economiei circulare și crearea de noi locuri de muncă în domeniu (inclusiv prin formalizarea activităților la gri și la negru de colectare);
- Reducerea amprentei de carbon a economiei;
- Creșterea gradului de valorificare a materiilor prime și a costului acestora.

Direcții de acțiune:

- Stimularea investițiilor în infrastructura dedicată economiei circulare, tehnologie și cercetare și dezvoltare;
- Rezolvarea deficiențelor structurale legate de deșeuri, colectare selectivă, reciclare și reutilizare (Ordonanța 74/2018);
- Transpunerea în totalitate a legislației UE pentru economia circulară și valorificarea deșeurilor;
- Implementarea unui cadru legislativ și de politică publică pentru un sector dedicat economiei circulare și valorificării deșeurilor;
- Analiză și suport pentru transpunerea în practică a modelelor de economie circulară (conform OCDE)

DEZVOLTAREA INDUSTRIEI ALIMENTARE

Obiective:

- Încurajarea prelucrării superioare a materiei prime vegetale prin susținerea dezvoltării și creării de capacități de procesare autohtone în industria alimentară și conexă (ex: ambalaje);
- Dezvoltarea lanțurilor valorice în domeniul plantelor tehnice și al altor tipuri de materiale naturale rezultate din activități agricole (cum ar fi lâna) pentru dezvoltarea oportunităților în industrii țintă (mobilă, textile, construcții, auto, aeronautică etc.).
- Încurajarea procesării produselor agroalimentare primare în vederea obținerii de produse cu valoare adăugată și promovarea produselor tradiționale și a lanțurilor scurte la nivel local.

Direcții de acțiune:

- Menținerea și îmbunătățirea mecanismelor de stimulare a investițiilor integrate în producție agricolă - procesare - distribuție;
- Asigurarea unor mecanisme previzibile și clare de finanțare a activităților de producție agroalimentară.

SUSȚINEREA INDUSTRIILOR CREATIVE

Obiective:

- Valorificarea creativității, a proprietății intelectuale și a patrimoniului cultural ca factor cheie de dezvoltare economică a României.

Direcții de acțiune:

- Dezvoltarea de clustere de industrii creative (industria de publicitate, IT, software și jocuri pe calculator, arhitectură, design și modă, muzică, artă și cultură, film și televiziune, meșteșuguri, industria de carte și editură) în vederea creșterii valorii adăugate în economia românească;
- Stimularea industriilor creative ca factor cheie pentru dezvoltarea locală a zonelor rămase în urmă.

DEZVOLTAREA (ECO)TURISMULUI ȘI INDUSTRIEI DE OSPITALITATE

Obiective:

- Creșterea calității și performanței managementului destinațiilor de turism din România prin încurajarea parteneriatului public-privat în vederea dezvoltării antreprenoriatului în turism;
- Creșterea notorietății destinației turistice România, ca destinație turistică de calitate pe piața internațională a turismului;
- Înființarea unei scheme de garantare în domeniul turismului, fără personalitate juridică, cu scopul de a proteja consumatorii care achiziționează pachete de servicii turistice de consecințele insolvenței unui prestator de servicii turistice și garantarea voucherelor pentru turism;
- Înființarea unei scheme de ajutor pentru operatorii economici care activează în domeniul balneoclimateric.

Direcții de acțiune:

- Dezvoltarea Organizațiilor de Management ale Destinațiilor (OMD) și asigurarea cadrului legal prin care acestea pot să constituie bugete proprii din taxe specifice destinațiilor și din programe naționale de finanțare;
- Crearea unui cadru pentru managementul participativ al destinațiilor de turism prin profesionalizarea managementului de destinație și prin parteneriat funcțional public-privat;
- Participarea la acțiuni de marketing la nivel internațional (de exemplu: târguri de turism, în baza unui concept de marketing cu o segmentare explicită pe țările emitente de turiști, astfel încât în România să crească semnificativ numărul de turiști străini);
- Simplificarea legislativă privind spațiile de cazare de mici dimensiuni;
- Identificarea unor nișe de turism unde România poate avea un avantaj comparativ și sprijinirea celor care au potențial dar nu sunt încă recunoscute și susținute prin politici publice în prezent (ex. turism medical, turism de conferințe, România ca hub regional de conferințe pe diverse teme etc., turism cultural etc);
- Dezvoltarea formării în domeniul industriei de turism/ospitalitate prin impulsionarea învățământului dual și formarea profesională continuă de personal calificat.

DEZVOLTAREA SPECIALIZĂRII INTELIGENTE A IMM

În vederea elaborării și susținerii politicilor industriale în scopul creșterii competitivității sectoarelor industriale, se va urmări atingerea următoarelor obiective:

- **Elaborarea Strategiei Naționale privind Economia Circulară.** În elaborarea Strategiei Naționale privind Economia Circulară se va ține cont de noul plan de acțiune privind economia circulară publicat de CE la 11 martie 2020, care asigură o agendă orientată spre viitor pentru realizarea unei Europe mai curate și mai competitive, creată în comun cu actorii economici, consumatorii, cetățenii și organizații ale societății civile.
- **Definitivarea și implementarea Strategiei Naționale de Competitivitate 2021-2027 cu o componentă privind managementul tranziției industriale;**
- **Elaborarea cadrului legislativ și relansarea Programului Creșterea Competitivității Produselor Industriale** cu acțiuni de susținere precum: clustere, industrii creative. Programul vizează competiții de proiecte finanțate prin schema de ajutor de stat aferentă.

Turism și cultură

Operaționalizarea Organizațiilor de Management al Destinației

- Toate destinațiile optime pentru înființarea OMD-urilor, cartografiate.
- Plan de acțiune dedicat valorificării patrimoniului cultural în scopul creșterii competitivității sectorului turistic românesc
- Intrarea în vigoare a cadrului legislativ necesar funcționării Organizațiilor de Management al Destinației

REFORMA FISCALĂ ȘI REFORMA SISTEMULUI DE PENSII

Revizuirea cadrului fiscal

- Intrarea în vigoare a modificărilor aduse Codului Fiscal prin care se reduce gradual aria de aplicabilitate a regimului special de taxare pentru microîntreprinderi (împreună cu MF)

SPRIJIN PENTRU MEDIUL DE AFACERI ȘI CERCETARE, DEZVOLTARE ȘI INOVARE

- Transparență legislativă, debirocratizare și simplificare procedurală destinate mediului de afaceri
- Intrarea în vigoare a modificărilor legislative pentru eficientizarea, simplificarea și digitalizarea completă a procedurilor legate de mediu de afaceri
- Intrarea în vigoare a modificărilor legislative pentru simplificarea și realizarea testului IMM în mod transparent și aplicabil
- Intrarea în vigoare a legii „Licenței industriale unice"
- Reducerea timpului mediu necesar pentru îndeplinirea cerințelor de reglementare legate de mediul de afaceri
- Acte legislative / modificări legate de IMM-uri pentru care a fost aplicat testul IMM

<u>Obiective și repere conform Anexei nr. 1.5</u>

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ŞI PĂDURILOR

Viziunea pe termen mediu

România, alături de celelalte state membre, îşi asumă angajamentul Uniunii Europene de creştere a ambiţiei şi eforturilor în scopul reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră pentru combaterea efectelor schimbărilor climatice în vederea îndeplinirii obiectivelor Acordului de la Paris, precum şi în contextul adoptării Pactului Ecologic European.

Guvernul va utiliza şansa oferită de aceste angajamente pentru a transforma societatea şi economia naţională, contribuind la obiectivul unei dezvoltări sustenabile, ţinând însă cont şi de impactul social şi regional al acestui proces.

Tranziţia trebuie să fie percepută ca fiind justă, pentru a putea fi susţinută pe termen lung la nivelul întregii societăţi. Guvernul va urmări asigurarea echităţii tranziţiei şi al caracterului durabil al soluţiilor propuse. Riscurile tranziţiei pot fi limitate printr-o împărţire justă a costurilor şi eforturilor între sectoarele economice şi prin favorizarea inovaţiei. Vor fi implementate schimbări structurale în măsură a susţine pe termen lung locurile de muncă şi economia.

Obiective

În data de 14 iulie a.c., Comisia Europeană a adoptat pachetul de propuneri legislative „Fit for 55", pachet ce vizează alinierea politicilor UE în materie de climă, energie, utilizare a terenurilor, transport şi impozitare cu obiectivul de reducere a emisiilor nete de gaze cu efect de seră cu cel puţin 55% până în 2030, comparativ cu nivelurile din 1990.

I. Combaterea schimbărilor climatice:

• actualizarea strategiei naţionale privind schimbările climatice. În calitate de Parte a Acordului de la Paris şi de stat membru al UE, România are obligaţia de a întocmi şi comunica instituţiilor partenere internaţionale Strategia sa pe termen lung cu privire la emisiile de gaze cu efect de seră şi Strategia de adaptare la schimbările climatice. Strategia, în forma solicitată, trebuie să conţină informaţii privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră şi sporirea reţinerilor de carbon în întreaga economie şi în sectoare individuale. Implementarea Strategiei se va face prin Planul de acţiune care urmează să fie elaborat în parteneriat cu toate instituţiile responsabile de luare a măsurilor pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră şi adaptarea la efectele schimbărilor climatice, în consultare cu diferiţi stakeholderi;

• îmbunătăţirea legislaţiei, astfel încât să se asigure un cadru pentru integrarea obiectivelor climatice în toate politicile şi să răspundă la următoarele întrebări: unde vrem să ajungem, cum vom ajunge, cum vor fi împărţite responsabilităţile, care este progresul realizat, cine să fie implicat în proces. Legea va stabili un cadru dedicat pentru participarea publicului şi a stakeholderilor. Prin adoptarea unei legi „a climei" urmează să fie înfiinţat un organism independent tehnico-ştiinţific consultativ cu rolul de a oferi sfaturi şi recomandări Guvernului în adoptarea de măsuri şi politici care vizează reducerea emisiilor de carbon ale României;

• colaborarea cu toate instituţiile partenere pentru implementarea Planului Naţional Integrat Energie – Climă (PNIESC), precum şi pentru revizuirea acestuia având în vedere atingerea ţintei actualizate de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră la nivelul Uniunii Europene pentru anul 2030;

• îmbunătățirea mecanismului necesar pentru gestionarea sectorului „Exploatarea Terenurilor, Schimbarea Destinației Terenurilor și Silvicultură" (LULUCF), parte a Inventarului Național de Emisii de Gaze cu Efect de Seră (INEGES), printr-un sistem național permanent de monitorizare, care va conține observații aeriene și terestre, care se vor valida la nivel internațional, în parteneriat cu mediul academic și institutele de cercetare de profil. Astfel, se va evita gestionarea defectuoasă a acestui sector, care va avea un rol important în îndeplinirea obligațiilor de conformare, prin echilibrarea emisiilor de gaze cu efect de seră, cu reținerile de carbon;

• asigurarea transparenței datelor privind calitatea apei, aerului și solului;

• facilitarea educației ecologice pentru a promova măsurile de protecție a mediului și a adresa probleme de schimbări climatice în școli și în afara lor, dezvoltarea unor programe de sprijin a „școlilor în natură/pădure";

• implicarea pensionarilor activi în acțiuni de mediu pentru a facilita integrarea lor socială;

• dezvoltarea unor structuri instituționale adecvate care să genereze expertiză în probleme de schimbări climatice pentru diferite ministere, agenții, autorități locale și pregătirea continuă a funcționarilor publici cu atribuții în domeniul schimbărilor climatice și politicilor din acest domeniu.

II. Păduri

• **Adoptarea unei noi strategii forestiere naționale**. Viitoarea strategie forestieră națională va trebui să fie armonizată atât cu strategiile din domeniul forestier de la nivel european și nivel internațional, cât și cu alte politici sectoriale/ trans-sectoriale relevante și să se axeze pe principiile rezultate din procesul de consultare demarat în iulie 2020 cu factorii interesați din domeniu;

• Definirea termenilor folosiți în strategia forestieră europeană cu adaptarea la specificul național;

• Acces public al cetățenilor pietonal și cu bicicleta în toate tipurile de păduri;

• **Programul Național de Împădurire** – Investiții în noi suprafețe ocupate de păduri inclusiv în păduri urbane. Plantarea a 56.000 ha terenuri forestiere și 315 ha păduri urbane. Accentul se va pune pe împăduriri în afara fondului forestier național și extinderea acestuia, prin împădurirea terenurilor degradate și înființarea de perdele forestiere de protecție. Bugetul alocat este de 630 de milioane de Euro. În cadrul procesului de împădurire se va ține cont de protecția pajiștilor naturale (HNV), acestea fiind excluse complet din campanie. Implicarea autorităților publice locale în identificarea și împădurirea terenurilor degradate. Investiții în pepiniere și tehnologii moderne de producere a puieților forestieri – înființarea/modernizarea a 90 de pepiniere forestiere;

• Combaterea tăierilor ilegale de pădure și a altor practici nelegale din sistemul silvic prin:

o îmbunătățirea continuă a sistemului informatic integrat SUMAL – sistemul de urmărire a trasabilității materialului lemnos, principalul instrument în lupta împotriva tăierilor ilegale de pădure,

o utilizarea celor mai noi tehnologii pentru asigurarea integrității fondului forestier – imagini satelitare, utilizarea dronelor, a sistemelor de inteligență artificială, camere video de monitorizare, sisteme de măsurare digitală a volumului, de masă lemnoasă,

○ Definirea zonelor de risc și eficientizarea actului de control, interconectarea bazelor de date aflate la dispoziția diferitelor organe de control;

• **Finalizarea evaluării și punerea sub protecție a pădurilor cu valoare ridicată;**

• **Organizarea Gărzii Forestiere Naționale** cu accent pe:

○ implementarea de practici unitare și agregate la nivel național,

○ întărirea capacității de control,

○ înființarea de servicii specifice de implementare al PNRR la nivelul gărzilor forestiere;

○ digitalizarea activităților,

○ interzicerea exploatării pădurilor în parcurile naționale (cu excepția situațiilor de forță majoră, de ex. calamități naturale).

• **Reforma Romsilva,** inclusiv prin realizarea unui audit, și adaptarea obiectivelor de administrare a pădurilor, integrând pe lângă rolul economic și rolul de utilitate publică a pădurilor, punerea în valoare a potențialului turistic natural al fondului forestier și al infrastructurii existente. Gradarea unităților silvice și adoptarea unei strategii unitare la nivel național prin eficientizarea activităților specifice;

• **Implementarea unor măsuri de susținere a proprietarilor** care dețin terenuri forestiere cu restricții în recoltarea de masă lemnoasă, suprafețe care se găsesc în arii naturale protejate, inclusiv Natura 2000 sau păduri care au suferit calamități naturale, prin asigurarea de compensari de la bugetul de stat;

• **Îmbunătățirea imaginii României** la nivel european și internațional prin:

○ prezentarea valorilor naționale privind biodiversitatea existentă respectiv conectivitatea pădurilor din România (acoperiri continue cu vegetație forestieră realizată prin practicile silviculturale aplicate) și

○ analiza continuă împreună cu experți și instituții de specialitate recunoscute la nivel internațional a datelor rezultate din imaginile satelitare cu privire la acoperirea terenurilor cu vegetație lemnoasă din țară și prezentarea acestora opiniei publice;

• **Program de conștientizare a populației** – prin prezentarea valorilor și bunelor practici referitoare la valorile silviculturii românești ca exemple de urmat;

• **Program "Școala în pădure"** – înființarea de centre de primire a școlarilor în pădure – transformare și dezvoltarea anumitor cabane silvice în centre "Școala în pădure";

• Delimitarea rolurilor pădurilor de protecție și de producție știind că rolul de protecție socială a pădurilor este foarte importantă, la fel ca nevoia populației pentru lemnul de foc, respectiv a industriei pentru materia primă, având în vedere că discutăm despre o resursă regenerabilă.

• **Susținerea industriei de exploatare și prelucrare a lemnului** - Îmbunătățirea capacității industriei în vederea exploatării durabile a fondului forestier național și creșterii contribuției sectorului la produsul intern brut. Program de întărire a capacității de prelucrare a industriei prin sprijinirea achiziționării de echipamente de prelucrare performante;

• **Creșterea gradului de accesibilizare a fondului forestier** național prin construirea și modernizarea drumurilor forestiere;

- Programe de susţinere pentru înlocuirea şi modernizarea parcului de utilaje forestiere, susţinerea tehnologiilor şi echipamentelor de exploatare non-invazive (program de tip RABLA pentru înnoirea parcului auto, susţinerea achiziţionării funicularelor);
- Continuarea reformei modului de vânzare a materialului lemnos prin vânzarea lui măsurată, şi nu estimată, pentru creşterea treptată a masei lemnoase vândute pe metoda măsurării;
- Asigurarea continuităţii IFN (Inventarul Forestier Naţional);

III. Managementul apelor si solului

Realizarea securităţii apei în România se referă la combinarea a trei obiective:

- Asigurarea utilizării durabile a resurselor de apă;
- Furnizarea de servicii accesibile tuturor privind apa;
- Reducerea riscurilor legate de apă în contextul schimbărilor climatice.

O abordare integrată care poate să răspundă acestor solicitări trebuie să prevadă:

- creşterea rezilienţei la dezastrele cauzate de riscurile naturale accentuate de schimbările climatice;
- dezvoltarea capacităţii de intervenţie şi răspuns a structurilor responsabile cu managementul situaţiilor de urgenţă generate de inundaţii ori secetă;
- extinderea serviciului public de alimentare cu apă şi canalizare în contextul implementării Directivei Cadru a Apei şi a directivelor subsecvente;
- îndeplinirea măsurilor din Planul de Management al Bazinului hidrografic pentru atingerea stării bune a apelor privitor la presiunile hidromorfologice;
- program de renaturare a terenurilor degradate şi crearea culoarelor ecologice cu rol dublu: creşterea calităţii ecosistemelor şi apărarea împotriva inundaţiilor;
- restaurarea şi protecţia zonelor inundabile în vederea refacerii sistemelor hidrografice;
- transparentizarea calităţii apei – dezvoltarea unui portal şi a reţelei naţionale demonitorizare a calităţii apei; reglementarea unui sistem coerent de verificare a calităţii apelor bazat pe principiile enunţate de directivele europene;
- realizarea unei strategii naţionale coerente pentru ape uzate şi creşterea gradului de dezvoltare a reţelelor de canalizare şi de ape uzate;
- creşterea gradului de conectare a gospodăriilor la reţelele existente de apă uzată;
- realizarea unei strategii naţionale de gospodărirea apelor în contextul adaptării tuturor măsurilor şi acţiunilor intersectoriale la provocările generate de efectele schimbărilor climatice şi la realizarea obiectivului securităţii apei;
- protejarea albiilor râurilor şi combaterea furtului de material mineral cu ajutorul soluţiilor digitale inteligente;
- finalizarea programului privind combaterea eroziunii costiere;
- prevenirea secetei - stocarea apei din perioadele cu exces de umiditate în vederea utilizării în perioadele secetoase, prin creşterea capacităţii de reţinere a apei în sol, lărgirea zonelor inundabile ale

râurilor şi/sau realizarea de acumulări/poldere temporare, restaurarea galeriilor de luncă şi a braţelor moarte/zonelor umede, precum şi regândirea sistemelor de desecare din zonele de câmpie;

- strategie specifică pentru managementul durabil al solurilor - bază de date digitală prin integrarea zonelor care au risc la eroziune, conţinut scăzut de materie organică, tasare, salinizare şi integrarea şi modelarea bazelor de date care au informaţii despre proprietăţile solului (ICPA, IFN);

- **crearea unui ghid de bune practici** integrat pentru un management sustenabil al terenurilor şi a solului;

- punerea în siguranţă a localităţilor şi a locuinţeleor aflate în zone de risc prin îndiguire, creare de poldere nepermanente şi reabilitarea, modernizarea sistemelor de baraje existente.

IV. Reciclare şi economie circulară

- Reducerea cu cel puţin 75% a cantităţii deşeurilor care ajung în depozitele de deşeuri conforme, din totalul deşeurilor generate, până în anul 2025;

- Utilizarea raţională a resurselor naturale, inclusiv a materialelor considerate astăzi deşeuri, având ca prioritate reutilizarea resurselor deja existente în circuitele economice locale şi naţionale prin reintroducerea deşeurilor în economia circulară;

- Elaborarea Strategiei pentru economia circulară şi implementarea acesteia bazată pe inovaţie, tehnologii noi care să permită colaborarea, comunicarea şi transparentizarea sistemelor. Responsabilităţile de implementare din sistemul economiei circulare vor fi repartizate echitabil între toţi actorii din sistem pe baza principiului „poluatorul plăteşte";

- Dezvoltarea sistemului de garanţie-depozit pentru ambalaje;

- Armonizarea actelor normative existente ca urmare a adoptării legislaţiei privind SGR;

- Înfiinţarea de depozite pentru deşeurile din construcţii;

- Valorificarea unor materiale din depozitele poluante (zguri, şisturi, steril etc.) se va face în colaborare cu universiăţi şi institute de cercetare cu experienţă în domeniu, prin proiecte comune cu finanţare din diferite surse;

- Identificarea unor surse de finanţare pentru susţinerea dezvoltării industriei prelucrării deşeurilor reciclabile, pentru care nu există în prezent infrastructură în România;

- Sporirea exigenţei în domeniul respectării legislaţiei de mediu.

V. Calitatea aerului şi protecţia atmosferei

În scopul îndeplinirii obligaţiilor din domeniul calităţii aerului ce revin României ca stat membru al UE, având în vedere faptul că cea mai mare parte a echipamentelor care se găsesc în Reţeaua Naţională de Monitorizare a Calităţii Aerului (RNMCA) au o vechime relativ mare, iar menţinerea lor în funcţiune pe termen lung este din ce în ce mai dificilă, se vor avea în vedere:

- Asigurarea în mod continuu a finanţării activităţii de evaluare a calităţii aerului înconjurător, atât prin monitorizarea continuă, cât şi prin modelarea matematică a dispersiei poluanţilor;

- Asigurarea funcționării echipamentelor instalate în cele peste 150 de stații de monitorizare a calității aerului, care compun RNMCA și care sunt raportate la CE, în scopul îndeplinirii obiectivelor de calitate a datelor (captura minimă de date specifică fiecărui poluant prevăzut pentru evaluarea calității aerului);

- Finalizarea achiziționării și punerii în funcțiune a celor 30 de analizoare de PM10/PM2.5 în București/Ilfov, Brașov, Cluj, Iași și a acțiunilor de relocarea a 7 stații, de tip industrial, existente în RNMCA, pe alte amplasamente și redefinirea acestora ca stații de fond urban (FU), fond suburban (FSU) sau trafic (T);

- Prestarea serviciilor pentru dezvoltarea aplicațiilor software specifice RNMCA necesare pentru dezvoltarea unui software propriu de raportare în scopul respectării Deciziei 2011/850/UE de punere în aplicare a Directivelor 2004/107/EC și 2008/50/EC ale Parlamentului și Consiliului European privind schimbul reciproc de informații și raportări și în conformitate cu cerințele Directivei 2007/2/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 martie 2007 de instituire a unei infrastructuri pentru informații spațiale în Comunitatea Europeană (INSPIRE);

- Introducerea sistemului de alertă/avertizare prin sms/e-mail/panouri avertizoare în cadrul aplicației software specifice colectării și transmiterii datelor de calitate a aerului furnizate de RNMCA pentru avertizarea reprezentanților autorităților de protecția mediului (MMAP/ANPM/APM) în cazul înregistrării unor evenimente/avarii/întreruperi în funcționarea echipamentelor instalate în stațiile care compun RNMCA sau în situația depășirii unor niveluri prestabilite pentru poluanții măsurați de acestea (2020).

- Implementarea proiectului „Îmbunătățirea sistemului de evaluare și monitorizare a calității aerului la nivel național" finanțat prin Programul Operațional Infrastructură Mare (POIM), aferentă perioadei de programare 2014-2020, prin care se va dezvolta un sistem de prognoză a calității aerului pentru 1, 2, 3 zile;

- Revizuirea clasificării în regimuri de evaluare a calității aerului a ariilor din zonele și aglomerările prevăzute în Anexa nr.2 la Legea nr.104/2011 pe baza datelor furnizate de RNMCA și a rezultatelor studiului de modelare matematică a dispersiei poluanților emiși în aer, ultima încadrare fiind realizată în anul 2016 (2021);

- Asigurarea finanțării nerambursabile în scopul achiziției de echipamente noi pentru înlocuirea în mod eșalonat a echipamentelor existente în RNMCA (stații/laboratoare/sisteme de gestionare a datelor, echipamente și instrumente care sunt depășite/uzate din punct de vedere fizic);

- Identificarea soluțiilor pentru interconectarea sistemului de monitorizare a calității aerului din administrarea ministerului cu sistemele de măsurarea ale universităților și institutelor de cercetare dezvoltare, cu respectarea prevederilor legislației europene în domeniu, pentru creșterea nivelului de cunoaștere a calității aerului la nivel național și pentru eficientizarea luării deciziilor;

- Adoptarea măsurilor necesare pentru integrarea datelor satelitare, integrarea sistemelor informatice bazate pe interpretarea imaginilor satelitare;

- Asigurarea serviciului de permanență, 24/24h, pe întreg teritoriul țării și mai ales în aglomerările urbane cu probleme în ceea ce privește poluarea aerului;

- Întărirea capacității de reacție rapidă prin dotarea echipelor de control cu drone cu sistem de termoviziune, pentru identificarea exactă a eventualelor arderi ilegale de deșeuri sau alte materiale și prin dotarea a 21 agenții pentru protecția mediului cu autolaboratoare mobile pentru măsurarea poluanților din aer în timp real;

- Îmbunătățirea colaborării cu alte instituții și autorități ale statului (ANPM, IGSU, Poliția Română, Jandarmeria, etc.) cu atribuții de monitorizare a calității aerului și intervenție, precum și cu rețele internaționale (rețeaua pan-europeană ACTRIS) și cu alte entități care ar putea sprijini demersurile de combatere a poluării – institute de cercetare, universități, organizații neguvernamentale, agenți economici etc;
- Susținerea programelor pentru implementarea conceptului de orașe verzi și digitale.

VI. Situri contaminate și chimicale

- Îmbunătățirea cadrului de reglementare în domeniul managementului chimicalelor pentru reducerea efectivă a poluării de la sursă;
- Implementarea și aplicarea rapidă și completă a prevederilor Regulamentului Reach și a altor acte normative europene privind managementul chimicalelor;
- Creșterea nivelului de control și combaterea importurilor ilegale de gaze florurate cu efect de seră;
- Finalizarea procedurii de inventariere a siturilor potențial contaminate la nivel național;
- Realizarea unei baze de date în sistem GIS, cu finanțare europeană și a investigărilor preliminare în cazul siturilor potențial contaminate;
- Reducerea numărului de situri contaminate prin continuarea demersurilor în vederea realizării de către deținătorii acestora a lucrărilor de remediere și redare în circuitul economic a terenurilor respective;
- Atragerea de fonduri europene pentru finanțarea lucrărilor de decontaminare a siturilor contaminate aflate în proprietatea statului sau a companiilor private;
- Reconversia zonelor monoindustriale (miniere) închise, în zone turistice.

VII. Biodiversitate și arii protejate

- Asumarea țintelor UE prin strategia europeană - 30 % arii protejate și 10 % strict protejate pana în 2030, asigurarea compensațiilor pentru pierderile de venit, proprietarilor de teren aflați în această situație.
- Audit și reformă ANANP pentru eficientizarea sistemului de management al ariilor protejate prin reintroducerea societății civile în activitatea de gestionare a ariilor protejate, implementarea proiectelor INSPIRE si SINCRON, aprobarea regulamentului PN Văcăresti;
- Aprobarea legii ariilor protejate urbane și realizarea rețelei naționale de arii protejate urbane;
- Evaluare populației de mari carnivori prin metode stiințifice moderne;
- Creșterea graduală a nivelului de non-intervenție în parcurile naționale și naturale, până la atingerea recomandării IUCN de 75% - început în 2021, finalizarea în 2024;
- Realizarea inventarului național de specii alohtone invazive – termen 2022;

- Elaborarea unei strategii naționale de combatere a speciilor alohtone invazive cu potențial risc pentru sănătate publică și pentru biodiversitate (de ex. *Ambrosia artemisiifolia*, *Solidago canadensis*, *Rudbeckia* spp. etc.) – termen 2023;

- Implementarea Strategiei UE privind biodiversitatea 2030, prin realizarea Strategiei Naționale și a Planului de Acțiune privind Biodiversitatea 2030;

- Implementarea unor sisteme unitare de management al calității și performanței resurselor destinate implementării planurilor de management/măsuri de management și/sau măsuri de conservare;

- Crearea și aplicarea unui cadru unitar de acțiune care să sprijine asigurarea unui management eficient al ariilor naturale protejate, printr-un sistem integrat de colectare, uniformizare și gestionare a informațiilor și datelor referitoare la biodiversitatea din România; optimizare a organizării/funcționării structurilor teritoriale ANANP; optimizarea bazei de date a ariilor naturale protejate; platforma integrată pentru eficientizarea proceselor administrative ale ANANP; strategia și planul de comunicare al ANANP; studii asupra potențialului economic al ariilor naturale protejate;

- Indiferent de tipul de proprietate al pădurii, managementul forestier trebuie să țină cont de cerințele de conservare ale biodiversității. În cazul în care principalul instrument de management forestier, amenajamentul silvic, este întocmit pentru o suprafață inclusă într-o arie protejată, trebuie să se respecte prevederile stabilite în planul de management al ariei (conform Legii 49/2011). Planurile de amenajare a teritoriului, cele de dezvoltare locală și națională, precum și orice alte planuri de exploatare/utilizare a resurselor naturale din aria naturală protejată vor fi armonizate de către autoritățile emitente cu prevederile planului de management;

- România, în calitate de stat membru UE, are obligația să realizeze un management corespunzător al rețelei Natura 2000 și al speciilor și habitatelor de interes comunitar. Pentru îmbunătățirea sau menținerea stării actuale a biodiversității este importantă elaborarea și implementarea planurilor de management, a seturilor de măsuri de conservare și a planurilor de acțiune aprobate pentru situri, respectiv pentru specii;

- Implementarea de proiecte specifice pentru conservarea unor specii sau a unor habitate periclitate pe plan național și/sau European;

- Realizarea unui grup de lucru cu Ministerul Agriculturii "Grup de Biodiversitate și Agricultură" pentru a găsi soluții (viabile și pentru fermieri) pentru păstrarea biodiversității ridicate a zonelor agricole din România în conformitate cu Strategia de Biodiversitate a UE și a strategiilor anexe ca Farm to Fork, etc.

VIII. Administrația Biosfera Delta Dunării

- Reformarea ARBDD în acord cu rolul său de administrare, reglementare și control a unui teritoriu pe care se suprapun 3 categorii de arii naturale protejate de interes internațional – rezervație a biosferei, sit UNESCO al patrimoniului natural și cultural universal, zonă umedă de importanță internațională (sit Ramsar) și 3 situri Natura 2000 - două situri de importanță comunitară (ROSCI0065 Delta Dunării și ROSCI0066 Delta Dunării - zona maritimă) și o arie de protecție specială avifaunistică **(ROSPA0031 Delta Dunării și complexul Razim-Sinoie), astfel încât Delta Dunării să devină un model de dezvoltare durabilă:**

- reorganizarea ARBDD și asumarea unui rol proactiv de suport al comunităților locale pentru asigurarea echilibrului dintre activitățile de conservare și prosperitatea populației locale din Delta Dunării;

- utilizarea noilor tehnologii și a digitalizării pentru creșterea performanțelor activităților de monitorizare și control ale ARBDD;

- redefinirea rolului, componenței și atribuțiilor Consiliului Științific pentru a deveni o structură care să asigure coordonarea activităților de cercetare din ARBDD și suportul științific necesar luării deciziilor de management;

- redefinirea rolului, componenței și modului de funcționare al Consiliului Consultativ, astfel încât să asigure reprezentativitatea și participarea tuturor factorilor interesați în procesul de consultare și luare a deciziilor de către ARBDD;

- modelarea circulației apei și a sedimentelor în Delta Dunării ca suport în luarea deciziilor de management privind lucrările de reconstrucție ecologică și decolmatare;

- reformarea managementului resurselor acvatice: refacerea amenajărilor piscicole ce pot fi rentabile; dezvoltarea unor stații de reproducere pentru producerea de puiet necesar repopulării, în special pentru sturioni, șalău și crap; interzicerea transferului de terenuri destinate acvaculturii către terenuri agricole (pășuni, arabil); interzicerea comercializării uneltelor de tip monofilament; acordarea de compensații pentru pescarii comerciali care să le asigure echivalentul unui salariu minim pe economie/lună; reglementarea modului în care pescarii comerciali să valorifice peștele capturat (piață liberă locală); sprijin pentru dezvoltarea altor mijloace care să asigure un trai decent familiilor de pescari comerciali;

- reformarea managementului turismului: evaluarea capacității de suport pentru asigurarea unui turism durabil; reconfigurarea infrastructurii publice de acces și vizitare a Deltei Dunării pentru reducerea presiunii turismului asupra habitatelor și speciilor; stabilirea unor reguli clare privind tipurile și modalitățile de practicare a turismului în toate zonele funționale din RBDD; implementarea sistemului de control al vitezei și al deplasării ambarcațiuinilor în Delta Dunării; suport și crearea de facilități pentru extinderea perioadei de vizitare la cel puțin 9 luni/an pentru a scădea presiunea pe perioada verii, tranziția către turismul lent și dezvoltarea de pachete turistice adecvate diverselor categorii de vizitatori; dezvoltarea punctelor gastronomice locale;

- revigorarea activităților tradiționale (prelucrare stuf, meșteșuguri, gastronomie, etc.) și dezvoltarea de noi activități (servicii de ghidaj turistic, reparații și recondiționare, etc,) ce contribuie la implementarea principiilor dezvoltării durabile și economiei circulare.

IX. Managementul faunei sălbatice

- Restructurarea integrală a sistemului de management al faunei sălbatice, parte integrantă a eforturilor de păstrare a biodiversității și refacerea calității habitatelor naturale;

- Adoptarea Legii Managementului Faunei Sălbatice. Conservarea biodiversității și valorificarea inteligentă a resurselor regenerabile trebuie tratate integrat cu agricultura, zootehnia și politicile altor domenii relevante;

- Digitalizarea sectorului precum și realizarea bazei de date naționale cu privire la managementul faunei sălbatice;

- Implementarea unui sistem obiectiv de evaluare și compensare a pagubelor produse de animalele sălbatice în agricultură în vederea conservării speciilor vulnerabile, creșterii gradului de acceptanță socială și asigurării coexistenței omului cu aceste specii;

- Plasarea pe baze științifice a managementului faunei sălbatice și a valorificării resurselor regenerabile în vederea creării unor punți de legătură între ramuri esențiale ale economiei naționale;

- Implementarea măsurilor de prevenție și intervenție în vederea reducerii conflictelor om/urs;

- Demararea, în primăvara anului 2022, a programului de evaluare cantitativă și calitativă a populației de urs brun din România. Adaptarea și implementarea măsurilor din Planul de acțiune;

- Plata, fără întârziere, a despăgubirilor în cazul pagubelor provocate de speciile strict protejate.

X. Planurile de management pentru ariile protejate:

- Asigurarea implementării planurilor de management elaborate și aprobate printr-o reformă a sistemului de management al ariilor protejate;

- Continuarea finanțării implementării Planurilor de management pentru ariile protejate și elaborarea unora noi, acolo unde nu există încă;

- Definirea unei axe de finanțare, similare Axa Prioritară 5 Protejarea și conservarea biodiversității, decontaminarea solurilor poluate istoric și monitorizarea calității aerului, în cadrul Obiectivului Tematic 6 Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor, prioritatea de investiții Protejarea și refacerea biodiversității solurilor, precum și promovarea de servicii ecosistemice, inclusiv prin Natura 2000 și infrastructurile ecologice;

- Simplificarea structurii și conținutului planurilor de management, eficientizarea implementării seturilor de măsuri minime și a măsurilor din planurile de management;

- Întărirea capacității instituționale ale organismelor de control din domeniul mediului privind implementarea planurilor de management al ariilor naturale protejate.

XI. Administrația Fondului pentru Mediu

- Reorganizarea instituției în vederea asigurării implementării componentelor de investiții din PNRR în domeniile gestionarea deșeurilor, dezvoltarea sistemelor de apă-canalizare și împăduriri;

- Implementarea unor sisteme informatice integrate performante în vederea gestionării eficiente a proceselor de depunere/evaluare/management a proiectelor;

- Implementarea programelor prevăzute în bugetul anual al AFM respectiv în PNRR;

- Programul RABLA Clasic, RABLA Plus și RABLA Plus pentru U.A.T.-uri – introducerea unui sistem informatic pentru depunerea dosarelor în luna noiembrie 2021 și simplificarea procesului de depunere și accelerarea procesului de evaluare. Suplimentarea continuă a bugetelor în funcție de solicitările beneficiarilor;

- Casa Eficientă Energetic - singurul program destinat eficientizării energetice a locuințelor individuale va continua și va fi îmbunătățit cu noi tipuri de echipamente eligibile pentru finanțare. Lansarea unei noi sesiuni în decembrie 2021. Se va îmbunătăți ghidul și se va asigura un buget anual consistent.

- Rabla pentru Electrocasnice - programul prin care românii îşi pot înlocui electrocasnicele vechi, mari consumatoare de energie, cu unele noi, prietenoase cu mediul, va fi extins cu noi categorii de produse.

- Iluminat Public Ecologic - programul destinat administraţiilor locale, prin care ne propunem înlocuirea sistemelor vechi de iluminat, cu unele moderne, cu consum redus şi tehnologii performante, va fi extins în următorii trei ani, astfel încât să poată fi accesat de cât mai multe primării. Introducerea unui sistem informatic pentru depunerea dosarelor;

- Reţeaua de staţii de încărcare pentru vehicule electrice. Tranziţia către electro-mobilitate nu poate fi realizată fără o infrastructură de alimentare corespunzătoare. Prin extinderea acestui program, atât în localităţi, cât şi de-a lungul drumurilor naţionale şi judeţene, ne propunem să dezvoltăm cea mai performantă reţea de staţii de alimentare din regiune;

- Mobilitate ecologică, piste de bicicletă – lansarea celui mai ambiţios program de dezvoltare a infrastructurii velo. Asigurarea unui buget de cel puţin 500 milioane lei pentru perioada 2022-2024. Lansarea primului apel de proiecte în 2021;

- Garduri şi garduri electrice pentru apărarea culturilor agricole şi comunităţilor de atacurile animalelor sălbatice respectiv protejarea speciilor de faună sălbatică. Instalarea de echipamente şi/sau dispozitive de tipul gardurilor electrice ori a altor mijloace permise de lege destinate alungării sau împiedicării pătrunderii animalelor în interiorul culturilor sau aşezărilor.

Alte obiective specifice:

- Utilizaea facilităţilor de împrumut asigurate de Banca Europeană de Investiţii sau Banca Mondială în vederea finanţării programelor de investiţii multianuale;

- Utilizarea eficientă a resurselor asigurate de PNRR, Mecanismul financiar SEE, Programul Operaţional Dezvoltare Durabilă, Fondul pentru o tranziţie justă (FTJ);

- Promovarea cercetării şi inovării, reabilitării mediului, energie curată, perfecţionarea, precum şi transformarea instalaţiilor existente cu emisii mari de dioxid de carbon atunci când aceste investiţii conduc la reduceri substanţiale ale emisiilor şi protejează locurile de muncă;

- Închiderea procedurilor de infringement din domeniul mediului, apelor şi pădurilor declanşate de Comisia Europeană împotriva României;

- Lansarea unui program naţional de comunicare şi constientizare pe problema gestionării deşeurilor

- Continuarea demersurilor în vederea aderării la o serie de instrumente juridice OCDE în domeniul mediului şi, în măsura disponibilităţii la nivel bugetar, transmiterea solicitării din partea României privind ridicarea statutului de „invitat" la cel de „participant";

- Asigurarea formulării şi implementării măsurilor necesare pentru atingerea obiectivelor Convenţiei-cadru a Naţiunilor Unite privind Schimbările Climatice, Acordului de la Paris, Agendei 2030 a ONU pentru dezvoltare durabilă în privinţa obiectivelor de mediu, precum şi a altor convenţii de profil la nivel internaţional;

- Realizarea acţiunilor necesare pentru continuarea şi consolidarea relaţiilor bilaterale şi/sau multilaterale cu o serie de state pentru promovarea imaginii şi rolului României la nivel internaţional.

MANAGEMENTUL APEI

Consolidarea cadrului de reglementare pentru managementul sustenabil al apei și apei uzate, precum și pentru accelerarea accesului populației la servicii de calitate conforme cu Directivele europene

- Intrarea în vigoare a modificărilor la Legea nr. 241/2006 privind alimentarea cu apă și canalizarea
- Intrarea în vigoare a actului normativ de aprobare a programului național prima conectare la apă și canalizare
- Acorduri de implementare semnate cu autoritățile locale participante la programul prima conectare la apă și canalizare.

Reconfigurarea mecanismului economic al Administrației Naționale Apele Române (ANAR) în vederea modernizării și întreținerii sistemului național de management al apelor și a implementării corespunzătoare a Directivei Cadru Apă și Directivei Inundații

- Intrarea în vigoare a modificărilor la Legea apelor nr. 107/1996

PROTEJAREA PĂDURILOR ȘI A BIODIVERSITĂȚII

Reforma sistemului de management și guvernanță a pădurilor prin dezvoltarea unei noi strategii forestiere naționale și a legislației subsecvente

- Adoptarea Strategiei forestiere naționale 2020-2031
- Intrarea în vigoare a modificărilor la Ordinele ministeriale care stabilesc normele obligatorii pentru împădurire și reîmpădurire prevăzute în Strategia forestieră națională 2020-2030
- Intrarea în vigoare a actelor legislative de modificare și completare a legislației existente în domeniul forestier
- Reforma sistemului de management al ariilor naturale protejate în vederea implementării coerente și eficiente a Strategiei europene în domeniul biodiversității
- Intrarea în vigoare a actului legislativ de înființare a comisiei interinstituționale pentru analiza cadrului legal aplicabil sectoarelor cu impact asupra biodiversității
- Intrarea în vigoare a actului legislativ de modificare a cadrului juridic aplicabil sectoarelor cu impact asupra biodiversității

MANAGEMENTUL DEȘEURILOR

Consolidarea guvernanței gestionării deșeurilor în vederea accelerării tranziției la economia circulară

- Adoptarea Strategiei naționale de economie circulară
- Adoptarea planului de acțiune pentru strategia națională a economiei circulare
- Implementarea strategiei naționale pentru economia circulară și a planului de acțiune

- Intrarea în vigoare a actelor legislative necesare pentru un management unitar al deșeurilor în conformitate cu Planul național de gestionare a deșeurilor

- PNRR va contribui cu 4,5% la obiectivul național de reciclare și pregătire pentru reutilizare de 50% (2025)

TRANSPORT SUSTENABIL

Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră/Decarbonizarea transportului rutier în linie cu principiul „poluatorul plătește"

- Intrarea în vigoare a legii pentru stimularea utilizării vehiculelor ecologice și a programelor de reînnoire a parcului auto de către persoane fizice, companii private și instituții publice

ENERGIE

Bugetarea verde

- Finalizarea și aplicarea unei metodologii de planificare bugetară "verde"

Creșterea competitivității și decarbonarea sectorului de încălzire - răcire

- Intrarea în vigoare a cadrului legislativ care introduce măsuri de decarbonizare a sectorului de încălzire și răcire

FONDUL LOCAL

Crearea cadrului pentru mobilitate urbană durabilă

- Reducerea emisiilor de poluanți atmosferici

Obiective și repere conform Anexei nr. 1.6

MINISTERUL TRANSPORTURILOR ŞI INFRASTRUCTURII

A. INFRASTRUCTURA DE TRANSPORTURI

Dezvoltarea infrastructurii de transport reprezintă o condiţie esenţială pentru creşterea nivelului de trai, a veniturilor oamenilor, pentru stimularea investiţiilor, pentru crearea de noi locuri de muncă, pentru creşterea mobilităţii cetăţenilor şi a mărfurilor, pentru scoaterea din izolare socio-economică a zonelor subdezvoltate prin dezvoltarea echilibrată a reţelelor de transport între toate regiunile ţării. Asigurarea conectivităţii şi a accesibilităţii la principalele coridoare de transport care să conducă la îmbunătăţirea legăturilor între principalii poli economici de creştere va constitui principalul obiectiv al politicilor de transport. Nicio regiune nu va rămâne în urmă din punct de vedere al dezvoltării infrastructurii de transport, stimulând astfel dezvoltarea echilibrată şi coezivă a României.

La nivel strategic, vor fi elaborate:

- **Strategia de gestionare a siguranţei circulaţiei** pe toate modurile de transport, îndeosebi pe cel rutier şi feroviar, ţinând cont de faptul că acestea două afectează în cel mai înalt grad siguranţa cetăţenilor (participanţi la trafic şi pasageri).

- **Strategia de implementare a transportului intermodal** atât pentru pasageri, cât şi pentru mărfuri, în contextul ţintelor de atins stabilite în Pactul climatic până în 2030, respectiv 2055. Strategia va avea ca fundament o analiză cu accent pe punctele tari ale României, astfel încât prin proiecte relevante şi realizabile să pună în valoare avantajele situării geografice şi ale infrastructurii deja existente (reţeaua de cale ferată, porturile fluviale şi maritim, aeroporturile).

De asemenea, la proiectarea reţelelor de căi de transport se vor avea în vedere următoarele condiţii:

- accesarea unei căi rutiere de mare viteză (drumuri expres sau autostrăzi) în maximum o oră din orice punct de plecare al ţării;

- orice punct de destinaţie să poată fi atins în maximum 2 ore de la un aeroport;

- dezvoltarea punctelor de transport multimodale, astfel încât traficul de călători şi transportul mărfii să se deruleze cu minimul de timpi de aşteptare posibil.

Viziunea pe termen mediu

România are nevoie de un salt de dezvoltare în infrastructura de transport în următorii 10 ani. Finalizarea marilor proiecte de infrastructură rutieră trebuie să fie una din prioritătile strategice ale României în următorii 10 ani, astfel încât anii 2021-2030 să devină o decadă transformaţională pentru România. Pentru atingerea acestui obiectiv avem nevoie de resurse financiare, un management profesionist al proiectelor şi un plan coerent executat strategic pe termen lung, precum şi de reforme administrative conform asumărilor din cadrul PNRR.

Abordarea Guvernului PNL- UDMR va fi una integrată a tuturor modurilor de transport, care va pune pe primul plan interesul legitim al cetăţeanului de a avea acces la o infrastructură modernă,

sigură și durabilă care să țină pasul cu dinamica regională, astfel încât să fie eliminate decalajele de dezvoltare acumulate în ultimii ani între regiunile istorice.

Obiectivele României pentru perioada 2021-2024 la capitolul de infrastructură de transport vizează:

- accelerarea investițiilor publice;
- asigurarea resurselor financiare și umane corect dimensionate pentru implementarea cu succes a proiectelor de investiții;
- asumarea unor decizii strategice care să declanșeze reforme structurale și să asigure o capacitate administrativă sporită;
- prioritizarea investițiilor în domeniul transporturilor, astfel încât să reflecte nevoile de conectivitate și de mobilitate, de reducere a aglomerărilor și de asigurare a fluenței circulației.

Politicile de transport se vor construi prin promovarea eficienței instituționale, a simplificării administrative și vor fi sincronizate cu realitățile din teren și în acord cu direcțiile de acțiune agreate la nivelul UE.

Investițiile în infrastructura de transport reprezintă, în viziunea Guvernului PNL-UDMR, o prioritate națională, motiv pentru care vor fi susținute prin politici structurale ce vor garanta eficiența lor.

Astfel, promovarea unei politici de transport orientate spre investiții masive va fi dublată de măsuri de creștere a capacității administrative prin:

- Reorganizarea aparatului central, revizuirea structurilor sale (autorități din subordinea și sub autoritatea ministerului), simplificarea și eficientizarea procedurilor birocratice (avizare, licențiere, control) în contextul asumării responsabilității pentru fiecare etapă procedurală, precum și a suprapunerilor de atribuții, reanalizarea eficienței activității unora dintre acestea (ARF – Autoritatea pentru Reformă Feroviară).

- Aplicarea principiilor de guvernanță corporativă la toate societățile cu capital de stat, asumarea responsabilității deciziilor luate, precum și a mandatelor acordate reprezentanților statului în aceste societăți.

Ne propunem aprobarea și implementarea Planului Investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport pentru perioada 2021- 2030, ce cuprinde viziunea strategică pentru acest deceniu și va sta la baza construcției infrastructurii românești.

În fapt, acest plan reprezintă actualizarea strategiei de implementare a M.G.P.T. și va sta la baza accesării fondurilor europene în viitorul exercițiu financiar european.

Planul investițional prezintă o viziune integrată asupra întregii infrastructuri de transport din România, acoperind nevoile de dezvoltare pentru toate modurile de transport – rutier, feroviar, metrou, aerian, naval și intermodal, precum și măsurile de capacitate administrativă necesare pentru realizarea acestor proiecte, în corelare cu reformele asumate prin PNRR.

Implementarea accelerată şi eficientă a proiectelor de infrastructură cuprinse în Planul Investiţional depinde de un set de măsuri a căror aplicabilitate ce va fi atent monitorizată la nivelul fiecărei companii care derulează proiecte majore de investiţii. Astfel, se va acţiona pe următoarele direcţii:

1. Creşterea calităţii studiilor de fezabilitate şi a proiectelor tehnice;

2. Eficientizarea relaţiei cu instituţiile şi entităţile avizatoare;

3. Îmbunătăţirea legislaţiei privind achiziţiile publice;

4. Accelerarea procedurilor administrative pentru demararea cât mai rapidă a proiectelor.

5. Introducerea unui sistem de soluţionare rapidă a contestaţiilor;

6. Creşterea performanţei beneficiarilor şi a cooperării între autorităţile locale şi naţionale;

7. O monitorizare eficace a implementării proiectelor.

Următorii 3 ani vor fi decisivi pentru evoluţia domeniului transporturilor, în care Guvernul se va concentra pe câteva direcţii de acţiune care să ne garanteze îndeplinirea cu succes a obiectivelor strategice fixate prin Programul de Guvernare, pe componenta de infrastructură de transport:

- Accelerarea implementării proiectelor aflate în execuţie printr-un management responsabil şi pro-activ, printr-un dialog continuu cu antreprenorii şi o colaborare inter-instituţională eficientă, atât pe verticală, cât şi pe orizontală, astfel încât să fie identificate rapid soluţiile în vederea eliminării eventualelor blocaje apărute pe parcursul derulării acestor proiecte;

- Monitorizarea atentă a proiectelor aflate în derulare pe principalele coridoare de conectivitate europeană, astfel încât perspectiva lor de finalizare să se încadreze într-un orizont optim de timp;

- Demararea de noi proiecte de investiţii în infrastructura de transport prin promovarea unor documentaţii mature şi bine fundamentate, care să aibă la bază eficienţa economico-socială a acestor proiecte;

- Realizarea conectivităţii între regiunile istorice prin intensificarea procesului de închidere a coridorului IV rutier şi feroviar pan-european şi a implementării proiectelor de infrastructură mare din Regiunea Moldovei, pe Coridorul IX pan-european, precum şi pe axa Est-Vest;

- Continuarea programului de redresare a companiilor de stat din domeniul transporturilor şi a procesului de selecţie a managerilor profesionişti în baza unei analize transparente şi solide;

- Atragerea specialiştilor români care lucrează în străinătate în implementarea unor proiecte majore;

- Parteneriate cu instituţii publice care gestionează infrastructură în alte state membre UE pentru asistenţă tehnică;

- Adoptarea unei noi strategii de finanţare a proiectelor de infrastructură care să asigure implementarea proiectelor în mod sustenabil şi eficient. Vor fi susţinute investiţiile majore în infrastructură având ca principală sursă de finanţare fondurile europene nerambursabile, acesta fiind un factor cheie al modernizării României. Uniunea Europeană încurajează statele în accesarea, pe lângă fondurile europene, şi a altor instrumente de finanţare pentru a maximiza

impactul acestora și pentru a permite dezvoltarea unui număr mai mare de proiecte.

Astfel, se va acționa pe 3 direcții pentru a obține un mix care să asigure necesarul de finanțare:

- alocarea, în medie, a 2% din PIB pentru infrastructura de transport până în 2030;
- utilizarea fondurilor externe nerambursabile (P.O.I.M.[4], C.E.F.[5], P.O.T.[6], P.N.R.R.[7]);
- antrenarea de fonduri rambursabile, fonduri de tip P.P.P.[8] sau împrumuturi I.F.I.[9]

- Consolidarea parteneriatului dintre C.N.A.I.R. și autoritățile locale pentru implementarea unor proiecte de infrastructură de interes local și regional de natura variantelor ocolitoare, drumurilor de legătură la drumurile naționale, autostrăzilor, drumurilor expres, drumurilor alternative ca soluții pentru descongestionarea de trafic rutier, inclusiv modernizarea, reabilitarea acestora, precum și între C.F.R. S.A. și autoritățile administrației publice locale, pentru modernizarea infrastructurii feroviare, în scopul introducerii trenurilor intra-regionale, metropolitane și urbane.

- Intensificarea ritmului de derulare a investițiilor prin identificarea de modalități de finanțare și cooperare complexe, pe bază de parteneriate: CNAIR, autorități locale, asociații de dezvoltare intercomunitară, sector privat intern și internațional capabil să atragă fonduri din surse cât mai diverse (FEN, granturi, împrumuturi, participare la capital, atragerea societăților de administrare de fonduri de investiții etc.).

- Intensificarea colaborării în cadrul Parteneriatului Inițiativei celor Trei Mări, în vederea dezvoltării unor proiecte de infrastructură de transport de importanță strategică regională, care vor contribui la dezvoltarea economică și la coeziunea europeană.

- Utilizarea duală a infrastructurii de transport: construcția sau dezvoltarea infrastructurii de transport trebuie să asigure permanent, procesul de transport, atât pentru pasageri și mărfuri, cât și pentru mobilitatea militară și transportul echipamentelor aferente acesteia.

- În domeniul fondurilor europene, este prioritară închiderea P.O.I.M. 2014-2020, pregătirea și implementarea viitorului exercițiu financiar P.O.T. 2021-2027 și implementarea Planului Național de Redresare și Reziliență.

În contextul politicii europene în domeniul transporturilor, ce prevede realizarea unei rețele europene integrate orientate spre dezvoltarea unei rețele centrale, cu termen de finalizare 2030 (TEN-T Core) și a unei rețele globale ce va susține rețeaua centrală, cu termen de finalizare 2050 (TEN-T Comprehensive), România va trebui să continue investițiile în infrastructura de transport, orientate spre dezvoltarea coridoarelor multimodale transnaționale care traversează România, respectiv Coridorul Rin-Dunăre și Coridorul Orient/ Est-Mediteranean, corelate cu prioritățile naționale specifice.

În ceea ce privește direcțiile generale de acțiune, acestea privesc finalizarea pregătirii strategice

---

[4] Programul Operațional Infrastructura Mare
[5] Connecting Europe Facility
[6] Programul Operațional de Transport
[7] Programul Național de Redresare și Reziliență
[8] parteneriat public-privat
[9] Împrumuturi acordate de instituții financiare internaționale

pentru prioritizarea proiectelor pe fiecare mod de transport şi corelarea acestora cu sursele de finanţare. Astfel, în perioada 2021-2024 ne raportăm la închiderea P.O.I.M. 2014-2020 (n+3), lansarea P.O.T. 2021-2027, implementarea P.N.R.R., precum şi corelarea acestor surse de finanţare cu creşterea investiţiilor finanţate din bugetul de stat, conform angajamentelor Planului Investiţional, ce prevede alocarea în medie a 2% din PIB pentru infrastructura de transport în următorii 10 ani.

Obiectivele prevăzute a se finanţa utilizând Mecanismul de Redresare şi Reziliență sunt reprezentate de proiecte majore rutiere, feroviare sau de metrou, mature din punct de vedere al pregătirii documentaţiilor tehnico-economice, cu impact redus asupra mediului şi cu beneficii în ce priveşte digitalizarea şi soluţiile inovative din transporturi.

De asemenea, în cadrul PNRR sunt prevăzute o serie de reforme privind capacitatea administrativă şi operaţională la nivelul tuturor instituţiilor implicate în implementarea proiectelor de infrastructură de transport.

La nivel de proiecte, obiectivele pe termen mediu includ:

- Finalizarea secţiunilor în implementare din coridoarele principale;

- Lansarea contractelor de proiectare şi execuţie lucrări pentru toate secţiunile aferente principalelor coridoare de conectivitate;

- Introducerea la finanţare a trenurilor metropolitane (de exemplu, Bucureşti, Cluj-Napoca, Timişoara), respectiv a trenurilor de lucru;

- Extinderea reţelei naţionale de metrou la nivelul municipiului Bucureşti şi dezvoltarea unei reţele de metrou la Cluj-Napoca.

De asemenea, un rol cheie îl vor avea măsurile privind capacitatea administrativă, ce includ:

- asigurarea unui cadru strategic stabil pe termen mediu şi lung;

- elaborarea unei Cărţi albastre (Blue book), pe modelul utilizat în alte state membre, care să completeze legislaţia privind elaborarea documentaţiilor tehnico-economice, dar să reprezinte, în acelaşi timp, un ghid practic pentru realizarea etapelor importante din pregătirea proiectelor şi să asigure corelarea între acestea, fără a se ignora niciuna dintre etapele de pregătire;

- modificări legislative care să conducă la responsabilizarea factorilor implicaţi în avizarea proiectelor de infrastructură de transport de interes naţional în ceea ce priveşte: fondul forestier, terenurile agricole, descărcările arheologice, relocările de utilităţi electrice, gaze naturale, telefonie etc. Studiile de mediu şi arii protejate, autorizările locale şi de dezvoltare urbanistică etc.;

- constituirea în cadrul principalilor beneficiari de infrastructură de transport a unor divizii de ingineri proiectanţi în măsură să analizeze documentaţiile de pregătire realizate prin asistenţă externă şi să corecteze acolo unde este necesar documentaţiile tehnice;

- identificarea printr-un proces amplu de consultare, atât a ofertanţilor, cât şi a autorităţilor contractante, a principalelor deficienţe în cadrul legislativ actual în domeniul achiziţiilor publice;

- implementarea cu prioritate a reformelor asumate prin PNRR, în special cele legate de capacitatea administrativă a C.N.A.I.R., C.F.R., Metrorex şi operaţionalizarea C.N.I.R.

A. TRANSPORTUL RUTIER

Infrastructura rutieră este elementul central într-un sistem de transport rutier, iar în România dezvoltarea rețelei rutiere, fie că este vorba despre autostrăzi, drumuri expres, variante ocolitoare sau drumuri naționale, aceasta trebuie să se sprijine pe câteva principii care se referă la asigurarea conectivității și a mobilității cetățenilor și a mărfurilor, cu costuri reduse, cu economie de timp și în condiții de siguranță.

Astfel, în Planul Investițional pentru dezvoltarea infrastructurii au fost stabilite obiectivele de conectivitate rutieră care vizează rezolvarea a patru mari probleme ale transportului rutier: timpi mari de întârziere în trafic, media zilnică anuală ridicată (MZA), accesibilitatea redusă națională și internațională și rata mare de accidente rutiere.

Pentru soluționarea acestor probleme și o rețea rutieră de transport modernă, eficientă și sigură, investițiile în infrastructura rutieră de transport se vor concentra pe cele patru obiective generale de conectivitate rutieră, care asigură conexiunea atât a provinciile istorice, cât și a regiunilor de dezvoltare ale României și se extind natural spre rețelele rutiere din țările vecine.

Prioritățile Ministerului Transporturilor și Infrastructurii se vor încadra în coordonatele onorării dezideratelor ce țin de protecția vieții umane, concomitent cu asigurarea unui mediu concurențial favorabil dezvoltării sustenabile a serviciilor de transport și creșterea continuă a calității serviciilor de transport, precum și a celor conexe diferitelor moduri de transport.

Principalele obiective pentru perioada 2021-2024 se axează pe următoarele coordonate:

I.1. Creșterea calității infrastructurii rutiere de transport, de interes național, printr-un amplu program de întreținere curentă și periodică, implementat în perioada 2021-2024;

I.2. Îmbunătățirea siguranței rutiere, în concordanță cu politica U.E., prin implementarea unor programe de investiții naționale sau finanțate în baza unor parteneriate cu instituții financiare internaționale;

I.3. Dezvoltarea, modernizarea și digitalizarea infrastructurii rutiere, prin accelerarea programelor de investiții cu impact asupra creșterii gradului de absorbție a fondurilor europene nerambursabile alocate prin Programul Operațional Infrastructura Mare 2014-2020, Programul Operațional de Transport 2021-2027 și Programul Național de Reformă și Reziliență prin realizarea, a unui număr de peste 1.000 km de autostrăzi și drumuri expres, după cum urmează:

- Continuarea proiectelor în execuție și finalizarea acestora, respectiv:

  - A3, Autostrada Transilvania (cca. 155 km);

  - A1, Autostrada Sibiu–Pitești:

- Accelerarea implementării Autostrăzii Sibiu-Pitești, pe toate cele 5 secțiuni ale proiectului;

- Pregătirea proiectului- legătură DN7C Curtea de Argeș – A1 (Secțiunea 5 Sibiu-Pitești) – Râmnicu Vâlcea.

  - A0, Autostrada de centură a municipiului București, inclusiv pregătirea implementării

drumurilor radiale;

- A10, Autostrada Sebeş-Turda - lotul 2;
- DX12, Drum expres Craiova–Piteşti (121 km);
- Drum expres Brăila–Galaţi (12 km);
- Podul suspendat peste Dunăre de la Brăila, inclusiv drum de legătură.

▪ Dezvoltarea infrastructurii rutiere în mod echilibrat şi sustenabil prin demararea şi finalizarea unor secţiuni de autostrăzi şi drumuri expres din regiunea Moldovei, Dobrogei, Regiunii de Sud, Transilvaniei, după cum urmează:

- Demararea unor proiecte noi de investiţii prin programul de construcţie autostrăzi şi drumuri expres în baza unor documentaţii mature şi bine fundamentate, care vor stabili traseul optim şi valoarea de investiţie;

▪ Autostrada A8, Târgu Mureş - Târgu Neamţ-Iaşi-Ungheni (aprox. 311 km);

▪ Autostrada A7, Ploieşti-Buzău-Focşani-Bacău-Paşcani-Suceava-Siret (421 km);

▪ Autostrada A13, Braşov - Bacău (160 km);

▪ Autostrada A13, Sibiu – Braşov, în continuarea secţiunii Braşov-Bacău (125 km);

▪ Autostrada A9, Timişoara-Moraviţa (60 km);

▪ Autostrada A3 Târgu Mureş – Braşov;

▪ Drum expres Craiova – Piteşti (loturile 3 şi 4);

▪ Drum de mare viteză Baia-Mare – Bistriţa – Vatra-Dornei – Suceava;

▪ Drumurile expres din zona Dobrogei, a căror rentabilitate economică impune cu prioritate realizarea lor (Drum de legătură Brăila – A7 – ramurile Buzău şi Focşani, Brăila - Tulcea, Constanţa - Tulcea, Tişiţa - Albiţa), din care se vor finaliza Drumurile expres Buzău-Brăila şi Focşani-Brăila;

▪ Drum expres Ticveni – Râmnicul-Vâlcea ;

▪ Drum expres Calafat – Lugoj;

▪ Drum expres Suceava – Botoşani;

▪ Drum expres Sfântu Gheorghe - Ditrău, respectiv Sovata - Miercurea Ciuc;

▪ Drum expres Bucureşti-Târgovişte.

▪ Creşterea mobilităţii în zona Valea Prahovei prin:

- Finalizarea proiectării şi licitarea execuţiei lucrărilor pentru construcţia Autostrăzii Ploieşti-Braşov;

○ Creşterea capacităţii administrative a C.N.A.I.R., pentru buna implementare a Autostrăzii Ploieşti-Braşov, prin dezvoltarea unui parteneriat cu autorităţile locale, respectiv cu Asociaţia de Dezvoltare Intercomunitară (ADI);

○ Realizarea unor investiţii, în scopul fluidizării traficului pe DN1 (ca de exemplu, pasaje subterane sau supraterane, benzi suplimentare, bretele de acces).

▪ Accesibilitatea polilor locali de dezvoltare economică prin implementarea unui program de construcţie a unui număr de aprox. 390 km de variante de ocolire în perioada 2021- 2024, ca de exemplu:

○ continuarea proiectelor de construcţie variante ocolitoare (VO; Centuri ocolitoare): DNCB (Drumul Naţional Centura Municipiului Bucureşti, modernizare la 4 benzi şi intervenţii la cele 4 pasaje Domneşti, Berceni, Olteniţa şi Cernica); VO Buftea; VO Bârlad; VO Timişoara Sud; VO Zalău; VO Satu Mare şi legătura Oar; VO Târgu Jiu, VO Galaţi; VO Tecuci, VO Mihăileşti, VO Târgu Mureş;

○ Demararea unor proiecte noi: Centura Metropolitană Cluj-Napoca, VO Sighişoara; VO Vatra-Dornei; VO Câmpulung Moldovenesc; VO Fălticeni; VO Vaslui; VO Sf. Gheorghe; VO Piteşti Vest, VO Timişoara Vest; VO Gheorghieni; VO Odorheiu Secuiesc; VO Reghin; VO Miercurea Ciuc; VO Râmnicu Vâlcea;

○ Implementarea în baza unor parteneriate cu autorităţile administraţiei publice locale a unui program de construire de variante de ocolire (VO Sibiu Sud, VO Mediaş, VO Gura Humorului, VO Salonta, VO Arad Est, VO Giurgiu precum şi alte proiecte, a căror fundamentare economico-socială le susţine);

○ Proiectarea şi ulterior implementarea unui ansamblu de noduri rutiere care vor asigura conectivitatea la reţeaua de autostrăzi.

▪ Dezvoltarea unor programe în parteneriat M.T.I.[10]-C.N.A.I.R.-C.N.I.R.-mediul universitar pentru formarea de specialişti în domeniul construcţiei de infrastructură rutieră, precum şi a unor parteneriate cu organizaţiile profesionale şi patronale pentru formarea de forţă de muncă calificată în domeniul construcţiei de drumuri;

▪ Colaborarea M.T.I. cu ministerele de resort pentru dezvoltarea industriei autohtone în domeniul materialelor de construcţii (ca de exemplu: producţia de bitum, agregate, etc);

▪ Digitalizarea infrastructurii rutiere prin promovarea componentei de S.I.T. (Sisteme inteligente de transport) pentru toate obiectivele de construcţie autostrăzi şi drumuri expres, ca de exemplu: informarea utilizatorilor infrastructurii prin panouri de mesaje variabile, sisteme de monitorizare a traficului pentru reducerea ratei de incidenţă a accidentelor;

▪ Extinderea spaţiilor de servicii de pe autostrăzi şi dezvoltarea unei reţele de staţii de încărcare a autoturismelor electrice pentru a stimula mobilitatea verde.

I.4. Identificarea şi crearea cadrului şi a condiţiilor organizatorice, procedurale şi instituţionale preliminare indispensabile constituirii garanţiilor necesare reuşitei ameliorării siguranţei rutiere, raportată la ţinta intermediară asumată la nivelul UE, a ceea ce înseamnă dezideratul reducerii numărul de decese cauzate de accidente rutiere cu 50 % în perioada 2021-2030. În acest sens, se

[10] Ministerul Transporturilor şi Infrastructurii

vor iniția/implementa următoarele 4 proiecte:

- promovarea/adoptarea și urmărirea continuă ulterioară a stadiului implementării Strategiei Naționale pentru Siguranță Rutieră pentru perioada 2021-2030;

- revizuirea legislației naționale din domeniul gestiunii siguranței infrastructurii rutiere, prin implementarea Directivei 2019/1936 a Parlamentului European și a Consiliului, vizând actualizarea normelor legale cu privire la evaluările de impact asupra siguranței infrastructurii rutiere, auditul de siguranță rutieră, inspecția de siguranță, precum și desfășurarea activităților de formare, atestare, instruire și perfecționare profesională a auditorilor de siguranță rutieră;

- asigurarea garanțiilor indispensabile creșterii calității serviciilor de pregătire a persoanelor în vederea obținerii permisului de conducere, prin actualizarea cadrului normativ de reglementare a autorizării și controlul școlilor de conducători auto, precum și a organizării, desfășurării și administrării activităților specifice, vizând restructurarea sistemului de pregătire și actualizarea programelor de pregătire;

- dezvoltarea continuă a competențelor și ridicarea nivelului de pregătire a personalului de specialitate cu responsabilități în domeniul siguranței rutiere, prin implementarea de programe dedicate, vizând următoarele 2 obiective:

i. asigurarea onorabilității și creșterea continuă a calității serviciilor de formare inițială și de pregătire continuă obligatorie a personalului de specialitate din domeniul transporturilor rutiere, prin revizuirea și consecvența aplicării conforme a normelor legale privind autorizarea, monitorizarea și controlul activităților organizate și desfășurate de centrele de pregătire și perfecționare profesională;

ii. asigurarea calității/obiectivității/onorabilității și profesionalizării continue a organizării și desfășurării – de către personalul abilitat/desemnat din cadrul MTI – a activităților de examinarea în vederea atestării/certificării competențelor/pregătirii profesionale a personalului de specialitate din domeniul transporturilor rutiere, prin revizuirea normelor legale cu privire la procedurile și criteriile de evaluare aplicabile, și respectiv stabilirea competențelor și responsabilităților aferente organizării și desfășurării acestor activități;

I.5. Creșterea operativității, calității și a predictibilității în domeniu onorării serviciilor de specialitate prestate de instituțiile din subordinea ori de sub autoritatea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, vizând optimizarea procedurilor, digitalizarea administrării și procesării relațiilor cu deținătorii de auto/vehicule, operatorii de transport și de servicii conexe, și respectiv cu personalul de specialitate cu responsabilități în domeniul siguranței rutiere. În acest scop, se vor iniția/implementa cu prioritate următoarele 3 proiecte:

- digitalizarea principalelor activități din cadrul Autorității Rutiere Române (ARR), prin implementarea de soluții eficiente pentru depunerea în format electronic a solicitărilor curente și/sau a documentelor necesare, de către persoanele fizice și juridice, precum și înregistrarea și evidența procesării/soluționării documentelor și respectiv a solicitărilor depuse;

- implementarea facilității plății de către persoanele fizice/juridice a contravalorii tarifelor prestațiilor/ serviciilor specifice, prin intermediul mijloacelor electronice de plată;

- înregistrarea, administrarea și documentarea activităților ce țin de organizarea, desfășurarea și evaluarea cursurilor de pregătire și perfecționare profesională, precum și a examinărilor susținute în condițiile legii de personalul cu responsabilități în domeniul siguranței rutiere în vederea

obținerii și/sau prelungirea valabilității atestatelor/certificatelor de calificare/pregătire profesională.

I.6. Actualizarea și perfectarea sistemică a reglementărilor referitoare la autorizarea, licențierea, monitorizarea și controlul respectării condițiilor de acces la ocupații și de efectuare a serviciilor de transport și a celor conexe, vizând promovarea, asigurarea și menținerea unui climat și al unui sistem concurențial loial, favorabil dezvoltării continue și sustenabile a pieței transporturilor rutiere, de natură a contribui la creșterea calității serviciilor de specialitate proprii sistemului de transport rutier, și implicit la consolidarea aportului acestui sector de activitate la dezvoltarea economică și socială durabilă a țării. Cele 5 proiecte care se vor implementa în mod subordonat onorării scopul definit sunt următoarele:

- actualizarea reglementărilor privind accesul la ocupația de operator de transport rutier, a condițiilor de efectuare și controlul acestor activități, prin implementarea „Pachetului de Mobilitate I";

- clarificarea/definitivarea statutului Inspectoratului de Stat pentru Controlul în Transporturile Rutiere (ISCTR) și a personalului acestei instituții, precum și a finanțării acestor activități;

- eficientizarea organizării și desfășurării activităților de control în trafic – desfășurate de către personalul ISCTR – având în vedere inclusiv oportunitatea/necesitatea completării dotărilor acestei instituții cu unități mobile și echipamente indispensabile efectuării controlului, vizând cu precădere achiziția de detectare timpurie, de la distanță, a anumitor informații de la tahografele inteligente;

- revizuirea cadrului normativ specific autorizării/ licențierii, condițiilor de efectuare și controlul activităților de transport rutier de persoane, cu accent deosebit pe actualizarea reglementărilor referitoare la serviciile regulate în trafic interjudețean, vizând creșterea calității serviciilor oferite călătorilor, precum și statuarea unui cadru concurențial favorabil dezvoltării continue a acestui tip de transport rutier;

- actualizarea actelor normative cu privire la răspunderea juridică în cazul constatării încălcării normelor legale aplicabile în domeniul transporturilor rutiere și a siguranței rutiere, precum și a procedurilor specifice, vizând controlul activităților de transport rutier și al activităților conexe transporturilor rutiere.

I.7. Stabilirea ca obiectiv ca până în anul 2030 majoritatea municipiilor să dispună de variante alternative de deviere a transportului greu de marfă care în prezent tranzitează centrul localităților provocând numeroase daune (aglomerează traficul urban, contribuie la înrăutățirea calității aerului, afectează localitățile cu profil turistic).

B. TRANSPORTUL FEROVIAR

Transportul feroviar prezintă o serie de avantaje în raport cu alte moduri de transport precum: eficiență economică superioară, nivel redus al emisiilor de gaze cu efect de seră și al emisiilor poluante, nivel ridicat de siguranță etc. Transferul modal către calea ferată al fluxurilor de transport de călători și marfă derulate prin intermediul altor moduri de transport asigură valorificarea în interesul societății a acestor avantaje strategice și contribuie la creșterea competitivității economiei naționale, constituind o prioritate strategică în domeniul transporturilor, care va asigura inclusiv convergența cu politicile europene în domeniul

transporturilor și mediului.

Direcțiile de dezvoltare ale sectorului feroviar, pe termen scurt și mediu, sunt axate pe următoarele obiective strategice generale:

I. Creșterea competitivității transportului feroviar pe piața internă

II. Integrarea în spațiul feroviar unic european

Pe termen scurt și mediu, cele mai relevante direcții generale de acțiune sunt:

a) Creșterea vitezei de circulație pe infrastructura feroviară cu asigurarea accesibilității regiunilor și persoanelor, prin reabilitarea și modernizarea rețelei feroviare la standarde europene;

b) Creșterea vitezelor comerciale, prin reducerea ecartului față de viteza permisă de infrastructura feroviară;

c) Pregătirea documentațiilor tehnico-economice necesare atragerii/asigurării resurselor financiare adecvate pentru implementarea obiectivelor de investiții;

d) Asigurarea unui nivel ridicat a siguranței circulației trenurilor și eliminarea restricțiilor de viteză, în vederea creșterii vitezei de circulație;

e) Creșterea eficienței energetice și reducerea nivelului de poluare;

f) Asigurarea de resurse financiare adecvate pentru lucrările de întreținere, alături de soluții specifice de siguranță și securitate, inclusiv prin intermediul trenurilor de lucru;

g) Îmbunătățirea conectivității rețelei feroviare și dezvoltarea mobilității regionale și urbane în nodurile feroviare principale din România;

h) Investiții pe toată rețeaua feroviară, nu doar pe marile coridoare;

i) Creșterea competitivității transportului de călători și marfă, inclusiv prin consolidarea sistemului de servicii publice de interes național pentru transportul feroviar de călători și mărfuri;

j) Dezvoltarea și implementarea conceptului de tren metropolitan în zona de influență a municipiilor.

k) Îmbunătățirea conectării la rețeaua internațională de cale ferată rapidă prin noi proiecte (de exemplu București – Cluj Napoca – Budapesta).

În baza direcțiilor de dezvoltare pentru perioada 2021-2024, planul de investiții în infrastructura feroviară se va dezvolta cu accent pe:

- Creșterea competitivității transportului feroviar pe piața internă:

I.1. Dezvoltarea infrastructurii feroviare aferente zonelor metropolitane, prin încheierea de acorduri de parteneriate cu administrațiile publice locale în marile centre urbane din țară, de exemplu: București, Cluj, Constanța, Brașov, Timișoara, Iași, Oradea, Sibiu;

I.2. Dezvoltarea infrastructurii feroviare aferente zonei metropolitane a Municipiului București,

prin modernizarea Inelului Feroviar București, a Complexului Feroviar București (Gara de Nord și a stației de cale ferată București Nord), conexiunea cu modurile de transport urban și periurban, realizând astfel integrarea nodurilor urbane rețeaua feroviară;

I.3. Construirea conexiunilor feroviare la aeroporturile internaționale (Brașov, Sibiu, Oradea, Timișoara, Cluj-Napoca și Constanța);

I.4. Îmbunătățirea conectivității feroviare la nivel regional prin sprijinirea proiectelor de dezvoltare a infrastructurii feroviare între municipiile reședință de județ din cadrul regiunii;

I.5. Îmbunătățirea gradului de mecanizare a activităților de întreținere a infrastructurii, creșterea productivității și a capacității de intervenție în situații deosebite prin achiziționarea de trenuri de lucru pentru dezvoltarea și modernizarea infrastructurii feroviare.

I.6. Creșterea gradului de disponibilitate a infrastructurii, a vitezelor tehnice și a veniturilor companiei simultan cu reducerea costurilor de exploatare și susținerea investițiilor orientate spre:

- reducerea restricțiilor de viteză de pe rețeaua feroviară;
- creșterea vitezelor tehnice și comerciale prin implementarea programelor QuickWins pe 2163 km din rețeaua feroviară - (ex. București-Craiova, Apahida-Satu Mare, Mărășești-Iași, Filiași-Simeria);
- creșterea gradului de electrificare a rețelei feroviare;
- demararea unui proiect complex de reabilitare a infrastructurii de cale ferată, cu finanțare multianuală și obiective precise de etapă;
- reducerea deranjamentelor la instalațiile feroviare;
- executarea de către C.F.R. S.A. cu mijloace proprii a activităților de reparații capitale a infrastructurii feroviare;
- continuarea programului de modernizare a trecerilor la nivel cu calea ferată.

I.7. Dezvoltarea digitalizării sistemelor din domeniul feroviar care să permită creșterea mobilității și accesibilității la acest mod de transport, inclusiv prin implementarea sistemului ERTMS/ETCS pe coridoarele rețelei TEN-T și prin extinderea rețelei de fibră optică.

I.8. Dezvoltarea infrastructurii de transport feroviar bazate pe hidrogen prin proiecte pilot.

II. Integrarea în spațiul feroviar unic european, cu impact asupra reducerii timpilor de parcurs, creșterea atractivității feroviare și minimizarea efectelor negative asupra mediului:

II.1. Finalizarea lucrărilor aflate în execuție și efectuarea recepțiilor la terminarea lucrărilor pentru proiectele:

- Reabilitarea liniei de cale ferată Simeria-Sighișoara, inclusiv ERTMS nivel 2;

- Reabilitarea liniei de cale ferată Frontieră-Curtici-Simeria;
- Reabilitarea liniei de cale ferată Braşov-Sighişoara;
- Reabilitarea liniei de cale ferată Bucureşti-Giurgiu faza I;
- Poduri şi podeţe - etapa I SRCF Cluj, Bucureşti, Timişoara şi Craiova.

II.2. Finalizarea studiilor de fezabilitate aflate în derulare, identificarea şi asigurarea surselor de finanţarea pentru demararea de noi lucrări pe reţeaua TEN-T Centrală şi Globală pe secţiunile:

- Craiova-Calafat
- Craiova-Caransebeş
- Bucureşti Nord-Giurgiu Nord-Frontieră faza II
- Ploieşti Vest-Focşani-Roman-Iaşi-Frontieră
- Paşcani-Dărmăneşti-Vicşani-Frontieră
- Predeal-Braşov
- Portul Constanţa
- staţiile Feteşti şi Ciulniţa
- modernizarea a 47 staţii de cale ferată din România
- modernizare 150 treceri la nivel cu cale ferată, poduri, podeţe şi tuneluri – etapa II

II.3. Lansarea de noi proiecte de modernizare pe secţiuni aflate pe reţeaua TEN-T Centrală şi Globală:

- Timişoara-Arad-Caransebeş
- Cluj-Episcopia Bihor
- Coşlariu-Cluj Napoca
- Bucureşti-Craiova
- Apahida-Suceava
- Răduleşti-Giurgiu
- Constanţa Mangalia

CFR Marfă

Se vor implementa modalităţile pentru a obţine redresarea financiară, prin continuarea activităţii

operaționale a societății și fără a afecta poziția acesteia pe piață și relația cu partenerii comerciali.

Se va restitui ajutorul de stat nelegal acordat în anul 2013, în valoare de 400 de milioane de Euro, prin finalizarea procedurii de concordat preventiv și plata integrală a ajutorului de stat și a dobânzilor și accesoriilor aferente.

Acest proces de restituire a ajutorului de stat să asigure rambursarea integrală a ajutorului de stat dar și continuitatea transportatorului feroviar strategic de marfă.

Datorită caracterului strategic, se impune demararea unui proces amplu de restructurare prin care să se asigure continuității activității CFR Marfă și a transporturilor de transport marfă strategice.

CFR Călători

Principalele direcții de acțiune pentru perioada 2021-2024 se concentrează pe realizarea următoarelor obiective:

- Creșterea capacității de transport. Creșterea parcului de vagoane reprezintă o prioritate permanentă, pentru a răspunde cerințelor de trafic și confort.

- Digitalizare și noi concepte. Pentru modernizarea procesului de verificare, validare și emitere a biletelor în tren de personalul de tren, se va demara proiectul pentru achiziționarea a 2.300 de terminale mobile pentru taxare, dotate cu imprimante, cu ajutorul cărora vor putea fi vândute bilete în tren, renunțându-se astfel la clasicul chitanțier și pix. De asemenea, se lucrează la îmbunătățirea propriilor oferte comerciale. De exemplu, Cardul TrenPlus va suferi transformări, în sensul că nu va mai fi tipărit pe suport de hârtie, ci va fi un portofel electronic. Cardul va putea fi emis atât la case, cât și în tren, prin intermediul terminalelor de taxare.

- Pentru atragerea unor noi segmente de populație se va analiza posibilitatea introducerii și operaționalizării conceptului de trenuri charter/vagoane special comandate/vagoane suplimentare.

AUTORITATEA PENTRU REFORMĂ FEROVIARĂ

Dintre obiectivele asumate pentru perioada 2021-2024, cele mai importante vizează finalizarea procedurilor și implementarea contractelor pentru Achiziția de material rulant - 40 Rame Electrice Regio (RE – R) și Achiziția de material rulant - 20 Rame Electrice Interregio (RE – IR), proceduri aflate în diverse stadii.

Potrivit reformelor asumate prin PNRR, pentru implementarea în termen a acestora, vom analiza modalitatea și structura instituțională capabilă pentru realizarea acestui deziderat.

C. TRANSPORTUL NAVAL

Pentru următorii 3 ani, axele prioritare de acțiune în ceea ce privește sectorul naval vor viza valorificarea potențialului imens oferit de Dunăre, de transportul fluvial, de dezvoltarea porturilor comerciale la Dunăre, transformarea portului Constanța în lider regional, intensificarea procesului de finalizare a proiectelor demarate și pregătirea proiectelor care se vor finanța din programele de finanțare ale Uniunii Europene pentru perioada 2021-2027.

Prioritățile din domeniul transportului naval vizează:

• elaborarea strategiei navale;

• asigurarea condițiilor de navigație pe Dunăre, pe toată perioada anului;

• dezvoltarea porturilor fluviale prin crearea de facilități pentru depozitarea și operarea de containere, precum și facilități pentru transportul acestora pe Dunăre;

• creșterea competitivității firmelor românești de transport pe apa, prin politici financiare și facilități pentru înnoirea flotelor și a utilajelor de operare portuară, astfel încât să crească viteza de transport pe apă, manipularea mărfurilor mai rapid în porturi, scăderea consumurilor de combustibili și energie electrică și reducerea emanațiilor de noxe si reziduuri;

• modernizarea infrastructurii porturilor maritime și fluviale (Constanța, Galați, Giurgiu, Corabia, Calafat, Drobeta, Oltenița etc.) și conectarea porturilor, în special porturile fluviale, la sistemele de transport rutiere și feroviare;

• dezvoltarea Portului Constanța prin promovare unui plan major de investiții, astfel încât acesta să-și atingă potențialul maxim și să își extindă hinterlandul cu perspective să devină cel mai important port din regiune;

• creșterea siguranței traficului prin dezvoltarea infrastructurii pentru servicii de informare și management al traficului maritim costier și achiziționarea de nave tehnice;

• digitalizarea: dezvoltarea platformei informatice Port Community System; actualizarea permanentă a hărților electronice de navigație; schimbul de informații RIS (River Information Services) la nivel regional; managementul căii navigabile; îmbunătățirea infrastructurii IT pentru stocarea și procesarea datelor geospațiale; realizarea bazelor de date pentru certificatele de calificare, la carnetele de serviciu și la jurnalele de bord conform Directivei UE 2017/2397; implementarea ghișeului unic european în domeniul maritim (EMSWe) conform Regulamentului (UE) 2019/1239;

• integrarea porturilor fluviale în circuitul turistic european în vederea dezvoltării unor circuite turistice specifice turismului fluvial;

• comasarea unor administrații în vederea reducerii birocrației, a tarifelor multiple aplicate mărfurilor, precum și a aplicării unei politici comune în ceea ce privește modul de atragere a mărfurilor pe căile navigabile interioare și a porturilor românești.

A.3.1. Obiective specifice pe termen scurt și mediu:

• Îmbunătățirea condițiilor de navigație pe sectorul comun româno-bulgar al Dunării în cadrul proiectului FAST DANUBE.

• Asigurarea finanțării pentru continuarea lucrărilor de protecție și consolidare a malurilor înalte în zona Canalului navigabil Dunăre-Marea Neagră.

• Susținerea unui portofoliu consistent de proiecte de investiții în Portul Constanța prin care să

se asigure creşterea accesibilităţii, a capacităţii de transport maritim de mărfuri şi implicit a creşterii volumului schimburilor comerciale:

▪ Dezvoltarea de terminale specializate în portul Constanţa Sud - Molurile III şi IV Sud;

▪ Extinderea la 4 benzi a drumului dintre Poarta 10 bis-Poarta 10;

▪ Modernizarea infrastructurii de distribuţie a energiei electrice în Portul Constanţa – zona Port Nou Constanţa;

▪ Modernizarea infrastructurii portuare prin asigurarea creşterii adâncimilor şenalelor şi bazinelor şi a siguranţei navigaţiei în Portul Constanţa;

▪ Îmbunătăţirea siguranţei traficului naval prin finalizarea procesului de achiziţionare de nave tehnice multifuncţionale şi echipamente specifice;

▪ Modernizarea şi extinderea capacităţii de operare în porturile Medgidia şi Luminiţa.

Promovarea unor proiecte pentru dezvoltarea şi modernizarea porturilor, în vederea atragerii fluxurilor de marfă: „Extinderea infrastructurii portului Calafat (km 795) şi sistematizarea dispozitivului feroviar al portului – etapa I", „Port Brăila – Lucrări de infrastructură portuară a sectorului portuar din Incinta Bazin Docuri"; analizarea oportunităţii reactualizării studiului de fezabilitate pentru obiectivul de investiţii „Amenajarea râurilor Argeş şi Dâmboviţa pentru navigaţie şi alte folosinţe".

▪ Elaborarea Strategiei de dezvoltare a transporturilor navale care îşi propune să realizeze o planificare corectă şi concretă a investiţiilor necesar a fi susţinute în porturile româneşti, o redimensionare a politicilor tarifare şi vamale, crearea unor alianţe strategice cu statele aflate pe coridorul Marea Caspică şi Marea Neagră etc.

D. TRANSPORTUL AERIAN

Abordarea în sectorul aviaţiei va porni de la faptul că este unul dintre cele mai afectate de criza generată de pandemie, prin reducerea semnificativă, la nivel european, a traficului aerian comparativ cu perioada anterioară crizei sanitare.

Pe termen scurt şi mediu **principalele obiective pentru perioada 2021-2024** aferente sectorului aerian vor viza:

1. Eficientizarea companiei TAROM, prin selectarea unui management performant şi implementarea planului de restructurare elaborat pentru perioada 2021-2025;

2. Continuarea procesului de dezvoltare şi modernizare a infrastructurii aeroportuare la S.N. Aeroportul Internaţional Mihail Kogălniceanu Constanţa (SN AIMK-C), S.N. Aeroportul Internaţional Timişoara – Traian Vuia (SN AIT-TV), la Compania Naţională Aeroporturi Bucureşti (C.N.A.B.), precum şi la Aeroportul Internaţional Avram Iancu din Cluj-Napoca; principalele proiecte de investiţii fiind, implementarea Programului strategic de dezvoltare al Aeroportului Internaţional Henri Coandă Bucureşti şi finalizarea proiectelor de modernizare/dezvoltare infrastructură planificate sau aflate în derulare la Aeroportului Internaţional Henri Coandă Bucureşti (A.I.H.C.B.), inclusiv construcţia unui nou terminal şi Aeroportul Internaţional Bucureşti-Băneasa (A.I.B.B.): dezvoltarea/modernizarea terminalelor de pe Aeroportul Internaţional Timişoara şi alte proiecte pentru creşterea gradului de siguranţă,

Modernizarea pistei de decolare-aterizare AIMK-C pentru aducere la standarde europene, precum și alte proiecte suport pentru creșterea siguranței și capacității aeroportuare, construcție cale de rulare paralelă cu pista și dotarea cu echipamente de scanare bagaje și detectare explozibil la Aeroportul din Cluj-Napoca, 3 proiecte cu finanțare europeană;

3. Digitalizarea și introducerea noilor tehnologii în domeniul serviciilor aferente transportului aerian;

4. Dezvoltarea capacităților cargo prin construirea de terminale cargo în proximitatea aeroporturilor regionale (de ex. Timișoara, Cluj-Napoca, Oradea, Iași, Bacău, Craiova ș.a.);

5. Transformarea Școlii Superioare de Aviație Civilă (SSAvC) într-un centru performant, autofinanțat, de pregătire a personalului aeronautic civil;

6. Menținerea standardelor de pregătire și perfecționare a personalului aeronautic civil sportiv în cadrul Aeroclubului României.

COMPANIA NAȚIONALĂ AEROPORTURI BUCUREȘTI

Direcțiile generale de acțiune ale C.N. Aeroporturi București S.A. în orizontul 2021-2024 sunt:

- Modernizarea infrastructurii aeroportuare;
- Asigurarea finanțării proiectelor de dezvoltare și implementarea acestora;
- Creșterea calității serviciilor asigurate;
- Adaptarea la noile condiții ale pieței și implementarea unor politici comerciale pentru stimularea creșterii traficului aerian;
- Implementarea Programului Strategic de Dezvoltare a Infrastructurii Aeroportuare a A.I.H.C.B.

E. TRANSPORTUL CU METROUL

Dezvoltarea durabilă a unei capitale europene, precum Bucureștiul, nu poate fi concepută fără o dimensionare corectă a rețelei actuale de metrou care să țină pasul cu noua dinamică urbană și periurbană. De aceea, pe termen scurt și mediu programul de dezvoltare a metroului bucureștean se va realiza pe două paliere: dezvoltarea noilor magistrale și extinderea magistralelor existente.

Astfel, **obiectivele Metrorex S.A. pe termen mediu și lung, aferente perioadei 2021-2024**, sunt:

- Extinderea și modernizarea rețelei actuale de metrou, precum și dezvoltarea de noi linii;
- Creșterea atractivității și accesibilității rețelei de metrou, prin montarea de elemente indicatoare pentru persoanele cu deficiențe de vedere, precum și prin mărirea numărului de lifturi

și escalatoare pentru persoanele cu deficiențe locomotorii;

- Îmbunătățirea serviciilor de regularitate și confort prin achiziția de noi trenuri de metrou, echipate cu elemente de siguranță și supraveghere, precum și realizarea de noi accesuri și pasaje de corespondență la stațiile de metrou aflate în exploatare;

- Armonizarea proiectelor cuprinse în Planul Național de Reformă, Strategia de Dezvoltare a Metroului din București 2016-2030 și Planul de Mobilitate Urbană Durabilă București/Ilfov;

- Continuarea acțiunilor cu privire la eficientizarea energetică, implicit scăderea consumului de energie prin continuarea implementării iluminatului cu leduri în stațiile de metrou în locul iluminatului existent și achiziția de trenuri moderne de metrou.

Programul de investiții în dezvoltarea rețelei de metrou, pe termen mediu și lung, se axează pe următoarele coordonate:

- Îmbunătățirea serviciilor de transport public de călători cu metroul pe Magistrala 2. Berceni-Pipera-Cale de rulare pe Magistrala 2.

- Magistrala 5. Drumul Taberei-Pantelimon-Secțiunea 2, Eroilor-Piața Iancului.

- Construcția liniei M4 - faza a doua (Gara de Nord - Gara Progresul), inclusiv material rulant.

- Magistrala M6 pe sectorul 1 Mai - Aeroport Internațional Henri Coandă (Otopeni), cu finanțare europeană nerambursabilă, fonduri J.I.C.A. și buget de stat.

- Achiziția de trenuri noi pentru Magistrala 5 (13 trenuri).

- Trenuri noi pentru Magistralele 1, 2, 3, 4 și TL-pregătire documentație pentru achiziția de 50 trenuri.

- Alte proiecte de perspectivă care sunt analizate în relație cu proiecția realizată prin Planul investițional și care a fixat pentru următorii 10 ani viziunea de dezvoltare a metroului în București dar și la nivelul Municipiului Cluj-Napoca.

- Extinderea utilizării metroului la nivelul municipiului Cluj-Napoca, prin dezvoltarea unei noi magistrale Gilău-Florești-Cluj Napoca (16 km, 14 stații);

- Magistrala 7 – tronsonul Voluntari – Bragadiru – magistrala va asigura interconectivitatea între două zone populate din SV și NE.

- Magistrala 8 – Semi-inelul Sud Crângași – Dristor 2 va asigura toate relațiile de transfer ale călătorilor între magistralele de metrou, fără a mai fi necesară traversarea prin centrul orașului.

- Extensia actualelor magistrale de metrou - Extensie M1 – Păcii – Linia de Centură Vest – Tronsonul va uni magistrala M1 de inelul feroviar al Bucureștiului, în zona vestică; Extensie M2 – Pipera – Petricani – Tronsonul va uni magistrala M2 cu magistrala feroviară M800, în gara Petricani; Extensie M2 – Berceni – Linia de Centură Sud – Comuna Berceni – Tronsonul va uni magistrala M2 de inelul feroviar al Bucureștiului, în zona sudică; Extensie M4 – Străulești – Mogoșoaia – Tronsonul va uni magistrala M4 cu magistrala feroviară M700, în gara Parc Mogoșoaia; Extensie M5 – DNCB Domnești.

F. TRANSPORTUL MULTIMODAL

Strategia cu privire la transportul intermodal se va corela cu dezvoltarea şi modernizarea infrastructurii de transport în contextul în care acesta contribuie la reducerea costurilor, dar şi a emisiilor provenite din transporturi, prin transferarea fie parţială, fie în totalitate a călătoriilor de la modul rutier la moduri de transport mai sustenabile, cum ar fi transportul feroviar sau pe apă. Eficienţa transportului multimodal de marfă şi pasageri va fi cu atât mai mare cu cât complementar, vor fi dezvoltate şi infrastructuri de tipul platformelor sau terminalelor multimodale. Astfel, dezvoltarea unor platforme logistice conectate direct rutier – feroviar – aerian/ naval va contribui la creşterea atractivităţii modurilor de transport sustenabile, în strânsă legătură cu politicile actuale ale Comisiei Europene.

Având în vedere dezvoltarea şi modernizarea infrastructurii de transport, dar şi evoluţia şi dinamica pieţei transporturilor, terminalele multimodale se vor putea implementa şi de către beneficiarii privaţi în zone de convergenţă a modurilor de transport. Colaborarea dintre autorităţile centrale/ locale şi operatorii privaţi reprezintă un element cheie pentru intervenţiile în domeniul multimodal.

Terminalul multimodal de pasageri aeroport – staţie C.F. al Aeroportului Henri Coandă reprezintă o infrastructură care se poate multiplica la nivelul României în zonele Timişoara, Cluj-Napoca, Oradea, Sibiu, Braşov. Tot în acelaşi context, implementarea conceptului de tren metropolitan reprezintă un veritabil exemplu de multimodalitate pentru pasageri în ariile urbane şi periurbane ale oraşelor precum Bucureşti, Cluj-Napoca, Sibiu, Timişoara, Braşov, Iaşi, Craiova, Constanţa.

Planul Naţional de Redresare şi Reziliencă

Transport sustenabil, decarbonizare şi siguranţă rutieră/Decarbonizarea transportului rutier în linie cu principiul „poluatorul plăteşte"

- Intrarea în vigoare a legii pentru implementarea unui nou sistem de taxare pe baza distanţei pentru vehiculele grele (camioane) şi introducerea de taxe mai mari pentru deţinerea în proprietate a celor mai poluante vehicule de pasageri (autoturisme / autobuze / autocare), pe baza principiului „poluatorul plăteşte" şi a principiului taxării ecologice
- Adoptarea Strategiei Naţionale privind Siguranţa Rutieră
- Intrarea în vigoare a legii privind siguranţa rutieră - legislaţie privind monitorizarea, consolidarea aplicării normelor şi sancţionarea infracţiunilor în materie de siguranţă rutieră
- Adoptarea Strategiei de dezvoltare a infrastructurii feroviare 2021-2025 şi aplicarea planului de acţiune
- Publicarea şi implementarea planului de acţiune naţional privind Sistemul European de Management al Traficului Feroviar (ERTMS)
- Adoptarea Strategiei privind Transportul Naval

Managementul calităţii bazat pe performanţă în transport - Îmbunătăţirea capacităţii instituţionale şi a guvernanţei corporative

- Intrarea în vigoare a Legii nr. 50/2021 pentru aprobarea Ordonanţei de urgenţă nr. 55/2016 privind reorganizarea Companiei Naţionale de Autostrăzi şi Drumuri Naţionale din România - S.A. (CNAIR) şi înfiinţarea Companiei Naţionale de Investiţii Rutiere - S.A. (CNIR)
- Selecţia şi numirea membrilor Consiliilor de administraţie ale C.N.A.I.R., C.N.I.R, C.F.R, Metrorex şi C.F.R. Călători.
- Implementarea principalelor recomandări pentru creşterea performanţei financiare şi operaţionale a C.N.A.I.R., C.N.I.R., C.F.R., C.F.R. Călători şi Metrorex

<u>**Obiective şi repere** conform Anexei nr. 1.7</u>

MINISTERUL CERCETĂRII, INOVĂRII ŞI DIGITALIZĂRII

COMPONENTA DE DIGITALIZARE

În prezent România se situează pe locul 25 din cele 27 de state membre ale UE în cadrul Indicelui Economiei şi Societăţii Digitale (DESI) pentru 2020.

Chiar dacă România înregistra la nivelul anului 2020 cele mai bune rezultate în dimensiunea *Conectivitate* datorită utilizării ridicate a benzii largi de foarte mare viteză şi disponibilităţii ample a reţelelor de foarte mare capacitate fixe, în special în zonele urbane, digitalizarea economiei a rămas în urmă. În acest sens, analiza europeană arăta că aproape o cincime dintre români nu au utilizat niciodată internetul şi mai puţin de o treime au competenţe digitale cel puţin elementare.

Cauzele care stau la baza dezvoltării precare a serviciilor publice electronice din România sunt:

- lipsa unei arhitecturi IT interoperabilă, eficientă şi scalabilă, compusă din sisteme informatice necesare instituţiilor publice centrale pentru operaţionalizarea serviciilor publice electronice;
- lipsa deschiderii administraţiei publice faţă de mediul privat;
- insuficienţa specialiştilor în e-guvernare şi a resurselor umane în departamentele IT ale instituţiilor şi autorităţilor publice;
- lipsa competenţelor necesare pentru dezvoltarea şi mentenanţa serviciilor publice electronice, cât şi nivelul scăzut de salarizare în acest domeniu, comparativ cu cel din mediul privat;
- lipsa unui cadru legislativ şi procedural unitar, suplu şi eficace pentru susţinerea serviciilor publice electronice.

Accelerarea procesului de transformare digitală a economiei şi societăţii româneşti în ansamblu, reprezintă un element fundamental în vederea implementării noului model de dezvoltare a României şi realizării convergenţei cu statele europene mai avansate.

Guvernul va promova deschiderea operării serviciilor IT&C din sectorul public către sectorul privat. În acest sens, principalele elemente ale politicilor publice avute în vedere sunt: organizarea de parteneriate public-private pentru serviciile de IT&C din sectorul public, transferul de tehnologie şi know-how către şi dinspre firmele competente şi competitive, reutilizarea componentelor şi promovarea tehnologiilor open-source, obţinându-se astfel economii substanţiale.

Principalul obiectiv al digitalizării este de a contribui la transformarea profundă a economiei, a administraţiei publice şi societăţii, creşterea performanţelor şi eficienţei în sectorul public, prin crearea unor noi tipuri de valoare bazată pe digitalizare, inovaţii şi tehnologii digitale.

Se va crea cadrul necesar pentru tranziţia la economia şi societatea digitală prin inovaţii şi tehnologii relevante, competitive şi scalabile, contribuind la obiectivul Guvernului de a implementa o nouă paradigmă fundamentată pe o dezvoltare sustenabilă a societăţii şi economiei româneşti şi la îndeplinirea obiectivului de convergenţă reală cu partenerii din Uniunea Europeană.

Prin mecanisme și activități specifice va fi asigurată creșterea capacității României de a dezvolta și integra inovații și tehnologii digitale în vederea digitalizării unor domenii și sectoare diverse pentru atingerea unor indicatori DESI mai performanți în ierarhia europeană, pentru creșterea vizibilității la nivel global, dar și pentru valorificarea potențialului strategic pe care România îl are în domeniul IT&C, contribuind astfel la ridicarea calității vieții cetățenilor și la reducerea costurilor pentru companii, prin simplificarea interacțiunii cu instituțiile statului.

Creșterea extrem de rapidă a economiei digitale se poate face acționând simultan și coordonat pe cinci axe strategice, care ne asigură un ecosistem digital capabil să funcționeze, să inoveze și să transfere servicii și produse digitale inovative în beneficiul societății și economiei. Cele cinci axe strategice ale **transformării digitale** sunt:

- **Administrație publică digitală** - tranziția rapidă, printr-un **proces de transformare digitală** a administrației publice din România, de la statutul neconsolidat încă de ***e-Government***, la cel de ***smart government***. Această tranziție se realizează parcurgând în mod obligatoriu etapa fundamentală de guvernare bazată pe date (***data-centric government***);
- **Economie digitală** - Transformarea digitală a economiei românești, cu un accent pe IMM- uri, care reprezintă 99% din companiile românești;
- **Educație digitală** – digitalizarea procesului educațional prin includerea la nivel transversal a tehnologiei în toate procesele educaționale, dar mai ales prin implementarea unor politici de dobândire/creștere/îmbunătățire a competențelor digitale la nivelul întregii societăți românești;
- **Comunicații digitale și tehnologii ale viitorului (5G, IOT, Quantum computing, AI, blockchain, Smart City);**
- **Securitate cibernetică.**

1. ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ DIGITALĂ

Procesul de digitalizare a administrației publice a căpătat amploare la începutul anului 2020, odată cu înființarea Autorității pentru Digitalizarea României, instituție publică responsabilă de coordonarea și implementarea proiectelor, politicilor și strategiilor de digitalizare la nivel guvernamental. În momentul izbucnirii pandemiei de COVID-19, administrația publică din România era total nepregătită pentru o trece bruscă în zona digitală, dar datorită resurselor puse la dispoziție de guvern, instituțiile publice s-au adaptat și au înțeles că viitorul va fi unul digital sau va fi pierdut. În vederea continuării procesului de digitalizare accelerată, Guvernul României își propune implementarea următoarelor măsuri:

A. Eficientizarea instituțiilor publice

- Delimitarea clară a rolului fiecărei structuri implicate direct în procesul de digitalizare (MCID, ADR, DNSC, CTE etc.).
- Interoperabilizarea sistemelor informatice și standardizarea acestora, pentru simplificarea accesului la informații în vederea prestării serviciilor publice.
- Cooptarea în cadrul echipelor de redactare și implementare a proiectelor de digitalizare, a unor experți tehnici care pot fi remunerați făcându-se excepție de la legea salarizării unice.
- Inventarierea activelor digitale ale statului.
- Sporirea atribuțiilor "Comitetului de e-Guvernare și Reducerea Birocrației", înființat prin Decizia prim-ministrului, în vederea exercitării dreptului de control asupra

tuturor proiectelor din sfera digitalizării aflate în lucru la nivelul întregului aparat guvernamental.

- Adoptarea tehnologiilor avansate din spectrul automatizării, robotizării și inteligenței artificiale pentru eficientizarea utilizării resursei umane.
- Adoptarea unui cadru normativ pentru migrarea soluțiilor software existente, și nu numai, utilizate de către instituțiile publice spre infrastructuri de tip Cloud.

B. Dezvoltarea Serviciilor de Guvernare Electronică

- Dezvoltarea de noi servicii de guvernare electronică construite în jurul nevoilor reale ale cetățeanului român, luând în calcul simplificarea modalităților de acces, utilizând în procesul de dezvoltare principii de bază UX UI.
- Favorizarea utilizării mecanismelor de tip API pentru facilitarea accesului la informațiile stocate în bazele de date ale sistemelor publice, reducând astfel la minimum numărul documentelor solicitate în vederea prestării unui serviciu public.
- Transformarea Punctului de Contact Unic (PCUe) prin utilizarea instrumentului "Acord Cadru pentru Transformarea Digitală a României", aflat la dispoziția Autorității pentru Digitalizarea României în interfața prin care cetățeanul comunică cu orice instituție în vederea prestării oricărui serviciu public.
- Implementarea proiectului pentru identitatea digitală a cetățenilor.
- Implementarea Serviciului Single Sign-on(SSO) la nivelul întregii administrații publice.
- Continuarea programelor și proiectelor aflate în implementare, precum și inițierea de programe și proiecte noi pentru digitalizarea serviciilor publice pe care instituțiile publice le oferă cetățenilor.
- Elaborarea planului național pentru dezvoltarea competențelor digitale ale cetățenilor României și asigurarea implementării acestuia, în colaborare cu sectorul privat și societatea civilă.
- Adoptarea semnăturii electronice la scară națională, odată cu implementarea proiectului SITUE (Sistemul de Interoperabilitate Tehnologică cu Statele Membre UE).

Implementarea principiului *once only* și a arhitecturii de interoperabilitate bazată pe un management de API-uri puse la dispoziție de toate instituțiile publice care dețin registre de date naționale. Acest demers va urmări identificarea tuturor registrelor de bază și crearea unui mecanism pentru amendarea acestei liste, asigurarea infrastructurii tehnice pentru ca accesul la registre de bază să se realizeze rapid, sigur și flexibil, asigurând integritatea, disponibilitatea și confidențialitatea datelor.

În paralel, se va generaliza utilizarea **semnăturii electronice** de către funcționarii din administrația publică, astfel încât aceștia să poată comunica digital cu cetățenii și mediul de afaceri, scăzând timpul de reacție și corectarea timpurie a unor posibile greșeli.

Operaționalizarea efectivă a unui punct de contact unic electronic pentru cetățeni și companii prin refacerea PCUe și integrarea acestuia cu sistemul național electronic de plăți, GHISEUL.RO, într-o platformă unică pentru cetățeni. Prin includerea tuturor serviciilor electronice disponibile și accesibilizarea lui prin schema de e-identitate națională, conform cadrului normativ european, serviciile publice electronice vor fi disponibile și accesibile și transfrontalier, pe baza nodului eIDAS. În plus, acest demers va crește vizibilitatea serviciilor publice, având ca principal efect

scăderea timpului pentru căutarea informației de către firme și unificarea practicii administrative în relația cu firmele și cetățenii.

Implementarea unei infrastructuri de cloud guvernamental, utilizând tehnologii sigure și eficiente din punct de vedere energetic pentru a asigura caracterul sigur, interoperabil și standardizat al datelor publice și migrarea serviciilor publice în cloud. Astfel, va crește disponibilitatea, dar și ergonomia de utilizare a serviciilor publice digitale, efectul fiind de scădere a costurilor firmelor în interacțiunea cu statul și pe termen lung chiar a nevoilor de finanțare a unor servicii eterogene scăzând presiunea pe bugetul public și indirect pe firme. Decizia privind modul în care va fi făcut cloud-ul se va lua de către guvern pe parcursul anului 2022.

2. ECONOMIE DIGITALĂ

Economia românească este dominată în proporție de 99% de întreprinderi mici și mijlocii, viteza cu care acestea se pot digitaliza și nivelul de digitalizare pe care îl pot atinge, fiind două elemente cu efecte de anvergură asupra competitivității României pe piața europeană și globală.

În ceea ce privește economia digitală sunt două perspective care trebuie luate în calcul.

În primul rând avem o multitudine de companii non-IT, care au nevoie stringentă de digitalizarea proceselor interne pentru a-și crește competitivitatea economică în raport cu mediul concurențial european și global. Pentru acestea vom oferi instrumente de finanțare prin programele regionale în vederea achiziționării de produse și servicii IT, dar în același timp le vom încuraja să adopte noile tehnologii emergente precum Inteligența Artificială, Cloud Computing, IoT, Blockchain etc.

De asemenea, mediul economic românesc va beneficia direct de simplificarea poverii administrative prin dezvoltarea mai multor servicii B2G (business-to-government), acțiuni ce sunt incluse în pachetul de reforme necesare digitalizării administrației.

Prin urmare, este nevoie de o viziune strategică guvernamentală concertată top-down care să creeze ecosistemul de instrumente și măsuri de sprijinire a procesului de transformare digitală a IMM-urilor.

În plus, industria poate beneficia de un efect indirect al digitalizării, dar cu impact major asupra capacității companiilor de a converge spre principiile economiei digitale prin noi modele de afaceri, modele operaționale și o nouă viziune managerială într-o nouă paradigmă bazată pe inovații și tehnologii digitale.

Într-un cuvânt, întreaga economie românească trebuie să facă o tranziție cât mai rapidă către noua economie (Economia digitală), valorificând toate avantajele noii revoluții industriale 4.0.

Pe de altă parte, România are un potențial enorm de a genera și exporta produse și servicii inovative digitale. De aceea, obiectivul nostru este să consolidăm ecosistemul de inovație digitală pentru a genera mai multe produse și servicii inovative, reducând tot mai mult ponderea serviciilor de tip outsourcing.

IT-ul este nu numai oportunitate de dezvoltare economică pentru România, **dar constituie și un element de brand de țară.** Din punct de vedere geostrategic România poate să își consolideze **un rol detașat de lider în regiune pe piața inovației digitale**.

Pentru a putea deveni o forță importantă în regiune, România trebuie să adune toate forțele implicate în ecosistemul investițional IT (fonduri de investiții, acceleratoare, mentori, hub-uri și spații de lucru colaborativ) și să le conecteze sub forma unui "single point of contact" pentru toți cei care vor să obțină o finanțare chiar dacă sunt rezidenți români sau din alte țări.

Un astfel de program trebuie adresat firmelor Start-up sau firmelor mici cu potențial, dar și firmelor mature care au nevoie de scalare.

Hub-urile europene de inovare digitală - E-DIH (European Digital Innovation Hubs)

Un studiu recent al BEI arată că aproximativ **70% dintre IMM-urile europene** care au implementat un proiect de digitalizare s-au folosit de infrastructura hub-ului de inovare regională,din regiunea în care își desfășoară activitatea, indiferent dacă IMM-ul avea sau nu un profildigital. Astfel, Hub-urile europene de inovare digitală sunt principalul instrument și vector trans-european pe care Comisia Europeană împreună cu statele membre îl au în vedere pentru aimpulsiona atât inovarea și digitalizarea economiei, cât și digitalizarea administrației publiceeuropene.

Hub-urile europene de inovare digitală vor pune în valoare potențialul tehnologic și de inovare regional pentru a dezvolta tehnologii și instrumente digitale pentru domenii cu grad ridicat de adopție: industrie, administrație publică, agricultură, sănătate etc. **Rolul strategic al Hub-urilor europene de inovare digitală este și acela de a defini din punct de vedere geostrategic rolul României pe o hartă Europeană, dar și globală a digitalizării și inovației tehnologice.**

România, care va avea un număr de hub-uri în principalele regiuni de dezvoltare, va utilizala maximum oportunitățile oferite de aceste instrumente. Prin pilotarea acestor DIH-uri, Guvernul va face ca funcțiile acestora prevăzute în Regulamentul Europa Digitală - sprijin pentru identificarea investițiilor, instruire și sprijin în dobândirea competențelor digitale, testare înainte de investiție, crearea unui ecosistem pentru inovare și rețea – să contribuie direct și măsurabil la transformarea digitală a IMM-urilor, în corelare cu Strategiile de specializare inteligentă ale fiecărei regiuni de dezvoltare.

Măsuri concrete:

- Dezvoltarea soluțiilor de finanțare prin Programele Operaționale Regionale a unor proiecte de Smart City în orașele din fiecare regiune în parteneriat cu hub-urile regionale.
- Derularea de programe de formare pentru funcționarii publici, pentru dobândirea de competențe digitale la nivel local prin DIH-uri. Obiectivul final este acela de a avea un nivel minim de competențe digitale pentru orice angajat în sistemul public din România. Crearea și utilizarea colaborativă a unor infrastructuri regionale comune.
- Dezvoltarea soluțiilor de finanțare pentru sprijinirea antreprenorilor în dezvoltarea tehnologiilor digitale avansate (cum ar fi inteligența artificială, datele și cloud computing-ul, tehnologia blockchain, calculul de înaltă performanță și cuantică, internetul obiectelor, securitatea cibernetică) și pentru sprijinirea IMM-urilor care adoptă tehnologii digitale.
- Crearea unui fond de investiții dedicat Start-Up-urilor inovative, în parteneriat cu investitori privați.
- Sprijinirea transformării digitale a **organizațiilor neguvernamentale** (ONG-uri) și sporirea nivelului de alfabetizare digitală în rândul angajaților.

Există o nevoie stringentă de instrumente inovatoare care să susțină finanțarea acestor produse digitale care pot avea un extraordinar efect de multiplicare în economie.

Pe de altă parte statul nu are instrumentele de evaluare corectă a gradului dc inovare tehnologică sau de business pe care o companie îl propune și de cele mai multe ori criteriile de finanțare sunt bazate pe grile care elimină riscurile și finanțează soluții mai puțin inovative, acest lucru fiind contrar ideii de start-up high-tech. Soluția este realizarea unui parteneriat în care sunt atrași alături de statul român, parteneri din mediul privat capabili să își asume în egală măsură riscul co-finanțării și calitatea de evaluator în același timp.

3. EDUCAȚIE DIGITALĂ

În ceea ce privește competențele digitale, România se situează pe locul 27 din cele 28 de țări ale UE în clasamentul Indexului DESI. România se află mult sub media UE în ceea ce privește persoanele cu competențe digitale de bază (31% vs. 58%), a persoanelor deținând competențe digitale avansate (10% vs. 33%) și a persoanelor cu competențe elementare software (35% vs. 61%). România se află considerabil în urmă și în ceea ce privește procentul de specialiști IT, din totalitatea persoanelor încadrate în muncă (2.2% vs. 3.9%).

Raportul DESI 2020 evidențiază faptul că "România a rămas în urmă în ceea ce privește indicatorii referitori la competențele digitale și are o performanță slabă în ceea ce privește digitalizarea întreprinderilor și serviciile publice digitale". Principalele bariere în calea realizării serviciilor publice digitale în România, identificate în acest raport, sunt:

- Lipsa de coordonare dintre instituțiile publice în ceea ce privește instituirea unor astfel de servicii.
- Migrarea specialiștilor IT din sectorul public înspre sectorul privat sau în străinătate.
- Lipsa generală de competențe digitale - nivelurile competențelor digitale de bază și avansate rămân cele mai scăzute în rândul statelor membre ale UE. Doar 31% dintre persoanele cu vârsta cuprinsă între 16 și 74 de ani au competențe digitale de bază (58% la nivelul UE în ansamblu), iar 10% au competențe digitale avansate (față de o medie a UE de 33%).
- Lipsa investițiilor în dezvoltarea competențelor digitale în rândul angajaților din sectorul public au condus la crearea de carențe cu impact ridicat, atât la nivel de front-office în dialog direct cu cetățenii, cât și în back-office, pentru realizarea sarcinilor administrative.

Pe de altă parte, România oferă un bazin larg de specialiști TIC datorită sistemului său educațional în acest domeniu. România se situează pe locul 6 în rândul statelor membre ale UE în ceea ce privește numărul de absolvenți TIC (4,9% din totalul absolvenților). În anul universitar 2019-2020, România a avut peste 27.000 de studenți TIC înscriși în învățământul superior la toate nivelurile, atât în instituțiile publice, cât și în cele private. În aceeași perioadă, numărul absolvenților a ajuns la 5.365 la nivel național. În statisticile UE, România se află pe locul 3 la număr de femei specializate în domeniul TIC, cu mult peste media UE. Nu mai puțin de 24% dintre absolvenții TIC din România sunt femei, oferind unul dintre cele mai favorabile medii incluziunii muncii.

Noul plan de acțiune al UE pentru educația digitală 2021-2027 *Resetarea educației și formării pentru era digitală* prezintă o viziune pentru îmbunătățirea alfabetizării digitale, a competențelor și a capacității digitale la toate nivelurile de educație și formare pentru toate nivelurile de competențe digitale (de la nivel de bază la nivel avansat). Acest Plan de acțiune susține obiectivul *Agendei pentru competențe* și prevede că 70 % dintre persoanele cu vârsta cuprinsă între 16 și 74 de ani vor avea cel puțin competențe digitale de bază până în 2025.

Pentru realizarea acestui deziderat Guvernul României va implementa o serie de măsuri:

- **Programe de formare competențe digitale avansate pentru funcționarii publici;**

Instruirea personalului din administrația publică va asigura creșterea nivelului competențelor digitale în administrația publică din România contribuind astfel la succesul măsurilor de digitalizare a serviciilor publice și a operațiunilor interne ale administrației și va permite creșterea eficienței și rezilienței instituționale.

- **Programe de perfecționare/recalificare a angajaților din întreprinderi;**

Sprijinirea IMM-urilor din România pentru recalificarea forței de muncă în domenii tehnice

cheie (programare/coding, data analytics, cyber-security, computer-assisted design, additive manufacturing). Prin această intervenție se vizează atât creșterea competitivității forței de muncă, cât și a firmelor.

- **Scheme de finanțare pentru biblioteci pentru a deveni centre de competențe digitale;**

Crearea unei rețele de biblioteci sustenabile și scalabile, cu acoperire națională care să devină hub-uri de dezvoltare de competențe digitale în comunitățile locale orientate pe dezvoltarea competențelor de bază și asigurarea unor servicii accesibile de formare unor categorii marginalizate.

- **Dezvoltarea competențelor digitale avansate ale specialiștilor din zona IT pentru tehnologii emergente (Quantum Computing, AI, Blockchain, IoT etc.);**

Instruirea specialiștilor IT&C va avea ca efect creșterea valorii adăugate a serviciilor și produselor dezvoltate de către companiile din domeniul IT&C românești, astfel economia României va fi competitivă la nivel mondial.

- **Derularea de programe de training pentru upskilling prin intermediul Digital Innovation Hubs.**

4. COMUNICAȚII ȘI TEHNOLOGII ALE VIITORULUI

Infrastructura de comunicații este un diferențiator foarte important în privința competitivității României, fiind un factor esențial pentru dezvoltarea economică, stimularea investițiilor, sporirea capacității administrative și creșterea inter-conectivității între regiunile țării.

Sectorul comunicațiilor electronice va fi valorificat în continuare ca un catalizator al dezvoltării economice și transformării digitale. În perioada 2021-2024 România își va consolida într-un ritm accelerat profilul de conectivitate la nivel european și avantajele competitive existente. Totodată, România își propune să devină lider regional în privința adoptării în condiții de siguranță a noilor tehnologii.

Obiectivele strategice ale Guvernului României pentru perioada 2021-2024 în privința infrastructurii de comunicații electronice vizează în principal dinamizarea investițiilor în domeniu și creșterea conectivității la nivel național.

În următorii 4 ani vor fi adoptate măsuri care să răspundă eficient nevoilor de creștere a conectivității, de integrare rapidă a noilor tehnologii de comunicații și de stimulare a investițiilor în tandem cu accelerarea proceselor de transformare digitală a întregii societăți.

Direcțiile strategice de acțiune în domeniul comunicațiilor electronice vor viza:

- Asigurarea condițiilor optime pentru implementarea și dezvoltarea noilor tehnologii 5G, respectând legea privind adoptarea unor măsuri referitoare la infrastructuri informatice și de comunicații de interes național și condițiile implementării rețelelor 5G construită pe principiile Memorandumului dintre România și Statele Unite ale Americii pentru combaterea riscurilor de securitate cibernetică generate de furnizorii 5G.
- Stimularea adoptării tehnologiilor 5G, respectiv extinderii zonelor deservite la nivel național.
- Adaptarea cadrului juridic național și elaborarea de strategii sectoriale pentru implementarea în siguranță a tehnologiilor de comunicații ale viitorului.
- Creșterea gradului de integrare și convergență dintre infrastructura de transport și

infrastructura de comunicații electronice, inclusiv prin operaționalizarea conceptului de autostrăzi 5G.

- Intensificarea participării și întărirea rolului României în cadrul unor formate internaționale de cooperare în vederea dezvoltării unor noi proiecte de infrastructură de comunicații electronice, inclusiv 5G, tehnologii cloud, tehnologii satelitare, sisteme inteligente de transport.
- Consolidarea capabilităților naționale și cerințelor de securitate în domeniul comunicațiilor electronice în scopul protejării lanțurilor de aprovizionare și creșterii rezilienței infrastructurilor existente.
- Stimularea și promovarea cercetării, dezvoltării și inovării în domeniul comunicațiilor electronice și, în special, în domeniul 5G.
- Consolidarea parteneriatului dintre autorități și sectorul privat pentru dezvoltarea și implementarea unor proiecte de infrastructură de comunicații electronice de interes național.
- Eficientizarea activității întreprinderilor publice din subordine prin îmbunătățirea guvernanței corporative.
- Dezvoltarea rețelei de radiodifuziune digitală terestră.
- Atribuirea drepturilor de utilizare a spectrului radio.

5. SECURITATE CIBERNETICĂ

În ultimii ani, odată cu evoluția fără precedent a tehnologiilor emergente (5G, blockchain, AI, IoT etc.) și într-un context pandemic ce pune la încercare întreg ecosistemul digital, provocările, riscurile și amenințările de securitate din spațiul cibernetic au crescut exponențial, securitatea cibernetică devenind o realitate pentru fiecare cetățean, ce necesită astăzi în mod imperativ o abordare extrem de serioasă, permanentă, cu investiții semnificative și adaptări organizaționale rapide și complexe.

Simultan cu obținerea de către țara noastră a Centrului European Industrial, Tehnologic și de Cercetare în materie de Securitate Cibernetică, angajamentele noastre asumate la nivel internațional au crescut direct proporțional cu oportunitatea de a deveni liderul la nivel regional și european în acest domeniu.

Deși Romania a făcut pași remarcabili în această direcție, următoarele măsuri sunt absolut necesare:

- Adoptarea Strategiei naționale de securitate cibernetică 2021 – 2026.
- Promovarea Legii privind apărarea și securitatea cibernetică a României.
- Asigurarea constantă a securității cibernetice a tuturor instituțiilor publice și a entităților private din spațiului cibernetic național civil, în colaborare cu instituțiile și autoritățile competente.
- Stimularea mediului antreprenorial și a companiilor cu capital românesc din acest domeniu.
- Crearea de noi competențe în materie de securitate cibernetică pentru cetățeni.

SERVICII POȘTALE – COMPANIA NAȚIONALĂ POȘTA ROMÂNĂ

Obiective pe termen mediu, direcții generale de acțiune:

a. Obiectivul principal al Poștei Române este oferirea unui set de servicii care să reflecte nevoile tuturor cetățenilor României de pe întreg teritoriul la tarife accesibile. Acesta va fi adaptat conform schimbărilor generate de necesitățile pieței și dezvoltările tehnologice.

b. Poșta Română abordează o strategie agilă centrată pe client ale cărei rezultate se traduc prin calitate, satisfacția și loialitatea clienților, diminuarea riscurilor pe termen lung și îmbunătățirea continuă atât internă, cât și a imaginii Companiei.

c. Alinierea la standardele celor mai performante companii poștale din lume: Poșta Elvețiană, Poșta Germană, Poșta Austriacă, Poșta Estoniană, Poșta SUA. Poșta Română va proiecta și implementa noi procese organizaționale, preluând bunele practici ale celor mai avansate companii poștale din lume, eficientizând timpii de livrare, calitatea serviciilor și costurile operaționale.

CERCETARE – INOVARE

I. Probleme structurale ale cercetării și inovării din România

Cercetarea și inovarea necesită o conexiune mult mai coerentă la nevoile actuale ale societății și economiei. Mediul de cercetare din universități, institutele de cercetare și companiile trebuie să colaboreze pentru elaborarea strategiilor multianuale de cercetare. În egală măsură, cercetarea românească trebuie să fie conectată la sistemul de cercetare mondial din perspectiva resursei umane, a dezvoltării tehnologice și a obiectivelor de cercetare.

La nivel național, în ultimii ani, investițiile insuficiente în domeniul CDI din fonduri guvernamentale, nu întotdeauna corelate cu fondurile structurale, au produs puține transformări importante în sistemul românesc de CDI și au determinat un regres al producției științifice, o insuficientă vizibilitate internațională a cercetătorilor și a rezultatelor cercetării românești, precum și reducerea numărului de tineri doctori și doctoranzi. Singurul efect pozitiv a fost, într-o oarecare măsură, îmbunătățirea infrastructurii CDI, pentru care s-au utilizat fondurile structurale. Datele existente indică și o capacitate foarte limitată de comercializare și transfer tehnologic al rezultatelor cercetării și inovării românești. Antreprenorialul, în mod special cel bazat pe inovare, este la un nivel redus, mult sub potențialul existent în România. Alocarea bugetului național pentru CDI este semnificativ sub țintele asumate prin documentele strategice naționale, precum și în raport cu media UE. Alocările financiare guvernamentale pentru activități CDI au scăzut de la 0,29% din PIB în anul 2015, la 0,26% din PIB în 2016, la 0,15% în 2018, la 0,14% în 2019 și la 0,13% din PIB în anul 2020. România a încheiat ciclul de politici publice 2014 - 2020 în domeniul cercetării, dezvoltării și inovării (CDI), fără să fi fost realizată o evaluare intermediară sau un studiu de impact. În absența unui nivel suficient de finanțare publică a cercetării și inovării pentru perioada 2014 - 2020, obiectivele legate de competitivitate pentru cercetare și inovare și ale strategiei de specializare inteligentă nu au putut fi atinse.

Având în vedere aceste aspecte, Guvernul își asumă continuarea evaluării externe, cu experți selectați de Comisia Europeană, a politicilor naționale în cercetare, dezvoltare și inovare, a guvernanței și arhitecturii instituționale și implementarea recomandărilor primite de la Comisia Europeană, prin instrumentul Facilitate în Sprijinul Politicilor, cu finanțare integrală din programul Orizont 2020. Ulterior încheierii evaluării politicilor naționale în cercetare se va trece

la evaluarea de fond a sistemului național de cercetare. Această măsură va avea ca impact creionarea cât mai aproape de realitate a cauzelor dezechilibrelor actuale din sistemul CDI și identificarea unor măsuri care să reducă decalajele pe termen mediu și lung a indicatorilor specifici față de media UE și va putea asigura un trend ascendent domeniului CDI, inclusiv creșterea șanselor de succes în Programul european de cercetare "Orizont Europa" (2021 - 2027) și intensificarea transferului în economie al rezultatelor cercetării. Această reformă va putea conduce la stabilirea unor poli de excelență esențiali pentru formarea de parteneriate pe termen lung și pentru colaborarea în jurul unor infrastructuri și programe de cercetare de anvergură internațională, în domenii de frontieră ale științei și tehnologiei, în vederea unei mai bune integrări în Spațiul European al Cercetării.

Participarea României la Programul Orizont 2020 (2014 - 2020) a fost modestă (214,8 milioane euro atrase din bugetul Orizont 2020 și 787 contracte semnate, în care sunt implicați 1190 parteneri români), fiind comparabilă, spre exemplu, din punct de vedere al sumelor atrase, cu Estonia, țară cu o populație de 15 ori mai mică decât a României. Această situație a fost generată, în principal, de subfinanțarea cercetării din fonduri publice, dar și de dificultățile în atragerea fondurilor private în cercetare și inovare, generate de lipsa unor politici naționale susținute și coerente care să stimuleze activitatea CDI. Toți acești factori au produs efecte negative în sistemul românesc de CDI și au determinat un regres în ceea ce privește majoritatea indicatorilor din *Datele Statistice privind Inovarea Europeană* (*European Innovation Scoreboard 2019*). Astfel, România se situează pe ultimul loc în Uniunea Europeană pe baza reducerii numărului de cercetători cu 4,6% în raport cu 2017, a investiției firmelor private în activități CDI cu 51% mai mică în raport cu anul 2011 și a numărului de IMM-uri implicate în procesul de inovare, mai mic cu 42,5% în raport cu anul 2011. România este, în acest moment, clasificată ca inovator modest (cu mai mult de 50% decalaj față de media UE).

II. Obiective strategice și măsuri de implementare

II.1 Reforma structurală a sistemului național de cercetare și inovare – motor al dezvoltării economice și de creștere a competitivității României

a. Armonizarea, actualizarea și simplificarea legislației privind organizațiile publice de cercetare conform principiilor "bunelor reglementări" ("better regulation") și evitarea birocratizării excesive.

b. Stimularea proceselor decizionale în administrația managementului cercetării, pe baze științifice.

c. Creșterea valorii și eficienței finanțării pentru cercetare și inovare și atingerea țintei de 2% din PIB până în 2024 (1% finanțare publică + 1% finanțare privată) cu asigurarea unei distribuții bugetare echilibrate, destinate susținerii cu prioritate a cercetării aplicative și inovării, dar și a cercetării fundamentale și de frontieră, cu accent pe domeniile de specializare inteligentă/cu potențial de creștere.

d. Planificarea bugetară multianuală pentru a asigura convergența cu celelalte țări ale UE și cu planificarea cadrului financiar multianual (MFF) într-o manieră adaptată noilor provocări. Un sistem de finanțare de inițiere tip "top-down" și de parcurs tip "bottom-up" va permite atât stabilitatea și predicția bugetară cu rol în atragerea de capital privat și stabilizarea de resurse umane, cât și dezvoltarea de proiecte fanion de anvergură.

e. Implementarea noilor politici și strategii europene privind Spațiul European al Cercetării (ERA) în strânsă legătură cu strategia europeană pentru universități (European Strategy for Universities).

f. Înființarea unor poluri regionale de excelență în cercetare prin formarea unor structuri integrate cu implicarea universităților și institutelor de cercetare.

II.2 Îmbunătățirea condițiilor cadru pentru cercetarea publică

a. Susținerea Institutelor Naționale de Cercetare Dezvoltare (INCD-uri) și a universităților pentru a realiza cercetare de excelență.

b. Atragerea de resurse umane înalt calificate și de investiții în infrastructura de cercetare din INCD-uri și universități, în vederea creșterii performanței instituționale și a capacității de absorbție a fondurilor europene și, în mod special, a celor din Programul Cadru de Cercetare și Inovare al UE: Orizont Europa și prin parteneriatele europene CDI. În acest fel, se urmărește recuperarea decalajelor pe care România le înregistrează față de media UE și față de țările din regiune.

c. Evaluarea politicilor de resurse umane, a cerințelor de formare pentru personalul din instituțiile de cercetare, precum și reevaluarea modalităților de recrutare a personalului din organizațiile publice de cercetare.

d. Sistematizarea, simplificarea și unificarea legislației privind funcționarea instituțiilor de cercetare (resurse umane, finanțare de bază, finanțarea în regim competitiv, agenda strategică de cercetare, infrastructura, relația cu agenții economici).

e. Elaborarea unei strategii privind internaționalizarea instituțiilor de cercetare.

f. Reforma organizatorică a INCD-urilor - cu accent pe modernizarea funcționării acestora și întărirea rolului lor în politica științei.

g. Atragerea de cercetători de excelență din afara țării în regim competitiv (români sau străini), în organizații publice de cercetare, care vor deveni centre de excelență.

h. Reforma politicilor investiționale în activități de cercetare și inovare din instituțiile publice de cercetare.

i. Dezvoltarea unui sistem sustenabil de acordare de asistență promotorilor de proiecte în Programul Orizont Europa prin crearea unui mecanism de corelare național-regional, prin stimularea centrelor suport performante care găzduiesc Rețeaua Națională de Puncte de Contact Orizont Europa și crearea unui sistem de promovare de informații prin asocierea rețelei NCP Orizont Europa cu centrele de transfer tehnologic și cu partenerii din rețeaua European Enterprise Network.

j. Racordarea INCD-urilor la prioritățile strategice ale Spațiului European al Cercetării.

k. Modificarea cadrului legal care reglementează evaluarea periodică a institutelor și infrastructurilor de cercetare din România în vederea eliminării acelor dispoziții care nu asigură imparțialitate, transparență și eficiență în cadrul acestui proces.

l. Promovarea unor mecanisme pentru asigurarea stabilității și predictibilității în finanțarea cercetării prin finanțarea proiectelor de cercetare în cadrul unui mecanism multianual.

m. Creșterea eficienței susținerii activității de cercetare în cadrul universităților prin formalizarea colaborării în acest sens între MCID și MEN (UEFISCDI).

n. Elaborarea unei metodologii de evaluare a activității de cercetare a institutelor de cercetare aplicând indicatori folosiți la nivel internațional, similar cu cele folosite de platforme internaționale de ierarhizare și cu implicarea evaluatorilor externi.

o. Sprijinirea măsurilor de popularizare a rezultatelor științifice prin introducerea unor programe de formare de comunicare a științei și prin implicarea cetățenilor în anumite activități de cercetare (citizen science) unde este fezabil.

p. Promovarea *open science* prin stabilirea unor instrumente financiare la nivel național pentru a facilita accesul la publicare lucrărilor cercetătorilor, cadrelor didactice

universitare în reviste *open acces*, similar practicilor internaționale.

q. Elaborarea unui program adecvat de sprijinire a unor grupuri de cercetare de excelență, similar cu programele ERC pe bază de competiție.

II.3 Susținerea infrastructurilor paneuropene de cercetare ELI-NP și DANUBIUS în vederea valorificării excelenței în CDI:

a. Identificarea soluțiilor de redresare a infrastructurii Extreme Light Infrastructure - Nuclear Physics (ELI-NP).

b. Redresarea și consolidarea unui parteneriat european și internațional solid pentru exploatarea capacității sale pentru cercetarea/valorificarea unei investiții de peste 300 milioane EURO în cea mai mare și mai avansată instalație din lume centrată pe studiul fizicii fotonucleare.

c. Integrarea infrastructurilor de cercetare ELI-NP și CETAL în cadrul unui ecosistem al inovării și dezvoltării bazat pe creativitate, care să permită creșterea gradului de atractivitate a platformei Măgurele.

d. Susținerea Centrului Internațional de Studii Avansate a Sistemelor: Râuri-Mări (DANUBIUS-RI) ca infrastructură distribuită de cercetare interdisciplinară aferentă marilor sisteme și a înființării DANUBIUS - ERIC cu sediul în România.

e. Dublarea fondurilor atrase din Orizont Europa în raport cu fondurile atrase din Orizont 2020, până în 2024, prin asigurarea unui cadru stimulativ pentru o participare de succes la programul cadru al UE Orizont Europa și a valorificării excelenței în domeniul infrastructurilor paneuropene de cercetare găzduite de România pentru a deveni partener activ în cooperarea transnațională în Spațiul European de Cercetare.

f. Creșterea investițiilor în infrastructuri de cercetare paneuropene (ESFRI) pentru asigurarea unei funcționări sustenabile.

II.4 Stimularea cooperării public-privat - motor al inovării

a. Creșterea eficienței instrumentelor de finanțare și valorificarea rezultatelor cercetării prin transfer tehnologic.

b. Intensificarea finanțării inovării, inclusiv sociale, în special prin implementarea platformelor de parteneriat între autorități locale, mediu de afaceri, universități și institute de cercetare, finanțată prin Planul National de Relansare și Reziliență.

c. Susținerea organizațiilor publice de cercetare care atrag fonduri private, prin alocarea de fonduri pentru activități CDI, până la concurența sumei atrase din mediul economic.

d. Dezvoltarea unui cadru național de transfer tehnologic prin clarificarea cadrului legislativ, prin pilotarea și stabilirea cadrului instituțional la nivel național și regional și prin stabilirea unei scheme de investiții în resursele umane pe termen scurt, mediu și lung - pe baza unei analize a stării actuale, a nevoilor și a bunelor practici de la nivel european.

Dezvoltarea unui cadru unitar pentru definirea arhitecturii unui sistem cloud guvernamental

- Operaționalizarea unui task-force pentru implementarea și monitorizarea reformelor și investițiilor propuse în PII Transformare digitală
- Intrarea în vigoare a cadrului legal de guvernanță a serviciilor de cloud pentru zona guvernamentală
- Intrarea în vigoare a Legii interoperabilității
- Realizarea unei analize care să ofere mai multe opțiuni în baza cărora poate fi decisă soluția optimă care corespunde cel mai bine arhitecturii de cloud guvernamental pentru România

Tranziția către obiectivele UE-2025 în materie de conectivitate și stimularea investițiilor private pentru implementarea rețelelor de foarte mare capacitate

- Recomandările din EU connectivity toolbox sunt implementate
- Intrarea în vigoare a legii privind securitatea retelelor 5G
- Publicarea cererii de ofertă pentru autorizarea operatorilor de telecomunicații de a acorda licențe 5G
- Atribuirea drepturilor de utilizare a spectrului radio

Asigurarea securității cibernetice a entităților publice și private care dețin o infrastructură cu valoare critică

- Intrarea în vigoare a legii privind apărarea și securitatea cibernetică a României
- Adoptarea Strategiei Naționale de Securitate Cibernetică 2021-2026

Creșterea competentelor digitale pentru exercitarea funcției publice și educație digitală pe parcursul vieții pentru cetățeni

- Intrarea în vigoare a ordinului ministerial al ministrului muncii și al președintelui Institutului Național de Statistică pentru definirea noilor ocupații digitale în Clasificarea Ocupațiilor din România (COR)

SPRIJIN PENTRU MEDIUL DE AFACERI ȘI CERCETARE, DEZVOLTARE ȘI INOVARE

Îmbunătățirea guvernanței sistemului de cercetare, dezvoltare inovare

- Unitatea de implementare a Reformei privind facilitatea de sprijin pentru politici (PSF) înființată și funcțională
- Ponderea recomandărilor din PSF (Policy Support facility) adoptate până la sfârșitul anului 2026
- Intrarea în vigoare a unui sistem permanent de proiectare, implementare, monitorizare și evaluare a politicii de cercetare, dezvoltare și inovare
- Intrarea în vigoare a Ordonanței de Guvern privind înființarea unui singur organism operațional, care să cuprindă consiliile existente, asigură coordonarea interministerială și să sprijine sectorul privat

Reforma carierei de cercetare

- Intrarea în vigoare a legislației privind cariera și statutul cercetătorului
- Instituțiile care au aderat la Carta europeană a cercetătorilor și la Codul pentru recrutarea cercetătorilor, care au inițiat procesul de proiectare, implementare și evaluare a planurilor de acțiune

Intensificarea cooperării între mediul de afaceri și cel de cercetare

- Intrarea în vigoare a modificărilor legislative pentru a crea un mediu favorabil investiţiilor publice şi private în cercetare, dezvoltare şi inovare
- 40% din proiectele de cercetare, dezvoltare şi inovare finanţate din fonduri publice au cel puţin o entitate privată implicată ca partener

Sprijin pentru integrarea organizaţiilor de cercetare, dezvoltare, inovare din România în Spaţiul European al Cercetării

- Intrarea în vigoare a unui act legislativ care încurajează, facilitează şi reglementează integrarea voluntară şi funcţională şi fuziunea instituţiilor de cercetare din România
- Procent din organizaţiile de cercetare care partajează infrastructura şi facilităţile de cercetare

Obiective şi repere conform Anexei nr. 1.8

MINISTERUL DEZVOLTĂRII,

LUCRĂRILOR PUBLICE ŞI ADMINISTRAŢIEI

DEZVOLTARE

Pe parcursul anului 2021, MDLPA a prioritizat deschiderea tuturor şantierelor iniţiate anterior, dar şi pornirea de noi investiţii, contribuind la protejarea companiilor româneşti şi a locurilor de muncă. În perioada noiembrie 2019 - octombrie 2021, s-au finalizat 985 de obiective finanţate prin Programul Naţional de Dezvoltare Locală (PNDL). Au fost deblocate proiecte vechi de importanţă naţională, printre care se enumeră Cazinoul Constanţa, spitale cum sunt cele din Sinaia, Bălceşti, Vişeu de Sus sau Rădăuţi, precum şi stadioane, cum erau cele de la Arcul de Triumf, Steaua sau Giuleşti. Au fost demarate proiecte noi în sprijinul învăţământului şi al culturii româneşti, precum reabilitarea clădirii principale a Universităţii Bucureşti, a Academiei de Studii Economice, a Colegiului Naţional „Carol I" din Craiova. Un alt proiect deblocat a fost cel de cadastrare a peste 600 de comune, în prezent fiind deja finalizate primele UAT-uri.

Viziunea pe termen mediu

Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării şi Administraţiei, prin intermediul fondurilor europene, al Programului Naţional de Dezvoltare Locală şi al celorlalte programe pe care le desfăşoară, are, ca scop fundamental, dezvoltarea armonioasă dintre regiunile României, recuperarea decalajelor de dezvoltare între judeţe şi creşterea calităţii serviciilor publice la care să aibă acces cetăţenii, contribuind astfel la obiectivul de convergenţă cu economiile statelor mai avansate din Uniunea Europeană. În noul ciclu de finanţare, prin fondurile structurale europene pentru dezvoltare regională vor fi susţinute proiecte care generează valoare adăugată, prosperitate şi o creştere a calităţii vieţii în comunităţile în care vor fi implementate. Dezvoltarea infrastructurii publice din toate regiunile României va urmări reducerea disparităţii urban-rural şi a diferenţelor de dezvoltare între regiuni şi în interiorul regiunilor, şi se va axa pe următoarele priorităţi:

- Modernizarea şi extinderea reţelelor de apă şi canal;
- Modernizarea drumurilor judeţene şi locale şi construirea unor noi drumuri, acolo unde este necesar;
- Modernizarea şi construirea de unităţi de învăţământ;
- Extinderea şi modernizarea reţelelor de gaze naturale;
- Dezvoltarea şi modernizarea infrastructurii de sănătate şi protecţie socială;
- Realizarea cadastrului sistematic;
- Construirea de infrastructură sportivă;
- Construirea de locuinţe pentru tineri, specialişti în sănătate, învăţământ şi alte categorii socio-profesionale, prin ANL;
- Reabilitarea monumentelor istorice, a unităţilor de cult şi consolidarea patrimoniului cultural;
- Reabilitarea energetică a clădirilor.

Obiective de dezvoltare urbană sustenabilă și de valorificare a resurselor de patrimoniu:

• Elaborarea, aprobarea și implementarea unor strategii locale privind gestionarea inteligentă a traficului și siguranța rutieră cu scopul de a promova transportul public în comun și a asigura un management corespunzător al riscului de accidente rutiere;

• Consolidarea, unde este necesară, a capacității de implementare a proiectelor de investiții cu finanțare din fonduri externe nerambursabile, prin promovarea parteneriatelor între autoritățile publice locale de la nivel județean cu cele de la nivel local;

• Susținerea dezvoltării urbane prin investiții specifice și reglementarea cadrului legal pentru implementarea proiectelor de mobilitate urbană, destinate dezvoltării localităților urbane, în special pentru dezvoltarea serviciilor de transport public în comun de persoane;

• Îmbunătățirea standardelor de locuit ale populației și reglementarea cadrului legal pentru implementarea proiectelor de regenerare urbană, cu finanțare din fonduri externe nerambursabile;

• Valorificarea patrimoniului cultural de interes local pentru creșterea gradului de atractivitate a localităților rurale și urbane și pentru îmbunătățirea standardelor de locuit la nivelul populației, precum și valorificarea potențialului de creștere economică a localităților rurale și urbane cu impact asupra ameliorării situației economice a acestora în situații de criză;

• Creșterea gradului de accesibilitate a populației la serviciile publice, precum și a calității serviciilor publice prestate de interes local, prin standardizare și digitalizare, inclusiv prin dotarea acestora cu echipamente IT;

• Elaborarea unui cadru normativ unitar pentru principalele categorii de servicii publice locale asigurate populației: alimentare cu apă și canalizare, transportul public în comun de călători, salubritatea stradală și menajeră, iluminatul public, modernizarea de străzi, întreținerea spațiilor verzi, prin Codul Serviciilor Publice.

Obiectivele de investiții programate pentru perioada următoare:

• Extinderea rețelelor de apă și canal. În acest moment sunt racordate la sistemul de apă 13,9 milioane locuitori, iar la canalizare 10,8 milioane locuitori – ceea ce reprezintă aproximativ 70% și 55% din locuințele din România. Prin programul Anghel Saligny vom sprijini toate UAT-urile în vederea dezvoltării echilibrate și a susținerii coeziunii teritoriale, fiecare solicitant având garantată o sumă minimă pentru proiecte de dezvoltare locală;

Programul Național de Investiții „Anghel Saligny" este un program multianual pentru perioada 2021-2028, în valoare de 50 de miliarde lei, finanțat de la bugetul de stat, coordonat de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației și are ca obiectiv general creșterea coeziunii teritoriale prin echiparea unităților administrativ-teritoriale cu dotări tehnico-edilitare și de acces la căile de comunicație, îmbunătățirea atât a condițiilor de viață, cât și a standardelor de muncă pentru toți locuitorii României. În ultimele luni, acest program de finanțare a fost lansat cu termen de depunere pentru începutul lunii noiembrie. Conform cifrelor din data de 22 octombrie 2021, au fost înregistrate pe platforma digitală 2486 de unități administrativ-teritoriale, cu 1438 de cereri finalizate.

• Soluții punctuale pentru situații speciale: 200 de microstații de tratare, fose septice și sisteme alimentare cu apă, care vor deservi toate categoriile de utilizatori.

• Modernizarea și reabilitarea drumurilor județene și locale:

- 40% din drumurile județene și locale vor fi modernizate, prin programele implementate de MDLPA;

- 3.000 de km de drumuri județene vor fi reabilitați;

- 10.000 km de drumuri sau străzi locale vor fi modernizați;

• Implementarea programului național de construcție de creșe, ca suport principal pentru crearea infrastructurii antepreșcolare, a creșterii natalității și a sprijinirii familiilor. Programul implementat de MDLPA este deja lansat, cu peste 200 de solicitări înregistrate din partea unităților administrativ-teritoriale, din care se află în procedură de lansare a achiziției publice un număr de 138 de obiective de investiții.

• Construirea și modernizarea unităților de învățământ. Proiecte de construire și reabilitare, consolidare și dotare de grădinițe, școli, campusuri, cămine studențești, centre de excelență pentru copii supradotați, tabere școlare, centre universitare.

Astfel, pentru accesul în mod egal la educație al copiilor și al tinerilor și asigurarea condițiilor de desfășurare a procesului educațional într-un singur schimb, vor fi realizate proiecte de:

• 500 creșe, grădinițe și școli, constând atât în construcții noi, cât și în reabilitări;

• 15 campusuri școlare, constând în școală, liceu, internat, teren sport, ateliere, laboratoare, cantină

• 20 cămine studențești

• 5 centre universitare

• 20 tabere școlare

• 20 centre de excelență, informare și documentare pentru copii (construire).

• Sistemul sanitar și de protecție socială. În acest domeniu, programul nostru de guvernare prevede construirea, reabilitarea și dotarea a:

- 200 centre medicale în mediul rural;
- 15 spitale județene – reabilitare;
- 30 spitale municipale și orășenești – reabilitare;
- 7 spitale, inclusiv maternități.

• Cadastrare sistematică. Deși este considerat un domeniu critic în ceea ce privește gestiunea teritoriului și elaborarea politicilor de amenajare, acest domeniu a fost permanent marginalizat de acțiunea guvernamentală. De aceea, guvernul își va asuma cadastrarea sistematică a teritoriului.

În acest moment este cadastrată o suprafață de aproximativ 40% din suprafața întregii țări, iar în perioada 2021-2024 ne propunem să ajungem la un procent de peste 65%, ceea înseamnă că vor fi cadastrate, în 4 ani, aproximativ 6 milioane de hectare în plus, din care 2 milioane de hectare din fonduri proprii ANCPI și aproximativ 4 milioane hectare din fonduri europene;

• Pentru activitatea de cadastru, în programul de guvernare ne propunem ca, până la sfârșitul anului 2023, să finalizăm cele 660 de unități administrativ-teritoriale (5,4 milioane de hectare), cuprinse în programul operațional regional Axa 11 finanțată din fonduri europene și de la bugetul de stat.

• Proiectul major „Creșterea gradului de acoperire și incluziune a sistemului de înregistrare a proprietăților în zonele rurale din România", privind înregistrarea sistematică a imobilelor pentru

5.758.314 ha din 660 de UAT-uri situate în zone rurale ale României. Obiectivul asumat îl reprezintă finalizarea înregistrării sistematice în aproximativ 450 de UAT-uri rurale, cu suprafață de aproximativ 3,9 milioane ha.

• Proiectul „Informații geografice pentru mediu, schimbări climatice și integrare UE – LAKI III" prin Programul „Mediu, Adaptare la Schimbările Climatice și Ecosisteme (RO – Mediu)", finanțat prin Mecanismul Financiar al Spațiului Economic European (SEE) 2014-2021, în valoare de 5.000.000 Euro, are ca obiectiv general îmbunătățirea capacității instituționale a ANCPI de a realiza și furniza informații geografice și cartografice precise și actualizate, care vor fi puse gratuit la dispoziția tuturor instituțiilor cu atribuții de monitorizare și raportare în domeniul protecției mediului, prevenirea și diminuarea efectelor riscurilor naturale, adaptarea la schimbările climatice, planificare teritorială durabilă integrată și, de asemenea, va sprijini implementarea directivelor UE referitoare la armonizarea și punerea în comun a informațiilor spațiale la nivel național și transfrontalier.

• Modificarea legislației privind restituirea proprietăților, cu instituirea unui termen de finalizare. Corelarea acestei legislații cu cea din domeniul cadastrului și a publicității imobiliare

Propunerea legislativă, ce urmează a fi formulată, vizează măsurile prin care comisiile locale și județene de fond funciar vor accelera și finaliza procesul de retrocedare a proprietăților din România. Finalizarea acestui proces este strâns legată de înregistrarea tuturor imobilelor în sistemul integrat de cadastru și carte funciară, prin lucrări de înregistrare sistematică.

De asemenea, propunem ca domeniul public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale să fie înregistrat cu celeritate, finanțarea acestor lucrări fiind posibilă din bugetul propriu al Agenției Naționale de Cadastru și de Publicitate Imobiliară.

Considerăm că este la fel de importantă și o reformă privind evaluarea de către stat a terenurilor, ca punct minimal de plecare în stabilirea cuantumului despăgubirilor acordate de către stat, în cadrul procedurilor de expropriere pentru cauză de utilitate publică.

Legislația va avea un capitol special pentru procedurile de comasare și/sau reajustare ale terenurilor, având drept scop constituirea unor noi intravilane sau extinderea celor vechi, astfel încât localitățile să poată beneficia de o proiectare urbanistică și arhitecturală modernă, după standarde de nivel european, care să permită realizarea de rețele edilitare și de transport local de tip smart city sau smart village.

Obiectivul specific: realizarea modelului digital al terenului (DTM) și al suprafeței (DSM) cu acoperire totală de 50.000 km2, în 8 județe ale României.

• Strategia privind scanarea tramei stradale:

- Culegerea datelor privind rețelele edilitare din subteran din 41 de municipii reședință de județ și București, cu un buget alocat de 65.000.000 Euro;

- Culegerea datelor de suprafață pentru 41 de municipii reședință de județ și București

Infrastructură sportivă (sport de performanță și sport de masă):

- Sport de performanță:

- 5 săli polivalente (2.000-16.000 locuri);

- 8 bazine olimpice;

- 5 patinoare artificiale pentru competiții;

- 7 complexuri sportive, capacitate între 3.000 și 30.000 de locuri.

- Sport de masă:

- 150 săli de sport;

- 30 bazine didactice de înot;

- 100 patinoare artificiale cu scop didactic;

- 120 baze sportive;

- 5 centre sportive de performanță pentru sporturi olimpice, constând în săli de antrenament, școală, internat, cantină, școală de antrenori, centru medical.

• Locuințe pentru specialiști în sănătate, învățământ și alte categorii socio-profesionale.

În prezent, MDLPA derulează, prin ANL, un program care vizează construirea de locuințe cu chirie, destinate tinerilor cărora sursele de venit nu le permit achiziționarea unei locuințe și asigurarea stabilității tinerilor specialiști, prin crearea unor condiții de locuit convenabile. MDLPA va reorganiza structura ANL și consideră oportună creșterea numărului unor astfel de locuințe, prin construcția atât a unor noi spații pentru specialiști și tineri, cât și a unor locuințe de necesitate. În vederea reconsiderării și realizării infrastructurii intelectuale în mediul rural vor fi avute în vedere promovarea unor noi concepte de infrastructură cum ar fi: Casa Dascălului, Casa Medicului.

Programul de construcții de locuințe sociale derulat în baza prevederilor Legii locuinței nr. 114/1996.

• Monumente istorice/patrimoniu cultural/sedii administrative. MDLPA, prin CNI, derulează programe de reabilitare, consolidare și redare în circuitul public a unor astfel de imobile. Conservăm și promovăm identitatea națională și culturală prin construirea a cel puțin 9 muzee și reabilitarea a cel puțin 25 de monumente istorice cu finanțare din PNRR.

• Strategia de renovare, termoficare, de reabilitare energetică și de reabilitare a clădirilor cu risc seismic. Obiectivele MLPDA cuprind acțiuni prioritare în asigurarea cadrului de politici publice în domeniile:

- reducerea riscului seismic al clădirilor existente, prin elaborarea și aprobarea Strategiei Naționale de Reducere a Riscului Seismic care se adresează tuturor tipurilor de clădiri vulnerabile (clădiri publice și private, clădiri rezidențiale și nerezidențiale), a planului de acțiuni cu obiective specifice pe termen scurt, mediu și lung (2030, 2040 și 2050), precum și revizuirea cadrului normativ și dezvoltarea unui program sistematic de monitorizare a indicatorilor și progresului în implementarea strategiei și programelor de investiții, inclusiv indicatori de program;

- reducerea consumului de energie în clădiri și a emisiilor de CO2 prin aprobarea Strategiei de Renovare pe Termen Lung pentru sprijinirea renovării parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, atât publice, cât și private, un parc imobiliar cu un nivel ridicat de eficiență energetică și decarbonat până în 2050. Strategia cuprinde o foaie de parcurs cu măsuri și indicatori de progres măsurabili și stabiliți la nivel național, include etape orientative pentru anii 2030, 2040 și 2050 și specifică modul în care acestea contribuie la îndeplinirea obiectivelor Uniunii privind eficiența energetică în conformitate cu Directiva 2012/27/UE.

• În vederea consolidării clădirilor se derulează următoarele programe:

• Reabilitarea a 2.200 de clădiri, investiție care va conduce la îmbunătățirea eficienței energetice a locuințelor românilor;

• Creşterea siguranţei populaţiei prin reabilitarea clădirilor cu risc seismic ridicat: 300 de imobile la nivel naţional;

• Programul de termoficare pentru 13 UAT-uri.

• Beneficiile urmărite sunt: creşterea gradului de confort şi a siguranţei cetăţeanului; scăderea cheltuielilor legate de încălzire; reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

• Creşterea gradului de acces al cetăţeanului la justiţie. România are nevoie de investiţii în sistemul de justiţie, care pot fi derulate de MDLPA, prin CNI, care are în derulare o serie de investiţii la clădiri care deservesc sistemului judiciar - construire şi reabilitare sedii de Parchete, Tribunale, Judecătorii, Curţi de Apel, Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie, sedii administrative instituţii publice, prin finalizarea a minimum 15 obiective de investiţii privind instanţele de judecată, sediile de parchete sau curţi de apel.

ADMINISTRAŢIE PUBLICĂ

Într-un an de criză sanitară şi economică, s-a reuşit mobilizarea aparatului administrativ, astfel încât funcţiile statului au fost active pe toata perioada stării de urgenţă şi a stării de alertă.

Principalele provocări ale sistemului de administraţie publică au fost următoarele:

• Cadrul legislativ determinat de legislaţia primară şi secundară este inconsistent şi de slabă calitate cu prevederi neclare, excepţii şi derogări care distrug predictibilitatea regulilor.

• Resursele umane din administraţia publică nu sunt întotdeauna recrutate, promovate şi evaluate pe bază de merit.

• Administraţia publică este preponderent reactivă la nevoile cetăţenilor şi ale mediului de afaceri.

• Identificarea şi evaluarea prevederilor legale care necesită schimbare şi completare pentru aplicarea eficientă a Codului Administrativ, inclusiv cele legate de folosirea limbii minorităţilor naţionale.

Aproape fiecare minister are un serviciu sau o direcţie de simplificare sau de debirocratizare şi cu toate acestea, procesele birocratice nu au înregistrat diminuări semnificative. Această abordare este în acord cu recomandările privind Mecanismul European de Relansare şi Reziliență, Comisia Europeană propunând adoptarea la nivelul fiecărui stat a unor reforme specifice care acordă prioritate digitalizării şi reducerii birocraţiei. Astfel, fondurile alocate prin Mecanismul European vor da întâietate propunerilor care creează un efect de sinergie prin înglobarea unor măsuri specifice de reducere a birocraţiei, atât pentru mediul de afaceri, cât şi pentru cetăţeni.

Reformele în domeniul Administraţiei Publice trebuie să promoveze atât consacrarea principiului integrităţii şi corectitudinii, cât şi schimbarea culturii administrative. Pe de altă parte, reforma administraţiei publice locale nu trebuie să se limiteze la descentralizare, ci trebuie să presupună stabilirea unei structuri administrativ eficiente, capabile să conducă spre eficientizarea proiectelor de anvergură de la nivel local şi spre asigurarea unei autonomii locale extinse.

Reforma administraţiei locale constă şi în următoarele puncte cheie:

1. Elaborarea şi aprobarea Codului finanţelor publice locale care să reunească într-un mod unitar şi necontradictoriu reglementările privind: finanţele publice locale, criza financiară şi insolvenţa unităţilor administrativ-teritoriale, fiscalitatea locală şi procedurile fiscale locale.

2. Revizuirea Codului administrativ astfel încât să fie remediate disfuncționalitățile constatate în cei 2 ani de aplicare și prevederile legale care generează anomalii în administrația publica centrală și administrația publică locală. Totodată, se vor introduce reglementări pentru crearea consorțiilor administrative care să stimuleze și să dezvolte cooperarea între autoritățile administrației publice locale.

3. Elaborarea Codului de procedură administrativă care să stabilească regimul juridic aplicabil actelor și contractelor administrative, reguli și mecanisme pentru simplificarea procedurilor administrative, inclusiv prin soluții de e-guvernare, pentru facilitarea accesului cetățenilor la administrația publică și pentru creșterea transparenței și eficienței instituțiilor publice.

Este necesară asigurarea autonomiei financiare a autorităților publice locale, inclusiv prin punerea în aplicare a măsurilor de alocare către unități administrative-teritoriale a procentelor stabilite de lege privind redevența pentru exploatările de suprafață. Guvernul va continua implementarea măsurilor privind alocarea unui procent semnificativ din impozitul pe venit estimat la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale pentru finanțarea instituțiilor publice de spectacole din subordinea autorităților administrative publice locale.

Obiective generale

1. Mecanisme de guvernare și un proces decizional care să fie eficiente, focalizate pe priorități și obiective;

2. Creșterea calității și accesului la serviciile publice;

3. Resursele umane din sectorul public, competente, integre și dedicate cetățeanului;

4. Etică, integritate, prevenirea corupției și transparență în întreaga administrație publică;

5. Transparență și acces la informații pentru toți cetățenii;

6. Debirocratizarea, simplificarea administrativă, informatizarea serviciilor:

7. Încurajarea implicării directe a reprezentanților societății civile și mediului privat în adoptarea și prioritizarea măsurilor de debirocratizare inițiate de către Guvern și Parlament;

8. Prioritizarea măsurilor de debirocratizare care pot fi corelate direct cu măsurile de digitalizare;

9. Simplificarea și modernizarea legislației specifice unor sectoare de activitate economică;

10. Standardizarea, modernizarea și reducerea suprapunerii capacității și regulilor de control ale autorităților statului;

11. Crearea unor mecanisme care să limiteze creșterea viitoare a birocrației;

12. Crearea unor modalități de evaluare a birocrației existente și a efectelor directe și indirecte ale acesteia asupra societății românești;

13. Formarea funcționarilor publici la nivelul administrației centrale în vederea adaptării acestora la o viziune pro-contribuabil;

14. Implicarea directă a Guvernului pentru a susține debirocratizarea, standardizarea și digitalizarea birocrației la nivelul administrațiilor locale;

15. Simplificarea reglementărilor pentru diverse sectoare ale mediului de afaceri și adoptarea a cât mai multor recomandări transmise de OECD în acest sens.

16. Respectarea prevederilor din „Carta europeană a autonomiei locale".

Obiective specifice

I. Mecanisme de guvernare şi proces decizional:

Guvernare focalizată pe priorităţi şi obiective.

Va fi revigorat procesul de planificare strategică şi vor fi definite priorităţi reale guvernamentale sau sectoriale, urmând a fi asigurată şi atragerea resurselor financiare necesare. Vor fi implementate noi mecanisme centrale pentru managementul priorităţilor.

Dezvoltarea componentei de planificare bugetară în procesul de planificare strategică.

Planificarea bugetară va sprijini stabilirea priorităţilor şi bugetarea corectă a resurselor necesare. Va asigura, de asemenea, predictibilitate pentru implementarea priorităţilor de investiţii şi o măsurare mai clară şi realistă a indicatorilor asumaţi.

Stabilirea unui mecanism de coordonare şi monitorizare a investiţiilor publice majore va asigura:

- faptul că investiţiile propuse vor genera un impact major din punct de vedere social, economic, de mediu – pentru o dezvoltare durabilă;
- coordonarea între instituţiile implicate în realizarea investiţiilor, un filtru pentru calitatea investiţiilor;
- deblocarea punctelor critice apărute în implementarea investiţiilor.

O structură simplă şi clară a administraţiei centrale

Va fi demarat un proces de clarificare şi de stabilire a mandatelor instituţiilor din administraţia publică centrală. Se vor evita suprapunerile de competenţe şi vor fi clarificate atribuţiile instituţiilor aşa încât acestea să fi corespunzătoare segmentului de activitate reglementat.

Flexibilizarea managementului instituţiilor publice prin încadrarea clară a instituţiilor guvernamentale pe categorii:

- Instituţii care au funcţii cu prerogative de putere publică, organizate la nivel de ministere, autorităţi, unele agenţii guvernamentale, consilii judeţene, primării, etc;
- Instituţii axate pe livrarea unor servicii specifice către populaţie de la nivel guvernamental sau teritorial;
- Restructurarea administraţiei centrale pe baza acestor mandate astfel încât structura acesteia sa fie flexibilă.

Reluarea şi consolidarea procesului de descentralizare a competenţelor către Administraţia Publică locală.

Procesul de descentralizare a fost demarat odată cu eforturile României de accedere în Uniunea Europeană, ca instrument de modernizare şi reformă a administraţiei publice, conform principiului subsidiarităţii, în ideea de transfer al competenţelor către nivelul cel mai apropiat de nevoile cetăţenilor şi ale mediului privat. Însă, acest proces a fost realizat parţial şi într-un mod partizan, dominat de interesele politice de moment. De aceea, pe viitor procesul de descentralizare va continua simultan cu creşterea capacităţii administrative la nivel local. El trebuie să se fundamenteze pe o analiză reală, bazată pe colectarea şi interpretarea datelor şi pe

un proces amplu de consultare între autoritățile publice relevante. Nicio descentralizare de sarcini nu se va face fără transferul resursei financiare aferente. Resursa financiară va trebui să fie precisă, cuantificabilă și cu caracter permanent. Acesta va avea în vedere următoarele etape:

- Analiza competențelor administrației publice centrale care pot fi transferate către administrația locală, precum și capacitatea administrativă a celei din urmă de a gestiona noile competențe;
- Corelarea transferului de competențe cu cel a transferului de resurse bugetare;
- Predictibilitatea, transparența, stabilitatea și depolitizarea sistemului general de transferuri de la bugetul de stat, astfel încât să se asigure resurse suficiente pentru furnizarea serviciilor publice, sprijinirea dezvoltării economiei locale și creșterea autonomiei financiare locale, indiferent de culoarea politică a administrațiilor locale și a guvernului. Acest sistem va asigura că Impozitul pe Venit, prin diverse mecanisme de alocare, va finanța în integralitate administrația publică locală. Totodată se va asigura stabilitatea acestui sistem, eliminându-se modificările anuale prin legi speciale. O atenție deosebită va fi acordată implementării programelor de finanțare a investițiilor locale de tip PNDL, astfel încât ele să fie transparente, eficiente și coordonate cu programele finanțate din fonduri UE.

Implementarea în condițiile legii a procesului de transfer al activelor abandonate sau închise în urma procesului de reorganizare-restructurare ale ministerelor, regiilor autonome, companiilor de stat și societăților cu capital integral de stat în domeniul public al unităților administrativ-teritoriale cât și reglementarea juridică a patrimoniului sindical. În acest sens, este necesară operaționalizarea direcției de legislație și de reglementare în domeniul activelor statului în cadrul MDLPA.

Creșterea eficienței furnizării serviciilor publice la nivelul administrației publice locale prin stimularea unor soluții de asigurare în comun a acestora, acolo unde este cazul, pe bază voluntară.

Îmbunătățirea activității structurilor deconcentrate ale ministerelor și ale altor autorități publice centrale.

Instituțiile deconcentrate reprezintă aproape o treime din Administrația Publică. În prezent, coordonarea acestora se realizează practic partajat de către compartimentele funcționale de resort ale ministerelor în subordinea căror sunt organizate și de către instituția prefectului, ca reprezentant al Guvernului în teritoriu. O analiză a activității acestora arată că sunt, de cele mai multe ori, ineficiente, subdezvoltate și pasive. Multe dintre aceste structuri deconcentrate au corespondent în administrația publică locală descentralizată din subordinea consiliilor locale, județene și ale primăriilor, de exemplu în sectoare precum tineret și sport, servicii sociale sau de sănătate. De asemenea, se poate observa cum unele spitale aflate în subordinea administrației publice locale funcționează mai eficient și beneficiază de resurse superioară și finanțare mai bună. Guvernul va clarifica pe baza unei evaluări serioase mecanismele de coordonare și management al acestora, care să pună activitățile desfășurate într-o paradigmă bazată pe performanță și eficacitate.

I. Debirocratizare și simplificare administrativă

Criza epidemiologică prin care trecem a pus la încercare capacitatea administrației de a răspunde solicitărilor și nevoilor cetățenilor. Este mai clar ca oricând că este nevoie de un aparat administrativ modern, care să răspundă rapid și eficient nevoilor societății.

Va continua procesul de simplificare administrativă pentru reducerea poverii administrative – sunt mai bine de 10 ani de când guvernele derulează proiecte de măsurare a costurilor administrative generate de legislație pentru companii și cetățeni, fiind cheltuite zeci de milioane de Euro din fonduri europene, însă, fără un proces solid, cuantificabil prin indicatori de implementare.

1) Digitalizarea, simplificarea și debirocratizarea serviciilor publice din administrație și automatizarea cât mai multor procese și interacțiuni, prin utilizarea celor mai noi tehnologii TIC de administrare a datelor. Introducerea de proceduri administrative corelate strict cu sistem de e-guvernare. Creșterea accesibilității serviciilor publice online. Introducerea "domiciliului" și "identității" electronice pentru fiecare cetățean.

2) Crearea infrastructurii naționale de registre administrative în administrația publică: crearea și administrarea unor identificatori unici, implementarea de arhitecturi TIC standardizate, realizarea și extinderea interoperabilității dintre acestea, sistematizarea și simplificarea fluxurilor de date, de interogare și a procedurilor de raportare.

3) Realizarea de sisteme informatice unitare la nivel local, care să permită interoperabilitatea sistemelor diverselor UAT-uri cu nivelul central; realizarea raportărilor Open Data conform specificațiilor unitare la nivel național.

4) Cadastrarea proprietăților statului; implementarea generalizată, la nivelul UAT, al instituțiilor publice și al operatorilor de servicii de interes economic general a instrumentelor digitale de identificare, inventariere, evaluare și stocare de tip GIS;

5) Interoperabilizarea bazelor de date local-central, reglementarea accesului reciproc la bazele de date local-central si central-local.

II. Resursele umane din sectorul public

1) Administrație în interesul cetățeanului și orientare către rezultate. Evaluarea pentru fiecare instituție și fiecare funcționar va fi în raport cu rezultatele obținute.
2) Implementarea unui cadru unitar de competențe la nivelul administrației/o carieră mai clară. Este nevoie de un sistem instituțional și legal stabil, coerent și eficace, care să asigure un management unitar al tuturor resurselor umane care lucrează în administrația publică. Este necesară clarificarea și eficientizarea rolului și mandatului ANFP, precum și a capacității sale tehnice, astfel încât să devină o instituție aliniată la standardele de calitate din domeniu în țările UE. Va fi operaționalizat un nou cadru de competențe pentru funcția publică, reglementat de Codul Administrativ, ceea ce va conduce la definirea mixului de cunoștințe, abilități și atitudini necesare pentru ocuparea funcțiilor publice și care va susține profesionalizarea administrației publice și creșterea calității resursei umane din sectorul public. Aceasta se va reflecta în recrutarea și selecția funcționarilor publici, formarea și dezvoltarea lor, precum și în evaluarea performanțelor individuale.
3) Implementarea unui model profesionist și imparțial de recrutare în funcția publică, prin organizarea unui sistem de concursuri care să pună accentul pe competența și integritatea funcționarilor publici, precum și pe orientarea spre performanță. Acest obiectiv va fi pus în practică prin dezvoltarea și pilotarea unui proces transparent și incluziv de recrutare și selecție în administrația publică centrală prin concurs de recrutare. Sistemul dezvoltat va fi aplicat progresiv în anii următori tuturor categoriilor de funcționari publici din administrația publică centrală. Administrația publică de la nivel local va beneficia de asistența instituțiilor specializate de la nivel central pentru preluarea și implementarea unor instrumente de recrutare care să aibă în

centru preocuparea pentru competență și integritate a funcționarilor publici. Îmbunătățirea radicală a modului de legiferare și limitarea drastică a practicii de legiferare prin excepție sau prin derogare. Acest lucru se referă, pe de-o parte, la fundamentarea actelor normative în ceea ce privește evaluarea preliminară a impactului și unificarea standardelor în acest domeniu. Pe de altă parte, această prioritate se referă la tehnica de redactare și corelare a actelor normative și instituirea și în acest domeniu a unui singur standard de calitate.

4) Dezvoltarea competențelor digitale ale angajaților administrației publice și asigurarea resursei umane necesare procesului de transformare digitală:

- cuantificarea nevoii de specialiști IT în administrația publică și elaborarea unui plan național pentru formarea și fidelizare a acestora;
- crearea unui corp de specialiști la nivel central (ADR) pentru pilotarea transformării digitale, în special pentru nevoile de la nivel local;
- derularea unui program amplu pentru crearea abilităților digitale necesare la nivelul angajaților din sectorul public care vor opera noile instrumente digitale puse la dispoziție prin:

● evaluare constantă a nivelului de abilități digitale în administrația publică;

● programe naționale de formare a funcționarilor publici, cu un calendar adaptat evoluției sistemelor informatice din administrația publică, dar și corelarea acestora cu evoluția tehnologică propriu-zisă.

5) Sistem unic de evidență a personalului bugetar pentru funcționarii publici, personalul contractual din administrație și angajații la stat. Sistemul e-bugetar. Se va accelera operaționalizarea prevederilor din Codul administrativ legate de evidența centralizată a personalului bugetar.

6) Se va redefini cariera funcționarilor publici astfel încât să fie mai atractivă, cu un parcurs mai lung, care să permită cu adevărat evaluarea performanțelor pentru a orienta corpul funcționarilor publici spre atingerea rezultatelor și pentru responsabilizare față de cetățeni și mediul de afaceri. Va fi implementat un program solid de formare pentru funcțiile de management din administrația publică, cu accent pe dezvoltarea competențelor de Leadership și managementul echipelor/managementul performanței.

7) Depolitizarea funcției publice și stabilirea clară a pozițiilor politice în structura administrativă. Este nevoie de profesioniști în sistemul public, așa cum este nevoie și de decidenți politici care să poarte răspunderea alegerii opțiunilor de politică publică. În ultimele decenii, aceasta legătură/conexiune dintre politic și administrativ a fost păstrată, de multe ori intenționat neclară. Se va stabili, fără echivoc, care sunt pozițiile de răspundere politică (reprezentanți politici) și pozițiile din sistemul administrativ unde administrația se bazează pe funcționari publici. Se vor organiza consultări publice extinse pentru a stabili ce sistem de funcție publică e cel mai potrivit pentru o România modernă pe termen lung (corp de funcționari publici și bazat pe carieră sau un sistem mai flexibil, ancorat în realitățile pieței muncii și bazat pe concursul deschis pentru fiecare poziție). Indiferent de decizia finală, este important ca soluția aleasă să fie urmărită și implementată complet, fără jumătăți de măsură sau mecanisme ocolitoare. Se va clarifica, de asemenea, statutul și rolul serviciilor deconcentrate ale ministerelor, precum și ale înalților funcționari publici în sistemul administrativ român, dar și al corpului de inspectori guvernamentali, în prezent inactiv și generator de costuri pentru bugetul de stat.

III. Etică, integritate, prevenirea corupției și transparență

Măsurile pe care se va concentra Guvernul sunt:

● Continuarea transparentizării proceselor și procedurilor administrative prin promovarea de date și informații deschise, disponibile public. Publicarea online și accesul cetățenilor la toate

cheltuielile publice, contractele de achiziții publice și la toate informațiile relevante privind instituțiile statului, de la Guvern până la primării;

- Transferul cât mai multor proceduri administrative în mediul digital/online, astfel încât să restrângem cât mai mult oportunitățile pentru fapte de corupție și comportament lipsit de etică profesională sau imoral;
- Selecția mai riguroasă a personalului din administrație prin proceduri transparente și instrumente precum concurs pentru funcționari publici;
- Promovarea unei culturi a eticii și integrității prin introducerea unui management al performanței, bazat pe un cadru de competențe în funcția publică și un proces continuu de formare profesională bazat pe orientarea spre performanță și analiza nevoilor de formare pe bază de date;
- Consolidarea și intensificarea politicilor de control și prevenție a faptelor de corupție și comportamentului lipsit de etică a personalului.

- Obiectivele legate de asigurarea transparenței decizionale, accesul la informații de interes public sau promovarea platformelor și surselor de date deschise vor fi realizate implicit prin măsurile de informatizare, debirocratizare, simplificare administrativă descrise în secțiunile precedente. Totodată, deși există norme legale clare, care reglementează obligativitatea tuturor instituțiilor publice de a transparentiza și informa publicul în legătură cu activitatea pe care o desfășoară și rezultatele pe care le obțin, practica arată că un procent extrem de mic de instituții publice întocmesc, de exemplu, rapoarte privind aplicarea Legii 544/2001 privind informațiile de interes public. Un aspect pe care guvernul se va focaliza mai mult vizează executarea obligațiilor legale în acest sens de către toate autoritățile publice centrale și locale printr-o activitate mai intensă monitorizare și control, inclusiv sancționarea celor care nu respectă legea.

LUCRĂRI PUBLICE

Reformele propuse pe domeniul lucrărilor publice sunt următoarele:

- Creșterea numărului specialiștilor în construcții - experți, verificatori si auditori energetici, în multe domenii fiind înregistrată o lipsă acută de specialiști de acest gen.
- Normativele de construcții - se vor reactualiza, rescrie normativele de proiectare elaborate și publicate de către MDLPA în anii '90, și care nu au fost actualizate până în prezent. Multe din aceste normative sunt depășite și se referă la funcțiuni de importanță majoră - spitale, grădinițe, școli, universități.
- Codul Amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor - va sintetiza și simplifica prevederile actelor normative, care se referă la domeniile construcțiilor, atât la proiectare, cât și la avizare, autorizare și execuție. Va simplifica interacțiunea beneficiarilor cu autoritățile locale, va simplifica procedurile de elaborare și avizare proiecte, va crea un flux mai rapid pentru autorizarea lucrărilor, va eficientiza monitorizarea execuției lucrărilor.
- Auditul normativelor elaborate și publicate de MDLPA - se vor actualiza toate normativele depășite. Se vor înlocui cele perimate și se vor abroga cele care nu mai au obiectiv, referindu-se la materiale, tehnologii sau procese de proiectare care nu se mai folosesc.

TRANSPORT SUSTENABIL

Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră /Infrastructură pentru combustibili alternativi

- Puncte de reîncărcare electrică instalate la nivel național

VALUL RENOVĂRII

Cadru de reglementare simplificat și actualizat pentru sprijinirea implementării investițiilor în tranziția spre clădiri verzi și reziliente

- Intrarea în vigoare a modificărilor cadrului legislativ existent privind programul național multianual pentru creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2009)
- Cadrul tehnic de reglementare privind investițiile pentru tranziția către clădiri verzi și digitale este operațional
- Reducerea termenelor de avizare-autorizare a construcțiilor

Cadru strategic, legislativ și procedural pentru sprijinirea rezilienței seismice a fondului construit

- Adoptarea și implementarea Strategiei Naționale de Reducere a Riscului Seismic pentru consolidarea fondului construit
- Intrarea în vigoare a noii legi privind reducerea riscului seismic al clădirilor

ENERGIE

Creșterea competitivității și decarbonarea sectorului de încălzire – răcire

- Intrarea în vigoare a cadrului legislativ care introduce măsuri de decarbonizare a sectorului de încălzire și răcire (MLDP/ MMAP/ Ministerul Energiei)

FONDUL LOCAL

Crearea cadrului pentru mobilitate urbană durabilă

- Aprobarea și intrarea în vigoare a legislației în domeniul mobilității urbane durabile
- Intrarea in vigoare a ordinului de ministru pentru crearea și funcționarea structurii pentru acordarea de asistență tehnică pentru elaborarea PMUD prin dezvoltarea unui Organism național care sprijină orașele să elaboreze Planuri de mobilitate urbană durabilă și care evaluează și verifică cerințele de calitate a PMUD
- Semnarea tuturor contractelor de servicii de transport public care expiră între 2021 și 2026 în urma procedurii de licitație deschisă la nivelul municipiilor reședință de județ, respectând standardele minime de servicii stabilite la nivel național pentru transportul public, astfel încât, în Q2 2026, toate cele 40 reședințe de județ vor avea contracte de servicii de transport public
- Reducerea emisiilor de poluanți atmosferici
- Reducerea cu 25% a numărului de persoane decedate sau grav rănite ca urmare a accidentelor rutiere din localitățile urbane în Trim. I 2026 față de anul de referință 2019
- Creșterea cu 20% a volumului anual total de călători care folosesc transportul public local în 2026 comparativ cu 2019

Crearea cadrului de politici pentru transformarea urbană

- Aprobarea și intrarea în vigoare a Legii Zonelor Metropolitane
- Aprobarea și intrarea în vigoare a Politicii urbane a României
- Creșterea calității vieții în zonele urbane

Crearea cadrului de politici pentru transformarea rurală durabilă: stabilirea consorțiilor administrative în zonele rurale funcționale

- Aprobarea și intrarea în vigoare a actului legislativ de modificare a Codului administrativ pentru stabilirea unor consorții administrative în unitățile teritoriale administrative rurale sau predominant rurale învecinate

Imbunătățirea calității locuirii

- Adoptarea și intrarea în vigoare a Strategiei naționale a locuirii și a planului de acțiune în vederea îmbunătățirii calității locuirii pentru categoriile și grupurile vulnerabile, în special pentru persoanele din comunitățile marginalizate din zonele urbane și rurale.
- Reducere a supraaglomerarii locuințelor
- Reducerea populației care trăiește în așezări informale
- Aprobarea și intrarea în vigoare a Codului amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor

Dezvoltarea sistemului de planificare - Codul Amenajării Teritoriului, Urbanismului și Construcțiilor

- Crearea platformei digitale urbane de date interoperabile (ca parte componentă a Observatorului Teritorial)

TURISM ȘI CULTURĂ

Crearea cadrului pentru operaționalizarea la nivel național a traseelor cicloturistice

- Muzeele nou construite și muzeele restaurate, deschise
- Intrarea in vigoare a cadrului legislativ privind cicloturismul pentru amenajarea, omologarea și întreținerea pistelor de biciclete și a unei rețele de trasee cicloturistice la nivel național, inclusiv stabilirea instituțiilor responsabile cu operaționalizarea și monitorizarea infrastructurii cicloturistice (Centrul Național de coordonare) și a tipologiei și caracteristicilor rutelor ciclabile. Centrul național de coordonare va avea sarcina de a elabora studiul privind traseele cicloturistice, de realiza aplicația și site-ul eVelo și de a coordona procesul de certificare a rutelor EuroVelo în România.

Buna Guvernanță

Dezvoltarea managementului resurselor umane performant în sectorul public (MLPDA prin ANFP)

- Analiză ex-post a concursului național (pilot) pentru selectarea a două categorii de funcții publice în administrația centrală.
- Finalizarea a cel puțin 2 concursuri naționale de recrutare a funcționarilor publici anual pentru minimum 3 categorii / grade de serviciu public
- Intrarea în vigoare a doua acte legislative privind gestionarea resurselor umane
- Cadrele de competențe în administrația publică centrală operaționale

EDUCAȚIE

Cadru normativ actualizat pentru a asigura standarde de proiectare, construcție și dotare prietenoase cu mediul înconjurător în sistemul de educație preuniversitar

- Intrarea în vigoare a amendamentelor la cadrul legislativ pentru creșterea calității mediilor de învățare (Ministerul Educatiei, MDLPA)

Obiective și repere conform Anexei nr. 1.9

MINISTERUL AGRICULTURII ŞI DEZVOLTĂRII RURALE

Agricultura românească trebuie să îşi consolideze performanţele şi să devină competitivă pe termen lung, fără dependenţe sau vulnerabilităţi generate de: accesul dificil la finanţare, fragmentarea terenurilor, lipsa forţei de muncă sau schimbările climatice.

Organizarea exploataţiilor agricole, absorbţia fondurilor europene şi simplificarea administrativă constituie direcţii clare în care România trebuie să facă paşi hotărâţi şi ireversibili.

Este necesară modernizarea agriculturii prin implementarea unor politici publice de creştere a competitivităţii economice sectoriale, prin folosirea instrumentelor dezvoltării regionale, cât şi prin retehnologizare şi agricultură inteligentă, astfel încât exploataţia agricolă să devină eficientă.

Creşterea investiţiilor, în special în unităţi de procesare, şi promovarea unor politici coerente de marketing vor contribui la diminuarea exportului de materii prime şi a importului de produse cu valoare adăugată, în vederea reducerii deficitului la nivelul balanţei comerciale agroalimentare.

În acord cu Politica Agricolă Comună, obiectivele generale sunt favorizarea unui sector agricol inteligent, rezilient şi diversificat, care să asigure securitatea alimentară, acţiuni consolidate de protecţia mediului, atenuarea schimbărilor climatice, precum şi consolidarea relaţiilor şi serviciilor socio-economice în zonele rurale.

Sectorul agricol şi spaţiul rural vor avea ca instrument prioritar de dezvoltare Planul Naţional Strategic (PNS), prin intervenţiile financiare prevăzute în cadrul acestuia, aferente exerciţiului financiar 2021 – 2027. Bugetul PAC, de care beneficiază România în perioada de programare 2021 – 2027, este de 21,678 mld. de Euro.

Este prioritară definitivarea Planului Naţional Strategic 2023-2027 al României, cu o alocare de 15,636 mld. Euro, care se va concentra pe atingerea următoarelor obiective:
- Promovarea unui sector agricol inteligent, rezilient şi diversificat care să asigure securitatea alimentară;
- Consolidarea orientării către piaţă şi creşterea competitivităţii;
- Îmbunătăţirea poziţiei fermierilor în lanţul valoric.

Schemele de plăţi directe şi **măsurile de piaţă**, cu finanţare din FEGA, vor contribui împreună cu **intervenţiile** de dezvoltare rurală din FEADR, la atingerea obiectivelor specifice PNS.

Implementarea măsurilor de dezvoltare rurală, a schemelor de plăţi directe şi a măsurilor de piaţă va contribui la dezvoltarea sectorului agricol şi a spaţiului rural românesc.

Implementarea PNDR 2014-2022:
- Lansarea tuturor sesiunilor aferente perioadei de tranziţie 2021-2022, programate în conformitate cu calendarul şi documentele aprobate, aflate la dispoziţia solicitanţilor;
- Urgentarea contractării proiectelor aferente măsurilor lansate, în vederea asigurării finalizării acestora până la 31 decembrie 2025;
- Monitorizarea implementării, astfel încât să fie evitată dezangajarea, şi accelerată absorbţia prin asigurarea finalizării proiectelor aflate în implementare, în termenele asumate în contractele de finanţare.

Planul Național Strategic 2023-2027:
- Finalizarea elaborării draft-ului PNS 2023-2027 (decembrie 2021);
- Procesul de negociere cu CE și rectificarea PNS în funcție de rezultatele dezbaterilor publice și observațiilor CE (ianuarie-iulie 2022);
- Aprobarea PNS de către CE și pregătirea cadrului legislativ de implementare (august-decembrie 2022).

Direcții de acțiune:

- Investiții în modernizarea, restructurarea și creșterea competitivității fermelor, cu accent pe fermele de familie;
- Instalarea tinerilor fermieri;
- Sprijin pentru cooperare în vederea integrării producției pe lanțul agroalimentar;
- Gestionarea riscurilor la nivel de fermă;
- Investiții în crearea și dezvoltarea valorii adăugate prin procesarea și marketingul produselor agroalimentare;
- Investiții în infrastructura de irigații;
- Cooperare în vederea inovării, respectiv dezvoltarea de noi practici care să răspundă la nevoile specifice ale fermierilor;
- Plăți compensatorii pentru angajamente în materie de mediu și climă, ecoscheme și alte angajamente.

OBIECTIVE PENTRU PERIOADA 2021-2024

Măsuri de sprijin prin ajutor de stat

Continuarea derulării programelor deja existente pentru susținerea producătorilor agricoli în vederea asigurării predictibilității.

Măsuri:
- Încurajarea consumului de produse autohtone prin lansarea unui nou program;
- Sprijin pentru sectorul agricol care vizează ambalare, sortare, și etichetare, destinat formelor asociative cu rol economic (cooperative și grupuri de producători);
- Sprijin pentru asigurarea necesarului de material genetic pentru sectorul zootehnic și vegetal aflat în dificultate.

Consolidarea fermelor de familie

Categoria fermelor de dimensiuni mici și mijlocii, care reprezintă procentul cel mai consistent din totalul fermelor din România, ce produc pentru piață sub o formă de organizare economică, în special fermele de familie, au nevoie de un sprijin conjugat pentru a evita abandonul activităților agricole, pentru facilitarea accesului pe piață și realizarea de investiții, factori care vor conduce la stabilizarea și creșterea nivelului veniturilor.

Măsuri:
- Sprijinirea investițiilor în modernizarea, restructurarea, creșterea competitivității și a performanțelor de mediu, în special pentru fermele de familie, în sectorul vegetal și zootehnic, care vor integra activitatea de producție primară cu procesarea;

- Sprijinirea investiţiilor pentru implementarea soluţiilor digitale în agricultură;
- Încurajarea comercializării produselor finite obţinute în fermele de familie;
- Asigurarea accesului la finanţare prin continuarea mecanismelor de creditare prin subvenţionarea dobânzilor;
- Sprijinirea organizării fermelor de familie în forme asociative cu rol economic;
- Apeluri de proiecte dedicate fermelor de familie, susţinerea integrării activităţii de producţie cu cea de procesare.

Consolidarea poziţiei fermierilor în lanţul agroalimentar

Încurajarea fermelor mici şi mijlocii de a se asocia sub diferite forme (cooperative sau grupuri de producători, sau parteneriate informale de cooperare între micii fermieri şi consumatori pentru asigurarea lanţurilor scurte agroalimentare) concură la creşterea puterii de reprezentare a acestora, fapt care se va reflecta ulterior în stabilizarea şi creşterea nivelului veniturilor.

Măsuri:
- Susţinerea investiţiilor adresate formelor asociative;
- Sprijin pentru înfiinţarea grupurilor de producători în sectorul agricol;
- Realizarea şi implementarea unei strategii pentru eficientizarea activităţii, dezvoltarea şi consolidarea cooperativelor agricole în vederea echilibrării balanţei comerciale cu produse alimentare şi a întăririi rolului producătorilor pe lanţ agroalimentar.

Continuarea Programului Agro-Invest

Programul Agro IMM Invest este dedicat întreprinderilor mici şi mijlocii cu capitalizare de piaţă medie din domeniul agriculturii, pescuitului, acvaculturii şi sectorului alimentar.

Consolidarea mediului asociativ

Organizarea fermierilor în structuri asociative reprezentative, partenere ale administraţiei agricole, asigură un dialog permanent cu privire la toate aspectele referitoare la politica agricolă comună, inclusiv la dezvoltarea rurală şi la punerea sa în aplicare, şi în special cu privire la măsurile pe care Ministerul Agriculturii şi Dezvoltării Rurale le ia în acest context. Consolidarea mediului asociativ asigură realizarea unui schimb de experienţă, oferă asistenţă şi consultanţă autorităţii agricole, în procesul de elaborare a strategiilor şi politicilor agricole.

Măsuri:
- Susţinerea financiară în vederea aderării organizaţiilor de fermieri din România la COPA-COGECA, prin plata cotizaţiei de membru cu drepturi depline, facilitând pentru prima dată participarea fermierilor români la grupurile de dialog civil la Bruxelles;
- Soluţii digitale pentru managementul dialogului civil în sectorul agroalimentar – platformă on-line de dialog.

Strategia de gestionare a apei în agricultură

România prezintă un risc considerabil faţă de schimbările climatice, efectele acestora fiind reflectate de modificările în regimul de temperatură şi precipitaţii, zonele cele mai afectate fiind

situate în partea de Sud-Est, Sud-Muntenia, București-Ilfov și Sud-Vest Oltenia, cu un potențial de adaptare redus, afectând rezultatele întregului an de producție agricolă.

Creșterea suprafețelor amenajate pentru irigații, cu prioritate în zone afectate de secetă, precum și creșterea eficienței utilizării apei în activitatea de irigații. În acest sens, vor fi adoptate următoarele măsuri:

- Continuarea Programului Național de Reabilitarea a Infrastructurii Principale de Irigații din România (PNI);
- Asigurarea apei până la stațiile de punere sub presiune preluate de către organizațiile de îmbunătățiri funciare și/sau la echipamentele de udare mobile/motopompe;
- Finalizarea obiectivelor de investiții aflate în diferite stadii de execuție și proiectare;
- Finanțarea studiilor de fezabilitate și studiilor de impact pentru realizarea de noi amenajări de irigații prin captarea apei în în perioadele de exces și utilizarea ulterioară a acestora.

Măsuri de management al riscurilor

Pentru managementul riscurilor la nivel de fermă este necesar ca fermierii să gestioneze mai bine riscul în cadrul propriei afaceri, deoarece pe termen mediu și lung se preconizează un impact mare al schimbărilor climatice asupra producției primare. Posibilele riscuri sunt cele de scădere a activității economice din cauza incidentelor de mediu, dezastrelor naturale și a efectelor schimbărilor climatice (precum inundații persistente, alunecări de teren, eroziune, pagube cauzate de furtuni, secetă, focare de boli, lipsa accesului la resurse de apă).

Măsuri:

- Operaționalizarea unui Sistem Național de Gestionare și Control Integrat al Riscurilor în Agricultură;
- Identificarea unor soluții eficiente, în parteneriat cu Autoritatea de Supraveghere Financiară, de implementare a sistemelor de management al riscurilor în agricultură;
- Stimularea implicării fermierilor în scheme de prevenire și gestionare a riscurilor prin intermediul sprijinului acordat pentru susținerea primelor de asigurare;
- Optimizarea măsurilor de prevenire a daunelor provocate de animale sălbatice în culturile agricole și în exploatațiile zootehnice, precum și simplificarea procedurilor de acordare a despăgubirilor.

Corectarea deficitului balanței comerciale

România exportă materii prime și produse cu valoare adăugată mică și importă produse cu valoare adăugată mare. Industria alimentară din România încă are decalaje semnificative în ceea ce privește valoarea adăugată a produselor agricole în raport cu capacitatea de producție. Este necesară sprijinirea acelor produse agroalimentare pentru care oferta internă este relativ redusă comparativ cu cererea actuală a pieței și potențialul existent, prin măsuri concrete ce vizează procesarea și stocarea.

Măsuri:

- Susținerea investițiilor private în colectarea, depozitarea, stocarea și procesarea produselor agroalimentare pentru creșterea valorii adăugate a materiei prime;
- Revizuirea mecanismului certificatelor de depozit, prin dialog cu instituțiile de credit și asociațiile de profil;

• Acordarea de sprijin cuplat pentru fermieri în vederea asigurării independenței proteice (2% din alocarea aferentă plăților directe).

Dezvoltarea piețelor locale

Crearea lanțurilor alimentare scurte și dezvoltarea piețelor locale reprezintă un obiectiv necesar din perspectiva deschiderii oportunităților de piață pentru fermieri, prin promovarea și vânzarea produselor aproape de sursa de producție, fie individual, fie prin intermediul unei forme asociative, astfel încât să fie în acord și cu obiectivele strategiei „De la fermă la consumator". Dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare și a piețelor locale prin intermediul cooperării între diferiți actori se poate realiza în special în sectorul fermelor mici / familiale și deschide premisa de cooperare la nivel de comunitate. Este nevoie de sprijin pentru a facilita accesul fermierilor și al grupurilor de fermieri pe piață și de a intra și opera pe aceste piețe la standardele cerute, inclusiv sub aspectele privind siguranța alimentară.

Măsură:

• Susținerea cooperării între producători și actorii locali (consilii locale, școli, agenți economici) în vederea dezvoltării piețelor locale și comercializării directe a producției, astfel încât să se faciliteze crearea lanțurilor de desfacere.

Promovarea produselor locale românești

În România există un potențial încă nevalorificat, de recunoaștere și promovare a produselor locale și de includere a acestora în schemele de calitate europene și naționale. Cauzele sunt reprezentate de promovarea deficitară a produselor agroalimentare românești, slaba asociere între producători, taxele aplicate producătorilor care fac dificil accesul produselor autohtone pe rafturile hipermarket-urilor și a supermarket-urilor..

Măsuri:

• Elaborarea și implementarea unei strategii de informare a consumatorilor cu privire la produsele agroalimentare românești înregistrate în schemele de calitate naționale și europene;
• Îmbunătățirea legislației privind certificarea și promovarea produselor alimentare, prin dialog strâns cu reprezentanții asociațiilor de profil și bugetarea corespunzătoare a acestor programe;
• Operaționalizarea Agenției de Calitate și Marketing a Produselor Agroalimentare, care are ca scop elaborarea standardelor de calitate specifice.

Asigurarea schimbului de generații în agricultură

România are nevoie de un număr mare de tineri fermieri care să preia managementul fermelor, inclusiv al celor deja existente, să îmbunătățească productivitatea și să crească accesul pe piață al acestora.

Măsuri:

• Concesionarea prin atribuire directă, tinerilor fermieri, a suprafețelor de teren agricol (până la 50 ha/fermier) aflate în administrarea Agenției Domeniului Statului;
• Instalarea tinerilor fermieri, cu sprijin financiar prin FEADR.

Susținerea învățământului agricol

Prin Programul Național „România Educată", ca parte componentă a Planului Național de Redresare și Reziliență, se urmărește ca, printr-o importantă susținere financiară, să se creeze

condițiile necesare pentru atragerea unui număr cât mai mare de elevi către învățământul liceal agricol, precum și o cât mai bună pregătire profesională a acestora pe parcursul procesului de învățare, astfel încât obiectivul de întinerire și profesionalizare a forței de muncă să fie atins.

Măsuri:
- Investiții privind finanțarea infrastructurii aferente liceelor agricole;
- Cooperarea între instituțiile de învățământ cu profil agricol și agenții economici din domeniul agroalimentar, pentru asigurarea premiselor de punere în practică a învățământului dual în agricultură;
- Finanțarea dezvoltării fermelor model, de pe lângă liceele agricole.

Cercetare, inovare și agricultură inteligentă

Cercetarea și inovarea sunt esențiale pentru un sector agricol inteligent, rezilient și sustenabil. În România, sectorul de cercetare-inovare nu este suficient adaptat nevoilor specifice ale fermierilor.

Măsuri:
- Asigurarea sprijinului pentru crearea de parteneriate de cooperare în vederea inovării, dezvoltării de noi practici, care să răspundă nevoilor specifice ale fermierilor;
- Susținerea investițiilor, la nivel de fermă, în tehnologii inovatoare aferente agriculturii de precizie;
- Susținerea infrastructurilor de cercetare aferente Băncilor de gene, din subordonare (ex: Banca de resurse genetice vegetale pentru legumicultură, floricultură, plante aromatice și medicinale - Buzău) și din coordonare;
- Continuarea Planului sectorial pentru cercetare-dezvoltare din domeniul agricol și de dezvoltare rurală - ADER, pentru perioada 2023-2027;
- Susținerea inovării prin crearea unui cadru legislativ adecvat privind utilizarea dronelor agricole, inclusiv pentru lucrări de protecția plantelor și omologarea pesticidelor adecvate în acest sens.

Dezvoltarea agriculturii ecologice

Susținerea agriculturii ecologice va contribui la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, studiile demonstrând o reducere a amprentei de carbon/tonă de alimente produse din agricultura ecologică față de agricultura convențională, datorită renunțării la îngrășăminte chimice și pesticide. În timp ce agricultura ecologică contribuie la protejarea mediului, aceasta produce și alimente cu o valoare mai mare din perspectiva asigurării sănătății consumatorilor. În contextul Pactului Ecologic European, agricultura ecologică reprezintă o importantă componentă a implementării prevederilor Strategiei „De la fermă la consumator".

Măsuri:
- Acordarea de sprijin financiar pentru suprafețele cultivate în sistem ecologic;
- Susținerea investițiilor în fermele ecologice care integrează producția cu procesarea;
- Dezvoltarea unei eco scheme pentru a preveni pierderile financiare;

• Promovarea şi susţinerea agriculturii ecologice prin aplicarea schemelor de fertilizare şi tratamente preventive/curative, folosind metode alternative, compatibile cu agricultura ecologică.

Creşterea competitivităţii sectorului agricol

În vederea corectării balanţei comerciale şi creşterii competitivităţii sectorului agricol, se vizează măsuri de sprijin pentru înfiinţarea de noi exploataţii cu accent pe durabilitate din perspectiva protecţiei mediului, precum şi retehnologizarea celor existente, prin soluţii inovatoare.
Îmbunătăţirea performanţelor generale ale exploataţiilor agricole se realizează prin creşterea competitivităţii activităţii agricole, încurajarea formelor asociative, precum şi creşterea valorii adăugate a produselor agricole, prin procesarea la nivelul fermei şi comercializarea directă.

Măsuri:
Sprijin pentru investiţii în vederea retehnologizării / înfiinţării / modernizării exploataţiilor agricole prin investiţii în:
• Achiziţii simple de utilaje agricole şi irigaţii la nivelul fermei;
• Achiziţii de utilaje pentru tinerii fermieri;
• Investiţii în ferme zootehnice (producţie primară, condiţionare şi marketing), inclusiv înfiinţarea de microferme de creştere a suinelor;
• Investiţii în ferme legumicole (inclusiv în spaţii protejate) şi cartofi;
• Investiţii în înfiinţarea şi reconversia plantaţiilor pomicole;
• Condiţionare şi procesare în fermă (sector vegetal şi zootehnic), inclusiv unităţi de abatorizare;
• Procesare, inclusiv depozitare în fermă (legumicultură şi cartof), inclusiv investiţii în depozite frigorifice;
• Creşterea valorii adăugate a produselor agricole prin continuarea sprijinului acordat IMM-urilor pentru investiţii în procesarea/marketingul produselor agricole;
• Continuarea măsurilor de plăţi în favoarea bunăstării porcinelor şi păsărilor, precum şi extinderea acestora şi pentru alte specii de interes zootehnic;
• Încurajarea fermierilor din sectorul zootehnic de a îmbunătăţi condiţiile de bunăstare a animalelor şi de reducere a consumului de produse antimicrobiene, prin accesul acestora la scheme de sprijin (eco-scheme);
• Măsuri privind protecţia crescătorilor faţă de creşterea preţurilor la energie electrică şi gaze naturale;
• Măsuri privind îmbunătăţirea condiţiilor de bunăstare a animalelor pe durata transportului şi de sprijinire a crescătorilor în vederea atingerii acestui obiectiv;
• Sprijin financiar pentru achiziţia de masculi de reproducţie la speciile ovine, caprine şi bovine de carne, în vederea creşterii calităţii genetice la aceste specii;
• Acţiuni în vederea reducerii efectelor negative generate de epizootia de Pestă Porcină Africană.

SECTORUL PESCĂRESC

Sectorul pescăresc al României este unul din domeniile cele mai afectate de schimbările climatice, dar şi de orientările de piaţă ale consumatorilor, în sensul în care preferinţele acestora din ultimii ani arată o orientare clară către consumul speciilor marine şi a fructelor de mare. Principalele obiective ale sectorului sunt următoarele:
• Creşterea producţiei de peşte din acvacultură, cu precădere a speciilor de apă dulce valoroase şi cu valoare economică ridicată, precum păstrăvul;

- Încurajarea procesării primare în fermă, dar și a sectorului de procesare generală a peștelui care pot aduce plusvaloare sectorului pescăresc și servicii consumatorilor;
- Organizarea pescuitului la Marea Neagră și crearea de condiții și facilități investitorilor;
- Întărirea capacității instituționale a ANPA prin modificarea legislației în domeniu, astfel încât o singură instituție să răspundă de administrarea și reglementările referitoare la resursa acvatică vie din România;
- Susținerea, încurajarea și sprijinirea pescuitului tradițional, durabil și sustenabil, bazat pe cote de pescuit din Delta Dunării și Dunăre, prin sprijinirea organizațiilor de producători, cu utilizarea fondurilor europene destinate acestor activități;
- Sprijin pentru dezvoltarea altor mijloace care să asigure un trai decent familiilor de pescari.

Creșterea capacității instituționale

Consolidarea capacității instituționale are ca scop realizarea unui management eficient al resurselor pentru asigurarea unor servicii publice competitive și a unor reglementări de calitate, în scopul creșterii gradului de satisfacție a cetățeanului.

Măsuri:
- Debirocratizarea – crearea unei baze de date unice, care să cuprindă informațiile aferente tuturor structurilor din subordinea MADR corelate cu instituțiile partenere;
- Îmbunătățirea cadrului legal pentru asigurarea funcționării camerelor agricole ca instituții cu rol de consultanță în sectorul agroalimentar;
- Optimizarea funcționării Agenției Zonei Montane;
- Asigurarea cadrului instituțional la nivel național și local, pentru susținerea creării de forme asociative cu rol economic;
- Digitalizarea - măsuri pentru implementarea reglementărilor în domeniul digitalizării pentru asigurarea interoperabilității și gestionarea depunerii online a documentelor.

Obiective și repere conform Anexei nr. 1.10

MINISTERUL MUNCII ŞI PROTECŢIEI SOCIALE

Introducere

Modernizarea marilor sisteme publice, creşterea veniturilor, stimularea natalităţii şi protejarea categoriilor vulnerabile social sunt patru direcţii strategice prioritare pe care Ministerul Muncii şi Protecţiei Sociale (MMPS) trebuie să le urmărească prin politicile pe care le susţine.

În acest context, Ministerul Muncii şi Protecţiei Sociale are ca priorităţi: reforma sistemului de pensii şi reforma salarizării în sistemul public, modernizarea asistenţei sociale prin investiţii în infrastructură şi servicii integrate, încurajarea natalităţii, creşterea ocupării şi accelerarea proceselor de digitalizare pentru îmbunătăţirea serviciilor publice.

Toate aceste măsuri sunt acum cuprinse în PNRR şi vor primi finanţare şi din fonduri europene pentru a fi realizate.

Reforma sistemului de pensii va urmări:

1.1. Digitalizarea / evaluarea dosarelor de pensii;

1.2. O nouă legislaţie care să aducă echitate, sustenabilitate şi reducerea discrepanţelor între cuantumurile pensiilor celor care au desfăşurat activităţi similare şi au avut contribuţii similare la sistemul de pensii;

1.3. Recalcularea pensiilor după formula din noua lege, care să permită o creştere mai consistentă a pensiilor mici aflate în plată.

De asemenea, se are în vedere introducerea unui sistem de indexare automată care să excludă influenţa factorului politic. Până la finalizarea reformei în sistemul public de pensii, pensiile vor fi indexate plecând de la acoperirea cu 100% a ratei inflaţiei şi cel puţin 50% din rata de creştere a câştigului salarial mediu brut.

Reforma salarizării în sectorul public urmăreşte eliminarea inechităţilor, instituirea unui sistem de stimulare a performanţei, reaşezarea sistemului de sporuri şi a salariilor de bază pe grila de salarizare.

Cele mai multe sporuri vor fi introduse în salariul de bază, iar cele care rămân vor fi pentru condiţii excepţionale de muncă sau pentru performanţă şi nu vor depăşi 15% din salariul de bază.

Modernizarea sistemului de asistenţă socială presupune trecerea de la un serviciu de asistenţă socială care se bazează pe alocări financiare insuficiente în raport cu nevoile şi problemele concrete ale categoriilor vulnerabile, la servicii sociale integrate.

Integrarea intervenţiilor la nivel de comunitate trebuie gândită împreună cu introducerea venitului minim de incluziune (VMI).

Prin PNRR, România va putea dezvolta o infrastructură socială destinată copiilor care trăiesc în sărăcie, prin înfiinţarea unor centre de zi, precum şi pe cea destinată altor categorii vulnerabile.

<u>În domeniul creșterii ocupării</u>, eforturile trebuie canalizate pe pregătirea și calificarea forței de muncă, digitalizare și flexibilizare, precum și pe creșterea ocupării persoanelor dependente de ajutorul social, pe integrarea și sprijinul pentru șomeri.

<u>Stimularea natalității</u> prin susținerea familiilor trebuie să devină un obiectiv național și o prioritate pentru Guvern. Statul trebuie să își asume un rol important în sprijinirea tinerilor, pentru ca aceștia să poată face față provocărilor financiare și sociale pe care le presupun întemeierea unei familii și creșterea copiilor, prin măsuri concrete care să ofere ajutor real familiilor și să conducă la creșterea ratei natalității.

<u>În ceea ce privește digitalizarea instituțiilor</u>, aceasta trebuie realizată în toate domeniile de activitate și la toate palierele de interacțiune cu cetățeanul, ceea ce presupune dezvoltarea sistemului informatic existent, precum și transferul în format electronic al tuturor serviciilor oferite de instituțiile din subordinea/aflate în coordonarea ministerului.

I. Politici corecte și eficiente vizând pensiile

<u>Reforma sistemului de pensii</u> va cuprinde:

I.1. Digitalizarea / Evaluarea dosarelor de pensii;

I.2. O nouă legislație care să aducă echitate, sustenabilitate și reducerea discrepanțelor dintre cuantumurile pensiilor celor care au desfășurat activități similare și au avut contribuții similare la sistemul de pensii;

I.3. Recalcularea pensiilor după formula din noua lege, care să permită o creștere mai consistentă a pensiilor mici aflate în plată.

Până la finalizarea reformei în sistemul public de pensii, pensiile vor fi indexate plecând de la acoperirea cu 100% a ratei inflației și minim 50% din rata de creștere a câștigului salarial mediu brut.

Legislația din România s-a schimbat în acest domeniu în ultimii ani, separat de cadrul general, fiind introduse o serie de legi speciale prin care s-au reglementat categorii de pensii care nu au ca temei principiul contributivității.

Susținem aplicarea generală a principiului contributivității în stabilirea dreptului la pensie, sens în care reforma sistemului public de pensii va conduce la eliminarea inechităților și reducerea decalajelor dintre cea mai mică și cea mai mare pensie.

Obiective propuse:

I.1. Digitalizarea / Evaluarea dosarelor de pensii

Măsuri propuse:

- Transpunerea tuturor dosarelor de pensii din format letric în format electronic;
- Creșterea capacității caselor de pensii în folosirea tehnologiei pentru rezolvarea solicitărilor pensionarilor;
- Întărirea capacității de comunicare / răspuns la solicitările de informații ale beneficiarilor prin folosirea informației în sistem digital;

- Eficientizarea prin digitalizare a activității caselor de pensii și evaluarea tuturor dosarelor de pensii în perspectiva recalculării pensiei.

I.2. O nouă legislație care să aducă echitate, sustenabilitate și reducerea discrepanțelor dintre cuantumurile pensiilor celor care au desfășurat activități similare și au avut contribuții similare la sistemul de pensii

Măsuri propuse:

- Elaborarea unui nou cadru legislativ care să aibă la bază principiul contributivității și punctajul acumulat pe acest principiu, pentru pensionarii sistemului public de pensii, care să reducă inechitățile actuale din sistemul public;
- Promovarea în Parlament în vederea adoptării noii legislații a pensiilor.

I.3. Recalcularea pensiilor după formula din noua lege, care să permită o creștere mai consistentă a pensiilor mici aflate în plată

Măsuri propuse:

- Stabilirea noului cuantum al pensiilor după formula din noua lege, care să permită o creștere mai consistentă a pensiilor mici aflate în plată;
- Aplicarea noii legislații de stabilire a cuantumului pensiei după noua formulă pentru viitorii pensionari care vor intra în plată.

Ca urmare a aplicării acestor măsuri vor fi consolidate, în continuare, abilitățile de management la nivelul conducerii caselor de pensii, prin fixarea unor indicatori clari de performanță pentru toate casele de pensii.

De asemenea, va crește nivelul de informare a pensionarilor și accesul acestora la dosarele de pensii în format digital, ca parte a programului de furnizare a serviciilor destinate pensionarilor, indiferent de locul de reședință.

În ceea ce privește răspunsul la așteptările de prelungire a vieții active și de creștere a cuantumului pensiei, este în curs de adoptare cadrul legal care să permită opțiunea persoanelor care îndeplinesc condițiile legale de pensionare să rămână active după vârsta legală de pensionare.

Referitor la pensiile private, principalele măsuri urmărite sunt:

- Creșterea contribuțiilor către Pilonul II de pensii cu un punct procentual de la 3,75%, cât este în prezent, după transferul contribuțiilor sociale în sarcina angajaților, până la 4,75% în 2024;
- Promovarea unor soluții legislative pentru dezvoltarea sistemului de pensii private;
- Promovarea cadrului legal care vizează organizarea și funcționarea sistemului de plată a pensiilor private (proiect de Lege privind plata pensiilor private);
- Flexibilizarea și dezvoltarea legislației privind pensiile facultative, prin adaptarea profilului de risc la parametrii persoanei în cauză (vârstă, obiectiv), a criteriilor de deductibilitate a cheltuielilor angajatorilor care contribuie la pensiile facultative și crearea de noi produse de acest tip.

În ceea ce privește cele 6 categorii **de pensii de serviciu**, acestea vor fi recalculate plecând de la principiul contributivității, cu respectarea jurisprudenței Curții Constituționale.

II. Reforma sistemului de salarizare

Reforma salarizării în sectorul public urmăreşte eliminarea inechităţilor, instituirea unui sistem de stimulare a performanţei şi reaşezarea sistemului de sporuri.

Cele mai multe sporuri vor fi introduse în salariul de bază. Sporurile rămase vor fi pentru condiţii excepţionale de muncă sau pentru performanţă şi nu vor depăşi 15% din salariul de bază.

Pentru implementarea reformei sistemului de salarizare din domeniul public, România va beneficia prin PNRR de o finanţare de 2 milioane de euro.

Obiectivele propuse în cadrul reformei sunt:

II.1. Eliminarea discrepanţelor salariale din sistemul bugetar;

II.2. Restabilirea ierarhiilor funcţiilor în cadrul domeniilor de activitate şi între domenii de activitate;

II.3. Reaşezarea coeficienţilor de ierarhizare;

II.4. Instituirea unui sistem de stimulare a performanţei.

În prezent, în sectorul bugetar se identifică o serie de discrepanţe salariale, unele apărute în urma aplicării legislaţiei anterioare privind salarizarea personalului bugetar, iar altele identificate după data apariţiei Legii-cadru nr.153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, şi anume luna iulie 2017, ca urmare a modificărilor legislative succesive ale Legii-cadru în vigoare în Parlament, prin care unele categorii de personal au fost favorizate în raport cu celelalte categorii de personal din sectorul bugetar.

Mai mult decât atât, o serie de discrepanţe au apărut şi ca urmare a efectelor unor hotărâri judecătoreşti definitive, prin care au fost acordate anumite drepturi salariale pe legislaţia anterioară Legii-cadru nr.153/2017.

Personalul din sectorul bugetar a fost relativ stabil din 2011, România situându-se în context internaţional, sub media regională şi mondială în privinţa ocupării în sectorul public, ca pondere în totalul forţei de muncă ocupate şi ca pondere din forţa de muncă salarizată.

Deoarece determinarea sporurilor se face în raport cu salariul de bază, se creează o situaţie discriminatorie, unele funcţii beneficiind de un cuantum al sporurilor cu mult mai mare decât altele, cu toate că activitatea se desfăşoară în aceleaşi condiţii, iar expunerea la condiţii periculoase sau vătămătoare este aceeaşi, indiferent de funcţia deţinută.

Din perspectiva competitivităţii, creşterile salariale diferenţiate acordate în cursul ultimilor 3 ani au fost considerabile, conducând la salarizarea la nivelul maxim sau aproape de nivelul maxim stabilit prin lege pentru anumite categorii de personal.

Din perspectiva echităţii, creşterile salariului de bază au fost cuplate cu modificări privind diferitele drepturi salariale incluse în componenta variabilă a salariului, cu riscul de a afecta ierarhia funcţiilor. Nu a existat o analiză cu privire la specificul acelor drepturi salariale permanente care ţin de natura activităţii şi nivelul de responsabilitate aferente acelor funcţii – aspecte care ar fi trebuit să se reflecte în salariul de bază, conform principiilor care au fundamentat ierarhia funcţiilor din sectorul bugetar.

Dezvoltarea unui sistem de salarizare echitabil și unitar în sectorul public

Obiectivul reformei salarizării în sectorul public constă în demararea unei ample evaluări a criteriilor care stau la baza salarizării în sistem, ca o condiție esențială a îmbunătățirii cadrului legislativ (Legea nr.153/2017). În acest sens, criterii precum complexitatea muncii trebuie evaluate, în mod obiectiv, fiind necesare corelări între muncă și nivelul de salarizare din sistemul public.

<u>În cadrul acestei reforme se vor desfășura următoarele acțiuni specifice</u>:

(1) Realizarea unei evaluări globale a impactului Legii privind salarizarea unitară;

(2) Adoptarea și intrarea în vigoare a noului cadru juridic privind remunerarea funcționarilor publici (Legea privind salarizarea unitară);

Măsuri propuse:

- reanalizarea coeficienților de ierarhizare pentru fiecare familie ocupațională de funcții bugetare, cu respectarea raportului de 1 la 12, dintre cel mai mic și cel mai mare salariu de bază;
- reașezarea grilelor de salarizare, inclusiv introducerea unei grile de salarizare noi pentru administrația publică locală, în acord cu structurile asociative;
- revizuirea sistemului de acordare a sporurilor și plafonarea sumei sporurilor la 15% din salariul de bază. Astfel, pentru condiții de muncă la care expunerea este aceeași, indiferent de funcția deținută, sporurile se vor acorda în cuantum fix, ca procent din salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată. Se va realiza o analiză a tuturor categoriilor de sporuri, cu menținerea numai a celor cu adevărat relevante, mare parte a acestora urmând a fi incluse în salariul de bază;
- acordarea unui spor de performanță lunar personalului care a realizat sau a participat direct la obținerea unor rezultate deosebite în activitatea instituției/autorității publice sau a sistemului din care face parte, a participat la activități cu caracter deosebit, a efectuat lucrări cu caracter excepțional ori a avut un volum de activitate ce depășește în mod semnificativ volumul optim de activitate, în raport cu complexitatea sarcinilor, în baza criteriilor stabilite de ordonatorul de credite, cu încadrarea în procentul maxim prevăzut de lege;

Implementarea premiului/sporului de performanță ar trebui să se bazeze pe următorii factori de succes, desprinși din experiența internațională:

- valoarea creșterii salariale trebuie să fie motivantă și totuși rezonabilă;
- trebuie aplicate reguli clare de implementare, iar monitorizarea și evaluarea trebuie utilizate pentru a documenta eventualele ajustări;
- introducerea acestui premiu/spor trebuie să fie legată de cadrul de management al performanței, fiind, totodată, adaptată caracteristicilor organizaționale și specificului funcției, iar acest lucru necesită analize specifice sectorului, pentru a documenta deciziile și schemele țintite, adaptate nevoilor sectoriale.
- implementarea noului cadru legal pentru toate familiile ocupaționale în același timp, în scopul evitării apariției unor noi dezechilibre în sistemul public de salarizare și al înlăturării posibilității contestării unor prevederi în fața instanțelor de judecată.

III. Asistenţă socială

România încă nu reuşeşte să ajute cu adevărat persoanele vulnerabile din comunităţile rurale, marginalizate, sărace. Sistemul naţional de asistenţă socială a mutat responsabilitatea serviciilor sociale asupra primăriilor, dar multe primării din mediul rural nu au asistenţi sociali calificaţi şi nu oferă aceste servicii (îngrijiri la domiciliu, consiliere, cantine, centre de zi etc.); angajaţii din domeniul asistenţei sociale, educaţie şi sănătate sunt puţini (dacă există din toate cele trei domenii) şi lucrează separat, fără un management de caz adecvat.

Peste 830.000 de persoane cu dizabilităţi şi aproximativ 70.000 de copii cu nevoi speciale au nevoie de servicii adaptate nevoilor lor şi familiilor, în comunităţile în care trăiesc. Serviciile de tip centre de zi şi respiro au fost identificate ca fiind o necesitate fundamentală, având un impact pozitiv asupra calităţii vieţii familiilor persoanelor cu dizabilităţi şi un rol semnificativ în prevenirea instituţionalizării.

În acest moment, 49.765 de copii din sistemul de protecţie au dreptul la un cămin şi la o familie capabilă să le ofere securitate şi îngrijire. Pentru aceştia trebuie asigurat un viitor optim, bazat pe alternative de îngrijire şi un proces de adopţie ce urmăreşte interesul superior al fiecărui copil. Timpul petrecut în sistemul de protecţie trebuie redus substanţial. De asemenea, este necesar ca tinerii care părăsesc sistemul de protecţie să fie însoţiţi de măsuri de sprijin şi de încurajare a abilităţilor de viaţă independentă.

În domeniul asistenţei sociale, obiectivul este ca finanţarea să se facă per beneficiar, indiferent de furnizorul de servicii de asistenţă socială, iar abordarea să fie personalizată şi integrată în funcţie de profilul beneficiarului: acesta este preluat de specialiştii sistemului de protecţie socială care îi vor oferi toată paleta de servicii şi beneficii sociale, dar şi consiliere şi mediere pentru piaţa muncii (în prezent, aproximativ 286.000 de şomeri) sau pentru pensionare (în prezent, 4,9 milioane de pensionari).

MMPS va elabora, de asemenea, proiectul de lege privind asistenţa socială a persoanelor vârstnice care vizează asigurarea eficienţei în finanţarea serviciilor de îngrijire pe termen lung, îmbunătăţirea sistemului actual de asistenţă socială a persoanelor vârstnice, în special a sistemului de servicii de îngrijire pe termen lung, dezvoltarea unui program de îngrijire pe termen lung şi implementarea politicilor publice pentru promovarea îmbătrânirii active şi protecţia persoanelor vârstnice.

Este imperativ ca fondurile europene pe care România le are la dispoziţie să fie valorificate în sensul dezvoltării serviciilor sociale şi asigurării accesului oamenilor la acestea.

Măsuri propuse:

- Evaluarea măsurilor de sprijin pentru acordarea de beneficii persoanelor vulnerabile din punct de vedere economic;
- Implementarea reformei privind venitul minim de incluziune (VMI) conform celor asumate în cadrul Planului Naţional de Redresare şi Reziliencă. Obiectivul acestei reforme este de a îmbunătăţi asistenţa socială şi de a reduce sărăcia în rândul celor mai vulnerabile persoane. Reforma va fi realizată prin actualizarea legislaţiei în domeniul beneficiilor sociale prin asigurarea de sprijin real şi adecvat familiilor vulnerabile, în condiţii de sustenabilitate bugetară, corelat cu măsurile de stimulare a ocupării forţei de muncă.
- Accentul va fi pus pe trecerea de la statutul de beneficiar de asistenţă socială la participant activ pe piaţa muncii, urmărind corelarea cu măsurile de activare şi creştere a nivelului de educaţie. Suplimentar se va urmări reducerea sarcinii administrative atât la nivelul autorităţilor

publice locale, cât și la nivelul Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială, prin dezvoltarea platformei digitale care sprijină această reformă prin digitalizarea tuturor serviciilor de acordare a beneficiilor de asistență socială.

- Dezinstituționalizarea persoanelor cu dizabilități – restructurarea centrelor de capacitate mare și asigurarea incluziunii beneficiarilor în comunitate;
- Implementarea măsurilor de protecție socială pentru consumatorul vulnerabil din sistemul energetic;
- Continuarea implementării etapelor de creștere a alocațiilor pentru copii, începând cu data de 1 ianuarie 2022;
- Stabilirea unui mecanism obiectiv de creștere anuală a indicelui social de referință;
- Monitorizarea procesului de adopție și a managementului de caz, în urma modificărilor de procedură de adopție internă, inițiate de ANDPDCA;
- Colaborarea cu Ministerul Educației și Cercetării și cu Ministerul Sănătății, în vederea furnizării de servicii și beneficii integrate;
- Îmbunătățirea procedurilor de realizare a inspecției sociale;
- Crearea unui cadru pentru a face posibile transferurile de cazuri sociale între județe și de finanțare a acestora;
- Dezvoltarea serviciilor de tip respiro / centre de zi pentru adulți și copii cu dizabilități;
- Dezvoltarea serviciilor sociale pentru persoane cu adicții;
- Verificarea aplicării măsurilor de promovare a accesibilizării mediului fizic și informațional pentru persoanele cu dizabilități.

Urmare a acestor măsuri, aproape 18.000 de persoane cu dizabilități instituționalizate în centre de dimensiuni mari sau medii vor beneficia de o regândire a mecanismului de dezinstituționalizare, orientat pe alternative de viață independentă sau semi-independentă în comunitățile urbane și suburbane, pentru a evita perpetuarea izolării și lipsa de servicii la care au fost condamnați în ultimele decenii.

Sisteme de sprijin și suport pentru viață independentă vor fi acordate și persoanelor cu dizabilități care nu sunt instituționalizate. În colaborare cu Casa Națională de Asigurări de Sănătate, vom reevalua atât cuantumul decontabil, cât și lista tehnologiilor asistive disponibile ca sprijin pentru o viață activă și incluziune în muncă, urmărind principiul în care o investiție în tehnologia asistivă, potrivită și modernă este o investiție care se recuperează în timp prin participarea persoanei respective în viața comunității și diminuarea costurilor directe și indirecte ale lipsei de independență.

Va fi reevaluată legislația în domeniul pensiilor de invaliditate, pentru a permite corelarea cu activități ocazionale intelectuale și artistice fără a pune în pericol pierderea acestora.

Nevoile persoanelor vulnerabile vor fi abordate coordonat și intersectorial cu măsuri țintite, fie că vorbim de accesibilizarea mediului fizic și informațional pentru persoanele cu dizabilități sau de nevoile specifice ale consumatorului vulnerabil.

În ceea ce privește măsurile dedicate protejării consumatorului vulnerabil, se urmărește cu prioritate: țintirea segmentului de populație aflat în situație de sărăcie relativă prin creșterea nivelurilor de venituri până la care se acordă dreptul, stabilirea cuantumului ajutorului prin compensare procentuală față de o valoare de referință și introducerea suplimentului pentru energie, cât și prin asigurarea conectării și accesului la electricitate în gospodăriile vulnerabile, interzicerea debranșării cu prioritate pentru cele cu copii, sprijinind astfel și accesul la educație on-line.

Vom introduce garanția pentru copii, un pachet de monitorizare, alertă timpurie și sprijin pentru prevenirea separării copilului de familie. Introducerea registrului local și național al copiilor și al situațiilor de risc, situația fiecărui copil în situație de risc și nevoile lui sociale, educaționale, de sănătate și siguranță. Alertele de risc și intervenție vor veni de la fiecare profesionist în contact cu copilul: asistent social, medic de familie, educator.

IV. Politici active de ocupare și de stimulare a muncii

În România sunt peste 6 milioane de angajați. În ultimul an și jumătate, Guvernul a reușit să sprijine o bună parte a acestora pentru a nu își pierde locurile de muncă, lucrând în parteneriat activ cu angajatorii.

O serie de modificări sunt vizibile pe piața muncii, între care și ponderea în creștere a activităților desfășurate în telemuncă, mai ales în ultima perioadă determinată de criza sanitară.

Dintre toate categoriile de persoane, rămân vulnerabile categoriile cuprinse în grupa de vârstă 16-29 ani, cele din grupa de vârstă 50+, cele din comunități defavorizate și persoanele cu dizabilități, iar o abordare dedicată e necesară inclusiv pentru românii întorși din diaspora, pentru care măsurile de atragere de fonduri europene trebuie să fie intensificate în continuare.

Pe de altă parte, având în vedere vulnerabilitățile la care sunt expuse persoanele fără educație, trebuie relaxate exigențele pentru accesul la cursuri de formare pentru persoanele cu 4 clase absolvite. Obiectivul final este acela de a sprijini cetățenii să aibă competențele necesare și să poată munci.

Nevoile de formare se văd cel mai bine de către angajatori. Programele de formare stabilite anual de către ANOFM trebuie să fie rezultatul consultării pieței și este necesară facilitarea accesului la fonduri pentru formare și pentru angajatori, astfel încât aceștia să gestioneze ei înșiși granturi pentru formarea candidaților pentru diferite poziții din companii. Angajatorii știu cel mai bine ce fel de resursă umană calificată le este necesară și vor putea administra fonduri externe nerambursabile în acest sens.

Va fi urmărită eficientizarea politicii de ocupare și de stimulare a muncii, astfel încât să se ofere servicii competitive și adaptate realităților din piața muncii, atât pentru angajatori, cât și pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă.

Se va pune accent pe măsurile active care să sprijine formarea continuă, măsuri adaptate actualelor nevoi emergente, întrucât credem în importanța investiției în creșterea competențelor angajaților.

Vom colabora cu miniștrii muncii de la nivelul Uniunii Europene pentru corecta informare a cetățenilor români care merg să lucreze în străinătate cu privire la condițiile de muncă, respectiv pentru elaborarea unui pachet minimal de protecție socială, indiferent de țara în care lucrează, astfel încât parte din preocupările noastre să reprezinte lucrătorii din diaspora.

Principalele măsuri propuse:

- Creșterea capacității ANOFM de identificare a oportunităților de angajare și sprijinirea, prin resurse proprii sau externalizate a șomerilor, în găsirea unui loc de muncă;
- Facilitarea accesului angajatorilor la resurse europene / naționale pentru pregătirea angajaților, astfel încât să crească eficiența programelor de formare;

- Creşterea capacităţii ANOFM de a realiza prognoze / evaluări ex-ante privind evoluţia pieţei muncii, astfel încât să se anticipeze prioritățile în domeniu şi să se fundamenteze corespunzător luarea deciziilor;
- Actualizarea în conformitate cu nevoile pieţei muncii a legii privind asigurările pentru şomaj şi stimularea ocupării forţei de muncă;
- Continuarea măsurilor de sprijin a angajaţilor şi angajatorilor în perioada post-pandemie Covid-19, inclusiv prin susţinerea acestora din fonduri europene sau alte mecanisme (SURE);
- Îmbunătăţirea conţinutului programelor de formare pentru ca cererea de locuri de muncă să se intersecteze cu oferta angajatorilor, inclusiv pentru categoriile de persoane care şi-au pierdut locul de muncă în perioada pandemiei, prin prioritizarea dobândirii de cunoştinţe în folosirea tehnologiei IT;
- Sprijinirea Ministerului Educaţiei şi Cercetării în dezvoltarea unui program naţional de educaţie profesională şi vocaţională, precum şi eliminarea barierelor administrative care împiedică dezvoltarea învăţământului profesional şi vocaţional în sistem clasic sau în sistem dual;
- Extinderea programului „A doua şansă" pentru persoane care trăiesc în comunităţi marginalizate, care nu au un loc de muncă şi care trăiesc doar din ajutorul social, accesul persoanelor vulnerabile la educaţie şi la obţinerea unei calificări crescând posibilitatea de integrare pe piaţa muncii;
- Introducerea unui sistem de tichete de muncă pentru formalizarea muncii în domeniul lucrătorilor casnici;
- Informarea lucrătorilor care acceptă munca nedeclarată cu privire la consecinţe, astfel încât aceştia să conştientizeze beneficiile declarării integrale a veniturilor pe care le vor avea atât în timpul vieţii active, cât şi la momentul dobândirii calităţii de pensionar;
- Simplificarea activităţii meseriei de bonă pentru accesul mai facil al familiilor la servicii de îngrijire şi supraveghere a copilului pe timp de zi;
- În zonele cu o pondere semnificativă a unei minorităţi naţionale se vor organiza cursurile de calificare şi recalificare pentru persoanele aparţinând acestor minorităţi şi în limba lor maternă, facilitând în acest fel însuşirea mai uşoară de competenţe specifice, necesare pentru integrarea pe piaţa forţei de muncă;
- Inspecţia Muncii trebuie eficientizată, iar schimbările trebuie să fie dublate de o reorganizare a activităţii salariaţilor. Rolul inspectorilor va creşte, statutul lor trebuie întărit. Mediul de afaceri are nevoie şi de sprijin în înţelegerea legislaţiei, respectiv a obligaţiilor;
- Un rol important în atingerea obiectivelor menţionate mai sus îl are digitalizarea serviciilor oferite de IM, precum şi interconectarea bazelor de date, astfel încât activităţile pe care aceasta le are în vedere să se desfăşoare cu eficienţă maximă;
- Va fi implementat un mecanism obiectiv de stabilire predictibilă a salariului minim brut pe ţară garantat în plată în funcţie de dinamica creşterii economice, negociat cu partenerii sociali.

Pentru implementarea acestor măsuri este nevoie şi de actualizarea constantă a Codului Ocupaţiilor din România, introducerea de noi meserii practicate pe piaţa muncii.

V. Stimularea natalităţii

Statisticile indică faptul că, până în 2050, România este în pericol să aibă o populaţie de doar 15 milioane, din care o treime va fi reprezentată de pensionari. Anul 2020, marcat de criza de sănătate, este al 31-lea an în care sporul natural este negativ. În acest sens, România se confruntă cu câteva fenomene negative: scăderea numărului de nou-născuţi şi creşterea numărului de

decese, migrația masivă din ultimii ani. Având în vedere această situație, este necesară luarea unor măsuri urgente care să vină în sprijinul natalității.

Politicile publice ce vizează familiile trebuie să aibă în vedere tendințele demografice, procesele de migrație internă și internațională, realitățile de pe piața muncii din România și din UE, precum și sustenabilitatea sistemelor de protecție socială. Aceste procese și tendințe indică în mod clar că îmbătrânirea societății românești amenință sustenabilitatea pe termen mediu a sistemelor de asistență socială din România.

Prin urmare, susținerea familiilor trebuie să devină un obiectiv național și o prioritate pentru Guvern. Statul trebuie să-și asume un rol cât mai mare în sprijinirea tinerilor, pentru ca aceștia să poată face față provocărilor financiare, sociale și psihice pe care le presupune întemeierea unei familii și creșterea copiilor. Trebuie să ne asigurăm că familiile cu copii vor primi respectul cuvenit din partea instituțiilor statului, iar Guvernul trebuie să-și asume responsabilitatea de a dezvolta un sistem previzibil și stabil (pe termen lung) de facilități și asistență, care să ofere un ajutor real cuplurilor tinere care plănuiesc să întemeieze o familie, dar și familiilor care au deja în întreținere copii minori.

Familia reprezintă cadrul primordial al cooperării dintre generații, un cadru pentru împărțirea responsabilităților și al sprijinului reciproc dintre tineri și persoanele mai în vârstă. Prin urmare, politicile publice din domeniu trebuie bazate pe o concepție a familiei definită în sens mai larg, care să permită tuturor membrilor săi să beneficieze de anumite facilități. Mai concret, eligibilitatea pentru anumite forme de sprijin trebuie extinsă și pentru bunici și alte rude care pot oferi ajutor părinților în creșterea copiilor. Pe de altă parte, este important ca politicile familiale să aibă în vedere și situația specifică a familiilor monoparentale.

Dincolo de anumite facilități de care beneficiază de drept toate persoanele care au în întreținere copii, trebuie prioritizate formele de sprijin care încurajează beneficiarii să acționeze în mod activ și responsabil (de exemplu, facilități ce presupun contribuție proprie din partea beneficiarilor, respectiv un sistem de vouchere ce pot fi utilizate doar pentru o gamă prestabilită de servicii).

Pentru implementarea pachetului de politici publice pentru familii este nevoie de un parteneriat între statul român, administrațiile publice locale, mediul de afaceri și societatea civilă. Guvernul va încuraja administrațiile locale să ofere facilități familiilor și va cofinanța aceste programe din sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat.

Măsuri propuse:

- Program de construire de creșe în toate comunitățile în care există cerere semnificativă, precum și sprijinirea Ministerului Finanțelor Publice și a autorităților locale din marile aglomerări urbane pentru amenajarea de creșe în incinta clădirilor de birouri, ca o măsură activă de stimulare a reîntoarcerii la serviciu înainte de expirarea perioadei de 2 ani și, implicit, de creștere a natalității;
- Sprijinirea Ministerului Finanțelor Publice în aplicarea unor măsuri de deductibilitate pentru familiile cu mai mulți copii, ca măsură activă de încurajare a creșterii natalității, cu punctaje diferențiate în funcție de numărul de copii și în accesul la programe de creditare de locuire pentru achiziționarea unor noi locuințe sau renovarea și extinderea celor existente; această măsură trebuie corelată cu o activă implicare a autorităților locale în dezvoltarea infrastructurii necesare pentru îngrijirea copiilor, astfel încât părinții să fie încurajați să revină la muncă;
- Extinderea programelor de tip „școală după școală" (after school);

• Susţinere financiară pentru familii în vederea achiziţionării de echipamente necesare în procesul de tranziţie digitală (pentru a face faţă noilor provocări produse de pandemia Covid-19, în special şcoala on-line şi telemuncă la anumite categorii de salariaţi);
• Facilităţi fiscale pentru întreprinzătorii care oferă lucrătorilor anumite beneficii favorabile familiei (de exemplu, decontare cheltuieli creşă sau învăţământ etc.);
• Program de finanţare pentru achiziţia unor autoturisme familiale (de 7 persoane/locuri);
• Program de credite pentru achiziţionarea de locuinţe pentru tineri familişti, subvenţionat de stat, luând în considerare ca un criteriu de punctaj numărul de copii. Program de asistenţă pentru construirea primei case, în parteneriat cu administraţiile locale;
• Program de credite personale pentru tineri familişti (FamilyStart);
• Redirecţionarea (parţială sau integrală) a sumelor destinate creşterii alocaţiei pentru copii cu scopul dezvoltării sistemului instituţional de îngrijire timpurie a copiilor (program creşe, instituţii de consultanţă familială, medicină de familie şi pediatrie, înfiinţarea unei reţele de consultanţi de sănătate / asistenţi medicali comunitari). Tot din sumele destinate creşterii alocaţiei de copil, instituirea unui sistem de vouchere din care beneficiarii să poată acoperi costurile unor servicii specifice în domenii precum educaţia, sportul, sănătatea şi cultura;
• Bunicii, respectiv fraţii majori şomeri, să poată beneficia de indemnizaţia de creştere a copilului în locul părinţilor, dacă părintele se întoarce la locul de muncă;
• Reducerea progresivă a cuantumului contribuţiilor de asigurări sociale de sănătate (CASS) datorate, în funcţie de numărul de copii aflaţi în întreţinere, până la o scutire totală pentru cei care au în întreţinere cel puţin 3 copii;
• Facilităţi acordate de administraţiile locale: ex. loturi pentru construirea de case, instituirea unor facilităţi privind taxele şi impozitele locale etc.;
• Acordarea posibilităţii autorităţilor administraţiilor publice locale de a sprijini familiile care au în întreţinere copii, prin reduceri/scutiri de taxe şi impozite, precum şi prin acordarea unor burse şcolare complementare pentru elevii care provin din familiile numeroase.

VI. Digitalizare

Digitalizarea este o prioritate atât din perspectiva accesibilităţii şi uşurinţei în utilizarea serviciilor publice de către cetăţeni, cât şi din punctul de vedere al facilitării comunicării între instituţiile publice, prin conectarea bazelor de date folosite de către funcţionarii publici.

Se va continua digitalizarea relaţiilor de muncă, în sensul utilizării semnăturii electronice în toate documentele necesare desfăşurării acestor relaţii şi se vor simplifica mecanismele de desfăşurare a telemuncii (inclusiv în ceea ce priveşte sănătatea şi securitatea în muncă).

Toate instituţiile din coordonarea Ministerului Muncii şi Protecţiei Sociale vor beneficia de resursele puse la dispoziţie de Uniunea Europeană pentru modernizarea şi digitalizarea condiţiilor de lucru, respectiv pentru eficientizarea livrării serviciilor pentru cetăţeni.

Obiectivul acestei investiţii este de a spori nivelul digitalizării pentru mai multe servicii din domeniul muncii şi protecţiei sociale, pe baza achiziţionării de echipamente şi a formării personalului.

Măsuri propuse:

• Digitalizarea serviciilor oferite de Agenţia Naţională pentru Ocuparea Forţei de Muncă (ANOFM) (cum ar fi depunerea online a documentelor pentru înregistrarea beneficiarilor şi acordarea de prestaţii, posibilitatea de a se înregistra şi de a participa la cursuri de formare online

și evaluarea competențelor profesionale, sesiuni de consiliere online) și modernizarea infrastructurii;

- Digitalizarea Inspectoratelor Teritoriale de Muncă (ITM), care vizează activitatea de control din domeniul relațiilor de muncă și cel al securității și sănătății în muncă (sistem informatic, semnături electronice, simplificarea procedurii de notificare). În plus, se preconizează ca proiectul REGES-ONLINE să digitalizeze relația inspectoratelor teritoriale de muncă cu angajatorii, facilitând transmiterea datelor privind angajații și contractele individuale de muncă ale acestora;
- Digitalizarea beneficiilor de asistență socială gestionate de Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială – ANPIS (inclusiv operaționalizarea platformei digitale pentru punerea în aplicare a venitului minim de incluziune). În acest sens, se are în vedere dezvoltarea unor instrumente de comunicare în timp real cu cetățenii și de gestionare electronică a dosarelor referitoare la beneficiile și prestațiile sociale;
- Digitalizarea bazelor de date, precum și a modului de corespondență cu beneficiarii serviciilor oferite de casele teritoriale de pensii publice.
- Stocarea informațiilor / arhivelor în baze de date digitale.
- Cursuri de formare în domeniul competențelor digitale pentru angajații ANOFM, ANPIS și IM.

VII. Protecție pentru victimele traficului de persoane

România este printre principalele țări sursă ale victimelor traficului de persoane din Uniunea Europeană. Aproape jumătate din victimele identificate sunt minore. Momentan, statul este deficitar pe partea de servicii de asistență și protecție pentru acest grup vulnerabil.

Măsuri propuse:

- Buna coordonare cu structurile de combatere a criminalității pentru a livra servicii de protecție centrate pe nevoile victimelor, cu informații din experiența supraviețuitorilor;
- Asigurarea unor adăposturi specializate pentru victimele traficului de persoane, atât pentru adulți, cât și minori;
- Prevenirea cazurilor de trafic de minori din centrele de tip rezidențial, prin sesiuni informative și un mecanism de raportare imediată a suspiciunilor;
- Formarea specialiștilor pe impactul traumei asupra beneficiarilor, prin formări pe tema traumei complexe;
- Colectarea în timp real de statistici din sistemul de protecție, legate de cazurile de exploatare;
- Integrarea victimelor în societate prin programe adaptate nevoilor și provocărilor date de trecutul de exploatare și abuz;
- Prevenirea tuturor formelor de violență împotriva femeilor și punerea în aplicare a legii și a strategiilor de prevenire suplimentare, cât și punerea la dispoziție la scară largă de servicii specializate de sprijin și de protecție pentru ca victimele să aibă acces la ele.

VIII. Egalitatea de șanse între femei și bărbați

Promovarea participării femeilor la piața muncii, inclusiv accesul la servicii de îngrijire a copiilor și a persoanelor dependente.

Măsuri propuse:

- Sunt necesare intervenții legate de activarea și promovarea angajării, pentru facilitarea ocupării locurilor de muncă de către femei, prin îmbunătățirea angajabilității și autonomiei acestora.
- Aceste măsuri vizează și sprijinul pentru familiile monoparentale, pentru îmbunătățirea angajabilității și autonomiei părintelui singur.

Combaterea violenței domestice

Măsuri propuse:

- Trebuie recunoscute toate riscurile la care sunt expuse persoanele, în cazurile de violență domestică, iar serviciile de protecție trebuie să fie complet finanțate și să funcționeze pentru a ajuta victimele.
- Campaniile de sensibilizare ar trebui dezvoltate diferențiat în raport cu diferite forme ale violenței, așa cum se întâmplă deja în mai multe state membre, cuprinzând informații despre serviciile la care pot avea acces pentru protecție și asistență de urgență.
- Apelul la linia telefonică pentru ajutor specializat oferit victimelor violenței domestice să fie accesibil și în limba minorităților naționale, cheltuielile cu acest serviciu fiind acoperite din fonduri bugetare.

IX. Fonduri europene

Domeniile aferente activității Ministerului Muncii și Protecției Sociale beneficiază de fonduri europene prin intermediul Fondului Social European Plus, Fondului European pentru Dezvoltare Regională și Mecanismului de Redresare și Reziliență. Ministerul Muncii și Protecției Sociale se va implica, prin structurile de specialitate, în procesele de elaborare a documentelor programatice, precum Acordul de Parteneriat și viitoarele programe operaționale, în implementarea măsurilor din cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență și îndeplinirea condițiilor favorizante privind asigurarea cadrului de politică strategic în domeniul egalității de gen, incluziunii sociale și reducerii sărăciei.

Politica de coeziune și programele operaționale

Având în vedere domeniul de competență referitor la coordonarea aplicării strategiei și politicilor naționale în domeniile muncii, familiei, egalității de șanse și protecției sociale, Ministerul Muncii și Protecției Sociale se va implica, ca partener al Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, în procesul de negociere cu Comisia Europeană, în vederea aprobării următoarelor programe operaționale, aferente exercițiului financiar 2021-2027:

- Programul Operațional de Incluziune și Demnitate Socială (POIDS) 2021-2027, cu o valoare de aproximativ 3,5 miliarde euro, în cadrul căruia se vor propune printre priorități:
  - Dezvoltarea Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității (sprijinirea națională a GAL-urilor prin dezvoltarea de servicii de ocupare și incluziune socială, sprijinirea accesului copiilor săraci din mediul rural la tabere de creație și sport, acordarea de suport pentru copiii din mediul rural ai căror părinți sunt plecați pentru muncă în afara țării, infrastructură socială pentru persoane vulnerabile);
  - Protejarea dreptului la demnitate socială – construirea de locuințe protejate;

- Sprijinirea comunităților rurale fără acces sau cu acces redus la servicii sociale (servicii comunitare integrate în 2000 de comunități rurale: îngrijitori pentru persoane vârstnice, asistenți sociali, asistenți medicali, mediatori școlari, dezvoltarea și dotarea centrelor comunitare integrate);

- Sprijinirea formării profesionale continue a asistenților sociali din comunitățile rurale;

- Reducerea disparităților dintre copiii în risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii (centre pentru copii și adolescenți cu tulburări de comportament; incluziunea socială prin cultură a copiilor din comunități marginalizate; servicii de prevenire a separării copiilor de familie; sprijin pentru familiile monoparentale pentru îmbunătățirea angajabilității și autonomiei părintelui singur);

- Dezvoltarea serviciilor de îngrijire la domiciliu pentru vârstnici cu venituri foarte mici; dezvoltarea comunităților de seniori pentru integrare socială și îmbătrânire activă;

- Sprijin pentru persoanele cu dizabilități (echipe de asistență juridică pentru persoane cu capacitate restrânsă de exercițiu; reabilitarea copiilor cu dizabilități – terapii psihologice; asigurarea tehnologiilor asistive – aparate de mobilitate; softuri de citire pentru nevăzători; echipe mobile pentru asistarea/terapia la domiciliu a persoanelor cu dizabilități);

- Servicii sociale și suport acordate altor grupuri vulnerabile (migranți, victime ale violenței domestice, victime ale traficului de persoane, persoane dependente de droguri și alcool, persoane eliberate din penitenciare, persoane fără adăpost).

• Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO) 2021-2027, cu o valoare de **aproximativ 3,7 miliarde euro**, în cadrul căruia se vor propune printre priorități:

- Furnizarea de măsuri de identificare, înregistrare, pregătire și incluziune pe piața forței de muncă a tinerilor NEETS;

- Pachete de măsuri active personalizate pentru categorii dezavantajate pe piața muncii (formare, ucenicii, stagii, mobilitate, subvenții);

- Stimularea angajatorilor pentru utilizarea unor forme de muncă noi sau flexibile;

- Măsuri de sprijin pentru formarea angajaților și păstrarea locurilor de muncă în activitățile / sectoarele economice afectate de probleme sistemice;

- Sprijinirea înființării de întreprinderi sociale;

- Atragere / sprijin lucrători defavorizați în întreprinderi sociale de inserție;

- Îmbunătățirea instrumentelor, proceselor, mecanismului de monitorizare a pieții muncii / anticiparea competențelor (urmărirea absolvenților / forței de muncă / adaptarea programelor de formare - măsuri active);

- „Competențe digitale pentru piața muncii".

De asemenea, Ministerul Muncii și Protecției Sociale vizează, în parteneriat cu Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, implicarea în sistemul de management și control la nivelul fondurilor europene din domeniile ocupare, formare profesională, incluziune și protecție socială,

cât şi reglementarea unui sistem ce implică aprobarea în comun, prin memorandum, de către cele două ministere a criteriilor de finanţare şi a categoriilor de beneficiari eligibili, precum şi a oricărei modificări viitoare de program, în cazul celor două programe antemenţionate.

Planul Naţional de Redresare şi Reziliență

TRANSFORMARE DIGITALĂ

Creşterea competentelor digitale pentru exercitarea funcţiei publice şi educaţie digitală pe parcursul vieţii pentru cetăţeni

- Intrarea în vigoare a ordinului ministerial al ministrului muncii şi al preşedintelui Institutului Naţional de Statistică pentru definirea noilor ocupaţii digitale în Clasificarea Ocupaţiilor din România(COR)

REFORME FISCALE ŞI REFORMA PENSIILOR

Reforma sistemului public de pensii

- Înfiinţarea, prin Ordin de Ministru, a unui comitet de monitorizare însărcinat cu revizuirea, cu sprijinul furnizorului de asistenţă tehnică, a sistemului de pensii şi a intervenţiilor politicilor din sistemul de pensii
- Intrarea în vigoare a modificarilor aduse cadrului legislativ necesare pentru a asigura sustenabilitatea pilonului II de pensii
- Intrarea în vigoare a noii legi privind sistemul de pensii, care înlocuieşte prevederile Legii nr. 127/2019
- Intrarea în vigoare a cadrului legislativ pentru reducerea cheltuielilor cu pensiile speciale

REFORME SOCIALE

Crearea unui nou cadru legal pentru prevenirea separării copiilor de familiile lor

- Intrarea în vigoare a legislaţiei necesare pentru prevenţia separării copiilor de familie şi sprijin pentru familiile vulnerabile

Reforma sistemului de protecţie a persoanelor adulte cu dizabilităţi

- Intrarea în vigoare a modificărilor actului legislativ pentru aprobarea Ghidului pentru Accelerarea Procesului de Dezinstituţionalizare.
- Intrarea în vigoare a legislaţiei pentru aprobarea şi sprijinirea implementării strategiei naţionale pentru prevenirea instituţionalizării

Implementarea Venitului Minim de Incluziune (VMI)

- Intrarea în vigoare a legislaţiei şi aprobarea normelor de implementare pentru aplicarea VMI

Introducerea tichetelor de muncă şi formalizarea muncii în domeniul lucrătorilor casnici

- Intrarea în vigoare a legislaţiei pentru adoptarea normelor de implementare a utilizării tichetelor de muncă

Asigurarea cadrului legal pentru stabilirea salariului minim

- Intrarea în vigoarea a legislației care reglementează noul sistem de stabilire a salariului minim

Îmbunătățirea legislației privind economia social

- Intrarea în vigoarea a modificării Legii nr. 219/2015 privind economia socială și a normelor de implementare

Reforma serviciilor de îngrijire de lungă durată pentru persoanele vârstnice

Intrarea în vigoare a legislației pentru aprobarea și implementarea Strategiei Naționale de Îngrijire de Lungă Durată

BUNA GUVERNANȚĂ

Dezvoltarea unui sistem echitabil de salarizare unitară în sectorul public

- Intrarea în vigoare a noului cadru legal privind remunerarea funcționarilor publici (Legea privind plata unitară)

Obiective și repere conform Anexei nr. 1.11

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Viziunea pe termen mediu

Educația reprezintă șansa pe care fiecare stat și-o acordă pentru viitor. Fără educație o țară nu poate garanta nici sănătatea, nici securitatea și nici prosperitatea. România Educată este indispensabilă unei Românii puternice și prospere. România trebuie să fie țara în care fiecare cetățean își găsește șansa de a-și îndeplini potențialul, plecând de la accesul echitabil la o educație de calitate. Însă, pentru ca educația să reprezinte fundația solidă pentru o societate democratică și modernă, trebuie să existe o viziune coerentă, care să reunească soluțiile la provocările actuale, cronice și generate de criza pandemică, precum și strategia pentru adaptarea la viitor. Baza de plecare pentru construcția în educație pentru perioada 2021 - 2024 este operaționalizarea și implementarea proiectului România Educată, acest deziderat fiind inclus în Strategia Națională de Apărare a Țării, adoptată de Parlamentul României și asumat de Guvernul României prin Memorandumul din data de 13.07.2021.

Sistemul de educație va fi reformat pe un set asumat de valori:

• ECHITATEA – reducerea decalajelor din sistem și asigurarea șansei la o educație de calitate pentru copiii și pentru tinerii din toate mediile;
• EXCELENȚA – susținerea și motivarea excelenței în cadrul procesului educațional;
• INTEGRITATEA – asigurarea de repere valorice și promovarea eticii în educație, dar și în viața de după absolvire;
• STAREA DE BINE – dezvoltarea holistică a triunghiului minte-corp-suflet, cu ajutorul consilierii și al măsurilor de sprijin;
• PROFESIONALISMUL – menținerea de standarde ridicate în formarea cadrelor didactice și, implicit, în educația oferită elevilor și studenților;
• RESPECTUL – însușirea respectului pentru alte persoane, instituții, mediu și societate, ca parte a formării;
• FLEXIBILITATEA – asigurarea unui parcurs educațional individualizat pentru fiecare elev;
• DIVERSITATEA – garantarea respectului pentru diversitate și a unui mediu tolerant în procesul educațional;
• TRANSPARENȚA – utilizarea de mecanisme transparente de evaluare și menținerea unei comunicări deschise și oneste în procesul educațional;
• COLABORAREA – dezvoltarea parteneriatului școală-societate și menținerea unui climat constructiv în interiorul sistemului de educație.

Probleme structurale ale educației din România

Educația din România se confruntă cu o serie de probleme structurale, care afectează societatea și economia României. Cele mai importante probleme structurale includ aspecte de echitate, abandon școlar, accesul redus și rata mult prea mare de analfabetism funcțional. Principalii indicatori care confirmă accesul redus la educație sunt:

1. România are una dintre cele mai mici rate de acces la educația timpurie pentru copiii de 0 - 3 ani din Uniunea Europeană (media UE - 35,2%).
2. Rata de participare a adulților la programe de formare este cea mai mică din Uniunea Europeană, situată la doar 1,3% în 2019.
3. Rata de părăsire timpurie a școlii este a treia ca nivel din Uniunea Europeană, peste obiectivul național asumat în Strategia Europa 2020.
4. Ponderea tinerilor de 30 - 34 de ani cu o diplomă universitară este cea mai mică din UE. Practic, România pierde zeci de mii de copii și tineri "pe drum", oferindu-le calificări insuficiente/nerelevante pentru piața muncii.

5. Lipsa de calitate şi prestigiu a educaţiei profesionale şi tehnice, precum şi insuficienta integrare a acesteia cu piaţa muncii.
6. Nevoia unor măsuri integrate în procesul educaţional, prin colaborarea Ministerului Educaţiei cu Ministerul Cercetării, Inovării şi Digitalizării, Ministerul Investiţiilor şi Proiectelor Europene, Ministerul Finanţelor, Ministerul Sănătăţii, Ministerul Muncii, Ministerul Apărării Naţionale, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Dezvoltării, precum şi cu autorităţile locale.
Însă, problema accesului este dublată de calitatea necorespunzătoare a actului educaţional din multe unităţi de învăţământ. Conform testelor PISA, nivelul de competenţă la citit, matematică şi ştiinţe plasează elevii de 15 ani din România pe ultimele locuri din Uniunea Europeană. Dintre aceştia, 44% sunt definiţi ca analfabeţi funcţional, afectând participarea viitoare a acestora la viaţa civică şi economică. O problemă specială o reprezintă învăţământul în limbile minorităţilor naţionale care sunt dezavantajate din cauza lipsei resurselor educaţionale, inclusiv a celor digitale şi a constrângerilor normative a efectivelor de elevi de la clasă. De asemenea, discrepanţa mare a rezultatelor obţinute de elevi la examenele naţionale indică o problemă de inechitate structurală. O altă problemă importantă este şi faptul că din perspectiva ponderii studenţilor la mia de locuitori, România ocupă ultimul loc din Uniunea Europeană.
Cercetarea din România a suferit de pe urma subfinanţării cronice. Cu cea mai mică pondere a PIB alocată cercetării din UE nu este deloc surprinzător că România a ajuns să fie calificată de către Comisia Europeană drept inovator modest.
Toate aceste probleme sunt agravate de calitatea precară a infrastructurii. De la numărul insuficient al creşelor şi grădiniţelor la numărul mare al clădirilor şcolare fără apă curentă sau autorizare ISU, copiii şi profesorii din România nu beneficiază de condiţii adecvate de desfăşurare a procesului educaţional.
Existenţa acestor probleme structurale limitează capacitatea României, în ansamblu, de a construi o societate dezvoltată în contextul unei economii globale competitive şi bazate pe tehnologie. Totodată, riscul ridicat de perpetuare a sărăciei şi de limitare a mobilităţii sociale este agravat de campanii de dezinformare şi de ştiri false.
Provocările şi oportunităţile crizei sanitare
Pandemia generată de virusul SARS-CoV-2 a forţat trecerea educaţiei în mediul online şi a adus în prim-plan nevoia de a accelera o serie de reforme structurale - digitalizarea, personalizarea educaţiei, debirocratizarea, structurarea şi adecvarea curriculumului, concentrarea pe competenţe-cheie şi adaptarea la cerinţele actuale ale unei societăţi aflate în transformare accelerată. De asemenea, pandemia a făcut şi mai vizibile clivajele între diversele medii sociale. Se evidenţiază nevoia de recuperare, atât în termeni de competenţe, cât şi socio-emoţional. O atenţie deosebită se va acorda măsurilor remediale şi continuării investiţiilor în dezvoltarea infrastructurii digitale, a competenţelor digitale în rândul elevilor şi cadrelor didactice, precum şi asigurarea unei educaţii pentru sănătate care să promoveze prevenţia şi să combată dezinformarea
Pierderile generate de învăţarea online sunt uriaşe şi greu de recuperat, sistemul de învăţământ nefiind pregătit pentru a susţine şcoala online, astfel încât elevii să dobândească cel puţin acelaşi nivel de competenţe pe care le oferă procesul de educaţie desfăşurat cu prezenţă fizică.
Guvernul României va pune un accent deosebit pe pregătirea sistemului de învăţământ pe următoarele cinci paliere:
1. Conectivitate generalizată.
2. Echipamente electronice pentru toţi beneficiarii sistemului de educaţie, adecvate nivelului de învăţământ.
3. Conţinut digital pentru toate disciplinele şi toate nivelurile.
4. Formare a tuturor cadrelor didactice pentru pedagogie digitală.
5. Platforme de evaluare dedicate şi securizate.

I. Deziderate din perspectiva Proiectului România Educată

I.1. Educaţie de calitate pentru toţi

Sistemul de educaţie este unul echitabil şi de calitate pentru fiecare elev şi student, începând cu educaţia timpurie şi continuând cu învăţarea pe tot parcursul vieţii. Fiecare elev şi student contează (indiferent de vârstă, de mediul socio-economic, de nevoile speciale, de religie, de etnie etc.), iar formarea fiecăruia este esenţială pentru viitorul României. Statul oferă programe naţionale de sprijin pentru elevii şi pentru studenţii din medii dezavantajate, iar şcolile care deservesc preponderent comunităţi sărace au acces la resurse suplimentare, inclusiv pentru angajarea de personal de sprijin şi pentru activităţi de implicare a comunităţii în viaţa şcolii. Sunt reduse la minimum pierderile din sistem (abandon şcolar, părăsire timpurie a şcolii, absenteism). În acest scop, se identifică din timp situaţiile de risc şi sunt identificate instrumente flexibile pentru corectarea acestora.

De asemenea, se asigură o infrastructură adecvată şi suficientă, care să respecte cel puţin un set minimal de standarde. Se adoptă un curriculum gândit în succesiune logică de la nivelul antepreşcolar până la cel universitar, coerent şi adecvat profilului divers al copiilor şi specificului etapelor de dezvoltare a acestora, pentru întreg sistemul de educaţie. Este esenţială asigurarea personalului didactic format, astfel încât să poată aplica acest curriculum în diferite comunităţi şi situaţii, pentru a răspunde adecvat unei mari diversităţi de elevi/studenţi, cu profiluri, cu nevoi şi cu aspiraţii proprii.

Se urmăreşte atingerea unui nivel minim de alfabetizare funcţională şi digitală. Totodată, se va pune accent pe autonomie în învăţare, pe identificarea şi gestionarea emoţiilor, pe comunicare pentru a dezvolta relaţii armonioase în familie şi societate, toleranţa şi acceptarea diversităţii culturale şi etnice. Se va încuraja creativitatea încă din faza educaţiei timpurii şi, ulterior, susţinerea unor demersuri inovative şi antreprenoriale. Beneficiarul educaţiei dobândeşte un set de competenţe diverse, pe care încearcă să le dezvolte permanent, începând cu educaţia timpurie şi continuând pe tot parcursul vieţii sale.

I.2. Educaţie individualizată - diversitate

Educaţia este individualizată, centrată pe nevoile şi pe aspiraţiile celui care învaţă şi pe specificul fiecărei comunităţi de învăţare.

Sistemul de educaţie va asigura condiţiile şi va stimula elevii şi studenţii să-şi dezvolte propriul potenţial, ajutându-i să exceleze în domeniile spre care au înclinaţie, coroborat cu domeniile aflate în aria lor de interes. Consilierea şi orientarea şcolară, serviciile de sprijin educational şi social capătă o importanţă accentuată în formarea, evaluarea şi definirea parcursului şcolar/universitar. Infrastructura educaţională trebuie să fie adecvată, oferind fiecărui elev/student şansa maximizării propriului potenţial. Pentru atingerea acestui deziderat, clasele/grupele vor fi dimensionate astfel încât profesorii să poată acorda atenţia necesară fiecărui elev/student. Sunt stabilite mecanisme active şi funcţionale pentru înţelegerea anticipativă a nevoii de forţă de muncă, de competenţele şi de abilităţile cerute de dinamica tehnologică şi socială şi, implicit, a nevoii de formare iniţială şi de formare continuă.

Elevii şi studenţii vor beneficia de posibilitatea evaluării cunoştinţelor dobândite în afara sistemului educaţional formal. Evaluarea învăţării efective este centrată pe o logică a dezvoltării *de facto* a abilităţilor şi competenţelor şi nu pe una a duratei participării formale.

Se va susţine continuarea şi dezvoltarea programului şcolilor pilot, program ce presupune şi o adaptabilitate crescută la nevoile specifice învăţământului preuniversitar cu scopul de a pune în aplicare intervenţii educaţionale inovative, proiecte de cercetare educaţională, noi modele curriculare şi de carieră didactică, în vederea evaluării şi determinării potenţialului de valorificare extinsă şi de fundamentare a politicilor educaţionale la nivel naţional, inclusiv din perspectiva pregătirii tinerilor pentru o bună integrare în societate.

Tinerii vor beneficia de posibilitatea de a alege o parte a disciplinelor, activităţilor

extracurriculare şi a altor forme de educaţie complementare utile. În urma consilierii, aceştia au posibilitatea de a opta pentru trasee vocaţionale, profesionale sau teoretice, în funcţie de domeniul spre care au înclinaţie, fără a suferi de pe urma unor bariere neacademice în accesul către un ciclu superior de educaţie sau către un alt traseu. Vor fi consiliaţi cu privire la alegerea parcursului educaţional în raport cu dorinţele şi capacitatea de dezvoltare profesională şi personală, în funcţie de beneficiile şi costurile fiecărei opţiuni. Astfel, rutele educaţionale vor fi flexibile şi vor asigura maximizarea potenţialului individual.
Vor fi stabilite mecanisme active şi funcţionale pentru înţelegerea anticipativă a nevoii de forţă de muncă ca structură, competenţe şi abilităţi cerute de dinamica tehnologică şi socială şi, implicit, a nevoii de formare iniţială şi formare continuă.
Învăţământul în limbile minorităţilor naţionale va beneficia, fără discriminare, de resurse educaţionale (manuale şcolare, inclusiv digitale), umane (personal didactic, didactic auxiliar şi nedidactic), instituţionale (unităţi de învăţământ cu personalitate juridică, instituţii de perfecţionare pedagogică, instituţii auxiliare şi conexe sistemului de învăţământ) şi financiare necesare pentru menţinerea, dezvoltarea unui sistem de învăţământ propriu.

I.3. Autonomie şi gândire critică

Sistemul românesc de educaţie formează tineri alfabetizaţi funcţional, tineri creativi, cu o gândire critică dezvoltată, capabili să coreleze informaţiile teoretice cu experienţele practice. Copiii şi tinerii înţeleg rostul şcolii în formarea lor, valorizează lectura şi au capacitatea de a înţelege şi de a aplica ceea ce citesc.
Toţi elevii au capacitatea de a înţelege un text complex, inclusiv cu caracter juridic sau economic, în momentul finalizării educaţiei secundare. Absolvenţii acestui nivel de studiu au capacitatea de a căuta şi de a selecta informaţiile de care au nevoie, în mod autonom, cu ajutorul Tehnologiei Informaticii şi a Comunicării (TIC). Au capacitatea de a utiliza informaţiile în siguranţă, precum şi de a se orienta în privinţa dezvoltării şi educaţiei lor ulterioare, optând pentru programe de formare necesare în cariera dorită.
Cel care învaţă depăşeşte un nivel minim de alfabetizare funcţională şi digitală. Este autonom în învăţare, are capacitatea de a-şi autoregla învăţarea şi îşi poate identifica şi gestiona singur emoţiile, fiind capabil să comunice, astfel încât să aibă relaţii armonioase, în familie şi în societate. Întreg procesul de educaţie încurajează reflecţia şi învăţarea ca valori practicate de-a lungul întregii vieţi, atât de către elevi/studenţi, cât şi de către profesori.
În contextul declinului demografic, concomitent cu îmbătrânirea populaţiei, trebuie să motivăm şi să ajutăm fiecare copil în demersul de a-şi maximiza potenţialul. Investiţia în educaţia timpurie este esenţială pentru dezvoltarea armonioasă a personalităţii fiecărui om, pentru succesul său educaţional, împlinirea şi integrarea sa socială. Ea devine cu atât mai importantă pentru copiii care provin din medii dezavantajate. Oportunităţile de înscriere a copiilor într-o formă de educaţie timpurie, atât pentru nivelul antepreşcolar, cât şi cel preşcolar, sunt esenţiale în dezvoltarea sustenabilă pe termen lung a comunităţilor.
În acelaşi timp, copiii şi tinerii trebuie sprijiniţi pentru a putea finaliza învăţământul secundar superior, pentru a urma un traseu de învăţământ terţiar sau pentru a obţine o calificare pentru integrarea lor pe piaţa muncii şi în societate. O abordare incluzivă, de calitate, a întregului parcurs educaţional este esenţială şi poate fi facilitată de eliminarea barierelor de acces şi participare pentru copiii din categorii dezavantajate. Pentru a reduce părăsirea timpurie a şcolii este nevoie de măsuri care să permită identificarea, din timp, a situaţiilor de risc, dar şi de instrumente flexibile pentru corectarea acestora. Se va adopta un curriculum gândit în succesiune logică de la nivelul educaţiei timpurii până la cel universitar, coerent şi adecvat profilului divers al copiilor şi specificului etapelor de dezvoltare a acestora, pentru întreg sistemul de educaţie. Este esenţială formarea personalului didactic astfel încât să poată aplica acest curriculum în diferite comunităţi şi situaţii, pentru a răspunde adecvat unei mari diversităţi de elevi/studenţi, cu profiluri, nevoi şi

aspirații proprii. Totodată se va asigura cadrul de finanțare necesar acoperirii acestor deziderate enumerate, atât din bugetul național, cât și din fondurile europene, respectiv din PNRR.

I.4. Responsabilitatea și integritatea sunt valori-cheie asumate și exersate

Sistemul de educație formează cetățeni responsabili față de societate și față de mediul înconjurător. Responsabilitatea și integritatea sunt valori care se cultivă și respectă pe tot parcursul educațional. Cultura integrității se transmite atât prin comportamente și prin norme instituționale, cât și prin repere curriculare. Elevii înțeleg importanța unor valori precum responsabilitatea, corectitudinea, transparența, atât prin forța modelelor pedagogice primite prin intermediul cadrelor didactice, cât și prin prisma informațiilor pe care le înțeleg și le aplică la școală. Școala formează nu doar tineri care stăpânesc și aplică informațiile primite, ci și caractere umane, care își exersează în permanență integritatea, toleranța, respectul față de celălalt, față de mediu și față de societate. Sistemul de educație trebuie să formeze cetățeni activi, adaptați condițiilor economice și sociale, cu o cultură civică și democratică solidă, bazată pe valori europene.

I.5. Modelul profesorului în formarea elevului este cel mai puternic instrument pedagogic

Profesorii sunt mentori și facilitatori, veritabili profesioniști în educație. Societatea recunoaște rolul și importanța profesorilor pentru formarea viitorilor cetățeni. Societatea recunoaște rolul și importanța profesorilor pentru formarea viitorilor cetățeni. Formarea inițială a cadrelor didactice include etape de mentorat, o perioadă de practică de minimum șase luni și un proces riguros de selecție. În predarea la clasă, cadrele didactice vor beneficia de contribuția unor specialiști (profesori consilieri, psihologi, profesori de sprijin, logopezi etc.) și au acces la programe de formare continuă de calitate, adecvate nevoilor comunității educaționale. Acestea le permit să fie la curent cu ultimele schimbări din practica pedagogică și să îndeplinească multiplele roluri care le revin, în școală și comunitate.

Sub presiunea generată de pandemia COVID-19, cât și sub presiunea continuă și din ce în ce mai rapidă a tehnologiei, pregătirea cadrelor didactice devine din ce în ce mai complexă. Competențele transversale au devenit din ce în ce mai căutate de către angajatori, în contextual schimbării tehnologice accelerate. Competențele digitale devin o necesitate pentru întreg personalul didactic. Pentru asigurarea integrală cu resursă umană calificată, dubla specializare a cadrelor didactice devine o prioritate.

Pe termen mediu, este necesar un sistem integrat de management al carierei didactice. Într-un astfel de sistem, toate cadrele didactice vor beneficia de sprijin, iar cele cu performanțe deosebite beneficiază de recunoaștere.

I.6. Pentru educație, se alocă resurse suficiente, în mod transparent, echitabil și eficient

Finanțarea educației se va face în raport cu viziunea și strategia asumate, precum și cu performanțele înregistrate și nevoile existente, ținând cont de descentralizarea sistemului educațional și capacitatea autorităților publice locale de a susține educația fără a afecta calitatea acesteia.

Se propune schimbarea paradigmei sistemului de finanțare a învățământului preuniversitar, printr-o combinare adecvată a sistemului de finanțare per elev cu sistemul de finanțare per formațiune de studiu, în vederea reducerii eficiente a inechităților existente. Se va asigura finanțare pentru resurse de învățare și pentru infrastructură educațională, conform standardelor naționale, inclusiv pentru extinderea cu prioritate a infrastructurii către acele zone în care cea existentă este insuficientă sau neadecvată. Finanțarea asigură resursele de învățare și infrastructură adecvate pentru elevii/studenții cu diverse forme de dizabilitate sau cu cerințe educaționale speciale. Având în vedere specificul învățământului în limbile minorităților naționale, dispersia geografică mare, precum și accesabilitatea redusă, se va asigura o valoare diferențiată semnificativ a costului standard per elev. Finanțarea este corelată cu obiectivele formulate la nivel național. Sistemul de finanțare cuprinde mecanisme de compensare care,

indiferent de algoritmul de finanţare folosit, garantează alocarea de resurse suficiente pentru a acoperi nevoile locale. Se va susţine alocarea de resurse suplimentare pentru şcolile care deservesc preponderent comunităţi minoritare sau sărace, inclusiv pentru angajarea de personal suport şi activităţi de implicare a comunităţii în viaţa şcolii, prin programe europene si bugetul naţional; pentru unităţile de învăţământ din zone vulnerabile, finanţarea de bază trebuie facută adaptat, pe baza unui cost standard actual, cu menţinerea finanţării suplimentare pentru învăţământul în limbile minorităţilor naţionale. Reglementarea posibilităţii de organizare a unităţilor de învăţământ în limbile minorităţilor naţionale, cu personalitate juridică proprie cu structuri în mai multe unităţi administrativ teritoriale. Pentru aceste unităţi şcolare se va oferi un coeficient mărit al costului standard per elev având în vedere aria de acoperire geografică mărită.

I.7. Şcoli sigure şi sănătoase

Siguranţa individuală în şcoli sau în universităţi este o cerinţă de bază pentru un sistem de învăţământ modern. Se vor aloca, prioritar, fonduri pentru infrastructura educaţională, conform standardelor naţionale de igienă, siguranţă la incendiu, reducere a riscului seismic etc. Extinderea infrastructurii se va face cu prioritate către acele zone în care cea existentă este insuficientă, neadecvată sau nesigură. Infrastructura educaţională va fi adecvată, spaţiile educaţionale sunt dimensionate şi dotate, astfel încât profesorii să poată acorda atenţia necesară fiecărui elev sau student, oferindu-i contexte semnificative şi motivante de învăţare, oportunităţi de învăţare experienţială şi lucru în echipă.

Sistemul educaţional va deţine infrastructura şi dotările necesare, precum şi parteneriate cu mediul privat, proiecte de accesare a fondurilor europene, utilizând toate pârghiile de finanţare disponibile pentru o investiţie trainică.

I.8. Sistemul de educaţie românesc este atractiv şi valorifică oportunităţile de colaborare internaţională

Programele de mobilitate sunt o componentă esenţială pentru toate nivelurile de învăţământ, atât pentru elevi şi pentru studenţi, cât şi pentru profesori, cercetători şi personalul administrativ. Se creează fluxuri de mobilitate echilibrate, atât din perspectiva celor care studiază în afara graniţelor (outgoing), cât şi pentru reprezentanţii comunităţilor academice şi şcolare proveniţi din alte ţări (incoming).

Parteneriatele interinstituţionale internaţionale permit organizarea de programe în cotutelă, cu precădere în cadrul Universităţilor Europene. În învăţământul superior, este stimulată organizarea programelor de masterat atât în limba română, cât şi în limbi de circulaţie internaţională. Dezvoltarea curriculară se bazează pe evoluţiile ştiinţifice, diversitatea culturală, tendinţele din mediul international şi cerinţele mediului socio-economic naţional.

Colaborările internaţionale, accesarea fondurilor europene şi organizarea în clustere care cuprind universităţi, institute de cercetare şi companii private sunt utilizate ca oportunităţi de generare a inovării şi a progresului ştiinţific. În acest context, se va acorda o atenţie deosebită şi măririi fondurilor pentru proiecte şcolare şi comunitare menite să promoveze interculturalitatea şi diversitatea etnică, ca resurse şi valori ale societăţii româneşti.

I.9. Managementul educaţional este unul profesionist şi bazat pe responsabilitate

Funcţionarea performantă a unui sistem modern de învăţământ este susţinută printr-un management profesionalizat, capabil să implementeze, să monitorizeze şi să ofere feedback politicilor publice din educaţie în toate unităţile de învăţământ. Implicarea părinţilor, a asociaţiilor de elevi şi studenţi, a partenerilor sociali şi a sectorului privat în decizii poate contribui la profesionalizarea managementului educaţional şi promovarea unei guvernanţe orientate spre integritate, calitate şi echitate. Se va susţine organizarea de programe de formare iniţială şi continuă pentru managerii din educaţie, programe de sprijin în derularea activităţii şi selectarea managementului prin concursuri corecte şi periodic organizate.

Se va finaliza concursul pentru ocuparea funcţiilor vacante de conducere din unităţile de învăţământ, organizat exclusiv pe baza criteriilor de competenţă si se va avea în vedere organizarea unor sesiuni de concurs pentru ocuparea tuturor funcţiilor de conducere, de îndrumare şi control din sistemul de învăţământ preuniversitar.
Profesionalizarea managementului şcolar este o prioritate a sistemului care determină într-o bună măsură calitatea actului educaţional, mai ales din perspectiva descentralizării reale a învăţământului. Managerul sau directorul şcolii trebuie să deţină un set complex de competenţe în management organizaţional, recrutarea, selecţia şi managementul resurselor umane, managementul timpului, managementul resurselor financiare şi logistice, comunicare organizaţională şi relaţională, managementul conflictelor şi nu numai.
Profesionalizarea managementului şcolar şi depolitizarea şcolii sunt două elemente centrale care vor asigura autonomia performantă a unităţii de învăţământ.

I.10. Colaborare şi stabilitate pentru un sistem de educaţie rezilient
Reziliența va fi asigurată la nivelul întregului sistem educaţional, cât şi la nivel individual (părinţi, elevi, profesori etc.). Pe ambele niveluri, reziliența va urmări capacitatea de adaptare la contexte de criză sau de incertitudine.
Direcţiile prioritare de acţiune vor fi stabilitatea cadrului normativ şi predictibilitatea proceselor de reformă, dar şi includerea în documentele strategice şi de planificare a unor măsuri concrete de răspuns rapid şi de adaptare în contexte de criză.
Vor fi, de asemenea, identificate măsuri specifice de sprijin pentru şcolile dezavantajate, astfel încât să fie reduse decalajele dintre şcoli, pentru ca toţi copiii să aibă acces la un învăţământ de calitate. O altă valoare asumată, în acest sens, este colaborarea tuturor părţilor implicate, pentru a crea un cadru care favorizează adaptabilitatea şi reziliența, în care predictibilitatea parcursurilor educaţionale să genereze încrederea societăţii, în ansamblu. Un sistem rezilient este unul predictibil si adaptabil, în care schimbările sunt fundamentate pe date colectate periodic.

II. Obiective strategice în educaţie

Programul de guvernare va continua implementarea Proiectului "România Educată".
Pentru operaţionalizarea acestui proiect, Guvernul va susţine creşteri graduale, până în anul 2024, pentru finanţarea educaţiei, de până la 18% din bugetul naţional (6% din PIB) şi de până la 3% din bugetul naţional (1% din PIB) pentru finanţarea publică a cercetării, complementar cu finanţarea asigurată prin PNRR, sub tutela Proiectului România Educată.
Sunt prioritare următoarele obiective cu rol de reglementare a sistemului:
1. Revizuirea cadrului normativ naţional pentru a oferi coerenţă, predictibilitate şi stabilitate sistemului care să garanteze preluarea drepturilor câştigate şi prezente în legislaţia în vigoare pentru învăţământul în limbile minorităţilor naţionale, cât şi debirocratizarea în vederea uşurării procesului de înfiinţare de unităţi şcolare preuniversitare şi universitare. Reforma carierei didactice. Regândirea şi flexibilizarea formării iniţiale pe baze solide, mai ales prin activităţi practice la clasă, sub îndrumarea unor mentori cu experienţă, dar şi modele de bună practică din ţară şi din străinătate; formarea continuă se va corela cu nevoile de la nivel naţional şi comunitar. Implementarea unor politici meritocratice de salarizare; Schimbarea modului de evoluţie în carieră şi diversificarea profilurilor profesionale, în ideea stimulării abordărilor trans- şi inter-disciplinare;
2. Regândirea şi profesionalizarea guvernanţei sistemului de educaţie în concordanţă cu reforma administraţiei publice;
3. Crearea unui sistem coerent de evaluare a sistemului de educaţie, atât la nivel central, cât şi local, şi corelarea cu sistemul de finanţare; Corelarea sistemului de evaluare la programele de evaluare standardizate internaţional care au scopul de a măsura cât de bine sunt pregătiţi elevii să facă faţă provocărilor vieţii active sau vieţii educaţionale;

4. Digitalizarea procesului educaţional şi interconectarea bazelor de date, atât la nivel de sistem educaţional, cât şi în raport cu alte domenii, pentru a permite abordări integrate: Wi-Fi-Campus pentru toate şcolile şi universităţile de stat din România + Biblioteca Virtuală + îmbunătăţirea competenţelor digitale atât pentru elevi, cât şi pentru profesori;

5. Programe de incluziune socială şi oferirea de şanse egale la educaţie pentru reducerea părăsirii timpurii a şcolii şi a analfabetismului funcţional;

6. Generalizarea etapizată a programului „masă caldă la şcoală" şi "şcoală după şcoală" şi promovarea unei viziuni coerente de integrare a tuturor programelor care au acelaşi obiectiv şi acelaşi grup ţinta;

7. Finanţarea unui program de suport educaţional, prin practica pedagogică a studenţilor de la facultăţile de limbă română în şcolile şi comunităţile minorităţilor naţionale;

8. Finanţarea fondului de carte în limba română pentru elevii care studiază în limbile minorităţilor naţionale (inclusiv carte digitală).

9. Crearea unor rute complete pentru profilurile teoretic, profesional şi vocaţional, care să includă toate nivelurile de calificare. Învăţământul profesional redevine un nod esenţial al legăturii educaţiei cu piaţa muncii, nemaifiind considerat o opţiune negativă a candidaţilor;

10. Profesionalizarea managementului unităţilor şi instituţiilor de învăţământ, astfel încât să se asigure stabilitatea, coerenţa şi competenţa în procesul de conducere a acestora;

11. Regândirea infrastructurii educaţionale şi de cercetare, pe baza tendinţelor demografice, migratorii şi socioeconomice, pentru a reduce decalajele şi a creşte performanţa sistemului de educaţie şi cercetare. Introducerea considerentelor legate de sustenabilitate şi protecţia mediului în abordarea investiţiilor în infrastructura şcolară;

12. Guvernul României va adopta şi implementa o strategie naţională pentru creşterea gradului de cunoaştere a limbii române de către cetăţenii români aparţinând minorităţilor naţionale. Se au în vedere următoarele direcţii de acţiune: aplicarea prevederilor Legii educaţiei naţionale în privinţa predării limbii române pentru elevi care studiază în limbile minorităţilor naţionale, finanţarea unui program de schimburi de elevi, cu scopul de a avea posibilitatea utilizării (mai extinse) a limbii române şi finanţarea unor tabere de limbă română pentru elevii care studiază în limbile minorităţilor naţionale;

13. Promovarea integrităţii şi eticii în sistemul educaţional. Realizarea unui Registru Unic Naţional Integrat al Diplomelor şi Actelor de Studiu (RUNIDAS) prin interconectarea şi completarea bazelor de date din sistemul de învăţământ preuniversitar - Sistemul Informatic Integrat al Învăţământului din România (SIIIR), REI şi, respectiv, din sistemul de învăţământ superior - Registrul matricol unic al universităţilor din România (RMUR) şi ANS, în vederea urmăririi parcursului educaţional al absolvenţilor, precum şi pentru prevenirea fraudelor în domeniul diplomelor/actelor de studii. RUNIDAS va cuprinde toate tezele de licenţă, disertaţiile şi lucrările de doctorat, dar şi diplomele de bacalaureat, licenţă, master şi doctor, eliberate de către unităţile şi instituţiile de învăţământ din România, şi va putea fi interogat în condiţiile respectării prevederilor GDPR şi a legislaţiei privind drepturile de autor. Pentru o susţinere eficientă a e-guvernanţei, RUNIDAS va putea fi conectat cu Registrul de Evidenţă al Salariaţilor din România (REVISAL), precum şi cu Baza de Date a Evidenţei Populaţiei.

III. Obiective specifice în învăţământul preuniversitar - echitate şi calitate

III.1. Educaţia timpurie – acces pentru toţi copiii în creşe şi grădiniţe

a. Finalizarea procesului de preluare din perspectivă conceptuală şi metodologică a creşelor în sistemul naţional de învăţământ, concomitent cu creşterea capacităţii de cuprindere în învăţământul antepreşcolar a copiilor cu vârste între 0 - 3 ani;

b. Asigurarea finanţării per antepreşcolar, conform prevederilor legale;

c. Generalizarea treptată a cuprinderii copiilor de 5, 4 şi 3 ani în învăţământul preşcolar, până în anul 2025;
d. Revizuirea standardelor specifice de asigurare a calităţii educaţiei timpurii, inclusiv cele privind spaţiul educaţional, dotările, activitatea psihopedagogică şi activităţile suport;
e. Dezvoltarea şi actualizarea standardelor de pregătire şi a standardelor ocupaţionale pentru personalul din educaţia timpurie;
f. Actualizarea cadrului normativ privind construcţiile cu scop educaţional, precum şi proiectarea unor modele arhitecturale standard pentru construcţia de creşe şi grădiniţe, în colaborare cu Ordinul Naţional al Arhitecţilor;
g. Acordarea creditului fiscal pentru copiii înscrişi la creşe şi grădiniţe astfel angajatorii vor avea posibilitatea de a acoperi parţial costurile de creşă şi grădiniţă ale angajaţilor în schimbul unor deduceri de impozit.

III.2. Învăţământ primar şi secundar – servicii educaţionale de calitate pentru toţi elevii

a. Creşterea accesului şi participării la educaţie de calitate pentru toţi copiii, indiferent de mediul de rezidenţă;
b. Scăderea ratei de părăsire timpurie a şcolii până la nivelul mediu înregistrat în Uniunea Europeană;
c. Scăderea semnificativă a ratei de analfabetism funcţional la copiii de 15 ani, similară mediei europene, conform rezultatelor obţinute la testele PISA;
d. Dezvoltarea programelor "şcoală după şcoală" în unităţile de învăţământ de stat şi creşterea calităţii serviciilor oferite;
e. Oferirea serviciilor de consiliere şi orientare (inclusiv logopedie) pentru toţi elevii;
f. Revizuirea arhitecturii curriculare prin centrarea conţinuturilor pe profilul celui care învaţă, pe competenţele-cheie şi pe maximizarea potenţialului fiecărui copil;
g. Valorificarea evaluărilor naţionale şi a evaluărilor curente, în vederea realizării intervenţiilor remediale pentru asigurarea progresului şcolar;
h. Standardizarea evaluării la fiecare disciplină şi an de studiu şi digitalizarea evaluărilor şi examenelor naţionale;
i. Introducerea portofoliului educaţional digital pentru actualizarea şi monitorizarea permanentă a parcursului educaţional al fiecărui copil şi identificarea imediată a măsurilor remediale necesare, inclusiv din perspectiva activităţii extraşcolare;
j. Dezvoltarea unui sistem de identificare a ariilor de performanţă ale elevilor (ex. identificarea talentelor în sport, artă, şah, abilităţi practice etc.) şi de sprijinire a celor cu abilităţi şi talente deosebite pentru a atinge excelenţa;
k. Reconfigurarea ciclurilor de învăţământ astfel încât toate traseele educaţionale să permită accesul spre o formă superioară de formare, indiferent de profilul urmat;
l. Realizarea reţelei şcolilor-pilot, în vederea implementării unor formule de administrare/management descentralizate şi a dezvoltării unor programe educaţionale inovative;
m. Certificarea calificărilor din sistemul de învăţământ secundar superior în vederea valorificării lor pe piaţa muncii sau în tranziţia către alte forme de educaţie, inclusiv la filiera teoretică (ex. certificări informatică, limbi străine);
n. Creşterea calităţii învăţământului în mediul rural prin încurajarea procesului de fuziune/realizare a consorţiilor şcolare;
o. Renunţarea treptată la sistemul de predare simultană;
p. Formarea cadrelor didactice în acord cu arhitectura curriculară şi pentru integrarea tehnologiei în procesul educaţional;

q. Creşterea alocării de fonduri pentru proiectele şcolare şi comunitare menite să promoveze interculturalitatea şi diversitatea etnică, ca resurse şi valori ale societăţii româneşti, inclusiv prin includerea istoriei minorităţilor etnice în manualele şi programele de istorie;
r. Centrul Naţional de Politici şi Evaluare în Educaţie va înfiinţa, în structura acestuia, un birou de coordonare ştiinţifică a elaborării şi revizuirii periodice a curriculei, coordonarea evaluării manualelor şcolare şi auxiliarelor didactice, precum şi coordonarea ştiinţifică şi profesională a sistemului de evaluare şi examinare pentru învăţământul în limbile minorităţilor naţionale şi, conform art. 45 alin. (16), va înfiinţa la Miercurea Ciuc un birou de cercetare şi inovare pentru învăţământul cu predare în limbile minorităţilor naţionale;
s. Se va susţine dezvoltarea activităţilor Centrelor de formare continuă în limbile minorităţilor naţionale şi a diversificării programelor de formare a acestora şi se vor asigura manuale şcolare, inclusiv cele digitale la toate disciplinele pentru învăţământul în limbile minorităţilor naţionale, începând cu anul şcolar 2022/2023;
ş. Examenul de evaluare a elevilor de clasa a VIII-a şi, ulterior, a bacalaureatului la limba şi literatura română se va organiza conform programei şcolare speciale în vigoare pentru învăţământul în limbile minorităţilor naţionale;

III.3. Învăţământ profesional şi vocaţional – rute profesionale şi vocaţionale pentru o societate emergent

a. Dezvoltarea rutelor de educaţie profesională în regim dual la nivel secundar şi terţiar;
b. Extinderea programelor de tip dual până la 30% din totalul programelor de educaţie profesională;
c. Revizuirea ofertei educaţionale, a curriculumului şi a programelor pentru ruta tehnologică şi profesională, pentru meserii emergente de pe piaţa muncii;
d. Realizarea unui pachet de sprijin social pentru elevii din medii defavorizate care accesează învăţământul profesional şi dual, din surse europene/guvernamentale;
e. Dezvoltarea centrelor/campusurilor pentru învăţământ dual, corelate cu cerinţele operatorilor economici din zona respectivă;
f. Crearea unui sistem naţional de monitorizare a inserţiei absolvenţilor pe piaţa muncii sau a continuării studiilor la un nivel superior de educaţie, prin interoperabilitatea sistemelor informatice din sectoare diferite de activitate;
g. Scăderea numărului de elevi dintr-o grupă şi creşterea numărului de grupe din clase în învăţământul tehnologic, vocaţional, profesional, artă şi sportiv.

III.4. Cariera didactică – profesionişti în educaţie

a. Regândirea sistemului de formare iniţială, valorificarea liceelor pedagogice în cariera didactică şi extinderea masteratului didactic, respectiv extinderea ofertei de cursuri postuniversitare de conversie profesională;
b. Creşterea gradului de pregătire practică a cadrelor didactice şi diversificarea contextelor de formare;
c. Formarea cadrelor didactice pentru identificarea situaţiilor de risc de abandon şcolar şi utilizarea instrumentelor necesare pentru gestionarea acestora;
d. Formarea cadrelor didactice în vederea integrării elevilor cu CES în învăţământul de masă;
e. Realizarea profilului de competenţe al cadrului didactic pentru fiecare nivel de învăţământ;
f. Dezvoltarea unor mecanisme de monitorizare a impactului programelor de formare asupra calităţii procesului educaţional;
g. Salarizarea atractivă diferenţiată pe criterii de performanţă;

h. Includerea în formarea inițială a cadrelor didactice a unui modul special pentru însușirea competențelor de predare în regim simultan, cu precădere pentru cadrele didactice din educația timpurie și învățământul primar;
i. Sustinerea și extinderea dublei specializări în formarea inițială a cadrelor didactice.

III.5. Managementul unităților de învățământ – profesionalizare

a. Profesionalizarea managementului prin asigurarea accesului la programe de formare la nivel de master și la resurse de calitate pentru directorii unităților de învățământ și pentru aspiranții la cariera managerială;
b. Creșterea autonomiei unităților de învățământ atât în privința resursei umane, curriculumului la decizia elevului/școlii/comunității, cât și a managementului financiar, pe baza unor contracte de management cu indicatori măsurabili;
c. Digitalizarea proceselor de management și administrative la nivelul unităților de învățământ preuniversitar;
d. Construirea unui sistem de Big Data și Inteligență artificială capabil să interpreteze datele, să identifice punctele slabe din sistemul de educație și să realizeze previziuni;
e. Susținerea financiară a autorităților locale pentru rezolvarea integrală a situațiilor unităților de învățământ cu toalete în curte, fără acces la apă și canalizare sau fără internet;
f. Clarificarea atribuțiilor și responsabilităților inspectoratelor școlare, în vederea reducerii birocrației, a limitării suprapunerilor de responsabilități cu alte instituții și a eficientizării activității acestora;
g. Identificarea și reabilitarea școlilor cu risc seismic sau cu vulnerabilități care afectează semnificativ procesul educațional (grad de risc ridicat la incendiu, în domeniul sanitar etc.);
h. Regândirea modului de organizare a concursului pentru managementul școlar, în acord cu descentralizarea și cu reforma administrativă, pentru a fi organizat la nivelul unității de învățământ;
i. Dezvoltarea unor instrumente de guvernanță care să stimuleze participarea activă a partenerilor educaționali (precum reprezentanții elevilor, părinților, sindicatelor și ai mediului privat).

III.6. Infrastructura școlară – siguranță si calitate

a. Construirea de creșe și grădinițe, în acord cu obiectivele privind rata de cuprindere a copiilor cu vârsta 0 - 6 ani;
b. Realizarea unor proiecte cu versiuni moderne de arhitectură care să faciliteze personalizarea educației pentru nevoile elevilor - inclusiv prin utilizarea opțiunilor de digitalizare a resurselor învățării;
c. Dezvoltarea infrastructurii școlare și asigurarea dotărilor necesare pentru realizarea incluziunii copiilor cu CES în învățământul de masă;
d. Elaborarea unui proiect național de reabilitare și extindere a rețelei de școli gimnaziale, școli profesionale și licee;
e. Înființarea și dotarea laboratoarelor didactice;
f. Construcția și dezvoltarea de campusuri școlare, inclusiv pentru învățământ dual;
g. Construirea de internate/cămine;
h. Dezvoltarea unor centre regionale responsabile cu dezvoltarea și asigurarea de resurse pentru infrastructura IT din învățământul preuniversitar;
j. Construirea de terenuri și săli de sport pentru unitățile de învățământ din zona educației timpurii precum și a celor din ciclul primar, gimnazial și liceal pentru a favoriza suplimentarea numărului de ore de educație fizică și sport, având ca obiectiv maximal introducerea în planurile cadru a unei ore de educație fizică, zilnic;

k. Promovarea unui program eficient şi transparent de finanţare a internatelor şcolare, care să acopere în mod real cheltuielile de funcţionare, inclusiv cele de personal;
l. Extinderea infrastructurii având ca obiectiv înfiinţarea de noi clase, cu efective mai mici, acolo unde şcolile au cereri foarte mari, prin eliminarea excepţiilor cu privire la depăşirea numărului maxim de elevi din clasă, pe baza revizuirii/consolidării legislaţiei actuale;
m. Achiziţia de autobuze/microbuze şcolare corect corelată cu specificul şi necesarul unităţilor şcolare.

IV. Învăţământ superior – performanţă, etică şi integritate

IV.1. Reforma universităţilor – performanţă, autonomie şi adaptare la cerinţele mediului socio-economic:

a. Actualizarea modului de finanţare a universităţilor în concordanţă cu obiectivele de dezvoltare naţională, cu misiunea asumată şi cu performanţa asociată obiectivelor strategice. Principiul de bază este că finanţarea trebuie să urmeze performanţa şi interesele strategice ale României;
b. Consolidarea autonomiei financiare a universităţilor, prin îmbunătăţirea/ completarea cadrului legal, în sensul flexibilizării utilizării soldurilor, finanţării de bază si veniturilor proprii, pentru susţinerea activităţilor didactice şi de cercetare, inclusiv pentru cheltuieli de capital, în paralel cu creşterea răspunderii publice a universităţilor faţă de transparenţa decizională şi financiară a acestora;
c. Utilizarea eficientă a resurselor pentru creşterea competitivităţii în plan internaţional, prin încurajarea creării de consorţii universitare performante, de tipul universităţilor metropolitane (modelul francez), care să asigure şi o cooperare intensificată între universităţi şi institute de cercetare;
d. Promovarea unor politici publice care să încurajeze înfiinţarea de către universităţi a programelor de studii interdisciplinare (artificial intelligence, behavioral economics, cognitive sciences) corelate cu cererile de pe piaţa forţei de muncă;
e. Continuarea implementării masteratului didactic, pentru a avea o resursă umană bine pregătită şi adaptată prin aplicarea unor tehnici pedagogice inovative;
f. Abordarea formării iniţiale pentru cariera didactică într-o nouă paradigmă pentru a asigura posibilitatea unor trasee multiple de acces în carieră;
g. Reintroducerea dublelor specializări la nivel de licenţă;
h. Dezvoltarea colegiilor terţiare nonuniversitare, cu precădere în domenii deficitare pe piaţa muncii, anticipând nevoile angajatorilor;
i. Asigurarea cadrului legal pentru dezvoltarea în universităţi de rute diferenţiate de carieră pentru cercetători şi cadre didactice: posturi exclusiv didactice, posturi exclusiv de cercetare şi posturi mixte;
j. Asigurarea cadrului legal pentru finanţarea per student în universităţile acreditate, cu predare în limba minorităţilor naţionale, pentru specializări unice;
k. Stabilirea unui cuantum minim pentru bursele studenţeşti;
l. Consolidarea participării studenţilor în luarea deciziilor;
m. Reorganizarea şi eficientizarea activităţii tuturor organismelor consultative sau instituţiilor aflate în coordonarea/relaţii de colaborare cu ME: CNATDCU, CNFIS, CNSPIS, ANC, ARACIS etc.;
n. Asigurarea unei finanţări suplimentare de la bugetul de stat pentru temele de cercetare doctorală care răspund solicitărilor mediului economico-social;
o. Aplicarea unitară a legislaţiei specifice în vigoare pentru universităţile de stat multiculturale;
p. Asigurarea cadrului legal pentru plata finanţării per capita pentru universităţile acreditate, cu predare în limba minorităţilor naţionale, pentru specializările care nu se află în oferta niciunei instituţii de învăţământ din sistemul public din România, cu predare în limba minorităţii respective.

IV.2. Internaţionalizarea învăţământului superior – creşterea competitivităţii şi compatibilizarea cu universităţile europene

a. Susţinerea universităţilor româneşti membre ale unor Reţele de Universităţi Europene prin alinierea practicilor administrative la cele recomandate la nivel european, pentru a facilita realizarea obiectivelor;
b. Simplificarea procedurilor de admitere şi înmatriculare a studenţilor străini, prin generalizarea pre-admiterii condiţionate şi susţinerea optimizării timpului de obţinere a vizei de studiu;
c. Dezvoltarea dimensiunii internaţionale a învăţământului terţiar şi atingerea unui nivel de participare în programe de mobilităţi pentru minimum 20% dintre studenţii înmatriculaţi în programe de licenţă şi master şi 80% dintre doctoranzi;
d. Dezvoltarea activităţilor suport pentru susţinerea universităţilor româneşti în vederea implementării cadrului legal care reglementează diplomele duble/joint degree. Cele 10 universităţi româneşti deja integrate în Reţele Universităţilor Europene vor putea elibera diplome joint degree, valorificându-şi astfel internaţional expertiza şi potenţialul academic, pentru atingerea obiectivelor asumate în proiectele câştigate prin competiţie europeană;
e. Actualizarea cadrului legal aplicabil calificărilor şi standardelor ocupaţionale, precum şi evaluării calităţii în învăţământul superior. Pentru a avea un învăţământ superior flexibil şi adaptat la nevoile societăţii, în plan intern şi internaţional se vor susţine prioritar învăţământul dual, dubla specializare, procesul de lifelong learning, focalizarea pe learning outcomes.

IV.3 Consolidarea performanţei cercetării universitare – etică şi integritate

a. Dezvoltarea cercetării în universităţi prin finanţarea acestora în regim competitiv, cu scopul de a dezvolta resursele umane specializate în cercetare, infrastructurile de cercetare, precum şi mecanisme de monitorizare şi evaluare a calităţii şi relevanţei activităţilor de Cercetare-Dezvoltare-Inovare (CDI);
b. Continuarea şi creşterea finanţării cercetării ştiinţifice din universităţi în cadrul finanţării de bază. În acest fel se va susţine dezvoltarea activităţilor CDI în universităţile publice, crescând performanţa şi vizibilitatea cercetării româneşti în plan internaţional;
c. Finalizarea evaluării şi reforma şcolilor doctorale, inclusiv prin evaluarea calităţii procesului educaţional din cadrul acestui parcurs academic, pentru creşterea performanţei şcolilor doctorale, în condiţii de transparenţă, etică şi integritate academică;
d. Elaborarea şi asumarea unei strategii proprii de etică şi integritate la nivelul fiecărei instituţii organizatoare de studii universitare de doctorat.

Planul Naţional de Redresare şi Reziliență

EDUCAŢIE

Elaborarea şi adoptarea pachetului legislativ pentru implementarea proiectului "România Educată"

- Aprobarea pachetului legislativ care va asigura implementarea Proiectului "România Educată"

Sistem de educaţie timpurie unitar, incluziv şi de calitate

- Intrarea în vigoare a Ordinului ministerial (OM) pentru adoptarea Programului-cadru intersectorial pentru dezvoltarea serviciilor de educație timpurie unitară, incluzivă și de calitate
- Rata de participare a copiilor de la 0 la 3 ani la serviciile de educație timpurie
- Rata de participare a copiilor de 3-6 ani la serviciile de educație

Reforma sistemului de învățământ obligatoriu pentru a preveni și a reduce abandonul școlar

- Intrarea în vigoare a Hotărârii Guvernului de stabilire a cadrului legislativ pentru implementarea Programului național de reducere a abandonului școlar timpuriu
- Intrarea în vigoare a Ordinului ministerial pentru utilizarea instrumentului MATE la nivel național

Constituirea unei rute profesionale complete pentru învățământul superior cu profil etnic

- Intrarea în vigoare a Hotărârii Guvernului de aprobare a Metodologiei de organizare a rutei complete de învățamânt dual și a noilor calificări rezultate din ruta completă de invatamânt dual
- Ponderea elevilor înscriși pe traseul profesional, în raport cu numărul total de elevi înscriși în învățământul secundar

Adoptarea cadrului legislativ pentru digitalizarea educației

- Intrarea în vigoare a Ordinului ministerial (MO) pentru asigurarea standardelor pentru dotarea școlilor cu echipamente tehnologice și resurse în scopuri educaționale online și pentru a asigura un impact durabil al investițiilor propuse
- Intrarea în vigoare a actului legislativ care stabilește profilului viitorului cadru didactic privind competențele digitale și modalitatea de evaluare a competențelor digitale în cadrul examenelor școlare
- Intrarea în vigoare a actului legislativ pentru Cadru de referință național privind competențele digitale pentru Învățamantul Preuniversitar (CRCDIP)

Cadru normativ actualizat pentru a asigura standarde de proiectare, construcție și dotare prietenoase cu mediul înconjurător în sistemul de educație preuniversitar

- Intrarea în vigoare a amendamentelor la cadrul legislativ pentru creșterea calității mediilor de învățare

Reforma guvernanței sistemului de învățământ preuniversitar și profesionalizarea managementului

- Semnarea contractului de asistență tehnică pentru elaborarea Planului de acțiune pentru reforma guvernanței, inclusiv programul de formare și instruire pentru manageri și inspectori
- Publicarea și implementarea unui plan de acțiune pentru reforma guvernanței, inclusiv programul de formare și instruire pentru manageri și inspectori

Obiective și repere conform Anexei nr. 1.12

MINISTERUL TINERETULUI ȘI SPORTULUI

I. Tineret

Tinerii reprezintă întotdeauna o prioritate pentru decidenții politici la nivel declarativ, menționând de fiecare dată că este important să se investească în tineri, să se investească în viitor. Din păcate, acest discurs nu este însoțit prea des și de acțiuni concrete pentru a îmbunătății viața acestora. Programele inițiate în acest sens nu corespund nevoilor reale ale tinerilor, din acest motiv rezultatele acestora nu sunt eficiente.

Tinerii sunt cea mai importantă resursă pentru viitorul oricărei țări, deoarece într-un viitor apropiat ei vor fi cei care vor susține economia. Printre problemele legate de tineri care necesită găsirea urgentă a soluțiilor se enumeră migrația lor în alte țări. Această problemă poate avea impact determinant asupra economiei României. Pentru ca tinerii să poată susțină economia României trebuie să investim în ei, în programele inițiate de către ei, avem nevoie de o legislație coerentă, dar și de politici de tineret bine puse la punct. Doar așa îi putem îndemna să-și construiască un viitor în România. Aceste demersuri pot fi realizate doar ÎMPREUNĂ cu tinerii.

Crearea și implementarea unui cadru strategic generalizat de tineret la nivel național în armonie cu Strategia Europeană de Tineret, Obiectivele Europene de Tineret și Obiectivele de Dezvoltare Sustenabilă 2030 la care se poate conecta sectorul de tineret susținut de către cadre strategice similare la nivel regional local care oferă posibilitatea acțiunii operative anuale, monitorizării integrate a progresului și rezultatului și înțelegerii evoluției ecosistemelor locale regionale și naționale, pot fi soluții viabile în vederea permanentizării abordărilor strategice pe termen lung.

Astfel, susținem o Românie cu și pentru tineri ACUM, în care aceștia sunt implicați și susținuți să își împlinească aspirațiile aici, pentru a fi arhitecții propriilor lor vieți și a contribui la dezvoltarea comunității lor.

În acest sens, ne propunem realizarea unui ecosistem de tineret care are în centrul preocupărilor sale nevoile și interesele generațiilor actuale și viitoare de tineri, prin care aceștia să fie atât beneficiari ai oportunităților oferite, cât și agenți de transformare și co-creatori ai viitorului societății.

Prin ecosistem de tineret ne referim la toți tinerii ghidați de aspirațiile lor, la ansamblul persoanelor implicate în lucrul cu tinerii și organizațiile care interacționează cu ei (organizații neguvernamentale, companii private sau din economia socială, structuri publice etc.), interacțiunile dintre aceștia, infrastructura necesară și serviciile care le sunt puse la dispoziție (politici și activități de tineret, programe de învățare nonformală, voluntariat sau participare etc), precum și rezultatele care apar în consecință (de exemplu, competențe sociale, angajabilitate crescută, stil de viață sănătos, servicii pentru comunitate etc.).

Pentru un ecosistem funcțional este necesar să se asigure o bună participare a tinerilor, care să fie:

- diversificată, oferind mai multe modele de intervenție și forme de implicare astfel încât aceștia să o poată alege pe cea mai relevantă și interesantă pentru ei;

• susținută de resurse: umane, de timp, financiare, experiență (know-how);

• adecvată nevoilor și intereselor noilor generații, precum și diferitelor categorii de tineri;

• agreabilă, prin faptul că aduce satisfacția și plăcerea de a fi implicat;

• bazată pe un parteneriat real cu ceilalți actori ai comunității, prin comunicarea așteptărilor și temerilor, negocierea rolurilor, împărțirea responsabilităților și a puterii în funcție de capacitate și nevoi;

• ancorată în principii de politică publică, nu doar ca tehnică sau formă de implicare, ci fiind prezentă transversal în diferitele politici și strategii organizaționale, comunitare și naționale.

Pentru transformarea acestor deziderate în realitate, vor fi urmărite următoarele principii, care stau la baza implicării tinerilor:

• Accesibilitate, prin participarea la activități de tineret fără discriminare, indiferent de categoria din care tinerii fac parte;

• Relevanță pentru nevoile tinerilor, stimulându-i pe aceștia să se implice în aspectele care îi vizează în mod direct, să caute soluții la probleme printr-o schimbare pozitivă, să dobândească noi competențe sau să își urmărească interesele și pasiunile, în felul acesta asumându-și responsabilitatea pentru ei înșiși și pentru comunitățile lor;

• Recunoaștere, astfel încât fiecare tânăr să simtă că își poate aduce contribuția, indiferent de dimensiunea ei;

• Eficiență, intervenția fiind benefică pentru toți actorii implicați, fie că sunt tineri, adulți, organizații sau comunități, pe de o parte, dar urmărind și randamentul social al investițiilor, pe de altă parte;

• Transparență, toți cei implicați fiind conștienți de scopul și de limitele procesului și având înțelegerea tipului de influență pe care cei implicați o au, ce pot schimba și ce nu;

• Complementaritate, astfel încât politicile de tineret să completeze politicile sectoriale cu impact asupra tinerilor;

• Implicare voluntară, respectând dreptul tinerilor de a decide dacă, cum și cât vor să se implice.

• Sinergie, atât între strategiile care abordează tineretul, cât și între programele de finanțare locale, naționale și europene, precum și între serviciile publice și cele oferite de societatea civilă, astfel încât măsurile destinate tinerilor să fie accesibile într-un cadru operațional coordonat, coerent, compatibil, cu management simplificat și flexibil.

Priorități 2021 – 2024 pentru zona de tineret:

1. Legislativ: cadrul legislativ coerent, integrat, simplificat și adecvat nevoilor actuale ale tinerilor

2. Descentralizarea instituțiilor din subordinea MTS

3. Strategie de tineret 2022 - 2027

4. Digitalizare

5. Infrastructură în domeniul tineretului

6. Finanțare: creșterea finanțărilor în domeniul tineretului

7. Incluziunea tinerilor cu posibilități reduse

8. Starea de bine a tinerilor

9. Formarea și dezvoltarea tinerilor

10. Transparență decizională prin includerea tinerilor pe plan local și județean și național

1. Legislativ: cadrul legislativ coerent, integrat, simplificat și adecvat nevoilor actuale ale tinerilor.

• Definitivarea procesului de aprobare a Proiectului de lege „Legea Tineretului" (PL-x nr. 716/2018);

• Modificarea HG nr. 259/2006 privind aprobarea normelor de cheltuieli pentru realizarea programelor Ministerului Tineretului și Sportului în domeniul activității de tineret, pentru a actualiza cuantumul sumelor cu rata de inflație;

• Operaționalizarea Consiliului Interministerial pentru Tineret;

• Modificarea HG nr. 801/2004 privind organizarea și funcționarea caselor de cultură ale studenților, astfel încât activitățile de formare organizate de aceste instituții să deservească cât mai bine nevoile beneficiarilor;

• Elaborarea unei Legi a taberelor, care să reglementeze organizarea, monitorizarea și controlul acestei activități;

• Reglementarea cadrului juridic al Fundațiilor Județene pentru Tineret și al Fundației Naționale pentru Tineret;

• Clarificarea situației juridice și cadastrale a patrimoniului din domeniul tineretului și sportului la nivel național și local.

2. Descentralizare

• Continuarea procesului de descentralizare, prin transferul competențelor exercitate, a patrimoniului și personalului de la Ministerul Tineretului și Sportului către autoritățile administrației publice locale. Acest aspect va fi urmărit cu respectarea următoarelor condiții:

• prezentarea unui plan strategic din partea autorității locale cu privire la modul în care resursele vor fi folosite pentru sprijinirea tinerilor;

• asigurarea unui mecanism de suport pentru dezvoltarea capacității instituționale în vederea folosirii utilizării efective a resurselor descentralizate în folosul tinerilor și monitorizare ulterioară a procesului și acordul autorităților locale.

• Continuarea dezvoltării infrastructurii în domeniul tineretului în fiecare județ prin folosirea fondurilor europene și din bugetul de stat: centre de tineret fixe și mobile, centre de agrement sau alte spații dedicate tinerilor;

• Sprijin pentru dezvoltarea strategiilor locale de tineret și monitorizarea ulterioară a indicatorilor asumați (inclusiv angajamente de finanțare și susținere a activităților de tineret).

3. Strategie de tineret 2022 – 2027

• Instituirea unui grup de lucru interministerial cu obiectivul elaborării Strategiei Naționale în domeniul Tineretului și adoptarea ei prin HG. Noua strategie trebuie să fie mai pragmatică și însoțită de un plan de acțiune multianual cu măsuri și priorități care pot diferi de la un an la altul și cu un buget adecvat care să susțină ecosistemul de tineret. Atât strategia, cât și planul de acțiune vor fi ajustate după o evaluare intermediară în funcție de nevoile emergente și va sta la baza alocării financiare pentru sectorul de tineret. Aceasta va fi dezvoltată pentru perioada 2022 – 2027 pentru a fi corelată cu Strategia Europeană de Tineret. Totodată va asigura integrarea în politicile naționale de tineret și complementaritatea cu principalele politici internaționale precum Obiectivele de Tineret din cadrul Strategiei Europene, Dialogul Tinerilor cu UE, Obiectivele pentru Dezvoltare Durabilă ale Națiunilor Unite, Pilonul European pentru Drepturi Sociale al Uniunii Europene sau Recomandarea ENTER! a Consiliului Europei;

• Susținerea autorităților locale pentru adoptarea la nivel județean și local a strategiilor de tineret în concordanță cu strategia națională de tineret, bazată pe nevoile locale;

• Cuantificarea valorii adăugate pe care o aduce activitatea de tineret („randamentul social al investițiilor"), precum și fundamentarea unui sistem de recunoaștere a competențelor transversale obținute în activități de tineret prin învățare nonformală;

• Aplicarea politicilor prin consultarea și implicarea tinerilor și a organizațiilor de tineret în procesul decizional, precum și în implementarea politicilor, strategiilor, programelor, proiectelor și inițiativelor care îi vizează la nivel național sau local.

4. Digitalizare

• Crearea unei platforme online menită atât pentru facilitarea depunerii de către organizațiile de/pentru tineret a proiectelor, cât și pentru procesul de evaluare a acestor online precum și în vederea monitorizării și raportării acestor proiecte (inclusiv ca suport pentru bugetare participativă);

• Digitalizarea activității din domeniul tineret, sport și tabere, inclusiv a procesului de finanțare a organizațiilor neguvernamentale.

5. Infrastructură în domeniul tineretului

• crearea unei rețele naționale de Centre de Agrement de interes național menită sprijinirii implementării programelor naționale de tabără ale MTS, cu câte un centru pe regiune;

• dezvoltarea programului național de tabere prin dezvoltarea de programe tematice, unde să se pună accent pe dezvoltarea personală și profesională a tinerilor;

• dezvoltarea capacității centrelor de tineret, caselor de cultură a studenților;

• dezvoltarea de standarde de calitate și a ghidurilor pentru activitatea centrelor de tineret, inclusiv privind componentele de informare, consiliere și formare. Standardele se vor aplica inclusiv centrelor de tineret din subordinea autorităților publice locale, MTS sau coordonate de mediul asociativ;

• dezvoltarea unei politici de finanțare sustenabilă și dezvoltarea de standarde de calitate și cost pentru centrele de agrement aflate în administrarea MTS sau a autorităților publice locale, în vederea finanțării lor până la atingerea standardelor;

• dezvoltarea unei rețele naționale de Centre de Tineret prin înființarea și operaționalizarea (completarea) Registrului Centrelor de Tineret și monitorizarea lor pe baza metodologiei de acreditare și a standardelor de calitate pentru Centre de Tineret. Registrul va fi un instrument electronic disponibil online pentru toți cei interesați. Fiecare comunitate ar trebui să beneficieze de centru de tineret sau de un spațiu comunitar care să aibă funcție de centru de tineret. În acest sens este vizată identificarea și alocarea de resurse pentru susținerea activităților curente ale spațiilor de tineret (inclusiv costuri de personal), dar și pentru dezvoltarea de noi spații (inclusiv prin renovarea acestora cu ajutorul comunității și al tinerilor voluntari).

Rețeaua națională de Centre de Tineret va cuprinde:

• un Centru de Tineret Național cu funcție de coordonare și monitorizare în subordinea Ministerul Tineretului și Sportului;

• Centre regionale care să care să ofere servicii pentru formarea lucrătorilor de tineret și susținerea centrelor locale, inclusiv pentru activități cu participare regională, națională și internațională;

• înființarea și dezvoltarea, printr-un program național, de centre de tineret (spații fizice cu destinație specială adresate tinerilor) la nivelul fiecărui județ, dimensionate în funcție de comunitatea pe care o deservesc, precum și în funcție de nevoile tinerilor dar și tipul de comunitate;

• înființarea, printr-un program național, de centre de tineret mobile destinate mediului rural greu accesibil și/ sau cu populație tânără redusă;

• evaluarea și clasificarea centrelor de agrement pe baza standardelor de calitate (și în raport cu standardele MTS);

• reorganizarea centrelor de agrement și a infrastructurii Biroului de Turism pentru Tineret, pentru a oferi inclusiv oportunități de recreere și petrecere a timpului și alinierea României la piața mondială și europeană a turismului de tineret;

• revitalizarea infrastructurii culturale studenţeşti administrate de autoritatea publică centrală cu atribuţii în domeniul tineretului;

• spaţiile destinate tinerilor vor fi deservite de profesionişti. În acest sens este nevoie de dezvoltarea, instruirea şi asigurarea costurilor de personal pentru unui crearea unui corp de lucrători de tineret competent şi persoane care să lucreze cu tineri (de exemplu, manageri, animatori, facilitatori, formatori, consilieri, psihologi, asistenţi sociali, mentori sau coach etc), în funcţie de nevoile comunităţii şi de tipologia de tineri cu care lucrează (de exemplu, consiliere în carieră, mentorat pentru antreprenoriat, coaching pentru abilităţi de viaţă independentă, asistenţă pentru copiii instituţionalizaţi sau tinerii cu dizabilităţi etc) şi ancorat cu strategia europeană de formare pentru tineret;

• programe de formare sau sprijin sub formă de mentorat sau coaching pentru autorităţile publice care dezvoltă strategii şi planuri locale de acţiune pentru tineret, precum şi pentru managerii care gestionează spaţii sau organizaţii care desfăşoară activităţi de tineret;

• crearea şi dezvoltarea de programe de formare internaţionale care să atragă lucrători de tineret şi tineri din toată Europa şi să trimită pentru schimb de experienţă pe cei din România (programe Erasmus);

• programe pentru dezvoltarea capacităţii operaţionale a organizaţiilor care lucrează cu tineri.

6. Finanţare: creşterea finanţărilor şi a accesului la finanţare în domeniul tineretului

• creşterea alocărilor bugetare pentru Concursurile naţionale şi locale de proiecte pentru tineret şi studenţeşti finanţate din programele de tineret ale MTS;

• acordarea eligibilităţii pentru instituţiile publice cu atribuţii în domeniul tineretului de nivel judeţean şi local şi pentru organizaţii neguvernamentale pentru a accesa fonduri europene pentru proiecte integrate (infrastructură + programe);

• continuarea programelor de finanţare a unor start-up-uri pentru tineri, inclusiv tinerii NEETs;

• subvenţionarea dobânzilor de către stat pentru creditele acordate tinerilor care îşi dezvoltă propria afacere;

• facilităţi fiscale tinerilor pentru demararea propriei afaceri, cu accent pe mediul rural;

• sprijinirea activităţilor care presupun antreprenoriat social şi economie circulară;

• diversificarea tipurilor de finanţare disponibile pentru organizaţiile de/ pentru tineret şi pentru grupurile informale de tineri;

• crearea de parteneriate între autorităţi publice locale/ naţionale şi sectorul de tineret pentru încurajarea candidaturilor la titluri precum: Capitala Tineretului din România, Capitala Europeană a Tineretului, Satul European de Tineret, care determină revigorarea sectorului de tineret din comunitatea respectivă;

• creşterea gradului de implicare a organizaţiilor de/ pentru tineret în programul Capitala Europeană a Culturii atât în perioada de pregătire, implementare, dar şi sustenabilitate a programului;

• crearea cadrului legal astfel încât organizațiile de/ pentru tineret să fie eligibile în calitate de solicitant în cadrul axelor prioritare care vizează tinerii;

• creșterea finanțării alocate pentru susținerea activităților de tineret, în Legea bugetului de stat începând cu anul 2022, la echivalentul a un 1 Euro/tânăr/an (de la 0.35 Euro/tânăr/an, în prezent);

• implementarea unui program pilot pentru granturi operaționale, pentru finanțarea activităților de bază ale organizațiilor neguvernamentale de și pentru tineret;

• asigurarea unui acces facil la finanțare pentru inițiativele, proiectele și programele de tineret, întrucât nu este suficientă alocarea financiară de fonduri pentru susținere dacă aceasta nu vine însoțită de un mecanism simplificat și ușor de înțeles și gestionat de către organizații formate din membri care se află la începutul unei experiențe de management de proiect. Acest lucru se va realiza prin:

• modificarea Legii nr. 350/2005 privind regimul finanțării nerambursabile, în vederea acordării unui avans substanțial la finanțarea publică pentru a permite accesul la finanțare și a evita blocajele cauzate de presiunea fluxului financiar care este pusă pe beneficiar;

• dezvoltarea unor sisteme legale de finanțare simplificate pentru tineret inspirate din mecanismul european de finanțare folosit în programe europene dedicate tinerilor (costuri unitare și sume forfetare), inclusiv pentru programe de finanțare european prin mecanismul de fonduri structurale astfel încât aceasta să fie utilizată efectiv;

• promovarea și folosirea pe scară largă a principiilor bugetului participativ pentru tineret (în care proiectele sunt propuse de grupuri informale de tineri sau organizații de tineret, dar și selecția este făcută prin vot de către comunitate) sau ale finanțării participative de tip crowd-funding comunitar;

• complementaritatea și crearea de sinergii între activitățile de tineret susținute din bugetul local, național și european (inclusiv din Fondurile Europene Structurale și de Investiții pentru perioada 2021-2027) și folosirea mecanismelor de finanțare simplificate;

• suport pentru implementarea Corpului Român de Solidaritate și Cooperare (CRESC).

7. Incluziune tinerilor cu posibilități reduse

• dezvoltarea programelor de integrare socială a tinerilor prin măsuri de asigurare a unei locuințe pe termen lung;

• lansarea unui program de construire a locuințelor pentru tineri căsătoriți;

• crearea oportunităților de sprijin pentru tinerii cu venit redus;

• crearea oportunităților de sprijin pentru tinerii părinți;

• sprijinirea incluziunii sociale a tinerilor aflați în situații vulnerabile;

• creșterea gradului de incluziune în societate a tuturor minorităților - etnice, sexuale, confesionale etc.

• abordarea strategică a nevoilor, problemelor, provocărilor și oportunităților de dezvoltare a tinerilor din mediul rural în politici de tineret sustenabile și relevante în raport cu nevoile de dezvoltare ale comunităților locale;

• încurajarea dialogului responsabil între tinerii din mediul rural și reprezentanții autorităților publice, incluziunea tinerilor în viața comunității și creșterea rolului pe care aceștia îl au în procesul de luare a deciziilor;

• consolidarea sectorului de tineret în mediul rural și susținerea educatorilor, lucrătorilor de tineret, structurilor informale și formale de reprezentare a tinerilor din mediul rural sau care oferă servicii acestora;

• facilitarea accesului tinerilor din mediul rural la o educație de calitate și oportunități de dezvoltare personală, profesională și socială în limba maternă;

• dezvoltarea oportunităților culturale pentru tinerii din mediul rural și promovarea consumului cultural, diversității culturale a identității locale, regionale și europene în rândul acestora;

• dezvoltarea oportunităților profesionale pentru tinerii din mediul rural;

• acordarea de facilități pentru agenții economici care angajează tineri din medii defavorizate;

• îmbunătățirea modului prin care se realizează cursurile de formare profesională a adulților cu vârsta de până în 35 de ani;

• diversificarea schemelor de stimulente financiare pentru angajare, acordate întreprinderilor care angajează tineri după absolvire;

• sprijinirea UAT-urilor în vederea integrării tinerilor instituționalizați în comunitate.

8. Starea de bine a tinerilor

• Stabilirea clară a aspectelor ce definesc starea de bine a tinerilor în societate prin cercetare și identificare motivațiilor acestora plecând de la profilul noilor generații de tineri (așa numitele generații Y- Millenials și Z), precum și a nevoilor emergente ale acestora;

• Susținerea dezvoltarea capacității sectorului de tineret în vederea creării condițiilor pentru facilitarea interacțiunii directe și susținerii reciproce a tinerilor în viața lor și în procesul lor de dezvoltare individuală;

• Dezvoltarea conștientizării rolului lucrătorului de tineret în societate și în rândul factorilor decizionali și încurajarea generalizată a asumării acestui rol de către cât mai mulți membri ai societății și dezvoltarea instrumentelor de sprijin a activității acestora în linie cu concluziile celei de a treia Convenții Europene a Lucrătorilor de Tineret (Decembrie 2020) și cu Procesul de la Bonn lansat la finele acestui moment cheie;

• Crearea unor mecanisme de cooperare și co-management interministeriale ce vizează în mod special starea de bine a tinerilor atât în prezent, cât și pe un orizont de timp de 20 de ani. Politicile de tineret vor fi corelate cu politici sectoriale precum:

a) educație (ex. complementaritatea între educația formală cu învățarea nonformală și informală, sistem de recunoaștere a competențelor obținute în context nonformal în completarea celui formal, educație civică etc.),

b) muncă (creșterea accesului la piața muncii pentru tineri, programe de tip primul loc de muncă sau primul internship, formare la locul de muncă etc.),

c) social (politici active pentru justiție socială scăderea numărului de tineri care trăiesc în sărăcie și excluziune socială, pentru creșterea natalității și susținerii familiilor tinerilor, asigurarea unui spațiu de locuit decent etc.),

d) cultură (sprijin pentru tineri artiști și forme de artă socială sau stradală alături de promovarea acestora, dezvoltarea de centre multifuncționale de tineret cu componentă

culturală etc.),

e) economie (impactul cele de a 4 revoluții industriale, implicarea tinerilor în industrii creative etc.) și antreprenoriat (creșterea numărului de antreprenori atât din urban, cât și rural, programe pentru dezvoltarea competențelor antreprenoriale sau antreprenoriat social

etc.),

f) sport și sănătate (programe pentru promovarea unei vieți sănătoase sau de tip sportul pentru toți, educație sanitară etc.),

g) mediu (educație ecologică, programe de conștiință civică cu privire la mediu, campanii de ecologizare sau plantare de copaci etc.)

h) turism (crearea de standarde atât de cazare, dar și de transformare în turism experiențial pentru hostelling, centre de agrement – fostele tabere școlare – sau centre de tineret cu spații de cazare).

9. Formarea și dezvoltarea tinerilor

• profesionalizarea muncii cu tinerii la nivelul instituțiilor din cadrul MTS și al organizațiilor de tineret, prin două căi: actualizarea standardului ocupațional pentru „Lucrătorul de Tineret", cât și dezvoltarea standardului ocupațional pentru „Consilierul pentru Tineret";

• introducerea unor abordări curriculare specifice cu privire la o societate sustenabilă din punct de vedere economic, social, de mediu și de bună guvernanță pentru a pregăti societatea responsabilă a viitorului;

• consolidarea și extinderea unor programe și măsuri ce abordează conectarea nevoilor pieței muncii din sectorul public, privat și neguvernamental la formarea ofertei educaționale pentru tineri prin implicarea actorilor relevanți din sectorul de și pentru tineret;

• dezvoltarea unui program post-universitar/masterat pentru profesionalizarea activității de tineret;

• crearea unui cadru accesibil și gratuit care să asigure fluxul de informații despre domeniile de interes pentru sectorul de tineret ce poate fi folosit atât de tineri, cât și organizații de și pentru tineret, autorități naționale/ locale;

• dezvoltarea ofertei educaționale despre Uniunea Europeană atât în contexte formale, cât și informale încă din timpul ciclului gimnazial;

• dezvoltarea unui sistem performant de susținere a programelor de cercetare și a programelor de formare a viitorilor profesioniști în domeniul lucrului cu tinerii;

• organizarea de programe de internship pentru elevi și studenți în instituțiile publice din județe;

• programe de formare sau sprijin sub formă de mentorat sau coaching pentru autoritățile publice care dezvoltă strategii și planuri locale de acțiune pentru tineret;

• crearea și dezvoltarea de programe de formare internaționale care să atragă lucrători de tineret și tineri din toată Europa;

• dezvoltarea unui curriculum de activități de tineret tip animație socio-educativă sau alte forme de învățare nonformală;

• dezvoltarea de mecanisme de finanțare pentru participarea acestora în proiecte, programe și activități de tineret cu scopul de a îi echipa pe aceștia cu un set de abilități de viață, precum și competențe sociale și profesionale (inclusive pe tinerii cu oportunități reduce), pe de o parte, dar și de a le da ocazia să se implice ca resurse active și creative în dezvoltarea comunității lor prin susținerea de activități de tineret care pun tinerii în centrul său pe mai multe arii:

a) suport pentru integrarea socială și profesională, inclusiv de la programe pentru tineri cu oportunități reduse (asistență, ghidaj, recuperarea decalaje, mentorat, integrare socială etc);

b) tinerii ca vectori de interculturalitate, inclusive pentru tineri din diaspora sau care provin din comunități entice (schimburi culturale, de experiență și bune practici, antreprenoriat, reconectarea la familiile din țară etc);

c) tinerii ca actori implicați în comunitate vizând teme precum învățare nonformală, artă și cultură, mediu, cetățenie activă și educație civică, democrație participativă, protecție împotriva știrilor false, educație, sănătate (inclusiv sănătate mentală și stil de viață sănătos), sportul pentru toți, agrement și timp liber, voluntariat național și internațional, schimburi internaționale de tineri;

d) tinerii ca resursă inovatoare care contribuie pentru a găsi soluții vizând teme precum democrație digitală și contracararea știrilor false, participare online, industrii creative, soluții digitale pentru comunitate, robotică, inventică, promovare și dezvoltare competențe antreprenoriale, cea de a patra revoluția industrială.

10. Transparență decizională prin includerea tinerilor pe plan local și județean

• Creșterea gradului de accesibilitate oferit tinerilor și organizațiilor de/pentru tineret la procesele de luare a deciziilor la nivel național și european;

• Sprijinirea înființării de Consilii Consultative pe Probleme de Tineret (mediul urban) și a Forumurilor Locale de Tineret (rural) prin realizarea și distribuirea unui standard de organizare și funcționare a consiliilor consultative pentru tineret cât și a forumurilor locale, având la bază principiile bunei guvernări;

• Susținerea altor forme de consultare și implicare relevante pentru tineri (de exemplu, consilii ale elevilor sau consilii studențești)

• Susținerea programelor de tineret tematice pentru tineri la nivel local, regional și național (cum a fi programul Capitala Tineretului din România, Satul European de Tineret) ce încurajează

colaborarea cross-sectorială și dezvoltarea capacității de acțiune a sectorului de și pentru tineret cu impact pe termen mediu și lung;

• Identificarea de proiecte și bune practici implementate de organizațiile de tineret din țară pentru a le putea scala și transmite către comunitățile și tinerii care are au cea mai mare nevoie de ele;

• Introducerea unor mecanisme de participare a tinerilor (cum ar fi bugetarea participativă de tineret) prin susținerea eforturilor locale în acest sens și prin testarea și validarea unor mecanisme similare la nivel regional și național;

• Încurajarea și consolidarea mecanismelor existente și noi ce vizează participarea tinerilor la toate nivelurile de decizie ce îi privesc, dar și cu privire la co-managementul măsurilor și acțiunilor rezultate din aceste decizii;

• Încurajarea tinerilor să participe în procese electorale și să se implice în viața politică;

• Sprijinirea și încurajarea voluntariatului;

• Creșterea calității activităților pentru tineret realizate la nivel local;

• Definirea și sprijinirea grupurilor informale de tineri;

• Sprijinirea constantă și substanțială a ONG-urilor de/ pentru tineret de către autoritățile centrale și locale.

II. Sport

O țară activă din punct de vedere sportiv are cetățeni cu o stare mentală și fizică mai bună, face economii la bugetul de sănătate, deține un motor de creștere economică în plus și are o societate mai coezivă. Pe scurt, sportul și mișcarea aduc calitate vieții de zi cu zi.

În România, din păcate, interesul pentru sport și mișcare este mult sub media UE, fapt dovedit de rata mare de sedentarism și de audiențele scăzute la evenimente sportive. De asemenea, românii se implică puțin în sport, fie că este vorba despre voluntariat "la firul ierbii" sau susținerea materială a cluburilor sportive. Totodată, dimensiunea economică a sportului este neglijabilă în România, unde sportul contribuie la formarea a doar 1.04% din PIB față de 2.12% cât este media UE.

Câteva din cauzele care ar putea explica apetitul scăzut pentru sport al românilor se referă la situația precară a infrastructurii sportive (cu precădere în zonele rurale și mic-urbane), costurile practicării unui sport (mai ales în mediul urban mare), susținerea financiară dezechilibrată a statului și slaba sa capacitate de reglementare. Afectat implicit, sportul de înaltă performanță și-a pierdut și el puterea mobilizatoare din trecut, clasările României în competiții internaționale, din 1989 până în prezent, încadrându-se într-o tendință descendentă.

Toate acestea indică un potențial neatins al sportului de a contribui la o viață mai bună în România. Ne dorim prin urmare ca sportul și mișcarea să genereze o creștere a calității vieții românilor. Că vorbim despre sănătate fizică și mentală, creștere economică, locuri de muncă, capital social sau educație, sportul generează aceste beneficii numai dacă este practicat în număr mare. Astfel, propunerile de mai jos vizează creșterea participării românilor la activitățile sportive. Dezvoltarea sportului pleacă de la implicarea activă și organizată a autorităților publice.

Asigurarea infrastructurii sportive, elaborarea de reglementări care să faciliteze voluntariatul cetățenilor, respectiv finanțarea echilibrată și transparentă a activității sportive, concomitent cu crearea de legături cu mediul antreprenorial, vor duce la o dezvoltare accelerată și sustenabilă atât a sportului amator, cât și a celui profesionist.

De asemenea, considerăm necesară o schimbare a modelului de implicare a autorităților publice în sport prin transformarea lor din furnizor direct de servicii sportive (prin cluburile de drept public), în special la nivel local, în susținător al asociațiilor sportive care reprezintă comunitatea. În tranziția către un sport preponderent asociativ, cluburile de stat (din subordinea ministerelor) vor putea prelua secții de ramuri sportive cu istoric solid de performanță sportivă la nivel internațional, care riscă să se piardă în acest proces. Această reorganizare a sportului românesc va permite finanțarea sa transparentă și predictibilă de la bugetele publice, concurența loială între cluburi, înmulțirea inițiativelor sportive veritabil comunitare și scoaterea mișcării sportive românești din sfera de influență a partidelor politice.

Totodată, în abordarea actuală atenția pentru România rurală și mic-urbană, persoanele cu oportunități reduse, competitivitatea loturilor naționale și diversificarea surselor de finanțare ale mișcării sportive sunt elemente orizontale.

Mișcarea sportivă va fi, totodată, susținută cu măsuri care să vizeze combaterea corupției în sport (ex.: dopaj, manipularea competițiilor), promovarea transparenței decizionale și adoptarea unei conduite morale solide. Aplicarea principiului bunei guvernanțe de către mișcarea sportivă va reprezenta o condiție esențială pentru acordarea sprijinului autorităților publice.

Obiective pe termen mediu, în domeniul sportului:

- elaborarea Strategiei Naționale pentru Sport;
- elaborarea noii Legi a Sportului;
- reformarea sistemului de specializare al antrenorilor;
- crearea echipei Golden League pentru cei mai buni sportivi care vor reprezenta România la Jocurile Olimpice și Jocurile Paralimpice. Crearea pentru această echipă a celor mai bune condiții de pregătire, cu cei mai buni specialiști internaționali și cu cele mai bune materiale;
- finanțarea federațiilor prioritare prin proiecte pe cicluri olimpice;
- alocarea unui buget special dezvoltării sporturilor paralimpice;
- alocarea unui buget special pentru investițiile în copii și juniori;
- reformarea sistemului sportiv românesc prin redefinirea cadrului legislativ care să asigure participarea, practicarea, performanța și excelența sportivă;
- dezvoltarea sportului de masă;
- sprijinirea sportului de performanță;
- dezvoltarea infrastructurii sportive printr-un plan de investiții integrat, prin colaborarea autorităților publice centrale, a autorităților publice locale și a sectorului privat;
- îmbunătățirea finanțării sportului;

• sisteme informatice integrate pentru sport;

• cercetarea ştiinţifică şi inovarea în sport;

• dezvoltarea resursei umane.

Obiective specifice şi măsuri:

Redefinirea cadrului legislativ în domeniul sportului. Obiectiv: Promovarea unui cadru legislativ modern şi a politicilor publice pentru sportul de masă şi sportul de performanţă.

Obiective specifice:

• Îmbunătăţirea cadrului legislativ în ceea ce priveşte îndrumarea şi controlul în sport prin instituţiile din subordine, în acord cu modelele europene;

• Elaborarea Strategiei generale de organizare şi dezvoltare a activităţii de educaţie fizică şi sport din România şi a Planului de acţiune aferent pentru perioada 2021-2027;

• Adoptarea de măsuri legislative privind îmbunătăţirea felului în care este administrat patrimoniul sportiv;

• Prioritizarea sporturilor olimpice pe categorii.

• Crearea unui sistem de performanţă a antrenorilor prin care vor fi obligaţi să se perfecţioneze permanent. Acest lucru ar influenţa creştea numărul sportivilor şi a performaţei lor.

• Ratificarea Convenţiei Consiliului Europei privind manipularea competiţiilor sportive (Convenţia Macolin);

• Dezvoltarea Platformei naţionale pentru combaterea manipulării competiţiilor sportive, dezvoltarea şi implementarea unui plan de acţiune pentru combaterea tuturor formelor de manipulare;

• Continuarea activităţii Grupului de lucru interministerial în domeniul anti-doping.

• Promovarea unei propuneri legislative prin care traficul de substanţe dopante cu grad mare de risc să fie introdus în categoria infracţionalităţii.

• Pentru realizarea acestor obiective este estimată o alocare bugetară de aproximativ 1 milion de euro.

Dezvoltarea sportului de masă - Creşterea numărului de practicanţi ai sportului de masă.

Obiective specifice:

• Dezvoltarea sportului de masă, practicat individual sau în mod organizat;

• Creşterea gradului de participare activă a populaţiei de toate vârstele, dar mai ales a copiilor şi tinerilor, la activităţi sportive cu caracter permanent;

• Creşterea numărului de competiţii sportive adresate copiilor şi tinerilor, organizate în colaborare cu Ministerul Educaţiei şi Cercetării şi diferitele federaţii sportive naţionale;

• Promovarea alfabetizării în domeniul sportiv a copiilor;

• Realizarea Programului „Integrare prin sport", adresat copiilor care provin din medii defavorizate;

• Parteneriat real între autorităţi, asociaţii sportive, operatorii din sport şi părinţi pentru relansarea sportului prin stimularea aducerii copiilor pe terenurile de sport;

• Programe de conştientizare a părinţilor faţă de importanţa practicării sportului încă de la vârste fragede. Extinderea şi stimularea sportului de masă prin mijloace moderne de informare şi prin amenajarea de terenuri de sport şi baze sportive în cartierele oraşelor.

O nouă serie de programe de finanţare:

• Programul Naţional „Educaţie prin sport" pentru creşterea numărului de practicanţi şi pentru promovarea rolului educativ şi social al sportului în rândul populaţiei, la un nivel de 80.000 de practicanţi pe an;

• Programul Naţional „Şanse egale". Organizarea de concursuri de proiecte deschise cluburilor sportive private, pentru finanţarea proiectelor adresate îmbunătăţirii accesului la sport al populaţiei;

• Elaborarea şi realizarea unei campanii naţionale de promovare a sportului de masă în cadrul instituţiilor de învăţământ primar, gimnazial, liceal şi universitar;

• Informarea şi educarea autorităţilor locale asupra avantajelor pe care le pot obţine pentru comunităţile pe care le coordonează din dezvoltarea sportului de masă; Pentru realizarea acestor obiective este estimată o alocare bugetară de aproximativ 10 milioane de Euro;

• Evaluarea patrimoniului pe care îl are România-baze sportive, terenuri de sport, săli de sport şi realizarea unui program multianual de investiţii şi crearea mai multor facilităţi pentru tineri şi nu numai;

• Începerea unor negocieri cu instituţiile europene pentru a creşte considerabil alocările nerambursabile pentru domeniul sportului.

Promovarea sportului şi a obiectivelor fizice specifice pentru sănătate:

• Elaborarea şi implementarea politicilor publice de îmbunătăţire a stării de sănătate a cetăţenilor prin sport şi activitate fizică;

• Realizarea Strategiei privind activitatea fizică şi sportul pentru îmbunătăţirea sănătăţii şi a Planului de acţiune (Strategia HEPA);

• Promovarea Programului Național Sănătate prin sport – HEPA;

• Stabilirea și promovarea unor instrumente financiare care să sprijine practicarea sportului pentru sănătate și stilul de viață sănătos;

• Dezvoltarea la nivel local a programelor durabile pentru sănătate și sport.

Pentru realizarea acestor obiective este estimată o alocare bugetară de aproximativ 10 milioane de Euro.

Accesul la sport al persoanelor cu dizabilități:

• Formarea inițială și continuă a profesorilor de educație fizică, a antrenorilor, a altor specialiști și a voluntarilor, pentru a lucra cu persoanele cu dizabilități;

• Asigurarea accesibilității infrastructurii sportive pentru persoanele cu dizabilități;

• Sprijinirea persoanelor cu dizabilități în accesarea echipamentelor și a tehnologiilor asistive pentru practicarea activității fizice și sportului;

• Preluarea sportivilor cu dizabilități a federațiilor de sport pe ramuri paraolimpice (înot, atletism, judo etc);

• Stabilirea unei indemnizații speciale structurilor sportive departamentale care se vor ocupa de sportiv cu dizabilități.

Pentru realizarea acestui obiectiv este estimată o alocare bugetară de aproximativ 10 milioane de Euro.

Sprijinirea sportului de performanță

Obiectiv:

Creșterea numărului de sportivi care practică sportul la cel mai înalt nivel și a calității reprezentării României la cele mai înalte competiții sportive de performanță.

Obiective specifice:

• Colaborarea între MTS, COSR și federațiile sportive naționale pentru asigurarea finanțării sportului de performanță;

• Dezvoltarea și aplicarea unei metodologii transparente, cu obiective clare și măsurabile pentru finanțarea de la bugetul de stat a federațiilor sportive naționale și a cluburilor, pe baza principiilor de bună guvernanță;

• Promovarea Programului Național „Dublă carieră în sport – învățare continuă în sport";

• Crearea unui nou program de finanțare, Programul de Excelență, adresat federațiilor sportive naționale care își depun candidatura pentru organizarea unor competiții internaționale pe teritoriul României.

Promovarea unor programe la nivel național pentru creșterea bazei de selecție pentru sportul de performanță și a numărului sportivilor legitimați:

• Continuarea programului de vouchere pentru echipament sportiv și extinderea lui de la 30.000 de beneficiari la 100.000;

• Realizarea Programului National „Generația 28", pentru atragerea și pregătirea pentru sportul de performanță a 60.000 de copii și tineri pe an.

• Pentru realizarea acestor obiective este estimată o alocare bugetară de aproximativ 50 milioane de Euro.

• Dezvoltarea infrastructurii sportive printr-un plan de investiții integrat, prin colaborarea autorităților publice centrale, a celor locale și a sectorului privat.

Obiectiv:

Alături de rolul pe care îl are Ministerul Tineretului și Sportului, un rol esențial în realizarea acestui obiectiv îl au autoritățile administrației publice centrale și locale, care trebuie să colaboreze și să contribuie la corelarea sectorului public cu cel privat, pentru a crea condiții optime de practicare a activităților fizice la scara întregii populații. În condițiile alinierii României la cerințele europene de promovare a sportului de masă, precum și din perspectiva stimulării sportului românesc de mare performanță vor fi identificate strategii și resurse financiare pentru îmbunătățirea facilităților sportive existente și crearea unora noi.

Obiective specifice:

• Revitalizarea infrastructurii sportive locale și naționale prin implicarea directă și cointeresarea autorităților administrației publice locale în crearea, modernizarea și dezvoltarea bazei sportive;

• Modernizarea complexurilor sportive naționale;

• Crearea sau adaptarea unor spații destinate desfășurării de activități fizice pentru categorii speciale de populație plecând de la nevoile specifice ale acestora;

• Elaborarea unor planuri de menținere și modernizare a bazelor și instalațiilor sportive la nivel național în vederea dezvoltării sportului de masă și a celui de performanță;

• Inițierea unor măsuri care să dea posibilitatea cetățenilor de a beneficia de diverse instalații sportive existente la nivel local (abonamente low-cost la cluburile locale, ziua porților deschise la cluburi etc);

• Armonizarea bazei materiale sportive cu potențialul uman, geografic și material al fiecărei regiuni a țării;

• Modernizarea și crearea de noi cabinete de medicină sportivă în bazele sportive de antrenament și competiții.

Investiţii susţinute în infrastructura sportivă pe tot teritoriul ţării, în conformitate cu Planul Naţional de Investiţii şi Relansare Economică:

• Construirea a 3 centre de pregătire şi competiţie noi în diverse zone ale ţării atent selecţionate prin strategiile de dezvoltare locală şi prin strategiile integrate de dezvoltare regională;

• O nouă Sală Polivalentă şi un nou patinoar în Bucureşti, care să corespundă normelor internaţionale în domeniu şi să permită organizarea competiţiilor de anvergură;

• Construirea a 12 complexuri sportive cu o capacitate cuprinsă între 3.000-30.000 de locuri, a 8 bazine olimpice, a 5 săli polivalente, cu o capacitate cuprinsă între 5.00016.000 de locuri, a 5 patinoare artificiale pentru competiţii, a 250 de săli de sport şcolare, a 45 de bazine didactice, a 400 de baze sportive, a 10 centre sportive de performanţă pentru sporturi olimpice, care să cuprindă săli de antrenament, şcoală, internat, cantină, şcoală de antrenori, centru medical. 3 velodroame cu o capacitate de 1000-3000 de locuri (acestea se pot include si in multifuncţională), 3 centre de bike park, bmx, pumptrack, freestyle (acestea pot fii anexate velodroamelor), 3 bike parcuri pentru downhill (acestea trebuie construite pe pârtiile de schi existente),

• Pentru realizarea acestui obiectiv este estimată o alocare bugetară de aproximativ 3 miliarde de Euro.

Îmbunătăţirea finanţării sportului

Obiectiv:

Finanţarea activităţii sportive trebuie să se realizeze în acord cu următoarele principii:

• Transparenţă în alocarea fondurilor;

• Alocarea prioritară a resurselor în funcţie de rezultatele sportive propuse şi realizate;

• Îmbunătăţirea cadrului legislativ, pentru a permite direcţionarea cu mai mare uşurinţă a fondurilor private către sport prin sponsorizări şi investiţii;

• Atragerea de fonduri europene pentru finanţarea obiectivelor de infrastructură sportivă dedicate sportului de masă;

• Administraţia locală să poată finanţa mult mai uşor cluburile sportive;

• Pentru o bună gestionare de către Guvern a mijloacelor financiare dedicate sportului şi atragerea de noi surse de finanţare se vor avea în vedere următoarele măsuri:

• Dezvoltarea şi integrarea unui sistem bine definit de alocare a resurselor;

• Atragerea de noi resurse financiare din mediul privat: parteneriate private, ONG;

• Accesarea fondurilor europene în domeniu;

• Un program de granturi, prin care cluburile sportive pot aplica pentru a primi finanțare de până la 200.000 de Euro fiecare, pentru investiții în infrastructura sportivă, tehnologie modernă, medicină sportivă etc.

Sisteme informatice integrate, care să fie de folose atât sectorului guvernamental, managerilor sportivi, dar și publicului larg

Obiectiv: Implementarea unui sistem informatic integrat pentru managementul activității sportive, creșterea nivelului de digitalizare a serviciilor publice pentru sport.

Obiective specifice:

• Asigurarea unui mediu de comunicare și de lucru între partea guvernamentală și terți (asociații sportive, federații și cluburi sportive, alte instituții publice și private, parteneri internaționali) în vederea preluării și transmiterii de date și informații în timp real, pentru facilitarea elaborării politicilor publice și evaluării rezultatelor implementării acestora;

• Crearea unei platforme digitale care să includă: Managementul Activității Sportive; Registrul sportiv; Anuarul Sportului; Registrul bazelor sportive; Calendarul sportiv intern și internațional; Indicatori activitate sportivă; Gestiunea fluxului de informații; Comunicare; Integrarea cu sistemul de mesagerie electronică;

• Îmbunătățirea cadrului legislativ pentru a permite un parcurs educațional special în ciclul preuniversitar și universitar pentru cei care doresc să dezvolte o carieră sportivă profesională.

Pentru realizarea acestor obiective este estimată o alocare bugetară de aproximativ 1 milion de Euro.

MINISTERUL CULTURII

O cultură puternică înseamnă protejarea patrimoniului şi identităţii culturale, în aceeaşi măsură în care înseamnă şi o industrie festivalieră recunoscută internaţional şi artă contemporană valoroasă. Mai mult decât oricând, societatea românească are nevoie de cultură, de compensare a limitărilor sociale impuse de măsurile luate pentru diminuarea crizei generate de Covid-19, de reconfirmare prin artă, de soluţii pentru depăşirea prezentei traume colective, prin expresii culturale care să ofere sentimentul de rezoluţie, fie mentală, fizică sau spirituală, dar în primul rând de apartenenţă. De data aceasta, şi reprezentanţii domeniului cultural au nevoie de un răspuns ferm din partea societăţii, un răspuns prin care să transmitem unitar mesajul românilor: „cultura trebuie protejată!"

Sectoarele cultural-creative din România, în anii în care pandemia nu este o realitate, iar economia este sănătoasă, reprezintă aproximativ 3,6% din PIB, 178 de instituţii şi companii de spectacole şi concerte, 457 muzee, 9.594 biblioteci, 81 coduri CAEN, 245.000 angajaţi în sectorul privat şi circa 38.317 profesionişti. Cultura are nevoie de instituţii la nivelul beneficiilor pe care acest domeniu le oferă. Numărul real de beneficiari din România este de minimum 19,318 milioane de oameni. Acestora li se adaugă diaspora românească şi numeroşii turişti atraşi de proiecte culturale recunoscute internaţional. Guvernarea PNL-UDMR este singura pregătită să îşi asume reforma în domeniul cultural, în primul rând, prin recunoaşterea impactului pe care acesta o are în viaţa de zi cu zi, atât pentru consumatorii de cultură, cât şi pentru lucrătorii culturali, artiştii, antreprenorii şi toţi cei care activează în acest domeniu.

Accesul la cultură este garantat prin Constituţie, iar protejarea şi dezvoltarea culturii sunt datorii fundamentale ale statului, care depăşesc obiectivele unei perioade de guvernare, indiferent de durata acesteia. Cultura trebuie privită atât ca un domeniu de sine stătător, cât şi ca un domeniu transversal, resursă a dezvoltării durabile pentru alte domenii. Cultura este un generator real de valori sociale şi economice pentru cetăţeni şi pentru societate.

Cultura este un liant al societăţii, este un sine qua non al existenţei umane, un factor integrator al tradiţiilor, patrimoniului, al diversităţii, al creaţiilor artistice şi al noilor platforme de comunicare.

Un pas necesar al demersului nostru este ca ICR să devină partenerul real şi loial şi promotorul în străinătate al unor proiecte sau manifestări culturale de anvergură, care au potenţial de participare internaţională. În acest fel, vor fi atraşi atât parteneri internaţionali, cât şi public participant, vor fi sprijinite turismul şi industriile conexe prin atragerea de public nou şi prin consolidarea relaţiilor internaţionale, în primul rând cu Republica Moldova. Guvernul va propune să extindă reţeaua institutelor culturale româneşti din străinătate, prin înfiinţarea de noi reprezentanţe. În egală măsură, ne vom asigura că institutele culturale româneşti din străinătate funcţionează în locaţii potrivite pentru activitatea de reprezentare, promovare şi protejare a culturii şi civilizaţiei naţionale peste hotare. Totodată, ICR nu trebuie să dubleze activitatea Ministerului Culturii, a Departamentului pentru Românii de Pretutindeni şi a Departamentului pentru Relaţia cu Republica Moldova, însă îşi va coordona activitatea pentru cooperarea în scopul unor strategii comune.

Proiectele promovate de către minorităţile naţionale vor fi susţinute şi prin bugetul Ministerului Culturii, care va elabora o strategie comună în acest sens în cooperare cu Departamentul pentru Relaţii Interetnice. O altă prioritate pentru guvernare va fi consolidarea relaţiei cu Societatea Română de Radiodifuziune şi Societatea Română de Televiziune, care vor deveni principalii promotori ai sectoarelor cultural-creative prin programe atractive de dezvoltare a audienţei, realizate în parteneriat cu Ministerul Culturii.

Totodată, Societatea Română de Televiziune şi Societatea Română de Radiodifuziune vor asigura accesul la conţinutul serviciului public de radio în limba maghiară în zonele încă neacoperite de către programele în limba maghiară de la studiourile teritoriale Cluj şi Târgu Mureş.

Prioritățile pe termen scurt și mediu ale Ministerului Culturii sunt:

1. Elaborarea și implementarea unei scheme de ajutor de stat pentru sectoarele cultural-creative;
2. Simplificarea procedurii de avizare privind protejarea monumentelor istorice, reglementată prin Legea 422/2001 republicată;
3. Digitalizarea și reglementarea corectă a Listei Monumentelor Istorice;
4. Construirea unei Săli Naționale de concerte și spectacole.

Obiective culturale pentru perioada 2021-2024

Finanțarea culturii, a activităților creative în România este sub nivelul oricărui stat din UE. Din acest motiv, bugetul Ministerului Culturii va crește anual, astfel încât să atingă pragul de 1% din PIB, până în anul 2024.

Elaborarea și implementarea unei scheme de ajutor de stat pentru sectoarele cultural-creative pentru susținerea activităților cultural-artistice, în perioada 2021-2022. Sectoarele cultural-creative au fost puternic afectate de pandemie, în primul rând, din punctul de vedere al interacțiunii cu publicul. Linia de finanțare va fi destinată inclusiv sectorului independent, beneficiarii fiind și ONG-urile din domeniul cultural. Pentru realizarea acestui obiectiv este estimată o alocare bugetară care să reflecte nevoile sectoarelor cultural-creative.

Realizarea Registrului Sectoarelor Cultural-Creative (RSCC)
Realizarea hărții sectoarelor cultural-creative (SCC), care să stea la baza elaborării de politici publice specifice prin identificarea tuturor formelor de activitate economică, a categoriilor de liber profesioniști din cadrul SCC și a indicatorilor socio-economici ai domeniului cultural. În anul 2020, Ministerul Culturii prin Institutul Național de Cercetare și Formare Culturală (INCFC) a demarat proiectul Registrul Sectorului Cultural-Creativ (RSCC), care are drept scop inventarierea entităților/persoanelor care activează în domeniul cultural și care fac parte din următoarele categorii: organizații neguvernamentale și lucrători (persoane fizice) din domeniul cultural. RSCC va îngloba toate informațiile cu privire la toți participanții din domeniul cultural și va contribui la actualizarea înțelegerii rolului, formelor de manifestare și impactului culturii în societate, atât la nivelul decidenților, cât și la nivelul opiniei publice.

În vederea sprijinirii sectorului industriilor culturale și creative, care acoperă practic tot ce este necesar pentru creativitatea umană, abilitățile de inovare - industria publicitară, arhitectura, artele, meșteșugurile, designul, industria filmului, dezvoltarea de software, publicarea și industria media - se va introduce în programele de finanțare a start-up-urilor o categorie dedicată acestui sector. Prin acest program se acordă sprijin pentru capitalul inițial al companiei, nerambursabil, sprijinind astfel tinerii antreprenori sub 35 de ani.

Digitalizarea Ministerului Culturii și a instituțiilor din subordine
Este programată crearea unei platforme unice, la nivelul Ministerului Culturii, care să gestioneze toate aplicațiile financiare reglementate prin Ordonanța nr. 51/1998 privind îmbunătățirea sistemului de finanțare a programelor, proiectelor și acțiunilor culturale, Ordonanța Guvernului nr. 39/2005 privind cinematografia, precum și alte tipuri de finanțare. Termenul de implementare este estimat la 12 luni, iar alocarea bugetară la aproximativ 1 milion de euro, din fonduri nerambursabile – POCID 2021-2027.

Statutul lucrătorului cultural - PNRR

Se impune realizarea modificării legislației în vederea creării cadrului necesar pentru elaborarea și adoptarea statutului lucrătorului cultural. Este necesară încadrarea legală a tuturor profesiilor din sectoarele culturale, pentru a asigura cadrul elementar de protecție socială pentru artiștii și lucrătorii culturali din România, cu scopul de a permite buna finanțare a activității lor și pentru a reda încrederea și prestigiul profesiilor artistice și culturale. Pentru multe dintre aceste profesii, cadrul legal va fi actualizat, pentru altele va fi creat. Se va elabora cu maximă celeritate un proiect legislativ care să reglementeze corect acest domeniu, în concordanță cu nevoile societății.

Programul de salvgardare a fondurilor arhivistice din domeniul cultural
Ministerul Culturii dorește să salveze patrimoniul și să asigure accesul cercetătorilor și publicului la arhivele instituțiilor de cultură, prin finanțarea digitalizării acestora. Totodată, acest program urmărește să îmbunătățească capacitatea statului român de a conserva și de a expune publicului bunuri valoroase care încă nu se află în proprietatea acestuia și va sprijini anual cumpărarea de fonduri arhivistice și bunuri de patrimoniu mobil, în valoare de 5 milioane de lei pe an.

Finanțarea AFCN

Reglementarea finanțării și corelarea cu legislația privind domeniul ajutorului de stat. Organizarea de consultări publice inclusiv cu reprezentanți ai Consiliului Concurenței. Stimularea participării organizațiilor neguvernamentale și a instituțiilor culturale din România la programe de finanțare europene, în domeniul culturii și patrimoniului cultural. Guvernul va asigura creșterea fondurilor dedicate organizațiilor din domeniul culturii și va cofinanța în proporție de minim 20% proiectele europene (Creative Europe, Orizont Europa) implementate de organizațiile neguvernamentale în calitate de lider de proiect sau partener.

Eficientizarea colectării taxei Timbrul Monumentelor Istorice

Ministerul Culturii va elabora o Hotărâre de Guvern prin care va eficientiza sistemul colectării taxei Timbrul Monumentelor Istorice, în vederea creșterii finanțării pentru a sprijini activitățile de protejare, restaurare și punere în valoare a monumentelor istorice.

Implementarea unui program strategic de investiție și valorizare a sectorului și capitalului cultural.

Ministerul Culturii asigură în continuare mecanisme de finanțare prin funcționalizarea programelor culturale prioritare, nu doar pentru evenimente, festivaluri care oferă distribuția produselor culturale, ci și pentru cercetare artistică, creație, producție și educație culturală. În sine, este vorba despre prioritizarea susținerii unor inițiative strategice care abordează întregul ciclu de valoare culturală (ex: funcționarea unor spații culturale independente care au o ofertă constantă de-a lungul anului și includ activități de la creație, la educație sau diseminare).

Operaționalizarea mecanismului de echilibrare a bugetelor locale pentru finanțarea instituțiilor culturale. Alocarea de fonduri din bugetul de stat către UAT-uri pentru cofinanțarea instituțiilor publice de spectacole și concerte din subordinea autorităților administrației publice locale, respectiv teatre, opera, filarmonici, în cuantum de 2% din impozitul pe venit.

Protejarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național

Legislație privind protejarea patrimoniului

1. Simplificarea procedurii de avizare privind protejarea monumentelor istorice, reglementată prin Legea 422/2001 republicată.
2. Echivalări, corecții ale Listei Monumentelor Istorice, ale Registrului Arheologic Național, și ale zonelor de protecție, inclusiv în baza unui parteneriat cu Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației MLPDA-ANCPI, care trebuie să impună, în conformitate, elaborarea de reglementări urbanistice corespunzătoare. În afară de studiile istorice aferente PUZ-urilor, ar fi necesare programe de repertoriere a siturilor și monumentelor și de stabilire a unor criterii clare de diferențiere a siturilor și monumentelor. Înscrierea în categoriile A și B a fost făcută aleator;
3. Finalizarea și adoptarea Strategiei naționale privind protejarea monumentelor istorice, care să fie incluse în toate celelalte Strategii de dezvoltare durabilă de la nivel național și local, așa cum se prevedea în O.G. 43 art. 2.2. Realizarea acesteia cu consultarea unei Comisii de specialiști cu experiență în domeniu;
4. Finalizarea Codului Patrimoniului, care va cuprinde inclusiv legislația privitoare la arheologie;
5. Impunerea unor norme și standarde naționale privind cercetarea, inventarierea, delimitarea patrimoniului imobil. Standardele privind cercetările arheologice sunt preluate din manuale internaționale mot-à-mot, fără a fi adaptate la cerințele regionale, fără să existe norme precise privind cercetarea arheologică, evidența, conservarea sau restaurareapatrimoniului;
6. Clarificări privind abordarea și protecția monumentelor arheologice și istorice în cazul proprietăților private (cadru legal, viziune, infrastructura, planuri deacțiune);
7. Aprobarea Codului Deontologic al Arheologilor din România prin Ordin de Ministru.
8. Comisia Națională de Arheologie are un rol consultativ, deși cu numeroase atribuții (cf. O.G. 43, art. 16), spre deosebire de alte Comisii ale Ministerului Culturii. Sunt necesare reglementări având în vedere deciziile importante pe care le analizează și pentru care se pronunță. Din Comisie trebuie să facă parte doar experți în domeniu;
9. Analizarea oportunității privind înființarea Comisiilor Zonale de Arheologie, așa cum prevede legislația în vigoare (O.G. 43), care să degreveze Comisia Națională de Arheologie de numeroase sarcini.

Continuarea și finanțarea Programului de cercetare a Cetăților Dacice

„Programul multianual de finanțare a cercetărilor Cetăților Dacice din Munții Orăștiei", inițiat în 2012 și derulat doar câteva luni de Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, va fi continuat și adaptat stadiului de cercetare actual. Chiar dacă programul a funcționat pentru o scurtă perioadă, rezultatele au fost notabile: săpături arheologice la Grădiștea de Munte – Sarmizegetusa Regia, realizarea de ridicări topografice la Costești – Cetățuie, Blidaru, Piatra Roșie și la alte cetăți, alături de cercetări noninvazive în cetățile menționate, analize pluridisciplinare ale artefactelor. Este nevoie de reconfigurarea unui nou program multianual de cercetări arheologice (cu garanția finanțării previzibile de la un an la altul) și de găsirea unor soluții administrativ-financiare care să se adapteze situației reale existente în teren. Programul va rezulta într-un un plan de management și, de asemenea, un proiect multianual de conservare ținându-se seamă de prioritățile și de intervențiile urgente care se impun imediat, de specificul monumentelor și tehnicilor antice de construcție și de normele actuale de conservare/restaurare. Finanțarea lui constantă și previzibilă este o condiție esențială. Mai mult, trebuie incluse aici toate siturile din Munții Șureanu, dacice și romane (castre de marș și locuri de bătălie), care fac parte dintr-un peisaj arheologic unitar, unic în lume. Bugetul proiectului pentru perioada 2021-2024 va fi de minimum 20 milioane lei.

Continuarea și finanțarea Programului de cercetare „LIMES" și înscrierea în lista UNESCO a Granițelor Imperiului Roman din România.
Programul Național Limes – a cărui funcționare este reglementată prin Ordin al Ministrului Culturii OMC 2544/29.01.2020 de modificare a OMC 2812/27.11.2014 de instituire a Programului Național „Limes", cu modificările ulterioare – este un program multianual (2015-2023) de cercetare și valorificare a rezultatelor acesteia, în vederea pregătirii dosarelor de nominalizare Limes pentru Lista Patrimoniului Mondial pe care România le are în lucru.
Pentru pregătirea dosarului de nominalizare în conformitate cu cerințele tehnice ale UNESCO, pe lângă datele furnizate de CN LIMES și colaborarea în cadrul comisiei pe toată perioada de elaborare și evaluare (2020-2023), este necesară asigurarea personalului de specialitate dedicat, precum și cooptarea de specialiști – asistență internațională de specialitate. Componenta de management a dosarului este esențială pentru succesul acestui demers și, în acest sens, sunt necesare deja investiții în cercetare, conservare și punere în valoare, măsuri administrative (reglementări urbanistice aprobate cu tratarea specială a perimetrelor ce vor fi incluse în dosar) etc. CN Limes trebuie să-și continue activitatea și după finalizarea PN Limes, deoarece punerea în aplicare a viitoarelor Planuri de management și a Planurilor de acțiune trebuie să fie coordonată de către cei mai buni specialiști.
Bugetul proiectului pentru perioada 2021-2024 va fi de minimum 20 milioane lei.

Muzeele și Patrimoniu mobil

Muzeele din România, cu foarte puține excepții, sunt închise sau cu expoziții învechite, neatractive pentru public, inadaptate la principiile moderne ale muzeologiei, depozitele muzeelor sunt insuficiente și, în general, improprii, laboratoarele de restaurare sunt, cu rare excepții, necorespunzătoare. Este necesară crearea unor centre regionale de depozitare, conservare, cercetare și restaurare a patrimoniului arheologic. Ministerul Culturii, în vederea soluționării acestor probleme, va dezvolta, în colaborare cu instituțiile muzeale, o strategie de revitalizare a acestor muzee și punerea în valoare a patrimoniului acestora.

Evidența patrimoniului arheologic

Programul DocPat realizat de Institutul Național al Patrimoniului și acordat gratuit de Ministerul Culturii instituțiilor deținătoare de patrimoniu este depășit și nu poate funcționa pentru mai mulți utilizatori, deși a fost creat ca bază de date națională. Ministerul Culturii va identifica surse de finanțare pentru spațiu de stocare, cu acces liber pentru bazele de date ale muzeelor și instituțiilor de cultură și cercetare.

Cercetarea în instituțiile muzeale nu este reglementată legislativ. Nu este argumentată specificitatea muncii cercetătorului în muzeu. Ministerul Culturii va reglementa echivalarea muzeografilor, restauratorilor, conservatorilor cu cercetătorii, pe baza competențelor dovedite și a îndeplinirii unui punctaj unic (așa cum există echivalare între posturile didactice și de cercetare). Ministerul Culturii trebuie să stabilească criterii unice profesionale și de studii pentru principalele trepte ierarhice ale posturilor de muzeograf, conservator, restaurator, cercetător din toate tipurile de muzee.

Revizuirea listei instituțiilor culturale de interes național
Se impune, de asemenea, includerea în lista instituțiilor culturale de interes național a Institutului Național al Patrimoniului, cât și a unor instituții culturale din țară, pentru asigurarea unei bune reprezentări teritoriale și aplicarea LEGII nr. 157 din 7 iunie 2021 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 21/2007 privind instituțiile și companiile de spectacole sau concerte, precum și desfășurarea activității de impresariat artistic, inițiată de PNL și promulgată în 2021.

Definirea patrimoniului cultural trebuie să aibă în vedere specificul fiecărui tip de patrimoniu: material-imaterial, mobil-imobil, subacvatic. În acest sens, va fi prioritizată implementarea următoarelor proiecte:

Codul Patrimoniului: elaborarea și adoptarea proiectului de lege care să cuprindă toate prevederile legale în vederea creionării unui cadru unitar la nivelul patrimoniului național din România (proiectul este finanțat deja prin FSE - POCA, în valoarea 2.990.000 Lei);

Lansarea platformei „Roșia Montană" și transformarea localității într-un model de dezvoltare sustenabilă, bazată pe valorificarea patrimoniului cultural și natural și pe implicare civică.

Transferarea Muzeului Mineritului din administrarea Întreprinderii Miniere Roșia Montană în cea a Ministerului Culturii, pentru înființarea Muzeului Național al Mineritului Aurifer;

Continuarea finanțării restaurării obiectelor din Lista Monumentelor Istorice prin PNR sau prin Timbrul Monumentelor Istorice;

Sprijinirea administrației locale, în vederea realizării Planului Urbanistic General Roșia Montană;

Se vor înscrie pe lista indicativă UNESCO: Ansamblul Monumental Calea Eroilor realizat de Constantin Brâncuși la Târgu-Jiu, Limesul roman de pe teritoriul României, Pelerinajul de la Șumuleu Ciuc, Patrimoniul construit de la Rimetea, Porțile secuiești etc.

Realizarea Hărții patrimoniului cultural subacvatic, cercetarea și documentarea acestuia și descărcarea arheologică pe segmentele de interes strategic și economic. Timpul de implementare estimat este de 5 ani, iar finanțarea ce va fi asigurată se ridică la 100 de milioane de Euro;

Finanțarea programului de salvgardare a patrimoniul imaterial - de la Tezaur Uman Viu, la rute culturale, care să cuprindă și un proces de digitalizare a arhivelor patrimoniului imaterial, alături de includerea continuă a valorilor în inventarul național. Acest proces va fi derulat anual, iar finanțarea necesară se ridică la 1 milion de Lei/anual;

Creșterea finanțării, conform nevoilor din domeniu, a Programului Național de Restaurare a monumentelor istorice (PNR) și dublarea eforturilor prin linia de finanțare Valul Renovării a Programului Național de Relansare și Reziliență.

Includerea în Programul Național de Restaurare a imobilelor monument istoric, deținute de persoane fizice, pe baza unor criterii/punctaj și cu o cofinanțare din partea proprietarilor, crescând astfel atractivitatea zonelor urbane și rurale. În acest sens, se impune revenirea la Hotărârea Guvernului nr. 1430/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind situațiile în care Ministerul Culturii, respectiv autoritățile administrației publice locale, contribuie la acoperirea costurilor lucrărilor de protejare și de intervenție asupra monumentelor istorice, cu stabilirea proporției contribuției, procedurilor, precum și condițiile pe care trebuie să le îndeplinească proprietarul, altul decât statul, municipiul, orașul sau comuna.

Digitalizarea și reglementarea corectă a Listei Monumentelor Istorice, care conține peste 33.000 de obiective. Realizarea acestui obiectiv necesită un termen de implementare de 3 ani și un buget de 15 milioane de Euro, fonduri nerambursabile – POCID 2021-2027;

Timişoara – Capitală Europeană a Culturii - Sprijinirea de către toate instituţiile centrale a Programului Timişoara - Capitală Europeană a Culturii, pentru implementarea tuturor proiectelor asumate de către municipiu, reprezintă un alt obiectiv major. Modificarea şi completarea OUG nr.42/2019, în vederea corectei adaptări a situaţiei pe care a generat-o criza Covid-19, precum şi asigurarea finanţării pentru proiectele culturale şi pentru obiectivele de investiţii, reprezintă acţiuni pe termen scurt ce vor fi realizate în scopul asigurării succesului acestui program. Sursele de finanţare sunt asigurate: 52,9 milioane de Lei din bugetul de stat pentru proiecte culturale şi 114,65 milioane de Lei prin transferuri către unităţile administrativ-teritoriale, în scopul realizării a 6 obiective de investiţii în Municipiul Timişoara şi Judeţul Timiş.

Arta contemporană – Continuarea campaniei de achiziţie de artă contemporană şi transformarea acesteia într-un program permanent al Ministerului Culturii. În anul 2020 s-au alocat, după 12 ani, primele fonduri pentru achiziţia de artă plastică. 430 de artişti s-au înscris în această competiţie, iar patrimoniul statului şi-a mărit portofoliul cu 167 de lucrări semnate de 100 de artişti români contemporani, care au fost cumpărate de Muzeul Naţional de Artă Contemporană. Pentru următoarele 48 de luni sunt alocate sume în valoare de 8 milioane de Lei, de la bugetul de stat.

Educaţia prin Cultură – Dezvoltarea unui program naţional, în parteneriat cu Ministerul Educaţiei şi Cercetării, privind introducerea obligatorie în curriculum şcolar a informaţiilor aferente sectoarelor cultural-creative, prin dezvoltarea conceptului de interdisciplinaritate. Această activitate, cu un buget de aproximativ 30 de milioane de Euro, va fi finanţată din fonduri europene nerambursabile.

Programul naţional „Oraşe culturale" – implementarea unui program anual care să stimuleze autorităţile locale din fiecare regiune de dezvoltare a României să concureze pentru titlul de Oraş Cultural. În fiecare an, în baza unei competiţii gestionate de către Ministerul Culturii, cele 8 regiuni de dezvoltare ale României vor deţine câte un titlul de Oraş Cultural. Acesta poate fi obţinut de orice autoritatea locală în baza strategiei culturale şi a unui plan de acţiuni care să reflecte utilizarea sustenabilă a resurselor financiare pentru infrastructură şi pentru dezvoltarea sectoarelor culturale şi creative locale. Tipurile de finanţare vizează proiecte şi acţiuni culturale din următoarele domenii: reabilitarea imobilelor culturale sau de patrimoniu, proiecte (expoziţii, acţiuni artistice etc), manifestări complexe de punere în valoare a patrimoniului cultural, a tradiţiilor şi a memoriei locale, regionale şi naţionale. Pe lângă cele mai sus menţionate, acţiunile susţinute pot fi ştiinţifice sau de diplomaţie culturală, care abordează dimensiunea multiculturală, cea multietnică şi cea multiconfesională ale Programului. Totodată, proiectul implică o mai bună coordonare între autorităţile locale, societate civilă şi comunitate, care vor conlucra pentru dezvoltarea potenţialului cultural şi al identităţii locale.

Programul „Voucher cultural" în valoare de 500 Ron/anual pentru achiziţia de cărţi sau pentru accesul la evenimente culturale este destinat celor din sistemul bugetar. Voucherele sau cardurile culturale acordate anual vor putea fi folosite exclusiv pentru accesul la evenimente culturale sau achiziţia de carte şi vor putea fi integrate într-un sistem electronic, alimentat anual. Voucherele sau cardurile culturale vor putea fi utilizate şi de companii private, ca beneficiu al angajaţilor, deductibil pentru acestea.

Cinematografie – Eficientizarea Schemei de ajutor de stat privind sprijinirea industriei cinematografice, elaborarea şi adoptarea legii cinematografiei şi actualizarea metodologiei privind alimentarea fondului cinematografic. Sursele de finanţare pentru eficientizarea instrumentelor de susţinere a cinematografiei sunt: fondul cinematografic şi bugetul de stat, prin cele 250 milioane de Euro aprobate pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat, privind sprijinirea industriei cinematografice.

Reforma instituțională și a întregului sistem de finanțare, distribuție, exploatare, promovare a cinematografiei românești - Structura și guvernanța Centrului Național al Cinematografiei, precum și misiunea și obiectivele acestuia au nevoie de o reorganizare profundă pentru a permite un serviciu public modern și flexibil pentru un sector artistic și economic în perpetuă evoluție, caracterizat de diversitate prin formă și conținut. Se impune realizarea unui cadru legal nou, pentru aplicarea unei abordări naționale strategice asupra rolului cinematografiei și producției audiovizuale în societatea românească și, în egală măsură, promovarea unor mijloace prin care autoritățile centrale și locale pot susține, facilita și stimula dezvoltarea acestui domeniu. De asemenea, sunt necesare menținerea, îmbunătățirea și dezvoltarea programului de stimulare a investițiilor străine în cinematografie (HG421/2018).
Revalorificarea patrimoniului național cinematografic prin restaurare, remasterizare și digitalizare, precum și promovarea și exploatarea operelor audiovizuale de patrimoniu, la nivel național și internațional.
Reglementarea statutului școlilor de artă și meserii

Școlile populare de artă și meserii reprezintă pentru multe județe singurele alternative de formare culturală. Ele instruiesc peste 25.000 de cursanți și asigură, inclusiv, transmiterea obiceiurilor meșteșugărești către tinerele generații. Pentru adaptarea acestora la evoluțiile sociale și culturale, va fi promovat un nou proiect de lege, pe baza unui dialog cu reprezentanții acestor entități.

Cultura scrisă - Promovarea artiștilor și culturii scrise românești în interiorul și în afara granițelor țării. Prin parteneriate bilaterale, Ministerul Culturii va promova programele de traduceri și internationalizarea produselor culturale literare, inclusiv traducerea în și din limbile minorităților naționale. Pentru acest obiectiv se estimează alocarea unui buget minim de 1 milion de Lei/anual.

Arta spectacolelor – dezvoltarea parteneriatului public-privat la nivelul tuturor instituțiilor de spectacol și concerte. România se bucură de 178 de instituții și companii de spectacol cu multe producții recunoscute la nivel național și internațional. Va fi promovată modificarea cadrului normativ, astfel încât sectorul independent al artelor spectacolului să poată utiliza spațiile și infrastructura pe care instituțiile culturale publice le au în administrare, pentru dezvoltarea creativității acestui segment. Ca modalitate de sprijinire a artiștilor din România se va institui o cotă minimă din repertoriul instituțiilor naționale de spectacol, care să fie dedicată creațiilor românești, ca modalitate de sprijin pentru artiștii din țară, mai ales în această perioadă dificilă, dar și pentru identificarea și promovarea de noi produse culturale în rândul publicului existent sau cu scopul atragerii unui public nou.

Pentru sprijinirea activității instituțiilor culturale în domeniu se va introduce programarea multianuală a bugetării activității acestora, acoperirea din bugetul Ministerului Culturii a sumelor cuprinse în programele minimale și dotarea și modernizarea sălilor de teatru. De asemenea, Ministerul Culturii va acoperi taxele de membru în diversele organizații internaționale ale instituțiilor culturale.
Elaborarea unei Strategii Naționale pentru Cultură și alinierea urgentă a tuturor documentelor strategice din domeniul culturii, cu politicile europene și internaționale, reprezintă un alt obiectiv imediat de guvernare. Proiect aflat în implementare, cofinanțat din Fondul Social European, prin „Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020", codul MySMIS129541/codul proiectului SIPOCA 709, „Viziune strategică și coerentă pentru sectorul cultural". Valoarea totală: 7.085.920 lei. Perioada de implementare: ianuarie 2021 – aprilie 2023.

Investiții infrastructură culturală: Se va avea în vedere reprezentarea echilibrată a instituțiilor în teritoriu.

Construirea unei Săli Naționale de concerte și spectacole în Municipiul București – Guvernul are ca obiectiv construirea unui spațiu cultural la nivelul marilor săli internaționale de concerte și spectacole, care să genereze plusvaloare pentru industriile cultural-creative, care să aibă toate dotările sceno-tehnice necesare și care să se bucure de o acustică optimă. Valoarea estimată a investiției este 40 de milioane de Euro, finanțare programată din fonduri europene nerambursabile.

Consolidarea, restaurarea și amenajarea Vilei „Ion I.C. Brătianu" din București, sediu al Serviciului Colecții Speciale al Bibliotecii Naționale a României. Valoarea estimate a investiției este de 8,8 milioane de Euro și este programată în portofoliul de investiții al Companiei Naționale de Investiții.

Consolidarea, restaurarea și modernizarea Muzeului Național de Istorie a României din București – Valoarea totală a investiției se ridică la 155,3 milioane de euro, din care în perioada 2002-2006 s-au realizat lucrări la clădirea muzeului de numai 9 milioane de Euro.

Restaurarea Teatrului Național „Lucian Blaga" și a Operei Naționale Române din Cluj- Napoca – Valoarea totală a investiției se ridică la 20 de milioane de Euro.

Restaurarea, amenajarea și dotarea clădirii fostei Comenduiri a Garnizoanei Timișoara, destinate Muzeului Național al Revoluției Anticomuniste din Decembrie 1989, Timișoara –Valoarea totală a investiției se ridică la 15,2 milioane de Euro.

Restaurarea și amenajarea domeniului și a Vilei „Florica" de la Ștefănești, din județul Argeș, dată în folosința recent înființatului Muzeu Național „Brătianu" – Costul total al investiției se ridică la 8 milioane de Euro.

Consolidarea, restaurarea și amenajarea Conacului „Vârnav Liteanu" de la Liteni, județul Suceava, în care va funcționa un centru de formare a restauratorilor – Costul total al investiției se ridică la 6 milioane de Euro.
Construirea unui sediu propriu pentru Opera Națională Română Iași – Valoarea totală a investiției se ridică la 15 de milioane de Euro.
Refacerea și modernizarea clădirii Teatrului Național „Marin Sorescu" Craiova, Valoarea totală a investiției se ridică la 18,3 de milioane de Euro.

Muzeul Național de Istorie a Evreilor și al Holocaustului din România – În anul 2019, Parlamentul României a adoptat Legea nr.174/2019 privind înființarea Muzeului Național de Istorie a Evreilor și al Holocaustului din România în subordinea Institutului Național pentru Studierea Holocaustului din România „Elie Wiesel". Guvernul României se angajează să susțină financiar, tehnic și logistic realizarea în cel mai scurt timp a acestui muzeu. Proiect de investiții inclus în PNRR, valoare estimată 15 milioane de euro.

Muzeul Național al Ororilor Comunismului – În anul 2019, Parlamentul României a adoptat Legea nr.157/2019 privind înființarea Muzeului Ororilor Comunismului în România, prin care a fost creat cadrul legal în acest sens. Valoarea totală a investiției va fi estimată după identificarea celei mai bune soluții.

Restaurare, consolidare și punere în valoare a imobilului Casa „Barbu Gănescu" - sediul Muzeului Național „Constantin Brâncuși" și incinta – Valoarea totală a investiției se ridică la 3,5 de milioane de Lei.

Muzeul Național „Brukenthal" – Clădire-Depozit Centralizat pentru colecțiile de Științele Naturii, Istorie și Arheologie și Laborator de Conservare – Restaurare pentru aceste colecții. Valoarea totală a investiției se ridică la 2 de milioane de Lei.

Teatrul Național „Mihai Eminescu" Timișoara – Extindere Sala Studio a Teatrului Național „Mihai Eminescu" din Timișoara, reabilitare fațade și echipare cu mecanisme de scenă. Valoarea totală programată a investiției se ridică la 30 de milioane de Lei.

Restaurarea, dotarea, extinderea și modernizarea Teatrului și Operei Naționale Maghiare din Cluj. Suma necesară este de 15 milioane de euro.

Restaurarea, dotarea și modernizarea Teatrului Național din Târgu Mureș. Suma necesară este de 5 milioane de euro.

Programul Național „Case Memoriale" – prin care se acordă sprijin financiar nerambursabil pentru protejarea și punerea în valoare a caselor memoriale din România. Pentru finanțarea proiectelor depuse se organizează o sesiune de selecție de proiecte, având secțiune dedicată minorităților naționale. Bugetul alocat programului este de 50 milioane de Euro.

Internaționalizarea culturii naționale: 2022: Conferința ICOM-ICR va avea loc la Muzeul Național al Bucovinei. 2022: România a propus Consiliului Europei ca Forumul Mondial pentru Democrație 2022 să aibă tema „How can cultural and creative sectors strengthen democracy?" 2023: România a propus ca anul 2023 să fie Anul European al Rezilienței prin Cultură. 2023: Conferința EURHO va avea loc la Cluj-Napoca, în organizarea Muzeului Etnografic al Transilvaniei și Universității „Babeș-Bolyai".

Planul Național de Redresare și Reziliență

Operaționalizarea Organizațiilor de Management al Destinației

- Plan de acțiune dedicat valorificării patrimoniului cultural în scopul creșterii competitivității sectorului turistic românesc

Crearea cadrului pentru operaționalizarea la nivel național a traseelor cicloturistice

- Muzeele nou construite și muzeele restaurate, deschise

Reforma sistemului de finanțare a sectorului cultural

- Intrarea în vigoare a actului normativ privind sistemul de finanțare
- Intrarea în vigoare a actului normativ privind statutul lucrătorilor din domeniul cultural

Obiective și repere conform Anexei nr. 1.14

MINISTERUL JUSTIȚIEI

În domeniul Justiție și stat de drept, cel mai important obiectiv strategic național rămâne finalizarea monitorizării României prin Mecanismul de Cooperare și Verificare (MCV). Guvernul României, alături de toate autoritățile constituționale au acest obiectiv istoric de a încheia procesul de integrare a României în spațiul democratic european, prin definitivarea reformelor ireversibile în domeniul justiției.

Acest obiectiv strategic național trebuie susținut de toate partidele politice democratice prin garantarea unor măsuri legislative și executive de natură să genereze un act de justiție eficient, imparțial și egal pentru justițiabili. O reformă atât de amplă în domeniul justiției și cu un obiectiv atât de ambiții implică multă maturitate politică, capacitatea de atingere a consensului instituțional și politic, respectiv capacitatea de a identifica soluții legislative alternative pentru îndeplinirea obiectivelor asumate.

România este un partener stabil al Uniunii Europene și reformele în domeniul Justiție și stat de drept reprezintă o garanție că parcursul european al României este singura variantă pentru consolidarea independenței sistemului judiciar și asigurarea preeminenței dreptului în raporturile sociale și instituționale.

Programul de guvernare în domeniul Justiție și stat de drept păstrează elementele programului de guvernare aceptat de Parlamentului României în decembrie 2020 și introduce o serie de modificări și propuneri care sunt în acord cu rapoartele organismelor europene Comisia de la Veneția, GRECO, MCV și Raportul CE privind statul de drept, adoptate pe parcursul anului 2021.

Așadar, în domeniul Justiției și stat de drept, Guvernul propune continuarea și îmbunătățirea reformelor asumate în decembrie 2020, în acord cu voința politică a alegătorilor, exprimată prin vot la scrutinul electoral din 6 decembrie 2020.

Totodată, vom promova ***eficiența Justiției ca serviciu public***, garantând o justiție accesibilă, imparțială și independentă pentru toți cetățenii. Justiția ca serviciu public trebuie să fie egală și imparțială pentru beneficiarii sistemului judiciar și să răspundă cu celeritate și profesionist obiectivelor care rezultă din competențele constituționale și legale.

Pe de o parte, *eficiența Justiției ca serviciu public* presupune existența și garantarea unei independențe a Justiției în cele două componente ale sale: *componenta instituțională* referitoare la sistemul judiciar în întregime, cât și *componenta individuală* referitoare la statutul juridic al magistraților (judecători și procurori) cu toate elementele sale componente, așa cum au fost consacrate în jurisprudența Curții Constituționale a României, dar și în rapoartele, avizele și opiniile GRECO, MCV, ale consiliilor consultative ale judecătorilor și procurorilor europeni și ale Comisiei de la Veneția.

Pe de altă parte, *eficiența Justiției ca serviciu public* presupune *proceduri judiciare și administrative* care să conducă la o mai bună alocare și gestionare a dosarelor și la reducerea termenelor de soluționare a litigiilor și să garanteze accesul efectiv la justiție al justițiabililor. În acest sens, avem nevoie urgentă de măsuri care să reducă termenele de soluționare a litigiilor și să asigure un acces cât mai facil la actul de justiție. Urmărim redefinirea hărții judiciare, examinarea competențelor instanțelor pentru reechilibrarea volumului de dosare, informatizarea actului de justiție și promovarea mijloacelor alternative de soluționare a litigiilor pentru degrevarea instanțelor.

Guvernul României se angajează să asigure corectarea legislației privind organizarea și

funcționarea Justiției (statutul judecătorilor și procurorilor, organizarea judiciară, Consiliul Superior al Magistraturii) în acord cu principiile din instrumentele internaționale ratificate de România, precum și cu recomandările formulate în cadrul mecanismelor europene (MCV, GRECO, Comisia de la Veneția, Raportul CE privind statul de drept).

În acest sens, proiectele de lege privind organizarea și funcționarea sistemului judiciar generic denumite "Legile Justiției" vor fi transmise spre avizare Comisiei Europene pentru Democrație prin Drept a Consiliului Europei (Comisia de la Veneția) înainte de a fi adoptate în Parlamentul României.

Modificările privind legislația penală și procesual penală vor avea ca obiectiv asigurarea siguranței cetățeanului și combaterea eficientă a infracționalității, inclusiv prin mijloace de prevenție, precum și așezarea justă a regulilor de procedură în cursul procesului penal, în vederea aflării adevărului.

Justiția ocupă un loc central în programul de guvernare deoarece stagnarea reformelor și regresele generate în ultimii ani reclamă o schimbare profundă, care nu mai poate fi amânată. În primul rând, această schimbare răspunde necesității de optimizare a activității tuturor entităților implicate. În al doilea rând, schimbarea urmărită răspunde nevoii urgente de garantare a independenței sistemului judiciar și de relansare a luptei anticorupție, înțeleasă inclusiv ca un mijloc de combatere a sărăciei și dezechilibrelor social-economice, până în punctul în care alinierea la standardele europene va deveni ireversibilă.

JUSTIȚIE ȘI STAT DE DREPT

Obiectivele Programului de guvernare în domeniul justiției sunt stabilite având ca punct de plecare competențele legale ale Ministerului Justiției, de la nevoile sistemului judiciar și Justiției în ansamblul său, resursele financiare aflate la dispoziția ministerului, evoluțiile instituționale din interiorul sistemului judiciar.

Soluțiile stabilite prin Programul de guvernare în domeniul justiție și stat de drept au în vedere obiectivul național și instituțional strategic al unei justiții independente și eficiente, cu respectarea recomandărilor organismelor europene (MCV, GRECO, Raportul CE privind statul de drept și Comisia de la Veneția), respectiv a liniilor coordonatoare din Programul de Guvernare și din Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR).

Reformele structurale propuse de Ministerul Justiției și realizarea celorlalte obiective de referință aflate în sarcina Parlamentului, Consiliului Superior al Magistraturii și Ministerului Public au ca punct terminus finalizarea Mecanismului de Cooperare și Verificare.

1. Un sistem judiciar european, echilibrat, eficient și responsabil

Pentru realizarea obiectivului istoric al eliminării MCV, Guvernul României susține corectarea Legilor Justiției în vederea îndeplinirii obiectivelor de referință stabilite prin Decizia Comisiei din 13 decembrie 2006 [C(2006) 6569].

Urmărim ca variantele finale ale Legilor Justiției care vor fi înaintate Parlamentului spre adoptare să respecte următoarele **principii**: independența judecătorilor și procurorilor, admiterea în profesie și promovarea în carieră pe criterii meritocratice, funcționarea eficientă a instanțelor, a CSM, a Inspecției Judiciare și a Ministerului Public, răspunderea efectivă a magistraților, dar și protecția lor în fața oricăror ingerințe și abuzuri, separația, echilibrul și cooperarea loială dintre puterea judecătorească și executiv, obligațiile statului român care decurg din rapoartele MCV, GRECO, avizele Comisiei de la Veneția și, mai nou, din Mecanismul CE "Stat de Drept", la care se adaugă jurisprudența recentă a CJUE și CEDO, precum și necesitatea implementării deciziilor obligatorii ale Curții Constituționale a României.

Corectarea Legilor Justiției presupune identificarea acelor măsuri legislative care să garanteze un just echilibru instituțional în cadrul autorității judecătorești, respectiv între autoritatea judecătorească și celelalte puteri ale statului, precum și baza normativă pentru un sistem judiciar eficient, deopotrivă independent și responsabil.

Premisa fundamentală pentru a putea atinge acest obiectiv este **dialogul instituțional constructiv** între, pe de o parte, toate structurile componente ale sistemului judiciar și, pe de altă parte, factorul politic decizional, care este Parlamentul României, în configurația politică determinată de alegerile din decembrie 2020.

Pentru a putea construi acest dialog necesar între beneficiari și decidenți, Ministrul Justiției trebuie să își îndeplinească realul rol constituțional, acela de mediator între sistemul judiciar și puterile politice ale statului (puterea executivă și puterea legislativă).

Ca o garanție a faptului că Legile Justiției au ca obiectiv fundamental consolidarea ireversibilă a unei justiții independente într-un stat cu democrație constituțională consolidată, **Legile Justiției vor fi supuse dezbaterii parlamentare numai după ce s-a solicitat opinia de specialitate a Comisiei de la Veneția.**

Vom susține transpunerea directivelor adoptate la nivelul Uniunii europene aflate în portofoliu, cu scopul de a asigura armonizarea legislației naționale cu cea europeană, ținând cont de marile principii ale dreptului european (supremația, prioritatea și aplicabilitatea directă a dreptului comunitar în ordinea juridică națională).

2. O resursă umană pregătită pentru un act de justiție eficient

2.1.Asigurarea resursei umane pe termen scurt, mediu și lung

Vom susține adoptarea cu celeritate a Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, prin care s-a urmărit reglementarea **transferurilor judecătorilor și procurorilor** de la o instanță la alta sau de la un parchet la altul ori la o instituție publică. Această lege a fost declarată neconstituțională în parte, urmând să fie modificată în acord cu Decizia Curții Constituționale a României nr. 514/2021. Asigurarea cu celeritate a procedurilor de transfer la nivelul sistemului judiciar este un obiectiv pe termen scurt solicitat cu insistență de reprezentanții sistemului judiciar.

Vom asigura cadrul legal necesar pentru organizarea **concursurilor de admitere în magistratură**, cu respectarea deciziilor Curții Constituționale în materie, prin introducerea modificărilor necesare în reforma Legilor Justiției.

Până la intrarea în vigoare a noilor legi ale justiției, vom susține finalizarea celor două concursuri de admitere în magistratură și la INM, demarate de CSM prin Institutul Național al Magistraturii în anul 2021, aflate în curs, precum și organizarea unui nou **concurs de admitere în magistratură în primavara anului 2022** pentru un număr suplimentar de judecători și procurori.

În acord cu obiectivele de referință asumate în cadrul MCV și pentru a susține lupta anticorupție și lupta împotriva criminalității organizate, Guvernul României a adoptat două hotărâri de guvern prin care a suplimentat deja posturile la DNA și DIICOT. O justiție eficientă în domeniul penal presupune colaborarea foarte bună dintre procuror și polițist, fără niciun fel de imixtiuni externe. În activitatea sa de organ de cercetare penală, polițistul trebuie să aibă o singură linie de subordonare, și anume subordonarea față de procuror. Susținem în continuare consolidarea activității de urmărire penală a DNA și DIICOT, prin politici și scheme echilibrate de transfer constant de personal, menite să sprijine activitatea de cercetare penală a parchetelor, fără a afecta celelalte categorii de activități desfășurate de polițiști.

2.2. Eliminarea inechităților în domeniul salarizării și acordării pensiilor de serviciu

Promovăm o serie de măsuri care au ca finalitate eliminarea inechităților în domeniul salarizării și acordării pensiilor de serviciu în rândul magistraților, prin identificarea unor **soluții legislative în dialog cu CSM și cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale.**

Toate aceste măsuri legislative trebuie să fie rezultatul unui **just echilibru** între principiile statuate în jurisprudența Curții Constituționale în materie, principiile care fundamentează politicile privind acordarea pensiilor în cadrul unei societăți democratice și principiului independenței judecătorilor și procurorilor, în componenta individuală.

2.3. Asigurarea unui cadru legislativ pentru personalul auxiliar de specialitate

Susținem continuarea planului de dezvoltare anuală a schemei de personal pentru grefieri având în vedere că evoluția activităților specifice reclamă suplimentarea posturilor de grefier.

Este necesară asigurarea etapizată a unui raport grefier/judecător care să permită realizarea un act de justitie într-un termen rezonabil și de calitate, inclusiv prin raportare la standardele din sistemele de justiție ale statelor membre ale Uniunii Europene, în vederea consolidării independenței justiției.

Pentru sistemul de probațiune, vom acționa în vederea suplimentării anuale a schemei de personal, numărul posturilor alocate fiind stabilit în funcție de evoluția cazuisticii, a numărului de persoane sancționate penal cu măsuri alternative la pedeapsa închisorii, ținând seama de atingerea unui număr optim de personal, în concordanță cu standardele în domeniu.

Susținem promovarea proiectului de lege privind statutul personalului de specialitate judiciară și al altor categorii de personal din cadrul instanțelor judecătorești, al parchetelor de pe lângă acestea și al Institutului Național de Expertize Criminalistice.

3. Desființarea Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție (SIIJ)

Desființarea SIIJ este atât o necesitate, cât și o prioritate pentru orice guvernare pro-europeană care militează pentru eficiența actului de justiție, independența justiției, stabilitatea sistemului judiciar și lupta anticorupție în sistemul judiciar. **Fără desființarea SIIJ și fără respectarea competenței materiale specializate pentru urmărirea penală nu se poate finaliza MCV, obiectiv strategic national.**

Pașii instituționali care au fost făcuți pe parcursul anului 2021 în vederea desființării SIIJ vor fi continuați, dar cu respectarea strictă a două obiective de rang instituțional și strategic. În primul rând, desființarea SIIJ trebui să se realizeze cu luarea în considerare a **tuturor** recomandărilor din ultimul Aviz al Comisiei de la Veneția CDL-AD(2021)019, inclusiv prin raportare la considerentele Hotărârii CJUE din 18 mai 2021.

În al doilea rând, **desființarea SIIJ trebuie să fie definitivă și ireversibilă** pentru a garanta funcționarea și stabilitatea pe termen lung a întregului sistem judiciar.

Desființarea SIIJ nu mai poate fi utilizată ca o formă de discurs politic în interes electoral, fiind o necesitate de ordin instituțional pentru asigurarea eficienței actului de justiție, a independenței, a stabilității și a integrității sistemului judiciar, ca element fundamental al protecției constituționale a statului.

Astfel, soluția legislativă pentru desființarea SIIJ trebuie să fie una inteligentă și coerentă, în acord cu normele europene și cu normele constituționale și să transpună pe calea amendamentelor, în integralitate opinia Comisiei de la Veneția din 5 iulie 2021. Această soluție trebuie să prevadă atât aplicarea principiului competenței parchetelor specializate în realizarea activității de urmărire penală, cât și procedurile instituționale care au rolul de a proteja independența judecătorilor și a procurorilor.

Aceste proceduri vizează:

- răspunderea exclusiv civilă și disciplinară a judecătorilor și procurorilor pentru soluțiile pronunțate cu bună-credință în îndeplinirea atribuțiilor sau în exercitarea funcției lor;
- un mecanism de răspuns simplificat la plângerile vexatorii introduse de persoane private împotriva judecătorilor și procurorilor și
- asigurarea imparțialității și legalității urmării penale a judecătorilor și procurorilor.

4. Gestionarea sistemului judiciar în timpul stării de alertă

În contextul pandemiei create de COVID-19, ținând seama de dinamica evoluției situației epidemiologice naționale, dar și internaționale și ca urmare a solicitărilor din practică, trebuie să asigurăm toate condițiile optime desfășurării actului de justiție.

În cursul lunii septembrie 2020, Ministerul Justiției a elaborat și supus dezbaterii publice proiectul de lege privind unele măsuri în domeniul justiției în contextul pandemiei de COVID-19. Proiectul propune reglementarea în domeniul justiției a unor măsuri specifice, temporare, aplicabile pe durata stării de alertă precum și pentru o perioadă de 30 de zile de la încetarea acesteia, care să permită asigurarea unei protecții adecvate în contextul activităților judiciare împotriva îmbolnăvirii cu coronavirusul SARS-CoV-2.

Vom susține adoptarea tuturor măsurilor necesare pentru prevenirea și gestionarea situațiilor critice care ar fi generate de pandemie în sistemul judiciar.

5. Procedura de numire și revocare în/din funcțiile de conducere la nivelul instanțelor și parchetelor

Vom acorda o atenție sporită procedurii de ocupare a funcțiilor de conducere în sistemul judiciar.

5.1. Procedura de numire și revocare în/din funcțiile de conducere la nivelul instanțelor judecătorești (ÎCCJ)

Principiile pentru promovarea în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție și numirea în funcțiile de conducere din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție vor fi reglementate prin Legile Justiției în acord cu bunele practici la nivel european și cu respectarea structurii constituționale a sistemului intanțelor judecătorești.

5.2. Procedura de numire și revocare în/din funcțiile de conducere la nivelul parchetelor

Așa cum arată ultimul Raport MCV din 8.06.2021, problema principală cu privire la numirea procurorilor de rang înalt este lipsa unei proceduri care să rezolve problema critică a dezechilibrului dintre influența diferitelor instituții asupra procedurii și concentrarea puterii în mâinile ministrului justiției.

În conformitate cu ultimul Raport MCV, procedura de revocare din funcție a procurorilor de rang înalt este strâns legată de procedura de numire în funcție și e necesar ca revizuirea Legilor Justiției să țină cont și de hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 05.08.2020 în cazul deciziei de revocare în 2018 a fostei procuroare-șefe a DNA.

În considerarea recomandărilor MCV și cu scopul de a construi un sistem cu criterii clare și transparente de numire a procurorilor de rang înalt, vom promova în cadrul Legilor Justiției o serie de măsuri legislative care vor reglementa:

-**O procedură nouă de selectare/avizare/numire a procurorilor de rang înalt**, cu diminuarea rolului politic excesiv al Ministrului Justiției, rol criticat în rapoartele organismelor europene și asigurarea unui echilibru și dialogului decizional functional, în limitele atribuțiilor constituționale, între inițiatorul procedurii (Ministrul Justiției), avizatorul selecției operate de Ministrul Justiției (Secția de procurori a CSM) și emitentul actului administrativ de numire în funcție (Președintele României).

-**O procedură nouă de contestare în fața instanțelor de contencios administrativ a decretelor de revocare din funcție a procurorilor de rang înalt**, în acord cu Hotărârea CEDO din 05.08.2020.

6. Reformarea Inspecției Judiciare

Prin reorganizarea Inspecției Judiciare în conformitate cu legislația adoptată în perioada 2018-2019, inspectorul-șef a dobândit în mod nejustificat o serie de competențe discreționare. Pe lângă faptul că a devenit ordonator principal de credite și unic titular al acțiunii disciplinare, acesta desemnează inspectorul-șef adjunct și directorii de direcții, controlând astfel selecția inspectorilor judiciari, conduce și organizează activitatea instituției, aprobă regulamentul conținând normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție, iar procedura prin care poate fi revocat din funcție a fost îngreunată considerabil.

Toate aceste măsuri impietează asupra imparțialității inspectorilor judiciari și a profesionalismului activității Inspecției Judiciare, cu consecința punerii în pericol a independenței Justiției.

În perioada imediat următoare, avem în vedere **o reformă a Inspecției Judiciare astfel încât această instituție să ofere garanții sporite de independență și imparțialitate**, în acord cu recomandările din Raportul MCV. Aceste modificări legislative de reformă a Inspecției Judiciare trebuie să conducă la eliminarea problemelor sistemice identificate în activitatea Inspecției Judiciare și să permită realizarea deopotrivă a rolului și a atribuțiilor legale în scopul asigurării integrității și profesionalismului magistraților, precum și al garantării eficienței justiției ca serviciu public.

7. O politică penală coerentă și unitară. Consolidarea luptei anticorupție și a luptei împotriva criminalității organizate

7.1. O legislație penală și procesual penală clară, precisă și predictibilă

După un deceniu de punere în aplicare a noilor coduri (Codul penal și Codul de procedură penală) și după zeci de decizii de neconstituționalitate ale Curții Constituționale cu privire la aceste conținutul normativ al acestora, **susținem o legislație penală și procesual penală modernizată și coerentă, având la bază o viziune de politică penală sistemică, iar nu una parțială și/sau limitată**.

Vom continua eforturile depuse până acum și vom promova în dezbaterea parlamentară proiectele de lege pentru modificarea Codului penal și a Codului de procedură penală, cu scopul de a pune în acord respectivele coduri cu deciziile Curții Constituționale a României.

7.2. Consolidarea luptei anticorupție și a luptei împotriva criminalității organizate

După modificările legislative adoptate în perioada 2018-2019, activitatea parchetelor specializate DNA și DIICOT a avut de suferit.

Vom susține refacerea competențelor DNA și DIICOT, precum si asigurarea resurselor umane și materiale necesare.

Asumăm ca **prioritate** a Guvernului combaterea infracțiunilor de mediu cu consecințe grave asupra mediului înconjurător, precum și lupta împotriva criminalității de mediu și ne angajăm pentru extinderea si specializarea rețelei naționale a procurorilor specializați pe infracțiuni de mediu în cadrul Ministerului Public urmărind obiectivele stabilite prin **Strategia națională pentru combaterea coordonată a tuturor formelor de ilicit împotriva mediului înconjurător"**; În acest sens, pentru obținerea unor rezultate mai bune pe linia luptei împotriva infracționalității de mediu (tăieri ilegale de păduri și importuri de deșeuri neconforme), avem în vedere soluții legislative pentru completarea competenței materiale a unuia dintre cele două parchete specializate cu categorii de infracțiuni grave de mediu, respectiv continuarea selecției

și specializării unor procurori pentru infracțiuni de mediu la nivelul parchetelor teritoriale.

Susținem **combaterea fenomenului traficului de persoane** prin asigurarea resurselor materiale și umane necesare Serviciului de combatere a traficului de persoane din cadrul DIICOT și promovarea principiului specializării procurorilor.

Vom dezvolta **actuala aplicație ECRIS astfel încât să asigure nedivulgarea on-line a identității victimelor traficului de persoane**, aspect prevăzut în diferite instrumente internaționale ratificate de România.

Ne vom concentra eforturile pe sprijinirea, prin mijloacele instituționale de care dispunem, a **consolidării capacității naționale de reacție la două forme particulare, extrem de nocive, de manifestare a criminalității organizate transfrontaliere: traficul de persoane și traficul de copii.** Dimensiunea de prevenție este, de asemenea, esențială.

Vom susține **prevenirea cazurilor de trafic de minori din centrele de tip rezidențial prin sesiuni informative și un mecanism de raportare imediată a suspiciunilor,** precum și formarea specialiștilor pe impactul traumei asupra beneficiarilor, prin formări pe tema traumei complexe. Propunem, de asemenea, o coordonare foarte strânsă a eforturilor de prevenire a fenomenului traficului de persoane, în special în rândul grupurilor vulnerabile, cu ceilalți actori implicați în lupta împotriva traficului de persoane.

Susținem ca derularea procedurilor judiciare în cazurile de trafic de persoane și infracțiuni sexuale să țină cont de starea fizică și psihică a victimelor, să nu agraveze trauma și să fie stabilite prin CSM practici la nivel national pentru protejarea efectivă a victimelor acestor infracțiuni pe tot timpul derulării procedurilor judiciare.

Susținem procesul etapizat pentru dotarea parchetelor si instanțelor din fiecare județ, cu *săli de audiere, amenajate în mod special, pentru victimele minore.*

7.3. *Reintegrarea socială a persoanelor private de libertate*

Luând în considerare rolul probațiunii în sistemul executional penal românesc, propunem dezvoltarea instrumentelor de lucru, a procedurilor, programelor de reintegrare specifice în lucrul cu persoanele sancționate cu măsuri alternative la pedeapsa închisorii.

În acest sens, vom propune diversificarea schemei programelor folosite la nivelul serviciilor de probațiune cu programe noi, adaptate tipurilor de infracțiuni săvârșite de persoanele aflate în evidență (cu titlu de exemplu: programe pentru infracțiuni economice, pentru interacțiunea în mediul familial).

Strategia Națională de reintegrare socială a persoanelor private de libertate 2020-2024 a fost aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 430/2020. Ministerul Justiției se va concentra pe implementarea acesteia prin intermediul Comitetul interministerial pentru coordonarea și implementarea prevederilor Strategiei.

8. O viziune strategică pentru funcționarea eficientă a sistemului judiciar

Vom continua eforturile de redactare, finalizare și adoptare a documentelor strategice cheie derulate pe parcursul anului 2021, la care fac referire inclusiv recomandările partenerilor noștri europeni:

- „Strategia Națională împotriva Criminalității Organizate 2021-2024": vizează prevenirea și contracararea eficientă a riscurilor, amenințărilor și vulnerabilităților circumscrise criminalității organizate grave,
- „Strategia Națională Anticorupție 2021-2024": vizează implementarea standardelor interne și internaționale în domeniul anticorupției, precum și promovarea integrității și reducerea vulnerabilităților la corupție,
- „Strategia de Dezvoltare a Sistemului Judiciar 2022-2025": vizează asigurarea unui management strategic integrat la nivelul sistemului judiciar și gestionarea eficientă a resurselor și problemelor complexe din justiție.
- Ministerul Justitiei va participa la elaborarea si implementarea **„Strategiei naționale pentru combaterea coordonată a tuturor formelor de ilicit împotriva mediului înconjurător"**- ca obiectiv național pentru punerea în practică și funcționarea politicilor europene de prevenire și combatere a crimininalității de mediu.

9. Îmbunătățirea infrastructurii sistemului judiciar si a sistemului penitenciar și digitalizarea actului de justiție

9.1. Investiții în infrastructura fizică

Ne vom concentra pe continuarea proiectului **„Cartierul pentru Justiție"**, care presupune gruparea tuturor instituțiilor de justiție din Capitală într-un singur areal imobiliar, dezideratul Ministerului Justiției fiind finalizarea negocierii acordului de împrumut dintre Guvern și Banca Mondială, acord necesar pentru finanțarea lucrărilor de construcții și de instalații aferente Cartierului pentru Justiție, inclusiv ratificarea acestuia prin lege.

De asemenea, vom susține acordarea unui **sediu nou pentru Înalta Curte de Casație și Justiție** care să asigure buna funcționare a activității instanței supreme, ținând cont de rolul său constitutional, volumul de lucru și de aparatul de lucru al acestei autorități constituționale.

Vom asigura investiții în infrastructura instanțelor de judecată și vom continua planul de investitii din fonduri de la bugetul de stat, din PNRR si din alte fonduri externe pentru infrastructura instanțelor de judecată, a parchetelor si a penitenciarelor.

Susținem **dezvoltarea infrastructurii Direcției Naționale de Probațiune** prin amenajarea unui nou sediu central într-o clădire care provine din recuperarea prejudiciilor rezultate din infracțiuni.

Vom continua investițiile pentru **crearea sau modernizarea spațiilor de detenție** în conformitate cu standardele CEDO. Vom depune eforturile necesare pentru asigurarea resurselor financiare necesare realizării obiectivelor de investiții și a lucrărilor de intervenții pentru realizarea de noi locuri de deținere și modernizarea celor existente.

9.2. Eficientizarea accesului cetățenilor la serviciul public de justiție

Pentru ca liberul acces la justiție să nu sufere nici cea mai neînsemnată îngrădire, considerăm că plata taxelor judiciare de timbru trebuie să fie simplă pentru toți cetățenii, indiferent dacă preferă să o facă la ghișeu sau prin internet.

În acest sens, propunem înființarea de **puncte de plată la sediile tuturor instanțelor judecătorești,** precum și lansarea unei **platforme online și a unei aplicații pentru telefoanele mobile, care să elimine inclusiv necesitatea depunerii la dosar a chitanței doveditoare.**

De asemenea, asigurarea accesului gratuit al publicului la legislația națională și europeană este o necesitate având în vedere dinamica legislativă și volumul actual de acte normative. Pentru ca prezumția cunoașterii legii să nu rămână iluzorie în practică este nevoie ca publicarea actelor normative ale statului român să fie un serviciu accesibil tuturor persoanelor interesate. În acest sens, propunem ca cel puțin partea I și partea a II-a ale Monitorului Oficial, precum și formele

actualizate la zi ale tuturor legilor, ordonanțelor simple, ordonanțelor de urgență și hotărârilor Guvernului, **să poată fi obținute online și gratuit prin intermediul unui portal administrat de Ministerul Justiției.**

Susținem proiectul de lege privind registratorii de registrul comerțului și activitatea de înregistrare în registrul comerțului (prin proiect se transpune și **Directiva Digitalizare**, recent adoptată).

De asemenea, susținem codificarea legislației în domeniul înregistrării în Registrul Comerțului și sistematizarea acesteia în raport de reglementările în domeniul societăților, în materia prevenirii și combaterii spălării banilor, a protecției datelor cu caracter personal.

9.3. Digitalizarea actului de justiție

Pentru eficientizarea actului de justiție, este necesară implementarea digitalizării, a măsurilor cuprinse în planul național de digitalizare a sistemului judiciar care cuprinde atât digitalizarea structurii Ministerului Justiției cât și digitalizarea întregii activități a instanțelor de judecată.

În acest sens, vom acționa pentru realizarea înființarea/modernizarea centrelor de date, cât și pentru implementarea de roboti informatici pentru realizarea activitătilor recurente/repetitive, asigurarea stațiilor și a fondului de carte în format digital (inclusiv audiobook), automatizarea proceselor din justiție prin mecanisme de inteligență artificială, în cazurile și situațiile care permit acest lucru.

În mod special, vom susține digitalizarea actului de justiție prin îmbunătățirea sistemului ECRIS IV și punerea bazelor pentru dezvoltarea sistemului ECRIS V, precum și prin dezvoltarea dosarului electronic într-un sistem unic, la nivel național.

Finanțarea prin PNRR a unor proiecte de digitalizare a actului de justiție prin Capitolul *Reforma sectorului public, creșterea eficienței justiției și întărirea capacității partenerilor sociali* reprezintă o șansă istorică pentru modernizarea radicală a actului de justiție și a relației dintre sistemul judiciar și justițiabili.

Astfel, în PNRR sunt identificate obiective de investiții ce vizează transformarea digitală a sistemului judiciar prin:

- trecerea de la servele locale la servele centrale utilizate în comun,
- definitivarea infrastructurii tehnice pentru lucru la distanță,
- reducerea documentelor în format de hârtie,
- asigurarea securității cibernetice,
- creșterea capacității de raportare și planificare strategică,
- introducerea de tehnologii inovative (AI și blockchain) și alte echipamente și/sau sisteme specializate.

O atenție sporită se va acorda finalizării livrării și instalării infrastructurii hardware necesare ONRC și celor 42 de oficii teritoriale care funcționează pe lângă tribunale, ca bază pentru funcționarea corespunzătoare a numeroaselor aplicații de lucru ale registrelor, finalizării dotării parchetelor de pe lângă instanțe cu sisteme de videoconferință moderne necesare audierii la distanță, obiective care au ca finanțare Banca Mondială, până la finele anului 2023.

Așadar, propunem continuarea procesului de informatizare a sistemului de justiție și oferirea către cetățeni a unui acces cât mai facil la dosarele în care sunt parte, prin crearea unor dosare electronice unde vor putea fi încărcate toate documentele aferente litigiului. Părțile vor avea în același timp opțiunea de a realiza **online acte procesuale**. De asemenea, propunem transmiterea video online a ședințelor publice, măsură ce ar permite transparentizarea actului de justiție și sporirea încrederii cetățenilor în sistemul judiciar.

Susținem adoptarea proiectului de lege privind registratorii de registrul comerțului și

activitatea de înregistrare în registrul comerțului - prin proiectul de lege se transpune și Directiva Digitalizare, recent adoptată la nivelul Uniunii Europene.

10. Recuperarea prejudiciilor rezultate din infracțiuni prin întărirea rolului Agenției Naționale a Bunurilor Indisponibilizate (ANABI)

Vom susține creșterea capacității naționale de răspuns împotriva criminalității, inclusiv prin identificarea efectivă a bunurilor având legătură cu infracțiunile, eficientizarea activității de administrare a bunurilor indisponibilizate și confiscate, respectiv reutilizarea socială a respectivelor bunuri.

De altfel, în PNRR este asumată o creștere cu aproximativ 50% a valorii bunurilor indisponibilizate și administrate de ANABI și o modificare a competențelor respectivei Agenții în scopul realizării obiectivului propus.

Vom lua măsuri pentru implentarea „Strategiei Naționale privind Recuperarea Creanțelor Provenite din Infracțiuni 2021-2025" și funcționarea „Fondului Național pentru Prevenirea Criminalității".

Ne asumăm măsuri concrete pentru ca victimele traficului de persoane să beneficieze de despăgubirile stabilite de instanțele judecătorești, inclusiv din sumele obținute de ANABI în urma administrării și vânzării bunurilor confiscate.

REFORMA CONSTITUȚIONALĂ

O constituție devine puternică atunci când se bucură de stabilitate în timp. Legea fundamentală trebuie înțeleasă, respectată și apărată înainte de a fi supusă revizuirii.

Constituția României afirmă și garantează principiul pluralismului politic. Pentru a garanta pluralismul politic și o societate democratică, Legea fundamentală a reglementat un catalog de drepturi și libertăți, promovează și garantează cele trei mari valori ale liberalismului politic: *viața, libertatea și proprietatea.*

Constituția României a eliminat posibilitatea concentrării puterii în mâinile unei persoane, ale unui grup de persoane sau ale unei instituții. Sistemul de guvernare postcomunist a fost gândit în așa fel încât să asigure o reală separație și un echilibru între cele trei puteri ale statului.

Atunci când un autentic moment constituțional va apărea, Guvernul României va promova și va susține acele măsuri care garantează și întăresc liberalismul constituțional ca principiu esențial al oricărei democrații consolidate.

1. Creșterea gradului de protecție pentru drepturile și libertățile fundamentale

Nicio revizuire a Constituției nu trebuie să conducă la restrângerea exercițiului drepturilor și libertăților fundamentale.

La o revizuire a Constituției este necesară creșterea gradului de protecție a drepturilor și libertăților deja reglementate reglementate în Titlul II din Constituție, în acord cu jurisprudența CEDO.

2. Fără penali în funcții publice

Fără penali în funcții publice reprezintă o inițiativă cetățenească de revizuire a Constituției pentru care s-au strâns peste un milion de semnături, ce are ca scop interdicția ca cetățenii condamnați definitiv să mai poată fi aleși funcții publice la nivel central și local.

Condițiile de accedere la o funcție sau demnitate publică trebuie să fie coerente, predictibile și unitare, aplicabile fără discriminare tuturor reprezentanților puterilor statului. Persoanele care

urmează să ocupe o funcție ce implică exercițiul autorității puterii de stat vor trebui să îndeplinească anumite cerințe de integritate, legalitate și corectitudine, menite să consolideze încrederea cetățenilor în autoritățile publice și să preîntâmpine derapajele de la principiile democrației statului de drept.

Acest proiect susținut de foarte mulți români trebuie să își găsească cea mai bună formă de exprimare la nivel normative, atunci când situația pandemică va permite. Ne angajăm să punem acest proiect în aplicare astfel încât să nu poată fi aleși în organele administrației publice locale, în Camera Deputaților, în Senat și în funcția de Președinte al României cetățenii condamnați definitiv la pedepse privative de libertate pentru infracțiuni săvârșite cu intenție, până la intervenirea unei situații care înlătură consecințele condamnării.

3. Eficiență instituțională în raporturile dintre executiv și legislativ

Delegarea legislativă (în special adoptarea de ordonanțe de urgență) este un instrument al guvernării și trebuie să asigure eficiența guvernării, dar în raporturi juste cu Parlamentul și fără excese din partea guvernelor.

Instituția constituțională delegării legislative trebuie reevaluată prin prisma rezultatelor referendumului inițiat de Președintele României în 2019 și a unei pleiade de decizii ale Curții Constituționale în materie.

4. O justiție constituțională eficientă, în limitele constituționalismului democratic

Începând cu 2005, Curtea Constituțională a fost sesizată cu mai mult de 50 de conflicte juridice de natură constituțională. De foarte multe ori, soluțiile formulate au influențat semnificativ raporturile de putere dintre autoritățile publice, afectând uneori însăși stabilitatea constituțională și buna funcționare a principiului separației puterilor în stat.

La o viitoare revizuire a Constituției, este imperios necesară o evaluare a impactului acestei atribuții constituționale asupra raporturilor dintre cele trei puteri ale statului și asigurarea unui cadru constituțional adecvat pentru această prerogativă.

De asemenea, activitatea Curții Constituționale necesită o justă evaluare după 30 de ani de existență neîntreruptă, cu scopul de a întări credibilitatea și importanța instanței de contencios constituțional în cadrul societății democratice.

În acest sens, este necesară asigurarea unei independențe sporite a judecătorilor Curții Constituționale și a personalului Curții în fața influențelor politice. Trebuie introduse la nivel legislativ acele proceduri și condiții suplimentare pentru a garanta o independență sporită a aparatului decizional și administrativ al instanței de contencios constituțional.

Nu în ultimul rând, o Curte Constituțională activă și independentă, membră a Conferinței Curților Constituționale Europene (CCCE), are nevoie de un **sediu propriu**, care să reflecte rolul său constituțional de independență față de celelalte autorități publice prevăzute în Constituția României.

A. OBIECTIVE PE TERMEN SCURT

1. Desființarea Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție prin folosirea soluțiilor legislative recomandate în Avizul Comisiei de la Veneția din iulie 2021 (Pct. 3 Cap. Justiție și stat de drept)

2. Deblocarea la nivel administrativ și legislativ a transferurilor în cadrul sistemului judiciar (pct. 2.1. Cap. Justiție și stat de drept)

3. Organizarea unui nou concurs de admitere în magistratură în primăvara anului 2022 și finalizarea celor două concursuri INM aflate în curs de desfășurare 2021 (pct. 2 Cap. Justiție și stat de drept).

4. Întărirea luptei împotriva corupției și a infracționalității organizate (pct. 7.2. Cap. Justiție și stat de drept)

5. Modificarea procedurii de desemnare a conducerilor Parchetului General de pe lângă ÎCCJ, DNA și DIICOT prin asigurarea unui echilibru și al unui dialog decizional functional, în limitele atribuțiilor constituționale, între inițiatorul procedurii - Ministrul Justiției, avizatorul selecției operate de Ministrul Justiției - Secția de procurori a CSM și emitentul actului administrativ de numire în funcție - Președintele României (Pct. 5.2. Cap. Justiție și stat de drept)

6. Finalizarea strategiilor necesare pentru funcționarea eficientă a sistemului judiciar, în special Strategia Națională Anticorupție 2021 – 2025 (Pct. 8 din Cap. Justiție și stat de drept)

Gestionarea sistemului judiciar în timpul pandemiei de Covid-19 (Pct. 4 Cap. Justiție și stat de drept)

B. OBIECTIVE PE TERMEN MEDIU ȘI LUNG

1. Finalizarea Legilor Justiției și trimiterea lor spre avizare Comisiei de la Veneția (Pct. 1 Cap. Justiție și stat de drept)

2. Finalizarea proiectelor de lege de modificare a Codului penal și a Codului de procedură penală în acord cu deciziile Curții Constituționale, în vederea supunerii lor spre adoptare Parlamentului (Pct. 7.1. Cap. Justiție și stat de drept)

3. Reformarea Inspecției Judiciare (Pct. 6 Cap. Justiție și stat de drept)

4. Reintegrarea sociala a persoanelor private de libertate (pct. 7.3. Cap. Justiție și stat de drept)

5. Adoptarea de soluții legislative pentru completarea competenței materiale a unuia dintre cele două parchete specializate cu categorii de infracțiuni grave de mediu, respectiv continuarea selecției și specializării unor procurori pentru infracțiuni de mediu la nivelul parchetelor teritoriale (Pct. 7.2. Cap. Justiție și stat de drept)

6. Adoptarea proiectului de lege privind statutul personalului de specialitate judiciară și al altor categorii de personal din cadrul instanțelor judecătorești, al parchetelor de pe lângă acestea și al Institutului Național de Expertize Criminalistice (pct. 2.3. Cap. Justiție și stat de drept)

7. Adoptarea proiectului de lege privind registratorii de registrul comerțului și activitatea de înregistrare în registrul comerțului – prin acest proiect se transpune și Directiva Digitalizare, recent adoptată (pct. 9.3. Cap. Justiție și stat de drept)

C. OBIECTIVE PERMANENTE

1. Asigurarea independenței justiției în cele două componente ale sale: componenta instituțională referitoare la sistemul judiciar în întregime, cât și componenta individuală referitoare la statutul juridic al magistraților - judecători și procurori (Pct. 9 Cap. Justiție și stat de drept)

2. Asigurarea resurselor umane pregătite pentru un act de justiție eficient (Pct. 2 Cap. Justiție și stat de drept)

3. Îmbunătățirea infrastructurii sistemului judiciar (pct. 9.1. Cap. Justiție și stat de drept)

4. Eficientizarea accesului cetățenilor la serviciul public de justiție (pct. 9.2 Cap. Justiție și stat de drept)

5. Digitalizarea actului de justiție (pct. 9.3. Cap. Justiție și stat de drept)

6. Dotarea parchetelor si instanțelor din fiecare județ, cu săli de audiere, amenajate în mod special, pentru victimele minore

7. Recuperarea prejudiciilor rezultate din infracțiuni (pct. 10 Cap. Justiție și stat de drept)

8. Asigurarea accesului gratuit al publicului la legislația națională și europeană, inclusiv la traducerile actelor normative stabilite prin lege, care vor putea fi obținute online și gratuit prin intermediul unui portal administrat de Ministerul Justiției

Planul Național de Redresare și Reziliență

Buna Guvernanță

Garantarea independenței justiției, creșterea calității și eficienței acesteia

- Intrarea în vigoare a actului normativ prin care se aprobă strategia privind dezvoltarea sistemului judiciar pentru perioada 2022-2025
- Intrarea în vigoare a legii de modificare a competențelor Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate
- Intrarea în vigoare a „Legilor justiției" (legile privind statutul magistraților, organizarea judiciară, Consiliul Superior al Magistraturii)
- Modificarea Codului penal și a Codului de procedură penală pentru a le corela cu Constituția României, în urma deciziilor Curții Constituționale
- Cel puțin 6000 de funcționari publici din sectorul justiției (judecători, procurori și grefieri) au participat la cursurile de instruire pentru îmbunătățirea calității și eficienței sistemului de justiție

Intensificarea luptei împotriva corupției

- Intrarea în vigoare a actului normativ prin care se aprobă noua Strategie Națională Anticorupție
- creștere a valorii bunurilor indisponibilizate și administrate de Agenția Națională de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate
- Implementarea a cel puțin 70% din măsurile prevăzute în noua strategie anticorupție
- Atingerea unei rate a ocupării de 85% pentru funcțiile de procuror ale Direcției Naționale Anticorupție
- Intrarea în vigoare a legii care transpune directiva privind protecția denunțătorilor.

Evaluarea și actualizarea legislației privind cadrul de integritate

- Intrarea în vigoare a legilor consolidate privind integritatea
- Versiune revizuită și aprobată a codurilor de etică și conduită pentru Guvern, în plus față de cele existente pentru funcția publică și adoptarea și implementarea măsurilor de executare

Obiective și repere conform Anexei nr. 1.15

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

Ministerul Afacerilor Interne (MAI) reprezintă componenta Guvernului a cărei funcție principală constă în protecția cetățeanului, materializată fie în asigurarea securității individului, comunității și societății în general, fie în serviciile publice pe care le prestează către diferiți actori.
De la declanșarea pandemiei de COVID-19, activitatea MAI a fost mai vizibilă în două domenii cheie – situațiile de urgență și ordinea publică. Cu toate acestea, funcția principală a instituției se exercită și în alte domenii, la fel de importante pentru buna funcționare a statului român, de către instituțiile abilitate, subordonate ministerului, pe baza politicilor, strategiilor și responsabilităților care privesc: controlul la frontiere și al migrației, paza și protecția instituțională, lupta anticorupție, antidrog sau împotriva traficului de persoane, protecția arhivelor naționale, asigurarea unor servicii publice esențiale pentru cetățean în legătură cu dreptul la identitate, călătorie, etc.
În contextul intern și internațional actual, provocările atipice cu care ne confruntăm reclamă un nivel sporit de adaptare și reacții eficiente din partea tuturor actorilor statali. MAI a acționat în mod coordonat pentru reducerea impactului riscurilor și amenințărilor la adresa siguranței cetățenilor, prin perfecționarea și adaptarea continuă a mecanismelor instituționale de prevenție si răspuns, ceea ce a permis identificarea, cunoașterea, analiza și contracararea acestora, precum și prin realizarea unui management eficient al crizelor.

VIZIUNEA PE TERMEN MEDIU

Cetățenii și comunitățile vor beneficia de un sistem capabil să ofere siguranță, să impunăordine și respect față de lege și să asigure un mediu prielnic pentru dezvoltarea de servicii publice de calitate.
Structurile MAI vor fi principalii actori în realizarea obiectivelor instituționale, dar și parte a viziunii propuse. Responsabilitatea, modul de lucru proactiv și îmbrățișarea valorilor și principiilor euroatlantice vor guverna activitatea instituțiilor MAI. Performanța acestora va fi susținută de angajați profesioniști, competenți, integri și dedicați realizării serviciului public.
Prelungirea contextului epidemiologic actual va impune ca activitatea MAI să rămână centrată pe termen mediu, înlinii mari, pe două componente: asigurarea ordinii și siguranței publice și gestionarea pandemiei și a situațiilor de urgență.
Pornindde la dezideratul de a transforma situația de criză într-o oportunitate ca instituțiile publice să își îmbunătățească interacțiunea cu cetățenii, pentru a răspunde cu responsabilitate și în condiții de transparență așteptărilor acestora, MAI va continua demersurile inițiate la nivelul anului 2021 pentru rezolvarea deficitului de personal – principala vulnerabilitate a structurilor subordonate.
Soluțiile viitoare nu se vor limita doar la încadrarea posturilor vacante, ci vor lua în considerare mai multe paliere: optimizarea structurilor dedicate unui anumit domeniu și redistribuirea resurselor între noile structuri astfel formate, îmbunătățirea pregătirii profesionale șiextinderea utilizării noilor tehnologii în activitățile curente. În acest context, este important ca reforma pregătirii profesionale să înceapă încă din faza formării inițiale.
Dezvoltarea unor servicii publice de calitate, mai ales în contextul transformării digitale a activității MAI, impune gestionarea eficientă a documentelor elaborate de-a lungul timpului, a fluxurilor organizaționale, a infrastructurii IT&C și a bazelor de date.
Contextul actual reclamă creșterea capacității de prevenție și reacție imediată, a rezilienței și pregătirii în fața dezastrelor și altor situații de risc. Dezvoltarea Departamentului pentruSituații de Urgență ca principală autoritate responsabilă în gestionarea situațiilor de urgență și de protecție civilă, reprezintă o prioritate a MAI pentru perioada următoare.
Poliția Română și Jandarmeria Română sunt principalii actori în gestionarea ordinii publice, iar

rolul și responsabilitățile acestora vor fi mai bine delimitate în cadrul unei noi strategii în domeniu. Este un lucru recunoscut faptul că România îndeplinește toate condițiile pentru aderarea la Spațiul Schengen și menține la cel mai înalt nivel modul de aplicare a legislației UE. MAI va continua să-și îndeplineascămisiunile pentru ca obiectivul aderării la spațiul Schengen să fie îndeplinit cât mai curând posibil, inclusiv prin întărirea cooperării operaționale pentru securizarea frontierelor, respectiv prin adoptarea măsurilor de ordin tehnic, logistic și legislativ pentru implementarea sistemelor europene de informații pentru frontieră și securitate și asigurarea interoperabilității acestora.

OBIECTIVE GENERALE

Pornind de la problemele enunțate, în perioada2021-2024 ne propunem atingerea următoarelor obiective generale:
1. Optimizarea instituțiilor MAI pentru a răspunde nevoilor cetățenilor și societății, într-o manieră coerentă, guvernată de principii solide și responsabilitate;
2. Consolidarea capacității de prevenție, intervenție și reacție a MAI, pentru impunerea respectării legii;
3. Continuarea implementării concepției privind recrutarea, formarea și evoluția profesională a personalului MAI;
4. Accelerarea proceselor de simplificare administrativă și transformarea digitală a serviciilor publice și a procedurilor interne de lucru.

OBIECTIVE SPECIFICE

I. Implementarea strategiilor naționale în domeniul afacerilor interne

MAI, împreună cu alți parteneri instituționali și cu sprijinul societății civile, va continua implementarea strategiilor adoptate pe parcursul anului 2021, referitoare la: prevenirea și combaterea criminalității organizate, lupta împotriva traficului de persoane, respectiv combaterea migrației ilegale.
În continuare, MAI va avea în vedere adoptarea unui set de strategii sectoriale și alte documente programatice în domenii cheie de competență, care să confere mecanisme și responsabilități precise la nivel organizațional. Astfel, principalele strategii și documente programatice vor viza domenii precum ordinea și siguranța publică, lupta antidrog și gestionarea frontierei de stat. De asemenea, MAI va contribui la elaborarea și implementarea strategiilor privind siguranța rutieră, lupta anticorupție și combaterea coordonată a tuturor formelor de ilicit împotriva mediului înconjurător.
Implementarea acestora va contribui la asigurarea unui grad ridicat de siguranțăa persoanelor și a patrimoniului acestora, respectiv la consolidarea mecanismelor de prevenire și combatere a criminalității, prin întărirea cooperării interinstituționale.

II. Creșterea gradului de siguranță și protecție a cetățeanului

Îmbunătățirea siguranței cetățeanului este principala prioritate a MAI. În același context, căutarea persoanelor dispărute, siguranța școlară, prevenirea delincvenței juvenile, combaterea violenței domestice, prevenirea agresiunilor de natură sexuală, prevenirea și combaterea consumului de droguri și substanțe psihoactive, combaterea infracțiunilor de mediu, a celor săvârșite în mediul online, precum și a infracționalității cu grad ridicat de impact emoțional și psihologic reprezintă subiecte de interes direct pentru întreaga societate.
MAI va aloca resursele necesare pentru a trata toate aceste subiecte și va urmări corelarea lor cu cele naționale și internaționalereferitoare la prevenirea și combaterea criminalității grave, a celei organizate și transfrontaliere, precum și a celei cu impact negativ asupra bugetului național și european.

În lupta împotriva fenomenului infracțional, MAI va implementa sisteme informatice de monitorizare electronică a agresorilor în domeniul violenței domestice, instrumente de analiză a informațiilor pentru combaterea pornografiei infantile, precum și a infracțiunilor săvârșite în mediul online sau cu mijloace electronice.
Pentru eficientizarea acțiunilor de combatere a infracționalității în domeniul silvic, patrimoniului cinegetic și piscicol și a altor infracțiuni de mediu, MAI va operaționaliza structuri unice specializate la nivelul Poliției Române și va intensifica acțiunile comune de control cu alte instituții cu responsabilități în domeniu.
La nivelul Inspectoratului General de Aviație vor fi dezvoltate noi capabilități de suport aerian (SAOP) care să asigure intervenția rapidă la evenimente din domeniul ordinii publice, inclusiv prin utilizarea aeronavelor fără pilot la bord.

III. Consolidarea Sistemului Național Integrat pentru Situații de Urgență

MAI își va consolida capacitatea de prevenție și reacție imediată, va asigura creșterea rezilienței și pregătirii pentru a face față dezastrelor și altor situații de risc, într-un mod adaptat la nevoile actuale.
Departamentul pentru Situații de Urgență se va consolida și își va dezvolta rolul de principală autoritate responsabilă în gestionarea situațiilor de urgență și de protecție civilă, inclusiv prin preluarea în coordonare a Agenției Romane de Salvare a Vieții Omenești pe Mare (ARSVOM), pentru integrarea componentei navale în cadrul sistemului situațiilor de urgență.
Împreună cu instituțiile din coordonare, DSU va asigura dezvoltarea progresivă și continuă a capabilităților de răspuns în situații de urgență și de protecție civilă, adaptarea mecanismelor privind managementul resurselor umane (sub toate aspectele care vizează încadrarea, dezvoltarea, pregătirea, formarea și perfecționarea personalului din sistemul național de urgență), creșterea rezilienței comunităților, dezvoltarea relației cu societatea civilă și a componentei de relații internaționale în domeniul protecției civile.

IV.Gestionarea provocărilor migrationiste și securității frontierelor

MAI se află într-un proces de adaptare la noile provocări de securitate, context în care va continua dezvoltarea capacității de a gestiona în mod eficient securitatea frontierelor.
În anul 2021, a fost adoptată Strategia națională privind imigrația pentru perioada 2021-2024, care urmărește gestionarea eficientă a migrației ilegale sub toate aspectele și formele sale. Principala noastră preocupare este implementarea acestei strategii, prin diminuarea ponderii factorului ilegal în cadrul fenomenului migrationist, prevenirea imigrării acelor categorii de persoane care reprezintă factori de risc, precum și prin combaterea șederii ilegale și a traficului de persoane.
De asemenea, se va implementa noua arhitectură a sistemelor europene de informații pentru frontieră și securitate[11] și se va asigura interoperabilitatea dintre acestea.
MAI va lua măsurile necesare pentru întărirea controalelor la frontieră, cu scopul de a preveni și combate contrabanda, respectiv introducerea ilegală în țară a unor substanțe periculoase și deșeuri.

V.Creșterea siguranței rutiere prin consolidarea mecanismelor de prevenire și combatere a încălcării legislației rutiere

Atingerea acestui obiectiv presupune, din perspectiva competențelor MAI, intensificarea activităților de educație rutieră și completarea legislației rutiere cu instrumente care să sancționeze comportamentul agresiv și iresponsabil.
De asemenea, MAI va avea în vedere dezvoltarea sistemelor modeme de monitorizare a traficului

[11] Sistemul de Intrare/ Ieșire (**EES**), Sistemul european de informare și autorizare privind călătoriile (**ETIAS**), Sistemul de Informații Schengen (**SIS**).

rutier. Dincolo de funcția generală pe care acestea o îndeplinesc (suport pentru luarea unor decizii de dirijare a traficului rutier), este necesar ca informațiile pe care le oferă să poată fi utilizate și pentru impunerea respectării legii. O astfel de măsură, care va contribui decisiv la decongestionarea arterelor rutiere și la respectarea regulilor de circulație, poate avea mai mulți beneficiari: participanții la trafic, comunitățile și unitățile administrativ-teritoriale.

VI.Implementarea noii concepții de recrutare, formare și evoluție profesională a personalului, adoptate pentru perioada 2021-2025

Acest obiectiv reclamă continuarea procesului de reformă a Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza" și de implementare a programelor de masterat profesional pentru a răspunde nevoilor actuale de pregătire profesională a ofițerilor.

MAI va identifica noi oportunități de dezvoltare a unităților de învățământ postliceale pentru formarea agenților/subofițerilor și va consolida sistemul de pregătire profesională continuă, cu accent pe pregătirea tactică, fizică și utilizarea mijloacelor din dotare.

O altă direcție de acțiune presupune definitivarea procedurilor de încadrare prin concurs din sursă externă a 5000 de posturi vacante, până la finalul anului 2021, și continuarea demersurilor de reducere accelerată și etapizată a deficitului de personal, în principal prin intermediul instituțiilor proprii de formare profesională.

MAI va continua îmbunătățirea mecanismelor de selecție și pregătire a personalului care asigură intervenția la evenimente, în sensul introducerii și a altor domenii de evaluare (*e.g.*, educație civică, raționament logic) și creșterii exigenței în proba de verificare a performanțelor fizice.

MAI va accelera procesul de încadrare prin concurs a funcțiilor de conducere vacante, prin organizarea de proceduri transparente și unitare, și va limita utilizarea împuternicirilor în funcție. Stabilitatea pe post a personalului, împreună cu impunerea unor mecanisme adecvate de management vor facilita îmbunătățirea performanțelor instituționale, în beneficiul cetățeanului.

În cadrul procesului de formareprofesională va fi consolidată utilizarea metodelor moderne de instruire (platforme de tip "e-learning", cursuri online) și vor fi revizuite mecanismele de evaluare a competențelor și abilităților profesionale.

VII.Optimizarea funcțională a structurilor MAI

MAI va continua acest proces, prin reconsiderarea rolului sau comasarea unor structuri conexe, eliminarea situațiilor în care aceeași materie este gestionată de mai multe structuri, echilibrarea repartizării resurselor. Aceste demersuri au în vedere: îmbunătățirea sistemului de asigurare a ordinii publice, cu accent pe activitatea de prevenire; întărirea capacității de funcționare și reacție a structurilor operative; eficientizarea structurilor de suport, inclusiv prin crearea unui mecanism unitar, la nivelul județului, care să asigure resurse materiale pentru toate structurile operative ale MAI; impunerea utilizării procedurilor de lucru electronice și a sistemelor de management electronic al documentelor.

Astfel, la nivel central și, prin Instituția Prefectului, la nivel teritorial, MAI va contribui decisiv la transformarea modului în care se face administrație publică în România, pe de o parte, prin aducerea propriilor servicii publice în mediul electronic, iar pe de altă parte, prin contribuția la ecosistemul de realizare a serviciilor digitale.

La nivelul Direcției Generale Anticorupție vor fi implementate măsuri care să întărească rolul acesteia în prevenirea și combaterea corupției în rândul personalului MAI.

Structurile de specialitate ale MAI vor monitoriza în permanență cauzele care conduc la afectarea nivelului general de integritate al propriilor angajați și vor acționa pentru a asigura un grad înalt de probitate morală și deontologie.

VIII.Transformarea digitală a unor servicii publice și a activității structurilor MAI

MAI se află în plin proces de transformare digitală, având în implementare proiecte de interes deosebit pentru emiterea actelor de stare civilă, a cărții electronice de identitate, înmatricularea

vehiculelor şi emiterea permiselor de conducere. În perioada imediat următoare, va fi generalizată emiterea cărţii electronice de identitate (CEI) la nivel naţional, pe baza informaţiilor colectate în cadrul Proiectului pilot demarat în anul 2021, şi va fi retehnologizată infrastructura IT aferentă, administrate la nivelul MAI.
MAI îşi va consolida capacitatea de monitorizare şi anticipare a riscurilor, ameninţărilor şi vulnerabilităţilor care pot conduce la tulburarea gravă a ordinii publice, respectiv de contracarare a formelor grave de criminalitate, prin dezvoltarea resurselor umane specializate în activitatea de informaţii şi achiziţia de instrumente tehnice avansate de culegere şi procesare a informaţiilor.
MAI îşi va întări capabilităţile de securitate cibernetică, prin creşterea rezilienţei sistemelor informatice şi de comunicaţii proprii şi eficientizarea capacităţii de detecţie şi investigare rapidă a atacurilor cibernetice. Pe acelaşi palier, MAI îşi va perfecţiona măsurile de protecţie a informaţiilor clasificate gestionate, inclusiv prin creşterea culturii de securitate a personalului.

IX.Eficientizarea managementului resurselor logistice şi financiare

MAI va continua procesul de reformă în domeniul resurselor logistice şi financiare, având următoarele priorităţi: îmbunătăţirea gradului de dotare a personalului; îmbunătăţirea condiţiilor de lucru; creşterea mobilităţii structurilor de intervenţie; implementarea unor soluţii informatice de tip ERP (Enterprise Resource Planning).
În anul 2021 au fost demarate acţiuni pentru creşterea calităţii uniformei şi echipamentului din dotarea Poliţiei Române şi Poliţiei de Frontieră Română; acest proces va continua şi va fi extins la nivelul tuturor structurilor MAI.
În plan teritorial va fi dezvoltată o infrastructură comună de pregătire, ce va fi destinată procesului de instruire şi antrenare a poliţiştilor, poliţiştilor de frontieră, jandarmilor, pompierilor şi personalului de protecţie civilă.

X.Consolidarea capacităţii MAI de a utiliza fondurile externe nerambursabile pentru a creşte calitatea serviciilor oferite cetăţenilor

MAI va continua procesul de implementare a proiectelor finanţate din cadrul financiar multianual actual, pentru atingerea tuturor rezultatelor prevăzute şi creşterea sumelor accesate, raportat la cadrul financiar anterior (de la 0,6 miliarde de euro în cadrul financiar 2007-2013, la peste 1,4 miliarde de euro în actualul cadru financiar).
În ceea ce priveşte cadrul financiar viitor (2021-2027), MAI va promova priorităţile instituţionale în cadrul procesului de programare, în vederea asigurării eligibilităţii structurilor sale de a accesa fonduri externe nerambursabile, cu scopul de a creşte calitatea serviciilor pentru cetăţeni.
Pentru realizarea obiectivelor aferente gestionării frontierei de stat, managementului migraţiei, securităţii interne, MAI va asigura finanţarea proiectelor prin intermediul fondurilor europene dedicate afacerilor interne, respectiv Fondul securitate internă (FSI), Fondul azil, migraţie şi integrare (FAMI) şi Instrumentul pentru managementul frontierei şi politica de vize.
MAI are în vedere oportunităţile oferite de PNRR pentru finanţarea unor obiective majore de investiţii, aferente domeniilor sănătate, digitalizare, infrastructură verde şi educaţie.
MAI va continua procesul de dezvoltare a capacităţii instituţionale de accesare şi implementare a proiectelor finanţate din fonduri externe nerambursabile, în special prin capacitarea resursei umane şi păstrarea trendului ascendent de accesare a fondurilor externe nerambursabile.

XI.Consolidarea mecanismelor de realizare a comunicării publice

Contextul actual a arătat pericolul pe care îl generează diseminarea în spaţiul public a informaţiilor de tipul "Fake news". MAI îşi va amplifica eforturile pentru a asigura informarea corectă şi completă a cetăţeanului cu privire la evenimentele de interes din domeniul său de activitate, necesitatea respectării unor măsuri de protecţie specifice unor situaţii de risc, precum şi la subiecte care vizează activitatea personalului/structurilor MAI.

TRANSPORT SUSTENABIL

Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră/Siguranța rutieră

- Intrarea în vigoare a legii privind siguranța rutieră - legislație privind monitorizarea, consolidarea aplicării normelor și sancționarea infracțiunilor în materie de siguranță rutieră (împreuna cu MTI)

Obiective și repere conform Anexei nr. 1.16

MINISTERUL APĂRĂRII NAŢIONALE

Viziunea pe termen mediu

Pe baza orientărilor formulate de Strategia Naţională de Apărare a Ţării, a concluziilor rezultate în urma desfăşurării "Analizei strategice a apărării 2020" şi a Cartei Albe a Apărării 2021, de a concepe şi realiza proiectele de securitate şi apărare ca un tot unitar, Guvernul va avea în vedere consolidarea posturii de apărare şi descurajare, prin dezvoltarea unor capabilităţi de apărare robuste şi reziliente, credibile, interoperabile, flexibile şi eficiente, destinate deopotrivă descurajării unei agresiuni împotriva României şi articulării unui răspuns interinstituţional adecvat la provocările actuale şi viitoare ale mediului de securitate, inclusiv în spectrul hibrid.
Acţiunile destabilizatoare din proximitatea estică a României, derulate pe multiple paliere şi într-o manieră sincronizată, continuă să influenţeze şi să modifice situaţia de securitate din regiunea Mării Negre, prin perpetuarea instabilităţii, întreţinerea conflictelor prelungite şi influenţarea parcursului european şi euroatlantic al statelor din acest areal.
Astfel, sunt necesare cinci elemente esenţiale: capabilităţi de înaltă tehnologie, o resursă umană înalt educată şi foarte bine instruită, restartarea industriei de apărare autohtonă, dezvoltarea unei culturi instituţionale centrată pe cunoaştere şi inovaţie şi, nu în ultimul rând, rezilienţa naţională, inclusiv bazată pe pregătirea populaţiei, a economiei şi a teritoriului pentru apărare.
Pentru ca toate acestea să nu rămână doar simple deziderate, prin programul de guvernare au fost alocate resursele necesare, existând premise temeinice pentru alocarea nivelului stabilit prin Acordul politic naţional privind creşterea finanţării pentru apărare pentru perioada 2017 - 2027 şi în perspectiva următorilor ani.

Obiective pe termen mediu

I. Dezvoltarea cadrului politic şi juridic din domeniul apărării şi securităţii naţionale

Apărarea naţională are nevoie de un cadru legal care să asigure modernizarea, operaţionalizarea şi gestionarea eficientă a priorităţilor.
Analiza actualului cadru legislativ va viza armonizarea prevederilor legale şi normative care reglementează domeniul apărării naţionale. Vom susţine o abordare care să ţină seama de bunele practici la nivel european, în special a celor care vizează controlul democratic al forţelor armate, respectarea valorilor statului de drept şi o abordare profesionistă a mecanismelor interministeriale.
Dezvoltarea Acordului politic naţional privind creşterea finanţării pentru apărare va cuprinde definirea angajamentelor şi a responsabilităţilor structurilor cu rol legislativ şi executiv în probleme de securitate/apărare naţională. Apreciem că numai în acest mod se va realiza o continuitate în domeniul securităţii şi apărării naţionale în situaţia alternanţei la guvernare şi, astfel, se va obţine consensul politic necesar derulării programelor de dezvoltare/modernizare. De asemenea, aprobarea bugetelor pentru apărare şi pentru structurile de securitate nu ar mai avea caracter formal, ci ar reflecta o voinţă politică majoritară, multipartită, asigurând şi transpunerea în practică a principiului controlului parlamentar asupra forţelor de securitate/apărare. Acest proces va include actuala procedură de planificare a apărării, asigurându-i un caracter multianual, precum şi un grad sporit de asumare şi control la nivel politic.

II. Creşterea relevanţei strategice a României în cadrul NATO şi UE

În cadrul Alianţei, rezultatul urmărit vizează creşterea credibilităţii strategice a României, având ca fundament predictibilitatea, continuitatea şi angajamentul pe linia obiectivelor asumate la nivel aliat privind: asigurarea parametrilor stabiliţi în contextul NATO pentru finanţarea apărării

(minimum 2% din PIB din sursele buget de stat şi activităţi finanţate integral din venituri proprii, din care cel puţin 20% pentru înzestrare şi modernizare, respectiv 2% pentru cercetare, dezvoltare şi inovare); dezvoltarea capacităţii de apărare naţională şi a nivelului de reacţie; asigurarea ofertei naţionale relevante pentru implementarea iniţiativelor NATO în planul dezvoltării capacităţii colective de reacţie a Alianţei; participarea la iniţiative şi proiecte aliate vizând dezvoltarea de capabilităţi aliate comune; participarea la misiuni şi operaţii NATO; contribuţia la implementarea prezenţei aliate înaintate pe teritoriul altor aliaţi estici şi gestionarea provocărilor de securitate de pe flancul sudic al NATO, din ce în ce mai complexe şi diverse, adăugând, pe lângă ameninţările convenţionale, ameninţări cibernetice şi hibride, cu factor mare de multiplicare, generat de tendinţa exponenţială a evoluţiei tehnologice (inteligenţa artificială, megadate, tehnologia cuantică, drone etc.), fapt ce impune adaptarea organismului militar pe aceste noi coordonate.
Pe acest fond, principalele linii de efort, care vor asigura un accent superior profilului strategic al României în cadrul NATO, vor urmări implementarea programelor şi proiectelor în planul modernizării, înzestrării şi operaţionalizării structurilor de forţe, care vor determina un nivel calitativ superior şi semnificativ al contribuţiei naţionale la arhitectura colectivă de securitate şi apărare NATO.
În paralel, eforturile naţionale vor avea în vedere continuarea promovării profilului României ca pilon de securitate şi stabilitate în regiune, monitorizarea, stimularea şi asigurarea progreselor determinante în ceea ce priveşte consolidarea posturii aliate de descurajare şi apărare în Sud-Estul Europei şi regiunea Mării Negre pe toate cele cinci componente operaţionale (terestru, aerian, maritim, cibernetic şi spaţial) şi, în context, operaţionalizarea şi maturizarea proiectelor multinaţionale NATO de pe teritoriul României (ex: Unitatea de integrare a forţelor NATO/NFIU, Brigada Multinaţională Sud-Est/MNBDE-SE, Comandamentul Diviziei Multinaţionale Sud-Est/ MND-SE HQ, Comandamentul Multinaţional de nivel Corp Sud-Est/MNC-SE HQ).
O atenţie aparte va fi acordată definirii şi implementării parametrilor optimi, măsurilor şi proceselor specifice în planul asigurării rezilienţei, atât la nivel naţional, cât şi în cadrul integrat aliat, prin derularea unor programe de perfecţionare continuă pe linia asigurării securităţii cibernetice, a sistemelor de comunicaţii şi a combaterii ameninţărilor de tip hibrid, în vederea creşterii rezilienţei în faţa noilor provocări. În acest context este necesară creşterea rezilienţei bazate pe comunicaţii civile, inclusiv 5G, deoarece comunicaţiile de generaţii viitoare vor afecta societăţile de la transport, asistenţă medicală şi educaţie, dar şi operaţiunile militare. România va participa alături de cele 30 de state membre ale NATO la elaborarea unui plan de răspuns la pandemii, pe baza lecţiilor desprinse şi a celor mai bune practici existente la nivelul statelor aliate în contextul actualei crize COVID-19. Astfel, vor fi luate măsuri în domeniul rezilienţei şi a pregătirii civile, al utilizării mecanismelor şi capabilităţilor NATO în caz de criză. De asemenea, planul de răspuns naţional la pandemii va viza protejarea industriilor critice, îmbunătăţirea planificării continuităţii activităţilor Alianţei, cooperarea strânsă cu partenerii internaţionali, precum Uniunea Europeană.
Ştirile false şi acţiunile informative ostile reprezintă o provocare cu incidenţă asupra domeniului politico-militar, deoarece sunt derulate atât în scopul influenţării percepţiei sociale şi afectării încrederii populaţiei în instituţiile statului, cât şi pentru obţinerea de informaţii necesare pentru influenţarea procesului decizional. Gestionarea riscurilor şi ameninţărilor din mediul virtual ne impune, cu necesitate, crearea şi dezvoltarea de capabilităţi specializate la nivelul forţelor armate, pentru contracararea acţiunilor informaţionale, a propagandei cu scop destabilizator şi campaniilor de tip hibrid. Vor fi înglobate, pe lângă noile concepte care au apărut sau au cunoscut evoluţii semnificative (apărare şi descurajare, rezilienţă, cooperare interinstituţională, tehnologii emergente şi disruptive, digitalizare), şi lecţiile învăţate din recenta pandemie de COVID-19, în special în domeniul contribuţiei forţelor armate la sprijinirea autorităţilor civile, precum şi în gestionarea fenomenelor asociate, cum ar fi propaganda disruptivă sau ştirile false.

La nivel naţional se vor avea în vedere implementarea pachetului de ţinte de capabilităţi aferent anului 2021 şi implementarea Programului privind transformarea, dezvoltarea şi înzestrarea Armatei României până în anul 2040, în cadrul căruia se cuvine a menţiona accentul pe operaţionalizarea noilor capabilităţi şi planificarea multianuală a numărului de posturi finanţate de la bugetul de stat.
Pe fondul acestor eforturi aplicate, se va asigura o atenţie aparte asigurării unei abordări aliate echilibrate, unitare şi coerente în ce priveşte politicile, măsurile şi iniţiativele vizând asigurarea posturii aliate înaintate pe flancul de est al Alianţei.
România va rămâne pe mai departe un promotor al unei relaţii transatlantice consolidate şi substanţiale, ca reper esenţial pentru securitatea europeană. Pentru România, NATO este instrumentul primordial şi central al apărării colective fundamentate pe indivizibilitatea securităţii aliaţilor.
Ţara noastră va continua susţinerea consistentă a maximizării cooperării şi coordonării NATO - UE, în special pe palierul dezvoltării capabilităţilor şi gestionării riscurilor şi ameninţărilor de securitate, cu asigurarea complementarităţii şi sinergiei între acţiunile celor două organizaţii, în vederea evitării duplicării eforturilor sau a competiţiei.
La nivelul U.E., în vederea îndeplinirii acestui obiectiv, se va urmări dezvoltarea unui profil activ al României, atât prin participarea la procesul de luare a deciziilor în cadrul Politicii de securitate şi apărare comună (P.S.A.C.) şi la iniţiativele şi procesele de dezvoltare a capabilităţilor în formatele de cooperare multinaţională oferite de Agenţia Europeană de Apărare, cât şi prin contribuţia la operaţiile şi misiunile desfăşurate sub egida U.E.
Totodată, vor fi dezvoltate mecanismele necesare pentru o mai bună conectare la procesele derulate de Comisia Europeană în domeniul rezilienţei, sprijinului pentru cercetare şi dezvoltare, inclusiv în domeniul capabilităţilor pentru apărare şi dezvoltării industriale. Va fi urmărită creşterea capacităţii de absorbţie a fondurilor europene puse la dispoziţia sectorului apărării.

Măsurile propuse au în vedere:

- consolidarea rolului şi prezenţei naţionale în operaţiile şi misiunile militare şi civile ale Uniunii Europene, prin participarea la misiuni de monitorizare şi gestionare a crizelor din zonele de interes pentru România, în funcţie şi de alte angajamente asumate în plan internaţional;
- participarea la consolidarea industriei europene de apărare şi a cercetării-dezvoltării în domeniul apărării prin susţinerea participării industriei naţionale de apărare la proiectele care vizează capabilităţi prioritare pentru România, inclusiv cyber, CBRN, comandă-control, UAV, inteligenţă artificială;
- optimizarea nivelului de implicare în cadrul programelor şi proiectelor de dezvoltare a capabilităţilor militare derulate la nivelul Agenţiei Europene de Apărare (E.D.A.);
- participarea la iniţiativele şi procesele UE dedicate dezvoltării de capabilităţi militare (PESCO - inclusiv mobilitate militară, CARD, EDF, EDIDP)[12], în coerenţă cu angajamentele asumate în cadrul NATO şi respectând principiul setului unic de forţe;
- promovarea consolidării legăturii transatlantice cu relevanţă accentuată în actualul context strategic, prin susţinerea implementării declaraţiilor comune privind cooperarea UE - NATO;
- asigurarea sprijinului şi asistenţei statelor membre UE care fac obiectul unor agresiuni armate pe teritoriul lor, conform clauzei de asistenţă mutuală (art. 42/7 din Tratatul UE).

---

[12] PESCO – Procesul de revizuire a Cooperării Structurate Permanente
CARD – Procesul de revizuire anuală coordonată a apărării
EDF – Fondul European de Apărare
EDIDP - Programul european de dezvoltare industrială în domeniul apărării

III. Consolidarea Parteneriatului Strategic cu SUA

În ideea continuității și coerenței, precum și în contextul direcționărilor prevăzute de Carta Albă a Apărării 2021, pe linia politicii de apărare se va urmări intensificarea dialogului politico-militar în cadrul parteneriatului strategic cu SUA, în perspectiva consolidării palierului strategic. Sprijinul și asistența oferite de partea americană rămân esențiale pentru îndeplinirea obiectivelor politicii de apărare.

Astfel, într-un context de securitate instabil și provocator, este mai mult decât oricând oportună aprofundarea mecanismelor bilaterale permanente de consultare/cooperare, de coordonare și armonizare a abordărilor și punctelor de vedere la nivel politico-militar în vederea adoptării unor poziții comune pe subiectele, politicile și proiectele de interes vizând securitatea europeană și regională. România va continua să-și dovedească calitatea de aliat statornic și durabil al SUA, în paralel cu aprofundarea dimensiunii de apărare a parteneriatului strategic.

În acest context, implementarea inițiativelor de cooperare bilaterală în domeniul apărării se va derula în cadrul asigurat de Foaia de parcurs (***Roadmap***) a Parteneriatului strategic în domeniul apărării 2020 - 2030.

IV. Intensificarea cooperării bilaterale și regionale în domeniul apărării

În contextul evoluțiilor politice și de securitate relevante, subliniem importanța unei abordări echilibrate, în funcție de obiectivele politicii de cooperare, care să contribuie la conturarea rolului de pol regional de stabilitate și securitate prin menținerea unor contribuții substanțiale în regiunile de interes prioritar pentru România (regiunea extinsă a Mării Negre Balcanii de Vest și vecinătatea estică a NATO și UE) și, în același timp, să asigure o prezență relevantă în cadrul eforturilor aliate și comunitare din vecinătatea sudică. O astfel de abordare este cu atât mai relevantă cu cât se constată o globalizare a amenințării și o sporire a atenției acordate de NATO și UE evoluțiilor de securitate din Africa și Orientul Mijlociu, estul Mediteranei, Caucazul de Sud și estul Ucrainei, inclusiv pe palier operațional.

Cooperarea internațională în domeniul apărării, atât în plan bilateral, cât și în format multinațional, în cadrul organizațiilor internaționale din care facem parte este o precondiție și un factor important în atingerea obiectivelor asumate de România.

Prioritățile de cooperare internațională în domeniul apărării pentru perioada următoare vizează implementarea politicilor de cooperare internațională, contribuind la menținerea unui sistem optim de relații militare pentru asigurarea nivelului ridicat de instruire și pregătire a Armatei României, conform standardelor și pentru îndeplinirea obligațiilor ce ne revin în conformitate cu angajamentele asumate la nivelul NATO, UE, ONU, OSCE și în cadrul inițiativelor regionale, precum și sprijinirea promovării intereselor strategice ale statului român.

În scopul consolidării profilului strategic al României și conturării rolului stabilit, politicile de cooperare internațională în domeniul apărării vizează cooperarea:

- bilaterală, cu statele membre NATO și/sau UE;
- cu partenerii strategici, în primul rând cu SUA;
- cu statele partenere, cu care sunt încheiate acorduri de cooperare în domeniul apărării și/sau industriilor de apărare și cu care au fost identificate domenii de interes comun, precum și cu state din regiunile de interes cu care există potențial pentru dezvoltarea unor programe de cooperare, în special în domeniul tehnico-militar și cercetare-dezvoltare-inovare;
- în cadrul inițiativelor regionale și a organizațiilor/organismelor internaționale cu vocație în domeniul păcii și securității la care România este parte (ONU, OSCE).

Cadrul de desfășurare a relațiilor bilaterale și regionale va urmări promovarea imaginii și rolului României în cadrul Alianței Nord-Atlantice cu accent pe intensificarea eforturilor de creștere a vizibilității și credibilității posturii de descurajare și apărare pe întregul Flanc Estic, dezvoltarea profilului strategic al României în cadrul Uniunii Europene și consolidarea României ca pol de stabilitate și furnizor de securitate în regiunea extinsă a Mării Negre și în Balcani.

În acest sens, întrevederile bilaterale vor promova importanţa acordată aprofundării Parteneriatului Strategic cu SUA, ca pilon al arhitecturii de politică externă şi de apărare, extinderea şi consolidarea altor parteneriate strategice şi a cooperării cu aliaţii şi partenerii relevanţi cu care România a dezvoltat relaţii de cooperare bilaterală în domeniul apărării.
Va continua, de asemenea, efortul de promovare a intereselor naţionale în formate multilaterale precum Organizaţia Naţiunilor Unite (ONU) şi Organizaţia pentru Securitate şi Cooperare în Europa (OSCE), ca parte a acţiunii mai largi de susţinere şi consolidare a unei ordini internaţionale bazate pe reguli. Din perspectiva cooperării cu Organizaţia Naţiunilor Unite, vor continua demersurile în vederea menţinerii profilului de ţară la un nivel ridicat, prin participarea la misiunile de menţinere a păcii şi implicarea activă în proiectele relevante dezvoltate la nivelul organizaţiei mondiale, cum ar fi iniţiativa *Action for Peacekeeping* a Secretarului General ONU.
La nivelul OSCE va fi susţinută, în continuare, menţinerea viabilităţii acquis-ului OSCE format din cei trei piloni (Tratatul Cer Deschis, Tratatul CFE şi Documentul de la Viena – 2011) pe care se sprijină arhitectura de securitate europeană, aflată într-un moment criză.
De asemenea, va fi acordată o atenţie deosebită gestionării aspectelor politico-militare şi implementării obligaţiilor asumate prin documentele internaţionale privind regimurile în domeniul controlului armamentelor convenţionale şi al neproliferării armelor de distrugere în masă.
Totodată, va fi dezvoltată cooperarea regională în domeniul apărării prin continuarea participării active la iniţiativele din Europa de Sud-Est şi Regiunea Extinsă a Mării Negre, la alte formate regionale (Bucureşti 9, Iniţiativa celor Trei Mări), precum şi la formatele destinate combaterii fenomenului terorist şi fundamentalismului islamic. În acest sens continuarea şi consolidarea cooperării în formatul trilateral România - Polonia - Turcia, dar şi promovarea unei abordări unitare a apărării pe întregul flanc estic, Marea Baltică - Marea Neagră, vor contribui la stabilitatea regională şi euroatlantică.
În ceea ce priveşte cadrul juridic al cooperării internaţionale în domeniul apărării, va fi continuat efortul de dezvoltare şi modernizare a acestuia prin încheierea de acorduri care să contribuie la întărirea cooperării cu partenerii strategici, statele membre ale NATO şi UE, la dezvoltarea cooperării în domeniul apărării cu statele vecine şi partenerii regionali, precum şi cu partenerii din alte zone de interes pentru România.
V. Continuarea demersurilor privind dezvoltarea capabilităţilor prin implementarea prevederilor Programului Armata României 2040 şi a Planului multianual de înzestrare a Armatei României, principalele linii de interes imediat fiind:
- elaborarea şi implementarea planurilor de acţiune subsecvente şi identificarea, împreună cu Guvernul României, de soluţii focalizate în special pe cooptarea industriei româneşti în implementarea planului multianual de înzestrare şi retehnologizare a acesteia pentru asigurarea unei rezilienţe militare industriale pragmatice;
- demararea contractului Corvete multifuncţionale şi monitorizarea îndeplinirii obligaţiilor offset asumate de furnizorul străin;
- iniţierea programelor de înzestrare cu valoare de peste 100 milioane de euro pentru care s-a obţinut aprobarea parlamentului României:

– Autovehicule tactice blindate de tip uşor/ATBTU

– Sisteme C4I cu capabilităţi de integrare ISTAR

– Maşina de luptă a infanteriei, pe şenile – MLI

– Sistem de securitate şi apărare cibernetică

– Sistem UAS tactic clasa I

– Sistem de război electronic mobil SREM

- Sistem de rachete antiaeriene cu bătaie apropiată/cu rază foarte scurtă de acţiune, portabil MANPAD
- Sistem integrat de arme SHORAD/VSHORAD
- Sistem de armament individual tip NATO
- Aparatură optică şi optoelectronică – Etapa I
- Echipamente şi sisteme de detecţie, avertizare, decontaminare şi protecţie (individuală şi colectivă) CBRN
- Modernizarea sistemului de artilerie antiaeriană Oerlikon Model GDF 103 la standardul de sistem de artilerie antiaeriană cu capacităţi CRAM

- alocarea resurselor financiare necesare participării ACTTM/MApN, alături de operatori economici din industria naţională de apărare, la proiecte NATO şi UE în domeniul cyber, CBRN, UAV, în concordanţă cu priorităţile prevăzute în Carta Albă a Apărării 2021;
- iniţierea altor programe de achiziţii necesare îndeplinirii obligaţiilor ce revin României în cadrul procesului NATO de planificare a apărării;
- în funcţie de alocările bugetare şi de derularea programelor deja iniţiate, vor fi efectuate demersuri pentru pregătirea iniţierii şi/sau derulării altor programe de înzestrare în vederea asigurării de noi capabilităţi structurii de forţe ale Armatei Române.

VI. Elaborarea şi îmbunătăţirea cadrului normativ specific domeniului apărării şi calităţii vieţii personalului

Se va avea în vedere continuarea activităţilor de elaborare/armonizare a legislaţiei naţionale care reglementează activitatea diverselor instituţii din sistemul de securitate naţională în domenii cu valenţe interinstituţionale (managementul crizelor, securitate cibernetică, reziliencă, etc.) în scopul eficientizării mecanismelor instituţionale.

Avem în vedere continuarea dezvoltării sistemului informatic şi de comunicaţii militar, concomitent cu extinderea măsurilor de securitate informaţională şi implementarea celor de apărare cibernetică. Vom urmări cu prioritate reducerea cheltuielilor operaţionale (mai ales a consumului de energie) prin adoptarea de tehnologii noi, nepoluante, atât în privinţa echipamentelor militare, cât şi a lucrărilor de infrastructură militară. Ne propunem negocierea unor componente importante de transfer tehnologic cu ocazia tuturor achiziţiilor importante în domeniul militar, pentru întreprinderile viabile deja existente, dar mai ales pentru firme noi dedicate tehnologiilor moderne şi facilitarea şi dezvoltarea accesului firmelor private la aceste tehnologii şi deschiderea accesului acestora la comenzile de stat.

Ne propunem să dezvoltăm o abordare strategică, interinstituţională şi funcţională într-un sistem integrat al problematicii protecţiei infrastructurilor critice naţionale.

Vom dezvolta un proces de management al riscului, prin care să se evidenţieze ameninţările şi vulnerabilităţile infrastructurii critice definite şi modalităţile de diminuare a acestora, pentru fiecare structură responsabilă/implicată în parte, şi un standard de evaluare a protecţiei infrastructurii critice. Acest standard va fi dedicat unei anumite infrastructuri, în funcţie de opţiunile de back-up, şi de nivelul de reziliencă al domeniului/sistemului din care face parte infrastructura.

Vom aborda sistemul medical militar din cadrul sistemului de apărare, ordine publică şi siguranţă naţională, ca un domeniu integrat, ce necesită noi evaluări conceptuale şi legislative, în contextul transformării NATO/UE şi al combaterii pandemiilor.

Dezvoltarea rezervei operaţionale a Armatei Române, cu accent pe rezerva voluntară şi serviciul militar în termen voluntar, precum şi a unui sistem naţional de pregătire şi instruire, elaborarea unei noi strategii, care să conecteze sistemul de forţe active cu grupul de rezervişti şi să asigure

mobilizarea şi regenerarea forţelor în parametri optimi de cantitate, calitate şi viteză, o condiţie esenţială pentru realizarea acestui obiectiv reprezentând-o revizuirea cadrului legislativ.
Concomitent, o atenţie deosebită va fi acordată revizuirii cadrului normativ aplicabil la nivel naţional sau intern al Ministerului Apărării Naţionale pe linia soluţionării problemelor sociale ale personalului armatei, veteranilor, invalizilor, văduvelor de război şi văduvelor veteranilor de război, cadrelor militare în rezervă/retragere, a veteranilor, răniţilor şi invalizilor care au participat la acţiuni militare, precum şi a urmaşilor celor decedaţi în acţiuni militare.
Ne vom concentra pe reducerea birocraţiei şi realizarea unei structuri organizatorice moderne, flexibile, conform nivelului de ambiţie adoptat pe baza rezultatelor din procesul de revizuire strategică a apărării, a experienţei acumulate în teatrele de operaţii, a lecţiilor învăţate şi a bunelor practici din sfera euroatlantică.
Ne propunem dezvoltarea unui program pentru retenţia, motivarea şi recompensarea personalului militar şi civil în conformitate cu legislaţia naţională şi a bunelor practici în cadrul NATO şi îmbunătăţirea programului dedicat protejării drepturilor veteranilor de război, veteranilor din teatrele de operaţii, răniţilor, familiilor şi rudelor acestora prin înfiinţarea unui centru naţional în acest sens.
Vom urmări aplicarea prevederilor constituţionale, a normelor internaţionale şi UE la care România a aderat privind protejarea drepturilor omului pentru personalul militar şi civil din cadrul Ministerului Apărării Naţionale. Vom dezvolta strategii de comunicare internă şi externă cu scopul îmbunătăţirii prestigiului şi imaginii Armatei Române, precum şi iniţierea unui program dedicat ofiţerilor în rezervă şi în retragere în vederea implicării acestora în diferite acţiuni privind domeniul apărării.

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

Viziunea conceptuală

Politica externă a României va continua să fie predictibilă, coerentă, de consens național, axată pe îndeplinirea responsabilă a angajamentelor asumate în plan extern, pe promovarea și apărarea obiectivelor și intereselor naționale, va deservi în mod direct și eficient interesele cetățenilor români și va contribui la bunăstarea și securitatea acestora. Îndeplinirea obiectivelor naționale ale României în plan extern se va realiza în coordonare strânsă cu Președintele României, ca factor de decizie în domeniul politicii externe.

Concret, în planul politicii externe, România își va atinge obiectivele pe baza triadei esențiale a politicii sale externe: creșterea rolului și influenței țării noastre în Uniunea Europeană (UE) și, respectiv, Alianța Nord-Atlantică (NATO) și dezvoltarea și aprofundarea Parteneriatului Strategic cu Statele Unite ale Americii (SUA), concomitent cu susținerea și promovarea valorilor democratice, a drepturilor și libertăților fundamentale, a stabilității și securității atât în regiune, cât și la nivel global, cu promovarea și respectarea strictă a dreptului internațional și a ordinii internaționale bazate pe reguli, susținerea fermă a multilateralismului eficient și corelarea politicii externe în materie de obiective și priorități cu politica de securitate și apărare, care vor rămâne elemente esențiale.

În noul context internațional cu evoluții generate sau accelerate de pandemie, Guvernul va continua să promoveze acțiuni și instrumente concrete prin care obiectivele politicii noastre externe să fie implementate într-un mod mai eficient și să fie adaptate la noile realități și evoluții în plan internațional în context pandemic, astfel încât România să fie mai reziliență, inclusiv în acțiunea sa externă.

Lecțiile învățate de diplomația română în contextul actualei crize pandemice – necesitatea consolidării rezilienței la nivel statal și al organizațiilor internaționale din care facem parte, inclusiv întărirea capacității de combatere a acțiunilor ostile de tip hibrid și a celor de dezinformare, importanța consolidării legăturii transatlantice și clarificarea dezbaterii privind autonomia strategică a UE, importanța promovării dreptului internațional și a valorilor democratice, importanța esențială a multilateralismului și nevoia eficientizării cooperării internaționale și a acțiunii organizațiilor internaționale, inclusiv angajamentul față de partenerii cu care împărtășim viziuni similare la nivel internațional – reprezintă linii directoare de urmat pentru atingerea obiectivelor noastre de politică externă.

Diplomația română se va implica activ și eficient în procesele de adaptare și de anticipare care se desfășoară la nivel internațional, urmărind ca reacțiile necesare, la nivel de decizii și acțiune concretă în politica externă să fie tot mai eficiente, tot mai rapide, dar și mai sofisticate, pentru a ne construi – în esență – rezilienta ca stat și ca societate, respectiv capacitatea de a rezista în fața crizelor și de a deveni mai eficienți în gestionarea lor și a celor viitoare. Aceasta presupune și consolidarea parteneriatelor cu actori externi care împărtășesc aceleași valori și obiective și diminuarea sau chiar eliminarea dependenței de acei actori care promovează abordări contrare și care ne afectează capacitatea de a ne atinge obiectivele, inclusiv cele de politică externă.

Relevanța acțiunii diplomatice se bazează pe creșterea rezistenței în fața provocărilor de toate tipurile, a capacității de adaptare și gestionare mai eficientă a riscurilor, amenințărilor și

provocărilor regionale şi globale. Această linie de conduită va permite protejarea mai bună a valorilor, intereselor şi obiectivelor României şi ale cetăţenilor noştri. Dincolo de faptul că pentru construirea rezilienţei avem nevoie de o capacitate de adaptare fără precedent, este şi mai necesară menţinerea direcţiei strategice şi în acelaşi timp principiale în cadrul acţiunii noastre diplomatice. În egală măsură, este necesară o comunicare mai eficientă, mai aproape de cetăţeni, care să reflecte substanţa şi complexitatea activităţii diplomatice şi a obiectivelor naţionale de politică externă, inclusiv prin implicarea crescută a societăţii civile. De asemenea, va fi urmărită dezvoltarea dimensiunii de prognoză, pentru urmărirea şi evaluarea tendinţelor la nivelul relaţiilor internaţionale pentru a pregăti adecvat răspunsuri şi iniţiative de politică externă, în anticiparea unor potenţiale riscuri, ameninţări şi provocări.

În contextul aniversării în cursul anului 2022 a 160 de ani de diplomaţie modernă, gestionând şi depăşind provocările fără precedent generate de pandemie în ultimii doi ani, Ministerul Afacerilor Externe (MAE) îşi va intensifica eforturile pentru a dezvolta un corp diplomatic şi consular de elită, a promova în mod adecvat şi eficient interesele României în contextul internaţional actual, caracterizat de o dinamică permanentă, inclusiv pentru a răspunde la nivel optim solicitărilor de asistenţă şi protecţie consulară ale cetăţenilor români din afara ţării.

I. Consolidarea profilului şi rolului României în cadrul Uniunii Europene (UE)

În scopul consolidării rolului activ şi a vizibilităţii României în UE, acţiunile Guvernului vor continua să vizeze asigurarea unei contribuţii pragmatice, în spirit constructiv, la întărirea Uniunii, mai ales în contextul crizei generate de pandemia de COVID-19, şi la avansarea politicilor UE destinate a răspunde acestui obiectiv.

Acţiunea diplomatică românească la nivel UE va urmări obiectivul ca Uniunea să depăşească întărită provocările determinate de criză şi să îşi consolideze capacitatea de a preveni şi răspunde la viitoare crize, prin urmare România va contribui în mod concret la o coordonare sporită la nivel european atât pentru gestionarea crizei, cât şi pentru provocări viitoare, în vederea creşterii rezilienţei Uniunii. În acelaşi timp, acţiunile Guvernului vor urmări asigurarea coerenţei dintre viziunea de dezvoltare a României pe termen mediu şi lung şi modalitatea de raportare la politicile şi iniţiativele în plan european. La nivel UE, România va continua să promoveze dezvoltarea politicilor europene, inclusiv din perspectiva fructificării potenţialului de valoare adăugată pe care România îl poate deţine în raport cu o serie de domenii de cooperare (cum ar fi industriile creative, IT&C, turismul şi agricultura ecologică). Totodată, România va continua să promoveze activ, pe lângă obiectivul unei Uniuni globale mai puternice, implicarea UE în vecinătate, precum şi potenţialul oferit de relaţiile transatlantice în susţinerea obiectivelor de ansamblu ale Uniunii.

Printre obiectivele prioritare, Guvernul României va urmări:
- continuarea implicării active în procesul decizional la nivel UE, prin menţinerea racordării la nucleul statelor care promovează consolidarea Uniunii, în paralel cu menţinerea dialogului cu toate statele membre pe ansamblul agendei europene;
- asigurarea coerenţei şi consecvenţei în promovarea poziţiilor naţionale la nivel UE, inclusiv prin intermediul Comitetului de Coordonare a Sistemului naţional de gestionare a afacerilor europene, instituit prin HG 34/ 2017 referitor la coordonarea afacerilor europene, cu luarea în considerare atât a obiectivelor de dezvoltare ale României, cât şi a interesul general de consolidare a Uniunii;
- continuarea implicării active în cadrul Conferinţei privind Viitorul Europei, lansată la 9 mai 2021, şi în evenimentele organizate în acest cadru, inclusiv prin:

- mobilizarea celorlalte instituții românești pentru a promova această dezbatere la nivel intern în România și a se asigura o participare cât mai largă a cetățenilor români, în scopul consolidării solidarității și a unității europene, precum și pentru a face cunoscută viziunea cetățenilor români cu privire la politicile în care acțiunea comună la nivel european poate aduce valoare adăugată certă pentru Uniune și statele membre, inclusiv prin întărirea capacității de coordonare, la nivel european;
- reprezentarea corespunzătoare a vocii tuturor comunităților și regiunilor României care este esențială pentru promovarea unui sentiment de incluziune și apartenență, contribuind la crearea unei viziuni comune legitime pentru viitorul Europei; promovarea unui proces de integrare europeană care încurajează și protejează diversitatea de culturi și identități;
- urmărirea ca rezultatele procesului de reflecție privind viitorul Europei să se concentreze pe obiectivul unei Uniuni puternice și unite și pe o dimensiune pragmatică în dezvoltarea politicilor europene pe termen mediu și lung, astfel încât să poată fi gestionate mai bine provocări actuale și viitoare, în acord cu tratatele Uniunii și cu principiul subsidiarității, utilizand pe deplin cadrul instituțional și decizional european;
- identificarea politicilor în care adâncirea integrării europene este benefică, dar și a politicilor care necesită întărirea coordonării la nivel european;
- eficientizarea funcționării cadrului instituțional european astfel încât instituțiile europene să fie mai democratice, mai reprezentative și mai eficiente, servind în primul rând cetățenii europeni;
- eficientizarea mecanismelor de participare directă a cetățenilor în procesul decizional european;

- continuarea demersurilor privind implicarea activă în implementarea Agendei Strategice 2019-2024 și reafirmarea, inclusiv în contextul Conferinței privind viitorul Europei, a importanței principiilor de unitate, solidaritate și coeziune europeană consacrate prin Declarația de la Sibiu, adoptată la 9 mai 2019;
- implicarea activă în demersurile de la nivel UE vizând asigurarea unui proces de redresare economică durabil, inclusiv prin utilizarea mecanismelor și instrumentelor financiare ale Uniunii, în paralel cu facilitarea procesului de dublă tranziție – verde și digitală, prin promovarea de soluții care să faciliteze continuarea procesului de convergență în cadrul Uniunii;

Guvernul va continua demersurile pentru aderarea României la Spațiul Schengen și pentru aderarea la Zona Euro, cu luarea în considerare a evoluțiilor la nivel UE privind reforma spațiului Schengen și a consolidării Uniunii Economice și Monetare. De asemenea, Guvernul va continua demersurile de finalizare a MCV, pe baza unor progrese reale în ce privește independența și eficiența sistemului judiciar românesc, și participarea la noul mecanism general european de evaluare privind statul de drept, aplicabil tuturor statelor membre.

În ceea ce privește viitorul relației UE cu Regatul Unit, România susține îndeplinirea prevederilor Acordului comercial și de cooperare între UE și Regatul Unit, bazată pe o cooperare ambițioasă și cuprinzătoare între cele două părți și un dialog permanent prin mecanismele Consiliului de Parteneriat și cooperarea parlamentară dintre Parlamentul European și Parlamentul Regatului Unit. Totodată România va urmări îndeaproape îndeplinirea angajamentelor asumate de Londra privind cetățenii români stabiliți în Regatul Unit și va oferi sprijin și asistență acestora, urmărind asigurarea eficientă a sprijinului pentru cetățenii români în protejarea drepturilor prevăzute în Acordul de retragere.

Guvernul va susține în continuare o serie de alte obiective importante la nivel UE:
- consolidarea pieței interne a Uniunii Europene, cu asigurarea libertăților circumscrise acesteia, precum și creșterea accesului companiilor, IMM-urilor românești la aceasta și la lanțurile

valorice europene;
- asumarea de către UE a rolului de lider în domeniul combaterii schimbărilor climatice și implementarea obiectivelor formulate prin Pactul Ecologic European, cu asigurarea unor condiții juste și echitabile de implementare, care să țină cont de specificitățile statelor membre, inclusiv ale României, astfel încât tranziția spre neutralitatea climatică să fie sustenabilă social, ducând la dezvoltarea economică a statelor membre, iar nu să adâncească diferențele de dezvoltare între acestea; Guvernul va urmări evoluțiile și va purta negocierile asupra pachetului *Fit For 55* pentru a reflecta corespunzător interesele României în prevederile legislative și a identifica cele mai avantajoase modalități de implementare a obiectivelor climatice asumate de UE; în acest context, va continua extinderea și consolidarea rețelei de misiuni verzi / de diplomație climatică a României, creată în 2021;
- în contextul crizei energetice actuale, România va continua să urmărească promovarea de soluții eficiente care să conducă la evitarea riscului de accentuare a decalajelor de dezvoltare și a sărăciei energetice;
- consolidarea domeniului social, mai ales din perspectiva protejării drepturilor lucrătorilor;
- finalizarea și consolidarea Uniunii Sănătății;
- consolidarea securității interne a Uniunii și asigurarea funcționalității Spațiului Schengen de o manieră care să permită angajarea activă a tuturor statelor membre UE în proces;
- adoptarea și implementarea la nivelul Uniunii a unei politici sustenabile în domeniul gestionării migrației;
- implicarea activă în dezbaterile legate de conceptul de autonomie strategică a UE în conformitate cu interesele României, inclusiv având în vedere imperativul menținerii și consolidării relației transatlantice și a complementarității cu NATO, printr-o conectare mai strânsă a acestui concept cu cel de reziliență strategică a UE și a statelor membre;
- de asemenea, în continuarea succeselor obținute de diplomația română în cursul anilor 2020-2021, continuarea eforturilor de promovare a unei prezențe românești consolidate în instituțiile europene, mai ales în poziții de conducere.

Guvernul va continua măsurile de operaționalizare a *Centrului european de competențe în domeniul securității cibernetice*, în vederea valorificării oportunităților suplimentare pe care activitatea Centrului le va avea în ce privește dezvoltarea domeniului, cu impact și pe dinamizarea economiei naționale.

De asemenea, pentru asigurarea eficienței și coerenței participării României la procesul decizional de la nivel UE, va fi urmărită dezvoltarea expertizei în domeniul politicilor europene la nivelul administrației publice centrale, precum și crearea unui mecanism de consultări trimestriale între actorii instituționali relevanți pentru dezbaterile strategice la nivel european.

Totodată, Guvernul va promova o implicare mai activă a României în acțiunea externă a Uniunii, pe baza evoluțiilor în plan internațional.

România va continua să fie un susținător al politicii de extindere cu statele din Balcanii de Vest și Turcia, pe baza meritelor proprii ale candidaților, evidențiate în procesul de reformă, și al asigurării unei dinamici reale a procesului de negociere, care să contribuie la obiectivul asigurării dezvoltării, stabilității și securității în regiune.

De asemenea, Guvernul va urmări promovarea unei viziuni strategice post-2020 pentru Parteneriatul Estic (PaE), bazată pe continuarea agendei de reforme pro-europene în regiune, susținerea proceselor democratice și a societății civile și o abordare ambițioasă de cooperare, inclusiv pe dimensiunea de securitate. Guvernul va susține în continuare eforturile de reformă și de integrare europeană ale statelor din PaE. România va continua să joace un rol activ în politica

UE în Vecinătatea Estică și cea Sudică.

Pentru România, stabilitatea și securitatea statelor din Parteneriatul Estic are valențe geostrategice. În acest sens, se va urmări creșterea importanței acordate subiectului conflictelor prelungite la nivel european prin continuarea demersurilor politico-diplomatice realizate în această direcție. Astfel, vor fi promovate activ și susținut concluziile desprinse în cadrul dezbaterii ministeriale din mai 2021 (la reuniunea miniștrilor afacerilor externe din statele membre UE, în format Gymnich, de la Lisabona), desfășurate la inițiativa României, pentru a genera un angajament politic și concret mai consistent al Uniunii în facilitarea găsirii de soluții la situațiile de conflict din Vecinătatea Estică. În acest sens, vor fi fructificate rezultatele desprinse din cadrul turnelui regional în Caucazul de Sud al miniștrilor român, austriac și lituanian (iunie 2021), și vor fi realizate demersuri intensificate pentru menținerea vizibilă pe agenda UE a temei reglementării conflictelor prelungite.

În ce privește Politica de Securitate și Apărare Comună (PSAC), principalele direcții de acțiune vor urmări continuarea implicării active în implementarea măsurilor de consolidare a rolului UE în domeniul securității și apărării, atât pe linie militară, în cooperare cu MApN, cât și civilă. Guvernul va urmări menținerea nivelului de angajament în cadrul inițiativelor dezvoltate sub egida PSAC, precum și în cadrul angajamentelor operaționale derulate de UE în domeniul managementului crizelor. Pe linie PSAC civil, principalele direcții de acțiune vor urmări continuarea implementării angajamentelor prevăzute în Pactul Civil în domeniul PSAC, precum și a obiectivelor cuprinse în Strategia Națională pentru Implementarea Pactului Civil pe toate liniile de acțiune, în special prin promovarea unui cadru normativ pentru detașarea experților români în misiuni civile internaționale, inclusiv în domeniul PSAC. Atât în domeniul militar, cât și în cel civil, este importantă păstrarea complementarității cu prioritățile României din cadrul NATO, evitând duplicarea angajamentelor și eforturilor de a promova siguranța națională. În special în ceea ce privește amenințările hibride și asimetrice, cooperarea UE-NATO este de dorit, prin mecanisme comune de tipul Centrului de Excelență pentru Amenințări Hibride de la Helsinki, întărind sinergiile civil-militare și relațiile dintre Divizia comună de informații și securitate a NATO și Celula de fuziune hibridă a UE. De asemenea, coordonarea eforturilor de a spori reziliența societală și de a combate operațiuni de dezinformare poate aduce beneficii mutuale membrilor UE și NATO.

Implicarea în discuțiile asupra Busolei Strategice va constitui o prioritate și se va axa pe importanța consolidării profilului UE pe dimensiunea de apărare în deplină complementaritate cu NATO, evitând duplicările. Totodată, în contextul dezbaterilor referitoare la Busola Strategică, Guvernul va insista pe importanța domeniilor reziliației și parteneriatelor cu organizații și state terțe care împărtășesc aceleași valori și care împreună cu UE sunt relevante pentru a face față provocărilor și amenințărilor la nivel regional și internațional.

II. Creșterea rolului României în cadrul Alianței Nord-Atlantice (NATO)

Vor continua demersurile în direcția dezvoltării profilului activ pe care România l-a obținut în cadrul NATO, precum și promovarea priorităților strategice ale României în cadrul Alianței, prin îndeplinirea obligațiilor care revin țării noastre, asigurarea de contribuții în plan conceptual și participarea la misiunile și operațiile aliate.

O atenție sporită va fi acordată în continuare procesului de implementare a deciziilor aliate, în special întărirea Flancului Estic, inclusiv din perspectiva coeziunii sale, și implementarea măsurilor decise de către Aliați în cadrul Summitului NATO din iunie 2021 pe linia consolidării

posturii NATO de descurajare și apărare, cu impact direct pentru România, mai ales în ce privește sporirea securității la Marea Neagră, ca zonă de interes major pentru securitatea euroatlantică. Guvernul va rămâne profund implicat în evoluția procesului de reflecție NATO2030 și în cel privind negocierea noului Concept Strategic al NATO, pentru a contribui la avansarea relației transatlantice și a unei viziuni strategice pentru viitorul Alianței.

În egală măsură, în pregătirea viitorului Summit NATO din 2022 găzduit de Spania, România va urmări consolidarea pe mai departe a Alianței Nord-Atlantice, întărirea dimensiunii sale de apărare colectivă, precum și sporirea prezenței aliate în România și la Marea Neagră. Totodată, va susține activ ca aceste obiective să se regăsească reflectate și în noul Concept Strategic al Alianței, care va fi adoptat cu acest prilej, alături de dezvoltarea rolului NATO în domeniul rezilienței și menținerea avansului tehnologic aliat, respectiv intensificarea sprijinului pentru partenerii NATO și a cooperării cu aceștia. Identificând securitatea cibernetică ca o arie prioritară a angajamentelor NATO în combaterea noilor amenințări asimetrice aferente competiției internaționale non-cinetice, România va aduce o contribuție activă în proiecte comune ce privesc exercițiile de antrenament, în creșterea gradului de conștientizare, în coordonarea eforturilor și sinergiilor UE-NATO, cât și în schimburile de bune practici.

Guvernul va continua demersurile pentru declararea capacității operaționale depline a *Centrului Euro-Atlantic pentru Reziliență*, înființat în mai 2021, ca expresie a angajamentului deplin al României în susținerea eforturilor de consolidare a rezilienței la nivel statal, european și global, și menționat în Declarația Finală a Summitului NATO din iunie 2021. Aceste demersuri vor viza definitivarea tuturor aranjamentelor administrative necesare pentru buna funcționare a Centrului, atât a celor care vizează adoptarea tuturor măsurilor logistice, consolidarea echipelor de lucru organizate deja pe cele șapte tematici de interes pe care Centrul le promovovează, cât și asigurarea unui cadru eficient de dialog și cooperare cu instituții și organizații de profil din România și străinătate astfel încât să se asigure o abordare strategică integrată a acestui concept. Astfel, într-o primă etapă, Centrul va funcționa ca instituție publică, cu personalitate juridică, în subordinea MAE român, iar în a doua etapă, după operaționalizarea Centrului, acesta va fi internaționalizat prin cooptarea de experți ai unor state membre NATO și UE, respectiv state partenere ale acestor organizații.

III. Consolidarea Parteneriatului Strategic cu SUA

Demersurile în scopul consolidării și extinderii Parteneriatului Strategic cu SUA vor continua activ. În continuarea momentelor aniversare din 2021 (a 10-a aniversare a adoptării *Declarației Comune privind Parteneriatul Strategic pentru Secolul XXI între România și Statele Unite ale Americii* și a semnării *Acordului între România și SUA privind amplasarea în România a sistemului de apărare al Statelor Unite împotriva rachetelor balistice,* precum și aniversarea a cinci ani de la operaționalizarea facilității anti-rachetă de la Deveselu), marcarea în anul 2022 a 25 de ani de la lansarea Parteneriatului Strategic oferă oportunitatea reafirmării principiilor și liniilor majore ale colaborării dintre statele noastre, precum și a aprofundării pe mai departe a relației bilaterale. Organizarea de noi runde anuale ale Dialogului Strategic cu SUA va prilejui punerea concretă în aplicare a acestor obiective.

Acțiunea Guvernului va viza în continuare dezvoltarea cooperării pe planurile politic și militar, inclusiv în ceea ce privește creșterea prezenței militare americane în România; va continua să fie acordată o importanță deosebită securității energetice, inclusiv în domeniul nuclear civil, prin sprijinirea la nivel diplomatic a eforturilor ministerelor cu responsabilități în materie; vor continua eforturile de intensificare a cooperării în domeniul securității cibernetice, inclusiv al rețelelor de comunicații de tip 5G.

Un element prioritar care va trebui extins îl reprezintă stimularea dimensiunii economice a acestui parteneriat. Creşterea investiţiilor americane în România va constitui în continuare un obiectiv prioritar, inclusiv în domeniul infrastructurii. Astfel, se va urmări valorizarea de domenii suplimentare de interes comun, inclusiv cu privire la proiectele prioritare de interconectare promovate de România şi în cadrul Iniţiativei celor Trei Mări, cu accent pe cele două proiecte majore şi strategice de interconectare regională *Rail2Sea* şi *Via Carpathia*.

Vor continua demersurile active de aderare a României la programul *Visa Waiver*, în continuarea acţiunilor realizate, cât şi pentru dezvoltarea cooperării pe linie de educaţie, inovare, cultură, cercetare.

România va continua ferm şi activ susţinerea şi consolidarea relaţiei transatlantice, care este esenţială pentru prezervarea comunităţii de valori şi securitate din care facem parte. Acest obiectiv va fi promovat activ atât la nivelul NATO, cât şi al UE.

IV. Priorităţi la nivel bilateral, regional şi global

Guvernul va continua să acorde o atenţie deosebită consolidării parteneriatelor şi relaţiilor strategice bilaterale, precum şi explorării oportunităţilor de dezvoltare a unor relaţii importante pentru România.

La nivel european, România va continua demersurile de consolidare a relaţiilor şi parteneriatelor strategice cu Germania, Franţa, Italia, Regatul Unit, Polonia, Turcia, Spania, Ungaria, actualizarea şi urmărirea implementării, acolo unde este cazul, a Planurilor de Acţiune sau Foilor de Parcurs ale parteneriatelor strategice bilaterale, inclusiv recalibrarea Parteneriatului Strategic cu Regatul Unit în context post-Brexit. De asemenea, în relaţie cu statele membre UE, statele SEE şi cele ale AELS, se are în vedere dezvoltarea formatelor de cooperare aprofundată în plan sectorial, european şi multilateral. Vor fi extinse şi aprofundate acele relaţii bilaterale şi multilaterale ce contribuie la securitatea şi prosperitatea României, cu adaptarea cooperării la noile provocări generate de pandemia de COVID-19, promovarea solidarităţii şi cooperării în relaţia cu statele partenere.

Totodată, în consonanţă cu interesul major al României de dezvoltare a relaţiei transatlantice, vom aprofunda relaţia cu Canada, un partener important al ţării noastre, cu caracter strategic, în special în ceea ce priveşte abordarea comună în domeniul securităţii, care va fi consolidată de dinamizarea dialogului politic şi intensificarea legăturilor economice.

Vor continua acţiunile de consolidare a rolului României ca vector de propagare a valorilor comunităţii europene şi euroatlantice în Balcanii de Vest, urmărind şi sprijinind asumarea valorilor democratice de către statele vizate şi accelerarea reformelor pe calea integrării europene şi euroatlantice. Asistenţa României va fi ajustată cererii punctuale a ţărilor beneficiare, Planului economic şi investiţional al UE pentru regiune şi provocărilor generate de pandemie. În Balcanii de Vest, România va susţine în continuare, activ şi vocal, avansarea politicii de extindere şi perspectiva integrării europene a partenerilor care îndeplinesc criteriile agreate.

În formatele de cooperare regională, România va continua să se profileze ca un actor solidar şi responsabil, promovând coordonarea pentru limitarea efectelor pandemice şi redresarea socio-economică a vecinătăţii sale. Va contribui la facilitarea acţiunii concertate a UE cu cea a formatelor regionale prin valorificarea parteneriatelor existente şi a instrumentelor de sprijin al Uniunii pentru ţările din Balcanii de Vest şi din Vecinătatea Estică. Va continua participarea activă la dezvoltarea mecanismelor de dialog şi cooperare regională la crearea cărora ţara noastră

și-a adus în mod direct contribuția. Astfel, România va fructifica, în continuare, oportunitățile formatului trilateral România-Polonia-Turcia, formatului București 9/B9 și ale altor formate regionale, cum sunt OCEMN, ICE, Comisia Dunării, Strategia UE pentru Regiunea Dunării. Va menține un rol activ în dezvoltarea Inițiativei celor Trei Mări / I3M și va promova consecvent proiectele strategice de interconectare ale României, în vederea valorificării depline a potențialului prezentat de I3M în plan politic, economic și strategic.

Ca prioritate de prim rang a politicii externe a României, țara noastră va continua să susțină activ eforturile de integrare europeană a Republicii Moldova și programul de reforme pro-democratice, în baza Parteneriatului Strategic pentru Integrarea Europeană a Republicii Moldova. Țara noastră va sprijini Republica Moldova în eforturile de consolidare a statului de drept, de asigurare a stabilității politice și prosperității. Totodată, vor continua acțiunile de sprijin în beneficiul direct al cetățenilor Republicii Moldova, inclusiv în contextul pandemiei de COVID-19. Se vor depune, de asemenea, eforturi susținute pentru avansarea proiectelor bilaterale strategice, mai ales a celor cu rol de conectare a Republicii Moldova cu UE, prin România. România va acționa pentru încheierea rapidă și implementarea unui nou Acord de asistență nerambursabilă, care să îndeplinească funcțiile Acordului privind asistența nerambursabilă de 100 milioane euro (semnat în 2010 și ieșit din vigoare la 28 martie 2021), precum și pentru implementarea proiectelor comune de interes major și pentru a continua să sprijine dezvoltarea, modernizarea și reziliența statului vecin. În acest sens, se va acorda prioritate proiectelor de interconectare în domeniul energiei și transporturilor (inclusiv podurile peste Prut, autostrăzi), menite să asigure conectarea robustă a Republicii Moldova la spațiul european, prin România. De asemenea, se va urmări o implicare activă în susținerea Republicii Moldova în identificarea de soluții solide, viabile și sustenabile pentru asigurarea necesarului de gaze naturale prin diversificarea surselor de aprovizionare, crearea de rezerve, în vederea consolidării securității energetice a Republicii Moldova pe termen mediu și lung. Vor fi continuate eforturile pentru promovarea comunității de limbă, istorie și cultură cu Republica Moldova. România va continua să promoveze o reglementare cuprinzătoare, pașnică și durabilă a conflictului transnistrean, cu respectarea suveranității și integrității teritoriale a Republicii Moldova în frontierele sale recunoscute internațional și cu neafectarea vectorului său pro-european. MAE va susține crearea unui Grup de sprijin al Comisiei Europene pentru Republica Moldova, care să susțină – împreună cu Delegația pentru relațiile cu Republica Moldova din Parlamentul European – implementarea eficientă de către Republica Moldova a Acordului de Asociere UE- Republica Moldova. România va fi activă în susținerea eforturilor autorităților Republicii Moldova de eficientizare a combaterii corupției, de reformare a sistemului judiciar, de reformare și profesionalizare a administrației și de curățare a mediului de afaceri și a administrației publice de practici clientelare. De asemenea, vor fi intensificate măsurile de încurajare a prezenței investiționale românești în Republica Moldova. Totodată, va fi susținută consolidarea programului de înfrățiri între unitățile administrative-teritoriale din România și Republica Moldova, inclusiv în vederea oferirii de expertiză în ceea ce privește atragerea fondurilor europene, și inițierea unor proiecte comune, care să aibă ca scop dezvoltarea comunităților locale. Se va urmări, de asemenea, consolidarea *Fondului de Democratizare și Dezvoltare Sustenabilă pentru Republica Moldova,* prin sporirea alocării financiare în cadrul bugetului MAE destinat cooperării internaționale pentru dezvoltare și asistență umanitară.

În ceea ce privește pe ceilalți vecini direcți ai României, vor fi continuate eforturile de optimizare a acestor relații, în funcție de elementele specifice ale fiecăreia.

Relaţia cu Ungaria va continua să fie abordată în cadrul oferit de Tratatul de bază din 1996, de la semnarea căruia am aniversat 25 de ani în 2021, şi de Declaraţia de parteneriat strategic din 2002, precum şi în spiritul bunei vecinătăţi. Marcarea în 2022 a 20 de ani de la lansarea parteneriatului strategic va fi utilizată pentru dezvoltarea relaţiei bilaterale, partea română continuând să promoveze o relaţie bilaterală bazată pe valori europene, orientată spre viitor, cu obiectivul restabilirii climatului de încredere şi de respect reciproc. Consolidarea relaţiei bilaterale poate avea loc printr-o abordare pragmatică şi constructivă, în vederea identificării unor proiecte reciproc avantajoase, care să servească intereselor ambelor state şi cetăţenilor acestora. Se va urmări reluarea activităţii Comitetului de specialitate româno-ungar privind problemele minorităţilor naţionale, pe fondul semnării, în aprilie 2021, a Protocolului celei de a 8-a sesiuni a acestuia. Vor fi continuate demersurile pentru încheierea unui acord privind acordarea pe teritoriul României de sprijin economic de către Ungaria pe baza următorilor parametri conveniţi deja în plan bilateral: implicarea autorităţilor române, caracterul transparent şi nediscriminatoriu, monitorizare şi implementarea în conformitate cu legislaţia română şi cu dreptul UE în materie de concurenţă şi ajutor de stat. În vederea intensificării relaţiilor de cooperare transfrontalieră în domeniul economic, social şi cultural dintre comunităţile frontaliere, maghiare şi româneşti, vom continua deschiderea noilor puncte de trecere a frontierei România – Ungaria, în opt noi puncte de trecere, după cum urmează: Csanádpalota - Nădlac (Felsőnagylak), Bagamér - Voivozi /Érkenéz, Gyula-Dénesmajor – Iermata Negră/Feketegyarmat, Garbolc - Bercu/Szárazberek, Körösnagyharsány - Cheresig/Körösszeg, Ömböly - Horea/Károlypuszta, Pocsaj - Roşiori/Biharfélegyháza, Zajta - Peleş/Nagypeleske. Aceste măsuri se vor adopta cu luarea în considerare a perspectivei aderarii Romaniei la spaţiul Schengen, în mod progresiv, in functie de intensitatea fluxului de trecere peste frontieră. În spiritul prevederilor documentelor fundamentale care reglează relaţia bilaterală şi în interesul abordării constructive a dialogului oficial dintre Bucureşti şi Budapesta, România va avea în vedere reluarea şedinţelor comune de guvern, considerate un bun instrument de promovare a înţelegerii reciproce, o măsură de consolidare a încrederii şi un mecanism de coordonare a poziţiilor celor doi vecini în cadrul evoluţiilor din forurile decizionale ale UE/NATO.

Această abordare poate fi aplicată, dovedindu-se benefică, şi în cazul relaţiilor bilaterale ale României cu alţi parteneri din regiune, în funcţie de nivelul de dezvoltare al acestor relaţii. În context, vor fi avute în vedere întâlnirile în format similar cum ar fi cele cu Polonia, Italia, Spania, Bulgaria, Israelul sau Republica Moldova.

În relaţia cu Bulgaria, se vor continua demersurile de consolidare a relaţiilor bilaterale de parteneriat şi a cooperării atât la nivel regional, cât şi în cadrul UE şi NATO, şi se va urmări reluarea negocierilor pentru finalizarea delimitării spaţiilor maritime în Marea Neagră, demarcarea frontierei pe Dunăre, îmbunătăţirea navigabilităţii pe cursul comun al fluviului prin efectuarea de dragaje, asigurarea învăţământului în limba maternă pentru etnicii români.

În privinţa relaţiei cu Serbia, va fi promovată diversificarea şi consolidarea cooperării bilaterale şi va continua susţinerea parcursului său european, în acelaşi timp, o atenţie specială continuând să fie acordată promovării şi asigurării drepturilor şi identităţii românilor din Serbia, indiferent de regiunea unde trăiesc pe teritoriul statului vecin, inclusiv prin reluarea activităţii Comisiei bilaterale în domeniu.

În relaţia cu Ucraina se va urmări avansarea cooperării bilaterale prin focalizarea asupra problematicii drepturilor persoanelor aparţinând minorităţii române din Ucraina, inclusiv a celor educaţionale, pe baza progreselor înregistrate deja, şi deschiderea de noi oportunităţi. Se va urmări recunoaşterea de către autorităţile ucrainene a inexistenţei aşa-zisei limbi "moldoveneşti" şi implementarea măsurilor subsecvente în sistemul educaţional, reluarea activităţii Comisiei

comune în domeniul minorităţilor şi încheirea unui acord în domeniu. Va continua sprijinirea parcursului european şi euroatlantic al Ucrainei şi a procesului de reformă amplă din statul vecin. De asemenea, România va continua susţinerea soluţionării pe cale paşnică a conflictului din estul Ucrainei şi respectarea strictă a regimului de nerecunoaştere a anexării ilegale a Peninsulei Crimeea de către Rusia, precum şi menţinerea regimului de sancţiuni faţă de Federaţia Rusă.

În relaţia cu Rusia, este necesară în continuare o relaţie pragmatică şi predictibilă, care depinde în principal de implicarea de o manieră constructivă a Rusiei în soluţionarea conflictelor din Vecinătatea Estică, dar şi de alte evoluţii conexe. Respectarea angajamentelor internaţionale şi a dreptului internaţional rămâne o condiţie necesară pentru intensificarea dialogului. Vor fi continuate demersurile de sprijinire a activităţii *Comisiei comune româno-ruse pentru studierea problemelor izvorâte din istoria relaţiilor bilaterale, inclusiv problema Tezaurului României depus la Moscova în perioada Primului Război Mondial.*

În relaţiile cu statele din regiunea Caucazului de Sud, MAE va continua să acţioneze pentru consolidarea relaţiilor acestora cu UE şi NATO, în funcţie de nivelul de ambiţie al fiecăreia. MAE va continua să susţină aspiraţiile euroatlantice ale Georgiei şi va coopera cu partea georgiană în vederea încheierii unui Parteneriat Strategic între ţările noastre.

Vor continua demersurile în direcţia dezvoltării relaţiilor parteneriale cu statele din Asia Centrală, mai ales pe dimensiunea politico-economică, inclusiv prin dezvoltarea inter-conectivităţii şi a proiectelor în acest sens.

De asemenea, vor fi dezvoltate relaţiile cu alte state din Vecinătatea Sudică a UE (Nordul Africii, Orientul Mijlociu şi Golf), Asia, Indo-Pacific, Africa şi America Latină, cu accent pe dimensiunea economică.

În zona Orientului Mijlociu extins, urmărim pe mai departe rezultate care vor fi benefice atât eforturilor de pace din zonă, cât şi obiectivelor bilaterale pe multiple planuri, inclusiv economic.

Va fi dezvoltată pe mai departe relaţia cu caracter strategic cu Statul Israel, inclusiv pe dimensiunea securitară, de cooperare economică şi sectorială, pe baza contactelor foarte bune din ultimii doi ani. În acest sens, vor continua eforturile pentru organizarea celei de-a treia şedinţe comune a guvernelor, pentru a cărei pregătire se va avea în vedere organizarea primei sesiuni a Comisiei Mixte Guvernamentale de cooperare economică şi tehnică, constituită în baza Acordului bilateral din 2007, precum şi organizarea de noi sesiuni ale Grupului de lucru România-Israel în domeniul economic, acoperind trei zone de interes comun: i) agricultură şi managementul apei; ii) sănătate; iii) înaltă tehnologie şi inteligenţă artificială.

Din perspectivă regională, va fi reconfirmat interesul României pentru detensionarea situaţiei de securitate din Orientul Mijlociu şi consolidarea profilului României de actor relevant şi echilibrat inclusiv în raport cu Procesul de Pace în Orientul Mijlociu în cadrul UE.

Va fi continuată politica dezvoltării relaţiilor cu statele arabe şi va fi acordată o atenţie specială relaţiilor cu Egiptul şi Iordania, precum şi relaţiei cu statele din Golf. De asemenea, România va continua să reconstruiască relaţiile speciale cu statele din zona Maghrebului.

Poziţia României privind Procesul de Pace din Orientul Mijlociu va continua să se bazeze pe dreptul internaţional, iar România se va implica activ în susţinerea eforturilor comunităţii internaţionale de reluare a dialogului şi negocierilor directe între părţi, în conformitate cu obiectivul soluţiei celor două state, care să convieţuiască în pace, securitate şi prosperitate, ca

singura formulă de natură a răspunde aspirațiilor legitime ale părților.

În ceea ce privește dosarul nuclear iranian, România va urmări activ poziționările actorilor direct implicați și va încuraja eforturile de identificare a unei soluții politice în acest dosar, care să conducă la limitarea proliferării nucleare, alături de gestionarea programului balistic și stimularea unui rol constructiv la nivel regional.

Relația cu statele africane vor avea ca punct de plecare un rol mai important acordat dialogului politic, economic, inclusiv cu valorificarea noii zone africane de liber schimb, și sectorial, cu accent pe componenta educațională. De asemenea, România va asigura prezența de nivel la reuniunile UE – Uniunea Africană.

Efortul de consolidare a relațiilor României cu statele din Asia va fi continuat atât bilateral, cât și ca parte a procesului mai larg de gestionare a provocărilor comune cu care se confruntă Europa și Asia. În acest sens va fi valorizat și potențialul unor formate de cooperare precum Asia-Europa (ASEM - Asia-Europe Meeting) sau ASEAN (Asociația Națiunilor din Sud-Estul Asiei), dar și oportunitățile create de Strategia UE pentru Indo-Pacific lansată în septembrie 2021. Având în vedere obiectivul Strategiei de a crește prezența UE în regiunea indo-pacifică, România poate contribui la atingerea acestui obiectiv inclusiv prin dezvoltarea relațiilor bilaterale cu partenerii *like-minded* din regiune. România va participa activ la etapele implementării și la evaluările intermediare ale eficienței implementării Strategiei, calibrându-și poziția, gradul și domeniile prioritare de implicare în funcție de rezultatele evaluărilor de etapă. România va acționa, împreună cu parteneri din UE și cu SUA, pentru depășirea asperităților create de lansarea formatului AUKUS, astfel încât relația transatlantică să nu fie afectată. De asemenea, tot în spațiul asiatic accentul va fi pus inclusiv pe conectivitatea dintre Europa și Asia, una dintre componentele importante de implementare a Strategiei Globale UE, precum și în baza Strategiei UE pentru conectivitatea Europa-Asia, cu obiectivul promovării principiilor și valorilor europene, pentru implementarea unui model de cooperare sustenabil, cuprinzător și bazat pe norme.

În ceea ce privește relația cu China, vor fi continuate activitățile care decurg din parteneriatul amplu și de cooperare, cu respectarea intereselor economice și strategice ale României și în conformitate cu Comunicarea Comună a Comisiei Europene și a Înaltului Reprezentant pentru Afaceri Externe și de Securitate din 2019. Țara noastră va contribui constructiv la consolidarea unei voci unice a statelor membre UE în relație cu China.

În relația cu Japonia vor fi continuate demersurile pentru ridicarea nivelului relației bilaterale la nivel de Parteneriat strategic, urmate de implementarea acestuia prin activități de follow-up.

Vor continua eforturile de dezvoltare a Parteneriatului strategic cu Republica Coreea și a parteneriatului extins cu India și vom continua dezvoltarea relațiilor cu Australia și Noua Zeelandă.

V. Dezvoltarea dimensiunii diplomației economice

Se va urmări activ în continuare atragerea de investiții străine și identificarea de oportunități investiționale pentru companiile din România, precum și stimularea schimburilor comerciale. În acest scop, Guvernul va urmări inclusiv eficientizarea și extinderea rețelei de consilieri economici, din cadrul Ministerului Economiei, Antreprenoriatului și Turismului, pe baza priorităților economice ale României în plan extern.

Printre priorități se va afla și continuarea demersurilor intense de susținere a aderării României la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică / OCDE. România va continua să se implice activ în proiectele dezvoltate de OCDE, contribuind la dezvoltarea standardelor internaționale în materie de guvernanță și pregătind, în același timp, candidatura sa pentru a deveni membru OCDE.

De asemenea, se vor continua: derularea de acțiuni comune MAE cu CCIR, în cooperare cu Camere de Comerț și Industrie bilaterale, asigurarea participării, în derulare, a României la Expoziția mondială 2020 „Connecting Minds, Creating the Future" (Dubai, 1 octombrie 2021-31 martie 2022), pregătirea pavilionului național la Expo 2025 Osaka (Japonia), demersurile în scopul concretizării proiectului strategic al Coridorului de transport internațional de mărfuri Marea Neagră-Marea Caspică, care va contribui la consolidarea profilului regional al României.

VI. Susținerea intensificată a multilateralismului eficient

România va continua să fie un susținător activ al unui multilateralism eficient în cadrul tuturor organizațiilor din care facem parte – inclusiv Organizația Națiunilor Unite, Consiliul Europei, OSCE, Organizația Internațională a Francofoniei, în cadrul Coaliției globale anti-Daesh, Alianței Internaționale pentru Memoria Holocaustului (International Holocaust Remembrance Alliance / IHRA), Alianței pentru Multilateralism, Comunității Democrațiilor / CoD – care, sub Președinția română, și-a consolidat rolul ca platformă de promovare a democrației în întreaga lume. Extinderea mandatului Președinției române a CoD cu încă un an, până în septembrie 2022, a reconfirmat succesul mandatului și viziunii României în fruntea acestui for.

În cadrul tuturor acestor organisme România va continua să promoveze activ valorile democrației și statului de drept, combaterea și prevenirea antisemitismului, xenofobiei, rasismului, intoleranței, precum și combaterea terorismului, inclusiv prin promovarea unor soluții conforme dreptului internațional. Totodată, va continua susținerea creșterii rolului României în plan multilateral, inclusiv prin promovarea activă și sistematică a unor candidaturi românești la conducerea unor organizații internaționale, inclusiv regionale.

România și-a asumat încă din anul 2015 implementarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă propuse de Organizația Națiunilor Unite prin documentul emblematic Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă. Pe lângă angajamentele față de comunitatea internațională, avem mai ales o obligație față de cetățenii acestei țări. Bunăstarea pe termen lung se poate obține prin creștere economică susținută și printr-o atitudine responsabilă față de societate și față de mediul înconjurător.

Guvernul României este adeptul unei dezvoltări sustenabile care să asigure bunăstarea generațiilor din prezent, dar și a celor viitoare. În activitatea noastră guvernamentală, implementarea Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 reprezintă o preocupare importantă.

În 2022, Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030 va fi operaționalizată într-un plan de acțiune și un cadru de guvernanță, demersuri care, alături de consolidarea nucleelor de dezvoltare durabilă organizate la nivelul ministerelor, vor pregăti terenul pentru alinierea bugetului național cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă. Un set de indicatori naționali va sta la baza măsurării implementării acestor obiective.
Guvernul se va implica activ pentru ca România să se poziționeze pe un nivel superior în clasamentul țărilor care au făcut progrese importante pentru atingerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă ale Agendei 2030.

VII. Consolidarea cooperării pentru dezvoltare ca instrument eficient de politică externă

Se va urmări activ consolidarea și sporirea relevanței cooperării internaționale pentru dezvoltare și a asistenței umanitare ca instrument de politică externă, cu implicații pentru securitatea și dezvoltarea economică a României și pentru obiectivele de politică externă ale țării noastre, în conformitate cu *Programul multianual strategic de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară în perioada 2020-2023*.

Demersurile țării noastre vor fi îndreptate, cu precădere, spre promovarea de acțiuni în vederea consolidării păcii și securității, democrației și statului de drept, respectării drepturilor omului, dezvoltării economice durabile, combaterii efectelor schimbărilor climatice și creșterii rezilienței în statele mai puțin dezvoltate și localizate geografic în regiuni de relevanță strategică pentru România, precum și a acordării de sprijin statelor solicitante pentru minimizarea efectelor negative ale pandemiei de COVID-19, inclusiv prin asigurarea unei finanțări coerente și eficace a politicii de cooperare pentru dezvoltare.

Programul multianual strategic de cooperare internațională pentru dezvoltare și asistență umanitară în perioada 2020-2023 va fi revizuit în anul 2022, în vederea adecvării acestuia la evoluțiile internaționale precum pandemia de COVID-19, crizele de securitate, combaterea efectelor schimbărilor climatice, lansarea *Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională - Europa în lume (NDICI-Global Europe)* pentru cooperarea cu țările terțe din afara Uniunii Europene în perioada 2021-2027 etc.

În egală măsură, MAE va întreprinde demersuri susținute de sensibilizare a societății civile românești, mediului de afaceri și academic, precum și a presei cu privire la importanța cooperării internaționale pentru dezvoltare și implicarea acestora în proiectele de profil. Se va acționa pentru dezvoltarea unor parteneriate cu agențiile de cooperare pentru dezvoltare din statele membre ale UE și ale altor țări donatoare. De asemenea, va continua promovarea domeniului educațional-științific ca instrument al cooperării internaționale pentru dezvoltare și prioritizarea tematicii "educația și tinerii", de natură să contribuie la consolidarea stabilității în regiuni de interes pentru țara noastră. Se va acționa pentru reformarea și modernizarea cadrului juridic aferent activității Agenției de Cooperare Internațională pentru Dezvoltare, în vederea eficientizării activității acesteia.

VIII. Dezvoltarea diplomației culturale, educaționale și privind cercetarea științifică

Un instrument eficient pentru sporirea relevanței României în plan internațional îl constituie diplomația culturală, educațională și privind cercetarea științifică, inclusiv prin intermediul UNESCO, în vederea conservării și punerii în valoare a monumentelor de valoare universală. Guvernul va continua demersurile pentru înscrierea în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO și în Lista Reprezentativă UNESCO a Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității a dosarelor naționale și transfrontaliere, respectiv a elementelor de interes pentru România.

Guvernul va consolida instrumentul de acordare de burse pentru studenții străini din afara UE, care reprezintă o excelentă modalitate de dezvoltare și consolidare pe termen lung a relațiilor bilaterale cu statele de proveniență ale studenților, precum și o manieră eficientă de promovare a instituțiilor de învățământ superior românești în contextul unei acerbe competiții între universități la nivel mondial. Un astfel de demers se va dovedi benefic pe termen lung, având potențialul de a relansa, consolida și extinde contactele inter-universitare care au reprezentat multă vreme un atu incontestabil al țării noastre în raport cu alte state ale lumii. În egală măsură, România este

interesată de dezvoltarea unui mediu multicultural şi competitiv, de natură să conducă la creşterea sensibilizării interculturale şi a toleranţei la nivelul societăţilor. Se va acţiona pentru crearea unei reţele a absolvenţilor cetăţeni străini ai universităţilor româneşti ajunşi în poziţii relevante în statele lor, pentru a sprijini promovarea obiectivelor României.

IX. Continuarea eforturilor de reformare a diplomaţiei române pe criterii de eficienţă

Vor fi continuate acţiunile de reformă a MAE pe principii de profesionalism, rigoare şi corectitudine în conformitate cu setul de demersuri de modernizare a procedurilor interne în domeniul politicilor de resurse umane realizate deja având ca obiectiv principal asigurarea unei funcţionări mai eficiente a MAE şi proiectarea unui parcurs mai predictibil şi mai corect al carierei diplomatice.

Astfel, vor fi implementate consecvent realizările de etapă importante de până acum: îmbunătăţirea semnificativă a implementării Procedurii de selecţie pentru trimiterea în misiune permanentă în străinătate a membrilor Corpului diplomatic şi consular al României, urmărind reintrarea în logica firească a unui serviciu diplomatic modern; revizuirea metodologiei de promovare în grad diplomatic şi consular, pentru a fi adaptată la realităţile şi nevoile instituţionale actuale; realizarea pentru prima oară a unei proceduri de reîncadrare în Centrală MAE la întoarcerea de la post a personalului diplomatic şi consular şi a personalului încadrat pe funcţii de execuţie specifice MAE, ceea ce va oferi predictibilitate în ceea ce priveşte parcursul profesional; realizarea unei proceduri de clasificare a misiunilor diplomatice şi oficiilor consulare ale României. Demersurile MAE în perioada următoare se vor concentra pe aplicarea integrală a acestei clasificări în ce priveşte structura misiunilor, cu efecte pozitive în alocarea de resurse umane şi financiare adecvate mandatului fiecărei misiuni, precum şi integrarea acestei clasificări în planul de carieră al diplomaţilor, într-un mod coerent. De asemenea, MAE va continua consolidarea politicii de construire a carierei profesionale prin stabilirea principalelor repere ale planului de carieră. Se va încuraja efectuarea de posturi la misiuni din clase diferite pentru a asigura o acoperire echitabilă a ariilor geografice.

Totodată, MAE va continua să facă demersuri pentru organizarea periodică de concursuri de intrare în Corpul Diplomatic şi Consular al României pentru a asigura acoperirea, în mod gradual, a întregului necesar de personal, inclusiv înlocuirea personalului detaşat. Obiectivul principal este de a obţine împrospătarea şi consolidarea Corpului diplomatic şi consular român, precum şi a personalului de specialitate cu personal competent şi profesionist, inclusiv cu tineri absolvenţi români bine pregătiţi ai universităţilor de elită din ţară şi din străinătate.

Vor fi continuate demersurile de modernizare şi eficientizare a Institutului Diplomatic Român, în vederea, printre altele, a asigurării pregătirii iniţiale şi continue a personalului MAE, precum şi a consolidării capacităţii de cercetare în domeniul relaţiilor internaţionale.

Pe linie administrativă şi financiară, se va urmări în continuare asigurarea resurselor necesare pentru o funcţionare pe criterii de eficienţă a MAE, inclusiv asigurarea unui sediu adecvat pentru buna desfăşurare a activităţii instituţiei. De asemenea, va continua programul multianual de reabilitare a clădirilor proprietate a statului român în străinătate în care îşi desfăşoară activitatea o parte din misiunile diplomatice, oficiile consulare şi institutele culturale române.

Se vor continua demersurile de consolidare a colaborării cu mediul academic, societatea civilă şi think-tank-urile de profil, precum şi o comunicare publică profesionistă şi eficientă. Se va urmări o diplomaţie publică şi o comunicare strategică active şi moderne atât în raport cu partenerii

instituționali naționali și externi, cât și pentru publicul larg intern și extern.

X. Activitate și asistență consulară performantă în beneficiul cetățenilor români din afara granițelor

În plan consular, Guvernul va continua demersurile de consolidare și diversificare a măsurilor de sprijin pentru comunitățile românești din afara granițelor țării, prin oferirea de servicii, asistență și protecție consulară prompte și de înaltă calitate. De asemenea, Guvernul se va asigura că drepturile cetățenilor români sunt respectate atât în statele membre UE, cât și în state terțe.

În acest sens, MAE va continua amplul proces de reformă a activității consulare inițiat deja, care are ca obiectiv adaptarea acestui domeniu la noile realități, la evoluțiile tehnologice și la așteptările tot mai ridicate - și îndreptățite - ale comunităților de cetățeni români din străinătate. Reforma consulară cuprinde mai multe paliere prioritare: modernizarea și extinderea rețelei de oficii consulare, digitalizare extinsă, debirocratizarea procedurilor de lucru, precum și profesionalizarea continuă a întregului corp consular al României.

MAE va continua aplicarea deciziei guvernamentale din decembrie 2020 de extindere a rețelei de oficii consulare în baza calendarului multianual aprobat. Așadar, MAE va urmări cu prioritate înființarea unor oficii consulare de carieră în regiuni în care sunt prezente importante comunități românești, situate la distanțe considerabile față de misiunile diplomatice sau oficiile consulare de carieră deja existente, fără a exclude ca factori determinanți rațiuni de natură politică, economică sau culturală.

De asemenea, complementar demersurilor de înființare de noi oficii consulare, pentru creșterea capacității de procesare a serviciilor consulare și îmbunătățirea activității de asistență consulară, Guvernul va întreprinde demersurile legislative și tehnice necesare pentru diversificarea competențelor și atribuțiilor consulilor onorifici în sensul prestării de servicii consulare și acordării de asistență consulară cetățenilor români din străinătate.

Consulatele itinerante (mobile) vor continua să fie organizate în mod sistematic, în baza unui calendar anual realizat în consultare cu comunitățile românești din străinătate și aprobat de MAE, pe baza metodologiei moderne create în 2021, fiind o modalitate de acoperire, din punct de vedere consular, a acelor regiuni/localități cu o prezență numeroasă a cetățenilor români, dar care nu ar justifica înființarea unor oficii consulare cu caracter permanent.

Un alt palier prioritar de acțiune îl reprezintă continuarea accelerată a procesului de digitalizare și debirocratizare a activității consulare. Pe baza progreselor deja realizate (optimizarea platformei www.econsulat.ro pentru a fi accesată cu ușurință de pe tablete și telefoane mobile; simplificarea procedurilor de programare prin www.econsulat.ro; îmbunătățirea motorului de căutare disponibil la nivelul portalului www.econsulat.ro pentru identificarea rapidă de către solicitanți a serviciului consular dorit prin utilizarea unor cuvinte-cheie; reorganizarea și unificarea informațiilor consulare și regruparea acestora pe portalul www.econsulat.ro; modernizarea call-center-ului consular), MAE va continua să identifice soluțiile tehnice și modificările de ordin legislativ necesare privind introducerea semnăturii electronice pentru efectuarea unor categorii de servicii consulare exclusiv online, precum și pentru dezvoltarea unei aplicații proprii MAE pentru preluarea și gestionarea solicitărilor de documente de călătorie, inclusiv a unui modul de lucru privind cartea de identitate electronică.

În vederea debirocratizării activității pe linie consulară, în continuarea rezultatelor deja obținute

(eliminarea necesității de prezentare a fotocopiilor documentelor justificative pentru obținerea serviciilor consulare, simplificarea procedurilor de obținerea a documentelor din România, eficientizarea activității cu publicul în domeniul redobândirii cetățeniei române, extinderea categoriilor de documente ce pot fi eliberate prin curierat), MAE va continua dialogul cu celelalte instituții competente, inclusiv pentru analizarea oportunității unor modificări de ordin legislativ care să permită, printre altele, recunoașterea automată de autoritățile române a certificatelor de stare civilă emise de celelalte state membre din UE, eliminându-se obligativitatea parcurgerii procedurii de înscriere sau, după caz, de transcriere a acestei categorii de acte stare civilă în registrele de stare civilă române.

Pentru o mai bună organizare a activității consulare MAE va urmări în mod riguros respectarea obligativității de înregistrare a cetățenilor români din străinătate la misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României, prin înregistrarea automată cu ocazia prestării de servicii consulare, prin intermediul platformei www.econsulat.ro.

Pentru asigurarea resurselor umane, financiare și logistice necesare atingerii obiectivelor legate de extinderea și modernizarea oficiilor consulare și în vederea creșterii capacității procesare a serviciilor consulare, Guvernul va întreprinde demersurile legislative necesare pentru introducerea unor tarife pentru prestarea în regim de urgență a serviciilor consulare și a taxelor consulare pentru serviciile consulare prestate cetățenilor străini. În continuare, nu vor fi percepute taxe consulare pentru prestarea serviciilor consulare solicitate de cetățenii români în regim normal.

Vor continua, totodată, demersurile de profesionalizare a întregului corp consular prin diversificarea programelor de pregătire inițială și continuă și a celor de perfecționare, inclusiv în colaborare cu Institutul Diplomatic Român.

Va fi menținut și dezvoltat dialogul constant cu comunitățile de români din străinătate prin Programul „Dialog cu diaspora pe teme consulare", precum și prin sesiuni informative cu cetățenii români din străinătate realizate în mediul online de Departamentul Consular din cadrul MAE și de misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României.

MAE va continua să acționeze pentru consolidarea capacității de reacție la crize consulare, inclusiv prin dezvoltarea componentei dedicate din cadrul domeniului E-Cons și implementarea unui nou sistem de comunicare a alertelor de călătorie, pornind de la lecțiile învățate în gestionarea pandemiei de COVID-19.

XI. Sprijin intensificat pentru românii din afara granițelor

Guvernul urmărește să contribuie la prezervarea și afirmarea identității etnice, culturale, religioase și lingvistice a românilor din afara granițelor și să se consolideze ca partener de încredere pentru românii de pretutindeni. Guvernul va urmări consecvent ca aceștia să se bucure de drepturi depline și acces la servicii administrative digitale și moderne și o mobilitate deplină dinspre sau către România, atât pentru relocare, dar și pentru antreprenoriat, educație, turism sau cultură.

Sprijinul oferit prin acțiuni de diplomație culturală și educațională pentru românii din afara granițelor:

- Va fi promovată o abordare multidimensională, bazată pe o foarte bună coordonare interministerială și cu Parlamentul Românei, dublată de un dialog dinamic și activ cu

reprezentanții comunităților de români din afara granițelor, precum și cu cei ai mediului academic, ai societății civile și ai cercurilor de presă din țară. Astfel, pe linia programelor de diplomație culturală și educație, printre priorități se vor afla demersurile continue de susținere, de către MAE, a demersurilor Departamentului pentru Românii de Pretutindeni din cadrul Guvernului, care are rolul principal în acest sens, a inițiativelor menite să stimuleze promovarea limbii, culturii și civilizației românești în comunitățile românești din străinătate. Va fi stimulat procesul de cartografiere a nevoilor cultural-educative ale minorităților românești din statele vecine și, în acest sens, va fi susținută, printre altele, organizarea de festivaluri românești anuale în toate regiunile din țările gazdă cu populații de peste 100.000 de români.

- Pe linie educațională, vor fi sprijinite demersurile Institutului Limbii Române de deschidere a noi lectorate de limba română în universitățile din străinătate, precum și cele destinate protejării patrimoniului și expresiilor culturale specifice. Extinderea amplă a programului Limbă, Cultură și Civilizație Românească (LCCR) trebuie să rămână o prioritate. În egală măsură, se va acționa pentru ca acest program să se finalizeze cu calificarea limbii române conform cadrului european.

- De asemenea, vom susține rețelele internaționale academice românești, care să faciliteze și promoveze schimbul de experiență, mobilitatea academică, precum și taberele de studii sau de cunoaștere, pentru copiii românilor din străinătate.

- Strângerea legăturilor cu comunitățile istorice românești din țările vecine și stimularea schimburilor economice și creșterii investițiilor românești în Serbia, Ucraina și alte state vecine, în paralel cu întărirea dialogului la nivel politic cu autoritățile locale și centrale privind protecția drepturilor minorităților de etnici români din aceste țări în conformitate cu standardele europene vor reprezenta o prioritate a Guvernului. Vor fi utilizate activ Comisiile/Comitetele de specialitate bilaterale în domeniu. Va fi promovată dezvoltarea de programe similare celui de Limbă, Cultură și Civilizație Românească (LCCR), adaptate comunităților istorice, și finanțarea după criterii transparente și cu indici de audiență a publicațiilor în limba română din comunitățile istorice și instituirea unui program de burse pentru formarea jurnaliștilor de limba română. Nu în ultimul rând, va fi promovat un amplu program de salvare etnografică a limbilor și tradițiilor comunităților istorice în declin demografic, inclusiv prin producerea de dicționare de meglenoromână, istroromână etc. și mărirea susținerii financiare și eforturilor diplomatice bilaterale pentru elevii care studiază în limba română.
- Eficientizarea politicii de acordare a burselor pentru cetățenii Republicii Moldova și, respectiv, pentru etnicii români din afara granițelor – extinderea actualului program pentru românii din Ucraina și la românii din alte comunități istorice.

Participarea la viața politică:
- Va fi urmărită respectarea prevederilor constituționale referitoare la norma de reprezentare parlamentară și, pe cale de consecință, mărirea numărului de parlamentari pentru cetățenii români care trăiesc în străinătate. De asemenea, vor fi asigurate facilități moderne, sigure, proporționale și suficiente de vot.
- Vor fi facilitate organizarea și implicarea în viața politică românească pentru românii din Diaspora prin măsuri, inclusiv legislative dacă este necesar, pentru a permite organizarea politică în afară, utilizarea pentru procesele politice a pașapoartelor CRDS.

Alte obiective. Se vor urmări:
- Soluționarea în mod eficient și cu celeritate sporită a solicitărilor de redobândire a cetățeniei române, în conformitate cu cadrul legal în vigoare - Legea cetățeniei române nr. 21/1991, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv prin prevederile OUG 37/9 septembrie 2015, respectiv continuarea demersurilor de simplificare a procedurilor aferente.

- Aplicarea reală a Legii 86/2016 pentru centrele comunitare românești și înființarea Centrelor în toate regiunile/provinciile din țări terțe cu minimum 5.000 de români și încadrarea acestora cu personal, precum și alocarea de resurse financiare și materiale pentru a deservi, proteja, întări comunitățile românești din străinătate.
- Completarea serviciilor acordate de centrele comunitare cetățenilor români din străinătate, prin includerea, în plus pe lângă competențele din prezent, a serviciilor de asistență juridică, socială și în dreptul muncii, resurse pentru educație și integrare culturală, dar și de promovarea intereselor românilor (advocacy) la nivel local sau regional.
- Elaborarea și publicarea de către Centrele Comunitare a unor liste permanente al antreprenorilor, lucrătorilor, prestatorilor de servicii români din fiecare localitate/ regiune unde există un centru comunitar, respectând totodată dispozițiile Regulamentului General privind Protecția Datelor (RGPD).
- Dezvoltarea unei politici de parteneriat cu autoritățile statelor pe teritoriul cărora trăiesc comunități de români, astfel încât aceștia să beneficieze de toate drepturile conferite de legislație, inclusiv de a-și păstra identitatea religioasă, culturală și lingvistică;
- Restructurarea legislației Consiliului și Congresului Românilor de Pretutindeni pentru a asigura depolitizarea lui și a-l transforma într-o structură strict civică pentru Diaspora comunitățile istorice, incluzând specialiști români dornici să propună în mod permanent către România soluții și idei de bune practici din țările gazdă ca scop principal.
- Sprijinirea mediului asociativ românesc din Diaspora și comunităților istorice atât prin facilități financiare, dar și prin simplificarea procedurilor de depunere a proiectelor, reclasificarea criteriilor de eligibilitate, punerea la dispoziție de Resurse digitale (ghiduri pentru înființare de asociații, formulare, sfaturi pentru obținerea de finanțări etc.) pe site-ul Registrului Digital și asigurarea transferurilor de fonduri în timp util pentru organizațiile care depind de ele pentru funcționare.
- Facilitarea constituirii unei rețele a aleșilor români din strainatate, organism consultativ care va putea genera puncte de vedere privind reforma administrației.
- Asigurarea de promovare și sprijin permanent, la nivel diplomatic, dar și prin centrele comunitare pentru drepturile și interesele românilor față de autoritățile locale, regionale și naționale din țări gazdă, pentru a asigura non-discriminarea, evita abuzurile sociale și de muncă și proteja identitatea românească, dar și obține recunoașterea tuturor diplomelor, calificărilor vocaționale și experienței profesionale obținute în România, dar și promovând identitatea, personalitățile și elementele de cultură românească în regiunile din afară locuite de români (nume de străzi, statui, festivaluri etc.).
- Identificarea oportunităților și lansarea de campanii pentru a obține statuturi specifice unei minorități sau comunități etnice pentru români, acolo unde este posibil, obținând astfel drepturi suplimentare în țările gazdă, ca fonduri și locuri în școlile regionale pentru cursuri de limba română, locuri în consiliile locale sau sprijin cultural.
- Susținerea accesului românilor la mecanisme de asociere socială și economică, atât pentru angajați, dar și angajatori și crearea și promovarea conceptului "lucrează cu români" pentru a încuraja companiile și antreprenorii români din diaspora să lucreze cu alți români din țara respectivă.
- Promovarea mobilității muncitorilor și companiilor românești în UE și protejarea drepturilor lor, precum și facilitarea transferului de drepturi sociale între statele membre.

Promovarea reîntoarcerii în România. Se vor urmări:

- Susținerea, pentru cetățenii români din străinătate care nu își doresc reîntoarcerea imediată, a cooperării cu românii din țară, pentru a deschide drumul spre România inclusiv în mod indirect. Forța de muncă românească, experiența și competențele, oriunde s-ar afla, trebuie aduse împreună. Reîntoarcerea, la fel ca emigrarea, nu este ușoară. Va fi nevoie de timp și de eforturi specifice, care să completeze reformele din numeroasele alte domenii publice din România.
- Adoptarea inițiativei legislative pentru constituirea Comitetelor Românilor de Pretutindeni, ca

principal organism reprezentativ al românilor de pretutindeni.
- Inițierea unui program EXPAT care să sprijine cetățenii români cu expertiză din țările UE pentru instalarea pe teritoriul României și adaptarea legislației pentru integrarea acestor experți.
- Adoptarea unui pachet legislativ menit să creeze un cadru favorabil pentru încurajarea cetățenilor români din diaspora care vor să se repatrieze sau care vor să investească în România. Prin acest pachet legislativ complex, se va acoperi o gamă largă de necesități privind repatrierea, de la integrarea copiilor în sistemul de învățământ, la facilități fiscale.
- Lansarea unei campanii de comunicare permanentă pentru cetățenii români din străinătate, care va comunica periodic noile oportunități care apar în România, de pe piața muncii, noile proiecte de dezvoltare, atracții turistice etc. și asigurarea de căi prin care cetățenii români din străinătate pot apela mereu la administrația publică, dar și societatea civilă din țară.
- Extinderea și lansarea de noi programe de tip "Diaspora Start-up", "Diaspora se Întoarce" care să ofere pachete integrate de consultanță și asistență financiară folosind fonduri europene pentru antreprenorii români care decid să revină și să investească în țară, prin proceduri simplificate.
- Crearea unei rețele de sprijin pentru dezvoltarea întreprinderilor românești la nivel internațional și atragerea întreprinzătorilor și investitorilor străini în România, constituită în principal de voluntari români din Diaspora, implicând comunitățile de afaceri românești din Diaspora, cu sprijinul MAE și al Ministerului Economiei, al asociațiilor investitorilor străini din România și al camerelor de comerț bilaterale.
- Propunerea unui pachet de măsuri de asistență sau consultanță pentru antreprenorii, dar și angajații care se întorc în țară, în special în domenii cheie, cum ar fi agricultura, folosind fonduri europene și relaxarea fiscalității pe termen scurt pentru IMM-uri lansate de persoane repatriate care vor îndeplini criterii clare (crearea de locuri de muncă într-o anumită zonă - rurală de exemplu - pentru o perioadă minimă, cu impact social sau în economia verde, socială sau inovativă etc.).
- Stimularea investițiilor cetățenilor români din străinătate în România prin comunicări frecvente despre noile oportunități din țară, dar și prin propunerea către diaspora de programe specifice de investiții prin obligațiuni de stat sau obligațiuni municipale.
- Propunerea creării de noi rețele profesionale între România și diaspora (ingineri, medici, cercetători etc.) pentru a asigura un transfer permanent de cunoaștere și informații între cele două părți și asigura un cadru de sprijin pentru cei din afară care doresc să revină în țară.

MINORITĂȚI NAȚIONALE

Guvernul României recunoaşte rolul constitutiv şi determinant al minorităților naționale în formarea, dezvoltarea şi stabilitatea statutului român şi se implică activ în apărarea şi consolidarea drepturilor acestora. Guvernul României va promova respectul pentru diversitatea etnică, culturală, lingvistică şi religioasă, ca resurse şi valori esențiale ale societății.
Prin urmare, Guvernul României se angajează ferm să promoveze şi să protejeze drepturile şi interesele cetățenilor aparținând minorităților naționale în spiritul legislației interne şi a tratatelor internaționale ratificate de statul român în acest domeniu.
În vederea asigurării depline şi efective a echității şi a egalității în drepturi pentru toți cetățenii români, indiferent de etnie, Guvernul României îşi asumă îmbunătățirea şi consolidarea cadrului legal şi instituțional în domeniul protecției minorităților naționale, prin următoarele priorități/obiective guvernamentale:

- sprijinirea legislativă, financiară şi instituțională a eforturilor minorităților naționale, vizând păstrarea şi dezvoltarea identității lor etnice, lingvistice, religioase şi culturale;
- promovarea de noi măsuri/politici afirmative cu privire la păstrarea, afirmarea şi dezvoltarea identității etnice, culturale, religioase şi lingvistice atât în viața privată, cât şi cea publică;
- implicarea activă în prevenirea şi combaterea oricăror forme de antisemitism, xenofobie, rasism, şovinism şi a altor forme de intoleranță, inclusiv discursul de ură îndreptat împotriva diferitelor minorități;
- susținerea dialogului dintre minoritățile naționale şi majoritate, a unei societăți deschise bazate pe diversitate şi interculturalitate.
- adoptarea unor măsuri integrate şi efective în domeniul protecției drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale, prin colaborarea dintre instituțiile responsabile Departamentul pentru Relații Interetnice, Agenția Națională pentru Romi, Ministerul Educației, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice şi Administrației, Ministerul Culturii, Ministerului Justiției, Ministerului de Interne, Secretariatului General al Guvernului, Ministerul Afacerilor Externe etc.

1. Angajamente legislative

- Adoptarea, până la finalul anului 2022, a legii privind statutul minorităților naționale, conform articolului 73, alin. (3), litera r) din Constituția României;
- adaptarea, la noile realități sociale, a cadrului legislativ existent în materia incitării la ură, a manifestărilor rasiste şi xenofobe, care să garanteze urmărirea penală eficientă a infracțiunilor coincidente, inclusiv prin modificarea, fără întârziere, a art.369 din Codul Penal, precum şi elaborarea şi implementarea imediată a unor mecanisme eficiente de punere în aplicare a legislației în materie;
- adoptarea, până la finalul anului 2021, a Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2021-2027, precum şi asigurarea implementării strategiei prin legile bugetare anuale.

2. Măsuri guvernamentale

- sprijinirea financiară și încurajarea programelor regionale, a accesului la fonduri comunitare, în vederea dezvoltării durabile și a creșterii coeziunii zonelor locuite în mod tradițional de minoritățile etnice;
- sprijinirea financiară a programelor destinate minorităților naționale și care au ca scop dezvoltarea culturală și interculturală, a programelor de dialog interetnic derulate atât la nivel comunitar/local, cât și la nivel național;
- întărirea capacității instituționale a diferitelor entități cu atribuții în domeniul protecției minorităților naționale, prin asigurarea resurselor umane, financiare, materiale, de organizare și funcționare necesare desfășurării activității în condiții optime;
- susținerea instituțiilor culturale ale minorităților naționale, prin asigurarea resurselor umane, materiale, de organizare și funcționare necesare desfășurării activității în condiții optime;
- înființarea instituțiilor culturale rome, conform Strategiei de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2021-2027;
- susținerea accesului la programe în limba maternă la radio și televiziune pentru toate minoritățile naționale, inclusiv prin creșterea sprijinului financiar necesar funcționării adecvate a redacțiilor minorităților, extinderea accesului la emisiunile în limbile minorităților sau pentru minorități în zonele în care nu există acoperire, prin identificarea frecvențelor locale libere și amplificarea celor existente, după caz;
- eficientizarea activității de raportare periodică cu privire la aplicarea convențiilor la care România este parte care privesc drepturile persoanelor care aparțin minorităților naționale astfel încât să se asigure implementarea eficientă și raportarea neîntârziată a obligațiilor asumate prin instrumentele juridice menționate;
- îmbunătățirea mecanismelor de retrocedare a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada comunistă, astfel încât să asigure soluționarea cât mai rapidă și corectă a cererilor de retrocedare depuse în condițiile legii, în baza principiului restitutio in integrum.

În vederea asigurării și consolidării relațiilor de încredere și respect reciproc dintre majoritate și minorități, Guvernul României se angajează să colaboreze cu reprezentanții minorităților naționale în vederea identificării și soluționării problemelor cu care acestea se confruntă, inclusiv prin:

- consultarea politică a minorităților naționale atât la nivel național, cât și la nivel local, precum și asigurarea și aplicarea cadrului legal pentru facilitarea participării minorităților naționale la viața publică;
- facilitarea dialogului între minoritățile naționale și majoritate în vederea reconcilierii istorice.

În scopul prevenirii și combaterii oricăror forme de antisemitism, xenofobie, rasism, șovinism și altor forme de intoleranță, a discursului de ură îndreptat împotriva diferitelor grupuri, Guvernul României se va implica activ, inclusiv prin:

- luarea de măsuri, pentru informarea populației cu privire la Holocaust și sclavie, în special prin completarea programelor școlare și prin realizarea de campanii de informare;
- integrarea obligatorie în curricula școlară a educației interculturale precum și asigurarea/mărirea fondurilor pentru proiectele școlare și comunitare menite să promoveze interculturalitatea și diversitatea etnică, ca resurse și valori esențiale ale societății românești;

- aprobarea unor linii directoare/unui cod de conduită cu privire la conduita demnitarilor și funcționarilor publici în scopul prevenirii discursului de ură;
- dezvoltarea și promovarea diversității culturale în scopul eliminării prejudecăților și recunoașterii valorilor comune, prin organizarea de programe și campanii;
- monitorizarea permanentă a aplicării în mod corespunzător a legislației referitoare la combaterea antisemitismului, asigurarea implicării directe a comunității evreiești în elaborarea, realizarea și implementarea de politici publice de prevenire și combatere a antisemitismului;
- informarea și conștientizarea publică cu privire la atitudinile antirome generatoare de discurs incitator la ură sau de infracțiuni motivate de ură etnică și rasială, prin organizarea anuală, de instituțiile responsabile, de programe și campanii, precum și cooptarea societății civile în aceste demersuri.

ANEXA 0.1

NOTĂ DE PREZENTARE A MĂSURILOR ADOPTATE LA NIVELUL ROMÂNIEI PENTRU PREVENIREA ŞI COMBATEREA PANDEMIEI DE COVID-19

I. Măsuri de prevenire şi combatere a pandemiei de Covid-19 pe termen scurt şi mediu care se aplică indiferent de rata de incidenţă cumulată la 14 zile.

1. Măsuri de creştere a capacităţii de lucru a sistemului medical.

- Detaşarea personalului medical/paramedical/auxiliar specializat din sistemul public în sprijinul unităţilor medicale care acordă asistenţă pacienţilor cu COVID-19;
- Transferul pacienţilor confirmaţi cu virusul SARS-CoV-2 la spitale suport COVID-19;
- Transformarea spitalelor multidisciplinare în spitale suport COVID-19;
- Solicitarea de asistenţă internaţională pentru asigurarea medicamentelor şi echipamentelor de strictă necesitate în tratarea pacienţilor cu forme severe şi critice de COVID-19, precum şi a echipelor medicale specializate prin intermediul Mecanismului European de Protecţie Civilă şi al Centrului Euro-Atlantic de Coordonare a Răspunsului la Dezastre (EADRCC – Euro-Atlantic Disaster Response Coordination Centre);
- Transferul pacienţilor cu forme severe sau grave la unităţi spitaliceşti din afara ţării;
- Achiziţionarea materialelor de protecţie sanitară a personalului medical şi a echipamentelor medicale prin intermediul ONAC;
- Întreruperea efectuării concediilor de odihnă şi de odihnă suplimentare, precum şi încetarea acordării de noi concedii de odihnă, de odihnă suplimentare, fără plată, de studii şi pentru formare profesională pentru personalul unităţilor sanitare publice;
- Suspendarea internărilor pentru intervenţii chirurgicale şi pentru alte tratamente şi investigaţii medicale care nu reprezintă urgenţă şi care pot fi reprogramate;
- Adoptarea unor măsuri pentru prioritizarea livrărilor de oxigen lichid pentru spitale şi alte unităţi medicale;
- Simplificarea modului de angajare a medicilor specialişti şi rezidenţi, precum şi a asistenţilor;
- Simplificarea procedurilor de angajare a rezidenţilor care promovează examenul de specialitate;
- Stabilirea unui protocol de tratament pentru medicii de familie cu recomandări care să includă schemele de tratament, precum şi tratamentele neagreate ştiinţific;
- Implicarea Casei Naţionale de Asigurări de Sănătate şi a organizaţiilor/asociaţiilor profesionale medicale în vederea intensificării implicării medicilor de familie în cadrul campaniei de vaccinare precum şi în vederea asigurării tratamentului şi monitorizării pacienţilor pozitivi care nu necesită îngrijiri spitaliceşti;
- Sporirea capacităţii centrelor de apel;
- Informarea populaţiei prin centrele de apel precum şi prin campanii de informare publică privind necesitatea accesării precoce a sistemului sanitar la nivelul medicilor de familie sau a centrelor de diagnostic de către pacienţii simptomatici în vederea asigurării tratamentului în fazele iniţiale ale bolii cauzate de virusul SARS-CoV-2;
- Crearea posibilităţii achiziţionării, pe bază de reţetă compensată, a medicamentelor antivirale orale la nivelul farmaciilor;
- Coordonarea utilizării paturilor destinate Covid la nivelul Centrelor Judeţene/ al municipiului Bucureşti de Coordonare şi Conducere a Intervenţiei prin implicarea Direcţiilor de

Sănătate Publică, a reprezentanților unităților sanitare, precum și ai reprezentanților autorităților publice județene/locale care au în coordonarea lor unități sanitare.

2. **Măsuri non-medicale de prevenire a infecției cu virusul SARS-CoV-2, în vigoare:**

a) Instituirea **obligativității purtării măștii de protecție**, astfel încât să acopere nasul și gura, în toate spațiile publice închise și deschise, precum și la locul de muncă și în mijloacele de transport în comun, cu următoarele excepții:

- copiii cu vârstă mai mică de 5 ani;
- persoanele care la locul de muncă sunt singure în birou;
- prezentatorii TV și invitații acestora, cu respectarea unei distanțe de 3 metri între persoane;
- reprezentanții cultelor religioase, în timpul slujbelor, cu condiția respectării distanței de 3 metri între persoane;
- persoanele care desfășoară activități fizice intense și/sau în condiții de muncă solicitante (temperaturi ridicate, umiditate crescută etc.) sau activități sportive.

b) **Limitarea programului de funcționare** a operatorilor economici care desfășoară activități în domeniul comerțului și prestărilor de servicii publice și/sau private în intervalul orar 5,00-21,00, cu următoarele excepții:

- operatorii economici care desfășoară activități de comerț/prestări servicii publice și/sau private care activează doar în relația cu operatorii economici cu activitate de livrare la domiciliu;
- unitățile farmaceutice, benzinăriile, operatorii economici cu activitate de livrare la domiciliu, precum și operatorii economici din domeniul transportului rutier de persoane și de mărfuri.

c) **Limitarea programului de funcționare** a restaurantelor și cafenelelor din interiorul clădirilor inclusiv în interiorul hotelurilor, pensiunilor sau altor unități de cazare, precum și la terase, în intervalul orar 5,00-21,00, cu accesul publicului până la 50% din capacitatea maximă a spațiului și cu accesul permis doar persoanelor vaccinate sau trecute prin boală în ultimele 180 zile.

d) **Reducerea activității** cu publicul în domeniul sălilor de sport și/sau fitness, piscinelor interioare, jocurilor de noroc, sălilor de jocuri și locurilor de joacă pentru copii **până la 30% din capacitatea maximă** a spațiului, accesul fiind permis doar persoanelor vaccinate sau trecute prin boală în ultimele 180 zile.

e) **Limitarea accesului în incinta operatorilor economici** care au ca obiect principal de activitate comercializarea produselor **nealimentare**, precum și în structurile de primire turistică doar pentru persoanele vaccinate sau trecute prin boală în ultimele 180 zile.

f) **Limitarea accesului în centrele și parcurile comerciale** doar la persoanele vaccinate sau trecute prin boală în ultimele 180 zile, cu următoarele excepții:

- persoanele care se prezintă la centrele de vaccinare în vederea administrării unei doze de vaccin, dacă sunt stabilite culoare dedicate și controlate de intrare, deplasare și ieșire în/din centrele și parcurile comerciale;
- persoanele care prezintă rezultatul negativ al unui test RT-PCR/test antigen rapid pentru infecția pentru infecția cu virusul SARS-CoV-2 și care se prezintă la serviciile publice comunitare care funcționează în centrele și parcurile comerciale.

g) **Organizarea muncii la domiciliu sau în regim de telemuncă, pentru cel puțin 50% din angajați**, acolo unde specificul activității permite, iar acolo unde acest lucru nu este posibil angajatorii care au un număr mai mare de 50 de salariați, organizează programul de lucru astfel încât personalul să fie împărțit în grupe/schimburi/ture.

h) **Limitarea accesului în incintele** instituţiilor publice centrale şi locale, regiilor autonome şi operatoriilor economici cu capital public doar la persoanele vaccinate, testate sau trecute prin boală în ultimele 180 zile, cu următoarele excepţii:

- angajaţii;
- participanţii în cadrul procedurilor judiciare, disciplinare, contravenţionale, administrativ-jurisdicţionale şi a celor administrative din motive de ordine şi siguranţă publică;
- persoanele care necesită servicii medicale şi prestaţii sociale;
- persoanele care se prezintă la centrele de vaccinare în vederea administrării unei doze de vaccin, dacă au culoare special dedicate.

Măsura se aplică şi pentru operatorii economici care funcţionează în clădiri cu birouri private în care îşi desfăşoară activitatea cel puţin 50 de persoane simultan.

i) Interzicerea activităţii în baruri, cluburi şi **discoteci**.

j) **Interzicerea circulaţiei persoanelor**, în afara locuinţei/gospodăriei, în toate localităţile, în intervalul orar 22,00-5,00, cu anumite excepţii:

- deplasarea în interes profesional;
- deplasarea pentru asistenţă medicală şi pentru achiziţionarea de medicamente;
- deplasări în afara localităţilor ale persoanelor care sunt în tranzit;
- deplasarea din motive justificate (îngrijirea/însoţirea copilului, asistenţa persoanelor vârstnice, bolnave/cu dizabilităţi ori decesul unui membru de familie);
- deplasarea persoanelor vaccinate sau trecute prin boală în ultimele 180 zile.

k) **Suspendarea activităţilor** care implică prezenţa **fizică preşcolarilor şi elevilor la cursuri în perioada 25.10.2021-05.11.2021** pentru toate unităţile de învăţământ, fie prin acordarea unei vacanţe suplimentare de două săptămâni fie prin desfăşurarea cursurilor în sistem on-line, concomitent cu suspendarea activităţilor tip after-school.

l) **Interzicerea organizării şi desfăşurării** de mitinguri, demonstraţii, procesiuni, concerte, spectacole, cursuri de instruire, workshopuri, conferinţe sau alte tipuri de întruniri, organizarea de evenimente private (nunţi, botezuri, mese festive şi altele asemenea), precum şi a întrunirilor de natura activităţilor culturale, ştiinţifice, artistice, sportive sau de divertisment în spaţii deschise sau închise, cu următoarele excepţii:

- Desfăşurarea competiţiilor sportive este permisă fără participarea spectatorilor;
- Desfăşurarea activităţii în cadrul cinematografelor, instituţiilor de spectacole şi/sau concerte în spaţii închise/deschise este permisă cu participarea publicului până la 30% din capacitatea maximă a spaţiului, doar persoanelor vaccinate sau trecute prin boală în ultimele 180 zile;
- Desfăşurarea activităţilor recreative şi sportive în aer liber este permisă cu participarea a cel mult 10 persoane care nu locuiesc împreună, doar dacă acestea sunt vaccinate sau trecute prin boală în ultimele 180 zile;
- Organizarea mitingurilor şi demonstraţiilor cu un număr de maximum 100 de persoane, doar dacă acestea sunt vaccinate sau trecute prin boală în ultimele 180 zile.

m) **Exceptarea de la măsurile restrictive prevăzute a persoanelor care au vârsta mai mică sau egală cu 12 ani** dacă sunt însoţite de o persoană cu vârsta mai mare de 18 ani şi care este vaccinată sau trecută prin boală în ultimele 180 zile.

II. Măsuri propuse de prevenire și combatere a pandemiei de COVID-19 pe termen lung, în funcție de evoluția cazurilor.

1. Măsuri propuse a fi adoptate în cazul menținerii unui trend ascendent al numărului de infectări.

- Prelungirea termenul de aplicare a măsurilor dispuse la punctul I.1;
- Închiderea activităților neesențiale;
- Reducerea intervalului în care persoanele pot circula fără restricții în afara locuinței/gospodăriei;
- Închiderea anumitor activități pentru zilele de vineri, sâmbătă și duminică.

2. Măsuri propuse a fi adoptate în cazul scăderii numărului de infectări.

2.1 În situația în care incidența cumulată la 14 zile la nivel național **este mai mare de 3 și mai mică sau egală cu 6/1.000** de locuitori, se vor adopta măsuri de relaxare ce vor permite reluarea unor activități și creșterea numărului de participanți la acestea, astfel:

a) Reluarea activităților care impun prezența fizică în unitățile de învățământ și desfășurarea acestora în conformitate cu scenariile stabilite prin ordinul comun al ministrului educației și ministrului sănătății.

b) Exceptarea de la obligativitatea purtării măștii de protecție pentru spațiile publice deschise, cu excepția celor aglomerate.

c) **Permiterea organizării și desfășurării** de mitinguri, demonstrații, procesiuni, concerte sau alte tipuri de întruniri în spații deschise, precum și a întrunirilor de natura activităților culturale, științifice, artistice, sportive sau de divertisment în spații închise, **cu relaxarea condițiilor de participare,** astfel:

- Desfășurarea competițiilor sportive cu participarea spectatorilor vaccinați sau trecuți prin boală în ultimele 180 de zile, până la **30%** din capacitatea maximă a spațiului, cu asigurarea unei distanțe de minimum 1 metru între persoane și cu purtarea măștii de protecție.
- Desfășurarea activității în cadrul cinematografelor, instituțiilor de spectacole și/sau concerte în spații închise/deschise este permisă cu participarea publicului până la **50%** din capacitatea maximă a spațiului, doar persoanelor vaccinate sau trecute prin boală în ultimele 180 zile;
- Desfășurarea spectacolelor de tipul drive-in sunt permise numai dacă ocupanții unui autovehicul sunt membrii aceleiași familii sau reprezintă grupuri de până la **4** persoane, persoanelor vaccinate sau trecute prin boală în ultimele 180 zile;
- Desfășurarea activităților recreative și sportive în aer liber, cu participarea a cel mult **10** persoane care nu locuiesc împreună;
- Organizarea de evenimente private (nunți, botezuri, mese festive și alte asemenea) cu un număr de maximum **200** de persoane în **interior** și asigurarea unei anumite suprafețe de 2 mp pentru fiecare persoană, doar dacă aceștia sunt vaccinați sau trecuți prin boală în ultimele 180 zile;
- Organizarea de cursuri de instruire și **workshopuri** pentru adulți, cu un număr de participanți de maximum 150 de persoane în interior și de maximum 200 de persoane în exterior, asigurarea unei suprafețe de minimum 2 mp pentru fiecare persoană și purtarea măștii de protecție, doar dacă aceștia sunt vaccinați sau trecuți prin boală în ultimele 180 zile;
- Organizarea de conferințe cu un număr de maximum 150 de persoane în interior, asigurarea unei suprafețe de minimum 2 mp pentru fiecare persoană și purtarea măștii de protecție, doar dacă aceștia sunt vaccinați sau trecuți prin boală în ultimele 180 zile;
- Organizarea de mitinguri și demonstrații cu un număr de maximum 200 de participanți vaccinați sau trecuți prin boală în ultimele 180 zile.

d) Restrângerea zilelor în care se aplică interzicerea circulației în afara locuinței/gospodăriei sau reducerea intervalului in care este interzisă ori eliminarea interdicției.

e) Reducerea intervalului orar în care este limitat programul de funcționare a restaurantelor și cafenelelor din interiorul clădirilor, precum și la terase, doar la intervalul orar 2,00-5,00, cu accesul publicului până la **50%** din capacitatea maximă a spațiului, dacă persoanele sunt vaccinate sau trecute prin boală în ultimele 180 zile.

f) Reducerea intervalului orar în care este limitat programul de funcționare al restaurantelor și cafenelelor din interiorul hotelurilor, pensiunilor sau altor unități de cazare, precum și la terasele acestora în intervalul orar 5,00-2,00, cu accesul publicului până la **50%** din capacitatea maximă a spațiului, doar pentru persoanele cazate în cadrul acestor unități.

g) Permiterea desfășurării activității în baruri, cluburi și discoteci fără a depăși **30%** din capacitatea maximă a spațiului, în intervalul orar 5,00-2,00, doar persoanelor vaccinate.

h) Restrângerea zilelor în care este limitat programul de funcționare al operatorilor economici care desfășoară activități în domeniul comerțului și prestărilor de servicii publice și/sau private, doar la perioada vineri - duminică și în intervalul orar 5,00-22,00.

i) Permiterea activității cu publicul în domeniul sălilor de sport și/sau fitness, piscinelor interioare, jocurilor de noroc, sălilor de jocuri și locurilor de joacă pentru copii până la **50%** din capacitatea maximă a spațiului, doar cu persoane vaccinate sau trecute prin boală în ultimele 180 zile.

j) Organizarea muncii la domiciliu sau în regim de telemuncă, acolo unde specificul activității permite.

k) Permiterea accesului persoanelor nevaccinate sau netrecute prin boală în ultimele 180 de zile, la anumite activități sau în anumite incinte unde era interzis doar sub rezerva prezentării rezultatului negativ pentru COVID-19, al unui test antigen sau al unui test RT-PCR nu mai vechi de 72 de ore.

2.2 În situația în care incidența cumulată la 14 zile la nivel național **este mai mare de 1/1.000 și mai mică de 3/1.000** de locuitori, se vor adopta măsuri de relaxare ce vor permite reluarea unor activități și creșterea numărului de participanți la acestea, astfel:

a) Menținerea obligativității purtării măștii de protecție doar în spațiile publice închise, mijloacele de transport în comun, la locul de muncă, spații comerciale, precum și în unele spații publice deschise.

b) **Permiterea organizării și desfășurării** de mitinguri, demonstrații, procesiuni, concerte sau alte tipuri de întruniri în spații deschise, precum și a întrunirilor de natura activităților culturale, științifice, artistice, sportive sau de divertisment în spații închise, **cu relaxarea condițiilor de participare,** astfel:

- Desfășurarea competițiilor sportive cu participarea spectatorilor vaccinați, testați sau trecuți prin boală în ultimele 180 de zile, până la **50%** din capacitatea maximă a spațiului, cu asigurarea unei distanțe de minimum 1 metru între persoane și cu purtarea măștii de protecție;
- Desfășurarea activității în cadrul cinematografelor, instituțiilor de spectacole și/sau concerte în spații închise/deschise este permisă cu participarea publicului până la **70%** din capacitatea maximă a spațiului și cu purtarea măștii de protecție;
- Desfășurarea spectacolelor de tipul drive-in sunt permise numai dacă ocupanții unui autovehicul sunt membrii aceleiași familii sau reprezintă grupuri de până la **4** persoane, persoanelor vaccinate sau trecute prin boală în ultimele 180 zile;
- Desfășurarea activităților recreative și sportive în aer liber, cu participarea a cel mult **30** persoane care nu locuiesc împreună;
- Organizarea de evenimente private (nunți, botezuri, mese festive și alte asemenea) cu un număr de maximum **300** de persoane în **exterior** și **200** de persoane în **interior** doar dacă persoanele sunt vaccinate sau trecute prin boală în ultimele 180 de zile;

- Organizarea de cursuri de instruire şi **workshopuri** pentru adulţi, cu un număr de participanţi de maximum 150 de persoane în interior şi de maximum 200 de persoane în exterior, asigurarea unei suprafeţe de minimum 2 mp pentru fiecare persoană şi purtarea măştii de protecţie;

- Organizarea de **conferinţe** cu un număr de maximum 150 de persoane în interior, asigurarea unei suprafeţe de minimum 2 mp pentru fiecare persoană şi purtarea măştii de protecţie;

- Organizarea de mitinguri şi demonstraţii cu un număr de maxim 300 de participanţi, cu respectarea anumitor măsuri.

c) Eliminarea restricţiilor de circulaţie în afara locuinţei/gospodăriei.

d) Limitarea programului de funcţionare a restaurantelor şi cafenelelor din interiorul clădirilor inclusiv în interiorul hotelurilor, pensiunilor sau altor unităţi de cazare, precum şi la terase, în intervalul orar 5,00-2,00, cu accesul publicului până la **70%** din capacitatea maximă a spaţiului, dacă persoanele sunt vaccinate, testate sau trecute prin boală în ultimele 180 zile.

e) Desfăşurarea activităţii în baruri, cluburi şi discoteci este permisă fără a depăşi **70%** din capacitatea maximă a spaţiului, în intervalul orar 5,00-2,00, doar persoanelor vaccinate.

f) Eliminarea restricţiilor referitoare la programul de funcţionare a operatorilor economici care desfăşoară activităţi în domeniul comerţului şi prestărilor de servicii publice şi/sau private cu excepţia celor expres prevăzuţi.

g) Activitatea cu publicul în domeniul sălilor de sport şi/sau fitness până la capacitatea maximă a spaţiului, cu asigurarea unei suprafeţe de minimum 7 mp pentru fiecare persoană şi doar dacă persoanele sunt vaccinate, testate sau trecute prin boală în ultimele 180 zile.

h) Activitatea cu publicul în domeniul jocurilor de noroc până la capacitatea **70%** din capacitatea maximă a spaţiului şi doar dacă persoanele sunt vaccinate, testate sau trecute prin boală în ultimele 180 zile.

i) Activitatea cu publicul în domeniul piscinelor interioare până la **70%** din capacitatea maximă a spaţiului şi doar dacă persoanele sunt vaccinate, testate sau trecute prin boală în ultimele 180 zile.

j) Activitatea cu publicul în domeniul locuri de joacă pentru copii până la **70%** din capacitatea maximă a spaţiului, în intervalul orar 5,00-24,00;

k) Activitatea cu publicul în domeniul sălilor de jocuri până la **70%** din capacitatea maximă a spaţiului, în intervalul orar 5,00-2,00 şi doar dacă persoanele sunt vaccinate, testate sau trecute prin boală în ultimele 180 zile;

l) Organizarea muncii la domiciliu sau în regim de telemuncă, acolo unde specificul activităţii permite.

2.3 În situaţia în care incidenţa cumulată la 14 zile la nivel naţional este **mai mică sau egală cu 1/1.000** de locuitori, organizarea activităţilor socio-economice, inclusiv a întrunirilor şi evenimentelor se propune a se desfăşura cu respectarea măsurilor non-farmaceutice de prevenire a răspândirii infecţiilor cu virusul SARS-CoV-2.

Se consideră necesară reevaluarea criteriilor pe baza cărora se instituie măsurile non-farmaceutice de limitarea a răspândirii SARS-CoV-2 după atingerea pragului de vaccinare de 70% din totalul populaţiei, în sensul raportării măsurilor la numărul persoanelor bolnave internate în spitale şi în secţiile ATI şi nu la rata de incidenţă cumulată la 14 zile la 1000 de locuitori.

După scăderea ratei de incidenţă cumulate la 1000 de locuitori, la nivel naţional sub pragul de 3 şi până la îndeplinirea condiţiei de înlocuire a criteriilor pe baza cărora se instituie **măsurile non-farmaceutice de limitarea a răspândirii SARS-CoV-2,** se propune ca măsurile să fie aplicate în funcţie de incidenţa cumulată de la nivelul fiecărei localităţi.

ANEXA 1.1

Ministerul Sănătății

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
C12. SĂNĂTATE								
R1 Creșterea capacității pentru gestionarea fondurilor publice din sănătate	Reper	R1 - M1 - Intrarea în vigoare a Ordinului Ministrului Sănătății privind indicatorii de performanță și calitate care vor fi utilizați pentru selectarea unităților medicale care beneficiază de Fondul pentru calitatea sănătății				Q4	2022	MS
R1 Creșterea capacității pentru gestionarea fondurilor publice din sănătate	Reper	R1 - M2 - Intrarea în vigoare a Hotărârii de Guvern pentru adoptarea unui nou model de Contract-cadru care reglementează condițiile acordării asistenței medicale, a medicamentelor și a dispozitivelor medicale, tehnologiilor și dispozitivelor asistive în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate				Q2	2023	MS, Casa Națională de Asigurări de Sănătate
R1 Creșterea capacității pentru gestionarea	Reper	R1 - M3 - Includerea rezultatelor cheltuielilor bugetare revizuite în procesul bugetar				Q1	2024	MS

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
fondurilor publice din sănătate								
R1 Creșterea capacității pentru gestionarea fondurilor publice din sănătate	Obiectiv	R1 - T1 - Îmbunătățirea accesului la servicii medicale prin reducerea procentului din populație care raportează nevoi nesatisfăcute de asistență medicală	% (Procentaj)	4,9	4,2	Q2	2026	MS
R2. Creșterea capacității pentru realizarea investițiilor în infrastructura de sănătate	Reper	R2 - M1 - Intrarea în vigoare a cadrului legal prin care se înființează Agenția Națională de Dezvoltare a Infrastructurii în Sănătate (ANDIS)				Q2	2022	MS
R.3 Creșterea capacității managementului sanitar și a resurselor umane din sănătate	Reper	R3 - M1 Intrarea în vigoare a cadrului legislativ necesar implementării reformei privind managementul serviciilor de sănătate si a resurselor umane din sănătate				Q2	2022	MS
R.3 Creșterea capacității managementului sanitar și a resurselor umane din sănătate	Reper	R3 - M2 Intrarea în vigoare a legislației care creează cadrul strategic pentru dezvoltarea resurselor umane din sănătate (RUS)				Q2	2022	MS

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R.3 Creșterea capacității managementului sanitar și a resurselor umane din sănătate	Reper	R3 - M3 Dezvoltarea resurselor umane din sănătate				Q4	2022	MS
R.3 Creșterea capacității managementului sanitar și a resurselor umane din sănătate	Reper	R3 - M4 Intrarea în vigoare a Ordinului Ministrului Sănătății privind stabilirea unui cadru de recunoaștere diferențiată a meritelor profesionale și recompensarea profesioniștilor din domeniul sănătății				Q4	2023	MS
R.3 Creșterea capacității managementului sanitar și a resurselor umane din sănătate	Obiectiv	R3 - T1 Construirea și dotarea completă a 2 noi centre de dezvoltare a abilităților pentru personalul medical din domeniul sănătății	Număr	0	2	Q2	2024	MS
R.3 Creșterea capacității managementului sanitar și a resurselor umane din sănătate	Obiectiv	R3 - T2 Persoane care au participat la programele de formare în managementul serviciilor de sănătate	Număr	0	1000	Q2	2025	MS

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R.3 Creșterea capacității managementului sanitar și a resurselor umane din sănătate	Obiectiv	R3 - T3 Persoane care au participat la cursuri de instruire în domeniul managementului resurselor umane în instituțiile de sănătate	Număr	0	1000	Q2	2025	MS
R.3 Creșterea capacității managementului sanitar și a resurselor umane din sănătate	Obiectiv	R3 - T4 Profesioniști din domeniul sănătății care au participat la programe de training în domeniul integrității	Număr	150	3000	Q2	2025	MS
R.3 Creșterea capacității managementului sanitar și a resurselor umane din sănătate	Reper	R3 - M5 Intrarea în vigoare a ordinului comun al Ministerului Sănătății și al Casei Naționale de Asigurări de Sănătate (CNAS) pentru un mecanism de prioritizare a alocațiilor bugetare efectuate de Ministerul Sănătății și de Casa Națională de Asigurări de Sănătate (CNAS)				Q4	2023	MS
R.3 Creșterea capacității managementului sanitar și a resurselor umane din sănătate	Reper	R3 - M6 - Operaționalizarea portalului transparenta.ms.ro referitor la utilizarea resurselor publice				Q4	2024	MS

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I.1 Dezvoltarea infrastructurii medicale prespitalicești	Reper	I1 - M1 Adoptarea criteriilor de prioritizare a investițiilor în centrele comunitare integrate.				Q4	2021	MS
I.1 Dezvoltarea infrastructurii medicale prespitalicești	Obiectiv	I1 - T1- Cabinete ale medicilor de familie sau asociații de cabinete echipate sau renovate, acordând prioritate cabinetelor situate în regiuni și zone marginalizate.	Număr	0	3000	Q2	2023	MS
I.1 Dezvoltarea infrastructurii medicale prespitalicești	Obiectiv	I1 - T2 Unități medicale mobile echipate pentru screeningul cancerului de sân și de col uterin	Număr	0	10	Q2	2023	MS
I.1 Dezvoltarea infrastructurii medicale prespitalicești	Obiectiv	I1 - T3 Facilități nou construite/renovate și dotate care furnizează asistență medicală ambulatorie	Număr		30	Q4	2024	MS
I.1 Dezvoltarea infrastructurii medicale prespitalicești	Obiectiv	I1 - T4 - Centre comunitare integrate nou construite/renovate și dotate, inclusiv cu personal adecvat.	Număr		200	Q2	2025	MS
I.1 Dezvoltarea infrastructurii medicale prespitalicești	Obiectiv	I1 - T5 Comunități slab deservite, inclusiv comunitatea romă, vor avea acces la asistență medicală comunitară	Număr		300	Q2	2025	MS
I.1 Dezvoltarea infrastructurii medicale	Obiectiv	I1 - T6 Cabinete de planificare familială dotate sau dotate și renovate	Număr		119	Q4	2025	MS

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MĂSURĂ	REFERINȚA	ȚINTA	TRIM	AN	
prespitalicești								
I.1 Dezvoltarea infrastructurii medicale prespitalicești	Obiectiv	I1 - T7 Creșterea accesului la asistență medicală primară	Număr	168	109	Q2	2025	MS
I.1 Dezvoltarea infrastructurii medicale prespitalicești	Obiectiv	I1 - T8 Creșterea numărului de consultații preventive	Număr	1100000	1265000	Q2	2024	MS
I.2 Dezvoltarea infrastructurii publice spitalicești	Obiectiv	I2 - T1 - Spitale publice care beneficiază de echipamente și materiale destinate reducerii riscului de infecții	Număr	0	25	Q2	2024	MS
I.2 Dezvoltarea infrastructurii publice spitalicești	Obiectiv	I2 - T2 - Unități de terapie intensivă pentru nou-născuti echipate, inclusiv cu ambulanțe pentru nou-născuți (pentru centrele regionale)	Număr	0	25	Q4	2024	MS
I.2 Dezvoltarea infrastructurii publice spitalicești	Obiectiv	I2 - T3 - Unități sanitare publice/ spitale care beneficiază de infrastructură nouă.	Număr	0	25	Q2	2026	MS
REFORMA/INVESTIȚIA	Reper/ Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
C7. TRANSFORMARE DIGITALĂ								
I3. Dezvoltarea sistemului integrat de eHealth și telemedicină	Reper	Noua platforma IT de asigurări de sănătate (PIAS) este operațională				Q2	2025	MCID/Ministerul Sănătății/CNAS
I3. Dezvoltarea sistemului integrat de eHealth și telemedicină	Obiectiv	Instituții cu atribuții in domeniul sanitar sănătății digitalizate	Număr	0	60	Q2	2023	Ministerul Sănătății/ MCID raportează
I3. Dezvoltarea sistemului integrat de eHealth și telemedicină	Obiectiv	Digitalizarea a 200 de unități sanitare publice	Număr	0	200	Q2	2025	Ministerul Sănătății/ MCID raportează
I3. Dezvoltarea sistemului integrat de eHealth și telemedicină	Reper	Sistem de telemedicină implementat	Număr	0		Q4	2024	Ministerul Sănătății/ MCID raportează
I3. Dezvoltarea sistemului integrat de eHealth și telemedicină	Obiectiv	Healthcare providers connected to the new PIA platform	Număr	0	25000	Q2	2025	Ministerul Sănătății/ MCID raportează

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINȚA	ȚINTA	TRIM	AN	
R3. Îmbunătățirea mecanismului de programare bugetară	Reper	Finalizarea analizei cheltuielilor în domeniul sănătății și domeniul educației				Q2	2023	MF/MS /Ministerul Educației/Casa Națională de Asigurări de Sănătate
R3. Îmbunătățirea mecanismului de programare bugetară	Reper	Proiectul de buget pe anul 2024 include recomandările analizei cheltuielilor (din domeniul sănătății și al educației)				Q4	2023	MF, MS si ME

ANEXA 1.2

Ministerul Energiei

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTĂ	TRIM	AN	
C6. ENERGIE								
R1 - Reforma pieței de energie electrică, înlocuirea cărbunelui din mixul energetic și susținerea unui cadru legislativ și de reglementare pentru investițiile private în producția de electricitate din surse regenerabile	Obiectiv	Dezafectarea capacității de producție a energiei electrice pe bază de cărbune	Număr MW	0	1695	Q4	2021	Ministerul Energiei
R1 - Reforma pieței de energie electrică, înlocuirea cărbunelui din mixul energetic și susținerea unui cadru legislativ și de reglementare pentru investițiile private în producția de electricitate din surse	Reper	Intrarea în vigoare a Legii Decarbonizării prin care se adoptă calendarul de eliminare treptată a cărbunelui				Q2	2022	Ministerul Energiei

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
regenerabile								
R1 - Reforma pieței de energie electrică, înlocuirea cărbunelui din mixul energetic și susținerea unui cadru legislativ și de reglementare pentru investițiile private în producția de electricitate din surse regenerabile	Obiectiv	Dezafectarea capacității de producție a energiei electrice pe bază de lignit	Număr MW	1695	2355	Q4	2022	Ministerul Energiei
R1 - Reforma pieței de energie electrică, înlocuirea cărbunelui din mixul energetic și susținerea unui cadru legislativ și de reglementare pentru investițiile private în producția de electricitate din surse	Reper	Intrarea în vigoare a noii Legi a Energiei				Q2	2023	Ministerul Energiei

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
regenerabile								
R1 - Reforma pieței de energie electrică, înlocuirea cărbunelui din mixul energetic și susținerea unui cadru legislativ și de reglementare pentru investițiile private în producția de electricitate din surse regenerabile	Reper	Semnarea Contractelor pentru diferență pentru surse regenerabile	Numar MW			Q4	2023	Ministerul Energiei
R1 - Reforma pieței de energie electrică, înlocuirea cărbunelui din mixul energetic și susținerea unui cadru legislativ și de reglementare pentru investițiile private în producția de electricitate din surse	Reper	Semnarea Contractelor pentru diferență pentru surse regenerabile	Numar MW		2000	Q2	2025	Ministerul Energiei

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINȚA	ȚINTA	TRIM	AN	
regenerabile								
R1 - Reforma pieței de energie electrică, înlocuirea cărbunelui din mixul energetic și susținerea unui cadru legislativ și de reglementare pentru investițiile private în producția de electricitate din surse regenerabile	Obiectiv	Dezafectarea capacității de producție a energiei electrice pe bază de cărbune	Număr MW	2355	3780	Q4	2025	Ministerul Energiei
R1 - Reforma pieței de energie electrică, înlocuirea cărbunelui din mixul energetic și susținerea unui cadru legislativ și de reglementare pentru investițiile private în producția de electricitate din surse	Obiectiv	Punerea în funcțiune a unei capacități suplimentare de surse de energie regenerabilă (3000 MW)	Număr MW	4408	7408	Q2	2026	Ministerul Energiei

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
regenerabile								
R2 - Îmbunătățirea guvernanței corporative a întreprinderilor de stat din sectorul energiei	Reper	Îmbunătățirea guvernanței corporative a întreprinderilor de stat din sectorul energiei				Q4	2022	Ministerul Energiei, SGG, AGA companii
R2 - Îmbunătățirea guvernanței corporative a întreprinderilor de stat din sectorul energiei	Reper	Finalizarea listării unui pachet de cel puțin 15% din acțiunile Hidroelectrica				Q2	2023	Ministerul Energiei/SGG
R3 - Bugetarea verde	Reper	Finalizarea și aplicarea unei metodologii de planificare bugetară "verde"				Q3	2023	Ministerul Finanțelor/MMAP/Ministerul Energiei raporteaza
I1 - Noi capacități pentru producția de electricitate din surse regenerabile	Reper	Deschiderea unui apel de licitații competitive de proiecte pentru producția de energie din surse regenerabile (eolian și solar)				Q1	2022	Ministerul Energiei
I1 - Noi capacități pentru producția de electricitate din surse	Obiectiv	Capacitate suplimentară instalată din surse regenerabile (eolian și solar)	Număr MW	0	950	Q2	2024	Ministerul Energiei

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
regenerabile								
R4 - Dezvoltarea unui cadru legislativ și de reglementare favorabil tehnologiilor viitorului, în special hidrogen și soluții de stocare	Reper	Intrarea în vigoarea a modificărilor cadrului legislativ, pentru implementarea Strategiei Naționale a Hidrogenului				Q1	2023	Ministerul Energiei
R5 - Reducerea intensității energetice a economiei prin dezvoltarea unui mecanism sustenabil de stimulare a eficienței energetice în industrie și de creștere a rezilienței	Reper	Intrarea în vigoare a cadrului legislativ care introduce măsuri pentru a facilita investițiile în eficiența energetică în industrie				Q4	2022	Ministerul Energiei
R6 - Creșterea competitivității și decarbonarea sectorului de încălzire - răcire	Reper	Intrarea în vigoare a cadrului legislativ care introduce măsuri de decarbonizare a sectorului de încălzire și răcire				Q4	2023	MLDPA; MMAP; Ministerul Energiei

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I2 - Infrastructura de distribuție a gazelor regenerabile (utilizarea gazului natural în combinație cu hidrogenul verde ca măsură de tranziție), precum și capacitățile de producție a hidrogenului verde și / sau utilizarea acestuia pentru stocarea energiei electrice	Reper	Semnarea contractelor pentru construirea a cel puțin 100 MW de capacitate nouă în electrolizoare				Q2	2022	Ministerul Energiei
I2 - Infrastructura de distribuție a gazelor regenerabile (utilizarea gazului natural în combinație cu hidrogenul verde ca măsură de tranziție), precum și capacitățile de producție a hidrogenului verde și / sau utilizarea acestuia pentru stocarea energiei electrice	Reper	Semnarea contractului pentru contrucția unei rețele de distribuție hydrogen ready în regiunea Oltenia				Q4	2023	Ministerul Energiei/APL

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I2 - Infrastructura de distribuție a gazelor regenerabile (utilizarea gazului natural în combinație cu hidrogenul verde ca măsură de tranziție), precum și capacitățile de producție a hidrogenului verde și / sau utilizarea acestuia pentru stocarea energiei electrice	Obiectiv	Producția de hidrogen verde – capacitate instalată	Număr MW	0	100	Q4	2025	Ministerul Energiei
I2 - Infrastructura de distribuție a gazelor regenerabile (utilizarea gazului natural în combinație cu hidrogenul verde ca măsură de tranziție), precum și capacitățile de producție a hidrogenului verde și / sau utilizarea acestuia pentru stocarea energiei electrice	Obiectiv	Rețea de distribuție pregătită pentru hidrogen, finalizată și pusă în funcțiune în regiunea Oltenia	Număr Km	0	1870	Q2	2026	Ministerul Energiei

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I3 - Dezvoltarea de capacități de producție pe gaz, flexibile și de înaltă eficiență, pentru cogenerarea de energie electrică și termică (CHP) în termoficarea urbană, în vederea realizării unei decarbonizări profunde	Reper	Semnarea contractelor pentru proiecte de cogenerare de înaltă eficiență pe gaz și de termoficare urbană				Q2	2022	Ministerul Energiei
I3 - Dezvoltarea de capacități de producție pe gaz, flexibile și de înaltă eficiență, pentru cogenerarea de energie electrică și termică (CHP) în termoficarea urbană, în vederea realizării unei decarbonizări profunde	Obiectiv	Centrale de cogenerare de înaltă eficiență și termoficarea urbană	Număr MW	0	300	Q2	2026	Ministerul Energiei

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I4 - Lanţ industrial de producţie şi/sau asamblare şi/sau reciclare a bateriilor, a celulelor şi panourilor fotovoltaice (inclusiv echipamente auxiliare), precum şi noi capacităţi de stocare a energiei electrice	Reper	Semnarea contractelor pentru investiţii în lanţul de producţie a bateriilor				Q3	2022	Ministerul Energiei
I4 - Lanţ industrial de producţie şi/sau asamblare şi/sau reciclare a bateriilor, a celulelor şi panourilor fotovoltaice (inclusiv echipamente auxiliare), precum şi noi capacităţi de stocare a energiei electrice	Reper	Semnarea contractelor în cadrul schemei de finanţare a capacităţilor de stocare a energiei electrice în baterii				Q3	2022	Ministerul Energiei

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I4 - Lanț industrial de producție și/sau asamblare și/sau reciclare a bateriilor, a celulelor și panourilor fotovoltaice (inclusiv echipamente auxiliare), precum și noi capacități de stocare a energiei electrice	Obiectiv	Capacități puse în funcțiune de producție și/sau de asamblare și/sau de reciclare a bateriilor	Număr GW/an	0	2	Q4	2025	Ministerul Energiei
I4 - Lanț industrial de producție și/sau asamblare și/sau reciclare a bateriilor, a celulelor și panourilor fotovoltaice (inclusiv echipamente auxiliare), precum și noi capacități de stocare a energiei electrice	Obiectiv	Capacități puse în funcțiune pentru celule și panouri fotovoltaice	Număr MW/an	0	200	Q4	2025	Ministerul Energiei

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I4 - Lanț industrial de producție și/sau asamblare și/sau reciclare a bateriilor, a celulelor și panourilor fotovoltaice (inclusiv echipamente auxiliare), precum și noi capacități de stocare a energiei electrice	Obiectiv	Capacitate instalată de stocare a energiei electrice	Număr MW	0	240	Q4	2025	Ministerul Energiei
I5 - Asigurarea eficienței energetice în sectorul industrial	Reper	Deschiderea unui apel competitiv pentru investiții în eficiență energetică pentru industrie				Q2	2022	Ministerul Energiei
I5 - Asigurarea eficienței energetice în sectorul industrial	Obiectiv	Proiecte finalizate de eficiență energetică	Număr proiecte	0	50	Q4	2025	Ministerul Energiei

ANEXA 1.3

Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
C7. TRANSFORMARE DIGITALĂ								
I9. Digitalizarea sectorului organizațiilor neguvernamentale	Obiectiv	Numar de ONG-uri digitalizate	Număr	0	200	Q4	2024	MIPE
I9. Digitalizarea sectorului organizațiilor neguvernamentale	Reper	Centru de resurse pentru transformarea digitală a celui de al treilea sector				Q2	2025	MIPE
C9. SPRIJIN PENTRU MEDIUL DE AFACERI ȘI CERCETARE, DEZVOLTARE ȘI INOVARE								
I.2.1 Instrumente financiare pentru sectorul privat - Garanția de portofoliu pentru reziliență	Reper	Semnarea acordului de contribuție între Comisia Europeană și Guvernul României.				Q4	2021	CE si Guvernul Romaniei
I.2.1 Instrumente financiare pentru sectorul privat - Garanția de portofoliu pentru reziliență	Obiectiv	Operațiuni de finanțare sau investiții care se ridică la cel puțin 50% din suma totală a resurselor alocate instrumentului aprobat de Comitetul de investiții	% (Procentaj)	0	50	Q2	2023	MIPE / Comitetul de investii InvestEU

		InvestEU						
I.2.1 Instrumente financiare pentru sectorul privat - Garanția de portofoliu pentru reziliență	Obiectiv	Operațiuni de finanțare sau investiții în valoare de 100% din resursele alocate instrumentului aprobat de Comitetul de investiții InvestEU	% (Procentaj)	50	100	Q2	2024	MIPE / Comitetul de investii InvestEU
I.2.2 Instrumente financiare pentru sectorul privat - Garanția de portofoliu pentru acțiune climatică	Reper	Semnarea acordului de contribuție între Comisia Europeană și Guvernul României.				Q4	2021	CE si Guvernul Romaniei
I.2.2 Instrumente financiare pentru sectorul privat - Garanția de portofoliu pentru acțiune climatică	Obiectiv	Operațiuni de finanțare sau investiții care se ridică la cel puțin 50% din suma totală a resurselor alocate instrumentului, aprobate de Comitetul de investiții InvestEU	% (Procentaj)	0	50	Q2	2023	MIPE / Comitetul de investii InvestEU
I.2.2 Instrumente financiare pentru sectorul privat - Garanția de portofoliu pentru acțiune climatică	Obiectiv	Operațiuni de finanțare sau investiții care se ridică la 100% din suma totală a resurselor alocate instrumentului, aprobate de Comitetul de investiții InvestEU	% (Procentaj)	50	100	Q2	2024	MIPE / Comitetul de investii InvestEU

I.2.3 Instrumente financiare pentru sectorul privat - Fond de capital de risc pentru redresare	Reper	Semnarea acordului de finanțare între Fondul European de Investiții și Guvernul României pentru crearea Fondului de capital de risc de redresare („Fondul") și adoptarea politicii de investiții a Fondului				Q4	2021	FEI si Guvernul Romaniei
I.2.3 Instrumente financiare pentru sectorul privat - Fond de capital de risc pentru redresare	Reper	Operațiuni de finanțare sau investiții care se ridică la 50% din valoarea totală a finanțării sau investițiilor vizate aprobate de Comitetul de investiții.	% (Procentaj)	0	50	Q4	2024	MIPE
I.2.3 Instrumente financiare pentru sectorul privat - Fond de capital de risc pentru redresare	Reper	Operațiuni de finanțare sau investiții care se ridică la 100% din valoarea totală a finanțării sau investițiilor vizate aprobate de Comitetul de investiții.	% (Procentaj)	50	100	Q2	2026	MIPE
I.2.4 Instrumente financiare pentru sectorul privat - Fond de fonduri pentru digitalizare, acțiuni climatice și alte domenii de interes	Reper	Stabilirea instrumentului financiar („Fondul") și adoptarea politicii de investiții a Fondului.				Q1	2022	Banca Europeană de Investiții și Guvernul României

I.2.4 Instrumente financiare pentru sectorul privat - Fond de fonduri pentru digitalizare, acțiuni climatice și alte domenii de interes	Obiectiv	Cel puțin 30% din beneficiarii vizați au fost sprijiniți.	% (Procentaj)	0	30	Q4	2024	MIPE
I.2.4 Instrumente financiare pentru sectorul privat - Fond de fonduri pentru digitalizare, acțiuni climatice și alte domenii de interes	Obiectiv	100% dintre beneficiarii vizați au fost sprijiniți.	% (Procentaj)	30	100	Q2	2026	MIPE
I.2.5 Instrumente financiare pentru sectorul privat - Investiții în eficiență energetică în sectorul rezidențial și al clădirilor	Reper	Semnarea acordului de contribuție între Comisia Europeană și Guvernul României.				Q4	2021	CE si Guvernul Romaniei
I.2.5 Instrumente financiare pentru sectorul privat - Investiții în eficiență energetică în sectorul rezidențial și al clădirilor	Obiectiv	Operațiuni de finanțare sau investiții care se ridică la cel puțin 50% din valoarea totală a finanțării sau investițiilor vizate, aprobate de Comitetul de investiții InvestEU.	% (Procentaj)	0	50	Q2	2023	MIPE
I.2.5 Instrumente financiare pentru sectorul privat - Investiții în eficiență energetică în sectorul	Obiectiv	Operațiuni de finanțare sau investiții care se ridică la 100% din valoarea totală a finanțării sau investițiilor vizate aprobate de Comitetul	% (Procentaj)	50	100	Q2	2024	MIPE

rezidențial și al clădirilor		de investiții InvestEU						
I.3.1 Scheme de ajutor de stat pentru sectorul privat - Schemă de minimis și schemă de ajutor de stat pentru digitalizarea IMM-urilor	Reper	Selecția administratorului schemei				Q1	2022	MIPE
I.3.1 Scheme de ajutor de stat pentru sectorul privat - Schemă de minimis și schemă de ajutor de stat pentru digitalizarea IMM-urilor	Obiectiv	Numărul de contracte de finanțare semnate	Număr	0	5492	Q2	2024	MIPE/administrator schema
I.3.2 Scheme de ajutor de stat pentru sectorul privat - schema de minimis pentru sprijinirea firmelor din România în procesul de listare la bursa	Reper	Selectarea administratorului schemei				Q3	2022	MIPE
I.3.2 Scheme de ajutor de stat pentru sectorul privat - schema de minimis pentru sprijinirea firmelor din România în procesul de listare la bursa	Obiectiv	Numărul de contracte de finanțare semnate care vor permite listarea la bursa din București	Număr	0	280	Q2	2025	MIPE/administrator schema

I.4 Proiecte transfrontaliere și multi-țări – Procesoare cu putere redusă și semiconductori	Reper	Intrarea în vigoare a Hotărârii Guvernului care alocă finanțarea de 500 de milioane EUR necesară pentru a oferi sprijin pentru extinderea capacităților naționale până la prima dezvoltare industrială și participarea la un proiect multinațional.				Q2	2022	MIPE
I.4 Proiecte transfrontaliere și multi-țări – Procesoare cu putere redusă și semiconductori	Obiectiv	Entități selectate pentru participarea la proiect	Număr	0	10	Q4	2022	MIPE
I.4 Proiecte transfrontaliere și multi-țări – Procesoare cu putere redusă și semiconductori	Obiectiv	Entități din consorțiu care participă la apelurile de proiecte ale Joint Undertaking of Essential Digital Technologies (KDT JU)	Număr	0	3	Q4	2022	MIPE
I.4 Proiecte transfrontaliere și multi-țări – Procesoare cu putere redusă și semiconductori	Obiectiv	Contracte semnate de companiile participante	% (Procentaj)	0	50	Q3	2023	MIPE
CI1. TURISM ȘI CULTURĂ								
R1 -Operaționalizarea Organizațiilor de Management al Destinației	Reper	Plan de acțiune dedicat valorificării patrimoniului cultural în scopul creșterii competitivității sectorului turistic românesc				Q1	2022	MIPE, MEAT, MC

I.1. Promovarea celor 12 rute turistice/culturale	Obiectiv	Siturile care vor fi incluse în traseele culturale	Număr	0	225	Q1	2022	MIPE, MEAT, MC, comisie special constituita
I1. Promovarea celor 12 rute turistice/culturale	Reper	Atribuirea contractelor de promovare/punere in valoare a celor 12 rute				Q3	2022	MIPE
I1. Promovarea celor 12 rute turistice/culturale	Reper	Deschiderea celor 12 rute culturale pentru turiști				Q1	2024	MIPE, MEAT, MC, UAT
Investiția 1. Promovarea celor 12 rute turistice/culturale	Reper	Atribuirea contractelor de lucrări pentru restaurarea/revitalizare/dotarea siturilor incluse in cele 12 rute si a cădirilor cu destinatia muzee				Q1	2023	MIPE, CNI, MC, UAT
I.1 Promovarea celor 12 rute turistice/culturale	Obiectiv	Siturile nou restaurate, deschise	Număr	0	225	Q2	2026	MIPE, CNI, MC, UAT
I2. Modernizarea/crearea de muzee și memoriale	Reper	Atribuirea contractelor pentru construcția muzeelor				Q1	2023	MIPE, MEAT, MC, UAT
I2. Modernizarea/crearea de muzee și memoriale	Obiectiv	Muzeele nou construite și muzeele restaurate, deschise	Număr	0	9	Q2	2026	MIPE/MLDPA/CNI/UAT
C14. BUNA GUVERNANȚĂ								

I3. Crearea de structuri parteneriale între administrația publică locală și societatea civilă	Obiectiv	Parteneriate între autoritățile administrației publice locale (APL) și ONG-uri stabilite și operaționale	Număr	0	50	Q1	2026	MIPE
I4. Creșterea capacității organizațiilor societății civile de stimulare a cetățeniei active, de implicare profesionistă în planificarea și implementarea politicilor publice privind drepturile sociale adresate prin Planul Național de Redresare și Reziliență și monitorizarea reformelor asociate	Obiectiv	Inițiative de colaborar non-guvernamentale funcționale	Număr	0	15	Q1	2026	MIPE
I5. Monitorizarea și implementarea Planului Național de Redresare și Reziliență	Reper	Sistem pentru audit și control: informații pentru monitorizarea implementării Planului Național de Redresare și Reziliență				Q4	2021	MIPE/SRI/STS/MF alte institutii implicate
I5. Monitorizarea și implementarea Planului Național de Redresare și Reziliență	Reper	Intrarea în vigoare a unei Ordonanțe a Guvernului care stabilește mandatul legal al Ministerului Investițiilor și Proiectului European (MIPE), Ministerul Finanțelor (MF) și Autoritatea de Audit (AA)				Q4	2021	MIPE si MF
C15. EDUCAȚIE								

I12. Sprijin pentru consorțiile școlare rurale	Obiectiv	Finalizare lucrări construcție și dotare CSR	Număr	0	3	Q2	2026	Ministerul Educatiei/ MIPE/GAL-uri sau asocieri de GAL-uri

ANEXA 1.4

Ministerul Finanțelor

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITĂȚIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MĂSURĂ	REFERINȚA	ȚINTA	TRIM	AN	
C8. REFORME FISCALE ȘI REFORMA PENSIILOR								
R1. Reforma ANAF prin digitalizare	Reper	Intrarea în vigoare a cadrului legal pentru obligativitatea inrolarii tuturor contribuabililor persoane juridice SPV (Spatiul Privat Virtual)				Q1	2022	MF/ANAF
R1. Reforma ANAF prin digitalizare	Obiectiv	Contribuabili persoane juridice înrolați suplimentar în SPV	Număr	509679	1009679	Q4	2022	MF/ANAF
R1. Reforma ANAF prin digitalizare	Reper	Intrarea în vigoare a cadrului legal aplicabil care definește criteriile de risc pentru clasificarea contribuabililor. Cadrul legal va fi aprobat printr-un ordin al președintelui ANAF				Q4	2022	MF/ANAF
R1. Reforma ANAF prin digitalizare	Reper	Intrarea în vigoare a cadrului legal modificat incident domeniului de activitate al structurilor de control fiscal				Q4	2022	MF/ANAF

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R1. Reforma ANAF prin digitalizare	Reper	Operationalizarea/aprobarea planului de acțiune comun între Agenția Națională de Administrare Fiscală și Inspecția Muncii pentru a preveni și a limita fenomenul evaziunii privind munca la gri / negru				Q1	2022	MF/ANAF
R1. Reforma ANAF prin digitalizare	Obiectiv	Creșterea ponderii veniturilor colectate de administrația fiscală cu cel puțin 2,5 puncte procentuale din PIB	% (Procentaj)		2,5	Q4	2025	ANAF/MF raporteaza
R1. Reforma ANAF prin digitalizare	Obiectiv	Reducerea decalajului de TVA cu 5 puncte procentuale	% (Procentaj)		5	Q2	2026	ANAF/MF raporteaza
R2. Modernizarea sistemului vamal și implementarea vămii electronice	Reper	Intrarea în vigoare a modificărilor la cadrul legal existent pentru îmbunătățirea funcționării Administrației Vamale				Q4	2025	ANAF/MF raporteaza
R3. Îmbunătățirea mecanismului de programare bugetară	Reper	Intrarea în vigoare a cadrului de reglementare modificat pentru a asigura planificarea bugetară multianuală pentru proiectele de investiții publice semnificative și realizarea unei evaluari ex-post făcută de Consiliul				Q4	2022	MF

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
		fiscal						
R3. Îmbunătățirea mecanismului de programare bugetară	Reper	Intrarea în vigoare a Hotararii de Guvern pentru aprobarea metodologiei de elaborare, monitorizare și raportare a programelor bugetare				Q2	2022	MF/DGSPB/DGPB
R3. Îmbunătățirea mecanismului de programare bugetară	Reper	Finalizarea analizei cheltuielilor în domeniul sănătății și domeniul educației				Q2	2023	MF/Ministerul Sănătății /Ministerul Educației/Casa Națională de Asigurări de Sănătate
R3. Îmbunătățirea mecanismului de programare bugetară	Reper	Adoptarea unei strategii multianuale si a unui calendar pentru realizarea unei analize de cheltuieli sistematice in toate sectoarele				Q2	2023	MF/Ministerele de linie

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R3. Îmbunătățirea mecanismului de programare bugetară	Reper	Proiectul de buget pe anul 2024 include recomandările analizei cheltuielilor (din domeniul sănătății și al educației)				Q4	2023	MF, MS si ME
R3. Îmbunătățirea mecanismului de programare bugetară	Reper	Intrarea în vigoare a legii pentru insarcinarea Consiliului fiscal cu realizarea unei evaluari periodice a impactului analizei cheltuielilor și pregătirea unui raport de implementare				Q2	2024	institutie independenta
R4. Revizuirea cadrului fiscal	Reper	Analiza sistemului de impozitare din Romania in vederea elaborarii de recomandari pentru a asigura ca sistemul de impozitare contribuie la promovarea si pastrarea unei cresteri economice sustenabile				Q4	2022	MF/DGLFRVC
R4. Revizuirea cadrului fiscal	Reper	Intrarea în vigoare a modificărilor aduse Codului Fiscal prin care se reduce gradual aria de aplicabilitate a regimului special de taxare pentru microîntreprinderi				Q4	2022	MF

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R4. Revizuirea cadrului fiscal	Reper	Intrarea în vigoare a: - modificărilor aduse Codului Fiscal (Legea nr.227/2015) de reducere si/sau eliminare a altor stimulente fiscale, cu scopul de a simplifica sistemul de impozitare pentru a fi mai eficient, transparent, echitabil pana in 2024. - legislatie pentru extinderea taxarii verzi/ecologice				Q1	2023	MF/MMAP/AFM si Ministerele de linie
R4. Revizuirea cadrului fiscal	Reper	Intrarea în vigoare a modificărilor aduse Codului Fiscal (Legea nr.227/2015) prin care se reduc gradual stimulentele fiscale pentru personalul angajat în sectorul construcțiilor				Q1	2025	MF
R5. Crearea și operaționalizarea Băncii Naționale de Dezvoltare	Reper	Operaționalizarea Băncii Naționale de Dezvoltare				Q4	2024	MF/DGTDP
R5. Crearea și operaționalizarea Băncii Naționale de Dezvoltare	Reper	Finalizarea evaluarii pe pilon pentru implementarea fondurilor europene la nivelul Bancii Nationale de Dezvoltare				Q2	2026	MF/DGTDP

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R6. Reforma sistemului public de pensii	Reper	Înființarea, prin Ordin de Ministru, a unui comitet de monitorizare însărcinat cu revizuirea, cu sprijinul furnizorului de asistență tehnică, a sistemului de pensii și a intervențiilor politicilordin sistemul de pensii				Q4	2021	MMPS/MF
R6. Reforma sistemului public de pensii	Reper	Intrarea în vigoare a modificarilor aduse cadrului legislativ necesare pentru a asigura sustenabilitatea pilonului II de pensii				Q1	2022	MMPS/ASF MF
I1. Creșterea conformării voluntare a contribuabililor prin dezvoltarea serviciilor digitale	Reper	Serviciile digitale și sistemele electronice critice sunt operaționale				Q4	2023	MF/ANAF
I1. Creșterea conformării voluntare a contribuabililor prin dezvoltarea serviciilor digitale	Obiectiv	Servicii destinate contribuabililor persoane juridice disponibile online	% (Procentaj)	45	60	Q4	2024	MF/ANAF
I1. Creșterea conformării voluntare a contribuabililor prin dezvoltarea serviciilor digitale	Reper	Platforma online pentru licitatii de proprietati imobiliare și bunuri mobile de valoare semnificativă (in conformitate cu tipul				Q2	2024	ANAF/CNIF

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
		bunului) operationalizata						
I2. Îmbunătățirea proceselor de administrare a impozitelor şi taxelor, inclusiv prin implementarea managementului integrat al riscurilor	Obiectiv	Instruirea personalului cu privire la sistemul de management al riscurilor	Număr	0	40	Q2	2023	MF/ANAF
I2. Îmbunătățirea proceselor de administrare a impozitelor şi taxelor, inclusiv prin implementarea managementului integrat al riscurilor	Obiectiv	Număr de case de marcat conectate la sistemul IT al Agentiei Nationale pentru Administrare Fiscala	Număr	0	150000	Q4	2021	MF/ANAF/CNIF
I2. Îmbunătățirea proceselor de administrare a impozitelor şi taxelor, inclusiv prin implementarea managementului integrat al riscurilor	Obiectiv	Număr de case de marcat conectate la sistemul IT al Agentiei Nationale pentru Administrare Fiscala	Număr	150000	600000	Q4	2022	MF/ANAF/CNIF

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I2.Îmbunătățirea proceselor de administrare a impozitelor şi taxelor, inclusiv prin implementarea managementului integrat al riscurilor	Obiectiv	Ponderea numărului de verificari documentare raportate la totalul actiunilor de control fiscal efectuate de administrația fiscală - 30%	% (Procentaj)	0	30	Q4	2022	ANAF/MF raporteaza
I2.Îmbunătățirea proceselor de administrare a impozitelor şi taxelor, inclusiv prin implementarea managementului integrat al riscurilor	Obiectiv	Ponderea numărului de verificari documentare raportate la totalul actiunilor de control fiscal efectuate de administrația fiscală - 60%	% (Procentaj)	30	60	Q4	2025	ANAF/MF raporteaza
I2.Îmbunătățirea proceselor de administrare a impozitelor şi taxelor, inclusiv prin implementarea managementului integrat al riscurilor	Obiectiv	Cresterea numarului de inspectii fiscale cu 10 %	Număr	25000	27500	Q4	2025	ANAF/MF raporteaza

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I2.Îmbunătățirea proceselor de administrare a impozitelor şi taxelor, inclusiv prin implementarea managementului integrat al riscurilor	Reper	Registrul electronic al riscurilor complet funcțional				Q4	2025	MF/ANAF
I2.Îmbunătățirea proceselor de administrare a impozitelor şi taxelor, inclusiv prin implementarea managementului integrat al riscurilor	Reper	Configurarea şi operationalizarea platformei Big Data / Analytics				Q4	2025	MF/ANAF
I3. Asigurarea capacității de răspuns la provocările informaționale actuale şi viitoare, inclusiv în contextul pandemiei, prin transformarea digitală a MF / ANAF	Reper	Modernizarea infrastructurii hardware şi software şi a infrastructurii suport pentru furnizarea de servicii electronice către contribuabili				Q2	2023	MF/CNIF
I3. Asigurarea capacității de răspuns la provocările informaționale actuale şi viitoare, inclusiv în	Reper	Siguranță cibernetică sporită a sistemului informatic al Ministerului Finanțelor şi ANAF				Q2	2023	MF/CNIF

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
contextul pandemiei, prin transformarea digitală a MF / ANAF								
I3. Asigurarea capacității de răspuns la provocările informaționale actuale și viitoare, inclusiv în contextul pandemiei, prin transformarea digitală a MF / ANAF	Obiectiv	80% din infrastructura IT hardware și software nu are mai mult de 5 ani vechime	% (Procentaj)	31	80	Q2	2023	MF/CNIF
I4. Implementarea vămii electronice	Obiectiv	Infrastructură hardware-software actualizata	% (Procentaj)	0	100	Q4	2022	MF/AV
I4. Implementarea vămii electronice	Reper	Atribuirea contractelor pentru noi sisteme informatice vamale				Q4	2023	MF/CNIF
I4. Implementarea vămii electronice	Obiectiv	Sisteme IT pentru Vama operationalizate	Număr	0	12	Q4	2025	MF/AV
I4. Implementarea vămii electronice	Obiectiv	Procent al activității de vămuire, schimb de informații între operatorii economici și autoritățile vamale, schimb de informații între autoritățile vamale din	% (Procentaj)	80	100	Q4	2024	MF/AV

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
		statele membre efectuate electronic						
I5. Îmbunătățirea mecanismului de programare bugetară	Reper	Actualizarea aplicației IT BUGET_NG				Q4	2023	MF/DGSPB/CNIF
I6. Dezvoltarea unui instrument de modelare economică (Pension Reform Options Simulation Toolkit) pentru îmbunătățirea capacității instituționale de prognoză a cheltuielilor cu pensiile	Reper	Instrument de modelare economică (Pension Reform Options Simulation Toolkit model) operational				Q4	2023	MF, sprijina MMPS
I6. Dezvoltarea unui instrument de modelare economică (Pension Reform Options Simulation Toolkit) pentru îmbunătățirea capacității instituționale de prognoză a cheltuielilor cu pensiile	Obiectiv	Echipa extinsa de la 1 la 8 experți și îmbunătățirea capacității instituționale de prognoză a cheltuielilor cu pensiile 8 persoane instruite să folosească modelul Pension Reform Options Simulation Toolkit.	Număr	1	8	Q4	2023	MF

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MĂSURĂ	REFERINȚĂ	ȚINTĂ	TRIM	AN	
I7. Suport tehnic pentru revizuirea cadrului fiscal	Reper	Sistem IT care permite implementarea unui model de evaluare automată a proprietăților				Q4	2025	MF/DGLFRVC
I8. Operaționalizarea Băncii Naționale de Dezvoltare	Reper	Achiziționarea de software (licențe) și hardware (laptopuri), servicii IT pentru personal, instruire pentru personalul Băncii Naționale de Dezvoltare și pentru personalul Ministerului Finanțelor				Q4	2024	MF/DGTDP

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MĂSURĂ	REFERINȚĂ	ȚINTĂ	TRIM	AN	
C6. ENERGIE								
R3 - Bugetarea verde	Reper	Finalizarea și aplicarea unei metodologii de planificare bugetară "verde"				Q3	2023	MF/MMAP
C9. SPRIJIN PENTRU MEDIUL DE AFACERI ȘI CERCETARE, DEZVOLTARE ȘI INOVARE								

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I.2.1 Instrumente financiare pentru sectorul privat - Garanția de portofoliu pentru reziliență	Reper	Semnarea acordului de contribuție între Comisia Europeană și Guvernul României.				Q4	2021	CE si Guvernul Romaniei
I.2.2 Instrumente financiare pentru sectorul privat - Garanția de portofoliu pentru acțiune climatică	Reper	Semnarea acordului de contribuție între Comisia Europeană și Guvernul României.				Q4	2021	CE si Guvernul Romaniei
I.2.3 Instrumente financiare pentru sectorul privat - Fond de capital de risc pentru redresare	Reper	Semnarea acordului de finanțare între Fondul European de Investiții și Guvernul României pentru crearea Fondului de capital de risc de redresare („Fondul") și adoptarea politicii de investiții a Fondului				Q4	2021	FEI si Guvernul Romaniei

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I.2.4 Instrumente financiare pentru sectorul privat - Fond de fonduri pentru digitalizare, acțiuni climatice și alte domenii de interes	Reper	Stabilirea instrumentului financiar („Fondul") și adoptarea politicii de investiții a Fondului.						Banca Europeană de Investiții și Guvernul României
I.2.5 Instrumente financiare pentru sectorul privat - Investiții în eficiență energetică în sectorul rezidențial și al clădirilor	Reper	Semnarea acordului de contribuție între Comisia Europeană și Guvernul României.				Q4	2021	CE si Guvernul Romaniei
C11. TURISM SI CULTURA								
R3. Reforma sistemului de finanțare a sectorul cultural	Reper	Intrarea în vigoare a actului normativ privind sistemul de finanțare				Q1	2023	MC/MF
C13. REFORME SOCIALE								

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R.3 Implementarea Venitului Minim de Incluziune (VMI)	Obiectiv	R3 - T2 Beneficiar al venitului minim de incluziune, pe baza legii actualizate, primeşte cel puţin o măsură de activare.	% (Procentaj)	0	60	Q2	2025	MMPS/MF
R.4 Introducerea tichetelor de muncă şi formalizarea muncii în domeniul lucrătorilor casnici	Reper	R4 — M1 Intrarea în vigoare a legislaţiei pentru adoptarea normelor de implementare a utilizării tichetelor de muncă				Q1	2022	MMPS/MF
R.4 Introducerea tichetelor de muncă şi formalizarea muncii în domeniul lucrătorilor casnici	Obiectiv	R4 - T1 - Beneficiari (care angajeaza lucrători casnici)	Număr	0	10000	Q4	2024	MMPS/ANOFM/MF

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MĂSURĂ	REFERINȚA	ȚINTA	TRIM	AN	
R.5 Asigurarea cadrului legal pentru stabilirea salariului minim	Reper	R5 – M1 – Intrarea în vigoarea a legislației care reglementează noul sistem de stabilire a salariului minim				Q1	2024	MMPS/MF
C14. BUNA GUVERNANȚĂ								
I5. Monitorizarea și implementarea Planului Național de Redresare și Reziliență	Reper	Sistem pentru audit și control: informații pentru monitorizarea implementării Planului Național de Redresare și Reziliență				Q4	2021	MIPE/SRI/STS/MF alte institutii implicate
I5. Monitorizarea și implementarea Planului Național de Redresare și Reziliență	Reper	Intrarea în vigoare a unei Ordonanțe a Guvernului care stabilește mandatul legal al Ministerului Investițiilor și Proiectului European (MIPE), Ministerul Finanțelor (MF) și Autoritatea de Audit (AA)				Q4	2021	MIPE si MF

ANEXA 1.5

Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
C9. SPRIJIN PENTRU MEDIUL DE AFACERI ȘI CERCETARE, DEZVOLTARE ȘI INOVARE								
R.1 Transparență legislativă, debirocratizare și simplificare procedurală destinate mediului de afaceri	Reper	Intrarea în vigoare a modificărilor legislative pentru eficientizarea, simplificarea și digitalizarea completă a procedurilor legate de mediu de afaceri				Q3	2022	MEAT, alte institutii implicate
R.1 Transparență legislativă, debirocratizare și simplificare procedurală destinate mediului de afaceri	Reper	Intrarea în vigoare a modificărilor legislative pentru simplificarea si realizarea testului IMM in mod transparent și aplicabil				Q3	2022	MEAT, alte institutii implicate

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MĂSURA	REFERINȚA	ȚINTA	TRIM	AN	
R.1 Transparență legislativă, debirocratizare și simplificare procedurală destinate mediului de afaceri	Reper	Intrarea în vigoare a legii „Licenței industriale unice”				Q4	2022	MEAT, alte institutii implicate
R.1 Transparență legislativă, debirocratizare și simplificare procedurală destinate mediului de afaceri	Obiectiv	Reducerea timpului mediu necesar pentru îndeplinirea cerințelor de reglementare legate de mediul de afaceri	% (Procentaj)	0	50	Q4	2025	MEAT, MDRAP, alte institutii implicate
R.1 Transparență legislativă, debirocratizare și simplificare procedurală destinate mediului de afaceri	Obiectiv	Acte legislative / modificări legate de IMM-uri pentru care a fost aplicat testul IMM	% (Procentaj)	50	100	Q4	2025	MEAT, alte institutii implicate
I.1 Platforme digitale privind transparența legislativă, debirocratizare și simplificare procedurală pentru mediul de afaceri	Reper	Configurarea platformelor digitale, conectate la un singur punct electronic de contact și complet operaționale	Număr			Q4	2023	MEAT, MCID, ADR si alte institutii responsabile conform legislatiei de procedurile legislative simplificate/digitalizate

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper/ Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITĂȚIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I.4 Proiecte transfrontaliere și multi-țări – Procesoare cu putere redusă și semiconductori	Reper	Intrarea în vigoare a Hotărârii Guvernului care alocă finanțarea de 500 de milioane EUR necesară pentru a oferi sprijin pentru extinderea capacităților naționale până la prima dezvoltare industrială și participarea la un proiect multinațional.				Q2	2022	MIPE
I.4 Proiecte transfrontaliere și multi-țări – Procesoare cu putere redusă și semiconductori	Obiectiv	Entități selectate pentru participarea la proiect	Număr	0	10	Q4	2022	MIPE
I.4 Proiecte transfrontaliere și multi-țări – Procesoare cu putere redusă și semiconductori	Obiectiv	Entități din consorțiu care participă la apelurile de proiecte ale Joint Undertaking of Essential Digital	Număr	0	3	Q4	2022	MIPE

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
		Technologies (KDT JU)						
REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
C8. REFORME FISCALE ŞI REFORMA PENSIILOR								
R4. Revizuirea cadrului fiscal	Reper	Analiza sistemului de impozitare din Romania in vederea elaborarii de recomandari pentru a asigura ca sistemul de impozitare contribuie la promovarea si pastrarea unei cresteri economice				Q4	2022	MF/DGLFRVC

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MĂSURĂ	REFERINȚA	ȚINTA	TRIM	AN	
		sustenabile						
R4. Revizuirea cadrului fiscal	Reper	Intrarea în vigoare a modificărilor aduse Codului Fiscal prin care se reduce gradual aria de aplicabilitate a regimului special de taxare pentru microîntreprinderi				Q4	2022	MF/MEAT
C11. TURISM ȘI CULTURĂ								
R1. Operaționalizarea Organizațiilor de Management al Destinației	Reper	Toate destinațiile optime pentru înființarea OMD-urilor, cartografiate.				Q1	2022	MEAT
R1. Operaționalizarea Organizațiilor de Management al Destinației	Reper	Plan de acțiune dedicat valorificării patrimoniului				Q1	2022	MIPE, MEAT, MC

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE - (după caz)
			UNITATE DE MĂSURĂ	REFERINȚA	ȚINTA	TRIM	AN	
		cultural în scopul creșterii competitivității sectorului turistic românesc						
R1. Operaționalizarea Organizațiilor de Management al Destinației	Reper	Intrarea în vigoare a cadrului legislativ necesar funcționării Organizațiilor de Management al Destinației				Q3	2022	MEAT
I1. Promovarea celor 12 rute turistice/culturale	Reper	Organizații de Management al Destinației regionale operaționalizate	Număr	0	8	Q4	2023	MEAT
R1. Operaționalizarea Organizațiilor de Management al Destinației	Obiectiv	Ponderea crescută a turiștilor străini atrași în județele care fac parte din OMD-urile regionale	% (Procentaj)	0	20	Q4	2025	MEAT
I2. Modernizarea/crearea muzeelor și memorialelor	Obiectiv	Siturile care vor fi incluse în traseele culturale	Număr	0	225	Q1	2022	MIPE, MEAT, MC, comisie special constituita

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I2. Modernizarea/crearea muzeelor și memorialelor	Reper	Atribuirea contractelor de promovare/punere in valoare a celor 12 rute				Q3	2022	MIPE
I2. Modernizarea/crearea muzeelor și memorialelor	Reper	Deschiderea celor 12 rute culturale pentru turiști				Q1	2024	MIPE, MEAT, MC, UAT
R1 -Operaționalizarea Organizațiilor de Management al Destinației	Reper	Atribuirea contractelor de lucrări pentru restaurarea/revitalizare/dotarea siturilor incluse in cele 12 rute si a cădirilor cu destinatia muzee				Q1	2023	MIPE, CNI, MC, UAT
R1 -Operaționalizarea Organizațiilor de Management al Destinației	Obiectiv	Atribuirea contractelor pentru construcția muzeelor	Număr	0	234	Q2	2026	MIPE, MEAT, MC, UAT

ANEXA 1.6

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
C1- MANAGEMENTUL APEI								
R1. Consolidarea cadrului de reglementare pentru managementul sustenabil al apei și apei uzate, precum și pentru accelerarea accesului populației la servicii de calitate conforme cu Directivele europene	Reper	Intrarea în vigoare a modificărilor la Legea nr. 241/2006 privind alimentarea cu apă și canalizarea				Q4	2021	MMAP
R1. Consolidarea cadrului de reglementare pentru managementul sustenabil al apei și apei uzate, precum și pentru accelerarea accesului populației la servicii de calitate conforme cu Directivele europene	Reper	Intrarea în vigoare a actului normativ de aprobare a programului național prima conectare la apă și canalizare				Q1	2022	MMAP
R1. Consolidarea cadrului de reglementare pentru managementul sustenabil al apei și apei uzate, precum și pentru accelerarea accesului populației la servicii de calitate conforme cu Directivele europene	Reper	Acorduri de implementare semnate cu autoritățile locale participante la programul prima conectare la apă și canalizare.				Q4	2022	MMAP

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I1 Extinderea sistemelor de apă și canal în localități aflate în aglomerări mai mari de 2000 de locuitori echivalenți (l.e), prioritizate prin Planul accelerat de conformare cu Directivele europene	Obiectiv	Rețele de distribuție a apei construite și operaționale	Număr	0	400	Q3	2024	MMAP in colaborare cu autoritati locale si operatori publici de apa si canalizare
I1 Extinderea sistemelor de apă și canal în localități aflate în aglomerări mai mari de 2000 de locuitori echivalenți (l.e), prioritizate prin Planul accelerat de conformare cu Directivele europene	Obiectiv	Rețele de distribuție a apei construite și operaționale	Număr	400	1600	Q2	2026	MMAP in colaborare cu autoritati locale si operatori publici de apa si canalizare
I1 Extinderea sistemelor de apă și canal în localități aflate în aglomerări mai mari de 2000 de locuitori echivalenți (l.e), prioritizate prin Planul accelerat de conformare cu Directivele europene	Obiectiv	Rețele de canalizare construite și funcționale construite și funcționale în aglomerările prioritizate prin planul accelerat de conformare cu directivele europene	Număr	0	300	Q3	2024	MMAP in colaborare cu autoritati locale si operatori publici de apa si canalizare
I1 Extinderea sistemelor de apă și canal în localități aflate în aglomerări mai mari de 2000 de locuitori echivalenți (l.e), prioritizate prin Planul accelerat de conformare cu Directivele europene	Obiectiv	Rețele de canalizare construite și funcționale construite și funcționale în aglomerările prioritizate prin planul accelerat de conformare cu directivele europene	Număr	300	2500	Q2	2026	MMAP in colaborare cu autoritati locale si operatori publici de apa si canalizare

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I2 Colectarea apelor uzate în aglomerările mai mici de 2000 de l.e. care împiedică atingerea unei stări bune a corpurilor de apă și / sau afectează arii naturale protejate	Obiectiv	Sisteme individuale sau alte sisteme adecvate construite și operaționale în aglomerările mai mici de 2000 de l.e.	Număr	0	1000	Q4	2023	MMAP/AFM/in colaborare cu autoritati locale si operatori publici de apa si canalizare
I2 Colectarea apelor uzate în aglomerările mai mici de 2000 de l.e. care împiedică atingerea unei stări bune a corpurilor de apă și / sau afectează arii naturale protejate	Obiectiv	Sisteme individuale sau alte sisteme adecvate construite și operaționale în aglomerările mai mici de 2000 de l.e.	Număr	1000	12900	Q2	2026	MMAP/AFM/in colaborare cu autoritati locale si operatori publici de apa si canalizare
I2 Colectarea apelor uzate în aglomerările mai mici de 2000 de l.e. care împiedică atingerea unei stări bune a corpurilor de apă și / sau afectează arii naturale protejate	Obiectiv	Rețea de canalizare construită și funcțională în aglomerările mai mici de 2000 de l.e.	Număr	0	100	Q2	2024	MMAP in colaborare cu autoritati locale si operatori publici de apa si canalizare
I2 Colectarea apelor uzate în aglomerările mai mici de 2000 de l.e. care împiedică atingerea unei stări bune a corpurilor de apă și / sau afectează arii naturale protejate	Obiectiv	Rețea de canalizare construită și funcțională în aglomerările mai mici de 2000 de l.e.	Număr	100	400	Q2	2026	MMAP in colaborare cu autoritati locale si operatori publici de apa si canalizare
I3 Sprijinirea conectării populației cu venituri mici la rețelele de alimentare cu apă și canalizare existente	Obiectiv	Gospodării conectate la apă și canalizare prin programul național prima conectare la apă și	Număr	0	88400	Q2	2026	MMAP in colaborare cu autoritati locale si operatori publici de apa si canalizare

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MĂSURĂ	REFERINȚA	ȚINTA	TRIM	AN	
		canalizare						
R2. Reconfigurarea mecanismului economic al Administrației Naționale Apele Române (ANAR) în vederea modernizării și întreținerii sistemului național de management al apelor și a implementării corespunzătoare a Directivei Cadru Apă și Directivei Inundații	Reper	Intrarea în vigoare a modificărilor la Legea apelor nr. 107/1996				Q3	2024	MMAP/ANAR
I4.a Reabilitarea liniilor de apărare existente în conformitate cu Directiva Inundații și cu Strategia Națională pentru Managementul Riscului la Inundații	Obiectiv	Reabilitarea liniilor de apărare împotriva inundațiilor în conformitate cu directiva privind inundațiile și cu strategia națională de gestionare a riscului de inundații	Număr	0	100	Q4	2024	MMAP/ANAR
I4.a Reabilitarea liniilor de apărare existente în conformitate cu Directiva Inundații și cu Strategia Națională pentru Managementul Riscului la Inundații	Obiectiv	Reabilitarea liniilor de apărare împotriva inundațiilor în conformitate cu directiva privind inundațiile și cu strategia națională de gestionare a riscului de	Număr	100	510	Q1	2026	MMAP/ANAR

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
		inundații						
I4.b Reabilitarea acumulărilor existente care necesită intervenții de urgență pentru exploatarea în condiții de siguranță	Reper	Aprobarea proiectelor prin Hotărâre de Guvern / Ordin de Ministru, după caz.				Q2	2023	MMAP/ANAR
I4.b Reabilitarea acumulărilor existente care necesită intervenții de urgență pentru exploatarea în condiții de siguranță	Obiectiv	Reabilitarea a 20 de baraje existente	Număr	0	20	Q1	2026	MMAP/ANAR
I.5 Dotarea adecvată a administrațiilor bazinale pentru monitorizarea infrastructurii, prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență	Obiectiv	Administrații de bazine hidrografice dotate cu utilaje pentru acces și intervenție în teren accidentat, acces amfibiu și transport de saci/divase mobile în zone greu accesibile, drone echipate cu senzori LIDAR/Flir/fotogrammetrie, tehnologii geoelectrorezistive/georadar ale corpurilor de diguri, precum și infrastructură hardware și software.	Număr	0	11	Q3	2023	MMAP/ANAR

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MĂSURA	REFERINȚA	ȚINTA	TRIM	AN	
I.6 Realizarea cadastrului apelor	Reper	Realizarea și operaționalizarea cadastrului apelor				Q4	2025	MMAP/ANAR
I.7 Extinderea rețelei naționale de observații din cadrul Sistemului Meteorologic Integrat Național (SIMIN)	Obiectiv	Stații meteorologice achiziționate și operaționale	Număr	0	400	Q4	2025	MMAP/ANM
I.7 Extinderea rețelei naționale de observații din cadrul Sistemului Meteorologic Integrat Național (SIMIN)	Reper	Un subsistem integrat de comunicații, monitorizare și alimentare, operațional, pentru integrarea noilor stații meteorologice și agrometeorologice în Sistemul Meteorologic Național Integrat (SIMIN)				Q2	2026	MMAP/ANM/STS
C2 - PROTEJAREA PĂDURILOR ȘI A BIODIVERSITĂȚII								
R1. Reforma sistemului de management și guvernanță a pădurilor prin dezvoltarea unei noi strategii forestiere naționale și a legislației subsecvente	Reper	Adoptarea Strategiei forestiere naționale 2020-2031				Q3	2022	MMAP
R1. Reforma sistemului de management și guvernanță a pădurilor prin dezvoltarea unei noi strategii forestiere naționale și a legislației subsecvente	Reper	Intrarea în vigoare a modificărilor la Ordinele ministeriale care stabilesc normele obligatorii pentru împădurire și reîmpădurire prevăzute în Strategia				Q3	2022	MMAP

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
		forestieră națională 2020-2030						
R1. Reforma sistemului de management și guvernanță a pădurilor prin dezvoltarea unei noi strategii forestiere naționale și a legislației subsecvente	Reper	Intrarea în vigoare a actelor legislative de modificare și completare a legislației existente în domeniul forestier				Q2	2023	MMAP
I1. Campania națională de împădurire și reîmpădurire, inclusiv păduri urbane	Obiectiv	Noi suprafețe de terenuri împădurite sau reîmpădurite [ha]	Număr	0	25000	Q4	2023	MMAP in colaborare cu Romsilva/autoritati locale/proprietari de terenuri
I1. Campania națională de împădurire și reîmpădurire, inclusiv păduri urbane	Obiectiv	Noi suprafețe de terenuri împădurite sau reîmpădurite [ha]	Număr	25000	56700	Q2	2026	MMAP in colaborare cu Romsilva/autoritati locale/proprietari de terenuri
I1. Campania națională de împădurire și reîmpădurire, inclusiv păduri urbane	Obiectiv	Noi suprafețe de păduri urbane create	Număr	0	500000	Q4	2023	MMAP in colaborare cu Romsilva/autoritati locale/proprietari de terenuri

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MĂSURĂ	REFERINȚĂ	ȚINTĂ	TRIM	AN	
I1. Campania națională de împădurire și reîmpădurire, inclusiv păduri urbane	Obiectiv	Noi suprafețe de păduri urbane create	Număr	500000	3150 000	Q2	2026	MMAP in colaborare cu Romsilva/autoritati locale/proprietari de terenuri
I2. Dezvoltarea de capacități de producție moderne de material reproducător forestier	Obiectiv	Pepiniere noi și renovate, operaționale, înființate sau reabilitate	Număr	0	90	Q3	2024	MMAP in colaborare cu Romsilva/autoritati locale/proprietari de terenuri
R2. Reforma sistemului de management al ariilor naturale protejate în vederea implementării coerente și eficiente a Strategiei europene în domeniul biodiversității	Reper	Intrarea în vigoare a actului legislativ de înființare a comisiei interinstituționale pentru analiza cadrului legal aplicabil sectoarelor cu impact asupra biodiversității				Q2	2022	MMAP/ANANP
R2. Reforma sistemului de management al ariilor naturale protejate în vederea implementării coerente și eficiente a Strategiei europene în domeniul biodiversității	Reper	Intrarea în vigoare a actului legislativ de modificare a cadrului juridic aplicabil sectoarelor cu impact asupra biodiversității				Q2	2025	MMAP/ANANP

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I3.a Actualizarea planurilor de management aprobate	Obiectiv	Arii naturale protejate cu plan de management actualizat și intrat în viguare în conformitate cu legislația europeană	Număr	0	100	Q1	2025	MMAP/ANANP
I3.a Actualizarea planurilor de management aprobate	Obiectiv	Arii naturale protejate cu plan de management actualizat și intrat în viguare în conformitate cu legislația europeană	Număr	100	250	Q2	2026	MMAP/ANANP
I3.b Identificarea zonelor potențiale de protecție strictă în habitate naturale terestre și marine în vederea punerii în aplicare a Strategiei UE privind biodiversitatea pentru 2030	Reper	Intrarea în viguare a actului normativ pentru desemnarea zonelor de protecție strictă (identificate în ariile protejate Natura2000 cu planuri de management existente sau care includ păduri virgine)				Q4	2023	MMAP/ANANP
I3.b Identificarea zonelor potențiale de protecție strictă în habitate naturale terestre și marine în vederea punerii în aplicare a Strategiei UE privind biodiversitatea pentru 2030	Reper	Intrarea în viguare a actului normativ pentru desemnarea zonelor de protecție strictă (identificate în ariile protejate Natura 2000 fără planuri de management existente și în alte zone)				Q4	2025	MMAP/ANANP

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I4.a Eliminarea obstacolelor din cursurile de apă în scopul facilitării refacerii conectivității habitatelor și speciilor dependente de apă	Obiectiv	Habitate ripariene cu conectivitate restabilită	Număr	0	1700	Q2	2026	MMAP/ANANP/ANAR
I4.b Reconstrucția habitatelor de pajiști în ariile naturale protejate	Obiectiv	Habitatele de pajiști restabilite din punct de vedere ecologic	Număr	0	2800	Q2	2026	MMAP/ANANP/ANAR
I4.c Decolmatarea lacurilor Uzlina și Fortuna din Delta Dunării pentru reducerea eutrofizării și menținerea diversității biologice	Obiectiv	Suprafata lacustra care a beneficiat de masuri de reducere a eutrofizării	Număr	0	100	Q2	2026	MMAP/ARBDD
I4.d Implementarea unui sistem de monitorizare a sturionilor sălbatici de-a lungul Dunării de Jos	Reper	Rețea de monitorizare, comunicare și transmitere a datelor privind sturionii sălbatici, operațională				Q3	2024	MMAP/ANANP
I4.e Reconfigurarea infrastructurii publice de acces și vizitare a Deltei Dunării pentru reducerea presiunii turismului asupra habitatelor și speciilor	Obiectiv	10 centre de vizitare realizate pentru a atenua presiunea exercitată de turism asupra habitatelor	Număr	0	10	Q2	2026	MMAP/ARBDD

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I5. Investiții în sisteme integrate de reducere a riscurilor generate de viituri torențiale în bazinete forestiere	Reper	Aprobarea proiectării				Q1	2023	MMAP/Romsilva
I5. Investiții în sisteme integrate de reducere a riscurilor generate de viituri torențiale în bazinete forestiere	Reper	Finalizarea lucrărilor de modernizare a lucrărilor de protecție împotriva inundațiilor				Q2	2026	MMAP/Romsilva
C3. MANAGEMENTUL DEȘEURILOR								
R1 Consolidarea guvernanței gestionării deșeurilor în vederea accelerării tranziției la economia circulară	Reper	Adoptarea Strategiei naționale de economie circulară				Q3	2022	MMAP
R1 Consolidarea guvernanței gestionării deșeurilor în vederea accelerării tranziției la economia circulară	Reper	Adoptarea planului de acțiune pentru strategia națională a economiei circulare				Q3	2023	MMAP
R1 Consolidarea guvernanței gestionării deșeurilor în vederea accelerării tranziției la economia circulară	Reper	Implementarea strategiei naționale pentru economia circulară și a planului de acțiune				Q1	2026	MMAP
R1 Consolidarea guvernanței gestionării deșeurilor în vederea accelerării tranziției la economia circulară	Reper	Intrarea în vigoare a actelor legislative necesare pentru un management unitar al deșeurilor în conformitate cu Planul național de gestionare a				Q3	2022	MMAP

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
		deşeurilor						
R1 Consolidarea guvernanţei gestionării deşeurilor în vederea accelerării tranziţiei la economia circulară	Obiectiv	PNRR va contribui cu 4,5% la obiectivul naţional de reciclare şi pregătire pentru reutilizare de 50% (2025)	% (Procentaj)	45,5	50	Q2	2026	MMAP in colaborare cu autoritati locale
I1.a Înfiinţarea de centre de colectare prin aport voluntar	Obiectiv	Centre de colectare voluntară realizate şi funcţionale	Număr	0	250	Q3	2024	MMAP in colaborare cu autoritati locale
I1.a Înfiinţarea de centre de colectare prin aport voluntar	Obiectiv	Centre de colectare voluntară realizate şi funcţionale	Număr	250	565	Q2	2026	MMAP in colaborare cu autoritati locale
I1.b Construirea de insule ecologice digitalizate	Obiectiv	Insule ecologice digitalizate pentru colectarea separată a deşeurilor, realizate şi operaţionale	Număr	0	7000	Q4	2024	MMAP in colaborare cu autoritati locale
I1.b Construirea de insule ecologice digitalizate	Obiectiv	Insule ecologice digitalizate pentru colectarea separată a deşeurilor, realizate şi operaţionale	Număr	7000	13752	Q2	2026	MMAP in colaborare cu autoritati locale

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I1.c Centre integrate de colectare prin aport voluntar destinate aglomerărilor urbane	Obiectiv	Centre integrate de colectare a deșeurilor relizate și în funcțiune în cel puțin 7 aglomerări urbane	Număr	0	7	Q4	2024	MMAP in colaborare cu autoritati locale
I1.c Centre integrate de colectare prin aport voluntar destinate aglomerărilor urbane	Obiectiv	Centre integrate de colectare a deșeurilor relizate și în funcțiune în 15 aglomerări urbane	Număr	7	15	Q2	2026	MMAP in colaborare cu autoritati locale
I1.d Construirea instalațiilor de reciclare a deșeurilor pentru a îndeplini Obiectivle de reciclare din pachetul de economie circulară	Obiectiv	Facilități de reciclare a deșeurilor construite și în funcțiune	Număr	0	26	Q2	2026	MMAP in colaborare cu autoritati locale
I2 Dezvoltarea infrastructurii pentru managementul gunoiului de grajd și al altor deșeuri agricole compostabile	Obiectiv	Sisteme integrate de colectare a deșeurilor agricole compostabile, realizate și operaționale	Număr	0	254	Q2	2026	MMAP in colaborare cu autoritati locale
I3.a Echipamente de monitorizare și control pentru Garda Națională de Mediu	Obiectiv	Dotarea Comisariatelor Gărzii Naționale de Mediu cu echipamente digitale pentru activități de monitorizare și control	Număr	0	43	Q4	2024	MMAP/GNM
I3.a Echipamente de monitorizare și control pentru Garda Națională de Mediu	Obiectiv	400 de misiuni de control folosind echipamentele de monitorizare și control	Număr	0	400	Q4	2025	MMAP/GNM

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I3.b Echipamente de monitorizare a calității aerului, radioactivității și zgomotului pentru Agenția Națională de Protecția Mediului	Obiectiv	Achiziționarea și operaționalizarea echipamentelor pentru monitorizarea calității aerului, a radioactivității și a zgomotului	Număr	0	513	Q2	2025	MMAP/ANPM
C4. TRANSPORT SUSTENABIL								
R1. Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră/Decarbonizarea transportului rutier în linie cu principiul „poluatorul plătește"	Reper	Intrarea în vigoare a legii pentru stimularea utilizării vehiculelor ecologice și a programelor de reînnoire a parcului auto de către persoane fizice, companii private și instituții publice				Q2	2024	MMAP
R1. Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră/Decarbonizarea transportului rutier în linie cu principiul „poluatorul plătește"	Obiectiv	Vehicule noi curate achiziționate de către entități publice, cu cel puțin 3% peste pragurile din Directiva privind Vehiculele Curate	% (Procentaj)	0	3	Q4	2025	Guvern si alte institutii implicate
R1. Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră/Decarbonizarea transportului rutier în linie cu principiul „poluatorul plătește"	Obiectiv	Autovehicule poluante casate (EURO 3 și sub EURO 3)	Număr	0	250000	Q2	2026	MMAP

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R1. Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră/Decarbonizarea transportului rutier în linie cu principiul „poluatorul plătește"	Obiectiv	Creșterea numărului de vehicule cu emisii zero	Număr	0	29500	Q1	2026	MMAP
R1. Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră /Infrastructură pentru combustibili alternativi	Obiectiv	Puncte de reîncărcare electrică instalate la nivel național	Număr	1836	30000	Q2	2026	MTI/CNAIR/UAT/MLPDA/MMAP
C6. ENERGIE								
R3 - Bugetarea verde	Reper	Finalizarea și aplicarea unei metodologii de planificare bugetară "verde"				Q3	2023	Ministerul Finanțelor/MMAP
R6 - Creșterea competitivității și decarbonarea sectorului de încălzire - răcire	Reper	Intrarea în vigoare a cadrului legislativ care introduce măsuri de decarbonizare a sectorului de încălzire și răcire				Q4	2023	MLDPA, MMAP, Ministerul Energiei
C7. TRANSFORMARE DIGITALĂ								

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I5. Digitalizare in domeniul mediului	Obiectiv	Servicii publice digitalizate din domeniul mediului	Număr	0	32	Q2	2026	MMAP si autoritati subordonate
I5. Digitalizare in domeniul mediului	Reper	Capacitate sporită de supraveghere, control și monitorizare a pădurilor printr-un sistem IT integrat				Q4	2024	MMAP
C8. REFORME FISCALE ȘI REFORMA PENSIILOR								
R4. Revizuirea cadrului fiscal	Reper	Intrarea în vigoare a: - modificărilor aduse Codului Fiscal (Legea nr.227/2015) de reducere si/sau eliminare a altor stimulente fiscal, cu scopul de a simplifica sistemul de impozitare pentru a fi mai eficient, transparent, echitabil pana in 2024. - legislatie pentru extinderea taxarii verzi/ecologice				Q1	2023	MF/MMAP/AFM si Ministerele de linie
C10. FONDUL LOCAL								

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R1. Crearea cadrului pentru mobilitate urbană durabilă	Obiectiv	Reducerea emisiilor de poluanţi atmosferici	Număr	266371	159823	Q2	2026	MDLPA/MMAP
C14. BUNA GUVERNANŢĂ								
R2. Întărirea coordonării la Centrul Guvernului (CoG) printr-o abordare integrată şi coerentă a iniţiativelor în domeniul schimbărilor climatice şi a dezvoltării durabile	Reper	Operaţionalizarea unui Comitet interinstituţional pentru climă		N/A	N/A	Q2	2022	SGG/ Departamentul de Dezvoltare Durabilă
R2. Întărirea coordonării la Centrul Guvernului (CoG) printr-o abordare integrată şi coerentă a iniţiativelor în domeniul schimbărilor climatice şi a dezvoltării durabile	Obiectiv	îndeplinirea a 90% din prioritatile stabilite de Comitetul interinstitutional pentru schimbarile climatice pentru 2025	% (Procentaj)	0	90	Q1	2026	Instituţiile coordonatoare şi membre ale Comitetului interinstituţional pentru schimbări climatice

ANEXA 1.7

Ministerul Transporturilor

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
C4. TRANSPORT SUSTENABIL								
R1. Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră/Decarbonizarea transportului rutier în linie cu principiul „poluatorul plătește”	Reper	Intrarea în vigoare a legii pentru implementarea unui nou sistem de taxare pe baza distanței pentru vehiculele grele (camioane) și introducerea de taxe mai mari pentru deținerea în proprietate a celor mai poluante vehicule de pasageri (autoturisme / autobuze / autocare), pe baza principiului „poluatorul plătește” și a principiului taxării ecologice				Q2	2023	MTI
R1. Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră/Decarbonizarea transportului rutier în linie cu principiul „poluatorul plătește”	Reper	Intrarea în vigoare a legii pentru stimularea utilizării vehiculelor ecologice și a programelor de reînnoire a parcului auto de către persoane fizice, companii private și instituții publice				Q2	2024	MMAP/MTI raporteaza

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R1. Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră/Decarbonizarea transportului rutier în linie cu principiul „poluatorul plătește”	Obiectiv	Vehicule noi curate achiziționate de către entități publice, cu cel puțin 3% peste pragurile din Directiva privind Vehiculele Curate	% (Procentaj)	0	3	Q4	2025	Guvern si alte institutii implicate
R1. Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră/Decarbonizarea transportului rutier în linie cu principiul „poluatorul plătește”	Obiectiv	Autovehicule poluante casate (EURO 3 și sub EURO 3)	Număr	0	250000	Q2	2026	MMAP/ MTI raporteaza
R1. Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră/Decarbonizarea transportului rutier în linie cu principiul „poluatorul plătește”	Obiectiv	Creșterea numărului de vehicule cu emisii zero	Număr	0	29500	Q1	2026	MMAP/ MTI raporteaza

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATEA DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R1. Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră /Infrastructură pentru combustibili alternativi	Obiectiv	Puncte de reîncărcare electrică instalate la nivel național	Număr	1836	30000	Q2	2026	MTI/CNAIR/UAT/MLPDA/MMAP
R1. Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră/Siguranța rutieră	Reper	Adoptarea Strategiei Naționale privind Siguranța Rutieră				Q2	2022	MTI/CNAIR
R1. Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră/Siguranța rutieră	Reper	Intrarea în vigoare a legii privind siguranța rutieră - legislație privind monitorizarea, consolidarea aplicării normelor și sancționarea infracțiunilor în materie de siguranță rutieră				Q4	2022	MTI/MAI
R1. Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră/Siguranța rutieră	Obiectiv	Echipamente instalate și funcționale pentru creșterea controlul asupra vitezei și respectarea regulilor de siguranță rutieră	Număr	0	1800	Q4	2024	MTI/CNAIR/MAI

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R1. Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră/Siguranța rutieră	Obiectiv	Reducerea numărului de victime (persoane grav rănite și decese) ale accidentelor rutiere cu 25% față de nivelul de referință din 2019	% (Procentaj)	100	75	Q1	2026	MTI/CNAIR/MAI
R1. Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră/Dezvoltarea infrastructurii feroviare și managementul traficului feroviar	Reper	Adoptarea Strategiei de dezvoltare a infrastructurii feroviare 2021-2025 și aplicarea planului de acțiune				Q4	2021	MTI/CFR
R1. Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră/Dezvoltarea infrastructurii feroviare și managementul traficului feroviar	Reper	Publicarea și implementarea planului de acțiune național privind Sistemul European de Management al Traficului Feroviar (ERTMS)				Q4	2025	MTI/CFR

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MĂSURĂ	REFERINȚĂ	ȚINTĂ	TRIM	AN	
R1. Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră/Strategia privind transportul naval și integrarea cu alte moduri de transport	Reper	Adoptarea Strategiei privind Transportul Naval				Q2	2023	MTI
I1. Modernizarea și reînnoirea infrastructurii feroviare	Reper	Semnarea contractelor pentru 50% din lucrările legate de modernizarea, reabilitarea și reînnoirea infrastructurii feroviare				Q4	2022	MTI/CFR
I1. Modernizarea și reînnoirea infrastructurii feroviare	Reper	Semnarea contractelor pentru 100% din lucrările legate de modernizarea, reabilitarea și reînnoirea infrastructurii feroviare				Q4	2023	MTI/CFR
I1. Modernizarea și reînnoirea infrastructurii feroviare	Obiectiv	Finalizarea lucrărilor pentru cel puțin 50% din investițiile totale în infrastructura feroviară	% (Procentaj)	0	50	Q4	2024	MTI/CFR
I1. Modernizarea și reînnoirea infrastructurii feroviare	Obiectiv	Kilometri de infrastructură feroviară operațională nouă / modernizată	Număr	0	2851	Q2	2026	MTI/CFR

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I2. Material rulant feroviar	Reper	Semnarea contractelor în urma unor licitații deschise și competitive				Q2	2023	MTI/ARF
I2. Material rulant feroviar	Obiectiv	Material rulant electric nou pus în funcțiune	Număr	0	262	Q2	2026	MTI/ARF
R2. Managementul calității bazat pe performanță în transport - Îmbunătățirea capacității instituționale și a guvernanței corporative	Reper	Intrarea în vigoare a Legii nr. 50/2021 pentru aprobarea Ordonanței de urgență nr. 55/2016 privind reorganizarea Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România - S.A. (CNAIR) și înființarea Companiei Naționale de Investiții Rutiere - S.A. (CNIR)				Q2	2021	MTI
R2. Managementul calității bazat pe performanță în transport - Îmbunătățirea capacității instituționale și a guvernanței corporative	Reper	Selecția și numirea membrilor Consiliilor de administrație ale C.N.A.I.R.,C.N.I.R, C.F.R, Metrorex, C.F.R. Călători.				Q4	2022	MTI

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R2. Managementul calității bazat pe performanță în transport - Îmbunătățirea capacității instituționale și a guvernanței corporative	Reper	Implementarea principalelor recomandări pentru creșterea performanței financiare și operaționale a C.N.A.I.R., C.N.I.R., C.F.R., C.F.R. Călători și Metrorex				Q2	2023	MTI/CNAIR/CFR/Metrorex
R2. Managementul calității bazat pe performanță în transport - Îmbunătățirea capacității instituționale și a guvernanței corporative	Obiectiv	Performanță îmbunătățită a serviciul de transport feroviar în ceea ce privește punctualitatea trenurilor	% (Procentaj)	0	20	Q4	2025	MTI/CFR
I3. Dezvoltarea infrastructurii rutiere sustenabile pe rețeaua TEN-T, taxarea rutieră, managementul traficului și siguranța rutieră	Reper	Semnarea contractelor pentru 100% din lucrări, în urma licitațiilor deschise și competitive și a autorizațiilor relevante obținute, cu Evaluarea Impactului asupra Mediului și a concluziilor din Evaluarea Adecvată (parte a Directivei Habitate), emise și încorporate în proiectarea investițiilor				Q4	2023	MTI/CNAIR/CNIR

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I3. Dezvoltarea infrastructurii rutiere sustenabile pe rețeaua TEN-T, taxarea rutieră, managementul traficului și siguranța rutieră	Obiectiv	Construirea de infrastructură rutieră nouă - 50% din lucrările complete	% (Procentaj)	0	50	Q4	2024	MTI/CNAIR/CNIR
I3. Dezvoltarea infrastructurii rutiere sustenabile pe rețeaua TEN-T, taxarea rutieră, managementul traficului și siguranța rutieră	Obiectiv	Construirea completă de infrastructură rutieră nouă (la standarde TEN-T)	Număr	910	1339	Q2	2026	MTI/CNAIR/CNIR
I3. Dezvoltarea infrastructurii rutiere sustenabile pe rețeaua TEN-T, taxarea rutieră, managementul traficului și siguranța rutieră	Obiectiv	Puncte negre privind siguranța rutieră, eliminate	Număr	0	129	Q2	2026	MTI/CNAIR

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MĂSURĂ	REFERINȚA	ȚINTA	TRIM	AN	
I4. Dezvoltarea rețelei de transport cu metroul în Municipiile București și Cluj-Napoca;	Reper	Semnarea contractelor pentru 50% din lucrări, în urma licitațiilor deschise și competitive și a autorizațiilor relevante obținute.				Q4	2022	MTI/Metrorex/UAT
I4. Dezvoltarea rețelei de transport cu metroul în Municipiile București și Cluj-Napoca;	Reper	Semnarea contractelor pentru 100% din lucrări, în urma licitațiilor deschise și competitive și a autorizațiilor relevante obținute.				Q4	2023	MTI/Metrorex/UAT
I4. Dezvoltarea rețelei de transport cu metroul în Municipiile București și Cluj-Napoca;	Obiectiv	Construcția a 50% din investițiile în liniile de metrou din București și Cluj-Napoca	% (Procentaj)	0	50	Q4	2024	MTI/Metrorex/UAT
I4. Dezvoltarea rețelei de transport cu metroul în Municipiile București și Cluj-Napoca;	Obiectiv	Kilometri finalizați de linii noi de metrou în București și Cluj-Napoca	Număr	0	12,7	Q2	2026	MTI/Metrorex/UAT

ANEXA 1.8

Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
C7. TRANSFORMARE DIGITALA								
R1 Dezvoltarea unui cadru unitar pentru definirea arhitecturii unui sistem cloud guvernamental	Reper	Operationalizarea unui task-force pentru implementarea si monitorizarea reformelor si investitiilor propuse in PII Transformare digitala				Q4	2021	MCID
R1 Dezvoltarea unui cadru unitar pentru definirea arhitecturii unui sistem cloud guvernamental	Reper	Intrarea in vigoare a cadrului legal de guvernanță a serviciilor de cloud pentru zona guvernamentală				Q2	2022	MCID
R1 Dezvoltarea unui cadru unitar pentru definirea arhitecturii unui sistem cloud guvernamental	Reper	Intrarea in vigoare a Legii interoperabilitatii				Q2	2022	MCID

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R1 Dezvoltarea unui cadru unitar pentru definirea arhitecturii unui sistem cloud guvernamental	Reper	Realizarea unei analize care să ofere mai multe opțiuni în baza cărora poate fi decisă soluția optimă care corespunde cel mai bine arhitecturii de cloud guvernamental pentru Romania				Q1	2022	MCID, ADR si instituțiile responsabile in domeniu
R2. Tranziția către Obiectivle UE-2025 în materie de conectivitate și stimularea investițiilor private pentru implementarea rețelelor de foarte mare capacitate	Reper	Recomandarile din EU connectivity toolbox sunt implementate	Număr	0		Q3	2022	MCID/ANCOM
R2. Tranziția către Obiectivle UE-2025 în materie de conectivitate și stimularea investițiilor private pentru implementarea rețelelor de foarte mare capacitate	Reper	Intrarea in vigoare a legii privind securitatea retelelor 5G				Q2	2021	MCID/ANCOM, based on PM decision & CSAT approval
R2. Tranziția către Obiectivle UE-2025 în materie de conectivitate și stimularea investițiilor private pentru	Reper	Publicarea cererii de ofertă pentru autorizarea operatorilor de telecomunicații de a acorda licențe 5G				Q2	2022	MCID/ANCOM

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
implementarea rețelelor de foarte mare capacitate								
R2. Tranziția către Obiectivle UE-2025 în materie de conectivitate și stimularea investițiilor private pentru implementarea rețelelor de foarte mare capacitate	Reper	Atribuirea drepturilor de utilizare a spectrului radio				Q3	2022	MCID/ANCOM
R3. Aigurarea securității cibernetice a entităților publice și private care dețin o infrastructură cu valoare critică	Reper	Intrarea în vigoare a legii privind apărarea și securitatea cibernetică a României				Q4	2022	Centrul Național Cyberint- SRI, CERT-RO
R3. Asigurarea securității cibernetice a entităților publice și private care dețin o infrastructură cu valoare critică	Reper	Adoptarea Strategiei Naționale de Securitate Cibernetică 2021-2026				Q4	2021	MCID/SRI/CSAT
R4. Creșterea competentelor digitale pentru exercitarea funcției publice și educație digitală pe parcursul vieții pentru	Reper	Intrarea în vigoare a ordinului ministerial al ministrului muncii și al președintelui Institutului Național de Statistică pentru				Q3	2022	MMPS/MCID

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MĂSURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
cetăţeni		definirea noilor ocupaţii digitale în Clasificarea Ocupaţiilor din România(COR)						
I1. Implementarea infrastructurii de Cloud Guvernamental	Reper	Atribuirea contractului de implementare a investiţiei pe baza procedurii de licitaţie				Q2	2022	MCID, ADR, STS si instituţiile responsabile in domeniu
I1. Implementarea infrastructurii de Cloud Guvernamental	Obiectiv	Instituţii publice conectate prin Coudul Guvernamental	Număr	0	30	Q4	2024	MCID, ADR, STS si instituţiile responsabile in domeniu
I1. Implementarea infrastructurii de Cloud Guvernamental	Obiectiv	Centre de date Tier IV by design si Tier III by design, infrastructură si tehnologii pentru servicii de cloud	Număr	0	4	Q4	2025	MCID, ADR, STS si instituţiile responsabile in domeniu
I2. Investiţii pentru dezvoltarea/migrarea în cloud	Obiectiv	Aplicatii de servicii digitale guvernamentale dezvoltate/migrate in Infrastructure-as-a-Service - IaaS/Platform-as-a-	Număr	0	5	Q2	2025	MCID, ADR, STS si instituţiile responsabile in domeniu

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
		Service -PaaS						
I2. Investiţii pentru dezvoltarea/migrarea în cloud	Obiectiv	Aplicatii de servicii digitale guvernamentale migrate in Infrastructure-as-a-Service - IaaS/Platform-as-a-Service -PaaS	Număr	5	30	Q2	2026	MCID, ADR, STS si instituţiile responsabile in domeniu
I3. Dezvoltarea sistemului integrat de eHealth şi telemedicină	Reper	Noua platforma IT de asigurări de sănătate (PIAS) este operaţională				Q2	2025	MCID/MS/CNAS
I3. Dezvoltarea sistemului integrat de eHealth şi telemedicină	Obiectiv	Institutii cu atributii in domeniul sanitar sănătăţii digitalizate	Număr	0	60	Q2	2023	Ministerul Sănătăţii/MCID raporteaza
I3. Dezvoltarea sistemului integrat de eHealth şi telemedicină	Obiectiv	Digitalizarea a 200 de unităţi sanitare publice	Număr	0	200	Q2	2025	Ministerul Sănătăţii/MCID raporteaza
I3. Dezvoltarea sistemului integrat de eHealth şi telemedicină	Reper	Sistem de telemedicină implementat	Număr	0		Q4	2024	Ministerul Sănătăţii/MCID raporteaza

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATEA DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I3. Dezvoltarea sistemului integrat de eHealth și telemedicină	Obiectiv	Healthcare providers connected to the new PIA platform	Număr	0	25000	Q2	2025	Ministerul Sănătății/MCID raporteaza
I4. Digitalizarea sistemului judiciar	Reper	Autoritățile publice centrale din domeniul judiciar digitalizate				Q2	2026	Ministerul Justiției si autoritati subordonate /MCID raporteaza
I4. Digitalizarea sistemului judiciar	Reper	Data center operational				Q2	2026	Ministerul Justiției//MCID raporteaza
I4. Digitalizarea sistemului judiciar	Reper	Virtualizarea și centralizarea aplicațiilor de business operationalizate				Q2	2023	Ministerul Justiției//MCID raporteaza
I4. Digitalizarea sistemului judiciar	Reper	Finalizarea operationalizării ECRIS V (electronic case record and information system)				Q4	2025	Ministerul Justiției//MCID raporteaza
I5. Digitalizare în domeniul mediului	Obiectiv	Servicii publice digitalizate din domeniul mediului	Număr	0	32	Q2	2026	MMAP si autoritati subordonate//MCID raporteaza

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I5. Digitalizare în domeniul mediului	Reper	Capacitate sporită de supraveghere, control și monitorizare a pădurilor printr-un sistem IT integrat				Q4	2024	MMAP/MCID raporteaza
I6. Digitalizare în domeniul muncii și protecției sociale	Obiectiv	Implementare de servicii digitale in domeniul muncii si protectiei sociale (inclusiv sistemul IT pentru deservirea MMI stabilit și operațional)	Număr	0	3	Q4	2025	MMPS și autoritati subordonate/MCID raporteaza
I6. Digitalizare în domeniul muncii și protecției sociale	Obiectiv	Numărul de angajați care participă la cursuri de instruire privind competențele digitale	Număr	0	4777	Q2	2026	MMPS/MCID raporteaza
I6. Digitalizare în domeniul muncii și protecției sociale	Reper	Intrarea în funcțiune a sistemului online REGES				Q4	2024	MMPS/MCID raporteaza
I7. Implementarea formularelor electronice eForms în achizițiile publice	Reper	Implementarea formularelor electronice naționale în procedurile de achiziții publice în conformitate cu legislația UE				Q2	2023	SGG/ANAP, MCID/ADR

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I8. Carte de identitate electronică calificată și semnătură digitală	Obiectiv	Cetățeni pentru care se eliberează cartea de identitate electronică	Număr	0	4500000	Q4	2024	MAI și MCID/ ADR
I8. Carte de identitate electronică calificată și semnătură digitală	Obiectiv	Cetățeni pentru care se eliberează cartea de identitate electronică	Număr	4500000	8500000	Q2	2026	MAI și MCID/ ADR
I10. Transformarea digitală în managementul funcției publice	Reper	Crearea și opaerționalizarea unor platforme interactive și colaborative de gestiune standardizată și unificată a resurselor umane din administrația publică centrală, prin extinderea/dezvoltarea sistemelor existente și asigurarea interoperabilității cu alte registre naționale și europene				Q4	2025	ANFP/MLPDA, MCID raporteaza

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I11. Punerea în aplicare a unei scheme de sprijinire a utilizării serviciilor de comunicare prin diferite tipuri de instrumente pentru beneficiari, cu accent pe zonele albe	Obiectiv	Localități din zonele albe conectate la internet de mare viteză	Număr	0	945	Q4	2025	MCID/ANCOM
I12. Asigurarea securității cibernetice atât pentru infrastructurile ITC publice, cât și pentru cele private, cu valoare critică pentru securitatea națională, utilizând tehnologii inteligente	Obiectiv	Entități cu infrastructuri IT&C securizate	Număr	0	101	Q3	2025	Centrul Național Cyberint- SRI, MCID raporteaza
I12. Asigurarea securității cibernetice atât pentru infrastructurile ITC publice, cât și pentru cele private, cu valoare critică pentru securitatea națională, utilizând tehnologii inteligente	Reper	Centrul Național Cyberint a fost consolidat				Q4	2025	Centrul Național Cyberint- SRI, MCID raporteaza
I13. Dezvoltarea sistemelor de securitate pentru protecția spectrului guvernamental	Obiectiv	Amplasamente de recepție operaționalizate la nivel național	Număr	0	65	Q1	2026	STS si SPP, MCID raporteaza

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I14. Creșterea reziliației și securității cibernetice a serviciilor de infrastructură ale furnizorilor de internet realizate pentru autoritățile publice din România	Obiectiv	HUB-uri care vor permite accesul la serviciile de tip ISP (Internet Service Provider) pentru instituțiile și entitățile de interes public de la nivel central și local	Număr	0	41	Q4	2024	STS, ISP, MCID raporteaza
I15. Crearea de noi competențe de securitate cibernetică pentru societate și economie	Obiectiv	Formatori care participă la formare în domeniul securității cibernetice	Număr	0	5000	Q2	2026	Centrul Național de Răspuns la Incidente de Securitate Cibernetică (CERT-RO), MCID raporteaza
I15. Crearea de noi competențe de securitate cibernetică pentru societate și economie	Obiectiv	Entități care primesc setul de instrumente și serviciile guvernamentale pentru a crește nivelul de maturitate a securității cibernetice	Număr	0	1000	Q2	2026	Centrul Național de Răspuns la Incidente de Securitate Cibernetică (CERT-RO), MCID raporteaza
I16. Program de formare a competențelor digitale avansate pentru funcționarii publici	Obiectiv	Funcționari publici instruiți digital	Număr	0	32500	Q2	2026	MCID/MLPDA/ANFP

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANITITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MĂSURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I17. Scheme de finanțare pentru biblioteci pentru a deveni centre de competențe digitale	Obiectiv	Biblioteci convertite în hub-uri digitale	Număr	0	1135	Q4	2025	MCID
I17. Scheme de finanțare pentru biblioteci pentru a deveni centre de competențe digitale	Obiectiv	Cetateni care au beneficiat de training privind dezvoltarea competentelor digitale in cadrul bibliotecilor	Număr	0	100000	Q2	2026	MCID
I18. Transformarea digitală și automatizarea proceselor robotizate în administrația publică	Obiectiv	Automatizarea proceselor robotizate (RPA) și promovarea inteligenței artificiale (AI) implementate în administrația publică	Număr	0	18	Q4	2025	MCID/ADR
I19. Scheme de perfecționare/recalificare a angajaților din întreprinderi	Reper	Lansarea apelului pentru „Sprijin pentru granturi pentru abilități digitale”				Q1	2022	MCID
I19. Scheme de perfecționare/recalificare a angajaților din întreprinderi	Obiectiv	IMM-urile finanțate pentru formarea personalului în competențe digitale	Număr	0	2000	Q4	2025	MCID
C9. SPRIJIN PENTRU MEDIUL DE AFACERI ȘI CERCETARE, DEZVOLTARE ȘI INOVARE								

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I.1 Platforme digitale privind transparența legislativă, debirocratizare și simplificare procedurală pentru mediul de afaceri	Reper	Configurarea platformelor digitale, conectate la un singur punct electronic de contact și complet operaționale	Număr			Q4	2023	MEAT/MCID/ADR si alte institutii responsabile conform legislatiei de procedurile legislative simplificate/digitalizate
R2. Îmbunătățirea guvernanței sistemului de cercetare, dezvoltare inovare	Reper	Unitatea de implementare a reformei PSF functionala Unitatea de implementare a Reformei privind facilitatea de sprijin pentru politici (PSF) înființată și funcțională				Q4	2021	MCID
R2. Îmbunătățirea guvernanței sistemului de cercetare, dezvoltare inovare	Obiectiv	Ponderea recomandărilor din PSF (Policy Support facility) adoptate până la sfârșitul anului 2026	% (Procentaj)	0	80	Q2	2026	MCID/SGG
R2. Îmbunătățirea guvernanței sistemului de cercetare, dezvoltare inovare	Reper	Intrarea în vigoare a unui sistem permanent de proiectare, implementare, monitorizare și				Q2	2026	MCID/SGG

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
		evaluare a politicii de cercetare, dezvoltare și inovare						
R2. Îmbunătățirea guvernanței sistemului de cercetare, dezvoltare inovare	Reper	Intrarea în vigoare a Ordonanței de Guvern privind înființarea unui singur organism operațional, care să cuprindă consiliile existente, asigură coordonarea interministerială și să sprijine sectorul privat				Q2	2023	MCID/SGG
R3. Reforma carierei de cercetare	Reper	Intrarea în vigoare a legislației privind cariera și statutul cercetătorului				Q4	2023	MCID
R3. Reforma carierei de cercetare	Obiectiv	Instituțiile care au aderat la Carta europeană a cercetătorilor și la Codul pentru recrutarea cercetătorilor, care au inițiat procesul de proiectare, implementare și	% (Procentaj)	5	16	Q4	2025	MCID

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MĂSURĂ	REFERINȚĂ	ȚINTĂ	TRIM	AN	
		evaluare a planurilor de acțiune						
R4. Intensificarea cooperării între mediul de afaceri și cel de cercetare	Reper	Intrarea în vigoare a modificărilor legislative pentru a crea un mediu favorabil investițiilor publice și private în cercetare, dezvoltare și inovare				Q1	2024	MCID
R4. Intensificarea cooperării între mediul de afaceri și cel de cercetare	Obiectiv	40% din proiectele de cercetare, dezvoltare și inovare finanțate din fonduri publice au cel puțin o entitate privată implicată ca partener				Q2	2026	MCID
R5. Sprijin pentru integrarea organizațiilor de cercetare, dezvoltare, inovare din Romania în Spatiul European al Cercetării	Reper	Intrarea în vigoare a unui act legislativ care încurajează, facilitează și reglementează integrarea voluntară și funcțională și fuziunea instituțiilor de cercetare din România				Q4	2022	MCID

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R5. Sprijin pentru integrarea organizațiilor de cercetare, dezvoltare, inovare din Romania în Spatiul European al Cercetării	Obiectiv	Procent din organizațiile de cercetare care partajează infrastructura și facilitățile de cercetare	% (Procentaj)	0	25	Q2	2026	MCID
I5. Înființarea și operaționalizarea Centrelor de Competență	Reper	Înființarea a 5 centre de competență				Q4	2022	MCID
I5. Înființarea și operaționalizarea Centrelor de Competență	Obiectiv	Buget atras de centrele de competență din proiecte de cercetare, dezvoltare și inovare din sectorul privat	Număr	0	1250000	Q4	2025	MCID
I6. Dezvoltarea programelor de mentorat Orizont Europa	Obiectiv	Vouchere acordate ca parte a programului de mentorat Orizont Europa	Număr	0	500	Q2	2026	MCID
I7. Consolidarea excelenței și susținerea participării RO la parteneriatele și misiunile din Orizont Europa	Obiectiv	Numar de contracte de finantare semnate	Număr	0	55	Q4	2023	MCID
I8. Dezvoltarea unui program de atragere a resurselor umane înalt specializate din străinătate în activități de	Obiectiv	Proiecte conduse de cercetători internationali finanțate	Număr	0	100	Q4	2023	MCID

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
cercetare, dezvoltare, inovare								
I9. Sprijin pentru posesorii de certificate de excelență primite la competiția pentru burse individuale Marie Sklodowska Curie	Obiectiv	Benficiari ai sigiliului de excelență Marie Sklodowska Curie	Număr	0	50	Q4	2023	MCID
I10. Înființarea și sprijinirea financiară a unei rețele naționale de 8 centre regionale de orientare în carieră ca parte a ERA TALENT PLATFORM	Reper	O rețea de universități publice care găzduiesc și asigura operaționalizarea a 8 centre de orientare în cariera de cercetare				Q2	2023	MCID
I10. Înființarea și sprijinirea financiară a unei rețele naționale de 8 centre regionale de orientare în carieră ca parte a ERA TALENT PLATFORM	Obiectiv	Cercetători care au beneficiat de serviciile centrelor de orientare în carieră	Număr	0	450	Q2	2026	MCID
C14. BUNA GUVERNANȚĂ								

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R8. Reformarea sistemului național de achiziții publice	Reper	Sistemul electronic de achiziții publice (SEAP) este interconectat și interoperabil cu alte baze de date				Q4	2023	SGG/ANAP, MCID/ADR MF MJ Registrul Comertului
R8. Reformarea sistemului național de achiziții publice	Reper	Sistem operațional de achiziții electronice				Q1	2025	SGG/ANAP MFP MCID/ADR

ANEXA 1.9

Ministerul Dezvoltării, Lucărilor Publice și Administrației

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
C5. VALUL RENOVĂRII								
R1 - Cadru de reglementare simplificat și actualizat pentru sprijinirea implementării investițiilor în tranziția spre clădiri verzi și reziliente	Reper	Intrarea în vigoare a modificărilor cadrului legislativ existent privind programul național multianual pentru creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2009)		0		Q4	2022	MDLPA
R1 - Cadru de reglementare simplificat și actualizat pentru sprijinirea implementării investițiilor în tranziția spre clădiri verzi și	Reper	Cadrul tehnic de reglementare privind investițiile pentru tranziția către clădiri verzi și digitale este operațional		0		Q4	2022	MDLPA

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
reziliente								
R1 - Cadru de reglementare simplificat și actualizat pentru sprijinirea implementării investițiilor în tranziția spre clădiri verzi și reziliente	Obiectiv	Reducerea termenelor de avizare-autorizare a construcțiilor	% (Procentaj)	0	50	Q2	2025	MDLPA
R2 Cadru strategic, legislativ și procedural pentru sprijinirea rezilienței seismice a fondului construit	Reper	Adoptarea și implementarea Strategiei Naționale de Reducere a Riscului Seismic pentru consolidarea fondului construit		0		Q4	2022	MDLPA
R2 Cadru strategic, legislativ și procedural pentru sprijinirea rezilienței seismice a	Reper	Intrarea în vigoare a noii legi privind reducerea riscului seismic al clădirilor		0		Q4	2022	MDLPA

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
fondului construit								
I1 Instituirea unui fond "Renovation Wave" pentru finanțarea lucrărilor de creștere a eficienței energetice a fondului construit existent	Reper	Stabilirea unei scheme naționale pentru renovare energetică și renovare integrată (consolidare seismică și eficiență energetică) dedicată clădirilor rezidențiale multifamiliale				Q1	2022	MDLPA
I1 Instituirea unui fond "Renovation Wave" pentru finanțarea lucrărilor de creștere a eficienței energetice a fondului construit existent	Reper	Stabilirea unei scheme naționale suport pentru renovare energetică și renovare integrată (consolidare seismică și eficiență energetică) dedicată clădirilor publice				Q1	2022	MDLPA
I1 Instituirea unui fond "Renovation Wave" pentru finanțarea	Reper	Apeluri de proiecte pentru renovare energetică și renovare integrată (consolidare				Q2	2022	MDLPA

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
lucrărilor de creştere a eficienţei energetice a fondului construit existent		seismică şi eficienţă energetică) a clădirilor rezidenţiale multifamiliale						
I1 Instituirea unui fond "Renovation Wave" pentru finanţarea lucrărilor de creştere a eficienţei energetice a fondului construit existent	Reper	Apeluri de proiecte pentru renovare integrată (consolidare seismică şi eficienţă energetică) şi renovare energetică a clădirilor publice				Q2	2022	MDLPA
I1 Instituirea unui fond "Renovation Wave" pentru finanţarea lucrărilor de creştere a eficienţei energetice a fondului construit existent	Reper	Semnarea contractelor pentru renovare energetică şi renovare integrată (consolidare seismică şi eficienţă energetică) a clădirilor rezidenţiale multifamiliale				Q4	2022	MDLPA

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I1 Instituirea unui fond "Renovation Wave" pentru finanțarea lucrărilor de creștere a eficienței energetice a fondului construit existent	Reper	Semnarea contractelor pentru renovare energetică și renovare integrată (consolidare seismică și eficiență energetică) a clădirilor publice				Q4	2022	MDLPA
I1 Instituirea unui fond "Renovation Wave" pentru finanțarea lucrărilor de creștere a eficienței energetice a fondului construit existent	Obiectiv	Finalizare renovare energetică la clădirile rezidențiale multifamiliale	Număr (sqm)	0	1400000	Q3	2024	MDLPA - raportare, beneficiari direcți - implementare
I1 Instituirea unui fond "Renovation Wave" pentru finanțarea lucrărilor de creștere a eficienței energetice a	Obiectiv	Finalizare renovare energetică la clădirile rezidențiale multifamiliale	Număr (sqm)	1400000	2800000	Q4	2025	MDLPA - raportare, beneficiari direcți - implementare

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
fondului construit existent								
I1 Instituirea unui fond "Renovation Wave" pentru finanțarea lucrărilor de creștere a eficienței energetice a fondului construit existent	Obiectiv	Finalizare renovare energetică la clădirile rezidențiale multifamiliale	Număr (sqm)	2800000	4370500	Q2	2026	MDLPA - raportare, beneficiari direcți - implementare
I1 Instituirea unui fond "Renovation Wave" pentru finanțarea lucrărilor de creștere a eficienței energetice a fondului construit existent	Obiectiv	Finalizare renovare energetică la clădirile publice	Număr (sqm)	0	770000	Q3	2024	MDLPA - raportare, beneficiari direcți - implementare

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I1 Instituirea unui fond "Renovation Wave" pentru finanțarea lucrărilor de creștere a eficienței energetice a fondului construit existent	Obiectiv	Finalizare renovare energetică la clădirile publice	Număr (sqm)	770000	1540000	Q4	2025	MDLPA - raportare, beneficiari direcți - implementare
I1 Instituirea unui fond "Renovation Wave" pentru finanțarea lucrărilor de creștere a eficienței energetice a fondului construit existent	Obiectiv	Finalizare renovare energetică la clădirile publice	Număr (sqm)	1540000	2313634	Q2	2026	MDLPA - raportare, beneficiari direcți - implementare
I2 Implementarea Registrului Național al Clădirilor	Reper	Registrul Național Digital al Clădirilor, dezvoltat și operațional		0	1	Q4	2024	MDLPA

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I3 Consolidarea capacității profesionale a specialiștilor și lucrătorilor din domeniul construcțiilor prin dezvoltarea de cursuri de pregătire în renovare energetică	Obiectiv	Stabilirea de scheme de certificare în domeniul performanței energetice a clădirilor	Număr	0	10	Q1	2023	MLDPA, universități tehnice, asociații profesionale
I3 Consolidarea capacității profesionale a specialiștilor și lucrătorilor din domeniul construcțiilor prin dezvoltarea de cursuri de pregătire în renovare energetică	Obiectiv	Cel puțin 8000 specialiști și lucrători cu certificare privind finalizarea formării profesionale legate de eficiența energetică	Număr	0	8000	Q4	2023	MLDPA, universități tehnice, asociații profesionale
I4 - Economie circulară și creșterea eficienței energetice a	Reper	Laborator funcțional pentru testarea de noi materiale și soluții tehnologice pentru		0		Q4	2024	MLDPA - raportare, MC - implementare

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
clădirilor istorice		clădirile istorice						
I4 - Economie circulară și creșterea eficienței energetice a clădirilor istorice	Reper	Centru-pilot funcțional în cadrul Institutului Național al Patrimoniului pentru colectarea și reutilizarea materialelor de la clădiri istorice		0		Q4	2024	MLDPA - raportare, MC - implementare
I4 - Economie circulară și creșterea eficienței energetice a clădirilor istorice	Obiectiv	Cel puțin 200 persoane cu certificare de finalizare a formării profesionale privind intervențiile și eficientizarea energetică a clădirilor istorice	Număr	0	200	Q4	2025	MLDPA - raportare, MC - implementare
C6. ENERGIE								
R6 - Creșterea competitivității și decarbonarea sectorului de încălzire - răcire	Reper	Intrarea în vigoare a cadrului legislativ care introduce măsuri de decarbonizare a sectorului de încălzire și răcire				Q4	2023	MLDP/ MMAP/ Ministerul Energiei

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MĂSURA	REFERINȚA	ȚINTA	TRIM	AN	
C7. TRANSFORMARE DIGITALĂ								
I10. Transformarea digitală în managementul funcției publice	Reper	Crearea și opaerționalizarea unor platforme interactive și colaborative de gestiune standardizată și unificată a resurselor umane din administrația publică centrală, prin extinderea/dezvoltarea sistemelor existente și asigurarea interoperabilității cu alte registre naționale și europene				Q4	2025	ANFP/MDLPA, MCID raportează
I16. Program de formare a competențelor digitale avansate pentru funcționarii publici	Obiectiv	Funcționari publici instruiți digital	Număr	0	32500	Q2	2026	MCID/MDLPA/ANFP
C8. REFORME FISCALE ȘI REFORMA PENSIILOR								

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R4. Revizuirea cadrului fiscal	Reper	Intrarea în vigoare a modificărilor aduse Codului Fiscal (Legea nr.227/2015) prin care se reduc gradual stimulentele fiscale pentru personalul angajat în sectorul construcțiilor				Q1	2025	MF
R1. Crearea cadrului pentru mobilitate urbană durabilă	Reper	Aprobarea și intrarea în vigoare a legislației în domeniul mobilității urbane durabile				Q4	2022	MDLPA
R1. Crearea cadrului pentru mobilitate urbană durabilă	Reper	Intrarea in vigoare a ordinului de ministru pentru crearea și funcționarea structurii pentru acordarea de asistență tehnică pentru elaborarea PMUD prin dezvoltarea unui Organism național care sprijină orașele să elaboreze Planuri de mobilitate urbană durabilă și care evaluează și verifică cerințele de calitate a				Q4	2022	MDLPA

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MĂSURA	REFERINȚA	ȚINTA	TRIM	AN	
		PMUD						
R1. Crearea cadrului pentru mobilitate urbană durabilă	Reper	Semnarea tuturor contractelor de servicii de transport public care expiră între 2021 și 2026 în urma procedurii de licitație deschisă la nivelul municipiilor reședință de județ, respectând standardele minime de servicii stabilite la nivel național pentru transportul public, astfel încât, în Q2 2026, toate cele 40 reședințe de județ vor avea contracte de servicii de transport public	Număr			Q2	2026	MDLPA

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MĂSURA	REFERINȚA	ȚINTA	TRIM	AN	
R1. Crearea cadrului pentru mobilitate urbană durabilă	Obiectiv	Reducerea emisiilor de poluanți atmosferici	Număr	266371	159823	Q2	2026	MDLPA/MMAP
R1. Crearea cadrului pentru mobilitate urbană durabilă	Obiectiv	Reducerea cu 25% a numărului de persoane decedate sau grav rănite ca urmare a accidentelor rutiere din localitățile urbane în Trim. I 2026 față de anul de referință 2019	% (Procentaj)	100	75	Q1	2026	MDLPA/ MAI raportează
R1. Crearea cadrului pentru mobilitate urbană durabilă	Obiectiv	Creșterea cu 20% a volumului anual total de călători care folosesc transportul public local în 2026 comparativ cu 2019	Număr	1,8E+09	2,12E+09	Q2	2026	MDLPA
I.1 Mobilitatea urbană durabilă	Reper	Semnarea contractelor pentru înnoirea parcului de vehicule pentru transport public (achiziția de vehicule curate)				Q4	2022	MDLPA

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I.1 Mobilitatea urbană durabilă	Obiectiv	Vehicule suplimentare cu emisii zero (autobuze, troleibuze cu motor fără emisii sau baterii, tramvaie și microbuze) (număr de vehicule)	Număr	1618	2186	Q4	2024	MDLPA
I.1 Mobilitatea urbană durabilă	Obiectiv	Vehicule suplimentare cu emisii zero (autobuze, troleibuze cu motor fără emisii sau baterii, tramvaie și microbuze) (număr de vehicule)	Număr	2186	2753	Q2	2026	MDLPA
I.1 Mobilitatea urbană durabilă	Obiectiv	Creșterea ponderii călătoriilor în unitățile teritoriale administrative cu serviciile de transport public local folosind vehicule cu emisii zero (autobuze curate, troleibuze cu motor fără emisii sau baterii, tramvaie) comparativ cu 2019	% (Procentaj)	45,40	60	Q2	2026	MDLPA

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I.1 Mobilitatea urbană durabilă	Reper	Semnarea contractelor de finanțare - asigurarea infrastructurii de transport verde - ITS/alte infrastructuri TIC				Q4	2022	MDLPA
I.1 Mobilitatea urbană durabilă	Obiectiv	Unități teritoriale administrative cu sisteme dezvoltate / extinse operaționale - Sisteme inteligente de transport și e-ticketing / alte infrastructuri TIC	Număr	0	246	Q4	2024	MDLPA
I.1 Mobilitatea urbană durabilă	Obiectiv	Unități teritoriale administrative cu sisteme dezvoltate / extinse operaționale - Sisteme inteligente de transport și e-ticketing / alte infrastructuri TIC	Număr	246	491	Q2	2026	MDLPA
I.1 Mobilitatea urbană durabilă	Reper	Semnarea contractelor de finanțare pentru punerea în funcțiune a punctelor de încărcare a vehiculelor electrice				Q4	2022	MDLPA
I.1 Mobilitatea urbană durabilă	Obiectiv	Puncte de reîncărcare suplimentare pentru vehicule electrice	Număr	0	6600	Q4	2024	MDLPA

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I.1 Mobilitatea urbană durabilă	Obiectiv	Puncte de reîncărcare suplimentare pentru vehicule electrice	Număr	6600	13200	Q2	2026	MDLPA
I.1 Mobilitatea urbană durabilă	Reper	Semnarea contractelor de finanțare – pentru lucrările de amenajarea a infrastructurii pentru biciclete la nivel local/metropolitan				Q4	2022	MDLPA
I.1 Mobilitatea urbană durabilă	Obiectiv	Piste de ciclism operaționale (km) la nivel local / metropolitan	Număr	0	546	Q4	2024	MDLPA
I.1 Mobilitatea urbană durabilă	Obiectiv	Piste de ciclism operaționale (km) la nivel local / metropolitan	Număr	546	1091	Q2	2026	MDLPA
R2. Crearea cadrului de politici pentru transformarea urbană	Reper	Aprobarea și intrarea în vigoare a Legii Zonelor Metropolitane				Q2	2022	MDLPA
R2. Crearea cadrului de politici pentru transformarea urbană	Reper	Aprobarea și intrarea în vigoare a Politicii urbane a României				Q4	2022	MDLPA

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MĂSURĂ	REFERINȚA	ȚINTA	TRIM	AN	
R2. Crearea cadrului de politici pentru transformarea urbană	Obiectiv	Creșterea calității vieții în zonele urbane	% (Procentaj)	30,7	40	Q2	2026	MDLPA
R3. Crearea cadrului de politici pentru transformarea rurală durabilă: stabilirea consorțiilor administrative în zonele rurale funcționale	Reper	Aprobarea și intrarea în vigoare a actului legislativ de modificare a Codului administrativ pentru stabilirea unor consorții administrative în unitățile teritoriale administrative rurale sau predominant rurale învecinate				Q4	2022	MDLPA
R3. Crearea cadrului de politici pentru transformarea rurală durabilă: stabilirea consorțiilor administrative în zonele rurale funcționale	Obiectiv	Scăderea sărăciei și excluziunii sociale în zonele rurale	% (Procentaj)	45,40	38	Q2	2026	MDLPA

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATEA DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R4. Îmbunătățirea calității locuirii	Reper	Adoptarea și intrarea în vigoare a Strategiei naționale a locuirii și a planului de acțiune în vederea îmbunătățirii calității locuirii pentru categoriile și grupurile vulnerabile, în special pentru persoanele din comunitățile marginalizate din zonele urbane și rurale.				Q2	2022	MDLPA
R4. Îmbunătățirea calității locuirii	Obiectiv	Reducere a supraaglomerarii locuințelor	% (Procentaj)	45,10	39	Q2	2026	MDLPA
R4. Îmbunătățirea calității locuirii	Obiectiv	Reducerea populației care trăiește în așezări informale	% (Procentaj)	0	20	Q2	2026	MDLPA
R4. Îmbunătățirea calității locuirii	Reper	Aprobarea și intrarea în vigoare a Codului amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor				Q1	2023	MDLPA
R5. Dezvoltarea sistemului de planificare - Codul Amenajării	Reper	Crearea platformei digitale urbane de date interoperabile (ca parte componentă a				Q2	2023	MDLPA

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
Teritoriului, Urbanismului și Construcțiilor		Observatorului Teritorial)						
I.2 Construcția de locuințe pentru tineri / locuințe pentru specialiști în sănătate și educație	Reper	Semnarea tuturor contractelor de servicii publice pentru construcția locuințelor pentru tineri din comunități și grupuri vulnerabile și locuințe pentru specialiști în sănătate și educație în orașe și în zonele rurale				Q4	2022	MDLPA
I.2 Construcția de locuințe pentru tineri / locuințe pentru specialiști în sănătate și educație	Obiectiv	Unități de locuit pentru tineri care provin din grupuri/ comunități vulnerabile	Număr	0	4418	Q2	2026	MDLPA
I.2 Construcția de locuințe pentru tineri / locuințe pentru specialiști în sănătate și educație	Obiectiv	Unități de locuit pentru specialiști în sănătate și educație	Număr	0	1104	Q2	2026	MDLPA

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTĂ	TINTA	TRIM	AN	
I.3 Reabilitarea moderată a clădirilor publice pentru a îmbunătăți serviciile publice prestate la nivelul unităților administrativ-teritoriale	Reper	Semnarea contractelor de finanțare pentru reabilitarea moderată a clădirilor publice				Q4	2022	MDLPA
I.3 Reabilitarea moderată a clădirilor publice pentru a îmbunătăți serviciile publice prestate la nivelul unităților administrativ-teritoriale	Obiectiv	Suprafață utilă desfășurată (mp) a clădirilor publice reabilitate	Număr	0	653409	Q4	2024	MDLPA
I.3 Reabilitarea moderată a clădirilor publice pentru a îmbunătăți serviciile publice prestate la nivelul unităților	Obiectiv	Suprafață utilă desfășurată (mp) a clădirilor publice reabilitate	Număr	653409	1306818	Q2	2026	MDLPA

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MĂSURĂ	REFERINȚĂ	ȚINTĂ	TRIM	AN	
administrativ-teritoriale								
I.4 Elaborarea / actualizarea în format GIS a documentelor de amenajare a teritoriului și de planificare urbană	Reper	Semnarea contractelor de finanțare pentru elaborarea /actualizarea în format GIS a documentațiilor de amenajarea teritoriului, de urbanism și a planurilor de mobilitate urbană durabilă				Q4	2022	MDLPA
I.4 Elaborarea / actualizarea în format GIS a documentelor de amenajare a teritoriului și de planificare urbană	Obiectiv	Număr de documentații de amenajarea teritoriului, urbanism, respectiv planuri de mobilitate urbană durabilă finalizate și preluate în platforma Observatorul Teritorial	Număr	0	189	Q4	2024	MDLPA
I.4 Elaborarea / actualizarea în format GIS a documentelor de amenajare a teritoriului și de	Obiectiv	Număr de documentații de amenajarea teritoriului, urbanism, respectiv planuri de mobilitate urbană durabilă finalizate și	Număr	189	378	Q2	2026	MDLPA

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MĂSURĂ	REFERINȚĂ	ȚINTĂ	TRIM	AN	
planificare urbană		preluate în platforma Observatorul Teritorial						
R2 Crearea cadrului pentru operaționalizarea la nivel național a traseelor cicloturistice	Reper	Muzeele nou construite și muzeele restaurate, deschise				Q1	2022	MIPE/MDLPA/CNI/UAT
I.4 Implementarea a 3000 km de trasee velo naționale	Reper	Intrarea in vigoare a cadrului legislativ privind cicloturismul pentru amenajarea, omologarea și întreținerea pistelor de biciclete și a unei rețele de trasee cicloturistice la nivel național, inclusiv stabilirea instituțiilor responsabile cu operaționalizarea și monitorizarea infrastructurii cicloturistice (Centrul Național de				Q2	2022	MDLPA

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper./ Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINȚĂ	ȚINTĂ	TRIM	AN	
		coordonare) și a tipologiei și caracteristicilor rutelor ciclabile. Centrul național de coordonare va avea sarcina de a elabora studiul privind traseele cicloturistice, de realiza aplicația și site-ul eVelo și de a coordona procesul de certificare a rutelor EuroVelo în România.						
I.4 Implementarea a 3000 km de trasee velo naționale	Obiectiv	Înființarea Centrului Național de coordonare pentru rute ciclabile care va coordona elaborarea studiului de fundamentare privind traseele cicloturistice și a aplicației integrate eVelo.	Număr	0	1	Q3	2022	MDLPA
I.4 Implementarea a 3000 km de trasee velo naționale	Obiectiv	3000 km de rute ciclabile identificate în urma elaborării studiului privind traseele cicloturistice	Număr	0	2	Q3	2022	MDLPA

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I.3 Înființarea și operaționalizarea Centrului Național de Coordonare Velo	Reper	Dezvoltarea și publicare platformei națională eVelo integrată și aplicației pentru smartphone				Q4	2022	MDLPA
I.4 Implementarea a 3000 km de trasee velo naționale	Obiectiv	Contractarea lucrărilor de amenajare a traseelor cicloturistice	Număr	0	3000	Q2	2026	MDLPA
I.4 Implementarea a 3000 km de trasee velo naționale	Reper	Lungime trasee construite și accesibile (km)				Q3	2022	MDLPA
C14. BUNA GUVERNANȚĂ								
R3. Dezvoltarea managementului resurselor umane performant în sectorul public	Reper	Analiză ex-post a concursului național (pilot) pentru selectarea a două categorii de funcții publice în administrația centrală.				Q2	2023	ANFP/MDLPA

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R3. Dezvoltarea managementului resurselor umane performant în sectorul public	Reper	Finalizarea a cel puțin 2 concursuri naționale de recrutare a funcționarilor publici anual pentru minimum 3 categorii / grade de serviciu public				Q4	2023	ANFP/MDLPA
R3. Dezvoltarea managementului resurselor umane performant în sectorul public	Reper	Intrarea în vigoare a doua acte legislative privind gestionarea resurselor umane				Q4	2024	ANFP - inițiator MDLPA, SGG - nivel decizional Instituții cu rol de avizare
R3. Dezvoltarea managementului resurselor umane performant în sectorul public	Reper	Cadrele de competențe în administrația publică centrală operaționale				Q4	2025	ANFP - inițiator act normativ MDLPA, SGG - nivel decizional Instituții cu rol de avizare act normativ ANFP - rol de îndrumare metodologică și suport Instituții publice implicate - rol de implementare cadre de competențe în procesele MRU

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R4. Dezvoltarea unui sistem echitabil de salarizare unitară în sectorul public	Reper	Intrarea în vigoare a noului cadru legal privind remunerarea funcționarilor public (Legea privind plata unitară)				Q2	2023	MMPS
C15. EDUCAȚIE								
R6. Cadru normativ actualizat pentru a asigura standarde de proiectare, construcție și dotare prietenoase cu mediul înconjurător în sistemul de educație preuniversitar	Reper	Intrarea în vigoare a amendamentelor la cadrul legislativ pentru creșterea calității mediilor de învățare				Q2	2022	Ministerul Educatiei, MDLPA
I1. Construirea, echiparea și operaționalizarea a unui număr de 110 de creșe	Reper	Acordarea de granturi operatorilor publici (municipalități) pentru construcția, echiparea și operaționalizarea a 110				Q2	2022	Ministerul Educației și MLDPA

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURĂ	REFERINȚĂ	ȚINTA	TRIM	AN	
		creșe						
I1. Construirea, echiparea și operaționalizarea a unui număr de 110 de creșe	Obiectiv	Creșe nou construite, echipate și operaționale	Număr	0	110	Q4	2025	MDLPA/ Ministerul Educației raportează
C4. TRANSPORT SUSTENABIL								
R1. Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră /Infrastructură pentru combustibili alternativi	Obiectiv	Puncte de reîncărcare electrică instalate la nivel național	Număr	1836	30000	Q2	2026	MTI/CNAIR/UAT/MLPDA/MMAP

ANEXA 1.10

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
C15. EDUCAȚIE								
I7. Transformarea liceelor agricole în centre de profesionalizare	Obiectiv	57 licee agricole sprijinte prin intermediul granturilor	Număr	0	57	Q3	2025	Ministerul Educatiei, MADR
I7. Transformarea liceelor agricole în centre de profesionalizare	Obiectiv	Cresterea cu cel putin 10% a numarului elevilor inmatriculati in cadrul liceelor agricole, in raport cu numarul elevilor inmatriculati in anul scolar 2020-2021	Număr	18000	20000	Q3	2025	Ministerul Educatiei, MADR

ANEXA 1.11

Ministerul Muncii și Protecției Sociale

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
C7. TRANSFORMARE DIGITALĂ								
R4. Creșterea competentelor digitale pentru exercitarea funcției publice și educație digitală pe parcursul vieții pentru cetățeni	Reper	Intrarea în vigoare a ordinului ministerial al ministrului muncii și al președintelui Institutului Național de Statistică pentru definirea noilor ocupații digitale în Clasificarea Ocupațiilor din România(COR)				Q3	2022	MMPS/MCID/MEAT
I6. Digitalizare în domeniul muncii și protecției sociale	Obiectiv	Implementare de servicii digitale in domeniul muncii si protectiei sociale (inclusiv sistemul IT pentru deservirea MMI stabilit și operațional)	Număr	0	3	Q4	2025	MMPS și autoritati subordonate/MCID raporteaza
I6. Digitalizare în domeniul muncii și protecției sociale	Obiectiv	Numărul de angajați care participă la cursuri de instruire privind competențele digitale	Număr	0	4777	Q2	2026	MMPS/MCID raporteaza

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANITITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I6. Digitalizare în domeniul muncii și protecției sociale	Reper	Intrarea în funcțiune a sistemului online REGES				Q4	2024	MMPS/MCID raporteaza
C8. REFORME FISCALE ȘI REFORMA PENSIILOR								
R6. Reforma sistemului public de pensii	Reper	Asistență tehnică contractată, acordată de o entitate care va fi selectată în conformitate cu legislația națională privind achizițiile publice				Q4	2021	MMPS/ CNPP
R6. Reforma sistemului public de pensii	Reper	Înființarea, prin Ordin de Ministru, a unui comitet de monitorizare însărcinat cu revizuirea, cu sprijinul furnizorului de asistență tehnică, a sistemului de pensii și a intervențiilor politicilordin sistemul de pensii				Q4	2021	MMPS/ MF
R6. Reforma sistemului public de pensii	Reper	Intrarea în vigoare a modificarilor aduse cadrului legislativ necesare pentru a asigura sustenabilitatea pilonului II de pensii				Q1	2022	MMPS/ASF/MF

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R6. Reforma sistemului public de pensii	Reper	Intrarea în vigoare a noii legi privind sistemul de pensii, care înlocuieşte prevederile Legii nr. 127/2019				Q1	2023	MMPS/ CNPP
R6. Reforma sistemului public de pensii	Reper	Intrarea în vigoare a cadrului legislativ pentru reducerea cheltuielilor cu pensiile speciale				Q4	2022	MMPS impreuna cu casele sectoriale de pensii si ministerele de linie
I6. Dezvoltarea unui instrument de modelare economică (Pension Reform Options Simulation Toolkit) pentru îmbunătăţirea capacităţii instituţionale de prognoză a cheltuielilor cu pensiile	Reper	Instrument de modelare economică (Pension Reform Options Simulation Toolkit model) operational				Q4	2023	MF/ sprijina MMPS
I9. Sprijin pentru evaluarea dosarelor de pensii	Reper	Toate dosarele de pensii sunt recalculate				Q4	2023	MMPS/CNPP

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I10. Eficiență operațională și servicii electronice avansate prin digitalizarea sistemul de pensii	Reper	Sistem informatic pentru Casa Națională de Pensii Publice (CNPP)				Q4	2024	MMPS/CNPP
C13. REFORME SOCIALE								
R.1 Crearea unui nou cadru legal pentru prevenirea separării copiilor de familiile lor	Reper	R1 - M1 - Intrarea în vigoare a legislației necesare pentru prevenția separării copiilor de familie și sprijin pentru familiile vulnerabile	Număr			Q4	2022	MMPS
R.1 Crearea unui nou cadru legal pentru prevenirea separării copiilor de familiile lor	Obiectiv	R1 - T1 - Reducerea numărului de copii separați de familie și care intră în sistemul de protecție socială.	Număr	12139	6100	Q2	2026	MMPS
R.2 Reforma sistemului de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități	Reper	R2 - M1 Intrarea în vigoare a modificărilor actului legislativ pentru aprobarea Ghidului pentru Accelerarea Procesului de Dezinstituționalizare.				Q4	2022	MMPS

REFORMA/INVESTITIA	Reper/ Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R.2 Reforma sistemului de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități	Reper	R2 — M2 Intrarea în vigoare a legislației pentru aprobarea și sprijinirea implementării strategiei naționale pentru prevenirea instituționalizării				Q4	2022	MMPS
R.2 Reforma sistemului de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități	Obiectiv	R2 - T2 Persoanele cu dizabilități instituționalizate care primesc sprijin personalizat pentru dezinstituționalizarea și implementarea „căii lor de viață independentă".	Număr	0	8455	Q2	2026	MMPS
R.2 Reforma sistemului de protecție a persoanelor adulte cu dizabilități	Obiectiv	R2 - T1 Reducerea numărului total de persoane instituționalizate cu dizabilități (comparativ cu datele din 31.12.2020).	Număr	16911	11500	Q2	2026	MMPS
R.3 Implementarea Venitului Minim de Incluziune (VMI)	Reper	R3 — M1 Intrarea în vigoare a legislației și aprobarea normelor de implementare pentru aplicarea VMI				Q3	2022	MMPS

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R.3 Implementarea Venitului Minim de Incluziune (VMI)	Obiectiv	R3 - T1 Numărul aditional de beneficiari eligibili conform schemei îmbunătățite (calculat pe baza estimării numărului de familii beneficare conform legii actualizate), în plus față de beneficiarii eligibili actuali de venit minim garantat / alocatie de sustinere a familiei.	Număr	189000	245700	Q2	2024	MMPS
R.3 Implementarea Venitului Minim de Incluziune (VMI)	Obiectiv	R3 - T2 Beneficiar al venitului minim de incluziune, pe baza legii actualizate, primește cel puțin o măsură de activare.	% (Procentaj)	0	60	Q2	2025	MMPS
R.4 Introducerea tichetelor de muncă și formalizarea muncii în domeniul lucrătorilor casnici	Reper	R4 — M1 Intrarea în vigoare a legislației pentru adoptarea normelor de implementare a utilizării tichetelor de muncă				Q1	2022	MMPS

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R.4 Introducerea tichetelor de muncă și formalizarea muncii în domeniul lucrătorilor casnici	Obiectiv	R4 - T1 - Beneficiari (care angajeaza lucrători casnici)	Număr	0	10000	Q4	2024	MMPS/ANOFM
R.4 Introducerea tichetelor de muncă și formalizarea muncii în domeniul lucrătorilor casnici	Obiectiv	R4 - T1 bis -Beneficiari (care angajeaza lucrători casnici)	Număr	10000	30000	Q1	2026	MMPS/ANOFM
R.4 Introducerea tichetelor de muncă și formalizarea muncii în domeniul lucrătorilor casnici	Obiectiv	R4 - T2 - Lucrătorii casnici / furnizorii înregistrați anterior ca șomeri sau inactivi furnizează servicii prin intermediul tichetelor de munca.	Număr	0	20000	Q4	2024	MMPS/ANOFM
R.4 Introducerea tichetelor de muncă și formalizarea muncii în domeniul lucrătorilor casnici	Obiectiv	R4 - T2 bis - Lucrătorii casnici / furnizorii înregistrați anterior ca șomeri sau inactivi furnizează servicii prin intermediul tichetelor de muncă.	Număr	20000	60000	Q1	2026	MMPS/ANOFM
R.5 Asigurarea cadrului legal pentru stabilirea salariului minim	Reper	R5 – M1 – Intrarea în vigoarea a legislației care reglementează noul sistem de stabilire a				Q1	2024	MMPS

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
		salariului minim						
I.1. Crearea unei rețele de centre de zi pentru copiii aflați în risc de separare	Reper	I1 - M1 Livrarea unei cartografieri a nevoilor, a serviciilor disponibile și a facilităților de infrastructură pentru copiii cu risc de separare de familii, în special în comunitățile vulnerabile.				Q2	2023	MMPS
I.1. Crearea unei rețele de centre de zi pentru copiii aflați în risc de separare	Obiectiv	I1 - T1 Centre de zi pentru a preveni separarea copiilor de familie.	Număr	0	150	Q4	2024	MMPS
I.2. Reabilitarea, renovarea și dezvoltarea infrastructurii sociale pentru persoanele cu dizabilități	Obiectiv	I2 - T1 Servicii comunitare modernizate pentru persoane cu dizabilități.	Număr	0	50	Q4	2024	MMPS
I.2. Reabilitarea, renovarea și dezvoltarea infrastructurii sociale pentru persoanele cu dizabilități	Obiectiv	I2 - T2 Noi servicii comunitare pentru persoanele cu dizabilități.	Număr	0	55	Q4	2025	MMPS

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I.3. Operaționalizarea sistemului instituțional și tehnic pentru implementarea VMI	Reper	I4 - M1 Operaționalizarea unei platforme digitale fucționale pentru utilizarea tichetelor de muncă				Q4	2023	MMPS
R.6 Îmbunătățirea legislației privind economia socială	Reper	R6 – M1 – Intrarea în vigoarea a modificării legii nr. 219/2015 privind economia socială și a normelor de implementare				Q2	2022	MMPS
R.7 Reforma serviciilor de îngrijire de lungă durată pentru persoanele vârstnice	Reper	R7 - M1 - Intrarea în vigoare a legislației pentru aprobarea și implementarea Strategiei Naționale de Îngrijire de Lungă Durată				Q4	2022	MMPS
I.4 Dezvoltarea unei rețele de centre de asistență și reabilitare vârstnici.	Obiectiv	R7-T1 - Operaționalizarea centrelor de zi de îngrijire și reabilitare pentru vârstnici.	Număr	0	71	Q2	2026	MMPS
C14. BUNA GUVERNANȚĂ								

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R4. Dezvoltarea unui sistem echitabil de salarizare unitară în sectorul public	Reper	Intrarea în vigoare a noului cadru legal privind remunerarea funcționarilor public (Legea privind plata unitară)				Q2	2023	MMPS/ANFP
I4. Creșterea capacității organizațiilor societății civile de stimulare a cetățeniei active, de implicare profesionistă în planificarea și implementarea politicilor publice privind drepturile sociale adresate prin Planul Național de Redresare și Reziliență și monitorizarea reformelor asociate	Reper	Intrarea în vigoare a legislației privind dialogul social, asigurând un dialog social semnificativ și în timp util și negocierile colective, în conformitate cu recomandările OIM.				Q4	2022	MMPS

ANEXA 1.12

Ministerul Educației

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
C15. EDUCAȚIE								
R1. Elaborarea și adoptarea pachetului legislativ pentru implementarea proiectului "România Educată"	Obiectiv	Aprobarea pachetului legislativ care va asigura implementarea Proiectului "România Educată"	Număr	0	1	Q3	2023	Ministerul Educației
R2. Sistem de educație timpurie unitar, incluziv și de calitate	Reper	Intrarea în vigoare a Ordinului ministerial (OM) pentru adoptarea Programului-cadru intersectorial pentru dezvoltarea serviciilor de educație timpurie unitară, incluzivă și de calitate		0	1	Q4	2022	Ministerul Educației
R2. Sistem de educație timpurie unitar, incluziv și de calitate	Obiectiv	Rata de participare a copiilor de la 0 la 3 ani la serviciile de educație timpurie	% (Procentaj)	14	19	Q4	2025	Ministerul Educației
R2. Sistem de educație timpurie unitar, incluziv	Obiectiv	Rata de participare a copiilor de 3-6 ani la	% (Procentaj)	88	91	Q4	2025	Ministerul Educatiei

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
și de calitate		serviciile de educație						
R3. Reforma sistemului de învățământ obligatoriu pentru a preveni și a reduce abandonul școlar	Reper	Intrarea în vigoare a Hotărârii Guvernului de stabilire a cadrului legislativ pentru implementarea Programului național de reducere a abandonului școlar timpuriu				Q4	2021	Ministerul Educației
R3. Reforma sistemului de învățământ obligatoriu pentru a preveni și a reduce abandonul școlar	Reper	Intrarea în vigoare a Ordinului ministerial pentru utilizarea instrumentului MATE la nivel național				Q4	2022	Ministerul Educației
R4. Constituirea unei rute profesionale complete pentru învățământul superior cu profil tehnic	Reper	Intrarea în vigoare a Hotărârii Guvernului de aprobare a Metodologiei de organizare a rutei complete de invatamânt dual și a noilor calificări rezultate din ruta completă de invatamânt dual				Q3	2022	Ministerul Educației Autoritatea Nationala pentru Calificari, consortiile regionale

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R4. Constituirea unei rute profesionale complete pentru învățământul superior cu profil tehnic	Obiectiv	Ponderea elevilor înscrişi pe traseul profesional, în raport cu numărul total de elevi inscrisi in invatamantul secundar	% (Procentaj)	17	40	Q2	2026	Ministerul Educației
R5. Adoptarea cadrului legislativ pentru digitalizarea educației	Reper	Intrarea în vigoare a Ordinului ministerial (MO) pentru asigurarea standardelor pentru dotarea şcolilor cu echipamente tehnologice şi resurse în scopuri educaționale online şi pentru a asigura un impact durabil al investițiilor propuse				Q1	2022	Ministerul Educatiei
R5. Adoptarea cadrului legislativ pentru digitalizarea educației	Reper	Intrarea in vigoare a actului legislativ care stabileste profilului viitorului cadru didactic privind competentele digitale si modalitatea de evaluare a competentelor digitale in cadrul examenelor scolare				Q2	2022	Ministerul Educatiei, universitatile

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMENE DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R5. Adoptarea cadrului legislativ pentru digitalizarea educației	Reper	Intrarea în vigoare a actului legislativ pentru Cadru de referință național privind competențele digitale pentru Invatamantul Preuniversitar (CRCDIP)				Q2	2024	Ministerul Educatiei
R6. Cadru normativ actualizat pentru a asigura standarde de proiectare, construcție și dotare prietenoase cu mediul înconjurător în sistemul de educație preuniversitar	Reper	Intrarea în vigoare a amendamentelor la cadrul legislativ pentru creșterea calității mediilor de învățare				Q2	2022	Ministerul Educatiei/MDLPA
R7. Reforma guvernanței sistemului de învățământ preuniversitar și profesionalizarea managementului	Reper	Semnarea contractului de asistență tehnică pentru elaborarea Planului de acțiune pentru reforma guvernanței, inclusiv programul de formare și instruire pentru manageri și inspectori				Q1	2022	Ministerul Educatiei, institutiile subordonate, scolile pilot
R7. Reforma guvernanței sistemului de învățământ preuniversitar și profesionalizarea managementului	Reper	Publicarea și implementarea unui plan de acțiune pentru reforma guvernanței, inclusiv programul de formare și				Q1	2023	Ministerul Educatiei

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURĂ	REFERINȚĂ	ȚINTĂ	TRIM	AN	
		instruire pentru manageri și inspectori						
I1. Construirea, echiparea și operaționalizarea a unui număr de 110 de creșe	Reper	Acordarea de granturi operatorilor publici (municipalități) pentru construcția, echiparea și operaționalizarea a 110 creșe				Q2	2022	Ministerul Educației și MDLPA
I1. Construirea, echiparea și operaționalizarea a unui număr de 110 de creșe	Obiectiv	Creșe nou construite, echipate și operaționale	Număr	0	110	Q4	2025	MDLPA/Ministerul Educației raportează
I2. Înființarea, echiparea și operaționalizarea unui număr de 412 servicii complementare pentru grupurile dezavantajate	Reper	Acordarea de granturi pentru înființarea, echiparea și operaționalizarea serviciilor complementare pentru grupurile defavorizate				Q1	2023	Ministerul Educației
I2. Înființarea, echiparea și operaționalizarea unui număr de 412 servicii complementare pentru grupurile dezavantajate	Obiectiv	Servicii complementare înființate, dotate și operaționale	Număr	0	412	Q1	2024	Ministerul Educației

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I3. Dezvoltarea unui program-cadru de formare continuă a profesioniștilor care lucrează în serviciile de educație timpurie	Obiectiv	Formatori instruiți în domeniul curricular și în domeniul monitorizării serviciilor de educație timpurie	Număr	0	420	Q2	2024	Ministerul Educației
I3. Dezvoltarea unui program-cadru de formare continuă a profesioniștilor care lucrează în serviciile de educație timpurie	Obiectiv	Personal, care lucrează în servicii standard și complementare de educație timpurie, instruit, acordând prioritate celor din serviciile nou înființate	Număr	0	19950	Q4	2025	Ministerul Educației
I4. Sprijinirea unităților de învățământ cu risc crescut de abandon școlar	Reper	Apel deschis pentru proiecte pentru sprijinirea studenților pentru tranziția de la învățământul secundar inferior la cel secundar superior, pe baza a 5 indicatori definiți în Mecanismul de avertizare timpurie în educație				Q4	2021	Ministerul Educației
I4. Sprijinirea unităților de învățământ cu risc crescut de abandon școlar	Obiectiv	Unități de învățământ ce primesc granturi prin schemă necompetitivă (lot 1)	Număr	0	750	Q1	2022	Ministerul Educației

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I4. Sprijinirea unităților de învățământ cu risc crescut de abandon școlar	Obiectiv	Unități de învățământ ce primesc granturi prin schemă necompetitivă (lot 2)	Număr	750	1750	Q2	2023	Ministerul Educației
I4. Sprijinirea unităților de învățământ cu risc crescut de abandon școlar	Obiectiv	Unități de învățământ incluse în programul de abandon școlar cu săli de clasă digitalizate	Număr	0	2500	Q4	2023	Ministerul Educației
I4. Sprijinirea unităților de învățământ cu risc crescut de abandon școlar	Obiectiv	Reducerea numărului de școli cu risc ridicat de abandon școlar	Număr	2500	1875	Q2	2026	Ministerul Educației
I5. Instruiri pentru utilizatorii Sistemului Informatic Integrat al Învățământului din România (SIIIR) și a instrumentului IT Mecanismul de Avertizare Timpurie (MATE) și intervenții sistemice pentru reducerea abandonului școlar.	Obiectiv	Utilizatori ai SIIIR și ai instrumentului IT MATE instruiți	Număr	0	45000	Q1	2023	Ministerul Educației
I6. Dezvoltarea a 10 consorții regionale și dezvoltarea și dotarea a 10 campusuri profesionale	Obiectiv	10 campusuri profesionale integrate nou construite, licee si universitati	Număr	0	10	Q3	2025	Ministerul Educației/ consortii de invatamant dual

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITĂȚIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MĂSURĂ	REFERINȚĂ	ȚINTĂ	TRIM	AN	
I6. Dezvoltarea a 10 consorții regionale și dezvoltarea și dotarea a 10 campusuri profesionale	Obiectiv	Consorțiu de invatamant dual, integrat, finalizat și operațional, legat de cerințele operatorilor economici din zona în cauză	Număr	0	10	Q1	2026	Ministerul Educației / Autoritati Locale
I6. Dezvoltarea a 10 consorții regionale și dezvoltarea și dotarea a 10 campusuri profesionale	Obiectiv	Studenți înscriși in ruta completa de invatamant dual	Număr	1847	3000	Q2	2026	Ministerul Educației
I7. Transformarea liceelor agricole în centre de profesionalizare	Obiectiv	57 licee agricole sprijinte prin intermediul granturilor	Număr	0	57	Q3	2025	Ministerul Educatiei, MADR
I7. Transformarea liceelor agricole în centre de profesionalizare	Obiectiv	Cresterea cu cel putin 10% a numarului elevilor inmatriculati in cadrul liceelor agricole, in raport cu numarul elevilor inmatriculati in anul scolar 2020-2021	Număr	18000	20000	Q3	2025	Ministerul Educatiei, MADR
I8. Program de formare continuă a personalului didactic	Obiectiv	Cadre didactice formate pentru predarea on-line, prin îmbunătățirea competențelor specifice de pedagogie digitala	Număr	0	100000	Q3	2025	Ministerul Educatiei

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I8. Program de formare continuă a personalului didactic	Obiectiv	Cadre didactice care publică materiale educaționale deschise pe platforma edu.cred pentru schimb de practici	Număr	0	50000	Q3	2025	Ministerul Educatiei
I9. Asigurarea echipamentelor și resurselor tehnologice digitale pentru școli	Obiectiv	Scoli care au primit resurse tehnologice pentru dotarea laboratoarelor de informatica	Număr	0	5200	Q3	2024	Ministerul Educatiei, ISJ uri, formatorii de competente digitale din cadrul programului
I9. Asigurarea echipamentelor și resurselor tehnologice digitale pentru școli	Obiectiv	Scoli care au primit echipamente tehnologice pentru dotarea salilor de clasa	Număr	0	3600	Q4	2024	Ministerul Educatiei, ISJ, autoritatile publice locale, unitatille de invatamant
I9. Asigurarea echipamentelor și resurselor tehnologice digitale pentru școli	Obiectiv	SMART Lab-uri achizitionate pentru unitatile de invatamant de nivel gimnazial si liceal	Număr	0	1100	Q1	2025	Ministerul Educatiei, autoritatile publice locale, unitatille de invatamant

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I10. Dezvoltarea rețelei de școli verzi și achiziționarea de microbuze verzi	Obiectiv	Microbuze electrice achizitionate si utilizate	Număr	0	3200	Q2	2023	Ministerul Educației, autorități ale administrației publice locale, ISJ uri, unitatile de invatamant
I10. Dezvoltarea rețelei de școli verzi și achiziționarea de microbuze verzi	Obiectiv	Suprafata unităților de învățământ preuniversitar reabilitata pentru a deveni scoli verzi	Număr	0	300000	Q4	2025	Ministerul Educației, autorități ale administrației publice locale, ISJ uri, unitatile de invatamant
I10. Dezvoltarea rețelei de școli verzi și achiziționarea de microbuze verzi	Obiectiv	Suprafata unităților de invatamant preuniversitar noi construite cu 100 % capacitate functionala	Număr	0	46400	Q4	2025	Ministerul Educației, autorități ale administrației publice locale, ISJ uri, unitatile de invatamant

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANITTATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I11. Asigurarea dotărilor sălilor de clasa şi a laboratoarelor/cabinetelor şcolare din sistemul preuniversitar	Reper	Deschidere apel de participare pentru dotarea sălilor de clasă cu mobilier				Q3	2022	Ministerul Educaţiei Universitatile publice
I11. Asigurarea dotărilor sălilor de clasa şi a laboratoarelor/cabinetelor şcolare din sistemul preuniversitar	Reper	Deschidere apel de participare pentru dotarea laboratoarelor de stiinte/cabinetelor				Q3	2022	Ministerul Educaţiei Universitatile publice
I11. Asigurarea dotărilor sălilor de clasa şi a laboratoarelor/cabinetelor şcolare din sistemul preuniversitar	Obiectiv	Sali de clasa din invatamantul preuniversitar dotate cu mobilier	Număr	0	75000	Q2	2024	Ministerul Educaţiei, autorităţi ale administraţiei publice locale, ISJ uri, unitatile de invatamant
I11. Asigurarea dotărilor sălilor de clasa şi a laboratoarelor/cabinetelor şcolare din sistemul preuniversitar	Obiectiv	Numar laboratoare de stiinte/cabinete scolare dotate	Număr	0	10000	Q2	2024	Ministerul Educaţiei, autorităţi ale administraţiei publice locale, ISJ uri, unitatile de invatamant

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I12. Sprijin pentru consorțiile școlare rurale	Obiectiv	Finalizare lucrări construcție si dotare CSR	Număr	0	3	Q2	2026	MEducatiei/MIPE/GAL-uri sau asocieri de GAL-uri
I13. Dotarea laboratoarelor de informatică din unitățile de învățământ IPT	Obiectiv	Unitati de invatamant IPT dotate cu laboratoare de informatica	Număr	0	909	Q3	2023	Autoritati locale, unitatile de invatamant IPT, Ministerul Educatiei
I14. Dotarea atelierelor școlare din unitățile de învățământ IPT	Obiectiv	Unitati de invatamant IPT dotate cu laboratoare de practica functionale	Număr		909	Q3	2023	Autoritati locale, unitatile de invatamant IPT, Ministerul Educatiei
I15. Școala ONLINE: platformă de evaluare și dezvoltare de conținut	Reper	Platforma pentru evaluarea on-line a elevilor este functionala				Q1	2024	Ministerul Educatiei
I15. Școala ONLINE: platformă de evaluare și dezvoltare de conținut	Obiectiv	Resurse Educationale Deschise (RED) dezvoltate (materiale didactice)	Număr	0	67000	Q1	2025	Ministerul Educatiei
I16. Digitalizarea universităților și pregătirea pentru meseriile digitale ale viitorului	Reper	Semnarea contractelor pentru granturi pentru centrele tehnologice inovatoare din universități				Q2	2022	Ministerul Educatiei

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I16. Digitalizarea universităților și pregătirea pentru meseriile digitale ale viitorului	Reper	Semnarea contractelor pentru o schema de granturi pentru digitalizarea Consiliului Național al Rectorilor				Q4	2022	Ministerul Educatiei
I16. Digitalizarea universităților și pregătirea pentru meseriile digitale ale viitorului	Obiectiv	Universități sprijinite cu noi centre tehnologice inovatoare pentru dezvoltarea noilor abilități ale viitorului	Număr	0	60	Q4	2025	Ministerul Educatiei, universitatile publice de stat si private
I17. Asigurarea infrastructurii universitare (cămine, cantine, spații de recreere)	Obiectiv	Locuri de recreere și lectură create sau modernizate	Număr	0	19520	Q1	2024	Ministerul Educației Universitatile publice
I17. Asigurarea infrastructurii universitare (cămine, cantine, spații de recreere)	Obiectiv	Locuri cantine create sau modernizate	Număr	0	6625	Q2	2024	Ministerul Educației Universitatile publice
I17. Asigurarea infrastructurii universitare (cămine, cantine, spații de recreere)	Obiectiv	Locuri de cazare nou create sau modernizate	Număr	0	19130	Q3	2024	Ministerul Educației Universitatile publice

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MĂSURĂ	REFERINȚĂ	ȚINTĂ	TRIM	AN	
I17. Asigurarea infrastructurii universitare (cămine, cantine, spații de recreere)	Obiectiv	Cel puțin 40% din facilitățile noi și modernizate se adresează studenților din medii defavorizate	% (Procentaj)	0	40	Q3	2025	Ministerul Educației Universitatile publice
I18. Program de instruire și mentorat pentru manageri și inspectori școlari	Obiectiv	Directori, directori adjuncți și inspectori care au finalizat un program complet de formare și instruire	Număr	0	10000	Q1	2026	Ministerul Educatiei
C8. REFORME FISCALE ȘI REFORMA PENSIILOR								
REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MĂSURĂ	REFERINȚĂ	ȚINTĂ	TRIM	AN	
R3. Îmbunătățirea mecanismului de programare bugetară	Reper	Finalizarea analizei cheltuielilor în domeniul sănătății și domeniul educației				Q2	2023	MF/Ministerul Sănătății /Ministerul Educației/Casa Națională de Asigurări de Sănătate
R3. Îmbunătățirea mecanismului de programare bugetară	Reper	Adoptarea unei strategii multianuale si a unui calendar pentru realizarea unei analize de cheltuieli				Q2	2023	MF/Ministerele de linie

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
		sistematice in toate sectoarele						
R3. Îmbunătățirea mecanismului de programare bugetară	Reper	Proiectul de buget pe anul 2024 include recomandările analizei cheltuielilor (din domeniul sănătății și al educației)				Q4	2023	MF, MS si M Educației
C9. SPRIJIN PENTRU MEDIUL DE AFACERI ȘI CERCETARE, DEZVOLTARE ȘI INOVARE								
I10. Înființarea și sprijinirea financiară a unei rețele naționale de 8 centre regionale de orientare în carieră ca parte a ERA TALENT PLATFORM	Reper	O rețea de universități publice care găzduiesc și asigura operaționalizarea a 8 centre de orientare în cariera de cercetare				Q2	2023	MCID/Minsiterul Educatiei
I10. Înființarea și sprijinirea financiară a unei rețele naționale de 8 centre regionale de orientare în carieră ca parte a ERA TALENT PLATFORM	Obiectiv	Cercetători care au beneficiat de serviciile centrelor de orientare în carieră	Număr	0	450	Q2	2026	MCID/Ministerul Educației

ANEXA 1.14

Ministerul Culturii

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
C5. VALUL RENOVĂRII								
I4 - Economie circulară și creșterea eficienței energetice a clădirilor istorice	Reper	Laborator funcțional pentru testarea de noi materiale și soluții tehnologice pentru clădirile istorice		0		Q4	2024	MLDPA - raportare, MC - implementare
I4 - Economie circulară și creșterea eficienței energetice a clădirilor istorice	Reper	Centru-pilot funcțional în cadrul Institutului Național al Patrimoniului pentru colectarea și reutilizarea materialelor de la clădiri istorice		0		Q4	2024	MLDPA - raportare, MC - implementare
I4 - Economie circulară și creșterea eficienței energetice a clădirilor istorice	Obiectiv	Cel puțin 200 persoane cu certificare de finalizare a formării profesionale privind intervențiile și eficientizarea energetică a clădirilor istorice	Număr	0	200	Q4	2025	MLDPA - raportare, MC - implementare
C11. TURISM ȘI CULTURĂ								
R1 - Operaționalizarea Organizațiilor de Management al Destinației	Reper	Plan de acțiune dedicat valorificării patrimoniului cultural în scopul creșterii competitivității sectorului turistic românesc				Q1	2022	MIPE, MEAT, MC

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
I1. Promovarea celor 12 rute turistice/culturale	Obiectiv	Siturile care vor fi incluse în traseele culturale	Număr	0	225	Q1	2022	MIPE, MEAT, MC, comisie special constituita
I1. Promovarea celor 12 rute turistice/culturale	Obiective	Deschiderea celor 12 rute culturale pentru turiști				Q1	2024	MIPE, MEAT, MC, UAT
Investiția 1. Promovarea celor 12 rute turistice/culturale	Reper	Atribuirea contractelor de lucrări pentru restaurarea/revitalizare/dotarea siturilor incluse în cele 12 rute și a cădirilor cu destinația muzee				Q1	2023	MIPE, CNI, MC, UAT
I.1 Promovarea celor 12 rute turistice/culturale	Obiectiv	Siturile nou restaurate, deschise	Număr	0	225	Q2	2026	MIPE, CNI, MC, UAT
I2. Modernizarea/crearea de muzee și memoriale	Reper	Atribuirea contractelor pentru construcția muzeelor				Q1	2023	MIPE, MEAT, MC, UAT
I2. Modernizarea/crearea de muzee și memoriale	Obiectiv	Muzeele nou construite și muzeele restaurate, deschise	Number	0 9		Q2	2026	MIPE, MDLPA/CNI/UAT
R3. Reforma sistemului de finanțare a sectorul	Reper	Intrarea în vigoare a actului normativ privind sistemul de finanțare				Q1	2023	MC

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
cultural								
R3. Reforma sistemului de finanțare a sectorul cultural	Reper	Intrarea în vigoare a actului normativ privind statutul lucrătorilor din domeniul cultural				Q1	2023	MC
I5 Creșterea accesului la cultura în localitățile dezavantajate cultural	Obiectiv	Semnarea contractelor de finanțare	Număr	0	50	Q2	2024	MC
I5 Creșterea accesului la cultura în localitățile dezavantajate cultural	Reper	Localități mici în care a fost facilitat accesul la cultură				Q3	2023	MC
I6. Dezvoltarea unui sistem electronic pentru acordarea finanțărilor în cultură	Obiectiv	Platforme și sisteme electronice operaționalizate	Număr	0	1	Q2	2024	MC
I7. Accelerarea tranziției digitale a producției și distribuției de film	Reper	Semnarea contractelor de finanțare				Q3	2023	MC
I7. Accelerarea tranziției digitale a producției și	Obiectiv	Producători și distribuitori de film cu competente digitale crescute	Număr	0	40	Q1	2025	MC

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
distribuţiei de film								

ANEXA 1.15

Ministerul Justiției

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
C7. TRANSFORMARE DIGITALĂ								
I4. Digitalizarea sistemului judiciar	Reper	Autoritățile publice centrale din domeniul judiciar digitalizate				Q2	2026	Ministerul Justiției si autoritati subordinate/MCID raportează
I4. Digitalizarea sistemului judiciar	Reper	Data center operational				Q2	2026	Ministerul Justiției/MCID raportează
I4. Digitalizarea sistemului judiciar	Reper	Virtualizarea și centralizarea aplicațiilor de business operaționalizate				Q2	2023	Ministerul Justiției/MCID raportează
I4. Digitalizarea sistemului judiciar	Reper	Finalizarea operaționalizării ECRIS V (electronic case record and information system)				Q4	2025	Ministerul Justiției/MCID raportează
C8. REFORME FISCALE ȘI REFORMA PENSIILOR								
R6. Reforma sistemului public de pensii	Reper	Intrarea în vigoare a cadrului legislativ pentru reducerea cheltuielilor cu pensiile speciale				Q4	2022	MMPS impreuna cu casele sectoriale de pensii si ministerele de linie

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATEA DE MĂSURĂ	REFERINȚA	ȚINTA	TRIM	AN	
C14. BUNA GUVERNANȚĂ								
R5. Garantarea independenței justiției, creșterea calității și eficienței acesteia	Reper	Intrarea în vigoare a actului normativ prin care se aprobă strategia privind dezvoltarea sistemului judiciar pentru perioada 2022-2025				Q1	2022	Ministerul Justiției
R5. Garantarea independenței justiției, creșterea calității și eficienței acesteia	Reper	Intrarea în vigoare a legii de modificare a competențelor Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate				Q2	2022	Ministerul Justiției
R5. Garantarea independenței justiției, creșterea calității și eficienței acesteia	Reper	Intrarea în vigoare a „Legilor justiției" (legile privind statutul magistraților, organizarea judiciară, Consiliul Superior al Magistraturii)				Q2	2023	Ministerul Justiției
R5. Garantarea independenței justiției, creșterea calității și eficienței acesteia	Reper	Modificarea Codului penal și a Codului de procedură penală pentru a le corela cu Constituția României, în urma deciziilor Curții Constituționale				Q4	2022	Ministerul Justiției

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R5. Garantarea independenței justiției, creșterea calității și eficienței acesteia	Obiectiv	Cel puțin 6000 de funcționari publici din sectorul justiției (judecători, procurori și grefieri) au participat la cursurile de instruire pentru îmbunătățirea calității și eficienței sistemului de justiție	Număr	0	6000	Q4	2025	Ministerul Justiției
R6. Intensificarea luptei împotriva corupției	Reper	Intrarea în vigoare a actului normativ prin care se aprobă noua Strategie Națională Anticorupție				Q4	2021	Ministerul Justiției
R6. Intensificarea luptei împotriva corupției	Obiectiv	O creștere a valorii bunurilor indisponibilizate și administrate de Agenția Națională de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate	% (Procentaj)	0	50	Q4	2025	Ministerul Justiției /Agenția Națională de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate
R6. Intensificarea luptei împotriva corupției	Obiectiv	Implementarea a cel puțin 70% din măsurile prevăzute în noua strategie anticorupție	% (Procentaj)	0	70	Q4	2025	Ministerul Justiției
R6. Intensificarea luptei împotriva corupției	Obiectiv	Atingerea unei rate a ocupării de 85% pentru funcțiile de procuror ale Direcției Naționale Anticorupție	% (Procentaj)	0	85	Q2	2023	Ministerul Justitiei Directia Nationala Anticoruptie

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R6. Intensificarea luptei împotriva corupţiei	Reper	Intrarea în vigoare a legii care transpune directiva privind protecţia denunţătorilor.				Q1	2022	Ministerul Justitiei Agentia Nationala de integritate
R7. Evaluarea şi actualizarea legislaţiei privind cadrul de integritate	Reper	Intrarea în vigoare a legilor consolidate privind integritatea				Q4	2024	ANI
R7. Evaluarea şi actualizarea legislaţiei privind cadrul de integritate	Reper	Versiune revizuită şi aprobată a codurilor de etică şi conduită pentru Guvern, în plus faţă de cele existente pentru funcţia publică şi adoptarea şi implementarea măsurilor de executare				Q4	2024	Ministerul Justiţiei Agenţia Naţională de Integritate
I1. Optimizarea infrastructurii judiciare pentru a garanta accesul la justiţie şi calitatea serviciilor	Obiectiv	Sedii de instanţe construite conform standardelor verzi	Număr	0	3	Q2	2026	Ministerul Justiţiei
I2. Dezvoltarea infrastructurii logistice (non-IT) necesare luptei împotriva corupţiei şi a recuperării bunurilor şi prejudiciilor generate de infracţiuni, inclusiv a formării profesionale	Obiectiv	Depozite pentru bunurile indisponibilizate, date în folosinţă.	Număr	0	3	Q3	2025	Ministerul Justitiei/Agenţia Naţională de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATEA DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
în aceste domenii.								

ANEXA 1.16

Ministerul Afacerilor Interne

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
C4. TRANSPORT SUSTINEABIL								
R1. Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră/Siguranța rutieră	Reper	Intrarea în vigoare a legii privind siguranța rutieră - legislație privind monitorizarea, consolidarea aplicării normelor și sancționarea infracțiunilor în materie de siguranță rutieră				Q4	2022	MTI/MAI
R1. Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră/Siguranța rutieră	Obiectiv	Echipamente instalate și funcționale pentru creșterea controlul asupra vitezei și respectarea regulilor de siguranță rutieră	Număr	0	1800	Q4	2024	MTI/CNAIR/MAI
R1. Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră/Siguranța rutieră	Obiectiv	Reducerea numărului de victime (persoane grav rănite și decese) ale accidentelor rutiere cu 25% față de nivelul de referință din 2019	% (Procentaj)	100	75	Q1	2026	MTI/CNAIR/MAI

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
C7. TRANSFORMARE DIGITALĂ								
I8. Carte de identitate electronică calificată și semnătură digitală	Obiectiv	Cetățeni pentru care se eliberează cartea de identitate electronică	Număr	0	4500000	Q4	2024	MAI și MCID/ ADR
I8. Carte de identitate electronică calificată și semnătură digitală	Obiectiv	Cetățeni pentru care se eliberează cartea de identitate electronică	Număr	4500000	8500000	Q2	2026	MAI și MCID/ ADR
C8. REFORME FISCALE ȘI REFORMA PENSIILOR								
R6. Reforma sistemului public de pensii	Reper	Intrarea în vigoare a cadrului legislativ pentru reducerea cheltuielilor cu pensiile speciale				Q4	2022	MMPS impreuna cu casele sectoriale de pensii si ministerele de linie
C10. FONDUL LOCAL								
R1. Crearea cadrului pentru mobilitate urbană durabilă	Obiectiv	Reducerea cu 25% a numărului de persoane decedate sau grav rănite ca urmare a accidentelor rutiere din localitățile urbane în Trim. I 2026 față de anul de referință 2019	% (Procentaj)	100	75	Q1	2026	MDLPA/MAI raporteaza

ANEXA 1.20. Reforme coordonate de SGG

Secretariatul General al Guvernului

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MĂSURĂ	REFERINȚĂ	ȚINTĂ	TRIM	AN	
C7. TRANSFORMARE DIGITALĂ								
R1 Dezvoltarea unui cadru unitar pentru definirea arhitecturii unui sistem cloud guvernamental	Reper	Intrarea in vigoare a Legii interoperabilitatii				Q2	2022	MCID/SGG
I7. Implementarea formularelor electronice eForms în achizițiile publice	Reper	Implementarea formularelor electronice naționale în procedurile de achiziții publice în conformitate cu legislația UE				Q2	2023	SGG/ANAP, MCID/ADR
C8. REFORME FISCALE ȘI REFORMA PENSIILOR								
R3. Îmbunătățirea mecanismului de programare bugetară	Reper	Intrarea în vigoare a legii pentru insarcinarea Consiliului fiscal cu realizarea unei evaluari periodice a impactului				Q2	2024	institutie independenta

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MĂSURĂ	REFERINȚĂ	ȚINTĂ	TRIM	AN	
		analizei cheltuielilor și pregătirea unui raport de implementare						
C14. BUNA GUVERNANȚĂ								
R1. Predictibilitatea și eficiența proceselor decizionale prin întărirea capacității de coordonare a politicilor și analiză de impact la nivelul Guvernului și a ministerelor coordonatoare, precum și prin consolidarea instrumentelor în vederea creșterea calității consultărilor publice la toate palierele administrației.	Reper	Intrarea în vigoare a metodologiilor și procedurilor necesare îmbunătățirii raționamentului politicilor publice și a planificării și simplificării administrative.				Q1	2022	SGG

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R1. Predictibilitatea și eficiența proceselor decizionale prin întărirea capacității de coordonare a politicilor și analiză de impact la nivelul Guvernului și a ministerelor coordonatoare, precum și prin consolidarea instrumentelor în vederea creșterea calității consultărilor publice la toate palierele administrației.	Reper	Noul sistem de management strategic și planificare strategică este operațional în toate ministerele	Număr	0		Q2	2023	SGG și ministerele de linie
R1. Predictibilitatea și eficiența proceselor decizionale prin întărirea capacității de coordonare a politicilor și analiză de impact la nivelul Guvernului și a ministerelor coordonatoare,	Obiectiv	3 ministere au planificat și executat bugete pe programe	Număr	0	3	Q2	2025	SGG, MFP și ministerele de linie

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MĂSURĂ	REFERINȚA	ȚINTA	TRIM	AN	
precum și prin consolidarea instrumentelor în vederea creșterea calității consultărilor publice la toate palierele administrației.								
R1. Predictibilitatea și eficiența proceselor decizionale prin întărirea capacității de coordonare a politicilor și analiză de impact la nivelul Guvernului și a ministerelor coordonatoare, precum și prin consolidarea instrumentelor în vederea creșterea calității consultărilor publice la toate palierele administrației.	Reper	Intrarea în vigoare a unui act legislativ care operaționalizează o structură pentru a asigura implementarea unui mecanism de control al calității eficace.				Q1	2022	SGG

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R1. Predictibilitatea și eficiența proceselor decizionale prin întărirea capacității de coordonare a politicilor și analiză de impact la nivelul Guvernului și a ministerelor coordonatoare, precum și prin consolidarea instrumentelor în vederea creșterea calității consultărilor publice la toate palierele administrației.	Reper	Platforma IT pentru monitorizarea inovației în administrația publică operațională.				Q4	2024	SGG
R1. Predictibilitatea și eficiența proceselor decizionale prin întărirea capacității de coordonare a politicilor și analiză de impact la nivelul Guvernului și a ministerelor coordonatoare,	Obiectiv	800 de reprezentanți ai organizațiilor societății civile au fost instruiți pentru a crește capacitatea administrativă și gradul de digitalizarea a structurilor lor	Număr	0	800	Q4	2025	SGG

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
precum și prin consolidarea instrumentelor în vederea creșterea calității consultărilor publice la toate palierele administrației.								
R1. Predictibilitatea și eficiența proceselor decizionale prin întărirea capacității de coordonare a politicilor și analiză de impact la nivelul Guvernului și a ministerelor coordonatoare, precum și prin consolidarea instrumentelor în vederea creșterea calității consultărilor publice la toate palierele administrației.	Obiectiv	Îmbunătățirea procesului de consultare publică și implicarea părților interesate prin creșterea cu 20% a numărului proiectelor de acte normative supuse procesului de consultare publică și implicare a persoanelor interesate la nivel central.	% (Procentaj)	N/A	20	Q2	2026	SGG

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R1. Predictibilitatea și eficiența proceselor decizionale prin întărirea capacității de coordonare a politicilor și analiză de impact la nivelul Guvernului și a ministerelor coordonatoare, precum și prin consolidarea instrumentelor în vederea creșterea calității consultărilor publice la toate palierele administrației.	Obiectiv	25% din instrumentele de prezentare si motivare (IPM) (adică, memorandumuri explicative / note de fundamentare care însoțesc proiectele de reglementări) îndeplinesc criteriile de calitate stabilite (adică sunt evaluate la un nivel excelent sau satisfăcător) conform metodologiei guvernamentale.	% (Procentaj)	10	25	Q4	2024	SGG
R1. Predictibilitatea și eficiența proceselor decizionale prin întărirea capacității de coordonare a politicilor și analiză de impact la nivelul Guvernului și a ministerelor coordonatoare,	Obiectiv	Cel puțin 50% din inițiativele legislative propuse, incluse în Planul anual de lucru al guvernului (PALG), aprobate în termenul stabilit	% (Procentaj)	35	50	Q1	2026	SGG (coordonator) și ministerele de linie

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MĂSURĂ	REFERINȚĂ	ȚINTĂ	TRIM	AN	
precum și prin consolidarea instrumentelor în vederea creșterea calității consultărilor publice la toate palierele administrației.								
R1. Predictibilitatea și eficiența proceselor decizionale prin întărirea capacității de coordonare a politicilor și analiză de impact la nivelul Guvernului și a ministerelor coordonatoare, precum și prin consolidarea instrumentelor în vederea creșterea calității consultărilor publice la toate palierele administrației.	Reper	Intrarea în vigoare a liniilor directoare pentru utilizarea și aplicarea corespunzătoare a Registrului unic de transparență a intereselor (RUTI)				Q3	2022	SGG

REFORMA/INVESTIȚIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R1. Predictibilitatea și eficiența proceselor decizionale prin întărirea capacității de coordonare a politicilor și analiză de impact la nivelul Guvernului și a ministerelor coordonatoare, precum și prin consolidarea instrumentelor în vederea creșterea calității consultărilor publice la toate palierele administrației.	Reper	Intrarea în vigoare a metodologiei de utilizare a ordonanțelor de urgență				Q3	2022	SGG
R1. Predictibilitatea și eficiența proceselor decizionale prin întărirea capacității de coordonare a politicilor și analiză de impact la nivelul Guvernului și a ministerelor coordonatoare,	Reper	Intrarea în vigoare a modificărilor legislative pentru a asigura publicarea textului integral al legilor după modificări				Q3	2022	SGG

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
precum şi prin consolidarea instrumentelor în vederea creşterea calităţii consultărilor publice la toate palierele administraţiei.								
R2. Întărirea coordonării la Centrul Guvernului (CoG) printr-o abordare integrată şi coerentă a iniţiativelor în domeniul schimbărilor climatice şi a dezvoltării durabile	Reper	Operaţionalizarea unui Comitet interinstituţional pentru climă		N/A	N/A	Q2	2022	SGG/Departamentul de Dezvoltare Durabilă
R2. Întărirea coordonării la Centrul Guvernului (CoG) printr-o abordare integrată şi coerentă a iniţiativelor în domeniul schimbărilor climatice şi a	Obiectiv	îndeplinirea a 90% din prioritatile stabilite de Comitetul interinstitutional pentru schimbarile climatice pentru 2025	% (Procentaj)	0	90	Q1	2026	Instituţiile coordonatoare şi membre ale Comitetului interinstituţional pentru schimbări climatice

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
dezvoltării durabile								
R2. Întărirea coordonării la Centrul Guvernului (CoG) printr-o abordare integrată și coerentă a inițiativelor în domeniul schimbărilor climatice și a dezvoltării durabile	Obiectiv	Persoane din administratia publica s-au calificat "expert dezvoltare durabila" în instituții publice, la nivel central si local.	Număr	0	2000	Q3	2025	SGG/Departamentul pentru dezvoltare durabilă și UEFISCDI/Ministerul Educatiei
R8. Reformarea sistemului național de achiziții publice	Reper	Intrarea în vigoare a amendamentelor la legislația națională privind căile de atac (Legea nr. 101/2016)				Q1	2022	SGG/ANAP Ministere de linie

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R8. Reformarea sistemului național de achiziții publice	Reper	Elaborarea Strategiei în domeniul achizițiilor publice care să includă măsuri orizontale care sa sprijine implementarea Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR)				Q2	2023	SGG/ANAP, Ministerele de linie ce au reprezentanti in Comitetul Interministerial pentru Achizitii Publice
R8. Reformarea sistemului național de achiziții publice	Obiectiv	Operationalizarea organismelor centralizate de achiziții pentru autoritățile locale	Număr	3	7	Q4	2025	SGG/ANAP
R8. Reformarea sistemului național de achiziții publice	Obiectiv	Instruire specializată în domeniul achizițiilor publice	Număr	0	350	Q4	2023	SGG/ANAP Ministerele de linie ce implementeaza investitii finantate prin PNRR
R8. Reformarea sistemului național de achiziții publice	Reper	Sistemul electronic de achiziții publice (SEAP) este interconectat și interoperabil cu alte baze de date				Q4	2023	SGG/ANAP, MCID/ADR MF MJ Registrul Comertului

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
R8. Reformarea sistemului național de achiziții publice	Reper	Sistem operațional de achiziții electronice				Q1	2025	SGG/ANAP MFP MCID/ADR
R9. Îmbunătățirea cadrului procedural de implementare a principiilor guvernanței corporative în cadrul întreprinderilor de stat	Reper	Intrarea în vigoare a legislației actualizate pentru companiile de stat				Q4	2022	Guvern/SGG si alte institutii implicate
R9. Îmbunătățirea cadrului procedural de implementare a principiilor guvernanței corporative în cadrul întreprinderilor de stat	Reper	Operaționalizarea grupului de lucru al Centrului guvernamental pentru coordonarea și monitorizarea politicilor de guvernanță corporativă				Q4	2022	Guvern/SGG si alte institutii implicate
R9. Îmbunătățirea cadrului procedural de implementare a principiilor guvernanței corporative în cadrul întreprinderilor de stat	Reper	Publicarea tabloului de bord de monitorizare cu Obiectiv financiare și nefinanciare și indicatori de performanță pentru toate categoriile de companii publice (inclusiv sectoare cheie precum				Q2	2023	Guvern/SGG si alte institutii implicate

REFORMA/INVESTITIA	Reper / Obiectiv	DENUMIRE	INDICATORI CANTITATIVI			TERMEN DE IMPLEMENTARE		COORDONATOR/RESPONSABIL RAPORTARE/IMPLEMENTARE (după caz)
			UNITATE DE MASURA	REFERINTA	TINTA	TRIM	AN	
		transportul, energia, utilitățile publice)						
R9. Îmbunătățirea cadrului procedural de implementare a principiilor guvernanței corporative în cadrul întreprinderilor de stat	Obiectiv	Reducerea numirilor interimare / temporare în consiliul de administrație cu 50% pentru companiile de stat la nivel central	% (Procentaj)	0	50	Q4	2023	Guvern/SGG si alte institutii implicate
R9. Îmbunătățirea cadrului procedural de implementare a principiilor guvernanței corporative în cadrul întreprinderilor de stat	Obiectiv	Companiile centrale de stat listate / închiriate / restructurate în domeniul energiei și transporturilor	Număr	0	3	Q2	2026	Guvern/SGG si alte institutii implicate
R9. Îmbunătățirea cadrului procedural de implementare a principiilor guvernanței corporative în cadrul întreprinderilor de stat	Obiectiv	Reducerea numirilor interimare / temporare în consiliul de administrație cu 10% pentru companiile de stat la nivel local	% (Procentaj)	0	10	Q4	2023	Guvern/SGG si alte institutii implicate